Správa o strategickom pláne SPP na rok 2021

CCI	2023SK06AFSP001
Názov v anglickom jazyku	CAP Strategic Plan 2023-2027 - SLOVAKIA
Názov v úradnom jazyku alebo jazykoch členského štátu	SK
Verzia	1.0
Prvý rok	2023
Posledný rok	2027
Oprávnenie od	1.1.2021
Oprávnenie do	31.12.2030
Číslo rozhodnutia Komisie	
Dátum rozhodnutia Komisie	
Príslušný fond alebo fondy	EPZF, EPFRV

Obsah

1. Strategické vyhlásenie 35
2 Posúdenie potrieb a intervenčnej stratégie vrátane plánu cieľových hodnôt a kontextových ukazovateľov 37
2.1. Posúdenia potrieb a intervenčnej stratégie 37
2.1.SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii 49
2.1.SO1.1 Zhrnutie analýzy SWOT 49
2.1.SO1.1.1 Silné stránky 49
2.1.SO1.1.2 Slabé stránky 49
2.1.SO1.1.3 Príležitosti 49
2.1.SO1.1.4 Hrozby 49
2.1.SO1.1.5 Iné poznámky 49
2.1.SO1.2 Identifikácia potrieb 51
2.1.SO1.4 Intervenčná logika 51
2.1.SO1.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 55
2.1.SO1.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 55
2.1.SO1.9 Odôvodnenie finančných alokácií 57
2.1.SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu 59
2.1.SO2.1 Zhrnutie analýzy SWOT 59
2.1.SO2.1.1 Silné stránky 59
2.1.SO2.1.2 Slabé stránky 59
2.1.SO2.1.3 Príležitosti 59
2.1.SO2.1.4 Hrozby 59
2.1.SO2.1.5 Iné poznámky 60
2.1.SO2.2 Identifikácia potrieb 60
2.1.SO2.4 Intervenčná logika 60
2.1.SO2.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 64
2.1.SO2.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 64
2.1.SO2.9 Odôvodnenie finančných alokácií 67
2.1.SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci 69
2.1.SO3.1 Zhrnutie analýzy SWOT 69
2.1.SO3.1.1 Silné stránky 69
2.1.SO3.1.2 Slabé stránky 69
2.1.SO3.1.3 Príležitosti 69
2.1.SO3.1.4 Hrozby 69
2.1.SO3.1.5 Iné poznámky 70
2.1.SO3.2 Identifikácia potrieb 71
2.1.SO3.4 Intervenčná logika 71
2.1.SO3.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 74
2.1.SO3.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 74
2.1.SO3.9 Odôvodnenie finančných alokácií 78
2.1.SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu 80
2.1.SO4.1 Zhrnutie analýzy SWOT 80
2.1.SO4.1.1 Silné stránky 80
2.1.SO4.1.2 Slabé stránky 80

2.1.SO4.1.3 Príležitosti ... 80
2.1.SO4.1.4 Hrozby ... 81
2.1.SO4.1.5 Iné poznámky ... 82
2.1.SO4.2 Identifikácia potrieb ... 83
2.1.SO4.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ ... 83
2.1.SO4.4 Intervenčná logika ... 86
2.1.SO4.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu ... 92
2.1.SO4.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)? ... 92
2.1.SO4.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov ... 92
2.1.SO4.9 Odôvodnenie finančných alokácií ... 96
2.1.SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií ... 99
2.1.SO5.1 Zhrnutie analýzy SWOT ... 99
2.1.SO5.1.1 Silné stránky ... 99
2.1.SO5.1.2 Slabé stránky ... 99
2.1.SO5.1.3 Príležitosti ... 99
2.1.SO5.1.4 Hrozby ... 99
2.1.SO5.1.5 Iné poznámky ... 100
2.1.SO5.2 Identifikácia potrieb ... 101
2.1.SO5.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ ... 101
2.1.SO5.4 Intervenčná logika ... 104
2.1.SO5.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu ... 107
2.1.SO5.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)? ... 107
2.1.SO5.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov ... 107
2.1.SO5.9 Odôvodnenie finančných alokácií ... 112
2.1.SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti ... 114
2.1.SO6.1 Zhrnutie analýzy SWOT ... 114
2.1.SO6.1.1 Silné stránky ... 114
2.1.SO6.1.2 Slabé stránky ... 114
2.1.SO6.1.3 Príležitosti ... 114
2.1.SO6.1.4 Hrozby ... 115
2.1.SO6.1.5 Iné poznámky ... 115
2.1.SO6.2 Identifikácia potrieb ... 116
2.1.SO6.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ ... 116
2.1.SO6.4 Intervenčná logika ... 118
2.1.SO6.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu ... 121
2.1.SO6.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)? ... 121
2.1.SO6.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov ... 121
2.1.SO6.9 Odôvodnenie finančných alokácií ... 126
2.1.SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku ... 128
2.1.SO7.1 Zhrnutie analýzy SWOT ... 128
2.1.SO7.1.1 Silné stránky ... 128
2.1.SO7.1.2 Slabé stránky ... 128
2.1.SO7.1.3 Príležitosti ... 128

2.1.SO7.1.4 Hrozby 128
2.1.SO7.1.5 Iné poznámky 129
2.1.SO7.2 Identifikácia potrieb 130
2.1.SO7.4 Intervenčná logika 131
2.1.SO7.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 132
2.1.SO7.6 Plánujete príspevok SPP do programu Erasmus? 132
2.1.SO7.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 132
2.1.SO7.9 Odôvodnenie finančných alokácií 133
2.1.SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva 134
2.1.SO8.1 Zhrnutie analýzy SWOT 134
2.1.SO8.1.1 Silné stránky 134
2.1.SO8.1.2 Slabé stránky 134
2.1.SO8.1.3 Príležitosti 135
2.1.SO8.1.4 Hrozby 136
2.1.SO8.1.5 Iné poznámky 136
2.1.SO8.2 Identifikácia potrieb 137
2.1.SO8.4 Intervenčná logika 138
2.1.SO8.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 141
2.1.SO8.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 141
2.1.SO8.9 Odôvodnenie finančných alokácií 143
2.1.SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám. 145
2.1.SO9.1 Zhrnutie analýzy SWOT 145
2.1.SO9.1.1 Silné stránky 145
2.1.SO9.1.2 Slabé stránky 145
2.1.SO9.1.3 Príležitosti 145
2.1.SO9.1.4 Hrozby 146
2.1.SO9.1.5 Iné poznámky 147
2.1.SO9.2 Identifikácia potrieb 149
2.1.SO9.4 Intervenčná logika 149
2.1.SO9.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 151
2.1.SO9.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 151
2.1.SO9.9 Odôvodnenie finančných alokácií 152
2.1.XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania 153
2.1.XCO.1 Zhrnutie analýzy SWOT 153
2.1.XCO.1.1 Silné stránky 153
2.1.XCO.1.2 Slabé stránky 153
2.1.XCO.1.3 Príležitosti 153
2.1.XCO.1.4 Hrozby 153
2.1.XCO.1.5 Iné poznámky 153
2.1.XCO.2 Identifikácia potrieb 154
2.1.XCO.4 Intervenčná logika 154
2.1.XCO.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 156
2.1.XCO.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 156
2.1.XCO.9 Odôvodnenie finančných alokácií 158

2.2 Kontextové ukazovatele a iné hodnoty používané na výpočet cieľových hodnôt 160
2.3 Plán cieľových hodnôt 161
2.3.1 Súhrnná tabuľka 161
2.3.2 Plánované intervencie a výstupy s priamou a významnou väzbou na ukazovatele výsledkov 171
2.3.3 Consistency with and contribution to the Union targets for 2030 set out in the Farm to Fork Strategy and the EU Biodiversity for 2030 171
3. Konzistentnosť stratégie a komplementárnosť 175
3.1 Prehľad environmentálnej a klimatickej architektúry 175
3.1.1 Opis celkového príspevku kondicionality k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom stanoveným v článku 6 ods. 1 písm. d), e) a f) 175
3.1.2 Prehľad komplementarity medzi príslušnými východiskovými podmienkami, ako sa uvádzajú v článku 31 ods. 5 a článku 70 ods. 3, kondicionalitou a rôznymi intervenciami zameranými na environmentálne a klimatické ciele 176
3.1.3 Vysvetlenie, ako dosiahnuť väčší celkový príspevok stanovený v článku 105 179
3.1.4 Vysvetlenie, ako má environmentálna a klimatická architektúra strategického plánu SPP prispieť k dosiahnutiu už existujúcich dlhodobých vnútroštátnych cieľových hodnôt, ktoré sú stanovené v legislatívnych aktoch uvedených v prílohe XI alebo z nich vychádzajú 180
3.1.5 Ak je to relevantné, príspevok SPP na projekty LIFE 188
3.2 Prehľad stratégie generačnej obnovy 188
3.2.1 Ak je to relevantné, príspevok SPP na projekty Erasmus 190
3.3 Explanation on how the interventions under coupled income support as referred to in Subsection 1 of Section 3 of Chapter II of Title III are consistent with the Water Framework Directive - 2000/60/EC 190
3.4 Prehľad, pokiaľ ide o cieľ spravodlivejšieho rozdelenia a účinnejšieho a efektívnejšieho nasmerovania podpory príjmu 191
3.5 Prehľad intervencií, ktoré sa uplatňujú len na niektoré sektory 192
3.5.1 Ovocie a zelenina 192
3.5.2 Včelárske výrobky 193
3.5.3 Víno 195
3.5.4 Chmeľ 196
3.5.5 Olivový olej a stolové olivy 196
3.5.6 Beef and veal 196
3.5.7 Milk and milk products 196
3.5.8 Sheep and goat 197
3.5.9 Protein crops 197
3.5.10 Sugar beet 197
3.5.11 Other sectors 197
3.6 Prehľad intervencií, ktoré prispievajú k zabezpečeniu koherentného a integrovaného prístupu k riadeniu rizika, ak je to relevantné 198
3.7 Vzájomný pôsobenie medzi vnútroštátnymi a regionálnymi intervenciami 203
3.7.1 Ak je to relevantné, opis vzájomného pôsobenia medzi vnútroštátnymi a regionálnymi intervenciami vrátane rozdelenia finančných alokácií podľa intervencie a fondu; 203
3.7.2 Ak je to relevantné, ak sa prvky strategického plánu SPP vypracúvajú na regionálnej úrovni, ako sa v intervenčnej stratégii zabezpečí súdržnosť a súlad s prvkami strategického plánu SPP vypracovaného na vnútroštátnej úrovni 203
3.8 Prehľad toho, ako strategický plán SPP prispieva k cieľu zlepšiť životné podmienky zvierat a znížiť antimikrobiálnu rezistenciu stanovenému v článku 6 ods. 1 písm. i) vrátane východiskových podmienok a komplementarity 203
3.9 Zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže 204
3.10 Kondicionalita 208
3.10.1 Hlavná téma: Zmena klímy (jej zmierňovanie a adaptácia na ňu) 208
3.10.1.1 GAEC 1: udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche 208
3.10.1.1.1 Zhrnutie povinností poľnohospodárskych podnikov (napr. systém predchádzajúceho povolenia a povinnosť opätovnej premeny pôdy) 208

3.10.1.1.2 Territorial scope (national, regional, farm-level, group-of-holdings) 208
3.10.1.1.3 Hodnota referenčného pomeru (vrátane metódy výpočtu) 208
3.10.1.1.4.Typ dotknutých poľnohospodárov (všetci poľnohospodári, ktorí majú trvalé trávne porasty) 208
3.10.1.1.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 208
3.10.1.2 GAEC 2: ochrana mokradí a rašelinísk 209
3.10.1.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 209
3.10.1.2.2 Rok uplatňovania GAEC 209
3.10.1.2.3 Územná pôsobnosť a určená oblasť 209
3.10.1.2.4 Typ dotknutých poľnohospodárov 209
3.10.1.2.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 209
3.10.1.3 GAEC 3: Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín 209
3.10.1.3.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 209
3.10.1.3.2 Územná pôsobnosť 209
3.10.1.3.3 Typ dotknutých poľnohospodárov 209
3.10.1.3.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 209
3.10.2 Hlavná téma: voda 209
3.10.2.1 GAEC 4: vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov 209
3.10.2.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 209
3.10.2.1.2 Minimal width of buffer strips (in m) 210
3.10.2.1.3 Územná pôsobnosť vrátane vymedzenia vodných tokov 210
3.10.2.1.4 Typ dotknutých poľnohospodárov 210
3.10.2.1.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 210
3.10.3 Hlavná téma: pôda (ochrana a kvalita) 210
3.10.3.1 GAEC 5: riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov 210
3.10.3.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 210
3.10.3.1.2 Územná pôsobnosť (vrátane oblastí s rizikom erózie a sklonu svahu) 210
3.10.3.1.3 Typ dotknutých poľnohospodárov 210
3.10.3.1.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 210
3.10.3.2 GAEC 6: Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu 210
3.10.3.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku (vrátane príslušného obdobia) . 210
3.10.3.2.2 Územná pôsobnosť 210
3.10.3.2.3 Typ dotknutých poľnohospodárov 210
3.10.3.2.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 211
3.10.3.3 GAEC 7: striedanie plodín na ornej pôde okrem plodín pestovaných pod vodou 211
3.10.3.3.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku pre striedanie plodín 211
3.10.3.3.2 Zhrnutie poľnohospodárskych postupov pre diverzifikáciu plodín 211
3.10.3.3.3 Územná pôsobnosť 211
3.10.3.3.4 Typ dotknutých poľnohospodárov 211
3.10.3.3.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC (najmä ak si členský štát vybral diverzifikáciu plodín) 211
3.10.4 Hlavná téma: Biodiverzita a krajina (ochrana a kvalita) 211
3.10.4.1 GAEC 8: Minimálny podiel ornej pôdy vyčlenenej pre neproduktívne plochy a prvky a na celej poľnohospodárskej ploche zachovanie krajinných prvkov a zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia 211
3.10.4.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 211
3.10.4.1.2 Územná pôsobnosť (platí pre normu „minimálneho podielu“) 213
3.10.4.1.3 Typ dotknutých poľnohospodárov (platí pre normu „minimálneho podielu“) 213
3.10.4.1.4 Vysvetlenie prínosu k hlavnému cieľu postupov/normy 213
3.10.4.2 GAEC 9: Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000 213
3.10.4.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 213

3.10.4.2.2 Územná pôsobnosť 213
3.10.4.2.3 Typ dotknutých poľnohospodárov 213
3.10.4.2.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 213
3.10.5 Additional GAEC (if applicable) 213
4. Prvky spoločné pre viaceré intervencie 214
4.1. Vymedzenie a minimálne požiadavky 214
4.1.1. Poľnohospodárska činnosť 214
4.1.1.1. Vymedzenie výroby 214
4.1.1.2. Vymedzenie zachovania poľnohospodárskej plochy 214
4.1.1.2.1 Orná pôda 214
4.1.1.2.2 Trvalé plodiny 214
4.1.1.2.3 Trvalý trávny porast 214
4.1.2. Poľnohospodárska plocha 214
4.1.2.1 Prvky agrolesníckych systémov, keď sú vytvorené a/alebo udržiavané na poľnohospodárskej ploche 214
4.1.2.1.1 Orná pôda 214
4.1.2.1.2 Trvalé plodiny 214
4.1.2.1.3 Trvalý trávny porast 214
4.1.2.2 Orná pôda 215
4.1.2.2.1 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia ornej pôdy 215
4.1.2.3 Trvalé plodiny 215
4.1.2.3.1 Vymedzenie škôlok 215
4.1.2.3.2 Vymedzenie rýchlorastúcich drevín 215
4.1.2.3.3 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia trvalých plodín 216
4.1.2.4 Trvalý trávny porast 216
4.1.2.4.1 Vymedzenie tráv a iných bylinných krmovín 216
4.1.2.4.2 Rozhodnutie použiť kritérium „orby“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalého trávneho porastu 216
4.1.2.4.3 Rozhodnutie použiť kritérium „obrábania pôdy“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalého trávneho porastu 216
4.1.2.4.4 Rozhodnutie použiť kritérium „opätovného osiatia rôznymi typmi tráv“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalých trávnych porastov a jeho opis v prípade kladnej odpovede 216
4.1.2.4.5 Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú stromy a/alebo kry, ktoré sú vhodné na spásanie zvieratami, pod podmienkou, že naďalej prevládajú trávy a iné bylinné krmoviny 216
4.1.2.4.6 Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú kry a/alebo stromy, ktoré by sa mohli spásať a/alebo ktoré sú vhodné na spásanie zvieratami, kde trávy a iné bylinné krmoviny na spásaných plochách tradične neprevládajú alebo sa na nich nevyskytujú 216
4.1.2.4.7 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia trvalého trávneho porastu 217
4.1.2.5 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia poľnohospodárskej plochy vo všeobecnosti 217
4.1.3. Hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu 217
4.1.3.1 Kritériá na stanovenie prevahy poľnohospodárskej činnosti v prípade, ak je pôda používaná aj na nepoľnohospodárske činnosti 217
4.1.3.2 Kritériá na zabezpečenie toho, aby mal poľnohospodár pôdu k dispozícii; 217
4.1.3.3 Obdobie, počas ktorého musí byť plocha v súlade s vymedzením pojmu „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“ 217
4.1.3.4 Rozhodnutie zahrnúť plochy využívané na poľnohospodársku činnosť len každý druhý rok 217
4.1.3.5 Rozhodnutie o zahrnutí ďalších krajinných prvkov (ktoré nie sú chránené podľa GAEC) za predpokladu, že neprevládajú a významne nebránia výkonu poľnohospodárskej činnosti z dôvodu plochy, ktorú zaberajú 217
4.1.3.6 Rozhodnutie v prípade trvalého trávneho porastu obsahujúceho roztrúsené prvky, na ktoré nemožno poskytnúť podporu, použiť na určenie plochy považovanej za plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu, fixné koeficienty zníženia 218

4.1.3.7 Rozhodnutie zachovať oprávnenosť predtým oprávnených plôch, keď už nespĺňajú vymedzenie „hektára, na ktorý možno poskytnúť podporu“ podľa článku 4 ods. 4 nariadenia o strategických plánoch v dôsledku využívania vnútroštátnych systémov, ktorých podmienky sú v súlade s intervenciami, na ktoré sa vzťahuje integrovaný systém uvedený v článku 63 ods. 2 horizontálneho nariadenia (EÚ), ktorý umožňuje produkciu výrobkov neuvedených v prílohe 1 prostredníctvom paludikultúry a ktoré prispievajú k environmentálnym alebo klimatickým cieľom nariadenia o strategických plánoch 218
4.1.4 Aktívny poľnohospodár 218
4.1.4.1 Kritériá na identifikáciu tých s minimálnou úrovňou poľnohospodárskej činnosti 218
4.1.4.2 Rozhodnutie použiť negatívny zoznam nepoľnohospodárskych činností ako doplnkový nástroj 218
4.1.4.3 Rozhodnutie stanoviť sumu priamych platieb nie vyššiu ako 5 000 EUR, v rámci ktorej sa poľnohospodári v každom prípade považujú za „aktívnych poľnohospodárov“ 218
4.1.5. Mladý poľnohospodár 218
4.1.5.1 Maximálna veková hranica 218
4.1.5.2 Podmienky, ktoré treba splniť na to, aby mohol byť „vedúcim predstaviteľom podniku“ 218
4.1.5.3 Primeraná odborná príprava a/alebo požadované zručnosti 218
4.1.5.4 Ďalšie poznámky týkajúce sa vymedzenia mladého poľnohospodára 219
4.1.6 Nový poľnohospodár 219
4.1.6.1 Podmienky, ktoré treba splniť na to, aby mohol byť „vedúcim predstaviteľom podniku“ po prvýkrát 219
4.1.6.2 Primeraná odborná príprava a požadované zručnosti 219
4.1.7 Minimálne požiadavky na prijímanie priamych platieb 219
4.1.7.1 Prahová hodnota 219
4.1.7.2 Vysvetlenie 219
4.1.8 Iné vymedzenia použité v pláne SPP 220
4.2. Prvok súvisiaci s priamymi platbami 222
4.2.2 Zníženie priamych platieb 222
4.2.2.1 Opis zníženia a/alebo stropovania priamych platieb 222
4.2.2.2 Odpočítanie nákladov práce 222
4.2.2.3. Odhadovaný výsledok zníženia priamych platieb a uplatnenia stropu na každý rok 224
4.2.3 Uplatňovanie na úrovni členov právnických osôb alebo skupín alebo na úrovni skupiny pridružených právnych subjektov (článok 110) 224
4.2.4 Príspevok na nástroje na riadenie rizika 225
4.3. Technická pomoc 225
4.3.1. Ciele 225
4.3.2. Rozsah pôsobnosti a orientačný plán činností 226
4.3.3. Prijímatelia 226
4.3.4 Miera 227
4.4. Sieť SPP 227
4.4.1. Súhrnný prehľad a ciele národnej siete SPP vrátane činností na podporu EIP a znalostných tokov v rámci AKIS 227
4.4.2 Štruktúra, riadenie a fungovanie národnej siete SPP 228
4.5 Prehľad koordinácie, rozlíšenia a komplementarity medzi EPFRV a inými fondmi Únie pôsobiacimi vo vidieckych oblastiach 228
4.6. Finančné nástroje 233
4.6.1. Opis finančného nástroja 233
4.7. Bežné prvky pre typy intervencií týkajúce sa rozvoja vidieka 237
4.7.1. Zoznam neoprávnených investícií 237
4.7.2. Vymedzenie vidieckej oblasti a uplatňovania 238
4.7.3 Ďalšie prvky spoločné pre sektorové intervencie a pre intervencie v záujme rozvoja vidieka alebo spoločné pre sektorové intervencie aj intervencie v záujme rozvoja vidieka 239
4.7.4 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na intervencie v záujme rozvoja vidieka 242
5. Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii 244

5.1 Direct Payments Interventions 251
BISS(21) - Basic income support 251
21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti 251
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 251
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 251
3 Potreby riešené intervenciou 251
4 Ukazovatele výsledkov 251
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 251
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 252
7 Rozsah a sumy podpory 252
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 252
9 Súlad s WTO 252
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 253
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 253
CRISS(26) - Complementary redistributive income support 255
29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti 255
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 255
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 255
3 Potreby riešené intervenciou 255
4 Ukazovatele výsledkov 255
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 255
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 255
7 Rozsah a sumy podpory 256
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 256
9 Súlad s WTO 256
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 258
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 258
CIS-YF(30) - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov 260
30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov 260
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 260
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 260
3 Potreby riešené intervenciou 260
4 Ukazovatele výsledkov 260
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 260
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 261
7 Rozsah a sumy podpory 261
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 261
9 Súlad s WTO 261
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 262
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 262
Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare 263
31.1 - Celofarmová eko-schéma 263
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 263
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 263
3 Potreby riešené intervenciou 263
4 Ukazovatele výsledkov 263
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 264
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 270
7 Rozsah a sumy podpory 273
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 274
9 Súlad s WTO 274
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 275
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 275
31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov 277
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 277

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 277
3 Potreby riešené intervenciou ... 277
4 Ukazovatele výsledkov ... 277
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 277
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 279
7 Rozsah a sumy podpory ... 279
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 280
9 Súlad s WTO ... 280
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 281
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 281
CIS(32) - Viazaná podpora príjmu ... 283
32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín ... 283
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 283
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 283
3 Potreby riešené intervenciou ... 283
4 Ukazovatele výsledkov ... 283
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 283
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 284
7 Rozsah a sumy podpory ... 284
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 284
9 Súlad s WTO ... 285
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 286
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 286
32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka ... 287
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 287
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 287
3 Potreby riešené intervenciou ... 287
4 Ukazovatele výsledkov ... 287
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 287
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 288
7 Rozsah a sumy podpory ... 288
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 288
9 Súlad s WTO ... 289
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 290
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 290
32.3 - Platba na ovce a kozy ... 291
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 291
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 291
3 Potreby riešené intervenciou ... 291
4 Ukazovatele výsledkov ... 291
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 291
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 292
7 Rozsah a sumy podpory ... 292
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 292
9 Súlad s WTO ... 293
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 294
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 294
32.4 - Platba na pestovanie chmeľu ... 295
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 295
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 295
3 Potreby riešené intervenciou ... 295
4 Ukazovatele výsledkov ... 295
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 295
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 296
7 Rozsah a sumy podpory ... 296

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 296
9 Súlad s WTO ... 297
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 298
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 298
32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy ... 299
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 299
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 299
3 Potreby riešené intervenciou ... 299
4 Ukazovatele výsledkov ... 299
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 299
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 300
7 Rozsah a sumy podpory ... 300
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 300
9 Súlad s WTO ... 301
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 302
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 302
32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia ... 303
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 303
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 303
3 Potreby riešené intervenciou ... 303
4 Ukazovatele výsledkov ... 303
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 303
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 304
7 Rozsah a sumy podpory ... 304
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 304
9 Súlad s WTO ... 306
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 307
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 307
32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny ... 308
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 308
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 308
3 Potreby riešené intervenciou ... 308
4 Ukazovatele výsledkov ... 308
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 308
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 309
7 Rozsah a sumy podpory ... 309
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 309
9 Súlad s WTO ... 311
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 312
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 312
5.2 Sectoral Interventions ... 314
Ovocie a zelenina ... 314
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 315
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom ... 315
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie ... 316
49.1. - Plánovanie a organizácia výroby ... 316
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 316
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 316
3 Potreby riešené intervenciou ... 316
4 Ukazovatele výsledkov ... 316
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 316
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 317
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie ... 317
8 Súlad s WTO ... 317

49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity ... 318
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 318
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 318
3 Potreby riešené intervenciou ... 318
4 Ukazovatele výsledkov ... 318
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 318
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 319
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie ... 319
8 Súlad s WTO ... 319
49.2. - Zlepšenie kvality výrobkov ... 320
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 320
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 320
3 Potreby riešené intervenciou ... 320
4 Ukazovatele výsledkov ... 320
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 320
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 321
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie ... 321
8 Súlad s WTO ... 321
49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania ... 322
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 322
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 322
3 Potreby riešené intervenciou ... 322
4 Ukazovatele výsledkov ... 322
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 322
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 322
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie ... 322
8 Súlad s WTO ... 322
49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania ... 324
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 324
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 324
3 Potreby riešené intervenciou ... 324
4 Ukazovatele výsledkov ... 324
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 325
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 325
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie ... 325
8 Súlad s WTO ... 325
49.8. - Zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom ... 326
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 326
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 326
3 Potreby riešené intervenciou ... 326
4 Ukazovatele výsledkov ... 326
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 326
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 327
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie ... 327
8 Súlad s WTO ... 327
TRAINCO(47(1)(c)) - – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu ... 328
49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny naj-lepších postupov ... 328
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 328
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 328

3 Potreby riešené intervenciou 328
4 Ukazovatele výsledkov 328
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 328
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 329
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 329
8 Súlad s WTO 329
PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov 330
49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov 330
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 330
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 330
3 Potreby riešené intervenciou 330
4 Ukazovatele výsledkov 330
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 330
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 331
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 331
8 Súlad s WTO 331
49.11. - Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality 332
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 332
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 332
3 Potreby riešené intervenciou 332
4 Ukazovatele výsledkov 332
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 332
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 332
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 333
8 Súlad s WTO 333
TRACE(47(1)(h)) - – vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom 334
49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi 334
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 334
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 334
3 Potreby riešené intervenciou 334
4 Ukazovatele výsledkov 334
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 334
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 335
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 335
8 Súlad s WTO 335
CLIMA(47(1)(i)) - – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu 336
49.4. - Ochrana pôdy 336
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 336
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 336
3 Potreby riešené intervenciou 336
4 Ukazovatele výsledkov 336
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 337
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 337
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 337
8 Súlad s WTO 337
49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu 338
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 338
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 338
3 Potreby riešené intervenciou 338
4 Ukazovatele výsledkov 338
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 338

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 338
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 339
8 Súlad s WTO 339
49.7. - Zintentívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov 340
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 340
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 340
3 Potreby riešené intervenciou 340
4 Ukazovatele výsledkov 340
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 340
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 341
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 341
8 Súlad s WTO 341
HARIN(47(2)(i)) - – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku 342
49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika 342
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 342
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 342
3 Potreby riešené intervenciou 342
4 Ukazovatele výsledkov 342
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 342
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 343
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 343
8 Súlad s WTO 343
Včelárske výrobky 344
ADVIBEES(55(1)(a)) - – poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie 344
55.1.1 - Technická asistencia 344
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 344
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 344
3 Potreby riešené intervenciou 344
4 Ukazovatele výsledkov 344
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 344
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 344
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 345
8 Súlad s WTO 345
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 346
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 346
INVAPI(55(1)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie 347
55.1.2 - Investície a ďalšie akcie 347
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 347
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 347
3 Potreby riešené intervenciou 347
4 Ukazovatele výsledkov 347
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 347
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 348
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 348
8 Súlad s WTO 348
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 349
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 349
ACTLAB(55(1)(c)) - – akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické 350

55.1.3 - Podpora laboratórií 350
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 350
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 350
3 Potreby riešené intervenciou 350
4 Ukazovatele výsledkov 350
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 350
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 350
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 350
8 Súlad s WTO 350
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 352
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 352
COOPAPI(55(1)(e)) - – spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov 353
55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu 353
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 353
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 353
3 Potreby riešené intervenciou 353
4 Ukazovatele výsledkov 353
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 353
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 353
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 353
8 Súlad s WTO 353
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 355
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 355
PROMOBEES(55(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov 356
55.1.5 - Marketing 356
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 356
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 356
3 Potreby riešené intervenciou 356
4 Ukazovatele výsledkov 356
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 356
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 356
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 356
8 Súlad s WTO 357
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 358
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 358
Víno 359
RESTRVINEY(58(1)(a)) - – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov 359
58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov 359
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 359
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 359
3 Potreby riešené intervenciou 359
4 Ukazovatele výsledkov 359
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 359
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 360
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 360
8 Súlad s WTO 360
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 361
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 361
INVWINE(58(1)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov 362

58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva 362
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 362
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 362
3 Potreby riešené intervenciou 362
4 Ukazovatele výsledkov 362
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 362
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 363
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 363
8 Súlad s WTO 363
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 364
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 364
HARINWINE(58(1)(d)) - – poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami 365
58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva 365
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 365
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 365
3 Potreby riešené intervenciou 365
4 Ukazovatele výsledkov 365
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 365
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 366
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 366
8 Súlad s WTO 366
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 367
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 367
INFOR(58(1)(h)) - – informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia 368
58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu 368
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 368
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 368
3 Potreby riešené intervenciou 368
4 Ukazovatele výsledkov 368
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 368
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 369
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 369
8 Súlad s WTO 369
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 370
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 370
ACTREPUT(58(1)(i)) - – akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch 371
58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch 371
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 371
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 371
3 Potreby riešené intervenciou 371
4 Ukazovatele výsledkov 371
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 371
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 371
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 371

8 Súlad s WTO 372
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 373
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 373
Mlieko a mliečne výrobky 374
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 375
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 375
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie 376
67.4.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu 376
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 376
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 376
3 Potreby riešené intervenciou 376
4 Ukazovatele výsledkov 376
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 376
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 377
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 377
8 Súlad s WTO 377
67.4.10 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií 378
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 378
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 378
3 Potreby riešené intervenciou 378
4 Ukazovatele výsledkov 378
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 378
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 379
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 379
8 Súlad s WTO 379
67.4.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály 380
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 380
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 380
3 Potreby riešené intervenciou 380
4 Ukazovatele výsledkov 380
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 380
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 380
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 381
8 Súlad s WTO 381
67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania 382
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 382
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 382
3 Potreby riešené intervenciou 382
4 Ukazovatele výsledkov 382
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 382
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 382
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 382
8 Súlad s WTO 383
67.4.4 - Zlepšenie kvality výrobkov 384
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 384
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 384
3 Potreby riešené intervenciou 384
4 Ukazovatele výsledkov 384
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 384
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 385
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 385
8 Súlad s WTO 385
67.4.7 - Výskum a vývoj 386

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 386
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 386
3 Potreby riešené intervenciou 386
4 Ukazovatele výsledkov 386
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 386
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 387
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 387
8 Súlad s WTO 387
67.4.8 - Zlepšenie hospodárenia s odpadom 388
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 388
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 388
3 Potreby riešené intervenciou 388
4 Ukazovatele výsledkov 388
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 388
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 389
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 389
8 Súlad s WTO 389
TRAINCO(47(1)(c)) - – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu 390
67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov 390
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 390
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 390
3 Potreby riešené intervenciou 390
4 Ukazovatele výsledkov 390
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 390
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 391
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 391
8 Súlad s WTO 391
TRANS(47(1)(e)) - – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov 392
67.4.9 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania 392
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 392
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 392
3 Potreby riešené intervenciou 392
4 Ukazovatele výsledkov 392
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 392
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 393
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 393
8 Súlad s WTO 393
PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov 394
67.4.11 - Propagácia a marketing 394
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 394
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 394
3 Potreby riešené intervenciou 394
4 Ukazovatele výsledkov 394
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 394
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 395
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 395
8 Súlad s WTO 395

INVVO(47(2)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov uvedených na trh, a to aj v prípade hromadného skladovania 396
67.4.6 - Efektívne riadenie objemov 396
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 396
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 396
3 Potreby riešené intervenciou 396
4 Ukazovatele výsledkov 396
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 396
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 396
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 397
8 Súlad s WTO 397
COMM(47(2)(l)) - – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov 398
67.4.5 - Krízová komunikácia 398
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 398
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 398
3 Potreby riešené intervenciou 398
4 Ukazovatele výsledkov 398
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 398
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 398
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 398
8 Súlad s WTO 399
Bravčové mäso 400
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 401
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 401
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie 402
67.5.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu 402
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 402
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 402
3 Potreby riešené intervenciou 402
4 Ukazovatele výsledkov 402
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 402
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 403
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 403
8 Súlad s WTO 403
67.5.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály 404
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 404
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 404
3 Potreby riešené intervenciou 404
4 Ukazovatele výsledkov 404
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 404
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 404
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 405
8 Súlad s WTO 405
67.5.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania 406
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 406
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 406
3 Potreby riešené intervenciou 406
4 Ukazovatele výsledkov 406
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 406
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 406
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 406
8 Súlad s WTO 406

67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií 408
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 408
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 408
3 Potreby riešené intervenciou 408
4 Ukazovatele výsledkov 408
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 408
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 408
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 409
8 Súlad s WTO 409
TRANS(47(1)(e)) - – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov 410
67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania 410
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 410
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 410
3 Potreby riešené intervenciou 410
4 Ukazovatele výsledkov 410
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 410
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 411
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 411
8 Súlad s WTO 411
PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov 412
67.5.6 - Propagácia a marketing 412
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 412
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 412
3 Potreby riešené intervenciou 412
4 Ukazovatele výsledkov 412
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 412
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 413
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 413
8 Súlad s WTO 413
Ovčie a kozie mäso 414
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 415
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 415
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie 416
67.6.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu 416
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 416
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 416
3 Potreby riešené intervenciou 416
4 Ukazovatele výsledkov 416
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 416
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 417
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 417
8 Súlad s WTO 417
67.6.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály 418
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 418
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 418
3 Potreby riešené intervenciou 418
4 Ukazovatele výsledkov 418
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 418
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 418
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 419

8 Súlad s WTO 419
PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov 420
67.6.3 - Propagácia a marketing 420
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 420
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 420
3 Potreby riešené intervenciou 420
4 Ukazovatele výsledkov 420
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 420
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 421
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 421
8 Súlad s WTO 421
Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI 422
Zemiaky 422
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 423
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 423
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie 425
67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov 425
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 425
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 425
3 Potreby riešené intervenciou 425
4 Ukazovatele výsledkov 425
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 426
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 426
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 426
8 Súlad s WTO 426
67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov 428
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 428
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 428
3 Potreby riešené intervenciou 428
4 Ukazovatele výsledkov 428
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 428
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 429
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 429
8 Súlad s WTO 429
HARIN(47(2)(i)) - – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku 430
67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov 430
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 430
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 430
3 Potreby riešené intervenciou 430
4 Ukazovatele výsledkov 430
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 430
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 431
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 431
8 Súlad s WTO 431
5.3 Rural Development Interventions 432
ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments 432
70.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému 432
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 432

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 432
3 Potreby riešené intervenciou 432
4 Ukazovatele výsledkov 432
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 432
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 433
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 433
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 433
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 434
10 Súlad s WTO 434
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 434
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 435
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 435
70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov 438
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 438
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 438
3 Potreby riešené intervenciou 438
4 Ukazovatele výsledkov 438
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 438
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 442
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 444
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 444
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 445
10 Súlad s WTO 445
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 445
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 446
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 446
70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat 449
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 449
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 449
3 Potreby riešené intervenciou 449
4 Ukazovatele výsledkov 449
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 449
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 457
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 459
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 460
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 460
10 Súlad s WTO 461
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 461
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 462
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 463
70.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku 468
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 468
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 468
3 Potreby riešené intervenciou 468
4 Ukazovatele výsledkov 468
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 468
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 469
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 469
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 469
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 470
10 Súlad s WTO 470
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 470
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 471
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 471
70.3 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy 473

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 473
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 473
3 Potreby riešené intervenciou 473
4 Ukazovatele výsledkov 473
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 473
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 474
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 474
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 475
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 475
10 Súlad s WTO 475
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 475
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 476
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 476
70.4 - Ekologické poľnohospodárstvo 478
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 478
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 478
3 Potreby riešené intervenciou 478
4 Ukazovatele výsledkov 478
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 479
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 481
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 481
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 482
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 482
10 Súlad s WTO 483
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 483
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 484
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 484
70.5 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov 487
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 487
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 487
3 Potreby riešené intervenciou 487
4 Ukazovatele výsledkov 487
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 487
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 489
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 489
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 489
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 490
10 Súlad s WTO 490
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 490
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 491
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 491
70.6 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch 493
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 493
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 493
3 Potreby riešené intervenciou 493
4 Ukazovatele výsledkov 493
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 493
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 497
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 498
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 498
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 499
10 Súlad s WTO 499
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 499

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 500
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 500
70.7 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity ... 503
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 503
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 503
3 Potreby riešené intervenciou ... 503
4 Ukazovatele výsledkov ... 503
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 503
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 507
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 508
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 508
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 509
10 Súlad s WTO ... 509
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 509
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 510
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 510
70.8 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy ... 512
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 512
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 512
3 Potreby riešené intervenciou ... 512
4 Ukazovatele výsledkov ... 512
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 512
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 514
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 514
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 515
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 515
10 Súlad s WTO ... 515
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 516
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 517
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 517
70.9 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat ... 519
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 519
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 519
3 Potreby riešené intervenciou ... 519
4 Ukazovatele výsledkov ... 519
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 519
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 523
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 523
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 523
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 524
10 Súlad s WTO ... 524
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 524
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 525
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 525
ANC(71) - Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí ... 527
71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC) ... 527
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 527
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 527
3 Potreby riešené intervenciou ... 527
4 Ukazovatele výsledkov ... 527
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 527
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 528
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 528
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 529
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 530

10 Súlad s WTO 530
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 530
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 531
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 532
ASD(72) - Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek 535
72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) 535
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 535
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 535
3 Potreby riešené intervenciou 535
4 Ukazovatele výsledkov 535
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 535
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 536
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 536
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 537
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 537
10 Súlad s WTO 537
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 537
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 538
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 538
72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch 540
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 540
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 540
3 Potreby riešené intervenciou 540
4 Ukazovatele výsledkov 540
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 540
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 541
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 541
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 542
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 542
10 Súlad s WTO 542
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 542
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 543
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 543
INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation 545
73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému 545
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 545
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 545
3 Potreby riešené intervenciou 545
4 Ukazovatele výsledkov 545
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 545
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 546
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 546
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 547
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 547
10 Súlad s WTO 547
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 548
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 549
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 549
73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov 552
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 552
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 552
3 Potreby riešené intervenciou 552
4 Ukazovatele výsledkov 552
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 552

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 553
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 553
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 554
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 554
10 Súlad s WTO 554
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 555
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 556
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 556
73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy 558
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 558
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 558
3 Potreby riešené intervenciou 558
4 Ukazovatele výsledkov 558
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 558
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 559
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 559
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 560
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 560
10 Súlad s WTO 560
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 561
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 562
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 562
73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch 564
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 564
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 564
3 Potreby riešené intervenciou 564
4 Ukazovatele výsledkov 564
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 565
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 566
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 567
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 567
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 568
10 Súlad s WTO 568
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 568
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 569
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 569
73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár 572
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 572
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 572
3 Potreby riešené intervenciou 572
4 Ukazovatele výsledkov 572
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 573
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 574
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 574
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 575
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 575
10 Súlad s WTO 575
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 576
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 577
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 577
73.06 - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov 580
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 580
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 580
3 Potreby riešené intervenciou 580
4 Ukazovatele výsledkov 580

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 580
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 581
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 581
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 582
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 582
10 Súlad s WTO 583
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 583
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 584
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 584
73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch 586
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 586
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 586
3 Potreby riešené intervenciou 586
4 Ukazovatele výsledkov 586
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 586
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 587
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 587
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 588
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 588
10 Súlad s WTO 588
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 589
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 590
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 590
73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku 592
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 592
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 592
3 Potreby riešené intervenciou 592
4 Ukazovatele výsledkov 592
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 592
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 594
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 594
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 594
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 595
10 Súlad s WTO 595
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 595
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 596
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 596
73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách 598
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 598
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 598
3 Potreby riešené intervenciou 598
4 Ukazovatele výsledkov 598
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 598
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 601
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 601
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 601
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 601
10 Súlad s WTO 602
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 602
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 603
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 603
73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem 605
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 605

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 605
3 Potreby riešené intervenciou 605
4 Ukazovatele výsledkov 605
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 605
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 607
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 607
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 608
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 608
10 Súlad s WTO 608
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 608
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 609
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 609
73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah 611
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 611
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 611
3 Potreby riešené intervenciou 611
4 Ukazovatele výsledkov 611
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 611
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 613
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 613
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 614
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 614
10 Súlad s WTO 614
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 614
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 615
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 615
73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem 617
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 617
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 617
3 Potreby riešené intervenciou 617
4 Ukazovatele výsledkov 617
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 617
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 619
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 619
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 619
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 619
10 Súlad s WTO 619
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 620
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 621
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 621
73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa 623
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 623
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 623
3 Potreby riešené intervenciou 623
4 Ukazovatele výsledkov 623
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 623
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 624
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 624
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 624
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 624
10 Súlad s WTO 625
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 625
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 626
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 626

73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) ... 628
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 628
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 628
3 Potreby riešené intervenciou ... 628
4 Ukazovatele výsledkov ... 628
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 628
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 630
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 630
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 630
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 631
10 Súlad s WTO ... 631
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 631
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 632
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 632
73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície) ... 634
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 634
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 634
3 Potreby riešené intervenciou ... 634
4 Ukazovatele výsledkov ... 634
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 634
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 636
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 636
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 636
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 636
10 Súlad s WTO ... 636
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 637
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 638
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 638
73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch ... 640
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 640
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 640
3 Potreby riešené intervenciou ... 640
4 Ukazovatele výsledkov ... 640
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 640
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 641
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 641
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 642
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 642
10 Súlad s WTO ... 643
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 643
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 644
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 644
73.17 - Projekty pozemkových úprav ... 646
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 646
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 646
3 Potreby riešené intervenciou ... 646
4 Ukazovatele výsledkov ... 646
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 646
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 647
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 647
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 648
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 648
10 Súlad s WTO ... 648

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 648
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 649
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 649
73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry 651
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 651
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 651
3 Potreby riešené intervenciou 651
4 Ukazovatele výsledkov 651
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 651
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 652
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 652
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 652
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 652
10 Súlad s WTO 653
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 653
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 654
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 654
73.19 - Investície do biohospodárstva 656
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 656
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 656
3 Potreby riešené intervenciou 656
4 Ukazovatele výsledkov 656
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 656
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 658
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 658
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 658
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 659
10 Súlad s WTO 659
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 659
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 660
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 660
73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície) 662
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 662
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 662
3 Potreby riešené intervenciou 662
4 Ukazovatele výsledkov 662
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 662
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 663
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 663
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 663
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 664
10 Súlad s WTO 664
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 664
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 665
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 665
73.21 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície) 667
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 667
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 667
3 Potreby riešené intervenciou 667
4 Ukazovatele výsledkov 667
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 667
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 668
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 668

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 669
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 669
10 Súlad s WTO 670
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 670
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 671
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 671
INSTAL(75) - Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up 673
75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov 673
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 673
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 673
3 Potreby riešené intervenciou 673
4 Ukazovatele výsledkov 673
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 673
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 676
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 677
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 677
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 677
10 Súlad s WTO 677
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 677
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 678
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 678
RISK(76) - Nástroje na riadenie rizika 681
76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve 681
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 681
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 681
3 Potreby riešené intervenciou 681
4 Ukazovatele výsledkov 681
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 681
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 685
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 685
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 685
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 685
10 Súlad s WTO 687
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 687
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 688
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 688
COOP(77) - Spolupráca 690
77.1 - LEADER 690
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 690
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 690
3 Potreby riešené intervenciou 690
4 Ukazovatele výsledkov 690
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 690
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 702
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 702
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 703
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 703
10 Súlad s WTO 705
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 706
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 707
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 707
77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva 710
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 710
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 710
3 Potreby riešené intervenciou 710

4 Ukazovatele výsledkov ... 710
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 710
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 711
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 712
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 712
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 712
10 Súlad s WTO ... 712
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 713
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 714
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 714
KNOW(78) - Knowledge exchange and dissemination of information ... 716
78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania ... 716
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 716
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 716
3 Potreby riešené intervenciou ... 716
4 Ukazovatele výsledkov ... 716
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 716
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 718
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 718
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 719
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 719
10 Súlad s WTO ... 719
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 719
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 720
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 720
78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva ... 722
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer ... 722
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele ... 722
3 Potreby riešené intervenciou ... 722
4 Ukazovatele výsledkov ... 722
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie ... 722
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov ... 725
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu ... 725
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci ... 725
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie ... 725
10 Súlad s WTO ... 725
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu ... 726
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie ... 727
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi ... 727
6 Finančný plán ... 731
6.1 Prehľadná tabuľka ... 731
6.2 Podrobné finančné informácie a rozdelenie podľa intervencie a plánovania výstupu (TO BE FINALIZED) ... 734
6.2.1 Direct Payments ... 734
6.2.2 Sectoral ... 738
6.2.3 Rural Development ... 742
7. Riadiaci a koordinačný systém ... 770
7.1. Identifikácia riadiacich a koordinačných orgánov + kontrolných orgánov ... 770
7.2. Opis štruktúry monitorovania a podávania správ ... 772
7.3. Informácie o systéme kontroly a sankciách ... 772
7.3.1 IACS – integrovaný administratívny a kontrolný systém ... 772
7.3.1.1 Všetky prvky IACS, ako sú uvedené v nariadení [horizontálne nariadenie], sú zriadené a fungujú od 1. januára 2023 ... 773
7.3.1.1.1 Systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS) ... 773
7.3.1.1.2 Systém podávania geopriestorových žiadostí a žiadostí na zvieratá (GSA) ... 773

7.3.1.1.3 Uplatňujete automatický systém žiadostí [v zmysle článku 65 ods. 4 písm. f)] horizontálneho nariadenia? ... 773
7.3.1.1.4 Systém monitorovania plôch ... 773
7.3.1.1.6 Prípadne systém na identifikáciu a registráciu platobných nárokov ... 773
7.3.1.1.7 Systém na identifikáciu a registráciu zvierat v zmysle článku 65 ods. 4 písm. c) [článok 66 ods. 1 písm. g) horizontálneho nariadenia] ... 773
7.3.2 Mimo IACS ... 773
7.3.2.1 Stručný opis systému sankcií v súvislosti s intervenciami mimo IACS v súlade so zásadami účinnosti, primeranosti a odrádzajúceho účinku ... 773
7.3.2.2 Brief description of the control system for non-IACS (control methods, cross-checks, durability of investments and related ex-post checks, etc) ... 774
7.3.2.3 Pravidlá verejného obstarávania? ... 778
7.4. Kondicionalita ... 779
7.4.1 Systém kontroly v súvislosti s kondicionalitou ... 779
7.4.1.1 Opis systému kontroly v súvislosti s kondicionalitou ... 779
7.4.1.2 Typy kontrol ... 780
7.4.2 Systém sankcií v súvislosti s kondicionalitou ... 782
7.4.2.1 Opis systému sankcií v súvislosti s kondicionalitou ... 782
7.4.2.2 Definition and application of 'reoccurrence' (calculation and time span covered): ... 782
7.4.2.3 Definition and application of 'intentionality' ... 782
7.4.3 Indication of the application of a simplified control system for small farmers ... 782
7.4.4 Competent control bodies responsible for the checks of conditionality practices, statutory management requirements ... 783
7.5 Sociálna kondicionalita ... 785
7.5.1 Opis systému kontroly v súvislosti so sociálnou kondicionalitou ... 785
7.5.2 Opis systému sankcií v súvislosti so sociálnou kondicionalitou ... 785
8 Modernizácia: AKIS a digitalizácia ... 786
8.1 AKIS ... 786
8.1 Celkové predpokladané organizačné usporiadanie vylepšeného AKIS ... 786
8.2 Opis toho, ako budú poradenské služby, výskum a siete SPP spolupracovať v rámci AKIS [článok 114 písm. a) bod ii)] ... 790
8.3 Opis organizácie všetkých poľnohospodárskych poradcov podľa požiadaviek uvedených v článku 15 ods. 2, 3 a 4 ... 791
8.4 Opis spôsobu poskytovania podpory inovácií, ako je uvedené v článku 114 písm. a) bode ii) .. 792
8.5 Stratégia digitalizácie [článok 114 písm. b)] ... 792
Prílohy ... 795
Príloha I o ex ante hodnotení a strategickom environmentálnom hodnotení (SEA) uvedenom v smernici 2001/42/ES ... 795
1. Zhrnutie postupu a výsledkov ex ante hodnotenia ... 795
2. Odporúčania ex ante hodnotenia a hodnotenia SEA a opis toho, ako sa zohľadnili ... 797
3. Správa o ex ante hodnotení ... 833
4. Správa o strategickom environmentálnom hodnotení ... 833
Príloha II o analýze SWOT ... 833
Annex III on the consultation of the partners ... 833
Príloha IV o osobitnej platbe na bavlnu (ak je to relevantné) ... 833
Príloha V o dodatočnom národnom financovaní v rámci rozsahu pôsobnosti strategického plánu SPP ... 834
Príloha VI o prechodnej vnútroštátnej pomoci (ak je to relevantné) ... 835
a) the annual sector-specific financial envelope for each sector for which transitional national aid is granted ... 835
b) where relevant, the maximum unit rate of support for each year of the period ... 835
c) where relevant, information as regards the reference period modified in accordance with the Article 147(2) second subparagraph ... 835
d) a brief description of the complementarity of the transitional national aid with CAP Strategic Plan interventions ... 835

Other annex: Consistency with and contribution to the Union targets for 2030 835
National contribution to the EU 2030 target of 50% reduction of nutrient losses, while ensuring no deterioration in soil fertility 835
National contribution to the EU 2030 target of 10% of agricultural area under high-diversity landscape features. 835
National contribution to the EU 2030 target of 25% of the EU's agricultural land under organic farming 835
National contribution to the EU 2030 targets of 50% reduction of the overall use and risk of chemical pesticides, and use of more hazardous pesticides 835
National contribution to the EU 2030 target of 50% reduction of sales of antimicrobials for farmed animals and in aquaculture 835
National contribution to the EU 2025 target to roll-out of fast broadband internet in rural areas to achieve the objective of 100% access 835
DOCUMENTS 836

1. Strategické vyhlásenie

Výzvy pre pôdohospodárstvo a vidiek

Hlavnou výzvou slovenského pôdohospodárstva je zabezpečenie zdravých a kvalitných potravín za primerané ceny. Je potrebné zvrátiť výrazný pokles produkcie ovocia a zeleniny a produktov živočíšnej výroby a vytvoriť tak predpoklady pre udržateľné hospodárenie a zabezpečenie diverzifikovanej stravy pre spotrebiteľov.

Veľkou výzvou SP SPP je vytvoriť vhodné podmienky pre rozvoj životaschopných malých a stredných fariem na trhu s pôdou, v oblasti adresnosti podpôr ako aj v rámci prístupu k úverom.

Pri výrobe potravín má Slovensko v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody ambíciu primerane prispieť k zníženiu využívania pesticídov, umelých hnojív a antimikrobiálnych látok v EÚ ako celku. SP SPP kladie veľký dôraz na blahobyt zvierat a ochranu prírodných zdrojov. Pôdohospodárstvo čelí aj výzve znížiť emisie skleníkových plynov, prispôsobiť sa klimatickej zmene a zlepšiť biodiverzitu na ornej pôde.

Vyššie nároky na ochranu životného prostredia a na kvalitu a množstvo potravín si vyžadujú aplikovať najnovšie technológie a inovatívne prístupy na všetkých úrovniach potravinového reťazca a podstatne investovať do moderného kapitálu a ľudských zdrojov.

Vidiecke oblasti Slovenska sa musia vysporiadať s poklesom zamestnanosti v poľnohospodárstve, s negatívnym demografickým vývojom, zaostávajúcou infraštruktúrou a službami a prispôsobiť štrukturálnym zmenám v národnom hospodárstve a v spoločnosti.

Ciele Strategického plánu SPP

Priame platby budú na Slovensku naďalej zohrávať dôležitú úlohu pri znižovaní príjmových rozdielov medzi poľnohospodárstvom a ostatnými odvetviami ekonomiky. V novom období bude Slovensko aplikovať priame podpory adresnejšie. Vysoké dotácie fariem, ktoré majú nízku produkciu a zamestnanosť budú znížené. Strategický plán uvažuje so stropovaním priamych platieb so zohľadnením osobných nákladov s cieľom zvýšenia spravodlivosti poľnohospodárskej politiky.

Strategický plán SPP zabezpečí vhodné podmienky na podnikanie aj pre malé a stredné farmy a pre farmy podnikajúce v oblastiach s prírodnými a inými obmedzeniami. Životaschopné malé a stredné podniky budú benefitovať z redistributívnej platby na prvých 150 hektárov a zo zvýšenej podpory na prvých 450 hektárov v oblastiach s prírodnými a inými obmedzeniami. Podpory v znevýhodnených oblastiach budú odzrkadľovať rozdielne príjmy rastlinných a živočíšnych fariem.

Strategický plán rieši rastúcu volatilitu príjmov a nedostatočné poistenie podnikov prostredníctvom podpory komerčného poistenia úrod a zvierat, ktoré bude doplnené opatreniami v rámci štátnej pomoci.

V novej SPP sa podporia investície nielen investičnými grantmi, ale aj modernými finančnými nástrojmi, ktoré zvýšia časovú flexibilitu, transparentnosť podpôr a znížia administratívu, čím prispejú k rastu konkurencieschopnosti slovenského pôdohospodárstva.

Strategický plán SPP má za cieľ rozvíjať hlavne tie sektory, ktoré prinášajú najvyššiu pridanú hodnotu pre slovenský vidiek, životné prostredia a spoločnosť. Ide hlavne o živočíšnu výrobu, ovocie a zeleninu, zemiaky, chmeľ a cukrovú repu. SP SPP uvažuje s investíciami do budovania modrej a zelenej infraštruktúry a zlepšenia fungovania trhu s pôdou.

Poľnohospodárske farmy sú rádovo menšie v porovnaní s dodávateľmi vstupov a odberateľmi, čo zhoršuje ich vyjednávaciu pozíciu a vytvára podmienky pre nekalé obchodné praktiky. Strategický plán SPP rieši tieto problémy podporou odbytových organizácií, vertikálnej integrácie, krátkych dodávateľských reťazcov a prispeje aj k riešeniu nedostatočne rozvinutého potravinárskeho priemyslu, ktorý brzdí rast primárnej produkcie.

Na adaptáciu poľnohospodárstva na zmenu klímy bude Slovensko investovať do závlah a vodozádržných zariadení. Celofarmová eko-schéma podporí zatrávňovanie medziradí sadov a viníc, budovanie ekologických prvkov v krajine a zlepšovanie štruktúry pôdy s cieľom mitigácie klimatickej zmeny. Strategický plán má za cieľ ozdravovať lesy a podporovať v nich prírode blízke hospodárenie. Investíciami sa podporí znižovanie emisií skleníkových plynov a využívanie obnoviteľných zdrojov energie na farmách. K ochrane prírody a klimatickej akcii prispeje rozvoj agrolesníckych systémov, zalesňovanie pôdy a budovanie líniových vegetačných prvkov.

Strategický plán SPP podporí rast ekologického poľnohospodárstva, precízne hnojenie, znižovanie rizika

pochádzajúceho z používania pesticídov, rozvoj šetrného pestovania zeleniny, zemiakov, jahôd, ovocia a viniča, čo prispeje k ochrane prírodných zdrojov a výrobe kvalitnejších a zdravších potravín pre spotrebiteľov.

Cieľom SP SPP je zvýšenie biodiverzity budovaním neproduktívnych prvkov a delením veľkých pôdnych blokov na menšie. Taktiež sa podporí chov ohrozených plemien, zlepší sa ochrana vzácnych biotopov dropa veľkého, sysľa pasienkového, hlucháňa a ďalších ohrozených druhov zvierat.

Nová SPP podporí mladých poľnohospodárov prostredníctvom vyšších priamych platieb a jednorazových podpôr. Dodatočné zdroje získajú mladí farmári cez investičné granty ako aj cez vzdelávanie a poradenstvo. Opatrenia v rámci SPP budú doplnené národnými opatreniami v oblasti efektívnej regulácie trhu s pôdou.

SP SPP podporí implementáciu stratégií miestneho rozvoja s dôrazom na malé inovatívne podniky, sociálnu inklúziu, diverzifikáciu poľnohospodárskych aktivít a na tvorbu pracovných miest. Vyvážený územný rozvoj sa zabezpečí investíciami do ekonomickej a sociálnej infraštruktúry. Program LEADER doplní podpora biohospodárstva a podpora obhospodarovania lesov malých výmer, ktoré prispejú k rozvoju zamestnanosti na vidieku a efektívnemu a udržateľnému využívaniu prírodných zdrojov a biomasy.

Strategický plán SPP kladie dôraz na zlepšenie dobrých životných podmienok a zdravotného stavu zvierat, čo prispeje k znižovaniu používania antimikrobiálnych látok a zvýšeniu kvality a zdravotného stavu produktov.

Dôležitým aspektom strategického plánu SPP je zlepšenie spolupráce pôdohospodárov, potravinárov a lesníkov s odborníkmi z výskumných inštitúcii a univerzít, vzdelávanie a poradenstvo. Cieľom je zabezpečiť spoločné riešenie praktických problémov potravinovej vertikály, lesov a vidieka.

2 Posúdenie potrieb a intervenčnej stratégie vrátane plánu cieľových hodnôt a kontextových ukazovateľov

2.1. Posúdenia potrieb a intervenčnej stratégie

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno	X									
1.2	Stabilizácia príjmov malých fariem	Vysoká	Áno	X									
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno	X									
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne	X									
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno										X
10.2	Prepojenie existujúcich pilierov AKIS a zaradenie nových zložiek do systému	Vysoká	Áno										X
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno										X
10.4	Digitálna platforma AKIS pre zlepšenie prístupu stakeholderov k informáciám	Vysoká	Áno										X
10.5	Zníženie administratívneho zaťaženia pre implementáciu prierezového cieľa	Vysoká	Áno										X
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno		X								
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno		X								
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno		X								
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno			X							
3.2	Rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja	Vysoká	Áno			X							
3.3	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Vysoká	Áno			X							
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno				X						
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno				X						
4.3	Podpora postupov na	Vysoká	Áno				X						

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	zvyšovanie sekvestrácie uhlíka												
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne				X						
4.5	Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy	Vysoká	Áno				X						
4.6	Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev	Stredná	Áno				X						
4.7	Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine	Vysoká	Áno				X						
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno					X					
5.2	Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Čiastočne					X					
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno					X					
5.4	Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry	Vysoká	Čiastočne					X					
5.5	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne					X					
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Vysoká	Áno						X				
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno						X				
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Vysoká	Áno						X				
6.4	Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov	Vysoká	Áno						X				
6.5	Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat	Stredná	Áno						X				
7.1	Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore	Vysoká	Áno							X			
7.2	Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde	Vysoká	Áno							X			
7.3	Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu	Vysoká	Áno							X			

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	investícií a zmiernenie finančnej medzery												
7.4	Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov	Stredná	Áno							X			
8.1	Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku	Vysoká	Čiastočne								X		
8.2	Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia	Vysoká	Áno								X		
8.3	Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb	Vysoká	Áno								X		
8.4	Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve	Vysoká	Áno								X		
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno									X	
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno									X	
9.3	Propagácia zdravých lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Áno									X	

1.1 - Podpora príjmov poľnohospodárov

Na Slovensku je potrebné podporiť príjmy v poľnohospodárstve s cieľom udržať poľnohospodárov v odvetví, zabezpečiť poskytovanie environmentálnych verejných statkov, zvyšovať príjmy poľnohospodárov a mzdy poľnohospodárskych zamestnancov. Počty pracujúcich v poľnohospodárstve sa dlhodobo znižujú a slovenský vidiek sa vyľudňuje. Zvyšovanie environmentálnych obmedzení vytvára tlak na pokles príjmov z krátkodobého hľadiska a pri niektorých typoch fariem.

1.2 - Stabilizácia príjmov malých fariem

Malé farmy (najmä do 150 ha) majú nízke príjmy na pracovníka. Malým farmám chýbajú zdroje na investície do aktív aj do pracovného kapitálu. Pre rozvoj malých fariem je dôležité zlepšiť fungovanie trhu s pôdou a umožniť im nákup alebo prenájom dodatočnej pôdy pre ich rozvoj. Z dotazníkového prieskumu MPRV SR realizovaného v roku 2019 vyplýva, že malí poľnohospodári potrebujú aj prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a poradenstvu. Z 25 660 fariem na Slovensku je 20 400 menších ako 20 ha. Malé farmy sú dôležité pre rozvoj vidieka a pre poskytovanie lokálnych produktov a služieb.

1.3 - Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami

Oblasti s prírodnými a inými špecifickými obmedzeniami (ANC) a územia Natura 2000 potrebujú na udržanie poľnohospodárskej produkcie dodatočnú podporu na zmiernenie ekonomických rozdielov vo vzťahu k produkčným oblastiam. Taktiež je potrebné sprostredkovať dodatočnú podporu pre obhospodarovateľov lesov sústavy Natura 2000 - ÚEV v 5. stupni ochrany (+5% území v 5. stupni ochranu mimo ÚEV). Farmy v ANC majú nižšie príjmy na pracovníka ako ostatné farmy. V prepočte na hektár potrebujú väčšiu podporu menšie farmy v ANC ako väčšie farmy. Miera podpory v oblastiach s prírodnými a inými špecifickými obmedzeniami je vo väčšom rozsahu potrebná pre farmy špecializujúce sa na živočíšnu výrobu ako na rastlinnú výrobu.

1.4 - Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík

Cenové, produkčné a príjmové riziko sa na Slovensku zvyšuje v dôsledku zmeny klímy. V súčasnosti v poľnohospodárstve chýba systematická podpora riadenia rizika zo zdrojov SPP. Neexistuje ani verejný systém na podporu poľnohospodárov pri katastrofických škodách. Podpora riadenia rizika je od roku 2019 zabezpečená z národných zdrojov, a to formou podpory na zaplatené komerčné poistné, čo je však obmedzené každoročným rozpočtom SR. Kompenzácie strát sa tým pádom realizujú ad hoc platbami. Do ďalšieho obdobia je potrebné zaviesť nástroje na riadenie rizika v rámci SPP aj z národných zdrojov.

10.1 - Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve

Na Slovensku AKIS predstavuje decentralizovaný fragmentovaný systém s existujúcimi hlavnými piliermi a čiastkovými systémami. Je potrebné zlepšiť koordináciu jednotlivých zložiek platformy AKIS, ktorá by podporovala jednotlivých aktérov systému, uľahčovala prístup k informáciám, ich výmenu a vzájomnú spoluprácu.

10.2 - Prepojenie existujúcich pilierov AKIS a zaradenie nových zložiek do systému

Je potrebné zlepšiť vzájomné prepojenie existujúcich pilierov AKIS a umožniť zaradenie nových zložiek do systému, pretože na Slovensku prepojenie čiastkových systémov chýba. Rovnako je potrebné posilniť spoluprácu a sfunkčniť niektoré prepojenia v rámci jednotlivých čiastkových systémov (napr. farmári - lesníci), ako aj zahrnúť nové elementy do systému (napr. odborné školstvo).

10.3 - Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia

Popri vertikálnej prepojenosti bude potrebné vytvoriť aj horizontálnu prepojenosť medzi jednotlivými aktérmi, ktorí sú zodpovední za poradenstvo, vzdelávanie a prenos poznatkov do praxe. Tým sa tento systém stane výkonnejším a ucelenejším. Významnou zložkou celého systému sa musí stať celoživotné vzdelávanie a odborné stredoškolské vzdelávanie. Zároveň bude potrebné zlepšiť systém riadenia celého poradenského a znalostného systému. Len vzájomná spolupráca jednotlivých prvkov, ich vzájomné fungovanie a výmena informácií umožní prenos poznatkov do praxe.

10.4 - Digitálna platforma AKIS pre zlepšenie prístupu stakeholderov k informáciám

Na Slovensku absentuje digitálna platforma, ktorá by ponúkala komplexný prístup k informáciám pre každého. Je potrebné vybudovať interaktívnu digitálnu platformu AKIS a prepojiť ju na národný systém AKIS pre komplexnejšie využívanie dostupných a nových dát. Zároveň je potrebné vytvoriť priestor pre systematickú podporu poradenstva v oblasti digitalizácie agrosektora, využitie pokročilých nástrojov ICT, operačné centrá digitalizácie.

10.5 - Zníženie administratívneho zaťaženia pre implementáciu prierezového cieľa

Je potrebné dbať na debyrokratizáciu procesu implmentácie prierezového cieľa, pretože nadmerná byrokracia a administratíva spojená s poskytovaním poradenstva s podporu PRV, administratívne prekážky a byrokracia pri implementácii iných opatrení (M1, M2, M16) odrádza farmárov, aj poskytovateľov a zhoršuje dostupnosť najmä pre menších farmárov a taktiež spôsobuje pomalé čerpanie finančných zdrojov.

2.1 - Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie

Tvorba hrubého fixného kapitálu je na Slovensku nízka. Slovensko zaostáva za vyspelejšími štátmi aj vo využívaní najnovších technológií. Je potrebné zvýšiť konkurencieschopnosť slovenských poľnohospodárskych podnikov na spoločnom trhu EÚ a na trhoch tretích krajín a zároveň posilniť spoločenskú udržateľnosť a environmentálnu ochranu prostredníctvom investícií, nových technológií, inovácií a digitalizácie. Je potrebné zvýšiť časovú flexibilitu investičnej podpory a znížiť jej administratívnu záťaž. Dôraz pri investičnej podpore je potrebné klásť na živočíšnu výrobu, špeciálnu rastlinnú výrobu a na investície do nových technológii a inovatívnych postupov.

2.2 - Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity

Je potrebné podporiť podniky, ktoré produkujú komodity s pozitívnymi ekonomickými, sociálnymi alebo environmentálnymi dopadmi na poľnohospodárstvo, životné prostredie a vidiek. Potreba podpory špeciálnej rastlinnej a živočíšnej výroby vychádza z pozitívneho vplyvu na zamestnanosť na vidieku a dlhodobého poklesu živočíšnej produkcie a ovocia a zeleniny na Slovensku. Potreba podpory cukrovej repy vychádza z pozitívneho vplyvu pestovania cukrovej repy na štruktúru produkcie na Slovensku a zachovania funkčnej vertikály cukrová repa – cukor. Na Slovensku nastal od vstupu do EÚ podstatný pokles produkcie cukrovej repy aj chmeľu, čo sú tradičné komodity na slovenskom území a hrozí úplná eliminácia týchto komodít na Slovensku. Vinárstvo a včelárstvo majú pozitívny vplyv na rozvoj vidieka a prinášajú produkty s vyššou pridanou hodnotou. Podpora špeciálnej rastlinnej produkcie prináša zvýšenú diverzitu krajinnej štruktúry a tým tiež prispieva k environmentálnym cieľom. Extenzívna živočíšna výroba vo forme voľnej pastvy taktiež prispieva k zlepšeniu krajinnej diverzity a zlepšeniu stavu travinno-bylinných biotopov.

2.3 - Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky

Na Slovensku je potrebné zvyšovať pridanú hodnotu na farmách prostredníctvom investovania do spracovania poľnohospodárskej produkcie. Zároveň je potrebné podporiť farmy, ktoré prinášajú vyššiu pridanú hodnotu na hektár pôdy alebo na zamestnanca. Je potrebné uspokojiť dopyt spotrebiteľov po kvalitných lokálnych potravinách s vyššou pridanou hodnotou. Rozvoj spracovania primárnych produktov na farme vedie k nárastu pridanej hodnoty, ziskov fariem, ako aj produktivity fariem, čo patrí k hlavným cieľom SPP a čím sa zabezpečuje rozvoj vidieka a konkurencieschopnosti.

3.1 - Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov

Je potrebné spájať prvovýrobcov za účelom posilnenia ich vyjednávacej sily, realizovania spoločných investícií, marketingu a distribúcie a v záujme využívania úspor z rozsahu. Jednotliví producenti na Slovensku nedokážu samostatne zabezpečiť dostatočné dodávky produktov, čo výrazne znižuje ich vyjednávaciu silu. Čiastočne tento stav môžu zmeniť organizácie výrobcov, ktoré sú optimálnym prostriedkom k zvýšeniu vyjednávacej sily prvovýrobcov voči spracovateľom i obchodu. Z pohľadu vertikálnych vzťahov môžu významnú úlohu zohrávať medziodvetvové organizácie. Tie združujú producentov rôznych sektorov s predstaviteľmi spracovania alebo obchodu. Efektívne spájanie v rámci medziodvetvových organizácií podporuje finalizáciu vlastnej produkcie v spoločných spracovateľských podnikoch.

3.2 - Rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja

Je potrebné poľnohospodárom a potravinárom diverzifikovať odbytové kanály a zabezpečiť pre spotrebiteľov prístup ku kvalitným lokálnym potravinám. Slovensko potrebuje posilniť úlohu regionálnych miestnych trhov, tvorbu regionálnych „krátkych“ dodávateľských vertikál, posilniť trhovú pozíciu, priamy predaj spotrebiteľom a podobne. Podiel priameho predaja potravín je na Slovensku len okrajový podiel (v priemere na úrovni 5 %).

3.3 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch

Slovensko je konkurencieschopné v primárnych poľnohospodárskych komoditách, ale ďalší rozvoj poľnohospodárstva naráža na problém nízkeho dopytu lokálnych spracovateľských podnikov. Je potrebné rozšíriť kapacity spracovateľských podnikov, ktoré zabezpečujú odbyt lokálnych poľnohospodárskych komodít s cieľom zvýšenia pridanej hodnoty celého potravinového reťazca. Slovensko má dostatočný potenciál produkovať poľnohospodárske komodity. Existuje však potreba zvyšovania pridanej hodnoty ich spracovaním. Podpora spracovania poľnohospodárskej produkcie by mala byť orientovaná na spracovanie s vysokou pridanou hodnotou, ekologickej produkcie, výroba produktov s označením kvality, robotizácia a digitalizácia výroby ako zvýšenie energetickej efektivity výroby.

4.1 - Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy

Adaptácia poľnohospodárstva na zmenu klímy si vyžaduje zavádzanie opatrení na zmierňovanie jej dopadov. K najvýznamnejším z nich patrí podporovať pôdoochranné technológie, chrániť pôdu pred eróziou realizáciou protieróznych opatrení, zlepšovať štruktúru pôdy a zvyšovať podiel drevín na poľnohospodárskej pôde, napr. zakladaním agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde, vytváraním líniových vegetačných krajinných prvkov a zalesňovaním poľnohospodárskej pôdy. Dôležité je zároveň sústrediť sa na zmiernenie dôsledkov extrémov počasia.

Slovensko potrebuje budovať vodozádržné zariadenia, malé vodné nádrže a ich prepojenie na zavlažovacie systémy, budovať prvky zelenej infraštruktúry, zvýšiť retenčnú schopnosť krajiny, sústrediť sa na integráciu protipovodňovej ochrany s poľnohospodárstvom v nížinných oblastiach a na tlmenie odtoku v horských oblastiach.

4.2 - Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku

Pôdohospodárstvo na Slovensku prispieva k zmene klímy najmä produkciou emisií skleníkových plynov (metánu, oxidu dusného, oxidu uhličitého, halogenovaných uhľovodíkov) a má približne 7,5 % podiel emisiách GHG. Prostredníctvom investícií je potrebné zamerať sa najmä na ďalšie znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva (najmä zachytávanie amoniaku a CO2, zmeny v chovateľských postupoch), sústrediť sa na znižovanie emisií GHG a NH3 v živočíšnej produkcii, a to aj vyšším zastúpením extenzívnych chovov.

4.3 - Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka

V slovenských pôdach, najmä v oblastiach intenzívneho poľnohospodárstva chýba organický uhlík v pôdach. Organický uhlík sa zúčastňuje mnohých biologických, chemických i fyzikálnych procesov prebiehajúcich v pôde a z toho dôvodu významne ovplyvňuje produkčné aj mimoprodukčné funkcie pôdy. Je potrebné ochraňovať infiltračné vlastností pôdy, uplatňovať postupy pre zachovanie priaznivého vlhkostného stavu pôdy, obnovovať a zvyšovať retenčnú schopnosť pôdy a optimalizovať uhlíkovú bilanciu. Je potrebné podporiť pestovanie medziplodín a viacročných krmovín, aplikáciu organických hnojív a ich zapracovanie do pôdy, znižovať intenzitu obrábania pôdy a hnojenia anorganickými hnojivami. Sekvestráciu uhlíka je potrebné podporiť aj prostredníctvom zakladania agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde a zalesňovaním poľnohospodárskej pôdy.

4.4 - Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve

Slovensko má vysoký nevyužitý potenciál existujúceho zdroja obnoviteľnej energie cez anaeróbnu digesciu bioodpadov (výroba biometánu/bioplynu), zhodnotenie odpadovej biomasy v agro – sfére. Produkcia obnoviteľných zdrojov energie z poľnohospodárstva, t. j. energií z biopalív vyrobených z obilnín a iných plodín bohatých na škrob, cukornatých plodín a olejnín, bioplynu z poľnohospodárstva (maštaľný hnoj a energetické plodiny, odpad a zvyšky z poľnohospodárskej činnosti) a druhej generácie biopalív (nepotravinových celulózových materiálov), vykazuje rastúci trend, avšak podiel využívania OZE v poľnohospodárstve na celkovej produkcii obnoviteľných zdrojov energie je stále nízky.

4.5 - Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy

Lesné ekosystémy sú čoraz viac ovplyvňované závažnými zmenou klimatických podmienok a extrémami počasia, čo sa negatívne prejavuje na ich zdravotnom stave a schopnosti odolávať pôsobeniu škodlivých činiteľov. Lesné dreviny a ich spoločenstvá s dlhým vývojovým cyklom nie sú schopné v krátkom časovom úseku reagovať na takéto zmeny prirodzenou migráciou, ani ďalšími adaptačnými mechanizmami. Adaptačné opatrenia sú preto nevyhnutné na zabránenie rozpadu lesov, udržanie ich integrity a schopnosti poskytovať požadované ekosystémové služby, vrátane produkcie drevnej hmoty.

4.6 - Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev

Dôsledky zmeny klímy spôsobujú prioritne rozvrat nepôvodných lesných ekosystémov. Ide o pokles vitality a prírastku drevín, a/alebo nárast miery poškodzovania drevín synergickým pôsobenými škodlivých činiteľov. Riešenie vniknutej situácie bude Slovensko realizovať formou integrovaných projektov ozdravných opatrení.

V rámci adaptácie na zmenu klímy je na Slovensku potrebné sa zamerať na smrekové porasty vyskytujúce sa od podhorského stupňa vyššie a borovicové porasty nížinného stupňa na nepôvodných a pôvodných stanovištiach.

4.7 - Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine

Je potrebné zabezpečiť pozitívny synergický efekt viacerých aktivít na zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa. Samotná podpora prírode blízkeho hospodárenia lesov zabezpečí vytváranie diferencovanej vekovej, druhovej a priestorovej štruktúry lesa, ktorá prispeje k znižovaniu intenzity odtoku vody. Následná podpora budovania, resp. rekonštrukcie technických prehrádzok na vodných tokoch (v ich horných častiach) môže prispieť k spomaľovaniu odtoku počas extrémnych klimatických udalostí. Ďalším vhodným opatrením, zameraným na zmiernenie povrchového odtoku z lesa, je pravidelná údržba a starostlivosť o lesnú cestnú sieť.

5.1 - Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín

Spotreba hnojív na poľnohospodárske účely sa v SR zvyšuje. Dusík, ktorý rastliny neodoberú, zostáva v pôde vo forme nitrátu. Dusičnany, vznikajúce rozkladom organických látok v živočíšnej výrobe, sú potenciálnou hrozbou znečisťovania povrchových a podzemných vôd. Znečistenie spodných vôd môže vzniknúť z presakovania hnoja a hnojovice do pôdy z dôvodu konštrukčne nesprávne vybudovaných zásobníkov, z odtokov odpadovej vody pri chove hospodárskych zvierat alebo z aplikovania maštaľného hnoja na poliach. Táto skutočnosť si vyžaduje aplikáciu dusíka len v takom množstve, ktoré sa javí po rozbore pôdy potrebným.

5.2 - Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov

Na kvalitu podzemných vôd vplýva používanie prípravkov na ochranu rastlín. Je treba navrhnúť postupy a riešenia na znižovanie rizika prieniku pesticídov do vody, napr. navrhnúť do legislatívy alebo do podpory cez SPP podporu pre hospodárenie, ktoré rešpektuje vyššiu ochranu vôd pri používaní pesticídov v poľnohospodárskej produkcii. Je potrebné vypracovať systém minimalizácie vstupov chemických prípravkov rizikových pre podzemné vody do poľnohospodárskej produkcie . SR potrebuje zvýšiť ochranu podzemných vôd v CHVO Žitný ostrov. Ide o významné územie akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. Je najväčšou oblasťou zdrojov podzemných vôd v strednej Európe. Monitoring stavu podzemných vôd pomocou monitorovacej siete vykonáva SHMÚ a VÚVH.

5.3 - Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení

Pôda na Slovensku degraduje a je na mnohých miestach vymývaná, resp. vyplavovaná následkom snehu, vetra, vody - či už následkom vplyvov dažďov, miestnych tokov, vysokej spodnej vody, topenia sa snehu na svahoch a pod. Dodnes nemáme v SR uspokojivo vyriešený špeciálny manažment takýchto oblastí tak, aby bol motivačne nastavený pre poľnohospodárov. Zelená infraštruktúra v intenzívnej poľnohospodárskej krajine zabraňuje nielen degradácii pôdy ale zlepšuje kvalitu agro-eko systémov a rovnako prináša udržateľnú krajinnú štruktúru pre takéto územia. Územia využívané ako trvalé trávne porasty a pasienky odolávajú dlhodobým účinkom eróznych činiteľov lepšie ako orná pôda. Na exponovaných územiach SR potrebuje riešiť pôdnu eróziu prostredníctvom neproduktívnych investícií alebo rozčleniť veľké pôdne bloky na menšie celky.

5.4 - Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry

Na Slovensku z dôvodu fragmentácie vlastníctva pôdy chýbajú prvky zelenej a modrej infraštruktúry. Je potrebné realizovať ekostabilizačné opatrenia ako sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky v krajine a ostatnej ekostabilizačnej zelene v území (solitéry, aleje, iná skupinová zeleň), ktoré zároveň zabezpečia aj protieróznu ochranu pôdy a zadržiavanie vody v krajine.

5.5 - Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie

Poľnohospodársky odpad vznikajúci pri spracovaní poľnohospodárskej produkcie ako špecifický druh biologického odpadu sa podieľa na ekologickej záťaži, vzniku emisií a znečisťovaní pôdy, vody a vzduchu. Systematické zlepšovanie hospodárenia s odpadom zahŕňa viaceré úrovne od prevencie jeho vzniku už v prvovýrobe, znižovania jeho objemov zeefektívnením výrobných procesov a aplikovaním nových technológií, predchádzania tvorby biologicky rozložiteľného a potravinového odpadu, znižovania plytvania pri výrobe a zvýšenia stupňa zhodnotenia primárnych surovín, medziproduktov a finálnych výrobkov, používania menej ekologicky zaťažujúcich materiálov vo výrobnom procese, opätovného využitia odpadov v ďalšej poľnohospodárskej výrobe a spracovaní, recyklácie biologických odpadových produktov a obalových materiálov, efektívnejších spôsobov nakladania a spracovania odpadov, ekologické spracovanie odpadov, až po integrovanie odpadu z poľnohospodárstva, potravín a krmív do efektívneho systému obehového hospodárstva.

Druhotné využitie nachádza odpad z poľnohospodárskej výroby pri energetickej transformácii najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov - pri výrobe biometánu v kombinovanej výrobe elektriny a tepla.

6.1 - Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach

SR potrebuje zlepšiť stav biotopov kvôli klesajúcej početnosti druhov vtákov na územiach sústavy Natura 2000 a na územiach s vysokou prírodnou hodnotou. V lesných porastoch ide napríklad o hlucháňa hôrneho. Rovnako nepriaznivý je stav populácií viacerých kritériových druhov. Úbytok vtákov je spôsobený predovšetkým intenzifikáciou poľnohospodárstva (zmena TTP na ornú pôdu, pestovanie monokultúr, používanie pesticídov a hnojív, zmena agrotechnických postupov).

Potreba predstavuje príspevok SPP k dosiahnutiu cieľa 1 Stratégie EÚ na ochranu biodiverzity do roku 2020, príspevok k realizácii programov starostlivosti a programov záchrany pre vybrané druhy resp. akčné plány prijaté na úrovni EÚ. K septembru 2019 z celkového počtu 41 CHVÚ má 18 lokalít vládou schválený program starostlivosti.

6.2 - Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy

Trávne porasty vytvárajú vhodné podmienky pre život vzácnych druhov rastlín a živočíchov, tiež majú nemalý vplyv na odtokové pomery a sekvestráciu uhlíka, čím sa podieľajú na zmierňovaní zmeny klímy. Zdravé trávne ekosystémy sú zdrojom najväčšej diverzity druhov a biotopov v krajine. Optimálne priestorové usporiadanie, funkčné využívanie územia, skvalitnenie siete ekologických prvkov, poskytovanie ekosystémových služieb, tvorba podmienok pre udržanie a rozvoj biodiverzity a zelenej infraštruktúry v krajine zabezpečuje ekologickú stabilitu krajiny. Pre potreby Programu rozvoja vidieka a vzhľadom na rovnocenné alebo veľmi podobné spôsoby manažovania boli biotopy trávnych porastov zoradené do 7 kategórií.

6.3 - Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine

Veľkoplošné hospodárenie má negatívne vplyvy na biodiverzitu. SR potrebuje zlepšovať biodiverzitu podporou budovania krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde a podporou opeľovačov v krajine. V najúrodnejších rovinatých oblastiach SR, kde dominuje intenzívne poľnohospodárstvo, je nízka biodiverzita a zároveň v týchto oblastiach vyhynulo a ubudlo najviac vtáčích druhov na Slovensku. Krajinné prvky vrátane plôch vyňatých z produkcie plnia agroenvironmentálne funkcie, čím kvalitatívne rozširujú ponuku ekosystémových služieb a poľnohospodársku činnosť priestorovo dopĺňajú. Umožňujú v poľnohospodárskej krajine živočíchom nájsť si úkryt, potravovú bázu, miesto pre rozmnožovanie, čím podporujú druhovú diverzitu. Je potrebné ekologizačné prvky v poľnohospodárskej krajine zachovať, udržiavať a skvalitňovať ich stav a aj rozširovať ich plošné zastúpenie v území.

6.4 - Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov

Je potreba zvýšiť biodiverzitu lesov na Slovensku zmenou monokultúrnych lesov na zmiešané lesy. Po kalamitách je potrebné vytvárať lesy s vysokou hodnotou biodiverzity a ochraňovať biodiverzitu prostredníctvom ochrany genetických zdrojov lesných drevín. V lesníctve sú genetické zdroje (genofond) dôležitý výrobný faktor. Bohatosť genofondu umožňuje lesným drevinám prispôsobiť sa širokej škále klimatických a pôdnych podmienok. Opatrenia na zachovanie genetických zdrojov slúžia na ochranu biodiverzity lesných ekosystémov a ich adaptáciu na klimatickú zmenu. Ochudobnenie genofondu znižuje biodiverzitu a oslabuje schopnosť lesných drevín čeliť zmenám stanovištných podmienok, tlaku škodcov a chorôb.

6.5 - Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat

Je potreba zachovať chov ohrozených plemien hospodárskych zvierat. Ich zachovanie prispieva k rôznorodosti plemien a ochrane genetických zdrojov. Ich stratou by došlo k ochudobnenie genofondu a zníženiu biodiverzity.

7.1 - Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore

Je potrebné zvyšovať podiel mladých poľnohospodárov na Slovensku, aby sa zabezpečila generačná obnova a zvyšovala produktivita poľnohospodárstva udržateľným spôsobom. Potreba reflektuje na dlhodobo nízky záujem mladých ľudí o podnikanie v poľnohospodárstve nielen na Slovensku ale aj v ostatných ČŠ. Nízky záujem je výsledkom rizikovosti a náročnosti podnikania v tomto sektore a nižšieho príjmu v porovnaní s inými odvetviami hospodárstva.

7.2 - Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde

Na Slovensku je potrebné vytvoriť systém, ktorý umožní mladým životaschopným poľnohospodárom získať prístup k pôde. Súčasný systém je príliš obmedzujúci vzhľadom k vysokým transakčným nákladom na získanie pôdy nájmom alebo kúpou. Extrémna fragmentácia vlastníctva pôdy výrazne brzdí rozvoj mladých poľnohospodárov. Pre mladého poľnohospodára je náročné získať pôdu do prenájmu aj od Slovenského pozemkového fondu.

7.3 - Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery

Mladí životaschopní poľnohospodári potrebujú mať prístup k úverom a podporám, ktoré im umožnia investovať do rozvoja fariem. Mladí poľnohospodári na začiatku podnikania majú vysoký dopyt po investíciách a zároveň nedostatočný prístup k úverom kvôli nízkym zárukám. Mladí poľnohospodári majú na začiatku podnikania zvýšené náklady, čo znižuje ich ziskovosť.

Investičná podpora má pozitívny vplyv na produktivitu fariem mladých poľnohospodárov.

7.4 - Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov

Mladí poľnohospodári sa potrebujú neustále vzdelávať a mať prístup ku kvalitným poradenským službám. Na Slovensku podiel manažérov s úplným poľnohospodárskym vzdelaním dosahuje len 9,2 %. Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve.

8.1 - Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku

SR potrebuje podporiť zníženie migrácie obyvateľstva vidieckych regiónov za prácou do miest a zahraničia podporou podnikateľských aktivít vo vidieckych regiónoch. Podpora prispeje k diverzifikácii poľnohospodárskych i nepoľnohospodárskych činností, rozvoju biohospodárstva, k sociálnemu začleneniu minoritnej časti obyvateľstva vidieka.

SR potrebuje podporiť rozvojmiestnej infraštruktúry, vzdelanostnú a ekonomickú úroveň obyvateľstva, občiansku a technickú vybavenosť, počet zariadení pre voľný čas, školských zariadení a zariadení sociálnych a zdravotných služieb na vidieku.

Taktiež je potrebné podporiť turistickú infraštruktúru a rozvoj spolupráce medzi vidiekom a mestami. Využívanie moderných komunikačných technológii prispeje k rozvoju podnikateľských činností a k tvorbe pracovných príležitostí pre vidiecke obyvateľstvo. Zvýšenie informovanosti prispeje k rastu kompetencií a aktivizácii vidieckeho obyvateľstva.

8.2 - Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia

Na Slovensku je potreba rozvíjať kapacity, spoluprácu na miestnej úrovni s cieľom spoločného riešenia miestnych problémov, efektívneho využívania miestnych zdrojov, zabezpečenia služieb a vytvárania pracovných miest. Spoločné prístupy k riešeniu nezamestnanosti a rozvoja služieb prostredníctvom iniciatívy LEADER dosahovali lepšie výsledky ako samostatné projekty obcí.

Rozvoj vidieckych komunít princípom zdola – nahor participatívnym prístupom mobilizuje obyvateľov a organizácie pôsobiace na vidieku. Uplatňovanie prístupu zdola - nahor zvyšuje úroveň sociálneho kapitálu v podobe aktivizácie obyvateľstva, budovania kapacít, podpory miestnych komunít a rozvoja spolupráce.

8.3 - Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb

SR potrebuje zlepšiť obhospodarovanie lesov malých výmer. Významným problémom obhospodarovania súkromných lesov je skutočnosť, že takéto majetky často nespĺňajú predpoklady k efektívnemu obhospodarovaniu lesov. A to v dôsledku malej výmery a rozdrobenosti, alebo z dôvodu nezáujmu vlastníkov o svoj les ako taký.

8.4 - Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve

Je potrebné zabezpečiť podporu trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a diverzifikácie výroby na majetkoch drobných vlastníkov lesov. Ďalším dôvodom je demografický vývoj spoločnosti - a teda aj vlastníkov lesov, kedy dochádza k starnutiu populácie na jednej strane a zmene preferencií u potenciálnych dedičov či kupcov na strane druhej.

9.1 - Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat

Slovensko má potrebu priblížiť chov hospodárskych zvierat čo najbližšie prirodzeným podmienkam a to vrátane ich priestoru pre život a životných potrieb. Lepšie životné podmienky zvierat môžu prispieť k zníženiu spotreby antimikrobiálnych látok. Bezpečnosť potravinového reťazca je nepriamo ovplyvnená aj dobrými životnými podmienkami zvierat, najmä tých, ktoré sa chovajú na výrobu potravín. Existuje úzka väzba medzi dobrými životnými podmienkami zvierat, zdravím zvierat a chorobami prenášanými potravinami. Stresové faktory a zlé životné podmienky môžu viesť k zvýšeniu náchylnosti na choroby u zvierat. To môže predstavovať riziko pre spotrebiteľov. Podpora chovov a kŕmnych režimov, ktoré podporujú zdravie a dobré životné podmienky zvierat prispejú k zníženiu antimikrobiálnej spotreby.

9.2 - Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov

Aj potraviny predávané na Slovensku majú problém s výskytom rezíduí pesticídov. Problémom pri pesticídoch je nielen koncentrácia ich rezíduí, ktorá sa analyzuje, ale aj kombinovaný a multiplikačný efekt viacerých rezíduí pesticídov.

Bezpečnosť potravinového reťazca je úzko spätá s udržateľným využívaním pesticídov. Cieľom smernice 2009/128 / ES je dosiahnuť trvalo udržateľné využívanie pesticídov v EÚ znížením rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a podporou používania integrovanej ochrany proti škodcom (IPM) a alternatívnych prístupov alebo techník, ako sú nechemické alternatívy pesticídov. Slovensko v roku 2021 vypracovalo Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín (revízia 2) na implementáciu rozsahu opatrení stanovených v smernici.

9.3 - Propagácia zdravých lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov

Kvalita stravy má veľký vplyv na výskyt civilizačných chorôb ako sú obezita, cukrovka, vysoký krvný tlak, cievne, srdcové a mozgové choroby. Z pohľadu dostupnosti potravín v SR ponuka potravín prevyšuje minimálne výživové a nutričné energetické požiadavky. Je žiadúce zamerať sa na prechod na zdravé udržateľné stravovanie, čo znamená preorientovanie sa viac na stravu rastlinného pôvodu, ktorá by obsahovala menej červeného mäsa, viac ovocia a zeleniny, celozrnných obilnín, strukovín, orechov a semien. Zároveň je nutné zvýšiť informovanosť spotrebiteľov o kvalite doma produkovaných surovín a potravín a poukázať na to, ako sa preferencia kvalitných potravín môže prejaviť na zlepšení kvality života na Slovensku. Konzumácia lokálnych potravín má taktiež pozitívny environmentálny a ekonomický dopad a rozvoj vidieka.

Potrebné posúdenie špecifických zemepisných oblastí, ako sú napríklad najvzdialenejšie regióny, horské a ostrovné oblasti.

Irelevantné.

Metodika a kritériá používané na prioritizáciu

Postup stanovenia priorít

V rámci procesu vypracovania strategického plánu SPP bol vypracovaný postup stanovenia priorít. Vypracovaná koncepcia umožňuje rozdelenie potrieb do štyroch skupín, ktoré odrážajú dôležitosť, príslušných potrieb a význam pre strategický plán SPP.

- Veľmi vysoká: potreby, ktorých relevantnosť je hodnotená ako „veľmi vysoká“, by mali byť riešené prioritne, a ku každej by na základe Strategického plánu SPP mala byť priradená vhodná intervencia a mala by byť podľa toho primerane financovaná.
- Vysoká: Ak je priorita „vysoká“, mala by sa potreba riešiť prostredníctvom Strategického plánu SPP s primeraným financovaním.
- Stredná: Ak patrí potreba na základe priority do kategórie „stredná“, mali by byť ku každej potrebe priradené vhodné intervencie cez Strategický plán SPP. Ale potreba by nemala byť prioritná/uprednostnená, prípadne by sa nemala riešiť ucelená/úplná.
- Nízka: Potreby s nízkou prioritou nemusia byť riešené priamo cez samostatnú intervenciu. Postačuje ak sa tejto potrebe bude venovať iná intervencia (určená pre inú potrebu prioritne) iba vo svojich sekundárnych cieľoch. Tieto potreby je možné riešiť aj prostredníctvom iných nástrojov mimo Strategického plánu SPP.

Zaradenie do jednej zo štyroch skupín závisí od vyhodnotenia individuálnych potrieb podľa daných kritérií. V rámci skupín neexistuje žiadne poradie.

Proces stanovovania priorít

Na posúdenie potrieb bola použitá SWOT analýza, nižšie uvedené kritériá pre hodnotenie a súčasná situácia (vrátane krízy Covid 19, Green Deal).

Rozdelenie do skupín vyplýva z vyhodnotenia individuálnych potrieb pomocou daných kritérií:

Veľmi vysoká	40 až 48 bodov
Vysoká	30 až 39 bodov
Stredná	20 až 29 bodov
Nízka	0 až 19 bodov

Kritérium	Podrobná otázka	Max počet b.
1. etapa		
Potreba konať		
	Aká dôležitá je potreba?	4
	Aká urgentná je potreba?	4
	Aká veľká je relevantnosť potreby a dosiahnutie cieľového stavu pre celú spoločnosť (= cieľovú skupinu)?	4
	Aká veľká je relevantnosť potreby a dosiahnutie cieľového stavu pre pôdu a lesníctvo (= cieľovú skupinu)?	4
Vhodnosť VSP dosiahnuť cieľový stav		
	Do akej miery môže strategický plán SPP (GSP) prispieť k dosiahnutiu cieľového stavu?	8
	Existujú iné vhodné nástroje (napr. Iné nástroje financovania) na splnenie tejto potreby?	8
	Aká dôležitá je potreba vo vzťahu k deviatim konkrétnym cieľom a v celkovom kontexte SPP?	4
2. etapa		
Politická relevantnosť		
	S čím sa zhoduje potreba s Európskymi/medzinár. stratégiami (napr. Zelená Dohoda, SDG)?	4
	S čím sa zhoduje potreba s nár. stratégiami (napr. Stratégia adaptácie na zmenu podnebia)?	4
	S čím sa zhoduje potreba s vládnym programom?	4

Odôvodnenie rozhodnutia neriešiť identifikované potreby v strategickom pláne SPP alebo riešiť ich čiastočne

Irelevantné

2.1.SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

2.1.SO1.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO1.1.1 Silné stránky

- stabilizované príjmy väčšiny poľnohospodárskych podnikov (60 - 80 % podnikov ziskových), rastúce ukazovatele AFI (príjem poľnohospodárskych faktorov) a AEI (poľnohospodársky podnikateľský príjem),
- farmy obhospodarujúce viac ako 86 percent pôdy na Slovenskú sú veľké a majú diverzifikovaný príjem,
- veľkostná štruktúra poľnohospodárskych podnikov predstavuje konkurenčnú výhodu pre určité komodity, obilniny, olejniny dominujúce v rastlinnej výrobe na Slovensku.

2.1.SO1.1.2 Slabé stránky

- nižšie mzdy v poľnohospodárstve v porovnaní s ostatnými odvetviami národnej ekonomiky,
- vysoká závislosť príjmov poľnohospodárskych podnikov na podporách,
- nízke príjmy malých a stredných poľnohospodárskych podnikov,
- nižšie príjmy podnikov hospodáriacich v oblastiach s prírodnými obmedzeniami a v oblastiach Natura 2000 v porovnaní s produkčnými oblasťami vyplývajúce z rozdielnej štruktúry výroby zameriavajúcej sa na menej efektívnu živočíšnu výrobu,
- absencia mechanizmu na systémové riešenie katastrofických rizík,
- neefektívne fungujúci trh s pôdou brániaci malým a novým farmám získať prístup k pôde.

2.1.SO1.1.3 Príležitosti

- rast dopytu po lokálnych produktoch, zvlášť po ovocí, zelenine a produktoch živočíšnej výroby v dôsledku rastu príjmov,
- prispôsobovanie sa poistného trhu potrebám poľnohospodárov a zlepšujúce sa poistné produkty,
- vznikajúce možnosti prepojenia poľnohospodárskych fariem, ich spolupráca a napojenie sa na spotrebiteľov prostredníctvom vznikajúcich IT aplikácii, rast produktivity malých a stredných fariem,
- rastúci záujem spotrebiteľov o lokálne špeciality,
- rozvoj turizmu, ktorý podporuje rozvoj poľnohospodárskej produkcie, zamestnanosť a príjmy,
- rozvoj poradenstva a vzdelávania (prierezový cieľ),
- využívanie nových technológii (prierezový cieľ).

2.1.SO1.1.4 Hrozby

- volatilita cien produktov a vstupov do výroby,
- rastúce produkčné riziká, nákazové situácie v živočíšnej výrobe s nepriaznivým dopadom na príjmy poľnohospodárov,
- zmena klímy a jej nepriaznivý vplyv na poľnohospodársku produkciu a riziko,
- rastúce náklady na vstupy do výroby, prácu, energie, palivá,
- nedostatočný prístup k pôde, kapitálu, novým technológiám pre malé a stredné farmy,
- rastúce ceny poistného a nedostatočná úroveň poistenia fariem,
- nedostatočná ziskovosť malých a stredných fariem a opúšťanie fariem a vyľudňovanie vidieka,
- nedostatočný prístup fariem k súkromnému vzdelávaniu a poradenstvu.

2.1.SO1.1.5 Iné poznámky

Na Slovensku tvorí celková poľnohospodárska pôda (UAA) 1 915 730 ha (Eurostat, 2019). Na 1 836 697 ha sa poskytujú priame platby (PPA, 2021), ktoré slúžia na podporu príjmu a ako kompenzácia za poskytovanie environmentálnych verejných statkov. Podmienkou na získanie priamych platieb je

dodržiavanie tzv. kondicionality, ktoré zabezpečuje, že poľnohospodári plnia základné normy v oblasti klímy a životného prostredia, verejného zdravia a zdravia rastlín, a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj požiadavky na udržiavanie pôdy v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave.

Na Slovensku je 25 660 fariem (Eurostat, 2016). 18 196 fariem (71% všetkých fariem) bolo registrovaných v Integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme (IACS, 2021). Z 25 660 fariem, 20 400 je menších ako 20 ha, 2860 fariem ma veľkosť medzi 20 a 100 ha a 2 400 fariem je väčších ako 100 ha. 47,3% všetkých fariem je menších ako 5 ha. Farmy väčšie ako 100 ha obhospodarujú 88% UAA. Priemerná veľkosť farmy je 80,7 ha a priemerná veľkosť farmy podporenej z prostriedkov SPP je 101 ha (PPA, 2021), čo je 5 násobne viac ako priemer v EÚ.

Malé farmy majú menší príjem ako väčšie farmy, ale aj nižšie dotácie. Príjem na pracovníka je v menších farmách nižší ako vo väčších farmách (FADN, 2019). Malé farmy na Slovensku obhospodarujúce menej ako 100 ha pôdy boli vytvorené nedávno, a preto nemajú aktíva, záruky a tržby porovnateľné s veľkými farmami alebo malými farmami v EU-15, čo má negatívny vplyv na ich možnosti získavať úvery a investovať. Rozšíreniu malých fariem čiastočne bráni aj trh s pôdou, ktorý je veľmi fragmentovaný a vytvára vysoké transakčné náklady na nákup alebo prenájom pôdy (Revízia výdavkov MPRV SR, 2019).

Mzdy v poľnohospodárstve dosiahli v roku 2019 75,1% miezd v národnom hospodárstve. Mzdy v poľnohospodárstve sú trhové a odzrkadľujú ponuku a dopyt po poľnohospodárskej práci na vidieku. Príjmy poľnohospodárskych fariem merané ukazovateľom AFI (Agricultural Factor Income) na AWU (Annual Work Unit) dosahujú nadpriemernú úroveň v rámci EÚ. AFI v ostatných rokoch na Slovensku vykazovalo jedno z najvyšších temp rastu v EÚ.

Z hľadiska produkcie sa farmy na Slovensku zaoberajú najmä rastlinnou výrobou, ktorej produkcia rastie a živočíšna výroba klesá. V súčasnosti je podiel živočíšnej produkcie menej ako 38%.

Príjem na pracovníka je nadpriemerný u fariem produkujúcich zmiešané plodiny a živočíšnu produkciu, fariem špecializujúcich sa na obilniny, olejniny a bielkovinové plodiny. Podpriemerné príjmy na pracovníka dosahujú farmy špecializujúce sa na zmiešanú rastlinnú produkciu a na zmiešanú živočíšnu výrobu (FADN). Rozdiely v príjmoch na pracovníka medzi sektormi sú minimálne.

Príjmy fariem v oblastiach s prírodnými obmedzeniami (ANC) sú nižšie v porovnaní s farmami v produkčných oblastiach. Farmy v horských oblastiach dosahujú 74% príjmov fariem, ktoré nie sú v ANC oblastiach a ostatné ANC farmy (nie horské) dosahujú 88% príjmov fariem, ktoré nie sú v ANC. 62% poľnohospodárskej pôdy sa nachádza v oblastiach ANC (FADN). 25,4% poľnohospodárskej pôdy je v horských oblastiach. V programovom období 2014 – 2020 bolo na ANC vyčlenených na Slovensku 482,7 mil. EUR, čo predstavuje 23,2 % celkových prostriedkov PRV. Uvedenou sumou sa do roku 2020 podporovalo udržanie poľnohospodárskej činnosti na približne 1,24 mil. ha znevýhodnených oblastí. Sadzby pre ANC pokrývali 70% rozdielov medzi produkčnými oblasťami a ANC. Určenie výšky vyrovnávacích príspevkov za hospodárenie v znevýhodnených prírodných podmienkach vychádza z ekonomickej analýzy (NPPC 2019). Podľa analýzy NPPC majú živočíšne farmy v ANC nižšie príjmy na pracovníka ako rastlinné farmy v ANC. Výška kompenzácie sa stanovuje ako dodatočné náklady a strata príjmu vyplývajúca z obmedzenia poľnohospodárskej výroby v ANC v porovnaní s oblasťami bez obmedzení.

Extrémne prírodné javy, choroby rastlín a zvierat a zmena klímy majú často dopad na poľnohospodársku produkciu v EÚ aj na Slovensku. Vysoká rizikovosť ovplyvňuje príjmy a konkurencieschopnosť poľnohospodárov, čo vedie k zníženiu objemu investícií a sťaženiu plánovania (Revízia výdavkov MPRV SR, 2019).

Podiel poľnohospodárov s komerčným poistením je na Slovensku nízky. V roku 2019 poistné za zvieratá a plodiny predstavovalo 8,6 mil. EUR. Hlavnými prekážkami sú cena poistenia, vysoká spoluúčasť pri poistnej udalosti a nesúlad medzi ponukou a dopytom po poistných produktoch (Európska komisia, 2017). V roku 2018 bolo poistených v komerčných poisťovniach 1478 poľnohospodárskych podnikov a náhrady škôd za poistné udalosti boli vyplatené 551 podnikom (VÚEPP, 2019). Z dlhodobého hľadiska klesá objem zaplateného poistného za zvieratá a úrodu ako aj vyplatené náhrady škôd, ktoré sú na úrovni 30 - 50 % zaplateného poistného. V prípade škôd nadmerného rozsahu situáciu rieši štát ad hoc platbami, ktoré nie sú systematickým riešením problémov s nízkym poistením a vytvárajú volatilitu výdavkov pre štátny rozpočet. V roku 2019 bola realizovaná štátna pomoc (schéma na poistiteľné riziká), vo forme dotácie na platby poistného, ktorej účelom bolo poskytovanie pomoci s cieľom podporiť podnik pôsobiaci v odvetví

poľnohospodárskej prvovýroby. Štátna pomoc bola poskytnutá 532 subjektom a vyčerpala sa celá alokovaná suma vo výške 4 mil. €. Skutočná refundácia nákladov bola vyplatená do výšky 56 % z uhradeného poistného (Pokrivčák, Tóth, 2020).

Poľnohospodári v súčasnosti využívajú podporu na poistenie podľa nariadenia vlády č. 83/2017 (SOT – operačné programy). Vinič je na Slovensku jedinou plodinou, na ktorú môžu pestovatelia žiadať kompenzáciu poistného. Kompenzácia časti ročného poistného bola uplatňovaná od roku 2000 aj pri iných plodinách. Podpora skončila v roku 2013 a odvtedy sú vinohradníci jedinými pestovateľmi, ktorí môžu žiadať o pomoc. V roku 2016 o kompenzáciu požiadalo 36 pestovateľov a v roku 2017 počet vzrástol na 48.

2.1.SO1.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
1.2	Stabilizácia príjmov malých fariem	Vysoká	Áno
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

Iné poznámky týkajúce sa posúdenia potrieb.

Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík

Cenové, produkčné a príjmové riziko sa na Slovensku zvyšuje v dôsledku zmeny klímy. V súčasnosti v poľnohospodárstve chýba systematická podpora riadenia rizika zo zdrojov SPP. Neexistuje ani verejný systém na podporu poľnohospodárov pri katastrofických škodách. Podpora riadenia rizika je od roku 2019 zabezpečená z národných zdrojov, a to formou úhrady časti poistného na komerčné poistenie, čo je však obmedzené každoročným rozpočtom SR. Kompenzácie strát sa tým pádom realizujú ad hoc platbami. Do ďalšieho obdobia je potrebné zaviesť nástroje na riadenie rizika v rámci SPP aj z národných zdrojov.

2.1.SO1.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	BISS(21) – Basic income support	21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti	O.4. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca základná podpora príjmu
DPdecoupled	CRISS(26) – Complementary redistributive income support	29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti	O.7. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca redistributívna podpora príjmu
DPdecoupled	CIS-YF(30) – Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	O.6. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare	31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

		mlieka	
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.3 - Platba na ovce a kozy	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.4 - Platba na pestovanie chmeľu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
Sectoral - Ovocie a zelenina	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku	49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Víno	HARINWINE(58(1)(d)) – poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami	58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVVO(47(2)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov uvedených na trh, a to aj v prípade hromadného skladovania	67.4.6 - Efektívne riadenie objemov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	COMM(47(2)(l)) – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov	67.4.5 - Krízová komunikácia	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku	67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	ANC(71) – Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí	71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)	O.12. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora na oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, vrátane rozčlenenia podľa typu oblastí
RD	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek	72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC
RD	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek	72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC
RD	RISK(76) – Nástroje na riadenie rizika	76.1 - Finančné príspevky na komerčné	O.9. Počet jednotiek zahrnutých v podporovaných

		poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve	nástrojoch SPP na riadenie rizika

Overview

Špecifický cieľ **podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii.**

Slovensko podporí príjmy všetkých poľnohospodárov prostredníctvom intervencie **Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (21.1)** v rámci ktorej sa bude vyplácať rovnaká hektárovú platbu na každý hektár poľnohospodárskej pôdy. Cieľom tejto intervencie je zabezpečenie udržateľnosti poľnohospodárstva a zvýšenie potravinovej bezpečnosti. Príjmy poľnohospodárov sú totiž dlhodobo nižšie ako priemerné príjmy v národnom hospodárstve Slovenska. Základná podpora príjmu bude stropovaná kvôli zabezpečeniu adresnosti príjmových podpôr. Prostredníctvom **Komplementárnej redistributívnej platby v záujme udržateľnosti (29.1)** sa podporí prvých 150 hektárov každej farmy s cieľom zvýšenie životaschopnosti malých a stredných fariem, zlepšenia poľnohospodárskej rozmanitosti a posilnenie rozvoja vidieka. Na podporu mladých poľnohospodárov do 40 rokov Slovensko využije intervenciu **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1)**, ktorá podporí mladých poľnohospodárov sumou 100 EUR na prvých 100 ha. Príjem poľnohospodárov podporia aj dve eko-schémy: **Celofarmová eko-schéma (31.1)** a **Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)** a sedem intervencií **Viazanej podpory príjmu (32.1-32.6)**.

Na udržanie poľnohospodárskej produkcie na celom území Slovenska sa použije Intervencia **Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) (71.1)**, ktoré zvýšia príjmy poľnohospodárov pôsobiacich v oblastiach s horšími poľnohospodárskymi podmienkami. Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) (72.1)** slúži na kompenzáciu ušlého zisku fariem, ktoré pôsobiana územiach sústavy Natura 2000, kde sa uplatňujú v záujme ochrany prírody obmedzenia poľnohospodárskej produkcie zvyšujúce náklady alebo znižujúce príjmy poľnohospodárov. Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2)** bude kompenzovať ušlý zisk vyplývajúci s ochrany biodiverzity v lesníckych oblastiach.

Intervencia **Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1)** je určená pre poľnohospodárov na kompenzáciu zaplateného poistného a prispeje k odstráneniu zlyhania poistného trhu a stabilizácii príjmov poľnohospodárov v prípade škôd spôsobených poistiteľnými rizikami. Zo Sektorových intervencií Slovensko využije na riadenie rizika v sektore ovocia a zeleniny intervenciu **Predchádzanie krízam a riadenie rizika (49.14)**, v sektore vína **Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.3)**, v sektore mlieka a mliečnych výrobkov intervenciu **Efektívne riadenie objemov (67.4.6)** a **Krízovú komunikáciu (67.4.5)**. Stabilizovať príjem v sektore zemiakov napomôže intervencia **Predchádzanie krízam a riadenie rizika (67.2)**.

Potreba podpory príjmov poľnohospodárov (1.1) bude zabezpečená najmä intervenciou **Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (21.1)**. Táto intervencia bude znižovať rozdiely medzi poľnohospodárskymi príjmami a príjmami v iných sektoroch ekonomiky na Slovensku a prispeje k zabezpečeniu udržateľnosti poľnohospodárstva, poskytovaniu environmentálnych verejných statkov a zabezpečeniu udržateľnosti príjmov v poľnohospodárstve v dlhodobom horizonte. Pôjde o plošnú hektárovú platbu v priemernej výške 101-103 EUR/ha. Takáto forma podpory príjmu prispeje aj k zníženiu volatility príjmov (potreba 1.4). Na **Základnú podporu príjmu v záujme udržateľnosti (21.1)** Slovensko vyčlení na obdobie 5 rokov 943,3 mil. EUR, čo predstavuje 46% rozpočtu na prvý pilier SPP.

Na Slovensku je duálna štruktúra fariem. Na jednej strane existuje 14% všetkých fariem, ktoré majú výmeru nad 100 ha a obhospodarujú 88% podporovanej pôdy. Na druhej strane sú farmy s výmerou do 100 ha, ktoré obhospodarujú 12% podporovanej pôdy a majú 86% podiel na celkovom počte fariem s podporou. Malé farmy na Slovensku majú menší príjem a nižšie podpory ako väčšie farmy. Stropovanie a znižovanie **Základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti (21.1)** bude efektívne optimalizovať alokácie priamych platieb, keďže príjmy na pracovníka veľkých fariem sú vyššie ako príjmy na pracovníka malých a stredných fariem. 20 mil. EUR zastropovanej sumy Slovensko presunie do druhého

piliera SPP. Zníženie platby bude na úrovni 85% čiastky presahujúcej 60 000 EUR a 100% čiastky(strop) presahujúcej 100 000 EUR. Slovensko uplatní článok 17 odsek 3 nariadenia a odpočíta od sumy podpory vyplatené mzdy, ekvivalent neplatenej práce a mzdovú časť zmluvných nákladov.

Potrebu 1.1 ako aj potrebu 1.4 budú uspokojovať eko-schémy. Slovensko implementuje 2 ekoschémy:
Celofarmová eko-schéma (31.1) dobrovoľná pre farmárov a bude kompenzovať zvýšené náklady a stratu príjmu v dôsledku dodržiavania podmienok eko-schémy. Hektárová kompenzačná platba bude z hľadiska výšky rozdelená na platbu na ornú pôdu v chránených územiach (92 EUR/ha) a platbu mimo chránených území (59 EUR/ha). Platba v chránených územiach bude vyššia, lebo podmienky celofarmovej eko-schémy sú v týchto územiach prísnejšie.
Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2) bude dobrovoľnou výberovou eko-schémou, ktorá podporí príjem poľnohospodárov za realizáciu pastevného chovu (dojníc, oviec a kôz a mladého dobytka). Zachovanie pastevného chovu a pastierstva má zásadný význam pre udržanie poľnohospodárstva v niektorých lokalitách na Slovensku. Podpora pastevného chovu je kompenzáciou straty príjmu v dôsledku nižšej úžitkovosti a vyšších nákladov.
K naplneniu **potreby 1.1** prispejú aj prostriedky siedmych intervencií viazanej podpory príjmu:
32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín
32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka
32.3 - Platba na ovce a kozy
32.4 - Platba na pestovanie chmeľu
32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy
32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia
32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny

Celkovo na Viazanú podporu príjmu slovensko alokuje 13+2% priamych platieb v celkovej výške 303,5 mil. EUR.
K naplneniu **potreby 1.1** ako aj potreby **1.2 stabilizovať príjmy malých fariem** prispeje intervencia **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1)**. Na intervenciu je alokovaná čiastka 12,2 mil. EUR a bude použitá na plošnú hektárovú platbu pre každého mladého poľnohospodára na prvých 100 ha vo výške 100 EUR/ha. Táto podpora zvýši príjem mladých poľnohospodárov v prvých rokoch podnikania.

Potrebu **stabilizácie príjmov malých fariem (1.2)** bude riešiť intervencia **Komplementárna redistributívna platba v záujme udržateľnosti (29.1)** a adresnosť príjmových podpôr sa bude riešiť stropovaním a znižovaním platieb v rámci intervencie **Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (21.1).**
Intervencia **Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (29.1)** podporí prvých 100 ha každého aktívneho poľnohospodára hektárovou sadzbou 80 EUR/ha a hektáre 101-150 hektárovou sadzbou 40 EUR/ha. Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (29.1.1) predstavuje 204,9 mil. EUR, čo je 10% priamych platieb. Malé a stredné farmy majú nižšie príjmy a nižšie príjmy na pracovníka ako veľké farmy. Taktiež majú malé farmy horší prístup k úverom, čo bráni realizovať potrebné investície na rozvoj. Finančná medzera pre malé farmy je odhadnutá na úrovni 60% celkovej finančnej medzery v poľnohospodárstve SR, ktorá je odhadovaná na 140 mil. EUR – 316 mil. EUR (fi-compass, 2020**). Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (29.1)** prispeje k podpore príjmov malých fariem a zabezpečí ich dlhodobú stabilitu, čím sa prispeje k rozvoju zamestnanosti na vidieku.
Príjmy fariem v oblastiach s prírodnými obmedzeniami (ANC) sú nižšie v porovnaní s farmami v produkčných oblastiach.

Zvyšovanie tvorby príjmov pôdohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami (potreba 1.3) budú riešiť intervencie:

Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) (71.1),
Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) (72.1) a
Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2).

Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) (71.1) sú dodatočné kompenzačné platby. Slovensko dlhodobo podporuje poľnohospodárov v týchto oblastiach, aby sa zabezpečila cielená kompenzácia príjmu a aby sa tým významne prispelo k zachovaniu celoplošného a miestu prispôsobeného obhospodarovania krajiny. Takáto kompenzácia straty príjmov a dodatočných nákladov umožňuje poľnohospodárom pokračovať vo využívaní poľnohospodárskej pôdy, udržiavaní krajiny, ako aj v zachovaní a realizácii udržateľných poľnohospodárskych systémov, v predchádzaním opúšťania pôdy a strate biodiverzity. Na podporu fariem podnikajúcich v oblastiach s prírodnými alebo inými prekážkami je vyhradených 369,7 mil. EUR. Touto sumou sa podporia za obdobie 5 rokov farmy podnikajúce na 1,128 mil. ha. Podpora v ANC bude diferencovaná podľa systému hospodárenia pre farmy živočíšnej výroby a farmy rastlinnej výroby podľa výpočtov NPPC (NPPC, 2019). Rozdelenie úrovne kompenzácie pre jednotlivé poľnohospodárske systémy je založené na porovnaní úrovne hospodárenia. Farmy rastlinnej výroby dosahujú vyššie príjmy na pracovníka v porovnaní s priemerom ANC. Živočíšne farmy dosahujú nižšie príjmy na pracovníka v porovnaní s priemerom ANC a 72% tržieb pochádza zo živočíšnej výroby. Výška ušlého príjmu bola určená na základe porovnania hospodárenia fariem v ANC a v produkčných oblastí. Slovensko využije princíp degresivity ANC platieb podľa veľkosti fariem. 100% kompenzácia ušlého príjmu sa využije na prvých 450 ha farmy. Menšie farmy majú v ANC nižší príjem na pracovníka ako väčšie farmy.

Intervencia Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) (72.1) predstavuje podporu príjmu poľnohospodárov na poľnohospodárskej pôde (TTP) a lesných pozemkoch. V lokalitách viažucich sa na smernice 92/43/ EHS a 2009/147/ES na poľnohospodárskej pôde bude príjem kompenzovaný na základe výpočtov nezávislej inštitúcie (NPPC – VÚPOP) vo výške 84 EUR/ha a plánovanej podporenej plochy 2 215 ha.

Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2) predstavuje podporu s cieľom kompenzácie zníženia príjmu z dôvodu nezasahovania do lesného porastu v 5. stupni ochrany (+5% mimo 5. stupňa ochrany) a nepoškodzovania vegetačného a pôdneho krytu. Na základe stanoveného výpočtu nezávislou inštitúciou (NLC) je plánovaná podpora vo výške 43,20 EUR/ha na ploche 26 447 ha.

Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík (potreba 1.4) bude z prostriedkov SPP riešené intervenciou Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1). Zavedením intervencie sa zabezpečí stabilná podpora znižovania volatility príjmov poľnohospodárov. Na intervenciu Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1) sa použije 40 mil. EUR. Komplementárne k riešeniu potreby prispejú aj iné intervencie z prostriedkov SPP a to Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva, Intervencie v sektore ovocia a zeleniny a iných sektoroch, Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti a intervencia Investície. Z národných zdrojov bude k riešeniu potreby 1.4 prispievať notifikovaná štátna pomoc. Detailný prehľad intervencií zabezpečujúcich koherentný a integrovaný prístup k riadeniu rizika poskytuje kapitola 3.

Sekundárne k naplneniu **potreby 1.4** prispesú sektorové intervencie. Zo Sektorových intervencií Slovensko využije na riadenie rizika v sektore ovocia a zeleniny intervenciu **Predchádzanie krízam a riadenie rizika (49.14)**, v sektore vína **Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.3)**, v sektore mlieka a mliečnych výrobkov intervenciu **Efektívne riadenie objemov (67.4.6)** a **Krízovú komunikáciu (67.4.5)**. Stabilizovať príjem v sektore zemiakov napomôže intervencia **Predchádzanie krízam a riadenie rizika (67.2)**.

2.1.SO1.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO1.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu	Target

zobrazené tučným písmom]	value
R.4 - Prepojenie podpory príjmu s normami a osvedčenými postupmi Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite	95.92 %
R.5 - Riadenie rizík Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP	8.11 %
R.6 [PR] - Prerozdelenie v prospech menších poľnohospodárskych podnikov Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)	125.51 %
R.7 [PR] - Zintenzívnenie podpory poľnohospodárskym podnikom v oblastiach s osobitnými potrebami Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)	167.20 %
R.10 [CU PR] - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.53 %
R.11/Mlieko a mliečne výrobky - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	17.94 %

Justification of the targets and related milestones

R.4 - Prepojenie podpory príjmu s normami a osvedčenými postupmi: Slovensko podporí až 95,92% poľnohospodársky využívanej pôdy prostredníctvom BISS. Pôjde o 95,92% z 1 915 730 ha poľnohospodárskej pôdy podľa Eurostatu (2019).

R.5 - Riadenie rizika: Slovensko podporí prostredníctvom nástrojov SPP na riadenie rizika 8,11% fariem z celkového počtu.

R.5 ukazovateľ je ročný ukazovateľ o počte jednotiek.

Pre stanovenie ročnej hodnoty ukazovateľa R.5 je relevantných viacero intervencií:

1. Intervencia na rozvoj vidieka: 76.1 Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve. V prípade tejto intervencie sa očakáva, že sa ročne poskytne príspevok na poistné zmluvy pre 2 000 farmárov. Tento odhad vychádza zo skúseností zapojenia sa poľnohospodárskych podnikov do štátnej pomoci na podporu poistného pre mikro, malé a stredné podniky. Vzhľadom na medziročný nárast v počet beneficientov schémy štátnej pomoci a skutočnosť, že intervencia Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1) nebude limitovaná len pre mikro, malé a stredné podniky, očakávame zapojenie cca 2000 farmárov do podpory každý rok. Predpokladá sa, že ten istý beneficient (farmár) bude podporený viac rokov.
2. V rámci sektorových intervencií ukazovateľ výsledku R.5 udáva podiel fariem s podporovanými nástrojmi súvisiace s riadením rizika. V sektore mlieka a mliečnych výrobkov budú organizácie výrobcov a ich členovia schopné v prípade potreby vykonávať jednotlivé zásahy na predchádzanie krízam a/alebo ich zvládanie. Započítané sú počty fariem (poľnohospodárskych podnikov). Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:
    - 67.4.5 Krízová komunikácia - sektor Mlieko a mliečne výrobky
    - 67.4.6 Efektívne riadenie objemov - sektor Mlieko a mliečne výrobky.
    - Čo predstavuje 86 podnikov po odpočítaní dvojitého započítania.
3. V rámci sektorových intervencií pre rastlinné komodity:
    - 49.14.Predchádzanie krízam a riadenie rizika
    - 58.3 Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva

Poľnohospodárske podniky podporené v rámci sektorových intervencií v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a v sektore ovocia a zeleniny môžu byť podporené aj v rámci intervencie na rozvoj vidieka, tzn.

ročné hodnoty ukazovateľa R.5 zohľadňujú (odstraňujú) túto duplicitu. Avšak medzi intervenciou Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.3) a intervenciou Finančné príspevky na komerčné poistenie pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1) nebude dochádzať k duplicite (pôjde o rozdielnych prijímateľov).

Vzhľadom na to, že R.5 je ročný ukazovateľ, ako cieľová hodnota 2023-2029 sa uvádza najvyššia očakávaná hodnota, ktorá sa má dosiahnuť počas daného obdobia.

R.6 - Prerozdelenie v prospech menších poľnohospodárskych podnikov: Cieľová hodnota je najvyššia očakávaná hodnota, ktorá sa má dosiahnuť počas daného obdobia. Ukazovateľ vychádza z očakávaného rozdelenia pomoci na hektár pre farmy s podpriemernou veľkosťou v porovnaní s očakávanou pomocou na hektár pre všetky farmy: 125,51 %

R.7 - Zintenzívnenie podpory poľnohospodárskym podnikom v oblastiach s osobitnými potrebami: 167,20%. Hodnota bola vypočítaná ako priemerná sadzba 363,5 eur/ha (započítavajú sa poberatelia podpôr I. piliera a II. piliera intervencií s osobitými obmedzeniami) / 217,4 eur/ha (priemerná sadzba poberateľov podpôr I. piliera) * 100 = 167,20%

Dodatočne boli vybrané aj ukazovatele **R.10 -** Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhoch, krátkych dodávateľských reťazcoch a systémov kvality podporovaných z SPP a **R.11** - Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch nakoľko sú povinné pre sektorové intervencie s operačným programom. Podrobné zdôvodnenie R.10 a R.11 je uvedené v špecifickom cieli 3.

2.1.SO1.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Na základnú podporu príjmu v záujme udržateľnosti Slovensko vyčlení na obdobie 5 rokov 943,3 mil. EUR, čo predstavuje 46% rozpočtu na prvý pilier SPP. Výška alokácie na základnú podporu príjmu vychádza z rozpočtu podľa prílohy IV nariadenia EÚ o strategických plánoch zníženého o 15% alokáciu na viazanú podporu príjmu, 10% alokáciu na komplementárnu redistributívnu podporu príjmu v záujme udržateľnosti, 27,6% alokáciu na eko-schémy, alokáciu 25 mil. EUR na sektorové typy intervencií a alokáciu 12,2 mil. EUR na komplementárnu podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov. Hektárová platba predstavuje 101-103 EUR. Stropovanie a znižovanie sa uplatňuje na efektívne optimalizovanie alokácie priamych platieb, keďže príjmy na pracovníka veľkých fariem sú vyššie ako príjmy na pracovníka malých a stredných fariem. Odhadovaný ročný produkt je v priemere 5 mil. EUR, ktorý Slovensko presunie do druhého piliera SPP v rokoch 2024-2028 (odhadovaný kvalifikovaný výsledok stropovania a znižovania platieb).

Komplementárna redistributívna platba v záujme udržateľnosti predstavuje **204,9 mil. EUR**, čo je 10% priamych platieb SR. Na Slovensku je duálna štruktúra fariem. Na jednej strane existuje 14% všetkých fariem, ktoré majú výmeru nad 100 ha a obhospodarujú až 88% podporovanej pôdy. Na druhej strane sú farmy s výmerou do 100 ha, ktoré obhospodarujú 12% podporovanej pôdy a majú 86% podiel na celkovom počte fariem s podporou. Malé farmy majú nižšie príjmy a nižšie príjmy na pracovníka ako veľké farmy, čo im bráni v rozvoji. Taktiež majú malé farmy horší prístup k úverom, čo bráni realizovať potrebné investície na rozvoj. Finančná medzera pre malé farmy je odhadnutá na úrovni 60% celkovej finančnej medzery v poľnohospodárstve SR, ktorá je odhadovaná na 140 mil. EUR – 316 mil. EUR (fi-compass, 2020). Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti prispeje k podpore príjmov malých fariem a zabezpečí ich dlhodobú stabilitu, čím sa prispeje k rozvoju zamestnanosti na vidieku.

Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) sú zamerané na odškodnenie poľnohospodárov za nevýhody, ktorým je ich poľnohospodárska výroba vystavená v dôsledku prírodných alebo iných špecifických obmedzení v porovnaní s oblasťami, ktoré takéto znevýhodnenie nemajú. Takáto kompenzácia straty príjmov a dodatočných nákladov umožňuje

poľnohospodárom pokračovať vo využívaní poľnohospodárskej pôdy, udržiavaní krajiny, ako aj v zachovaní a realizácii udržateľných poľnohospodárskych systémov, v predchádzaním opúšťania pôdy a strate biodiverzity. Na podporu fariem podnikajúcich v oblastiach s prírodnými alebo inými prekážkami je vyhradených **369,7 mil. EUR**. Touto sumou sa podporia za obdobie 5 rokov farmy podnikajúce na 1,128 mil. ha. Podpora v ANC bude diferencovaná podľa systému hospodárenia pre farmy živočíšnej výroby a farmy rastlinnej výroby podľa výpočtov NPPC (NPPC, 2019). Rozdelenie úrovne kompenzácie pre jednotlivé poľnohospodárske systémy je založené na porovnaní úrovne hospodárenia. Farmy rastlinnej výroby dosahujú vyššie príjmy na pracovníka v porovnaní s priemerom ANC. Živočíšne farmy dosahujú preukazne nižšie príjmy na pracovníka v porovnaní s priemerom ANC a 72% tržieb pochádza zo živočíšnej výroby. NPPC určilo výšku ušlého príjmu na základe porovnania hospodárenia fariem v ANC a produkčných oblastí. Slovensko využije princíp degresivity platieb podľa veľkosti fariem. 100% kompenzácia ušlého príjmu sa využije len na prvých 450 ha farmy, lebo menšie farmy majú nižší príjem na pracovníka ako väčšie farmy.

Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) -** Podpora pre poľnohospodárov spojená so smernicami 92/43/ EHS a 2009/147/ES sa v rámci tohto opatrenia poskytuje iba v súvislosti so znevýhodnením v dôsledku požiadaviek, ktoré presahujú rámec dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok. Na základe stanoveného výpočtu NPPC – VÚPOP (84 EUR/ha) a plánovanej podporenej plochy 2 215 ha sa finančná alokácia tejto intervencie stanovila na úrovni 0,9 mil. EUR.

Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch -** Cieľom intervencie je chrániť a udržať oblasti Natura 2000 nezasahovaním do lesného porastu v 5. stupni ochrany (+5% mimo 5. stupňa ochrany) a nepoškodiť vegetačný a pôdny kryt. Na základe stanoveného výpočtu NLC (43,20 EUR/ha) a plánovanej podporenej plochy 26 447 ha sa finančná alokácia tejto intervencie stanovila na úrovni 5,7 mil. EUR.

Na finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve sa použije 40 mil. EUR. V roku 2019 predstavovalo poistné na komerčné poistenie zvierat a úrod 8,6 mil. EUR a komerčné poistenie malo 1478 fariem. Podpora poistenia hodnotou 8 mil. EUR ročne z rozpočtu EPFRV povedie k nárastu poistených fariem. Taktiež budú pokryté poistením aj nové riziká. Riadenie rizika sa navyše bude podporovať v rámci odbytových organizácií poľnohospodárov podporovaných v rámci sektorových opatrení. Z národných zdrojov sa bude financovať pripoistenie fariem využívajúcich komerčné poistenie proti katastrofickým rizikám. Slovenské farmy budú mať v novom programovom období prístup k viaczdrojovej podpore poistenia. Poistiteľné riziká budú mať farmy taktiež možnosť riešiť prostredníctvom opatrení na úrovní farmy ako je diverzifikácia výroby, ale aj prostredníctvom garantovaných priamych platieb.

2.1.SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

2.1.SO2.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO2.1.1 Silné stránky

- veľkosť poľnohospodárskych podnikov umožňuje využívať výhody z rozsahu vrátane efektívnejšieho využívania moderných technológií. Výhody z rozsahu sa prejavujú hlavne pri pestovaní obilnín a olejnín,
- rastúci trend celkovej produktivity faktorov, ktorú pozitívne ovplyvňuje hlavne naštartovaný technologický pokrok vo forme využívania nových technológií,
- rast produktivity práce v poľnohospodárstve, čo je ovplyvnené poklesom pracovných síl a zmenou štruktúry výroby v prospech rastlinnej produkcie, ktorá je menej náročná na ľudskú prácu,
- zapájanie poľnohospodárskych subjektov do medzinárodnej deľby práce - umiestnenie poľnohospodárskej produkcie na spoločnom trhu EÚ,
- existencia rezortných vysokých škôl a rezortných výskumných ústavov ako báza pre výskum, vývoj technológií a digitalizáciu.

2.1.SO2.1.2 Slabé stránky

- klesajúci podiel živočíšnej výroby a špeciálnej rastlinnej produkcie na celkovej produkcii,
- nízka pridaná hodnota na hektár, nízke investície na hektár a nízka zamestnanosť na hektár v dôsledku štruktúry produkcie orientovanej na plodiny s nízkou pridanou hodnotou,
- nedostatočné kapitálové vybavenie fariem, zvlášť malých a stredných fariem a fariem mladých poľnohospodárov,
- vysoká závislosť fariem na dotačnej podpore,
- nedostatočná ponuka finančných produktov pre malé, stredné farmy a mladých poľnohospodárov,
- neefektívne fungujúci trh s pôdou, vysoké transakčné náklady na trhu s pôdou v dôsledku vysokej fragmentácie vlastníctva pôdy,
- nedostatočné poradenstvo a vzdelávanie poľnohospodárov,
- nízky podiel ovocia a zeleniny na celkovej poľnohospodárskej produkcii,
- nízka úroveň pestovania tradičných komodít ako cukrová repa, chmeľ,
- nedostatočné pokrytie poľnohospodárskej pôdy modernými zavlažovacími systémami.

2.1.SO2.1.3 Príležitosti

- zvyšovanie úrody a produkcie na zviera aplikáciou technologických inovácií, kvalitnejších vstupov a zlepšovania kapitálového vybavenia fariem,
- možnosti získavania zdrojov na rozvoj prostredníctvom finančných nástrojov,
- zvýšenie kompetencií poľnohospodárov prostredníctvom vzdelávania v oblasti finančných nástrojov (prierezový cieľ),
- rast dopytu po lokálnych poľnohospodárskych produktoch a potravinách.

2.1.SO2.1.4 Hrozby

- zmena klímy negatívne vplývajúca na produkciu a riziko,
- vysoká podpora poľnohospodárstva v rámci štátnej pomoci v iných členských štátoch EÚ,
- zvyšovanie cien vstupov, práce, energií a palív,
- zvyšovanie štandardov a environmentálnych požiadaviek,
- zvyšujúca sa medzinárodná konkurencia z tretích krajín,
- nedostatočný prístup ku kapitálu a novým technológiám pre hlavne malé a stredné farmy,
- stagnujúca, resp. klesajúca úroveň potravinárskeho odvetvia a tým aj znižovanie dopytu po lokálnych komoditách,
- nedostatočná úroveň transferu výsledkov vedy a techniky do poľnohospodárstva, nedostatočné

poradenstvo a vzdelávanie v porovnaní s vyspelými krajinami.

2.1.SO2.1.5 Iné poznámky

Štruktúra poľnohospodárskej produkcie na Slovensku sa za ostatné obdobie mení. Zvyšuje sa podiel rastlinnej výroby na úkor živočíšnej produkcie. Komodity živočíšnej výroby a špeciálnej rastlinnej výroby (ovocie a zelenina) majú nízky podiel na celkovej produkcii. Viazané platby v období 2014 – 2020 boli špecificky orientované na podporu konkurencieschopnosti ovocia, zeleniny a živočíšnej produkcie, čím sa spomalil pokles týchto komodít. Pokles podielu živočíšnej výroby a špeciálnej rastlinnej výroby má negatívny vplyv na zamestnanosť na vidieku. Meniaca sa štruktúra poľnohospodárskej produkcie zároveň ovplyvňuje niektoré environmentálne aspekty: nízka úroveň organického uhlíka v pôde, erózia pôdy, zvyšovanie podielu monokultúr na pôde s negatívnym vplyvom na biodiverzitu. Oddelené priame platby viazané na pôdu znevýhodňujú živočíšnu výrobu a špeciálnu rastlinnú produkciu.

Tvorba hrubého fixného kapitálu (THFK) v poľnohospodárstve je na Slovensku veľmi nízka. V roku 2019 predstavovala THFK 133 mil. EUR, kým v Dánsku to bolo 1117 mil. EUR, v Slovinsku 294 mil. EUR, v Česku 914 mil. EUR a vo Fínsku 1151 mil. EUR. V ostatných rokoch THFK v poľnohospodárstve na Slovensku rastie priemerným ročným tempom 1,8%. Mnohé slovenské farmy sú podkapitalizované, resp. málo investujú. Ukazovateľ THFK na hrubú pridanú hodnotu (GVA) dosahuje priemernú úroveň (31,1% v roku 2018, priemer EÚ 27 bol 31%), ale dôvodom je nízka hodnota hrubej pridanej hodnoty na Slovensku.

Investície chýbajú hlavne v subsektoroch, ktoré majú najväčší potenciál vytvárania (udržať, respektíve zmierniť pokles) zamestnanosti ako aj v subsektoroch, ktoré majú potenciál rásť. Taktiež je na Slovensku nedostatok neproduktívnych investícií, ktoré majú pozitívny vplyv na životné prostredie.

Ex post hodnotenia predchádzajúcich PRV zdôrazňujú, že malé projekty mali pozitívnejší vplyv na hrubú pridanú hodnotu, produktivitu, zamestnanosť a zisky podnikov ako veľké projekty (Ex-post hodnotenie PRV, Prounion, 2018).

Investičné granty majú nevýhodu, že sú administratívne náročné a málo časovo flexibilné. Finančné nástroje predstavujú efektívny spôsob využitia limitovaných finančných prostriedkov na podporu investícií v pôdohospodárstve a potravinárstve (Revízia, 2019). Slovensko však nemá skúsenosti s aplikáciou finančných nástrojov z EPFRV, čo si bude vyžadovať investovanie do vzdelávania a poradenstva na úrovni podnikov aj na úrovni verejnej správy.

2.1.SO2.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno

2.1.SO2.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.3 - Platba na ovce a kozy	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.4 - Platba na pestovanie chmeľu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.1. - Plánovanie a organizácia výroby	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	TRACE(47(1)(h)) – vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom	49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2 - Investície a ďalšie akcie	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	COOPAPI(55(1)(e)) – spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov	55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Víno	RESTRVINEY(58(1)(a)) – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Víno	INVWINE(58(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov	58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Víno	ACTREPUT(58(1)(i)) – akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.4 - Zlepšenie kvality výrobkov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.7 - Výskum a vývoj	O.35. Počet podporovaných operačných programov

Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.4.11 - Propagácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.5.6 - Propagácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovčie a kozie mäso	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.6.3 - Propagácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.17 - Projekty pozemkových úprav	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku

Overview

Špecifický cieľ **posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu.**

Na posilnenie konkurencieschopnosti, modernizáciu a digitalizáciu v poľnohospodárstve použije Slovensko intervencie **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)** a **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)** v rámci ktorých sa podporia produktívne investície prostredníctvom investičných grantov a finančnými nástrojmi. Intervencia **Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách (73.9)** a

Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem (73.10) podporia investovanie do technológie s efektívnym a hospodárnym využitím vody a budovanie malých vodných zdrojov. Konkurencieschopnosť fariem podporí Intervencia **Projekty pozemkových úprav (73.17)**, ktorá pomôže k urýchleniu vysporiadania vlastníckych práv, čím sa zlepší fungovanie trhu s pôdou, zefektívni sa implementácia poľnohospodárskych politík a znížia sa náklady na investovanie do environmentálnych opatrení na úrovni fariem. Konkurencieschopnosť sektorov, ktoré sú pre Slovensko zvlášť dôležité z hľadiska ekonomického, environmentalného a sociálneho podporí intervencia **Viazaná podpora príjmu (32.1-7)**, ktorá slúži na financovanie pozitívnych externalít. **Sektorové intervencie** podporia konkurencieschopnosť v sektore ovocia a zeleniny, včelárskych výrobkov, vína, mlieka a mliečnych výrobkov, bravčového mäsa, ovčieho a kozieho mäsa a zemiakov.

Potrebu zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie (2.1) bude riešiť najmä intervencia **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)** a **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)**. Zo zdrojov SPP Slovensko použije celkovo 340 mil. EUR na 5 rokov na investície do poľnohospodárskych podnikov v oblasti prvovýroby. Dôraz bude kladený na investície do živočíšnej výroby, špeciálnej rastlinnej výroby, spracovania vlastných produktov prvovýroby, ako aj skladovanie, súvisiacu logistiku a spracovanie produkcie členov organizácií výrobcov (potreba 2.3). Pre malých poľnohospodárov (do 100 ha) sa vyčlení z investícií 10% zdrojov. V projektových podporách budú aj naďalej zvýhodnené najmenej rozvinuté okresy. Podpora bude motivačne a komplementárne nastavená na investície zamerané na:

·zvýšenie odolnosti sektora (komplementárna podpora s nástrojmi riadenia rizík),

·digitalizáciu (prierezový cieľ modernizácia),

·zvýšenie participácie producentov na systémoch kvality (národné a európske systémy kvality, výroba a spracovanie ekologickej produkcie),

·zabezpečenie udržateľného využívania prírodných zdrojov (vrátane energetickej efektívnosti),

·zlepšovanie životných podmienok zvierat,

·krátke dodávateľské reťazce, finalizáciu produkcie, miestne trhy, priamy odbyt.

Zo zdrojov vyčlenených na investície sa bude podstatná časť realizovať prostredníctvom finančných nástrojov vo forme kombinácie záruk a grantov. Finančná alokácia na finančné nástroje predstavuje 278,7 mil. EUR. Z toho 128,7 mil. EUR budú predstavovať granty a 150 mil. EUR záruky. Granty v podobe bonifikácie úrokov alebo odpustenia časti istiny podporia malých (do 150 ha) a mladých poľnohospodárov v objeme 31 mil. EUR a ostatných poľnohospodárov sumou 97,7mil. EUR. Z hľadiska zamerania bude podporená touto formou podpory špeciálna rastlinná výroba (18 mil. EUR) a živočíšna výroba (70 mil. EUR). Zvyšná časť pôjde na modernizáciu poľnohospodárstva (prierezový cieľ) a na obnoviteľné zdroje energie. Výhodou finančných nástrojov je ich multiplikačný efekt. Suma 150 mil. EUR záruk pri pákovom efekte 1:5 bude postačovať na úvery v odhadovanej výške 750 mil. EUR (mladí a malí 150 mil. EUR, ostatní 600 mil. EUR). Na klasické granty bude vyčlenených 61,3 mil. EUR, ktoré budú využité v záujme čo najlepšieho zacielenia podpory (napr. ochrana pred predátormi, ochrana pred mrazmi atď.). Z celkovej sumy 340 mil. EUR sa alokuje na podporu pre mladých poľnohospodárov suma 59,6 mil. EUR, a to vo forme:

a)finančných nástrojov (záruk za úvery);

b)finančných nástrojov (záruk za úvery) v kombinácii s grantami vo forme odpustenia časti istiny alebo bonifikácie úrokov;

c)klasických investičných grantov s vyššou intenzitou pomoci (80%).

Okrem produktívnych investícií bude potrebu riešiť aj intervencie **Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách (73.9)** a **Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem (73.10)**, ktoré podporia budovanie nových lokálnych malých zdrojov vody pre potreby závlah a taktiež **Projekty pozemkových úprav (73.17)**, ktoré vysporiadajú vlastnícke práva k pôde vo vybraných katastrálnych územiach.

Potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity (2.2)

pomôže uspokojiť primárne Intervencia Viazaná podpora príjmu (32.1-7) v objeme 303,5 mil. EUR. Ide o 15% z objemu priamych platieb. 2% z objemu priamych platieb budú využité na podporu bielkovinových plodín a 13% objemu priamych platieb bude použitých na viazané platby v špeciálnej rastlinnej a živočíšnej výrobe. V období 2014 – 2020 bolo celkovo 5045 fariem zameraných na pestovanie ovocia, zeleniny, cukrovej repy, chmeľu, bielkovinových plodín a na vybrané oblasti živočíšnej výroby (mlieko a mliečne výrobky, ovčie a kozie mäso, hovädzie a teľacie mäso). S cieľom podpory produkcie ovocia a zeleniny sa podstatná časť prostriedkov použije na špeciálnu rastlinnú výrobu. Cukrová repa sa podporí s cieľom zlepšenia štruktúry poľnohospodárskej produkcie, zachovania celej potravinovej vertikály a zvýšenia zamestnanosti na vidieku.

Potrebu **posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky (2.3)** naplnia intervencie **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)**, **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05) a** taktiež vybrané **Sektorové intervencie**.

Sektorové intervencie prispejú k všetkým potrebám v rámci špecifického cieľa 2. Pôjde o nasledovné intervencie a potreby:

Ovocie a zelenina

49.1. - Plánovanie a organizácia výroby: potreba 2.1

49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov: potreba 2.2 a 2.3

49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi: potreba 2.1 a 2.2

Včelárske výrobky

55.1.2 - Investície: potreba 2.2

55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu: potreba 2.1 a 2.2

Víno

58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov: potreba 2.2

58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva: potreba 2.1

58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch: potreba 2.3

Mlieko a mliečne výrobky

67.4.4 - Zlepšenie kvality výrobkov: potreba 2.1

67.4.11 - Propagácia a marketing: potreba 2.3

Bravčové mäso

67.5.6 - Propagácia a marketing: potreba 2.3

Ovčie a kozie mäso

67.6.3 - Propagácia a marketing: potreba 2.3

Zemiaky

67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov: potreba 2.2 a 2.3

2.1.SO2.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO2.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Target value
R.8 - Cielená podpora poľnohospodárskym podnikom v špecifických sektoroch Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality	16.34 %

R.9 [CU PR] - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov	9.74 %
R.10 [CU PR] - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.53 %
R.11/Bravčové mäso - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	9.52 %
R.11/Mlieko a mliečne výrobky - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	17.94 %
R.11/Ovčie a kozie mäso - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	13.45 %
R.11/Ovocie a zelenina - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	0.00 %
R.35 [CU] - Zachovanie včelstiev Share of beehives supported by the CAP	93.72 %

Justification of the targets and related milestones

R.8 - Cielená podpora poľnohospodárskym podnikom v špecifických sektoroch,16,34 % poľnohospodárskych podnikov využíva podporu v rámci viazanej podpory príjmu.

Ukazovateľ odráža rozsah podpory poskytovanej v sektoroch, ktoré majú ťažkosti, z hľadiska podielu poľnohospodárskych podnikov. Na území Slovenskej republiky sa viazaná podpora príjmu bude zameriavať na zlepšenie konkurencieschopnosti v sektoroch živočíšnej výroby (mlieko a mliečne výrobky, ovčie a kozie mäso) a špeciálnej rastlinnej výroby (bielkovinové plodiny, chmeľ, cukrová repa, ovocie a zelenina). Výsledná hodnota predstavuje koľko percent poľnohospodárskych podnikov využíva podporu v rámci viazanej podpory príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti v sektoroch, ktoré majú určité ťažkosti. Ukazovateľ výsledku R.8 je súhrnným ukazovateľom a zahŕňa všetky sektory, na ktoré sa v rámci Slovenskej republiky vzťahuje viazaná podpora príjmu, pričom každý príjemca sa započítava len raz.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

32.2, 32.3 Viazaná podpora príjmu (na zvieratá)

32.1, 32.4, 32.5, 32.6, 32.7 Viazaná podpora príjmu (plošná)

Vzhľadom na skúseností z programového obdobia 2014 – 2020 boli pri výpočte zohľadnené údaje o počte podporených poľnohospodárskych podnikov za rok podávania žiadostí 2020 (finančný rok 2021). Ukazovateľ bol vypočítaný ako pomer počtu poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu k celkovému počtu poľnohospodárskych podnikov.

Počet poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu: 4 193.

Celkový počet poľnohospodárskych podnikov: 25 660.

Výsledná hodnota ukazovateľa: 16,34 %.

R.9 - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov: Slovensko podporí 9,74% fariem (2500 fariem) investičnou podporou na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov.

Ukazovateľ R.9 však súvisí aj so špecifickým cieľom 3 a 8, pričom jeho hodnota sa vykazuje rovnaká.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

1. Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.4)
2. Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.5)

3. Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách (73.9)
4. Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem (73.10)
5. Zlepšiť plánovanie výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.1)
6. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.2)
7. Zlepšenie kvality výrobkov - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.4) - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ
8. Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.7) - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ
9. Propagácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.11) - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ
10. Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Bravčové mäso (67.5.1)
11. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Bravčové mäso (67.5.2)
12. Propagácia a marketing - sektor Bravčové mäso (67.5.6) - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ
13. Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.1)
14. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.2)
15. Propagácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.3) - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ
16. Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov (58.1)
17. Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.2)
18. Zlepšenie kvality výrobkov (49.2)
19. Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov OZ (49.10)

Cieľová hodnota zohľadňuje skutočnosť, že jeden poľnohospodársky podnik môže mať podporených viac projektov v rámci viacerých intervencií. Odhad vychádza z predpokladu implementácie finančných nástrojov, ktoré uľahčia prístup farmám všetkých veľkostných kategórií k financovaniu. Avšak dopyt začínajúcich poľnohospodárov bude pokrytý tiež cez intervenciu Získanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1), ktorej cieľová hodnota sa zarátava do iného ukazovateľa. Nastavená cieľová hodnota (v čitateli ukazovateľa) je dostatočne ambiciózna v porovnaní s dopytom po investičných podporách v období 2014-2022 a berúc do úvahy, že ukazovateľ R.9 neumožňuje dvojité započítanie.

Hodnoty míľnikov reflektujú predpoklad nábehu a priebehu implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku implementácie v prípade projektových intervencií.

Dodatočne boli vybrané aj ukazovatele **R.10 -** Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhoch, krátkych dodávateľských reťazcoch a systémov kvality podporovaných z SPP a **R.11** - Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch nakoľko sú povinné pre sektorové intervencie s operačným programom. Podrobné zdôvodnenie R.10 a R.11 je uvedené v špecifickom cieli 3.

R.35 - Podiel včelstiev podporených v SPP

Ukazovateľ R.35 slúži na vyhodnotenie účinnosti intervencií podporujúcich odvetvie včelárstva prostredníctvom SPP poskytnutých priamo včelárom.

Pri výpočte ukazovateľa bola zohľadnená intervencia 55.1.2 - Investície. Bol vypočítaný ako pomer počtu včelstiev, ktoré patria príjemcom intervenčnej podpory vyplatenej na včelára, na akciu alebo na včelstvo a celkového počtu včelstiev oznámených komisii EÚ (priemer za posledné tri roky v čase zostavovania plánu).

Cieľová hodnota bola stanovená na 93,72%, čo predstavuje 295 000 podporených včelstiev.

2.1.SO2.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Slovensko v plnom rozsahu využije možnosti, ktoré stanovuje nariadenie o strategických plánoch, na podporu prostredníctvom viazaných platieb. Celková **alokácia na viazané platby dosiahne 303,5 mil. EUR, ktoré tvoria 15 % priamych platieb.** 2 % sa použijú na bielkovinové plodiny a 13% na mlieko a mliečne výrobky, ovčie a kozie mäso, chmeľ, cukrovú repu, ovocie a zeleninu.

Finančná alokácia na sektorové intervencie v sektore včelárskych výrobkov a vinohradníctva a vinárstva je daná prílohou nariadenia EÚ o SPP. V sektore včelárskych výrobkov sa k alokácii **4 619 365** EUR na roky 2023-2027 pridá dodatočných 4 619 365 EUR zo ŠR. V sektore vinohradníctva a vinárstva neráta rezort pôdohospodárstva so spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu a finančná alokácia vychádza len z prílohy nariadenia EÚ o SPP.

Sektorové intervencie
Alokácia EÚ zdrojov 2023-2027
Včelárske výrobky
4 619 365
Vinohradníctvo a vinárstvo
19 548 000

oj: vlastné prepočty

Finančná alokácia na investície sa opiera o reálne potreby sektora poľnohospodárstva. Slovenská republika predstavila v decembri 2021 dokument Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035 (ďalej len „vízia“). Tento dokument sa pripravoval paralelne so Strategickým plánom. Vízia identifikovala investičné potreby pre sektor poľnohospodárstva vo výške 2,35 mld. EUR na roky 2023-2027. Pri príprave ex-ante analýzy pre finančné nástroje bola úverová kapacita bánk v rokoch 2023-2027 odhadnutá na 1 mld. EUR. Pričom nie je možné predpokladať, že komerčné úvery dokážu financovať všetky investície zadefinované vo vízii. S využitím finančných nástrojov bude možné cez strategický plán podporiť investície vo výške približne 1 mld. EUR. Konečná výška závisí od intenzity pomoci grantov a konečného pákového efektu finančný nástrojov.

Vzhľadom na obmedzené prostriedky, podporí strategický plán **investície do poľnohospodárskej výroby sumou 340 mil. EUR**. Investičné granty budú tvoriť 66 mil. EUR. Aby sa maximalizovala možnosť podpory podnikov, 278,7 mil. EUR bude použitých na finančné nástroje. Pákovým efektom sa predpokladá celková kapacita úverov 750 mil. EUR pri využití 150 mil. EUR na záruky. Zvyšných 128,7 mil. EUR bude použitých na nenávratnú pomoc v rámci finančných nástrojov. Celkovo ide o podporu 878,7 mil. EUR.

Projekty pozemkových úprav

Na realizáciu projektov pozemkových úprav sa z II. Piliera SPP alokuje spolu **40 mil. EUR.** Financie budú stačiť na realizáciu 115 projektov pozemkových úprav. Jednotková suma 350 tis. EUR pre projekty pozemkových úprav bola určená na základe skúseností s ich vykonávaním (viď materiál schválený uznesením vlády SR č. 358/2019) a očakávaným rastom cien. Potreba realizácie projektov pozemkových úprav presahuje možnosti rozpočtu SPP 2023-27. Ostatné realizované projekty budú financované z iných zdrojov, prevažne zo štátneho rozpočtu.

Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách a **Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem**

SR podporí investície do závlahových systémov - infraštruktúru ako aj závlahové detaily hlavne pre špeciálnu rastlinnú výrobu (okrem „palivových plodín“) a živočíšnu výrobu. Celková alokácia do závlah bude nasmerovaná do 33 projektov na farmách za **8,25 mil EUR** a do 10 projektov mimo fariem za **5 mil. EUR**.

Strategickým cieľom Slovenska v oblasti hydromeliorácií je vytváranie optimálnych podmienok

hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska. V súčasnosti poľnohospodári využívajú 60 tisíc ha plochy na zavlažovanie a Návrh opatrení na zachovanie štátneho podniku Hydromeliorácie š. p. vo vzťahu ku zmene klímy (MPRV SR, 2020) predpokladá nárast plochy na zavlažovanie na 160 tis. ha do roku 2030. Je potrebné investovať do obnovy závlahových čerpacích staníc čo zefektívni využívanie vody a zníži energetickú náročnosť.

2.1.SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

2.1.SO3.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO3.1.1 Silné stránky

- rastúci dopyt po lokálnej produkcii potravín,
- fungujúce organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, existujúce organizácie výrobcov v sektore mlieka a taktiež ovce a kozy,
- fungujúce vybrané krátke dodávateľské reťazce,
- fungujúce profesijné zväzy, združenia a komory, presadzujúce záujmy poľnohospodárov a zabezpečujúce vzdelávanie, poradenstvo a tok informácií,
- fungujúce potravinové vertikály (cukrová repa – cukor, sladovnícky jačmeň - pivo),
- legislatívny rámec na národnej a európskej úrovni upravujúci zmluvné vzťahy a eliminujúci nekalé obchodné praktiky v rámci dodávateľsko-odberateľského reťazca.

2.1.SO3.1.2 Slabé stránky

- z hľadiska horizontálnych vzťahov je úroveň spolupráce a organizovanosti prvovýrobcov nedostatočná, čo má za následok slabú vyjednávaciu silu vo vzťahu k spracovateľskému priemyslu a obchodu, predovšetkým u stredných a malých prvovýrobcov,
- z hľadiska vertikálnych vzťahov existujú veľmi výrazné disproporcie v ekonomickej sile medzi subjektami dodávateľsko-odberateľského reťazca (prvovýrobca-spracovateľ-obchod) vzhľadom na neporovnateľne nižšiu mieru koncentrácie poľnohospodárskej produkcie v porovnaní s ostatnými nadväzujúcimi sektormi,
- slabé zapojenie prvovýrobcov do budovania alternatívnych odbytových kanálov,
- nízka úroveň zapojenia poľnohospodárskych podnikov do spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby,
- limitovaný ponúkaný sortiment spracovaných výrobkov pre spotrebiteľa zo strany poľnohospodárskych podnikov,
- nízka pridaná hodnota na pracovníka v potravinárstve,
- produkčná výkonnosť spracovateľského priemyslu výrazne zaostáva za poľnohospodárskou prvovýrobou. Nízka výkonnosť sa prejavuje obmedzeným produkčným potenciálom, pomalým rastom produktivity práce a pridanej hodnoty.

2.1.SO3.1.3 Príležitosti

- rozširovanie odbytových organizácií výrobcov na EÚ úrovni v dôsledku zlepšujúcej sa legislatívy a technologického pokroku,
- rast dopytu po kvalitných produktoch si vyžiada lepšiu koordináciu vo vertikálach,
- rast dopytu po nakupovaní potravín prostredníctvom alternatívnych odbytových kanálov,
- zlepšovanie poradenstva, vzdelávania a transferu vedomostí v dôsledku technologického pokroku,
- rast dopytu po lokálnych produktoch,
- rozvoj agroturistiky a dopytu po tradičných regionálnych výrobkov,
- rozširovanie siete a sortimentu farmárskych trhov v mestských a prímestských aglomeráciách,
- vytváranie dlhodobých zmluvných vzťahov medzi prvovýrobcami a spracovateľským priemyslom, založených na dodávateľsko-odberateľských zmluvných vzťahoch s možnosťou predfinancovania produkcie,
- zlepšovanie legislatívy pre boj s nekalými obchodnými praktikami.

2.1.SO3.1.4 Hrozby

- chýbajúca vzájomná dôvera slovenských prvovýrobcov brzdiaca spoluprácu,
- rastúca dominancia maloobchodných reťazcov, prípadne nadnárodných spracovateľských podnikov,
- vysoké vstupné náklady poľnohospodárskych prvovýrobcov do spracovania, distribúcie a predaja

vlastných výrobkov s vyššou pridanou hodnotou priamo spotrebiteľovi,

- výrazná odkázanosť poľnohospodárskej prvovýroby na finančných podporách z verejných zdrojov,
- zvyšovanie konkurencie pre spracovateľov lokálnych poľnohospodárskych produktov,
- konsolidácia medzinárodných spracovateľských podnikov a ich odchod z nášho trhu,
- stagnujúci lokálny potravinársky priemysel,
- nedostatočné poradenstvo, vzdelávanie a transfer vedomostí a najnovších technológií.

2.1.SO3.1.5 Iné poznámky

Poľnohospodárska prvovýroba na Slovensku je menej koncentrovaná ako potravinársky priemysel alebo maloobchod. V roku 2016 existovalo na Slovensku 25 660 fariem (EUROSTAT, štrukturálne zisťovanie fariem) a okolo 2 100 potravinárskych podnikov. Potravinársky priemysel je podstatne viac koncentrovaný ako poľnohospodárstvo. Existujú rôzne úrovne koncentrácie pododvetví potravinárskeho priemyslu. Hydina, pivo, cukor sú vysoko koncentrované, zatiaľ čo spracovanie mäsa, spracovanie mlieka alebo pekárenské a cukrárske výrobky sú výrazne menej koncentrované pododvetvia. V celkovom potravinárskom priemysle tvoria najväčšie tri spoločnosti 13% celkových tržieb, zatiaľ čo najväčších 10 podnikov predstavuje 32% celkových tržieb.[1]

V maloobchode na Slovensku dominuje 11 maloobchodných reťazcov, cez ktoré sa realizuje cca 85 % všetkých potravinárskych produktov. Najväčších 5 reťazcov na Slovensku malo v roku 2016 trhový podiel 73,1%.

Podiel prvovýrobcov na pridanej hodnote v potravinovom reťazci sa na Slovensku znižuje v prospech maloobchodu a distribúcie potravín a nápojov[2].

Na Slovensku je nevyrovnaná vyjednávacia sila. Spracovatelia a reťazce sú dominantné vo vzťahu k poľnohospodárovi. Výsledkom je, že pridaná hodnota aj príjmy rastú viac v spracovateľskom odvetví a maloobchode ako v primárnom poľnohospodárstve[2].

Slovensko má deficit v medzinárodnom obchode s potravinami. V roku 2019 dosiahol obchodný deficit s potravinárskymi výrobkami 1,68 mld. EUR. Slovensko je čistým dovozcom väčšiny potravín, najviac dováža mäsové výrobky, nealkoholické nápoje a mliečne výrobky. Slovensko je čistým vývozcom sladu, škrobových výrobkov alebo cukru[3].

Slovensko je čistým vývozcom poľnohospodárskych komodít a čistým dovozcom potravinárskych produktov. V porovnaní s krajinami EÚ máme jednu z najnižších úrovní hrubej pridanej hodnoty na zamestnanca v potravinárstve. V rokoch 2015-2017 dosahovalo Slovensko v rámci EÚ piatu najnižšiu úroveň pridanej hodnoty na zamestnanca v potravinárskom priemysle.

Z pohľadu predávaného sortimentu potravinárskych výrobkov tvoria potraviny globálnych značiek a potraviny predávané pod vlastnou privátnou značkou významný podiel na ponuke obchodných reťazcov. Z prieskumu Potravinárskej komory Slovenska vyplýva, že podiel privátnych značiek dosiahol v roku 2019 rekordný, 25,3 %-ný podiel, pričom medziročne vzrástol o 1,3 p. b. a v porovnaní s rokom 2015 narástol až o 5 p. b.[4] Na spotrebiteľskom trhu chýbajú lokálne poľnohospodárske komodity a potraviny.

Miera organizovanosti slovenských poľnohospodárov je na veľmi nízkej úrovni. Združovanie má význam hlavne pre malých a stredných poľnohospodárskych výrobcov, ktorí sú však organizovaní málo. Z pohľadu vertikálnych vzťahov medzi článkami dodávateľského potravinového reťazca môžu významnú úlohu zohrávať medziodvetvové organizácie, ktoré združujú zástupcov prvovýroby, spracovateľov a obchodu.

Brzdou rozvoja agrárneho sektora a zvyšovania jeho pridanej hodnoty je nízka úroveň zapojenia slovenských fariem do spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby, pričom ponúkaný sortiment pre spotrebiteľa je značne obmedzený.

Produkčná výkonnosť spracovateľského priemyslu výrazne zaostáva za poľnohospodárskou prvovýrobou. Konkurencieschopnosť potravinárskych výrobkov je nízka, o čom svedčí nízky podiel slovenských potravín na domácom trhu a záporné saldo zahraničného obchodu. V potravinárskom priemysle nie je dostatočný objem finančných zdrojov na modernizáciu spracovateľských kapacít. Slovensko má v porovnaní s krajinami EÚ jednu z najnižších úrovní hrubej pridanej hodnoty na zamestnanca v potravinárskom priemysle.

Alternatívu k dominantnému postaveniu obchodných reťazcov v dodávateľskom potravinovom reťazci predstavuje posilnenie úlohy miestnych trhov, tvorba miestnych „krátkych“ dodávateľských vertikál, posilnenie trhovej pozície prvovýrobcov ich združovaním, priamy predaj spotrebiteľom a podobne. V súčasnosti dosahujú tieto formy predaja na celkovom predaji potravín len okrajový podiel.

[1] Matošková, D. – Gálik, J. – Jamborová, M.: Perspektívy odbytu slovenských agropotravinárskych výrobkov s akcentom na komodity živočíšneho pôvodu. 1. vyd. Bratislava: NPPC-VÚEPP, 2018. 121 s. ISBN 978-80-8058-627-0

[2] Kontextový ukazovateľ C11

Chrastinová, Z. a kol: Ekonomické aspekty poľnohospodárstva a potravinárstva vrátane bezpečnosti potravín na Slovensku. 1. vyd. Bratislava: NPPC-VÚEPP, 2018. 208 s. ISBN 978-80-8058-622-5

Matošková, D. – Gálik, J. – Chrastinová, Z. – Krížová, S.: Ekonomická situácia v potravinárskom priemysle a maloobchode. 1. vyd. Bratislava: NPPC-VÚEPP, 2020. 146 s. ISBN 978-80-8058-640-9

[3] Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve v SR za rok 2019. MPRV SR 2020

Matošková, D. – Gálik, J. – Jamborová, M.: Vybrané aspekty konkurencieschopnosti v dodávateľsko-odberateľskom reťazci agropotravinárskych komodít. 1. vyd. Bratislava: NPPC-VÚEPP, 2018. 168 s. ISBN 978-80-8058-623-2

[4] http://www.potravinari.sk/page7281sk.html

2.1.SO3.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno
3.2	Rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja	Vysoká	Áno
3.3	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Vysoká	Áno

2.1.SO3.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.1. - Plánovanie a organizácia výroby	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.2. - Zlepšenie kvality výrobkov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	CLIMA(47(1)(i)) – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu	49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné	49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika	O.35. Počet podporovaných operačných programov

	opatrenia na predchádzanie riziku		
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu	67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.5.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.5.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovčie a kozie mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.6.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovčie a kozie mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.6.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku	67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku

RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.06 - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku

Overview

Špecifický cieľ **zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci**.

Slovensko zlepší postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci prostredníctvom **Sektorových intervencií** v sektore ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov, bravčového mäsa, ovčieho a kozieho mäsa a zemiakov. Sektorové intervencie podporia horizontálu spoluprácu fariem, koncentráciu produkcie, prispôsobenie produkcie dopytu, čím sa zvýší vyjednávaciu silu organizácii výrobcov. Sektorové intervencie zvýšia pridanú hodnotu na úrovni fariem, čím sa taktiež zlepší postavenie fariem v rámci hodnotového reťazca. Intervenciou **Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov (73.06)** sa podporí vertikálna spolupráca fariem so spracovateľmi alebo obchodom a skrátenie odbytových reťazcov s cieľom zvýšenia podielu poľnohospodárov na pridanej hodnote poľnohospodárskych produktov, a to povedie k zlepšeniu postavenia fariem v hodnotovom reťazci. Zvýšenie dopytu po lokálnej poľnohospodárskej produkcii a tým aj zlepšenie postavenia poľnohospodárov v hodnotovom reťazci sa podporí Intervenciou **Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.07)**, ktorá rozšíri existujúce kapacity spracovania poľnohospodárskej produkcie v záujme potravinovej bezpečnosti a zvyšovania pridanej hodnoty vytváranej v agropotravinárstve. Postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci sa podporí aj **Intervenciou Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)** a **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)**, ktoré formou grantov a finančných nástrojov podporia životaschopné investičné projekty poľnohospodárov s cieľom zvyšovania pridanej hodnoty v prvovýrobe.

Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov (potreba 3.1) zlepší postavenie slovenských poľnohospodárov v potravinovom reťazci. Slovensko na to primárne využije nasledovné Sektorové intervencie:

Ovocie a zelenina

49.1. - Plánovanie a organizácia výroby

49.2. - Zlepšenie kvality výrobkov

49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov

49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov

49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika

Mlieko a mliečne výrobky

67.4.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu

67.4.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály

Bravčové mäso

67.5.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu

67.5.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály

Ovčie a kozie mäso

67.6.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu

67.6.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály

Zemiaky

67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov

67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov
67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov

Alokácia v sektore ovocia a zeleniny je v objeme v objeme 27,5 mil. EUR. Podporené budú organizácie výrobcov s uznanými operačnými programami. Podpora naviazaná na hodnotu predanej produkcie je efektívnym spôsobom podpory, ktorý sa na Slovensku osvedčil. Okrem intervencie v sektore ovocia a zeleniny Slovensko podporí intervenciou aj iné sektory: zemiaky, mlieko, bravčové mäso a ovčie a kozie mäso. V týchto sektoroch existujú organizácie výrobcov, ktoré však v roku 2021 zatiaľ nemajú uznané operačné programy (s výnimkou zemiakov), preto bude mať celková alokácia na intervencie vo výške 25,1 mil. EUR postupný nábeh. Odhad čerpania je v roku 2023 1 mil. EUR, 2024 3 mil. EUR, 2025 5 mil. EUR a v rokoch 2026 a 2027 8 mil. EUR. Sekundárne budú potrebu 3.1 napĺňať aj intervencie **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04), Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)** a **Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov (73.6).** Táto zároveň podporí **rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja** (potreba 3.2). **Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov (73.6)** (25 mil. EUR) podporí vertikálnu spoluprácu v regionálnom kontexte, spoluprácu odbytových organizácií prvovýrobcov a spracovateľov a obchodu a rozvoj alternatívnych odbytových kanálov založených na priamom predaji spotrebiteľovi, na miestnej forme predaja a skrátených miestnych odbytových reťazcoch. Skrátenie dodávateľského reťazca má multiplikačný efekt a vedie k zvýšenému miestnemu predaju, zvýšenému dopytu po miestnych službách a k podpore trhu práce. Podporia sa investície, nie prevádzka.

Potrebu **investícií do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch** (3.3) bude riešiť intervencia **Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.7)** sumou 75 mil. EUR. Slovensko podporí vertikálnu spoluprácu rozširovaním existujúcich kapacít na spracovanie poľnohospodárskej produkcie v záujme potravinovej bezpečnosti a zvyšovania pridanej hodnoty vytváranej v agropotravinárskom sektore (ako napr. spracovanie ekologickej produkcie, výroba produktov s označením kvality, robotizácia a digitalizácia výroby a zvýšenie energetickej efektivity výroby). Alokácia na intervenciu bude slúžiť na podporu investícií do rozšírenia kapacít podniku súvisiacich so spracovaním poľnohospodárskych produktov (ANNEX I spracovanie aj NON ANNEX I spracovanie); teda investície v rámci výrobného procesu a investície do odbytu.

2.1.SO3.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO3.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov
Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Target value
R.1 CU PR - Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom vedomostí a inovácie Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP in order to enhance sustainable economic, social, environmental, climate and resource efficiency performance	10508.00
R.9 CU PR - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov	9.74 %
R.10 CU PR - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.53 %
R.11/Bravčové mäso - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	9.52 %

R.11/Mlieko a mliečne výrobky - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	17.94 %
R.11/Ovčie a kozie mäso - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	13.45 %
R.11/Zemiaky - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	0.00 %
R.11/Ovocie a zelenina - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	0.00 %
R.39 CU - Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj	300.00

Justification of the targets and related milestones

R.10 - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhoch, krátkych dodávateľských reťazcoch a systémov kvality podporovaných z SPP

Ukazovateľ výsledku R.10 udáva percento poľnohospodárskych podnikov, ktoré sú členmi podporených organizácií výrobcov v rámci sektorových intervencií. Ukazovateľ je kvantifikovaný v percentách a kumulatívne za dané obdobie.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

67.4.1 Zlepšiť plánovanie výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.2 Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.3 Zlepšenie podmienok zamestnávania - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.4 Zlepšenie kvality výrobkov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.5 Krízová komunikácia - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.6 Efektívne riadenie objemov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.7 Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.8 Zlepšenie hospodárenia s odpadom - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.9 Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.10 Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.11 Propagácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.12 Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.5.1 Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Bravčové mäso - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.5.2 Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Bravčové mäso - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.5.3 Zlepšenie podmienok zamestnávania - sektor Bravčové mäso

67.5.4 Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso

67.5.5 Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - sektor Bravčové mäso

67.5.6 Propagácia a marketing - sektor Bravčové mäso

67.6.1 Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Ovčie a kozie mäso - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.6.2 Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Ovčie a kozie mäso - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.6.3 Propagácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso

R.11 - Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

Ukazovateľ výsledku R.11 pre sektory mlieka a mliečnych výrobkov, bravčového mäsa, ovčieho a kozieho mäsa kvantifikuje podiel hodnoty predávanej produkcie jednotlivých členov organizácií výrobcov v danom sektore a celkovej hodnoty produkcie príslušného sektora. Hodnoty výsledkového ukazovateľa sú vypočítané samostatne za každý jeden sektor. V SR nie sú schválené organizácie výrobcov podľa nariadenia 1308/2013 v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, bravčového mäsa a ovčieho a kozieho mäsa, preto sa pri výpočte tohto ukazovateľa brala do úvahy hodnota predávanej produkcie odbytových organizácií pôsobiacich v daných sektoroch a odhadovaný počet členov organizácie výrobcov.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

67.4.1 Zlepšiť plánovanie výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.2 Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.3 Zlepšenie podmienok zamestnávania - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.4 Zlepšenie kvality výrobkov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.5 Krízová komunikácia - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.6 Efektívne riadenie objemov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.7 Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.8 Zlepšenie hospodárenia s odpadom - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.9 Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.10 Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.11 Propagácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.12 Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.5.1 Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Bravčové mäso

67.5.2 Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Bravčové mäso

67.5.3 Zlepšenie podmienok zamestnávania - sektor Bravčové mäso

67.5.4 Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso

67.5.5 Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - sektor Bravčové mäso

67.5.6 Propagácia a marketing - sektor Bravčové mäso

67.6.1 Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Ovčie a kozie mäso

67.6.2 Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Ovčie a kozie mäso

67.6.3 Propagácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso

Cieľová hodnota bola v sektore bravčového mäsa stanovená na úrovni 9,52 %, čo predstavuje celkovú hodnotu predávanej produkcie v sektore bravčového mäsa po odpočítaní dvojitého započítania vo výške 12 499 500 EUR.

Cieľová hodnota bola v sektore mlieka a mliečnych výrobkov stanovená na úrovni 17,94 %, čo predstavuje celkovú hodnotu predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov po odpočítaní dvojitého započítania vo výške 52 000 000 EUR.

Cieľová hodnota bola v sektore ovčieho a kozieho mäsa stanovená na úrovni 13,45 %, čo predstavuje celkovú hodnotu predávanej produkcie v sektore bravčového mäsa po odpočítaní dvojitého započítania vo výške 1 450 000 EUR.

R.39 Rozvoj vidieckeho hospodárstva: Slovensko podporí spolu 355 projektov v oblasti vertikálnej spolupráce a spracovania. Pôjde o 210 projektov podpory spracovania, 70 projektov vertikálnej spolupráce a 75 projektov na podporu biohospodárstva. Po zohľadnení dvojitého započítania **pôjde spolu o 300** podporených vidieckych podnikov.

Ukazovateľ R. 39 súvisí aj so špecifickým cieľom 8. Cieľová hodnota sa vykazuje rovnaká. K špecifickému cieľu 3 prispejú najmä investície do spracovania, ktoré sú komplementárne nastavené k podpore poľnohospodárov v rámci I. a II. piliera a ktoré prispejú k posilneni vertikál so zameraním na:

1. efektívnejšiu spoluprácu prvovýrobcov a spracovateľov
2. kvalitnejšie potraviny
3. potraviny vyrobené ekologickejšími postupmi, resp. s nižšou uhlíkovou stopou
4. posilnenie dodávok bio potravín a produktov z chovov s dobrými životnými podmienkami zvierat
5. krátke dodávateľské reťazce
6. zvýšenie dodávok lokálnych potravín

Podporené budú technologické aj stavebné investície s dôrazom na digitalizáciu a robotizáciu a zníženie záťaže na životné prostredie. Cieľová hodnota reflektuje na to, že budú podporené investície rôznej finančnej náročnosti reflektujúc na investičné priority daného odvetvia.

Do výpočtu hodnoty sa zarátavajú nasledovné intervencie:
73.6 Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov
73.7 Investície do rozšírenie kapacít v spracovateľských podnikoch
73.19 Investície do biohospodárstva
Hodnoty míľnikov reflektujú nábehovú krivku projektových intervencií.

R.9 - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov: Slovensko podporí 9,74% fariem (2500 fariem) investičnou podporou na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov.

Ukazovateľ je relevantný aj pre špecifický cieľ 2 a 8. Jeho hodnota sa vykazuje rovnaká.
Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

1. Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.4)
2. Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.5)
3. Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách (73.9)
4. Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem (73.10)
5. Zlepšiť plánovanie výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.1)
6. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.2)
7. Zlepšenie kvality výrobkov - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.4)
8. Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.7)
9. Propagácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.11)
10. Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Bravčové mäso (67.5.1)
11. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Bravčové mäso (67.5.2)
12. Propagácia a marketing - sektor Bravčové mäso (67.5.6)
13. Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.1)
14. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.2)
15. Propagácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.3)
16. Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov (58.1)
17. Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.2)
18. Zlepšenie kvality výrobkov (49.2)
19. Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov OZ (49.10)

Z intervencií na rozvoj vidieka sú vo vzťahu k špecifickému cieľu 3 najviac relevantné nasledovné:
73.4 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch
73.5 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár
Špecifický cieľ 3 bude napĺňaný prostredníctvom podpory investícií do vlastného spracovania na farmách a vlastného odbytu, resp. podpory investícií organizácií výrobcov. Cieľová hodnota zohľadňuje dopyt fariem po diverzifikácii smerom k finalizácii výroby vzhľadom na záujem verejnosti o kvalitné lokálne potraviny.

Cieľová hodnota zohľadňuje skutočnosť, že jeden poľnohospodársky podnik môže mať podporených viac projektov v rámci viacerých intervencií. Odhad vychádza z predpokladu implementácie finančných nástrojov, ktoré uľahčia prístup farmám všetkých veľkostných kategórií k financovaniu. Avšak dopyt začínajúcich poľnohospodárov bude pokrytý tiež cez intervenciu Získanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1), ktorej cieľová hodnota sa zarátava do iného ukazovateľa. Nastavená cieľová hodnota (v čitateli ukazovateľa) je dostatočne ambiciózna v porovnaní s dopytom po investičných podporách v období 2014-2022 a berúc do úvahy, že ukazovateľ R.9 neumožňuje dvojité započítanie. Hodnoty míľnikov reflektujú predpoklad nábehu a priebehu implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku implementácie v prípade projektových intervencií.

R.1 Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom znalostí a inovácií: Slovensko podporí 10 508 osôb benefitujúcich z poradenstva, odbornej prípravy, výmeny znalostí alebo účasti v operačných skupinách EIP podporených SPP v záujme zlepšenia udržateľnej hospodárskej, environmentálnej výkonnosti a výkonnosti v oblasti klímy a efektívneho využívania zdrojov.

Zahŕňa nasledovné intervencie/aktivity:

1. 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva
2. 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania
3. 78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva
4. Vzdelávacie a informačné aktivity Siete SPP
5. 67.4.7 Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky
6. 67.4.12 Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

Ukazovateľ vykazuje počet osôb benefitujúcich zo vzdelávacích aktivít (vrátane aktivít vykonávaných sieťou SPP), poradenstva a zapojenia sa do operačných skupín EIP.

Ukazovateľ bol stanovený ako súčet:

1. počtu osôb zapojených do operačných skupín EIP (pričom do jedného projektu predpokladáme, že sa zapoja minimálne 2 subjekty, t.j. počet projektov operačných skupín EIP x 2)
2. počtu osôb benefitujúcich zo vzdelávacích aktivít (pričom v rámci jednej vzdelávacej aktivity predpokladáme 20 účastníkov, t.j. predpokladaný počet vzdelávacích aktivít x 20). Počas programového obdobia predpokladáme 4188 vyškolených osôb v rámci intervencie Prenos znalostí a poznatkov formou vzdelávania (78.1)
3. počtu osôb benefitujúcich z poradenstva (počet beneficientov z poradenstva sa rovná počtu vykonaných poradenských aktivít + počet vyškolených poradcov) Počas programového obdobia predpokladáme 2500 osôb, ktorým bude poskytnuté poradenstvo a 250 aktívnych poradcov, ktorým bude prostredníctvom seminárov, školení, kurzov, koučingu, e-learningu, konferencií, workshopov na farmách v SR i v zahraničí umožnené zvyšovať svoju odbornosť
4. počtu osôb benefitujúcich zo vzdelávacích a informačných aktivít Siete SPP (predpokladaných 1723 vyškolených osôb ročne - stanovených ako priemerný počet účastníkov vzdelávacích a informačných aktivít NSRV za roky 2016-2021)
5. počtu osôb, ktoré budú využívať podporné opatrenia na poradenstvo a ďalšie vzdelávanie zo sektorových intervencií: 67.4.7 Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky a 67.4.12 Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky (hodnota bola stanovená na 654).

Pre špecifický cieľ 3 je relevantná intervencia 67.4.12 Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky, ukazovateľ je kumulatívny, hodnota bola kumulatívne stanovená na úrovni 510 osôb.

2.1.SO3.9 Odôvodnenie finančných alokácií

V sektore ovocia a zeleniny bude podporených ročne 7 (2023-24), resp. 8 (2025-2027) organizácií výrobcov priemernou sumou 500 tis. EUR ročne. Jednotková suma je stanovená na základe doterajších podpôr v sektore, s prihliadnutím na očakávané výstupy a dopady podpory a očakávanú výšku tržieb, tak

aby podpora neprekročila 4,1-5% tržieb. **Celkovo ide o podporu 27,5 mil. EUR.**

Ostatné sektory (sektor zemiakov, sektor mlieka a mliečnych výrobkov, sektor bravčového mäsa a sektor ovčieho a kozieho mäsa) budú spolu podporené sumou 25,1 mil. EUR.

V sektore zemiakov budú podporené investície na založenie organizácií výrobcov a ich rozvoj (9,058 mil. EUR z toho 1,510 mil. EUR na klimatické ciele), nástroje na predchádzanie krízam a riadenie rizika (1,38 mil. EUR) a projekty na vybudovanie účinných systémov vysledovateľnosti produkcie od spotrebiteľa až na úroveň pestovateľskej jednotky (1,78 mil. EUR). Pri nastavení finančného plánu sa počíta s postupným zapojením, resp. vznikom organizácií. V prvom roku podpory sa počíta s podporou 2 organizácií a následne s podporou 4 organizácií. Jednotkové podpory boli nastavené kvalifikovaným odhadom, na základe predpokladu objemu predaja cez organizácie výrobcov a skúseností s realizáciou projektov. Alokácia tak zaručí plnenie stanovených cieľov. **Celkovo ide o podporu sektora zemiakov vo výške 12,2 mil. EUR.**

V sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa počíta s postupným zapojením, resp. vznikom organizácií a s podporou 4 organizácií v prvom roku podpory s podporou 6 organizácií v druhom roku a v treťom roku s podporou 8 organizácií. Jednotkové podpory boli nastavené kvalifikovaným odhadom, na základe predpokladu objemu predaja cez organizácie výrobcov a skúseností s realizáciou projektov. Alokácia tak zaručí plnenie stanovených cieľov. **Celkovo ide o podporu 8,3 mil. EUR.**

V sektore bravčového mäso sa počíta s postupným zapojením, resp. vznikom organizácií a s podporou 1 organizácie v prvom roku podpory s podporou 2 organizácií v druhom roku a od štvrtého roka s podporou 3 organizácií. Jednotkové podpory boli nastavené kvalifikovaným odhadom, na základe predpokladu objemu predaja cez organizácie výrobcov a skúseností s realizáciou projektov. Alokácia tak zaručí plnenie stanovených cieľov. **Celkovo ide o podporu 3 mil. EUR.**

V sektore ovčieho a kozieho mäsa sa počíta s postupným zapojením, resp. vznikom organizácií a s podporou 1 organizácie v prvom a druhom roku podpory a s podporou 2 organizácií od tretieho roku. Jednotkové podpory boli nastavené kvalifikovaným odhadom, na základe predpokladu objemu predaja cez organizácie výrobcov a skúseností s realizáciou projektov. Alokácia tak zaručí plnenie stanovených cieľov. **Celkovo ide o podporu 1,5 mil. EUR.**

SR podporí vertikálnu spoluprácu prvovýrobcov a spracovateľov 70 projektov celkovou sumou 25 mil. EUR. Očakávaná výška podpory je medzi 350-400 tis. EUR na projekt. Suma podporených projektov bude závisieť od konkrétne stanovených pravidiel vo výzve a konkrétneho projektu tak, aby boli naplnené ciele SP.

Slovensko podporí investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch vo výške 75 mil. EUR prostredníctvom 210 projektov. Výška podpory pre jednotlivé projekty bude závisieť od konkrétne stanovených pravidiel vo výzve a konkrétneho projektu. Očakávame podporu medzi 350-375 tis. EUR na projekt.

2.1.SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

2.1.SO4.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO4.1.1 Silné stránky

- podiel energie z obnoviteľných zdrojov v poľnohospodárstve na celkovej produkcii energie z obnoviteľných zdrojov stúpa a dosahuje v rámci EÚ nadpriemerné hodnoty,
- nízky podiel emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva na celkových emisiách,
- zvyšujúca sa spotreba energií z obnoviteľných zdrojov v sektore poľnohospodárstva,
- zvyšujúce sa výmery lesov, zvyšovania zásob dreva a viazania uhlíka v lesoch, ale aj v drevárskych a papierenských výrobkoch, pri recyklácii papiera a dreva a náhradou za neobnoviteľné suroviny a energiu,
- existencia legislatívnych predpisov zameraných na prírode blízke hospodárenie v lesoch (novela zákona o lesoch a zákona o ochrane prírody a krajiny),
- vypracované modely adaptácie lesov Slovenska na zmenu klímy a existujúca Koncepcia prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenskej republiky,
- existujúci výskum a transfer poznatkov pre obhospodarovateľov lesa a širokú verejnosť v oblasti vplyvu klimatickej zmeny na lesy.

2.1.SO4.1.2 Slabé stránky

1. málo krajinných prvkov a veľké parcely s monokultúrami (vrátane chránených území),
2. nedostatočná ochrana mokradí,
3. pôdy ohrozené vodnou a veternou eróziou,
4. nízky obsah organického uhlíka v pôde,
5. vysoké emisie skleníkových plynov na zviera,
6. nedostatočné pokrytie ornej pôdy,
7. nedostatočné zatrávnenie medziradí v sadoch a vinohradoch,
8. nefunkčný trh s pôdou a vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy brzdiaca investície do krajinných prvkov a do modrej a zelenej infraštruktúry na adaptáciu na zmenu klímy a jej mitigáciu,
9. nedostatočné zavlažovanie poľnohospodárskych pôd,
10. nevhodný technický stav zavlažovacích zariadení,
11. absencia celoslovenskej koncepcie obnovy starých zavlažovacích systémov a vybudovania nových zavlažovacích systémov,
12. využívanie veľkovýrobných postupov nevhodných pre klímu a uvoľňovanie skleníkových plynov z pôdy do ovzdušia,
13. nízka konkurencieschopnosť živočíšnej výroby spôsobuje nízke neproduktívne investície,
14. agrolesnícke systémy brzdené legislatívnymi bariérami a problémami s vlastníctvom pôdy,
15. zhoršovanie vodozádržnej funkcie lesa, chýbajúce investície do vodozádržných opatrení a do vodozádržných funkcií lesa,
16. nedostatočná podpora aplikovaného výskumu,
17. vysoký podiel náhodných ťažieb a zhoršujúca sa kvalitatívna štruktúra zásob dreva,
18. nedostatočná úroveň technologickej infraštruktúry producentov a spracovateľov drevnej biomasy a slabá činnosť zásobovacích reťazcov lesnej biomasy,
19. nedostatočná technologická infraštruktúra súvisiaca s realizáciou projektov ozdravných opatrení a prírode blízkeho hospodárenia v lesoch,
20. prírode blízke hospodárenie v lesoch sa realizuje na nízkej výmere,
21. nedostatočné vzdelávanie, poradenstvo a prenos informácií.

2.1.SO4.1.3 Príležitosti

- potenciál využitia komunálneho a poľnohospodárskeho odpadu ako zdroja biomasy,
- dostatok využiteľnej pôdy, ornej aj TTP, na pestovanie plodín využiteľných ako obnoviteľné

zdroje energií,

- dobudovanie a obnova existujúcich krajinných prvkov a stavieb na spomalenie odtoku vody z pozemkov a boj proti erózii,
- zvýšenie retenčnej schopnosti pôdy,
- využitie existujúcich možností na zlepšenie štruktúry pôdy a znižovanie emisii skleníkových plynov,
- modernizácia technológií pre efektívnejšie zavlažovanie, rekonštrukcia a sfunkčnenie existujúcich melioračných zariadení a vybudovanie nových závlahových systémov,
- zlepšenie vzdelávania, poradenstva a transferu vedomostí (prierezový cieľ),
- rast zatrávnenia vhodných parciel ornej pôdy,
- využitie techniky a nových technológii na ochranu pôdy pred eróziou, ochranu pred zhutňovaním a zvýšeným uvoľňovaním CO2 z pôdy do ovzdušia,
- zavádzanie nízkoemisných technológií pri manipulácii s organickými hnojivami,
- rozvoj využívania agrolesníckych systémov,
- optimalizácia chovu hovädzieho dobytka vo vzťahu k zníženiu emisií metánu,
- zlepšovanie štruktúry pôdy s využitím moderných technológii (prierezový cieľ)
- ochrana biotopov s dôrazom na lúčne a mokraďové ekosystémy,
- udržateľné využívanie energetických zdrojov, najmä biomasy,
- optimalizácia drevinovej štruktúry lesov s ohľadom na environmentálny, klimatický, ekonomický a sociálny aspekt,
- možnosti využitia PBHL ako aktívneho adaptačného opatrenia na predvídanie a prevenciu účinkov klimatickej zmeny, zvyšujúceho odolnosť a regeneračnú schopnosť lesa a súčasne aj ako mitigačného opatrenia, s potenciálom zvyšovania prírastku a kumulácie vyšších zásob dreva a viazania CO2,
- realizácia integrovaných projektov ozdravných opatrení so zameraním na zlepšenie zdravotného stavu lesa a vitality lesných ekosystémov, ako pasívnych adaptačných opatrení na dopady zmeny klímy,
- zlepšenie vodozádržnej funkcie lesa a znižovanie odtoku vody,
- výsadba vetrolamov a stromoradí,
- využitie potenciálu lesa na dlhodobo neobhospodarovaných poľnohospodárskych pozemkoch,
- zlepšenie vzdelávania, poradenstva a transferu vedomostí (prierezový cieľ).

2.1.SO4.1.4 Hrozby

- nevysporiadané vlastníctvo pôdy môže ohroziť budovanie krajinných prvkov, spoločných zariadení a opatrení,
- ubúdanie poľnohospodárskej pôdy v dôsledku záberov pre nepoľnohospodárske účely,
- dopady extrémnych vplyvov počasia,
- nezapojenie sa produktívnych poľnohospodárov do ekoschém a agroekologických a klimatických opatrení,
- znižovanie kvality pôdy a zvyšovanie emisií z nepoľnohospodárskych aktivít,
- zhoršenie regenerácie úrodnosti pôdy najmä z dôvodu pestovania energetických plodín,
- výraznejšie a rýchlejšie prejavy zmeny klímy oproti predpokladom,
- intenzifikácia a špecializácia v záujme zvyšovania ekonomickej efektívnosti môže vytvoriť negatívny tlak na životné prostredie, zmenu klímy a následne na odolnosť poľnohospodárskych podnikov voči jej dopadom,
- ohrozenie ekonomickej životaschopnosti obhospodarovateľov lesa z dôvodu klimatickej zmeny zvýšením nákladov na pestovanie a ochranu lesa a znížením príjmu z predaja drevnej suroviny,
- nedoriešená otázka vlastníckych vzťahov na lesných a nelesných pozemkoch,
- ohrozenie zavedenia PBHL z dôvodu vysokého stavu raticovej zveri,

- nezáujem lesníckej prvovýroby o environmentálne a klimatické opatrenia.

2.1.SO4.1.5 Iné poznámky

Podľa poslednej národnej inventúry skleníkových plynov sa emisie skleníkových plynov v SR v roku 2018 znížili o 13,4 % v porovnaní s rokom 2000, v porovnaní s rokom 1990 predstavovali zníženie o 42,5 %. Slovenské poľnohospodárstvo má jeden z najnižších podielov skleníkových plynov na emisiách skleníkových plynov v celom národnom hospodárstve spomedzi všetkých členských štátov EÚ. V súvislosti so zmenou hodnôt globálneho potenciálu otepľovania (GWP) podľa správy IPCC AR5 predstavoval v roku 2018 oxid dusný, emitovaný do ovzdušia hlavne z obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, väčšiu polovicu (1380,65 GgCO2e) a metán, emitovaný do ovzdušia hlavne ako priamy produkt látkovej výmeny u bylinožravcov (enterická fermentácia) a ako produkt odbúravania živočíšnych exkrementov, menšiu polovicu (1231,72 GgCO2e) emisií v poľnohospodárskom sektore. Podľa poslednej národnej inventúry skleníkových plynov odstraňovanie skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva (sektor LULUCF) v roku 2018 kleslo v porovnaní s rokom 1990 o 41,4 %.

Poľnohospodársky sektor tvorí približne 7,5% podiel na celkovom objeme emisií skleníkových plynov vyprodukovaných v Slovenskej republike. Podľa údajov z Nízkouhlíkovej stratégie pre Slovensko bol v roku 1990 tento podiel 8%. Dôležitým faktorom pri znižovaní emisií skleníkových plynov je zalesňovanie a zatrávňovanie. Na základe verejnej konzultácie k budúcej Spoločnej poľnohospodárskej politike na Slovensku, 18% poľnohospodárov považuje boj proti zmenám klímy a environmentálnym rizikám (záplavy, požiare) za najdôležitejšiu environmentálnu výzvu.

Organický uhlík v pôde je dôležitý pre kvalitu pôdy a má taktiež vplyv na procesy vo vzťahu ku zmene klímy. Obsah organického uhlíka v pôde je na Slovensku stabilný, ale na nízkej úrovni. Priemerné hodnoty pôdneho organického uhlíka sa v jednotlivých pôdnych typov orných pôd Slovenska pohybujú v intervale 1 – 2 %. Straty uhlíka z pôdy spôsobuje vysoká intenzita obrábania, intenzívne hnojenie priemyselnými hnojivami, nedostatočné hnojenie organickými hnojivami, chyby v osevných postupoch, ale aj iné nevhodné spôsoby využívania pôdy. Celková zásoba pôdneho organického uhlíka v pôdach Slovenska sa pohybuje na úrovni 109,4 Mt. Priemerný obsah organického uhlíka v poľnohospodárskej pôde Slovenska dosahuje 22,6 g/kg. Slovensko sa radí ku krajinám s nižším priemerným obsahom organického uhlíka v poľnohospodárskej pôde podobne ako Poľsko, Česko alebo Maďarsko.

Podiel pôdy ohrozenej vodnou a veternou eróziou sa v sledovanom období od roku 2012 do roku 2017 znižoval (z 44,6 % na 37,5 %). Stále je ohrozená veľká rozloha poľnohospodárskej pôdy.

Na Slovensku poľnohospodárstvo produkuje 17,8% celkovej vyprodukovanej energie z obnoviteľných zdrojov, priemer za rok 2018 v EÚ dosiahol 12,1%. Medzi rokmi 2011 až 2016 dosiahlo Slovensko 10%-tný ročný rast produkcie energie z obnoviteľných zdrojov v poľnohospodárstve, priemer za EÚ predstavoval 9,6%.

Ročne je na Slovensku vyprodukovaných asi 1,5 milióna ton komunálneho odpadu, z toho asi 400 000 ton tvorí organický odpad, ktorý je možné využiť na výrobu bioplynu.

V rámci Plánu obnovy bude Slovensko podporovať využívanie čistých technológií pre udržateľnú, dostupnú a smart energetiku, na čo využije komplex nástrojov vrátane, o. i. investičných podpôr na vybudovanie nových zariadení (103 mil. €) a na rekonštrukciu (63 mil. €) zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Zo štrukturálnych fondov (Partnerská dohoda) bude v programovom období 2021-2027 podporovaná oblasť zavádzania technológií na využitie obnoviteľných zdrojov na výrobu energie. Súbor podporných opatrení v sektore energetiky zahŕňa o.i. aj podporu vyžitia obnoviteľných zdrojov energie v domácnostiach a v podnikoch. Podpora na zavádzanie technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov bude pre MSP a v kombinácii s poskytnutím energetických auditov.

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (MŽP SR, 2018) **očakáva pozitívne** (nárast produkcie niektorých plodín, posun produkčných pestovateľských oblastí na sever SR, možnosť pestovať teplomilnejšie rastliny, predĺženie vegetačného obdobia, ...) **aj negatívne** (nárast počtu škodcov, zmeny v rozdelení a množstve zrážok počas roka a celkové zmeny agroklimatických podmienok, zmeny v pôdnej diverzite, nárast veternej erózie, zmena alebo úplná strata produkcie plodín v dôsledku

sucha, ...) **dopady zmeny klímy na slovenské poľnohospodárstvo**. Stratégia predpokladá nárast potreby závlahovej vody. Na adaptáciu na zmenu klímy sú potrebné pôdoochranné a agrotechnické opatrenia ako aj zmena štruktúry plodín. Je nevyhnuté pristúpiť k systematickému obnovovaniu zastaraných a budovaniu nových závlahových systémov s podporou štátu, v spolupráci so súkromnými vlastníkmi a obhospodarovateľmi pôdy.

Podľa stratégie by bolo vhodné v spolupráci s orgánmi a organizáciou ochrany prírody prehodnotiť dotačnú politiku, ktorá sa týka nelesnej drevinovej vegetácie na trvalých trávnych porastoch. Nelesná drevinová vegetácia má významný vplyv na mikroklímu a na zadržiavanie vlahy na lokalitách, tiež vytvára priaznivé podmienky tieňa pre pasúce sa hospodárske zvieratá.

V rámci obhospodarovania lesov je taktiež žiadúce, ako adaptačné opatrenie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, zvyšovať vodozádržnú funkciu lesa, s dôrazom na akumuláciu vody v lese. Lesy majú veľký význam pre vodný režim v krajine a realizáciou vhodných opatrení v hospodárení v lesoch je možné do určitej miery ovplyvniť vodozádržnú funkciu lesa. V oblastiach s nedostatkom vody je potrebné znížiť výpar vody z lesnej pôdy. Pozornosť je potrebné venovať nielen na zadržiavaniu vody v lese, ale aj spomaľovaniu odtoku z lesa (úprava lesnej cestnej siete, rekonštrukcia a budovanie technických diel na malých vodných tokoch), nakoľko spomalenie odtoku vody prispieva aj k ochrane proti prívalovým dažďom, erózii lesnej pôdy a podpore zdravých lesov.

2.1.SO4.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
4.5	Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy	Vysoká	Áno
4.6	Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev	Stredná	Áno
4.7	Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine	Vysoká	Áno

2.1.SO4.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ

Pri hodnotení potrieb v rámci ŠC 4 boli zohľadnené viaceré národné plány vo väzbe na legislatívne nástroje uvedené v prílohe XIII k nariadeniu o pláne SPP:

Potreba: 4.1 Prispôsobenie poľnohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy:

H_2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody zdôrazňuje podporu adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve. Zdôrazňuje potrebu rekonštrukcie zavlažovacích systémov, dopady zavlažovania na pôdu a podzemné vody vzhľadom na výskyt sucha, zadržanie vody v krajine, udržateľné a pôdu šetriace systémy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy a hospodárenie s vodou, pôdnu eróziu a podporu retenčnej schopnosti pôdy, zhutňovanie pôdy a orbové systémy.

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia zdôrazňuje podporu adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve. Je zameraná na podporu riešení vo forme opatrení v živočíšnej výrobe, využívanie závlah s dôrazom na efektívnosť zavlažovania, spôsoby zavlažovania, viacúčelové využívanie rekonštruovaných alebo novobudovaných systémov závlah,

rekonštrukcia závlahových systémov a hydromelioračných zariadení pri zohľadnení potreby ochrany biodiverzity, pestovania krmovín odolných proti suchu, programov šľachtenia na lepšiu adaptáciu rastlín a zvierat, druhovú skladbu osevných postupov, šetrné pestovateľské technológie.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (MŽP SR) konštatuje potrebu zavádzania adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve. Plán je zameraný na zvyšovanie adaptačnej schopnosti obhospodarovania poľnohospodárskej krajiny uplatňovaním opatrení zameraných na ochranu pôdy, prírodných zdrojov a podporu biodiverzity poľnohospodárskej krajiny a podporu udržateľnej rastlinnej a živočíšnej výroby. Nástrojom retencia vody v pôde, minimalizovanie vodnej a veternej erózie pôdy, opatrenia na ochranu pôdy, adaptáciu rastlinnej a živočíšnej výroby na zmenené klimatické podmienky, závlahy s dôrazom na efektívnosť zavlažovania, protierózne opatrenia v rámci ekologizácie poľnohospodárstva a prepojenie opatrení s celkovou ochranou krajinných prvkov „zelenou infraštruktúrou“ v rámci SPP, nové a podpora zachovania a obnovy existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom a agrolesnícke systémy.

Návrh opatrení na zachovanie štátneho podniku Hydromeliorácie, š. p. vo vzťahu k prebiehajúcim klimatickým zmenám uvádza opatrenia na obnovu závlahových staníc. V súvislosti s požiadavkou udržateľnosti a efektivity poľnohospodárskej produkcie a využívania závlah na 160 tis. ha poľnohospodárskej pôdy do roku 2030 je navrhnutá modernizácia a obnova (cca 100 tis. ha pôdy), ktorá zahŕňa rekonštrukciu a modernizáciu 115 závlahových čerpacích staníc s plne automatizovanou prevádzkou (cca 100 tis. ha pôdy), s cieľom dosiahnutia úspory vody, maximálne efektívnej prevádzky, s nízkou energetickou náročnosťou a s plynulou reguláciou výkonu na základe najnovších poznatkov techniky a nahradenie a rekonštrukciu poškodených rozvodov závlahovej vody.

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 konštatuje potrebu podpory udržateľného hospodárenia s pôdou, riešenie závlah, podporu určitých orbových techník, udržateľné používanie hnojív, ochranu a obnovu krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde. Taktiež konštatuje dôležitosť biokoridorov, vetrolamov, protieróznych opatrení, protideflačných pásov, zníženie vodnej a veternej erózie a vysychania pôdy. Cieľom stratégie je dosiahnutie zvýšenej vodnej retenčnej kapacity pôdy aplikáciou vhodných agrotechnických postupov, pestovaním vhodných druhov plodín, realizáciou vodozádržných a protipovodňových opatrení v krajine a ich revitalizácia obnovou remízok, rozčlenením veľkých pozemkov na menšie alebo vytváraním vsakovacích pásov.

Strategické dokumenty pre biohospodárstvo na Slovensku pokrývajú vo väzbe na ŠC 4 najmä zlepšenie využívania vody a hospodárenia s ňou vrátane úspory vody a odvodňovania.

Potreba: 4.2 Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku

Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 sa zameriava na znižovanie emisií v sektore poľnohospodárstve. Zdôrazňuje potrebu mitigačných ako aj adaptačných opatrení na zníženie emisií GHG, enterickej fermentácie, hodnotí zdroje emisií v poľnohospodárstve v oblasti hnojív a manažmentu spracovania hnoja. Dôležitá je projekcia projekcie emisií z poľnohospodárstva a záchytov podľa referenčného scenára WEM (identické aj pre scenár WAM) v sektore LULUCF, správna stratégia kŕmenia zvierat s cieľom znižovať emisie CH4, skladovanie živočíšnych odpadov a zatrávňovanie.

Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
(spracovaný podľa nariadenia (EÚ) č. 2018/1999) sa zameriava na trendy emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva, analýzu vývoja GHG, projekcie emisií z poľnohospodárstva, projekcie záchytov v sektore, zmeny vo využívaní krajiny (LULUCF).

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy pokrýva problematiku poľnohospodárstva ako zdroja emisií amoniaku, hlavne z exkrementov hospodárskych zvierat, hodnotí techniky a stratégie na znižovanie emisií amoniaku, nízkoemisné stratégie kŕmenia hospodárskych zvierat, nízkoemisné techniky uskladnenia, manipulácie a použitia hnoja, optimalizáciu hospodárenia s dusíkom a ustajnenie hospodárskych zvierat.

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 pokrýva mitigačné a adaptačné opatrenia na regionálnej a lokálnej úrovni a opatrenia zamerané na obmedzovanie množstva vypúšťaných skleníkových plynov.

Strategické dokumenty pre biohospodárstvo na Slovensku riešia potrebu presného poľnohospodárstva v živočíšnej výrobe s dôrazom na znižovanie emisií zo živočíšnej výroby, nové riešenia v produkcii a spracovaní vedľajších produktov z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva (hnoj, hnojovica, slama, atď.).

Potreba: 4.3 Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (MŽP SR) zdôrazňuje podporu projektov zameraných na zvyšovanie retenčnej schopnosti pôdy a zadržiavanie vody v krajine, obnovu mokradí, zvýšenie obsahu organickej hmoty v pôde, obmedzenie ťažkej agromechanizácie, podporu zelenej infraštruktúry, zmenu veľkoplošných systémov hospodárenia na pôde na prírode bližšie maloplošné a kombinované systémy.

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 identifikuje potrebu uplatňovať udržateľné riešenia prospievajúce pri ukladaní uhlíka.

Strategické dokumenty pre biohospodárstvo na Slovensku konštatujú potrebu ochrany pôdy a jej kvality vrátane podpory zásoby uhlíka v pôde a využívanie pôdoochranných a precíznych technológií spracovania pôdy.

Potreba: 4.4 Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie na celkovom objeme energií v poľnohospodárstve

Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030 (spracovaný podľa nariadenia (EÚ) č. 2018/1999) podporuje výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na spotrebe energie v poľnohospodárstve, rozvoj využívania biopalív II. generácie, podporu výroby elektriny z OZE, výrobu biometánu, zhodnocovanie odpadov z rastlinnej a živočíšnej výroby na výrobu biometánu ako aj využívanie biomasy.

Strategické dokumenty pre biohospodárstvo na Slovensku konštatujú potrebu výroby biopalív, zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie (OZE) z poľnohospodárstva na celkovej produkcii OZE v SR, biohospodárenie v poľnohospodárstve, šetrenie energie a zvyšovanie energetickej efektívnosti. Podľa dokumentov je potrebné podporovať obnoviteľné zdroje energie (najmä lokálne) z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, využívanie energetických tráv a alternatívnych plodín na výrobu energie, využívanie inovatívnych technológií podporujúcich komplexné využitie biomasy, inovácie v oblasti výroby a využitia biopalív 2. a 3. generácie, technológie mechanického, chemického a energetického spracovania poľnohospodárskej a lesnej biomasy na produkty s vysokou pridanou hodnotou.

Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov (2010) presadzuje využívanie poľnohospodárskej biomasy, pestovanie rýchlorastúcich drevín, biopalivá, podporu výroby energie z biomasy, biomasu z poľnohospodárstva a rybného hospodárstva, výrobu energie, fytomasu, bioplyn, poľnohospodárske bioplynové stanice, ktoré spracúvajú odpad z poľnohospodárskej prvovýroby, živočíšnej výroby a poľnohospodársky odpad, biometán v kombinovanej výrobe elektriny a tepla.

Návrh Energetickej politiky Slovenskej republiky (2014) konštatuje, že ciele politiky v oblasti klímy sú z veľkej časti dosahované prostredníctvom udržateľnej energetickej politiky, pričom zásadnú úlohu zohráva zvyšovanie energetickej efektívnosti a racionálna podpora využívania OZE a nízkouhlíkových technológií výroby energií, ako aj nárast využívania biomasy a biometánu.

Potreba: 4.5 Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy

Koncepcia prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenskej republiky (2019) uvádza, že prírode blízke hospodárenie v lesoch je považované za robustné adaptačné opatrenie na zmenu klímy, ktoré vo všeobecnosti zvyšuje odolnosť lesa (rezistenciu) a schopnosť lesa zvládať záťažové situácie súvisiace s klimatickou zmenou (reziliencu). Zároveň je PBHL mitigačným (zmenu klímy zmierňujúcim) opatrením, ktoré má potenciál zabezpečiť trvalejší a vyrovnanejší objemový prírastok, a v dlhodobom horizonte kumulovať v priemere vyššie zásoby dreva ako bežné hospodárenie, čo priaznivo ovplyvňuje bilanciu uhlíka. Podpora prispieva k naplneniu strategického cieľa koncepcie a to „ strategickým cieľom tejto koncepcie je dosiahnuť do roku 2030 rozsah uplatnenia prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenska (vrátane porastov v prebudove) na 100% manažovanej výmery lesov národných parkov (cca

200 tis. ha), a najmenej 15% výmery lesov mimo národných parkov (cca 250 tis. ha).

H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (2018). Potreba v rámci ŠC 4 je v súlade s navrhovanými preventívnymi opatreniami (4.1.1 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo: Prehodnotiť drevinové zloženie a vo vzťahu k adaptačným opatreniam na zmenu klímy pri obnove lesa upraviť aj smerom k zvyšovaniu odolnosti porastov voči suchu a znižovaniu zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi).

Zelenšie Slovensko. Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (2019) Potreba prispieva k napĺňaniu koncepcie a to uprednostňovaním prírode blízkeho obhospodarovania lesov (časť 4: Plnenie funkcií lesa).

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. MŽP 2021 Potreba vychádza zo špecifického cieľa 3 predmetnej koncepcie: Adaptované lesné hospodárstvo. Podpora je v súlade so špecifickým opatrením 3.1: Úprava drevinového zloženia lesných porastov s cieľom zvyšovania ich stability a odolnosti voči suchu a znižovania zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi.

Potreba: 4.6 Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. MŽP 2021 Potreba vychádza zo špecifického cieľa 3 akčného plánu: *Adaptované lesné hospodárstvo* a je v súlade so špecifickým opatrením 3.2: *Integrácia adaptačných opatrení do koncepcie rekonštrukcie porastov a manažmentu kalamitných situácií v oblastiach so zhoršeným stavom lesa a pretrvávajúcimi kalamitami*.

H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody. MŽP 2018 - identifikovaná potreba je v súlade s navrhovanými preventívnymi opatreniami (4.1.1 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo: Uplatniť princípy integrovanej ochrany lesov proti kalamitným a inváznym druhom škodcov).

Potreba: 4.7 Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej

***H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (*2018)** Potreba je v súlade s navrhovanými preventívnymi opatreniami (4.1.1 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo: Na lesných cestách uplatňovať prvky na zmiernenie povrchového odtoku, vrátane odrážok).

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030. (2019) Potreba je v súlade s navrhovanými opatreniami v oblasti lesného hospodárstva a to zmierňovaním povrchové odtoku na lesných cestách a sanáciou nepoužívaných lesných ciest (časť 4.1: Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva).

2.1.SO4.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare	31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	CLIMA(47(1)(i)) – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu	49.4. - Ochrana pôdy	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	CLIMA(47(1)(i)) – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu	49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	CLIMA(47(1)(i)) – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu	49.7. - Zintentívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie	O.35. Počet podporovaných operačných programov

		z obnoviteľných zdrojov	
Sectoral - Víno	RESTRVINEY(58(1)(a)) – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.10 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov	67.4.9 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov	67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.3 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.4 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku

RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.21 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku

Overview

Špecifický cieľ **prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu.**

Slovensko v rámci SP podporí boj proti klimatickej zmene prostredníctvom intervencie **Celofarmová eko-schéma (31.1),** ktorá zabezpečí zlepšenie štruktúry ornej pôdy, rozšíri neproduktívne plochy v poľnohospodárskej krajine a zatrávni medziradia v sadoch a vinohradoch. Intervenciou **Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.08)** sa podporia investície do znižovanie emisií skleníkových plynov a amoniaku na farmách. Intervencia **Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)** prispeje k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia. Pastevný chov je najšetrnejší spôsob chovu zvierat a zodpoveda prirodzeným potrebám zvierat s priaznivým dopadom na klímu v porovnaní s inými formami chovu. Intervenciou **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)** a **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)** sa podporia investície do obnoviteľných a udržateľných zdrojov energie, čo má zníži využívanie fosílnych palív. Mitigáciu zmien klímy zabezpečia intervencie **Zakladanie agrolesníckeho systému (73.01), Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.1), Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.02), Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.2), Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03), Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.3) a Ekologické poľnohospodárstvo (70.4),** ktoré zvýšia sekvestráciu uhlíka rovnako ako aj intervencia **Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) (73.14)**, intervencia **Projekty ozdravných opatrení v lesoch (73.16),** intervencia **Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície, 73.22)**, ktorá prispeje k zlepšeniu zdravotného stavu lesov a k adaptácii na zmenu klímy. Adaptáciu poľnohospodárstva na zmenu klímu pomôže realizovať aj Intervencia **Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem (73.12),** ktorá spolu s intervenciou **Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa (73.13)** a **Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah (73.11)** zvýši vodozádržnú schopnosť územia.

K zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu prispejú aj **Sektorové intervencie** v sektoroch ovocia a zeleniny, vína, mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa:

Ovocie a zelenina:

49.4. - Ochrana pôdy

49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a

odvodňovania

49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov

Víno:

58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

Mlieko a mliečne výrobky:

67.4.10 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií

67.4.9 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Bravčové mäso:

67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií

67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Potreba **Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy** (4.1) bude riešená intervenciami:

·Celofarmová eko-schéma (31.1)

·Zakladanie agrolesníckeho systému (73.01),

·Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.1),

·Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.02),

·Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.2),

·Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03),

·Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.3)

·Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah (73.11)

·Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem (73.12)

·Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny a vína (49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania, 49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, 49.7. - Zintentzvnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov, 58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov)

Intervencia Celofarmová eko-schéma (31.1) podmienkami vytvárania dodatočných neproduktívnych plôch a prvkov nad rámec GAEC 8, zatrávnením medziradí v sadoch a vinohradoch a zlepšením štruktúry pôdy reaguje na zmenu klímy. Intervencia bude dobrovoľná pre farmárov a bude kompenzovať zvýšené náklady a stratu príjmu v dôsledku dodržiavania podmienok eko-schémy. Hektárová kompenzačná platba bude z hľadiska výšky rozdelená na platbu na ornú pôdu v chránených územiach (92 EUR/ha) a platbu mimo chránených území (59 EUR/ha). Platba v chránených územiach bude vyššia, lebo podmienky celofarmovej eko-schémy sú v týchto územiach prísnejšie.

Šesť intervencií zakladania a ochrany agrolesníckeho systému, líniových vegetačných prvkov a zalesňovania poľnohospodárskej pôdy priamo prispejú k prispôsobeniu poľnohospodárstva na zmenu klímy zmenou využitia poľnohospodárskej pôdy.

Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah (73.11) podporia využitie gravitačných závlah a modernizáciu existujúcich závlahovej infraštruktúry, čím sa prispeje k efektívnejšiemu využívaniu vody v sektore a zredukovaniu potenciálnych strát.

Intervencia Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem (73.12) podporí využívanie hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží na zadržiavanie vody v krajine. Vzhľadom na očakávané dopady klimatickej zmeny na hydrologické pomery bude totiž rásť potreba využívania hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží. Slovensko plánuje finančne podporiť 75 projektov v tejto oblasti.

Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny a vína podporia prispôsobenie sa poľnohospodárstva zmene klímy lepším manažmentom vody a šetrením energií pri poľnohospodárskej výrobe a spracovaní

produktov.

Na potrebu **Znižovania emisií skleníkových plynov a amoniaku** (4.2) reagujú intervencie:
Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.8)
·Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)
·Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03),
·Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.3),
·Ekologické poľnohospodárstvo (70.4)
·Sektorové intervencie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa (67.4.10 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií, 67.4.9 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania, 67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií a 67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania)

Cieľom intervencie Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.8) je redukcia emisií skleníkových plynov prostredníctvom investícií do zariadení a budov v poľnohospodárskych podnikoch. Podporované budú neproduktívne investície potrebné pre zavedenie opatrení v poľnohospodárskej výrobe podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy. Podporené budú investície za účelom:
·organizačných zmien vo výrobe a nových technických zariadení, ktoré zvýšia frekvenciu zhŕňania organických hnojív
·zlepšenia ventilačnej účinnosti ventilačných zariadení v zmysle aplikácie filtračných systémov na existujúci ventilačný systém v ustajnení hospodárskych zvierat
·zavedenia nových ventilačných zariadení spolu s filtračnými systémami v ustajnení hospodárskych zvierat
·výstavby nových a zmeny existujúcich technologických zariadení a stavieb pre uskladňovanie organických hnojív
·zavádzania techník zapracovania organických hnojív do pôdy s preferenciou najlepších dostupných techník
·lepšieho nakladania s organickými hnojivami
Intervencia Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2) prispeje k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia z dôvodu separácie výkalov a moču. Podpora na chov zvierat na pasienku bude kompenzovať straty príjmu z nižšej úžitkovosti zvierat na pasienku, často v ťažko dostupnom teréne spôsobenou zvýšenou spotrebou energie v dôsledku zvýšeného pohybu zvierat a zvýšených nákladov pri manipulácii so zvieratami.
Intervencie Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03) a Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.3) zmenia charakter využívania pôdy čím prispejú k znižovaniu emisií skleníkových plynov.
Sektorové intervencie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov podporou konceptov znižovanie emsií a investíciami do ustajňovacích priestorov.

Potreba **Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka** (potreba 4.3) bude riešená intervenciami
·Zakladanie agrolesníckeho systému (73.01),
·Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.1),
·Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.02),
·Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.2),
·Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03),
·Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.3),

·Ekologické poľnohospodárstvo (70.4),

·Celofarmová eko-schéma (31.1) a

·Sektorová intervencia Ochrana pôdy (49.4) v sektore ovocia a zeleniny.

Výsadba drevín (intervencie 73.1, 73.2, 73.3) prispeje k ochrane pôdy (ochrana pred eróziou), sekvestrácii uhlíka v pôde a zlepšovaniu mikroklimatických podmienok. Je vhodným adaptačným opatrením na zmierňovanie dopadov zmeny klímy s pozitívnym vplyvom na hydrologický režim (zadržiavanie vody a regulácia vzniku povodní), obnovu produkčného potenciálu degradovaných oblastí a je v súlade so stratégiou adaptácie SR na zmenu klímy do roku 2030.

Ochrana a údržba drevín (intervencie 70.1, 70.2, 70.3) má za cieľ zabezpečiť potrebné udržanie (ošetrenie/údržba) vysadených drevín.

Ekologické poľnohospodárstvo (70.4) predstavuje systém trvalo udržateľného spôsobu hospodárenia s minimalizáciou nepoľnohospodárskych vstupov podporí ukladanie uhlíka v pôdach a biomase.

Celofarmová eko-schéma (31.1) zvýši sekvestráciu uhlíka podporou organického a zeleného hnojenia.

Sektorová intervencia Ochrana pôdy (49.4) v sektore ovocia a zeleniny zvýši prostredníctvom zapracovania biomasy sekvestráciu uhlíka.

Potreba **zvyšovania podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve** (4.4) bude riešená intervenciou Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04) a intervenciou Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05). Budú podporené investície do technológií a súvisiacich stavebných investícií zameranými na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov. Investície do zariadení na výrobu energie z iných obnoviteľných zdrojov s cieľom využitia všetkej vyprodukovanej energie v poľnohospodárskom podniku alebo farme taktiež prispejú k zvýšeniu podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie. K naplneniu potreby prispejú aj sektorové intervencie v sektoroch ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa. Intervencie podporia zníženie spotreby energie, emisií CO2 a freónu, podporí sa využitie alternatívnych zdrojov energie, udržateľných logistických systémov, a výstavba skladovacích priestorov šetrných ku klíme. Pôjde o intervencie 49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov, 67.4.10 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií, 67.4.9 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania, 67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií a 67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania.

Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy (potreba 4.5) bude zabezpečená intervenciou Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (73.14). Táto intervencia bude implementovaná súbežne spolu s intervenciou a Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície, 73.22). Podporené budú komplexné projekty prispievajúce k zmierneniu zmeny klímy a k adaptácii na klimatickú zmenu. Investície prispejú k prechodu na Prírode blízke hospodárenie v lesoch a k zavádzaniu postupov Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe. Taktiež intervencia a Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície, 73.22) prispeje k zvýšeniu miery adaptácie lesov na zmenu klímy tým, že bude podporená obnova lesov s cieľom dosiahnuť vhodnejšiu a rôznorodejšiu drevinovú skladbu vzhľadom na dané podmienky, čím sa zvýši ekologická stabilita lesa.

K zlepšeniu zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev (4.6) prispeje intervencia Projekty ozdravných opatrení v lesoch (73.16).

Intervencia Projekty ozdravných opatrení v lesoch (73.16) priamo reaguje na zdravotný stav lesov a rozsah škôd v lesoch spôsobený biotickými a abiotickými škodlivými činiteľmi. Podpora sa poskytne na komplex činností obnovy, ochrany a obrany lesných ekosystémov voči synergickému účinku pôsobenia škodlivých činiteľov a nežiadúcim dôsledkom zmeny klímy. Táto intervencia pôsobí synergicky s intervenciou PBHL v oblasti mitigácie a adaptácie lesných ekosystémov na zmenu klímy. Podporené projekty budú mať zároveň významný prínos k zvyšovaniu kapacity lesov pre sekvestráciu CO2, keďže zdravotný stav lesov a ich odolnosť a stabilita zohráva v tejto oblasti významnú úlohu. Podpora vo výške

20 mil. EUR bude cielená na zavádzanie inovatívnych postupov v obnove lesa realizáciu obnovných, ochranných a obranných opatrení v lesoch vrátane výchovy lesných porastov s dôrazom na zvýšenie ich odolnosti a adaptačnej schopnosti, najmä v najviac ohrozených smrekových a borovicových lesoch.

Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine (4.7) podporí intervencia Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa (73.13) a intervencia Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem (73.12). Intervencie sú zamerané na zabezpečenie adaptácie lesov a krajiny na zmenu klímy a umožnia spomalenie odtoku ako aj zadržanie vody v lesných porastoch.

2.1.SO4.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO4.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)?

: **Nie**

2.1.SO4.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	**Target value**
R.10 CU PR - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.53 %
R.11/Bravčové mäso - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	9.52 %
R.11/Mlieko a mliečne výrobky - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	17.94 %
R.11/Ovocie a zelenina - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	0.00 %
R.12 - Adaptácia na zmenu klímy Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy	15.67 %
R.13 PR - Zníženie emisií v sektore chovu hospodárskych zvierat Share of livestock units (LU) under supported commitments to reduce emissions of greenhouse gases and/or ammonia, including manure management	8.43 %
R.14 PR - Ukladanie uhlíka v pôdach a biomase: Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	25.44 %
R.15 CU - Ekologická energia z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a z iných obnoviteľných zdrojov energie Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)	10.00 MW
R.16 CU - Investície súvisiace s klímou Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov	1.17 %
R.17 CU PR - Zalesnená pôda Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia	4981.00 ha
R.18 CU - Investičná podpora lesohospodárskeho sektora Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora	72000000.00 EUR
R.23 PR - Udržateľné využívanie vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP),	0.90 %

na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť vodnú bilanciu	
R.26 [CU] - Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje	1.86 %
R.27 [CU] - Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	383.00
R.30 [PR] - Podpora udržateľného obhospodarovania lesov Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb	1.52 %

Justification of the targets and related milestones

R.12* – Adaptačné opatrenia vo forme operácií – Zakladanie agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde a Zakladanie líniových vegetačných prvkov (predpokladaná výmera 1 381ha), Celofarmová eko-schéma: 15,67%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.16 a O.8.

V rámci intervencií I. piliera sa do ukazovateľa započítava intervencia 31.1 Celofarmová eko-schéma nasledovne. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy na úrovni 25 % spolu na úrovni 295 000 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.12.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.1 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného agroelsníckeho systému
70.2 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)

R.13 - Zníženie emisií v sektore hospodárskych zvierat: podiel jednotiek hospodárskych zvierat, na ktoré plynie podpora na zníženie emisií skleníkových plynov/alebo amoniaku vrátane hospodárenia s maštaľným hnojom: 8,43%.

K ukazovateľu prispieva nasledovná intervencia:
31.2 Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat (započíta sa kompletná hodnota tak, ako je uvedená v oddiele 2.3.2)

R.14* - Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú podporené záväzky na zníženie emisií, udržiavať a/alebo zlepšiť ukladanie uhlíka: 25,44%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.8, O.16 a časti O.14 zahŕňajúcej plochy trvalých plodín a zatrávnenej ornej pôdy. Plochy trvalých trávnych porastov (TTP) v rámci O.14 a O.17 nie sú započítané (duplicita s TTP v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sú zahrnuté všetky TTP).
V rámci celofarmovej eko-schémy sa berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje možnosť zatrávniť plochy v chránených územiach (CHÚ), kde je predpoklad využitia alternatívy na 1/4 plôch ornej pôdy v CHÚ, výmera zatrávnených medziradí trvalých plodín (50 % plochy) a celá výmera TTP.
Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy:
1) výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900

ha;
2) výmera plôch TTP, na ktoré sa vzťahujú postupy na TTP na úrovni 460 500 ha.
Pre jednotkovú sadzbu 31.1.2 sa berie do úvahy výmera ornej pôdy v chránených územiach, na ktorej sa realizuje zatrávnenie na úrovni 1 400 ha.
V rámci Ekologického poľnohospodárstva za započítava len plocha 176 700 ha nakoľko sa nachádza na trvalých trávnych porastoch.
Šetrné hospodárenie na orných pôdach - hodnota 6 425 ha predstavuje operácie na ornej pôde pre vinohrady a ovocné sady na úrovni 50% (duplicita s hodnotami O.8).

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.1 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného agroelsníckeho systému
70.2 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo – TTP
70.6 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN, OS
70.7 Ochrana a zachovanie biodiverzity
70.8 Zatrávňovanie ornej pôdy
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely - zatrávnenie v CHÚ)

R.15 - Obnoviteľná energia z poľnohospodárstva, lesníctva a iných obnoviteľných zdrojov: Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW).

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:
73.4 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch
73.5 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár
Slovensko podporí celkovo investície do obnoviteľných zdrojov energie s celkovým výkonom 10 MW.
Predpokladáme, že v rámci produktívnych intervencií budú podporené aj projekty zavádzania technológií na využitie obnoviteľných zdrojov energie. Vzhľadom na doplnkový charakter k objemovo významnejším podporám z Plánu obnovy a Partnerskej dohody do tejto oblasti sa očakáva podpora najmä technológií s menším výkonom, pričom vyrobená energia bude predovšetkým na vlastnú spotrebu v rámci výrobného procesu. Z celkového počtu podporených projektov v rámci uvedených intervencií bude malá časť zameraná na OZE
Hodnoty míľnikov zohľadňujú postupnú realizáciu projektov.

R.16 - Investície súvisiace s klímou:
Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:
73.4 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - len podniky s podporou investícií do využitia obnoviteľných zdrojov energie
73.5 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár -len podniky s podporou investícií do využitia obnoviteľných zdrojov energie
73.11 Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah
73.8 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku
67.4.9 Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky
67.4.10 Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - sektor Mlieko a mliečne výrobky
67.5.5 Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - sektor Bravčové mäso
67.26 Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - sektor

Bravčové mäso

49.7. Zintentívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov

Predpokladá sa, že jeden poľnohospodársky podnik môže byť podporený viac krát v rámci rôznych intervencií. Cieľová hodnota zohľadňuje pravidlo zamedzenia dvojitého započítania toho istého subjektu. Celkovo sa odhaduje podporiť 300 projektov, ktoré prioritne prispejú k zmierneniu zmeny klímy, alebo adaptácii na ňu.

Hodnoty míľnikov zohľadňujú predpoklad nábehu a priebehu implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku implementácie projektových intervencií na rozvoj vidieka. V prípade intervencií na rozvoj vidieka sú míľniky nastavené s ohľadom na predpokladané výstupové ukazovatele.

Dodatočne boli vybrané aj ukazovatele **R.10 -** Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhoch, krátkych dodávateľských reťazcoch a systémov kvality podporovaných z SPP a **R.11** - Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch nakoľko sú povinné pre sektorové intervencie s operačným programom. Podrobné zdôvodnenie R.10 a R.11 je uvedené v špecifickom cieli 3.

R.18 - Investičná podpora pre lesnícky sektor: Slovensko alokuje pre lesnícky sektor investičnú podporu vo výške 72 mil. EUR.

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 8. K naplneniu špecifického cieľa 4 prispievajú neproduktívne a obnovné investície v lesnom hospodárstve s predpokladanou alokáciou 52 mil. €. Míľniky reflektujú na viacročný alebo infraštruktúrny charakter niektorých investícií.

R.17 - Zalesnená pôda: 4 981 ha pôdy. K tomuto cieľu prispievajú i navrhované intervencie Zalesňovacie poľnohospodárskej pôdy, Zakladanie agrolesníckeho systému a Zakladanie líniového vegetačného prvku s predpokladanou výmerou 1481ha.

Taktiež k tomuto ukazovateľu prispieva intervencia Projekty ozdravných opatrení v lesoch s rozlohou 3500 ha, čo sa rovná 20 projektom.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov

73.2 Zakladanie LVP

73.3 Zalesňovanie

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

Vzhľadom na to, že ide o iné plochy pri jednotlivých intervenciách, nepredpokladá sa duplicita.

R.26 - Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi /Podiel fariem využívajúcich produktívnu a neproduktívnu investičnú podporu spojenú so starostlivosťou o prírodné zdroje SPP/ - neproduktívne investície – intervencie -Zakladanie agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôd a Zakladanie líniových vegetačných prvkov: 1,86%. Celková hodnota čitateľa sa skladá z intervencií 73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov (320) , 73.2 Zakladanie LVP (31) a 73.3 Zalesňovanie (21) = 372 podporených subjektov a intervencii 67.4.8 Zlepšenie hospodárenia s odpadom - sektor Mlieko a mliečne výrobky.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov

73.2 Zakladanie LVP

73.3 Zalesňovanie

67.4.8 Zlepšenie hospodárenia s odpadom - sektor Mlieko a mliečne výrobky

R.27 Výkonnosť v oblasti životného prostredia/klímy prostredníctvom investícií do vidieckych

oblastí (počet operácií)

R.27 zároveň súvisí aj so špecifickým cieľom 5. Hodnota sa vykazuje rovnaká, spolu bude podporených 383 operácií. Zhŕňame sem všetky investície mimo fariem produktívne aj neproduktívne, ktoré prispievajú k environmentálnym a klimatickým cieľom. Zarátavajú sa operácie podporené v rámci intervencií na rozvoj vidieka ako aj v rámci sektorových intervencií.

Do výpočtu ukazovateľa sa zarátavajú nasledovné intervencie:

73.11 Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah

73.12 Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem

73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry

73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

73.14 integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch - neproduktívne investície

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha - neproduktívne investície

58.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

V kontexte špecifického cieľa 4 sú z intervencií na rozvoj vidieka relevantné rekonštrukcie závlah, ktoré prispievajú k zvýšeniu efektivity využitia vody a tým aj zvyšujú adaptáciu poľnohospodárstva a negatívne dôsledky zmeny klímy v podobe sezónneho deficitu zrážok; ďalej rekonštrukcie hydromelioračných kanálov, ktoré zabezpečia doplnenie funkcie o zadržiavanie vody v krajine; ako aj ozdravenie lesov, ktoré priamo prispeje k zvýšeniu sekvestrácie uhlíka. Vodozádržné prvky v lesoch sú priamym adaptačným opatrením na zmeny klímy; zavádzanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe a investície na zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha sú komplexné adaptačné opatrenia, ktoré prispejú k zvýšeniu ekologickej stability lesných ekosystémov, čím sa zároveň zvyšuje potenciál pre sekvestráciu uhlíka.

Hodnoty míľnikov zohľadňujú predpoklad implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku projektových intervencií na rozvoj vidieka a kopírujú navrhované hodnoty výstupových ukazovateľov.

R.30 Podpora trvalo udržateľného obhospodarovania lesov, Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov a intervencia Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy: 1,52%

Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov prispieva v plnej miere 34 000 ha. Ochrana a údržba drevín v rámci zalesňovania poľn. pôdy – 359 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.3 Ochrana a údržba drevín v rámci zalesňovania poľnohospodárskej pôdy

70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho)

**Vzhľadom na špecifický dizajn celofarmovej eko-schémy, plánovaný výstup uvedený v tabuľke 2.3.2 pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 nereflektuje skutočný prínos jednotlivých postupov vyžadovaných v rámci celofarmovej eko-schémy k príslušným plánovaným cieľom výsledkových ukazovateľov. Podrobnejší údaj o hodnote plánovaného výstupu relevantnej pre príslušný výsledkový ukazovateľ je uvedený pri jednotlivých výsledkových ukazovateľoch, ku ktorým celofarmová eko-schéma prispieva.*

2.1.SO4.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Celofarmová eko-schéma (Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat)

Alokácia na celofarmovú ekoschému bola určená vo výške 513 mil. EUR, čo predstavuje 25% celkovej alokácie I. piliera. Dizajn požiadaviek, ktoré majú farmy plniť boli stanovené tak, aby boli za túto sumu

realizovateľné na celom území SR a zároveň boli dostatočne ambiciózne v plnení cieľov v oblasti environmentálnych a klimatických ambícií SR a EÚ. SR pripravovala dizajn eko-schémy v spolupráci so zástupcami ochranárov, rezortom MŽP SR a združeniami farmárov. Požiadavky kladené na farmárov a očakávané výstupy eko-schémy predstavujú kompromis medzi požiadavkami zúčastnených strán, vrátane zúčastnených zástupcov ochranárov.

Z pohľadu farmárov je eko-schéma dobrovoľná. Zároveň však predstavuje náhradu za platbu GREENING. Ambíciou SR je pokryť ekoschémou všetky plochy, na ktoré bude poskytovaná základná platba BISS. Navrhnutá podpora je podľa vnútorných analýz nákladovosti dostatočne motivačná pre všetky farmy. Vyššie požiadavky sú kladené na CHÚ. Plnenie požiadaviek vytvoria vyššie náklady pre farmy. Preto bude na ornú pôdu v CHÚ poskytnutá vyššia hektárová platba.

Adaptačné opatrenia na zmenu klímy - Zakladanie agrolesníckeho systému, Zakladanie líniových vegetačných prvkov a Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy budú podporené vo forme platby na hektár. Platby boli pripravené inštitúciu NPPC-VÚEPP na základe výpočtu dodatočných nákladov na operáciu. Metóda výpočtu zabezpečuje dostatočnú motiváciu pre zapojenie sa schémy, preto je predpoklad, že cieľ podpory bude splnený. Sumou 3,3 mil. EUR bude podporené zakladanie agrolesníckych systémov, sumou 0,8 mil. EUR bude podporené zakladanie líniových vegetačných prvkov a sumou 0,3 mil. EUR bude podporené zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

Adaptačné opatrenia na zmenu klímy - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému, Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku a Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy budú podporené vo forme platby na hektár s 5 ročnou viazanosťou. Platby boli pripravené inštitúciu NPPC-VÚEPP na základe výpočtu dodatočných nákladov na operáciu. Metóda výpočtu zabezpečuje dostatočnú motiváciu pre zapojenie sa schémy, preto je predpoklad, že cieľ podpory bude splnený. Sumou 2,9 mil. EUR budú podporené nové agrolesnícke systémy, sumou 0,2 mil. EUR bude podporené zakladanie líniových vegetačných prvkov a sumou 0,7 mil. EUR bude podporené zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

Alokácia 30 mil. EUR na Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku bude využitá na podporu 100 projektov v priemernej výške 300 tis. EUR. Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií, alebo stavebné investície vo väčších chovoch hospodárskych zvierat. Priemerná jednotková suma je stanovená podľa obdobných investícií z predchádzajúceho obdobia s ohľadom na stanovené ciele v novom programovom období.

Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem má alokáciu **6 mil. EUR**. Priemerná podpora je plánová na úrovni 500 tis. EUR na projekt a cieľ je podporiť 12 projektov tak, aby splnili očakávané ciele.

Intervencia **Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa** má alokáciu **7 mil. EUR**. Priemerná podpora je plánová na úrovni 200 tis. EUR na projekt a cieľ je podporiť 35 projektov tak, aby splnili očakávané ciele.

Alokácia pre integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť neproduktívne investície) vo výške **15 mil. EUR** podporí 60 projektov priemernou sumou 250 tis. EUR. Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií. Suma na jeden projekt je nastavená tak, aby bola dostatočne motivačná a zároveň bola maximalizovať plnenie očakávaných výstupov.

Alokácie pre Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (časť neproduktívne investície) vo výške **10 mil. EUR** podporení 50 projektov v sume 200 tis. EUR. Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií. Suma na jeden projekt je nastavená tak, aby bola dostatočne motivačná a zároveň bola maximalizoval plnenie očakávaných výstupov.

Projekty ozdravných opatrení v lesoch s alokáciou 20 mil. EUR podporia 50 projektov priemerne vo výške 400 tis. EUR. Výška podpory bola nastavená tak, aby zohľadňovala komplexnosť projektov a stanovené ciele.

Riešenie OZE

V rámci daného špecifického cieľa SP SPP sa nepredpokladá osobitná intervencia na podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov z dôvodu, že podpora na využívanie obnoviteľných zdrojov energie bude riešená v období 2021-2027 najmä v rámci podpory do sektoru energetiky zo zdrojov Plánu obnovy a Partnerskej dohody. Plánovaná podpora v rámci Plánu obnovy je zameraná na investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (s inštalovaným výkonom 10 kW až 50 MW) a investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť a zvýšiť účinnosť výroby elektriny a tiež zabezpečenie technologickej obnovy existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z bioplynu, ktorým do roku 2026 skončí prevádzková podpora. V rámci Partnerskej dohody je tiež plánovaná podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti a to najmä na inštaláciu zariadení využívajúcich OZE vrátane zariadení na skladovanie elektriny a pilotný projekt „Zelená podnikom“ poskytovania poukážok na inštaláciu malých zariadení na využívanie OZE v MSP – podpora decentralizovanej výroby energie z OZE v kombinácií s návrhom opatrení energetickej efektívnosti prostredníctvom energetických auditov pre MSP, vrátane poskytnutia energetických auditov pre MSP. Z uvedeného dôvodu bude podpora na využitie OZE v poľnohospodárstve komplementárne podporená v rámci ŠC 2 v intervencii Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch a to na vlastnú spotrebu, teda ako investícia do zvýšenie efektivity využívania výrobných vstupov a zvýšenie celkovej udržateľnosti podniku. V prípade kombinovaných investícií budú podporené aj investície do energetickej efektívnosti aj v prípade zariadení na spracovanie vlastnej produkcie.

2.1.SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

2.1.SO5.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO5.1.1 Silné stránky

- nižšie množstvo amoniaku na hektár pôdy na Slovensku (14,6 kg/ha) v porovnaní s krajinami s podobnou štruktúrou a rozlohou,
- na celonárodnej úrovni súčasné vstupy dusíka do poľnohospodárskej pôdy vo väzbe na jeho odber úrodou plodín vytvárajú základné predpoklady pre zníženie jeho neproduktívnych strát do vôd,
- na väčšine územia je nízky obsah dusičnanov,
- rastúci podiel ekologického poľnohospodárstva na poľnohospodárskej pôde,
- kvalita povrchových a podzemných vôd, nízka intenzita aplikácie hnojív a pesticídov, nízka aplikácia priemyselných hnojív,
- fungujúci systém šetrných postupov v ovocí, zelenine a vinohradoch,
- postupný nárast podielu vodných útvarov v dobrom chemickom stave,
- dobrá bilancia odberu a využívania zdrojov podzemných vôd,
- výraznejšie využívanie povrchových vôd pred podzemnými vodami na poľnohospodárske účely.

2.1.SO5.1.2 Slabé stránky

- vysoká rozdrobenosť vlastníctva pôdy a nevysporiadané vlastnícke vzťahy bránia dôsledne realizovať ochranu pôdy, vody a vzduchu a vytvárať spoločné zariadenia a opatrenia,
- znižovanie úrodnosti pôdy vplyvom vodnej a veternej erózie,
- vysoká miera emisií amoniaku (92,8 %) z poľnohospodárstva v rámci EÚ, najvyššia intenzita emisií amoniaku je pozorovaná v chove hydiny, najmä nosníc,
- častejšie suchá majú nepriaznivý vplyv na poľnohospodársku výrobu a spotrebu vody,
- trvalý nedostatok fosforu v pôde,
- ohrozenie kvality podzemnej vody Žitného ostrova, ktorý je najväčšou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe,
- pokles kvality povrchových vôd.

2.1.SO5.1.3 Príležitosti

- rast dopytu po využívaní ekologického poľnohospodárstva a šetrnej produkcie ovocia, zeleniny a vína,
- rast dopytu po využívaní precízneho hnojenia,
- možnosti rozširovať uplatňovanie protieróznych opatrení na poľnohospodárskej pôde,
- realizovať investície zamerané na zníženie úniku NH3 do ovzdušia,
- aplikácia moderných nízko emisných technológií pri skrmovaní a chove hospodárskych zvierat, rovnako ako pri uskladňovaní a aplikácii hospodárskych hnojív,
- možnosti rozširovania alternatívnych integrovaných/biologických spôsobov ochrany plodín, správna rotácia plodín, odolné druhy/variety plodín,
- uplatňovanie zvýšenej ochrany a racionálneho využívania vodných zdrojov,
- rozvoj vzdelávania, poradenstva a transferu vedomostí v oblasti ochrany vôd, pôdy a vzduchu (prierezový cieľ),
- rast dopytu po riešení pozemkových úprav.

2.1.SO5.1.4 Hrozby

- limitované zapojenie sa poľnohospodárov do schém ochrany prírodných zdrojov,
- postupovanie procesov klimatickej zmeny,
- zhoršovanie finančnej situácie fariem a znižovanie dôrazu na ochranu prírodných zdrojov,
- zvýšený únik emisií amoniaku do ovzdušia z poľnohospodárstva pri skladovaní a aplikácii hospodárskych hnojív na pôdu a nadbytočnými dávkami proteínov v potrave,

- rast používania pesticídov v SR v dôsledku tlaku na zvyšovanie konkurencieschopnosti,
- zvýšené používanie pesticídov aj preventívnym spôsobom bez nutnosti ich použitia,
- pokračovanie záberov kvalitnej poľnohospodárskej (ornej) pôdy pre výstavbu priemyselnej, bytovej a dopravnej infraštruktúry,
- nízka dostupnosť vzdelávania a poradenstva pre poľnohospodárov.

2.1.SO5.1.5 Iné poznámky

Vodná erózia je najzávažnejším problémom degradácie poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Erózia pôdy spôsobuje odnos pôdnych častíc, degradáciu úrodných vlastností pôdy, úbytok organickej hmoty a živín a zhoršovanie pôdnej štruktúry. Z celkovej výmery poľnohospodárskych pôd je účinkami vodnej erózie vyššou intenzitou na Slovensku ohrozených 6,7% pôd.

Poľnohospodárstvo je najväčším producentom amoniaku zo všetkých odvetví, ale jeho produkcia v priebehu rokov postupne klesá. Na znižujúce sa množstvo emisií má vplyv aj dlhodobo klesajúci počet hospodárskych zvierat a s ním súvisiaci pokles produkcie a využívania organických hnojív. Celkové emisie amoniaku vyprodukované v rámci poľnohospodárstva zahŕňajú objem vyprodukovaného amoniaku zo živočíšnej výroby a používania priemyselných a organických hnojív v rámci rastlinnej výroby. Celkový podiel amoniaku vyprodukovaný zo živočíšnej výroby bol 31,6 %, pričom použitím anorganických a organických hnojív sa vyprodukovalo 68,4 %.

Kvalita povrchovej a podzemnej vody je na Slovensku vyššia ako priemer EÚ. Na základe meraní kvality podzemných bolo v roku 2017 vyhodnotených 5,4 % monitorovaných miest ako nevyhovujúcich z hľadiska limitu dusičnanov. V rovnakom období bola stredná kvalita povrchových vôd nameraná v 38% monitorovaných miest. V porovnaní s rokom 2015 sa koncentrácia dusičnanov v podzemných a aj povrchových vodách na Slovensku znižuje.

Posledné údaje o hrubej bilancii dusíka sú k dispozícii za rok 2017. V uvedenom roku prebytok dusíka v pôde na Slovensku dosiahol v priemere 27 kg/ha. V porovnaní s rokom 2012 sa znížil o 14 kg/ha (o 44,0 %) a v porovnaní s priemerom obdobia 2011-15 sa znížil o 18,2 kg/ha (o 53,2 %). Bilancia dusíka na národnej úrovni je v poslednom období výrazne ovplyvňovaná výskytom sucha, kedy v dôsledku nižších úrod plodín dochádza k vyššiemu bilančnému prebytku tejto živiny. Pre porovnanie s priemerom EÚ boli k dispozícii posledné údaje z roku 2015. Priemer prebytku dusíka v EÚ bol v množstve 51 kg/ha a prebytok dusíka na Slovensku predstavoval v tom istom roku 38 kg/ha.

Bilancia vývoja fosforu v poľnohospodárskej pôde v SR je negatívna. Nedostatok fosforu v roku 2016 dosiahol 7 kg/ha, v porovnaní s rokom 2011 sa zväčšil o 1 kg/ha (o 16,7 %) a oproti priemeru obdobia 2011-15 sa zvýšil o 1,8 kg/ha (o 34,6 %). Pre porovnanie s priemerom EÚ boli aj v prípade bilancie fosforu k dispozícii posledné údaje z roku 2015. Priemer deficitu fosforu EÚ bol 1 kg/ha a deficit fosforu na Slovensku predstavoval 5 kg/ha.

V jednotlivých skupinách pesticídov došlo v porovnaní rokov 2005 – 2019 k nárastu ich spotreby. V roku 2019 sa spolu v poľnohospodárstve aplikovalo 5 670,6 t prípravkov na ochranu rastlín, z toho približne 2 678,8 t herbicídov, 1 264,4 t fungicídov, 474,7 t insekticídov a 1 252,7 t ostatných prípravkov.

Odber povrchovej vody pre poľnohospodárstvo sa výrazne nemenil a zostáva nízky. V roku 2018 sa poľnohospodárstvo podieľalo na celkovej spotrebe povrchovej vody 5,1%. Podiel zavlažovania na celkovom odbere vody na Slovensku v roku 2018 predstavoval 2,8% a je výrazne pod priemerom EÚ 27 (19,1%)

Odber podzemnej vody sa v roku 2016 v porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 znížil o 2,2 %. V rámci poľnohospodárstva v rastlinnej výrobe sa objem odberov podzemnej vody znížil o 4,9 %, v živočíšnej výrobe klesol o 1,9 %. V potravinárskom priemysle bol zaznamenaný pokles odberov podzemnej vody o 0,2 %. V roku 2016 sa poľnohospodárstvo podieľalo na celkovej spotrebe podzemnej vody 3,1 %.

Slovensko má vysokú rozdrobenosť vlastníctva pôdy, čo má negatívne ekonomické ako aj environmentálne dopady. Bez odstránenia rozdrobenosti nie je možné flexibilne riešiť eróziu pôdy ako aj zvýšiť biodiverzitu. Rozdrobenosť vlastníctva zvyšuje transakčné náklady na trhu s pôdou a bráni reštrukturalizácii pôdohospodárskych podnikov. Fragmentácia vlastníctva pôdy spomaľuje rast pridanej hodnoty a produktivity podnikov. Vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívny vplyv hlavne na

malých a mladých poľnohospodárov.

2.1.SO5.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno
5.2	Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Čiastočne
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno
5.4	Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry	Vysoká	Čiastočne
5.5	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne

2.1.SO5.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ

Pri hodnotení potrieb v rámci ŠC 5 boli zohľadnené viaceré národné plány vo väzbe na legislatívne nástroje uvedené v prílohe XIII k nariadeniu o pláne SPP:

Potreba: 5.1 Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárskej činnosti - nadmernou aplikáciou živín

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (2021), ktorý konštatuje potrebu uplatňovať správne poľnohospodárske postupy, ako sú napr. obrábanie pôdy, hnojenie s dôrazom na efektívne využitie živín a eliminovanie nežiaducej acidifikácie pôdy. Taktiež akčný plán zdôrazňuje podporu celkového zvýšenia živočíšnej výroby a organického hnojenia v súlade s platnou legislatívou.

H_2Odnota je voda, akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody uvádza potrebné opatrenia ako obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy hnojením organickými hnojivami a aplikáciu maštaľného hnoja a zeleného hnojenia.

Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v SR zdôrazňuje potrebu opatrení ako vylúčiť hnojenie v blízkosti biotopu, obnovovať vegetáciu formou zamokrenia lokality blokovaním odvodňovacích kanálov, vytváraním násypov, hnojenie fosforom, zníženie alebo odstránenie používanie chemikálií na hnojenie, vápnenie a usmerniť ich pri kontrole škodcov v lesníctve. Najzávažnejším negatívnym vplyvom podľa dokumentu sú zásahy do vodného režimu, vysušovanie mokradí a nadmerné hnojenie.

Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov je v súlade s potrebou ŠC 5 v oblasti znižovania počtu ošetrení prípravkami na ochranu rastlín, optimalizovaním hnojenia. Podľa akčného plánu je prehnojenie dusíkom všeobecne nepriaznivé pre zdravý vývoj rastlín a hnojenie organickými hnojivami je základom zachovania priaznivých fyzikálno-chemických vlastností pôdy. Dodávanie hnojív je vhodné regulovať na základe pôdnych rozborov a dosahovaných úrod.

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôd konštatuje potrebu aplikácie dusíkatého hnojiva vo viacerých častiach (delené hnojenie) s testovaním plodín. Podľa kódexu optimalizácia výživy znižuje množstvo vstupujúceho dusíka do kolobehu a ovplyvňuje emisie vo všetkých etapách hospodárenia s hnojom

(uskladnenie, skladovanie a hnojenie). Kódex taktiež identifikuje potrebu správneho načasovania hnojenia a eliminácie rizika prehnojenia vypočítaním potreby živín.

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 preferuje hnojenie spracovaným a environmentálne nezávadným čistiarenským kalom a hnojenie s dôrazom na efektívne využitie živín.

Potreba: 5.2 Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, vypracovanie systému minimalizácie vstupov chemických prípravkov do poľnohospodárskej produkcie.

Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v SR uvádza opatrenia potrebné na zachovanie alebo obnovenie priaznivého stavu:

·zníženie difúzneho (plošného) znečistenia povrchových alebo podzemných vôd z poľnohospodárskych činností obmedzeným používaním pesticídov,

·ponechanie okrajových zón okolo polí a okolo vodných plôch, aby sa zamedzilo splavu hnojív a pesticídov, podpora piesčitých plôch ako kladísk korytnačky močiarnej – 8 lokalít,

·obmedzenie využívania pesticídov a insekticídov obzvlášť na poliach v blízkosti pasienkov, lúk a xerotermných biotopov, prioritne v CHVÚ,

·zamedzenie splavu pesticídov a hnojív z polí do vodných tokov – 10 lokalít.

Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov uvádza potrebu trvalo udržateľného využívania pesticídov vo väzbe na smernicu 2009/128/ES, ktorá sa vzťahuje na pesticídy ako prípravky na ochranu rastlín.

Zelenšie Slovensko, Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 konštatuje potrebu v rámci povrchových vôd začať sledovať novo sa objavujúce chemické látky, zvyšky liečiv a nové pesticídy.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy zdôrazňuje potrebu zakázať použitie pesticídov a chemických látok (mimo systémov integrovanej ochrany) v blízkosti vodných tokov, mokradí a významných zdrojov podzemnej vody.

Potreba: 5.3 Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia v rámci opatrení eliminácie pôdnej erózie identifikuje potreby ako:

·pestovanie medziplodín, ktoré znižujú vodnú a veternú eróziu,

·využívanie pôdoochranných technológií pre eróziou ohrozené pôdy,

·prispôsobiť produkčné systémy kapacite krajiny a vhodnosti pôdy,

·zachovanie a obnova líniových prvkov v krajine,

·podporovať ochranné systémy orby,

·konštrukcia nových krajinných prvkov,

·podpora zachovania a správneho hospodárenia na trvalých trávnych porastoch.

Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030) konštatuje potrebu zvýšenia vodnej retenčnej kapacity pôdy a zníženie vodnej erózie v poľnohospodárskej krajine opatreniami ako:

·využívanie vhodných agrotechnických postupov,

·pestovanie vhodných druhov plodín,

·obnova remízok,
·rozčlenením veľkých pozemkov na menšie alebo vytváraním vsakovacích pásov.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy na minimalizovanie vodnej a veternej erózie pôdy navrhuje:
·uplatňovanie protieróznych opatrení v rámci ekologizácie poľnohospodárstva a prepojiť toto opatrenie s celkovou ochranou krajinných prvkov „zelenou infraštruktúrou“ v rámci SPP,
·zvýšiť zastúpenie nových a podporovať zachovanie a obnovu existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom,
·vytvárať agrolesnícke systémy na poľnohospodárskej pôde, t. j. identifikovať legislatívne bariéry, navrhnúť úpravy a doplnenie súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov a pripraviť podporné schémy,
·dôslednejšie kontrolovať uplatňovanie protieróznych opatrení zahrnutých v zákone č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy pôdnou službou v praxi (aj spoločne s konkrétnymi protieróznymi opatreniami SPP).

Národná stratégia a akčný plán pre biodiverzitu2021-2030 presadzuje výsadbu pôvodných druhov drevín v poľnohospodárskej krajine za účelom zmeny mikroklímy, znižovania erózie, zvýšenia biodiverzity a adaptačnej schopnosti krajiny voči zmenám klímy s využitím dotačných politík (napr. SPP) prednostne v oblastiach s nedostatkom zrážok a v rozsahu potrebnom na zmenu mikroklímy

Potreba: 5.4 Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry
Nevysporiadané vlastnícke práva k pôde bránia realizácií spoločných zariadení a opatrení (ďalej len „SZO“), budovaniu prvkov zelenej a modrej infraštruktúry na Slovensku. Potrebu budovania takýchto prvkov konštatujú zhodne viaceré stratégie a plány na Slovensku. Vysporiadanie vlastníckych práv umožní realizovať investície do SZO v krajine s cieľom zvýšiť biodiverzitu, vylepšiť vodnú bilanciu krajiny a celkovú adaptáciu krajiny na zmenu klímy. Zoznam národných stratégií a plánov zdôrazňujúcich potrebu budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry:

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia
Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy
H2ODNOTA JE VODA Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody
Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030
Národná stratégia a akčný plán pre biodiverzitu 2021-2030

Potreba: 5.5 Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie
Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 – Zelenšie Slovensko sa zameriava na zlepšovanie hospodárenia s odpadom a na problematiku odpadového hospodárstva. Pozornosť venuje aj predchádzaniu vzniku biologicky rozložiteľného a potravinového odpadu, recyklácii odpadu, nakladaniu s odpadom, obmedzovaniu produkcie potravinového odpadu a zvýšeniu využívania vytriedeného biologicky rozložiteľného odpadu na výrobu bioplynu v bioplynových staniciach.

Stratégia pre biohospodárstvo na Slovensku – Príspevok slovenského biohospodárstva k Strategickému plánu SPP 2021 - 2027 podporuje lepšie využívanie biomasy, vrátane odpadu, zavádzanie obehového biohospodárstva a jeho prepojenie s odpadovým hospodárstvom. Dôraz kladie na efektívne využívanie odpadov a minimalizáciu jeho vzniku, využívanie vedľajších produktov a biologického odpadu pri organickej recyklácii, integráciu vedľajších produktov a odpadu z poľnohospodárstva a výroby potravín a krmív do obehového hospodárstva, obmedzovanie vzniku odpadu, ekologické obaly, znižovanie objemu odpadu. Dôraz kladie aj sektorový pohľad, najmä pri ovocí

a zelenine, mlieku a mliečnych produktoch a vinohradníctve a vinárstve. Podporuje využívanie vlastných odpadov (vedľajších produktov) zo živočíšnej aj z rastlinnej produkcie pre bioplynové stanice.

Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 sa zameriava aj na zvyšovanie energetického využívania odpadov a odpadových plynov a biomasy na výrobu biometánu, efektívne spracovávanie živočíšnych odpadov a využívanie bioplynu, najmä ako lokálneho zdroja energie. Presadzuje využívanie organického odpadu, odpadu z potravinárskych plodín a špecifických plodín na biomasu. Upriamuje pozornosť na predchádzanie vzniku odpadu. Dokument zdôrazňuje potrebu znižovania emisií v oblasti odpadov pri enterickej fermentácii, spracovaní hnoja, kŕmení zvierat a vyzdvihuje potrebu efektívneho skladovaní živočíšnych odpadov.

Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 podporuje potenciál využitia poľnohospodárskeho odpadu ako zdroja energeticky využiteľnej biomasy a zhodnocovanie odpadov z rastlinnej a živočíšnej výroby a na výrobu biometánu. Zameriava sa aj na efektívnejšie poľnohospodárske postupy a premenu živočíšneho odpadu na bioplyn, obmedzovanie produkcie potravinového odpadu, zlepšenie hospodárenia s odpadom a zvýšenie miery recyklácie.

Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov presadzuje využívanie poľnohospodárskej biomasy, podporu poľnohospodárskych bioplynových staníc, ktoré spracúvajú odpad z poľnohospodárskej prvovýroby, živočíšnej výroby a poľnohospodársky odpad, využívanie biometánu v kombinovanej výrobe elektriny a tepla a podporu koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva.

Program predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 – 2025 bol schválený Vládou Slovenskej republiky v januári 2019. Cieľom programu je minimalizácia tvorby odpadov a dôsledné dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva. Zahŕňa aj biologicky rozložiteľný odpad a potravinový odpad. Nový informačný systém odpadového hospodárstva pomôže zlepšiť kontrolu nad odpadovými tokmi. Systém bude zameraný na sledovanie odpadu od jeho vzniku až po jeho zhodnotenie, resp. zneškodnenie.

2.1.SO5.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.8. - Zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	CLIMA(47(1)(i)) – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu	49.4. - Ochrana pôdy	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných	67.4.8 - Zlepšenie hospodárenia s odpadom	O.35. Počet podporovaných operačných programov

mliečne výrobky	aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie		
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.4 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.5 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.6 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku

Overview

Špecifický cieľ **podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemických látok.**

Intervenciou **Ekologické poľnohospodárstvo (70.4)**, ktorá na výmere 270 tis. hektárov podporí úplné vzdanie sa používania chemických látok. Tým sa podporí udržateľný manažment prírodných zdrojov. Intervencia **Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (70.5)** prispeje k ochrane podzemnej a povrchovej vody pred vyplavovaním živín a intervencia **Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.6)** zabezpečí zníženie používania a závislosti od chemických látok v poľnohospodárstve. Intervencia **Celofarmová eko-schéma (31.1)** prispeje k zlepšeniu kvality a štruktúry ornej pôdy. Intervencia **Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah (73.11)** podporí hospodárne nakladanie s vodou ako aj zadržiavanie vody v krajine. Intervencia **Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry (73.18)** bude financovať prvky modrej a zelenej infraštruktúry. K ochrane prírodných zdrojov prispejú aj intervencie **Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.08)** a **sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov**.

Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva– nadmerná aplikácia živín (5.1) bude podporená intervenciou Precízne hnojenie orných pôd- ochrana vodných zdrojov (70.5) a Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.6).

Intervencia Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (70.5) bude optimalizovať dávky hnojenia na základe rozborov pôdy a znižovať vyplavovania živín do podzemných vôd (hlavne fosfor a dusík). Slovenská republika má, zákonom č.305/2015 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie ustanovené chránené vodohospodárske oblasti. Ide o významné územia prirodzenej akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. Vyhlásených je 11 vodohospodársky chránených veľkoplošných oblastí podzemných vodných zdrojov. Jednou z týchto oblastí je aj Chránená

vodohospodárska oblasť (CHVO) Žitný ostrov. Oproti ostatným oblastiam je atypická tým, že je na jednej strane najväčšia oblasť zdrojov podzemných vôd v strednej Európe a na druhej strane, že táto oblasť patrí z hľadiska poľnohospodárskej výroby k najúrodnejším lokalitám SR. Uvedená lokalita je v zmysle dusičnanovej smernice ES č. 91/676/EEC tiež zaradená do zraniteľných oblastí SR. Slovensko plánuje hektárovou platbou kompenzujúcou vyššie náklady a nižšie výnosy podporiť 75 500 hektárov.

Intervencia Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.6) podporí postupy a riešenia na znižovanie rizika prieniku pesticídov do vodných zdrojov. Podporou environmentálne šetrných postupov v kombinácii s obmedzením vstupov hnojivých látok sa sleduje zníženie kontaminácie pôdy, ktorá predstavuje významný sekundárny zdroj kontaminácie podzemných a povrchových vôd. Rezíduá prípravkov na ochranu rastlín sa dostávajú vplyvom eróznej činnosti vetra, odtokom či splavovaním z pôdy do vodných zdrojov. Efektívnym nástrojom je zisťovanie obsahu dusíka v pôde, čím sa čiastočne eliminuje dávka dodávaných hnojív v súlade s potrebami pestovaných plodín. Intervencia bude rozdelená na operácie:

· Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov
· Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd na ornej pôde
· Šetrné postupy v ovocných sadoch
· Šetrné postupy vo vinohradoch

Intervencia bude mať charakter hektárovej platby a podporí 34 050 hektárov.

Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov (potreba 5.2) bude podporené primárne intervenciou Ekologické poľnohospodárstvo (70.4) a intervenciou Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.6). Ekologické poľnohospodárstvo prispieva k zachovaniu a zvýšeniu množstva organického uhlíka v pôde, zvyšuje kvalitu pôdy a vody. Zákazom používania dusíkatých priemyselných hnojív je pôdna výživa dusíkom realizovaná prostredníctvom mineralizácie dusíka z organických hnojív. Organické hnojenie prispieva k zvyšovaniu obsahu humusu v pôde a zlepšeniu bilancie uhlíka. Silnou redukciou chemickej ochrany rastlín a hnojenia dochádza k znižovaniu nežiadúcej kontaminácie vôd a zároveň aj k zníženiu exportu nežiaducich látok do povrchových a ostatných vôd. Okrem toho prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva sa zvyšuje schopnosť pôdy zadržiavať vodu, čo je významným faktorom v súvislosti s klimatickou zmenou (otepľovanie) najmä v oblastiach chudobných na zrážky. Intervencia bude realizovaná na výmere 270 tis. hektárov a Slovensko na ňu alokuje až 179,8 mil. EUR. Podpora bude zameraná na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo a na udržanie ekologického poľnohospodárstva. Podpora bude mať charakter špecifickej platby na hektár.

K naplneniu potreby prispejú aj sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny. Intervencia Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania (49.5) a Zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom (49.8) prispejú k ochrane vody a pôdy. Intervencie budú umožňovať používanie ekologických mazív a ekologických hydraulických olejov v produkcii a zberovej technológii, aplikáciu povrchovo aktívnych látok na zadržiavanie vody v pôde, využívanie kvapkovej závlahy a mikropostrekovačov a recykláciu vody pri pozberových operáciách. Ochranu pôdy podporia aplikáciou biologických postrekov a techniky vedúce k zníženiu environmentálnej záťaže.

Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení (potreba 5.3) bude podporené intervenciou Celofarmová eko-schéma (31.1) a intervenciou Ochrana pôdy (49.9) v sektore ovocia a zeleniny.

Intervencia Celofarmová eko-schéma zlepší štruktúru ornej pôdy každoročne na 25% výmery ornej pôdy farmy, ktorá sa do intervencie dobrovoľne zapojí. Farmy budú môcť na zlepšenie štruktúry pôdy využiť:

· aplikáciu maštaľného hnoja ako hospodárskeho hnojiva,
· pestovanie vybraných medziplodín,
· aplikáciu kompostu,
· zapravenie slamy.

Intervencia Ochrana pôdy (49.4) v sektore ovocia a zeleniny zníži zhutnenie pôdy, zníži pôdnu eróziu, nahradí minerálne substráty organickými a podporí využívanie biologicky odbúrateľných netkaných

textílií.

Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry (potreba 5.4) podporí intervencia Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry (73.18) zameraná prvky zelenej a modrej infraštruktúry. Pôjde o:

· protierózne opatrenia slúžiace na ochranu pôdy pred veternou eróziou a vodnou eróziou a súvisiace stavby (zatrávnenia, zalesnenia, vetrolamy, vsakovacie pásy, terasy, prehrádzky a prieľahy),

· opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú hlavne vo vytvorení ekologickej stability a podmienok biodiverzity krajiny (biokoridory, biocentrá interakčné prvky, sprievodná zeleň),

· vodohospodárske opatrenia, ktoré zabezpečujú krajinu pred prívalovými vodami a pod-máčaním a zabezpečujú zdroj vody na krytie vlahového deficitu (nádrže, poldre, odvodnenia a závlahy).

Potrebu **Zlepšiť hospodárenie s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie** (potreba 5.5) naplní intervencia Zlepšenie hospodárenia s odpadom (67.4.8) v sektore mlieka a mliečnych výrobkov. Podporí investície zamerané na redukciu a predchádzanie vzniku odpydu, recykláciu a likvidáciu odpadu ako aj preferovanie používania ekologických obalových materiálov.

K naplneniu špecifického cieľa taktiež prispeje intervencia Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.8) podporou investícií do mechanizácie a technológií pre zapracovanie organických hnojív do pôdy vrátane podpovrchového zapracovania.

V súlade s cieľom je taktiež intervencia Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah (73.11) podporí využívanie hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží. Slovensko plánuje finančne podporiť 75 projektov v tejto oblasti. Strategickým cieľom v oblasti hydromeliorácií je vytváranie optimálnych podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska. Hydromeliorácie predstavujú súbor opatrení, činností, stavieb a zariadení zaisťujúcich zlepšenie prírodných podmienok využívania pôdy úpravou vodného režimu. Hydrozavlažovacie a zádržné zariadenia vrátane malých vodných nádrží ako regulačný prvok poľnohospodárskej sústavy predstavujú primárne stabilizačný faktor a sekundárne aj intenzifikačný faktor poľnohospodárskej produkcie.

2.1.SO5.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO5.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)?

: **Nie**

2.1.SO5.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	**Target value**
R.10 CU PR - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.53 %
R.11/Mlieko a mliečne výrobky - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	17.94 %
R.14 PR - Ukladanie uhlíka v pôdach a biomase: Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	25.44 %
R.19 PR - Zlepšenie a ochrana pôd Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu	19.97 %

pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín aj so strukovinami)	
R.20 [PR] - Zlepšenie kvality ovzdušia Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie amoniaku	0.81 %
R.21 [PR] - Ochrana kvality vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov	32.07 %
R.22 [PR] - Udržateľné hospodárenie so živinami Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami	30.13 %
R.23 [PR] - Udržateľné využívanie vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť vodnú bilanciu	0.90 %
R.24 [PR] - Udržateľné a obmedzené používanie pesticídov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov	17.24 %
R.26 [CU] - Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje	1.86 %
R.27 [CU] - Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	383.00
R.29 [PR] - Rozvoj ekologického poľnohospodárstva Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP) podporovanej zo SPP na účely ekologického poľnohospodárstva, s rozčlenením na účely zachovania ekologického poľnohospodárstva a na účely konverzie naň	14.09 %
R.31 [PR] - Zachovanie biotopov a druhov Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	50.44 %
R.43 [PR] - Obmedzenie používania antimikrobiálnych látok Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)	66.58 %
R.44 [PR] - Zlepšenie životných podmienok zvierat Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat	66.58 %

Justification of the targets and related milestones

Dodatočne boli vybrané aj ukazovatele **R.10 -** Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhoch, krátkych dodávateľských reťazcoch a systémov kvality podporovaných z SPP a **R.11** - Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch nakoľko sú povinné pre sektorové intervencie s operačným programom. Podrobné zdôvodnenie R.10 a R.11 je uvedené v špecifickom cieli 3.

R.19* – Podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky riadenia v prospech šetrného obhospodarovania pôdy: 19,97%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantnej hodnoty ukazovateľa O.8 a 75 % relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 (duplicita s hodnotami v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sa uplatňuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy na 25 % ornej pôdy).

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy spolu na úrovni 295 000 ha.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci Ekologického poľnohospodárstva sa počíta (ako je uvedené aj vyššie) len 75% z ornej pôdy podporovanej prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva. Výpočet 90 000 ha celkovej ornej pôdy * 0,75= 67 500 ha (výsledná hodnota).

70.6 Šetrné postupy na ornej pôde - počíta sa len 75% z ornej pôdy. Výpočet 10 000 ornej pôdy 0,75 = 7500ha (výsledná hodnota).

70.7 Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového) - Uvádza sa len súčet operácií ochrana dropa veľkého (3600 ha) a ochrana sysľa pasienkového (2000 ha) = 5 600 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.4 Ekologické poľnohospodárstvo – orná pôda

70.6 Šetrné postupy na ornej pôde

70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

R.20* - Zlepšenie kvality ovzdušia: podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky znížiť objem emisií amoniaku: 0,81%

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha.

K ukazovateľu prispieva nasledovná intervencia:

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

R.21* - Podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky riadenia týkajúce sa kvality vody: 32,07%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 a O.8.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.21.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.4 Ekologické poľnohospodárstvo

70.5 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd

70.6 AEKO - Šetrné hospodárenie na ornej pôde

70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

R.22* – Udržateľné hospodárenie so živinami: podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) v rámci podporovaných záväzkov týkajúcich sa lepšieho manažmentu živín: 30,13%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 a O.8.
V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.
V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.22.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo
70.5 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd
70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

R.23* - Udržateľné využívanie vody: podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť vodnú bilanciu: 0,90%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.8 a O.16.
V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.23.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.1 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného agroelsníckeho systému
70.2 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
70.3 Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

R.24* - Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA), na ktorý sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré vedú k trvalo udržateľnému využívaniu pesticídov s cieľom znížiť riziká a vplyvy pesticídov, ako je únik pesticídov: 17,24%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14, O.17 a O.8.
V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.
V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.24.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo
70.6 AEKO - Šetrné hospodárenie na ornej pôde
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

R.26 Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi: podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú produktívnu a neproduktívnu investičnú podporu v rámci SPP súvisiacu so starostlivosťou o prírodné zdroje

Ukazovateľ výsledku R.26 predstavuje podiel fariem (poľnohospodárskych podnikov), ktoré dostanú finančné prostriedky na investície súvisiace s ochranou prírodných zdrojov.

Pri výpočte ukazovateľa bola zohľadnená nasledovná intervencia:

67.4.8 Zlepšenie hospodárenia s odpadom - sektor Mlieko a mliečne výrobky

Príspevok tejto intervencie k cieľovej hodnote je stanovený na úrovni 0,32 %, to predstavuje 19 fariem po odpočítaní dvojitého započítania.

R.27 – Výkonnosť v oblasti životného prostredia/klímy prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí:

Ukazovateľ R.27 je relevantný aj pre špecifický cieľ 4. Hodnota sa vykazuje rovnaká, spolu bude podporených 383 operácií. Zhŕňame sem všetky investície mimo fariem produktívne aj neproduktívne, ktoré prispievajú k environmentálnym a klimatickým cieľom. Zarátavajú sa operácie podporené v rámci intervencií na rozvoj vidieka ako aj v rámci sektorových intervencií.

Do výpočtu ukazovateľa sa zarátavajú nasledovné intervencie:

73.11 Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah

73.12 Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem

73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry

73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

73.14 integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch - neproduktívne investície

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha - neproduktívne investície

58.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

V kontexte špecifického cieľa 5 je sú relevantné rekonštrukcie závlah, ktoré prispievajú k zvýšeniu efektivity využitia vody, prvky zelenej a modrej infraštruktúry majú význam pre zlepšenie biodiverzity a ochranu pôdy pre eróziou.

Hodnoty míľnikov reflektujú predpoklad implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku intervencií na rozvoj vidieka. V prípade inteervencií na rozvoj vidieka kopírujú navrhované hodnoty výstupových ukazovateľov.

R.29 - Rozvoj ekologického poľnohospodárstva /Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) podporovaný SPP pre ekologické poľnohospodárstvo, s rozdelením medzi údržbou a konverziou/: 14,09%

Ekologické poľnohospodárstvo prispieva k tomuto ukazovateľu plnou hodnotou 270 000 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.4 Ekologické poľnohospodárstvo

**Vzhľadom na špecifický dizajn celofarmovej eko-schémy, plánovaný výstup uvedený v tabuľke 2.3.2 pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 nereflektuje skutočný prínos jednotlivých postupov vyžadovaných v rámci celofarmovej eko-schémy k príslušným plánovaným cieľom výsledkových ukazovateľov. Podrobnejší údaj o hodnote plánovaného výstupu relevantnej pre príslušný výsledkový ukazovateľ je uvedený pri jednotlivých výsledkových ukazovateľoch, ku ktorým celofarmová eko-schéma prispieva.*

2.1.SO5.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Celofarmová eko-schéma (Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat)

Alokácia na celofarmovú ekoschému bola určená vo výške 513 mil. EUR, čo predstavuje 25% celkovej alokácie I. piliera. Dizajn požiadaviek, ktoré majú farmy plniť boli stanovené tak, aby boli za túto sumu realizovateľné na celom území SR a zároveň boli dostatočne ambiciózne v plnení cieľov v oblasti environmentálnych a klimatických ambícií SR a EÚ. SR pripravovala dizajn eko-schémy v spolupráci so zástupcami ochranárov, rezortom MŽP SR a združeniami farmárov. Požiadavky kladené na farmárov a očakávané výstupy eko-schémy predstavujú kompromis medzi požiadavkami zúčastnených strán, vrátane zúčastnených zástupcov ochranárov.

Z pohľadu farmárov je eko-schéma dobrovoľná. Zároveň však predstavuje náhradu za platbu GREENING. Ambíciou SR je pokryť ekoschémou všetky plochy, na ktoré bude poskytovaná základná platba BISS. Navrhnutá podpora je podľa vnútorných analýz nákladovosti dostatočne motivačná pre všetky farmy. Vyššie požiadavky sú kladené na CHÚ. Plnenie požiadaviek vytvoria vyššie náklady pre farmy. Preto bude na ornú pôdu v CHÚ poskytnutá vyššia hektárová platba.

Ekologické poľnohospodárstvo

Alokácia 179,8 mil. EUR na ekologické poľnohospodárstvo podporí cca 270 000 ha pôdy na Slovensku. Podpora sa bude vyplácať ako hektárová platba. Sadzby sú diferencovaná v závislosti od pestovaných plodín. Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu, ktoré vznikajú voči konvenčnej produkcii. Alokácia zabezpečí zvýšenie záujmu o ekologické poľnohospodárstvo a zvýšenie plochy, na ktorom sa uplatňuje.

Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov

Alokácia na hektárovú platbu vo výške 25,2 mil. EUR podporí 75 500 ha. Podporená plocha reflektuje rozlohu zákonom ustanovených chránených vodohospodárskych oblastí a ciele Strategického plánu zosúladiť ochranu vodných zdrojov a poľnohospodársku činnosť pri optimálnom využívaní živín. Platba bude predstavovať kompenzáciu na realizáciu precízneho hnojenia za zvýšené dodatočné náklady. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

Agroenvironmentálne-klimatické opatrenia - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch

Alokácia na AEKO opatrenia zamerané na šetrné hospodárenie na ornej pôde je rozdelená medzi 4 intervencie, ktoré spolu sumou 64 mil. EUR podporia 34 050 ha poľnohospodárskej pôdy. Podporená plocha reflektuje ciele SR v tejto oblasti, skúsenosti s aplikáciou obdobných opatrení v predchádzajúcom programovom období a možnosti rozpočtu II. piliera. Hektárové platby predstavujú kompenzáciu za zvýšené dodatočné náklady. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

Komplexné pozemkové úpravy a SZO

Na realizáciu komplexných pozemkových úprav (projekty PÚ a realizácia SZO) sa z II. Piliera SPP alokuje spolu **40 mil. EUR.** Financie budú stačiť na realizáciu 50 projektov spoločných zariadení a opatrení v katastrálnych územiach, kde už boli ukončené pozemkové úpravy. Na spoločné zariadenia a opatrenia sa predpokladá priemerná suma 0,5 mil. EUR na jedno katastrálne územie.

Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah

SR podporí rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah. Celková alokácia do závlah ako aj vodozádržných opatrení bude predstavovať spolu **18,75 mil. EUR** a podporených bude 36 projektov.

Strategickým cieľom Slovenska v oblasti hydromeliorácií je vytváranie optimálnych podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska. V súčasnosti poľnohospodári využívajú 60

tisíc ha plochy na zavlažovanie a Návrh opatrení na zachovanie štátneho podniku Hydromeliorácie š. p. vo vzťahu ku zmene klímy (MPRV SR, 2020) predpokladá nárast plochy na zavlažovanie na 160 tis. ha do roku 2030. Je potrebné investovať do obnovy závlahových čerpacích staníc, čo zefektívni využívanie vody a zníži energetickú náročnosť.

2.1.SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

2.1.SO6.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO6.1.1 Silné stránky

- vysoký podiel chránených území a území NATURA 2000 (CHVÚ a ÚEV), ktoré predstavujú základný predpoklad zachovania biodiverzity,
- vysoký podiel odumretého dreva v lesoch Slovenska,
- existencia rámca ochrany genetických zdrojov v lesoch - Národný program ochrany lesných genetických zdrojov na roky 2020 – 2026,
- dobrá ochrana biodiverzity na väčšine TTP,
- vysoký a rastúci podiel ekologickej produkcie,
- rastúci podiel šetrného pestovania ovocia a zeleniny.

2.1.SO6.1.2 Slabé stránky

- nepriaznivý stav biotopov, najmä lesných biotopov,
- znižovanie početnosti vtáctva na poľnohospodárskej pôde, vysoký podiel ohrozených živočíchov,
- vysoká rozloha poľnohospodárskych parciel s negatívnym vplyvom na biodiverzitu,
- veľký rozsah monokultúr na poľnohospodárskej pôde,
- nízky podiel neproduktívnych a krajinotvorných prvkov,
- nízky plošný rozsah aplikácie agroenvironmentálno-klimatických opatrení,
- nepriaznivá štruktúra lesov,
- neprehľadný systém prekrývajúcich sa chránených území (národného významu, európskeho významu, iné) s komplikovaným a často nejasným systémom obmedzení a opatrení, bez jednoznačného vymedzenia chránených území v teréne,
- nedostatočná úroveň integrovaného manažmentu krajiny,
- intenzifikácia poľnohospodárstva,
- nízke stavy určitých ohrozených plemien zvierat,
- chýbajúci pravidelný a cielenejší monitoring a vyhodnocovanie aplikácie opatrení podľa programov starostlivosti o druhy a biotopy,
- iba 22,73 % trávnatých biotopov na Slovensku v priaznivom stave ochrany (Správa o stave prírody v EÚ, 2020),
- nízka výmera chránených území v nížinných oblastiach,
- nízka ochrana vzácnych druhov v dôsledku nízkej finančnej alokácie (drop, syseľ,..).

2.1.SO6.1.3 Príležitosti

- rastúci dopyt spoločnosti po zvyšovaní biodiverzity,
- rastúci vplyv ochranárov a odvetvia životného prostredia na poľnohospodárstvo,
- záujem spoločnosti o poľnohospodárske produkty vyprodukované v súlade s ochranou prírody,
- využitie synergického efektu podpory adaptačných opatrení na zmenu klímy (PBHL, ozdravné opatrenia, obnova aluviálnych lúk, slatín a rašelinísk) na ochranu biodiverzity a zlepšenie plnenia ekosystémových služieb,
- rastúca podpora poľnohospodárskych príjmov súvisiace s ochranou prírody a biodiverzity,
- záujem vedeckej komunity o ochranu prírody a biodiverzity,
- možnosti presadiť sa na trhu s produktami vyprodukovanými v súlade s ochranou prírody a biodiverzity,
- záujem spoločnosti a odbornej praxe o posilňovanie biodiverzity prostredníctvom zmenšovania obhospodarovaných parciel a rozširovania neprodukčných prvkov,
- vyššia rozpočtová alokácia na ochranu biodiverzity a možností aplikovať celý rad opatrení na ochranu biodiverzity v rámci SPP.

2.1.SO6.1.4 Hrozby

- nedostatočný záujem poľnohospodárov zapojiť sa do ekoschém a iných opatrení na podporu biodiverzity,
- znižovanie stavov hospodárskych zvierat a v dôsledku toho zníženie dostupnosti pasenia s priaznivým vplyvom na biodiverzitu,
- zvýšená intenzita šírenia inváznych druhov s dopadom na pokles biodiverzity a na kvalitu poskytovania ekosystémových služieb,
- extrémne klimatické javy (vlny horúčav, absencia zrážok, extrémne zrážky, prívalové dažde, búrky a i.) a sekundárne negatívne prejavy (požiare, povodne, zosuvy pôdy, veterné kalamity) majú dopad na stav biodiverzity (zníženie druhovej rozmanitosti, zníženie početností v rámci druhov, zníženie počtu biotopov, šírenie chorôb a pod.) a na kvalitu ekosystémových služieb,
- nízky počet krajinných prvkov v poľnohospodárskej krajine (najmä v rámci veľkých blokov polí) zvyšuje riziko vysušovania a prehrievania pôdy; ich absencia v území je pre udržanie biodiverzity v zmenených podmienkach klímy zásadným ohrozením,
- rast ekonomických tlakov na úkor ochrany životného prostredia,
- nedostatočná úroveň vzdelávania, poradenstva a transferu vedomosti v oblasti ochrany biodiverzity,
- nízke environmentálne povedomie obyvateľstva o vzácnosti prírodného bohatstva, ktorým Slovensko zatiaľ disponuje; nízka vedomostná úroveň o udržateľnom spôsobe života.

2.1.SO6.1.5 Iné poznámky

Podiel chránených vtáčích území a území európskeho významu spolu s národnou sústavou chránených území NATURA 2000, chránenými krajinnými oblasťami a národnými parkami tvorí 30 % rozlohy Slovenskej republiky. Podiel plôch NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde je 16%. (C.34).

V rámci území Natura 2000 bude potrebné podľa Prioritného akčného rámca pre sústavu Natura 2000 obnoviť znehodnotené ekosystémy mokradí, ochrániť prirodzené druhové zloženie ekosystémov, zachovať stav lesných biotopov, vhodne obhospodarovať nelesné biotopy (napr. trvalé trávne porasty), spriechodniť migračné bariéry na vodných tokoch, zavodniť vybrané suché ramená, zachovať hniezdiská, liahniská a útočiská pre živočíšne a rastlinné druhy, zachovať podmienky pre opeľovače, spravovať drenážnu a zavlažovaciu infraštruktúru v poľnohospodárstve, ponechať krajinné prvky, zachovať pôvodné odrody drevín, ovocné sady a vinohrady.

Klesajúci trend výmery vykazujú slaniská a slané lúky z dôvodu zmien vodného režimu, nevhodných poľnohospodárskych postupov (rozorávanie, nadmerné pasenie dobytka, neodstraňovanie náletov drevín). Porasty borievky obyčajnej sú ohrozené sukcesiou stromovej etáže, plošným čistením pasienkov od náletov drevín, absenciou pasenia. Biotopy prechodných rašelinísk a trasovísk sú ohrozené nepravidelným kosením, neodstraňovaním náletových drevín a nesprávnym hydrologickým režimom. Suchomilné trávinnobylinné porasty, ktoré sú biotopom pre vzácne druhy motýľov, obojživelníkov a vtákov vykazujú klesajúci trend výmery kvôli nepravidelnému obhospodarovaniu (výrazná dominancia tráv, náletu drevín, chýbajúcej extenzívnej pastvy).

Z hľadiska lesných biotopov, na ktoré sú viazané rozmanité skupiny druhov rastlín a živočíchov, sa znižuje výmera dubovo-hrabových lesov, brezových, borovicových a smrekových lesov na rašeliniskách, lužných vŕbovo-topoľových a jelšových lesov, cerových a lišajníkových lesov. Príčinami sú neuplatňovanie postupov prírode blízkeho obhospodarovania lesov, neaplikovanie tradičných extenzívnych spôsobov využívania lesov (napr. rozširovanie starších jedincov drevín a porastov, zachovávanie prirodzeného štádia rozpadu lesov, vnášanie pôvodných druhov drevín, ponechávanie dutinových jedincov drevín a zdravých jedincov materského porastu, využívanie drevených oplôtkov pred poškodzovaním zverou, odstraňovanie inváznych drevín, zabezpečenie bezzásahového režimu na určitých územiach).

Klesajú populácie bežných druhov vtáctva. Od roku 2000 do roku 2018 klesol výskyt bežných druhov vtáctva viazaných na poľnohospodársku pôdu v priemere o 16,5% (C.35). Dôvodmi sú znižovanie ponuky potravy na poliach vplyvom monokultúr, nedostatočné zdroje potravy počas reprodukčného obdobia, pokles rozlohy vhodných biotopov na hniezdenie, úbytok pastvy hospodárskych zvierat v krajine a

úmrtnosť spôsobená nárazovým kosením trávnych porastov počas krátkeho obdobia.

Ohrozenosť nižších a vyšších rastlín predstavuje 26,0 %, ohrozenosť vtáctva predstavuje 72,9 % a rastúci trend zachovania živočíšnych druhov na Slovensku je len u vážok, mäkkýšov, pavúkov, rýb a niektorých cicavcov. Stav ochrany poľnohospodárskych biotopov (trávnaté porasty) je na Slovensku priaznivý v prípade 22,7% výmery a nepriaznivý (neadekvátny) na 77,3%. (C.36).

Podľa výsledkov priebežného monitoringu druhov európskeho významu z Komplexného informačného a monitorovacieho systému sa v roku 2017 nachádzalo v nepriaznivom stave 75,1 % druhov biotopov. Z biotopov európskeho významu bolo v nepriaznivom stave 45,0 %. Stav biotopov dosahuje rôznu kvalitu. Z nelesných biotopov 7 % vnútrozemských slanísk, 28,5 % slaných stepí, 6,3 % vresovísk, 22,2 % hustých porastov krovín, 15,3 % pieskových dún, 8,1 % lúk a pasienkov sa nachádza v zlom stave, a preto ich neosídľujú živočíchy. Z lesných biotopov je ohrozených 15,4 % bukových lesov, 7,9 % jedľovo-bukových lesov, 53,3 % dubovo-hrabových lesov, 33,3 % brezovo-dubových lesov, 43,8 % lužných lesov, 29,2 % horských smrekových lesov. K nepriaznivému stavu biotopov prispieva aj vyhlasovanie chránených území (napr. CHVÚ, ÚEV) bez súvisiacich programov starostlivosti, spolu so súbežným vyhlásením územia bez zásahu podľa § 4 zák. č. 543/2002 Z. z.. Väčšina chránených území na lesných pozemkoch bola vyhlasovaná pri aktívnom manažmente týchto území a k uplatňovaniu bezzásahovosti došlo až následne z dôvodu uplatnenia obmedzení orgánov ochrany prírody, čo malo v množstve prípadov za následok zhoršenie stavu biotopu a predmetu ochrany. Významnú úlohu zohráva aj nezapájanie vlastníkov a obhospodarovateľov lesov do procesu vyhlasovania chránených území (vyhlasovanie CHÚ bez ich súhlasu a náhrady za obmedzenie obhospodarovania). K zvyšovaniu biodiverzity prispieva ekologické poľnohospodárstvo, t. j. nepoužívanie chemických prípravkov na ochranu rastlín, limitovanie používania povolených hnojív a dodržiavanie viacdruhových osevných postupov.

Ku koncu roku 2018 bolo v SR prostredníctvom agroenvirementálno-klimatických opatrení (AEKO) podporených približne 2 041,25 ha pozemkov s vysokou prírodnou hodnotou (HNV2). Najviac v Žilinskom (> 1 500 ha), Banskobystrickom (> 100 ha) a v Prešovskom kraji (> 400 ha), menej v Košickom, Nitrianskom a Trenčianskom kraji. Čo sa týka typov HNV2, plošne najviac sú zastúpené územia s rozptýleným osídlením a oráčinovo-lúčno-pasienkové HNV2. Keďže ide o územia druhovo bohatých lúk, tieto územia sa prekrývajú s poľnohospodárskymi územiami s vysokým podielom prírode blízkej vegetácie (HNV1). Agroenvironmentálno-klimatické opatrenia zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore udržateľného rozvoja vidieckych oblastí, pri riešení zvýšeného dopytu spoločnosti po environmentálnych službách (obnova biotopov, zachovanie biodiverzity, podpora stability krajiny, podpora kvality životného prostredia).

Ochrana opeľovačov by sa nemala obmedzovať len na chov zdomácnených včiel, ale aj na opatrenia na podporu voľne žijúcich druhov hmyzu, čo znamená udržiavanie a obnovu rôznych krajinných prvkov (napr. prirodzené trávne porasty, okraje polí) a diverzity krajiny.

2.1.SO6.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Vysoká	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Vysoká	Áno
6.4	Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov	Vysoká	Áno
6.5	Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat	Stredná	Áno

2.1.SO6.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ

Pri hodnotení potrieb v rámci ŠC 6 boli zohľadnené viaceré národné plány vo väzbe na legislatívne nástroje uvedené v prílohe XIII k nariadeniu o pláne SPP:

Potreba: 6.1 Zlepšiť stav biotopov a druhov s dôrazom na územiach sústavy Natura 2000 a na územiach s vysokou prírodnou hodnotou

Zlepšiť kvalitu, rozmanitosť biotopov, stav populácie druhov európskeho významu chránených podľa Smernice o biotopoch žijúcich na poľnohospodárskej pôde je v súlade so **Stratégiou environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030**.

V programe opatrení dokumentu **H2odnota je voda – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody** je zaradená aj podpora realizácie obnovy biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry (napr. revitalizácia odvodnených území, revitalizácia hydrologického režimu biotopov, obnova priaznivého stavu mokradí, obnovu poškodených ekosystémov a pod.

Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín uvádza potrebu, aby sa prirodzené biotopy a druhy voľne žijúcej fauny a flóry európskeho významu zachovali v priaznivom stave alebo aby sa do takéhoto stavu obnovili, pričom sa zohľadnia hospodárske, sociálne a kultúrne požiadavky a regionálne a miestne charakteristiky.

Potreba: 6.2 Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: Zachovať a udržiavať biotopy poloprírodných a prírodných trávnych porastov a podporiť biodiverzitu na plochách trvalých trávnych porastov a obnoviť prírodné ekosystémy

Ochrana travinno-bylinných porastov, starostlivosť o trvalé trávne porasty, zachovanie mokradí sú cieľmi **Koncepcie ochrany prírody a krajiny do roku 2030**.

V **Prioritnom akčnom rámci pre sústavu Natura 2000 v SR na roky 2021-2027** sú uvedené potreby zlepšenia stavu biotopov a druhov, usmernené obhospodarovanie pozemkov vzhľadom na biotopy, spriechodňovanie vodných tokov patriacich do sústavy Natura 2000, obnova pasenia s dôrazom na vplyv na biotopy, mozaikovité kosenie, ručné kosenie, kosenie ľahkou mechanizáciou, vylúčenie mulčovania, zabraňovanie premeny prirodzených a poloprirodzených biotopov na poľnohospodársku pôdu, minimalizovanie rozorávania trvalých trávnych porastov, výruby sukcesných náletových drevín, odstraňovanie krovín, konkurenčne silných druhov tráv.

Zastavenie straty biodiverzity, bezzásahové územia, ochrana lokalít pralesov, obnova mokradí, ochrana a obnova lúk a pasienkov, ochrana lesných ekosystémov sú obsahom **Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030** (Envirostratégia 2030).

Obnovu mokradí v rámci jestvujúcich slanísk, budovanie mokradí (jazierok, tôní, liahnisk a pod.), zachovanie charakteru ramsarských lokalít rieši aktualizovaný **Program starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 – 2024**.

Zadržiavanie vody v krajine prostredníctvom výsadby remízok, brehových porastov, zatrávňovaním svahov, vytváraním prielohov a zasakovacích rigolov sú ciele zahrnuté v **Akčnom pláne na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (Hodnota je voda)**.

Potreba: 6.3 Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine vytváraním a udržiavaním krajinných prvkov a ekologizačných plôch

Potreba je v súlade s potrebami dokumentu **Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030**. Medzi najväčšie výzvy, uvádzané v dokumente, patrí chrániť a postupne do roku 2030 obnovovať krajinné prvky na poľnohospodárskej pôde.

K prierezovým opatreniam dokumentu **H2odnota je voda – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody** patrí aj posilnenie medzirezortnej spolupráce v oblasti vodného hospodárstva, vedy a výskumu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ochrany prírody a biodiverzity a krajinného plánovania.

Národná stratégia a akčný plán pre biodiverzitu 2021-2030 presadzuje efektívnu ochranu krajinných prvkov, vrátane drevín rastúcich mimo lesa, vrátane remízok a solitérnych drevín v pôvodnej kultúrnej krajine Slovenska.

Potreba: 6.4 Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov

Zvýšený podiel lesných porastov obhospodarovaných prírode blízkym spôsobom, plnenie relevantných ekosystémových služieb, zabránenie výrubu nelesnej drevinovej vegetácie, aby neboli ohrozené alebo degradované prírodné ekosystémy sú ciele stanovené v **Koncepcii ochrany prírody a krajiny do roku 2030**.

Zlepšenie vekovej štruktúry lesov, ponechávanie odumretého dreva v primeranom rozsahu navrhuje **Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030**.

Zlepšovanie stavu lesných biotopov a druhov zabezpečujú **Programy starostlivosti o lesy**.

Prioritný akčný rámec pre sústavu Natura 2000 v SR na roky 2021-2027 navrhuje ponechanie ochranných zón a okrajov (ekotónov) lesov, nerozširovanie lesných ciest, zabránenie vjazdu lesnej techniky, nevykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezd vtáctva, tradičné extenzívne spôsoby obhospodarovania a využívania lesov, obnova lesov pôvodnými druhmi drevín, zníženie používania chemikálií v lesníctve, zabránenie erózii pôdneho krytu vplyvom lesných mechanizmov, obnovenie hydrologického režimu odvodnených lesných oblastí, obmedzenie regulácie malých lesných potokov, eliminovanie šírenia invazívnych a expanzívnych druhov v lesných porastoch, obnovovanie lesných biotopov na odlesnených lokalitách, zachovanie lesných svetlín a rúbanísk.

Adaptácia na zmenu klímy pri obnove lesov, zvyšovanie odolnosti porastov voči suchu, znižovanie zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi, zalesňovanie plôch extrémne ohrozených vodnou a pôdnou eróziou sú súčasťou **Akčného plánu na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (Hodnota je voda)**.

Potreba: 6.5 Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat

Rozmanitosť druhov a plemien hospodárskych zvierat je jedným z kľúčov k adaptácii poľnohospodárstva v meniacich sa klimatických podmienkach, je základom rozmanitosti a kvality živočíšnych produktov, čím významne prispieva ku zvyšovaniu kvality života obyvateľstva. Týmito úlohami rozmanitosť hospodárskych zvierat prispieva nielen k plneniu Stratégie Biodiverzita 2030, ale rovnako k plneniu Stratégie Z farmy na stôl.

V meniacich sa klimatických a hospodárskych podmienkach je preto nevyhnutné podporovať chov ohrozených plemien hospodárskych zvierat. Tieto sa totiž v dôsledku nižšej konkurencieschopnosti dostávajú na okraj pozornosti chovateľov. Nerentabilnosť chovu týchto plemien vedie ku kríženiu, výmene zvierat za zvieratá iných špecializovaných plemien a v poslednom rade k ukončeniu chovu. No sú to práve lokálne plemená, ktoré majú dlhú tradíciu chovu na Slovensku, ktoré si vďaka nižšiemu selekčnému tlaku zachovali svoje pôvodné vlastnosti vrátane nenáročnosti, odolnosti a prispôsobivosti. V minulosti sme boli svedkami rapídneho poklesu počtu zvierat týchto lokálnych plemien. Vďaka poskytovaniu finančných prostriedkov ako kompenzácie za nižšiu produktivitu sa však podarilo stavy týchto zvierat stabilizovať.

2.1.SO6.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Včelárske výrobky	ADVIBEES(55(1)(a)) – poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie	55.1.1 - Technická asistencia	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral -	INVAPI(55(1)(b)) – investície do	55.1.2 - Investície a ďalšie	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na

Včelárske výrobky	hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	akcie	ochranu alebo zlepšenie včelárstva
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	O.15. Počet hektárov (využívaných na účely lesného hospodárstva) alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.4 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.7 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.8 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.9 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	O.19. Počet operácií alebo jednotiek na podporu genetických zdrojov
RD	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek	72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC
RD	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek	72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC

Overview

Špecifický cieľ **prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti.**

Intervencia **Celofarmová eko-schéma (31.1)** podporí biodiverzitu prostredníctvom podpory delenia veľkých parciel biopásmi na menšie, ktoré sú priaznivejšie pre biodiverzitu, vyčlenením neproduktívnych prvkov v krajine nad povinný rámec, a podporou vhodného manažmentu trvalých trávnych porastov. **Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.7)** podporí ochranu biotopu dropa veľkého, sysľa pasienkového, poloprírodných a prírodných trávnych porastov aj v územiach európskeho významu. **Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy (70.8)** zvýši biodiverzitu na málo úrodných a podmáčaných častiach ornej pôdy. **Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat (70.9)** dotuje chov tých plemien, ktorých stavy poklesli pod kritickú úroveň. **Intervenciou Platby v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP, 72.1)** sa podporia územia v 4. a 5. stupni ochrany s cieľom zachovania biotopov a krajinných oblastí. Priaznivý vplyv na biodiverzitu má ekologické poľnohospodárstvo. Intervenciou **Ekologické poľnohospodárstvo (70.4)** sa zredukuje chemická ochrana rastlín a chemické hnojenie. Biodiverzitu v lesoch podporia **Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10),** ktorá zabezpečí ochranu v chránených vtáčích územiach, územiach európskeho významu a ochranu hlucháňa hôrneho s cieľom zachovania biotopov a krajinných oblastí. Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2)** podporí starostlivosť o lesné pozemky v územiach spadajúcich do 5. stupňa ochrany vrátane území Natura 2000. **Sektorové intervencie** v sektore ovocia a zeleniny (**49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity**) a včelárskych výrobkov (**55.1.1 - Technická asistencia** a **55.1.2 – Investície**) podporia biodiverzitu a jej ochranu.

Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach

(potreba 6.1) napomôžu intervencie:
·Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.7),
·Platby v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP, 72.1),
·Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2),
·Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10) a
·Zatrávňovanie ornej pôdy (70.8).

Intervencia Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.7) bude motivačným spôsobom pokračovať v ochrane biotopov na TTP, v ochrane biotopu dropa veľkého, v ochrane druhov vtáctva na TTP ochranu druhov vtáctva na TTP s NDV, v ochrane hniezd na zemi hniezdiacich dravcov a ochranu lesných druhov vtákov a biotopov vrátane schémy na ochranu biotopov hlucháňa a iných ohrozených zvierat. Cieľom intervencie je zlepšiť stav prírodných a poloprírodných biotopov na TTP. Plánovaná podpora územia je 216 000 ha. Intervencia reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä TTP a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Intervencia bude rozdelená na nasledovné operácie:
·Ochrana biotopu dropa veľkého
·Ochrana biotopu sysľa pasienkového
·Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie
·Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov
Výška podpory kompenzuje stratu príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. mechanické potláčanie burín, odklad kosenia, spôsoby kosby, pasenia ako aj spôsoby hospodárenia atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.
Intervencia Platby v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP, 72.1) spadajúcej do 4. a 5. stupňa ochrany poskytne kompenzáciu v súvislosti so znevýhodnením v dôsledku požiadaviek presahujúcich rámec dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok. Úplným zákazom používania chemických prípravkov a dodatkových hnojív opatrenie významne prispieva k zlepšeniu stavu povrchových a podzemných vôd. Taktiež sa na plochách s trvalými trávnatými porastmi takmer úplne zamedzuje pôsobeniu vodnej erózie a je výrazne znížený odtok povrchovej vody.
Intervencia Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2) bude podporovať zachovanie biodiverzity v lesníckych oblastiach.
Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10) bude zameraná na chránené vtáčie územia, územia európskeho významu a ochranu hlucháňa hôrneho. Intervencia spolu podporí 34 tis. ha. Intervencia reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť ochranu biodiverzity lesníckych oblastí a je taktiež v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027. Intervencia zároveň prispeje k potrebe 6.4
Intervencia Zatrávňovanie ornej pôdy (70.8) reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä TTP a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Intervencia prispieva k zachovaniu biodiverzity na pôdach málo úrodných a podmáčaných.

Intervencia Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.7) bude zároveň prispievať k uspokojeniu potreby **Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy** (6.2) a to najmä operáciou Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov, v rámci ktorej budú podporené osobitné metódy hospodárenia na trávnych porastoch mozaikovým kosením, so zameraním na vytváranie podmienok pre druhy živočíchov a rastlín európskeho významu. Do podpory budú spadať plochy trvalých trávnych porastov v územiach európskeho významu s 2. a 3. stupňom ochrany evidovaných v LPIS. Operácia bude motivačným spôsobom pokračovať v ochrane biotopov na TTP a prispeje k ochrane druhov vtáctva na TTP najmä hniezd na zemi hniezdiacich dravcov.
Potrebu Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy

(6.2) bude riešiť aj intervencia Celofarmová eko-schéma (31.1) najmä podmienkou maximálnej veľkosti parcely, odloženého termínu kosenia a spásaním trvalých trávnych porastov, intervencia Zatrávňovanie ornej pôdy (70.8) a intervencia Ekologické poľnohospodárstvo (70.4). Táto intervencia podporí rozlohu 270 tis. hektárov. Ekologické poľnohospodárstvo má jeden z najväčších vplyvov na podporu biodiverzity a to najmä redukciou chemickej ochrany rastlín a chemického hnojenia.

Potrebu **podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine** (6.3) bude uspokojovať intervencia:

·Celofarmová eko-schéma (31.1)

·Ekologické poľnohospodárstvo (70.4)

·Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10)

·Sektorové intervencie

Intervencia Celofarmová eko-schéma (31.1) podporí najmä ekologickú rozmanitosť na ornej pôde a to vytvorením biopásov a rozdelením veľkých pôdnych blokov na menšie.

Intervencia Ekologické poľnohospodárstvo (70.4) má jeden z najväčších vplyvov na podporu biodiverzity a to najmä redukciou chemickej ochrany rastlín a chemického hnojenia.

Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10) bude zameraná na chránené vtáčie územia, územia európskeho významu a ochranu hlucháňa hôrneho. Intervencia spolu podporí 34 tis. ha. Intervencia reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť ochranu biodiverzity lesníckych oblastí a je taktiež v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027. Intervencia zároveň prispeje k potrebe 6.4.

Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny (49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity) a včelárskych výrobkov (55.1.1 - Technická asistencia a 55.1.2 – Investície) podporia biodiverzitu a jej ochranu zabezpečením včelstiev alebo iného užitočného hmyzu pre opeľovanie a výsadbou vetrolamov a živých plotov.

Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov (potreba 6.4) zabezpečí intervencia Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2), ktorá reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030 a je v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027. Podporená bude starostlivosť o lesné pozemky v územiach Natura 2000 (ÚEV) spadajúcich do 5. stupňa ochrany a lesné pozemky mimo území Natura 2000 spadajúcich do 5. stupňa ochrany podľa vopred definovaných podmienok na území o rozlohe 26 447 ha. K naplneniu potreby prispeje aj intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10).

Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat (potreba 6.5) zabezpečí intervencia Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat (70.9). Prispeje k naplneniu potreby podporou chovu a udržania ohrozených druhov zvierat, ktorých stavy klesli pod kritickú úroveň. Ich zachovanie prispieva k rôznorodosti plemien v rámci druhu často chovaných iba v príslušnom regióne. Identifikáciu ohrozených druhov v SR z databázy FAO, databázy EAAP, národných správ o živočíšnych genetických zdrojov spracovalo Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav živočíšnej výroby. Pôvodné plemená hospodárskych zvierat chované na Slovensku majú nižšiu úžitkovosť a podpora ju bude kompenzovať.

2.1.SO6.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO6.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)?

: **Nie**

2.1.SO6.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	**Target value**
R.14 [PR] - Ukladanie uhlíka v pôdach a biomase: Share of utilised agricultural area (UAA) under	25.44 %

supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)	
R.19 [PR] - Zlepšenie a ochrana pôd Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín aj so strukovinami)	19.97 %
R.21 [PR] - Ochrana kvality vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov	32.07 %
R.22 [PR] - Udržateľné hospodárenie so živinami Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami	30.13 %
R.25 - Environmentálna výkonnosť v sektore chovu hospodárskych zvierat: Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť environmentálnu udržateľnosť	0.88 %
R.30 [PR] - Podpora udržateľného obhospodarovania lesov Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb	1.52 %
R.31 [PR] - Zachovanie biotopov a druhov Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	50.44 %
R.33 - Zlepšenie riadenia sústavy Natura 2000 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky	7.68 %
R.34 [PR] - Zachovanie krajinných prvkov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov	1.01 %
R.35 [CU] - Zachovanie včelstiev Share of beehives supported by the CAP	93.72 %

Justification of the targets and related milestones

R.14* - Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú podporené záväzky na zníženie emisií, udržiavať a/alebo zlepšiť ukladanie uhlíka: 25,44%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.8, O.16 a časti O.14 zahŕňajúcej plochy trvalých plodín a zatrávnenej ornej pôdy. Plochy trvalých trávnych porastov (TTP) v rámci O.14 a O.17 nie sú započítané (duplicita s TTP v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sú zahrnuté všetky TTP).

V rámci celofarmovej eko-schémy sa berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje možnosť zatrávniť plochy v chránených územiach (CHÚ), kde je predpoklad využitia alternatívy na 1/4 plôch ornej pôdy v CHÚ, výmera zatrávnených medziradí trvalých plodín (50 % plochy) a celá výmera TTP.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy:

1) výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha;

2) výmera plôch TTP, na ktoré sa vzťahujú postupy na TTP na úrovni 460 500 ha.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.2 sa berie do úvahy výmera ornej pôdy v chránených územiach, na ktorej sa realizuje zatrávnenie na úrovni 1 400 ha.

V rámci Ekologického poľnohospodárstva za započítava len plocha 176 700 ha nakoľko sa nachádza na trvalých trávnych porastoch.

Šetrné hospodárenie na orných pôdach - hodnota 6 425 ha predstavuje operácie na ornej pôde pre vinohrady a ovocné sady na úrovni 50% (duplicita s hodnotami O.8).

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.1 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného agroelsníckeho systému
70.2 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo – TTP
70.6 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN, OS
70.7 Ochrana a zachovanie biodiverzity
70.8 Zatrávňovanie ornej pôdy
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely - zatrávnenie v CHÚ)

R.19* – Podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky riadenia v prospech šetrného obhospodarovania pôdy: 19,97%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantnej hodnoty ukazovateľa O.8 a 75 % relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 (duplicita s hodnotami v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sa uplatňuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy na 25 % ornej pôdy).
V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy spolu na úrovni 295 000 ha. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.
V rámci Ekologického poľnohospodárstva sa počíta (ako je uvedené aj vyššie) len 75% z ornej pôdy podporovanej prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva. Výpočet 90 000 ha celkovej ornej pôdy * 0,75= 67 500 ha (výsledná hodnota).
70.6 Šetrné postupy na ornej pôde - počíta sa len 75% z ornej pôdy. Výpočet 10 000 ornej pôdy 0,75 = 7500ha (výsledná hodnota).
70.7 Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového) - Uvádza sa len súčet operácií ochrana dropa veľkého (3600 ha) a ochrana sysľa pasienkového (2000 ha) = 5 600 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo – orná pôda
70.6 Šetrné postupy na ornej pôde
70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

R.21* - Podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky riadenia týkajúce sa kvality vody: 32,07%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 a O.8.
V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.
V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.21.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.4 Ekologické poľnohospodárstvo
70.5 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd
70.6 AEKO - Šetrné hospodárenie na ornej pôde
70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

R.22* – Udržateľné hospodárenie so živinami: podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) v rámci podporovaných záväzkov týkajúcich sa lepšieho manažmentu živín: 30,13%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 a O.8.
V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.
V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.22.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo
70.5 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd
70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

R.25 - Environmentálny prínos v sektore živočíšnej výroby: Podiel dobytčích jednotiek (VDJ) na základe podporených záväzkov k zlepšeniu environmentálnej udržateľnosť: 0,88%
Započítava sa sem intervencia 70.9 Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat

R.30 - Podpora udržateľného lesného riadenia: podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky na podporu ochra-ny lesov a riadenia ekosystémových služieb: 1,52%.
Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov prispieva v plnej miere 34 000 ha. Ochrana a údržba drevín v rámci zalesňovania poľn. pôdy – 359ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.3 Ochrana a údržba drevín v rámci zalesňovania poľnohospodárskej pôdy
70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho)

R.31* – Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej plochy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podpory na zachovanie alebo obnovenie vrátane poľnohospodárskej praxe s vysokou prírodnou hodnotou: 50,44%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľa O.8, hodnoty 7 023 ha z ukazovateľa O.14 (zatrávňovanie ornej pôdy) a hodnoty 3 600 ha z ukazovateľa O.14 (ochrana biotopu dropa), v zvyšnej časti duplicita hodnoty 204 593 ha (trvalé trávne porasty (TTP)) s ukazovateľom O.8.
O.17 - hodnota Ekologického poľnohospodárstva 270 000 ha je duplicitná s ostatnými uvedenými hodnotami celofarmovej eko-schémy.
V rámci celofarmovej eko-schémy sa berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy v rámci parciel

presahujúcich maximálnu výmeru s výnimkou výmery zavlažovateľných plôch, výmera ornej pôdy, na ktorej by sa mal realizovať postup vyčlenenia neproduktívnych prvkov a plôch (1%/3% nad rámec GAEC 8), celá výmera TTP a celá výmera rýchlorastúcich drevín.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 berie do úvahy:

1) výmera plôch TTP, na ktoré sa vzťahujú postupy na TTP na úrovni 460 500 ha;

2) výmera rýchlorastúcich drevín, na ktoré sa vzťahuje vhodné obhospodarovanie rýchlorastúcich drevín na úrovni 1 900 ha.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 sa berie do úvahy:

1) výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha;

2) výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zabezpečiť maximálnu výmeru parcely spolu na úrovni 477 600 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.31.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.4 Ekologické poľnohospodárstvo

70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.8 Zatrávňovanie ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Rýchlorastúce dreviny)

R.33 - Zlepšenie riadenia systému Natura 2000: celkový podiel plochy v rámci oblastí systému Natura 2000, na ktoré sa vzťahujú záväzky: 7,68%.

Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov prispieva v plnej miere 34 000 ha. Intervencia Ochrana a zachovanie biodiverzity prispieva hodnotou 71 363 ha. Hodnota 71 363 ha sa skladá z Operácie prírodné a poloprírodné trvalé trávne porasty (ktoré sa nachádzajú v sústave Natura 2000 – 48410 ha) a Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu 22 953 ha (Natura 2000).

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho) - lesné pozemky

R.34* – Zachovanie krajinných prvkov: Podiel využívanej poľnohospodárskej oblasti (UAA) v rámci podporovaných záväzkov na riadenie krajinných prvkov vrátane živých plotov a stromov: 1,01%

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni 15 600 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

**Vzhľadom na špecifický dizajn celofarmovej eko-schémy, plánovaný výstup uvedený v tabuľke 2.3.2 pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 nereflektuje skutočný prínos jednotlivých postupov vyžadovaných v rámci celofarmovej eko-schémy k príslušným plánovaným cieľom výsledkových ukazovateľov. Podrobnejší*

údaj o hodnote plánovaného výstupu relevantnej pre príslušný výsledkový ukazovateľ je uvedený pri jednotlivých výsledkových ukazovateľoch, ku ktorým celofarmová eko-schéma prispieva.

R.35 - Podiel včelstiev podporených v SPP

Ukazovateľ R.35 slúži na vyhodnotenie účinnosti intervencií podporujúcich odvetvie včelárstva prostredníctvom SPP poskytnutých priamo včelárom.

Pri výpočte ukazovateľa bola zohľadnená intervencia 55.1.2 - Investície. Bol vypočítaný ako pomer počtu včelstiev, ktoré patria príjemcom intervenčnej podpory vyplatenej na včelára, na akciu alebo na včelstvo a celkového počtu včelstiev oznámených komisii EÚ (priemer za posledné tri roky v čase zostavovania plánu).

Cieľová hodnota bola stanovená na 93,72%, čo predstavuje 295 000 podporených včelstiev.

2.1.SO6.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Celofarmová eko-schéma (Režimy v záujme klímy a životného prostredia)

Alokácia na celofarmovú ekoschému bola určená vo výške 513 mil. EUR, čo predstavuje 25% celkovej alokácie I. piliera. Dizajn požiadaviek, ktoré majú farmy plniť boli stanovené tak, aby boli za túto sumu realizovateľné na celom území SR a zároveň boli dostatočne ambiciózne v plnení cieľov v oblasti environmentálnych a klimatických ambícií SR a EÚ. SR pripravovala dizajn eko-schémy v spolupráci so zástupcami ochranárov, rezortom MŽP SR a združeniami farmárov. Požiadavky kladené na farmárov a očakávané výstupy eko-schémy predstavujú kompromis medzi požiadavkami zúčastnených strán, vrátane zúčastnených zástupcov ochranárov.

Z pohľadu farmárov je eko-schéma dobrovoľná. Zároveň však predstavuje náhradu za platbu GREENING. Ambíciou SR je pokryť ekoschémou všetky plochy, na ktoré bude poskytovaná základná platba BISS. Navrhnutá podpora je podľa vnútorných analýz nákladovosti dostatočne motivačná pre všetky farmy. Vyššie požiadavky sú kladené na CHÚ. Plnenie požiadaviek vytvoria vyššie náklady pre farmy. Preto bude na ornú pôdu v CHÚ poskytnutá vyššia hektárová platba.

Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat

Na chov a udržanie ohrozených druhov zvierat SR vyčlení 6 mil. EUR, čo bude stačiť na podporu 5 450 kusov zvierat. Podporené budú ohrozené druhy zvierat, ktoré majú význam pre zachovanie biodiverzity, ale nie sú komerčne konkurencieschopné. Jednotková sadzba je stanovená samostatne podľa druhu zvieraťa. Očakávaný rozsah podpory bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020. Jednotkové platby predstavujú kompenzáciu za zvýšené dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku prijatých záväzkov. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana biotopu dropa veľkého, Ochrana biotopu sysľa pasienkového, Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie, Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov)

Alokácia na AEKO opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie biodiverzity je rozdelená medzi 4 intervencie, ktoré spolu sumou 99,8 mil. EUR podporia 216 tis. ha poľnohospodárskej pôdy. Podporená plocha reflektuje ciele SR v tejto oblasti, skúsenosti s aplikáciou obdobných opatrení v predchádzajúcom programovom období a možnosti rozpočtu II. piliera. Hektárové platby predstavujú kompenzáciu za zvýšené dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku prijatých záväzkov. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov

Alokácia na LEKS opatrenia je rozdelená medzi 3 intervencie, ktoré spolu sumou 20,7 mil. EUR podporia 32 tis. ha poľnohospodárskej pôdy. Podporená plocha reflektuje ciele SR v tejto oblasti, rozlohy jednotlivých kategórií chránených území, skúsenosti s aplikáciou obdobných opatrení v predchádzajúcom programovom období a možnosti rozpočtu II. piliera. Hektárové platby predstavujú kompenzáciu za

zvýšené dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku prijatých záväzkov. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NLC.

2.1.SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku

2.1.SO7.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO7.1.1 Silné stránky

- rastúci dopyt po lokálnych poľnohospodárskych produktoch,
- silnejúci záujem o ekologické poľnohospodárstvo s veľkým potenciálom pre rozvoj výroby produktov s vysokou pridanou hodnotou,
- mladí poľnohospodári prinášajú do odvetvia nové inovačné technológie a ich efektivita je nadpriemerná,
- mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve,
- v ostatných rokoch pozitívny trend generačnej obnovy manažérov fariem, ktorí majú záujem o podnikanie v poľnohospodárstve napriek nízkej atraktívnosti tohto odvetvia.

2.1.SO7.1.2 Slabé stránky

- nepriaznivý vývoj sociálno-demografickej štruktúry vidieckeho obyvateľstva, priestorová asymetria v rozdelení obyvateľstva podľa dosiahnutého stupňa vzdelania,
- nedostatočne vybudovaná infraštruktúra vo vidieckych oblastiach,
- nepriaznivo nastavené legislatívne podmienky voči mladým poľnohospodárom (Zákon o nájme pôdy, prenájme pôdy od SPF),
- slabo rozvinutý trh s pôdou z dôvodu rozdrobenosti vlastníctva pozemkov, ťažký prístup mladých poľnohospodárov k prenájmu alebo nákupu novej pôdy,
- nedostatočné vzdelávania, poradenstvo a transfer vedomostí smerom k mladým poľnohospodárom,
- vysoká finančná medzera mladých poľnohospodárov a slabý prístup k úverom,
- finančne náročné zavádzanie a rozvoj nových hospodárskych činností v sektore poľnohospodárstva pre potenciálnych mladých poľnohospodárov,
- nedostatočný vstupný kapitál mladých poľnohospodárov na podnikanie v poľnohospodárstve,
- ťažký prístup k pôde mladých poľnohospodárov a potenciálnych mladých poľnohospodárov zo SPF, z dôvodu dlhodobého prenájmu už existujúcimi veľkými poľnohospodárskymi podnikmi,
- zložité nastavenie podmienok pre získanie NFP z PRV na začatie podnikateľskej činnosti a zlepšenie konkurencieschopnosti pre mladých poľnohospodárov.

2.1.SO7.1.3 Príležitosti

- príležitosť k podnikaniu v ekologickom poľnohospodárstve z dôvodu rastúceho dopytu spotrebiteľov po ekologických potravinách,
- príležitosť pre mladých poľnohospodárov doplniť medzery na trhu domácou produkciou zeleniny, ovocia a živočíšnych výrobkov,
- špecifické pracovné prostredie na vidieku, bližší styk s prírodou môže lákať mladých ľudí k podnikaniu v poľnohospodárstve,
- rastúci záujem trhu o lokálnu poľnohospodársku produkciu a lokálne potraviny,
- pozemkové úpravy pomôžu zjednodušiť prístup mladých agropodnikateľov k poľnohospodárskej pôde,
- zavedenie finančných nástrojov pomôže mladým poľnohospodárom riešiť ich finančnú medzeru,
- prílev kapitálu na vidiek prostredníctvom zvýšenia návštevnosti vidieckych regiónov v súvislosti s vidieckym cestovným ruchom, agroturistikou, rozvojom tradičných remesiel a obnovou dediny,
- rozvoj podnikov mladých poľnohospodárov na základe aplikácie inovácií, digitalizácie a nových technológií (prierezový cieľ),
- rozvoj vertikálnej a horizontálnej kooperácie mladých poľnohospodárov.

2.1.SO7.1.4 Hrozby

- demotivácia mladých potenciálnych začínajúcich poľnohospodárov na začatie podnikania z dôvodu náročných podmienok pre prístup k pôde a úverom v praxi ako aj zložitého nastavenia

podmienok pre získanie podpory,

- oslabovanie postavenia prvovýrobcov pri odbyte svojej produkcie,
- nedostatočná ponuka bankových a poistných produktov vhodných pre mladých poľnohospodárov,
- dlhodobé neriešenie pozemkových úprav,
- lepšia ponuka práce na nepoľnohospodárskych pracovných trhoch,
- zvyšovanie urbanizácie, odliv kvalifikovaných a potenciálnych personálnych kapacít z vidieckych oblastí,
- celkové vyľudňovanie vidieka a starnutie vidieckej populácie,
- znižovanie kúpyschopnosti vidieckeho obyvateľstva,
- variabilita dostupnosti širokého spektra profesií s vyššími príjmami a pretrvávajúca mzdová disparita medzi odvetvím poľnohospodárstva a ostatnými odvetviami NH (absolventi škôl poľnohospodárskeho zamerania sa nezamestnajú v agroodvetví),
- vplyv klimatických podmienok na úspešnosť podnikateľského plánu v poľnohospodárstve.

2.1.SO7.1.5 Iné poznámky

Poľnohospodárski manažéri starší ako 55 rokov tvorili v roku 2016 na Slovensku 46,7% všetkých poľnohospodárskych manažérov, kým priemer EÚ bol dokonca až 57,9%. 11,1% poľnohospodárskych manažérov bolo mladších ako 35 rokov. V EÚ bolo mladších ako 35 rokov 5,1% všetkých poľnohospodárskych manažérov. V porovnaní s hodnoteným rokom 2013 prebehla na Slovensku mierna generačná obnova manažérov fariem. Počet mladých manažérov do 35 rokov na 100 manažérov vo vekovej kategórii 55 rokov a viac v ostatnom hodnotenom roku v porovnaní s rokom 2013 vzrástol o 51 %. Percentuálny podiel mladých poľnohospodárok do roku 2016 rástol a dosiahol 23,4% v pomere k mužom.

Mladí poľnohospodári prinášajú do odvetvia nové a inovačné technológie a ich efektivita je nadpriemerná. V porovnaní so staršími poľnohospodármi sú zároveň aj lepšie odborne pripravení a častokrát aj majú menšiu averziu voči riziku. Generačná obnova pomáha riešiť vyľudňovanie vidieka a zvyšuje zamestnanosť (EK 2015).

Na Slovensku mladí poľnohospodári zväčša riadia malé, novovzniknuté rodinné farmy. Priemerná veľkosť farmy poberajúcej dotácie na Slovensku je 101 ha. Priemerná veľkosť farmy mladého poľnohospodára je 38 ha. Až tretina mladých poľnohospodárov obhospodaruje menej ako 20 ha a približne polovica menej ako 40 ha. Mladí poľnohospodári na Slovensku sa nadpriemerne venujú pestovaniu ovocia a zeleniny. Zároveň mladí poľnohospodári majú približne polovičný podiel hovädzieho dobytka na hektár oproti priemeru Slovenska.

Na Slovensku je medzera na trhu finančných produktov pre sektor poľnohospodárstva medzi 139,8 mil. až 315,9 mil. EUR (fi compass, 2020). Mladí poľnohospodári tvoria 25,3 až 110,4 mil. EUR finančnej medzery. Malé farmy do 20 ha majú až 60% podiel na finančnej medzere.

Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po investíciách a zároveň majú nedostatočný prístup k úverom. Mladí poľnohospodári majú na začiatku podnikania zvýšené náklady a ich výnosy sú nižšie. To znižuje v počiatkoch podnikania ich ziskovosť a zároveň znižuje ich prístup k úverom na investície. Investičná podpora má preto zrejmý pozitívny vplyv na produktivitu fariem mladých poľnohospodárov.

Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve. Táto skupina je jedna z hlavných pri cielení odborného vzdelávania. Toto vzdelávanie však častokrát nie je dostatočne dostupné, prípadne nespĺňa požadované podmienky kvality.

Extrémna fragmentácia a nevysporiadané vlastníctvo pôdy výrazne brzdí rozvoj mladých poľnohospodárov. V roku 2017 priemerná poľnohospodárska parcela na Slovensku mala výmeru 0,5 ha, jednu parcelu vlastnilo v priemere až 12 osôb a celkovo existovalo takmer 99 miliónov vlastníckych vzťahov k pôde. Takáto vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívne dopady na trh s pôdou. Kvôli rozdrobenosti vznikajú vysoké transakčné náklady na transfer pôdy prostredníctvom predaja alebo prenájmu od menej efektívnych k efektívnejším poľnohospodárom. Trh s pôdou na Slovensku sa najviac negatívne dotýka mladých poľnohospodárov, ktorí majú najväčšiu potrebu rozširovať veľkosť farmy (Záverečná správa revízie výdavkov MPRV SR, 2019).

2.1.SO7.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
7.1	Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore	Vysoká	Áno
7.2	Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde	Vysoká	Áno
7.3	Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery	Vysoká	Áno
7.4	Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov	Stredná	Áno

Iné poznámky týkajúce sa posúdenia potrieb.

Potreba 7.1.: Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore

Zdôvodnenie: Potreba reflektuje na dlhodobo nízky záujem mladých ľudí o podnikanie v poľnohospodárskom sektore pre jeho nízku atraktivitu, a to jednak z dôvodu rizikovosti a náročnosti podnikania v tomto sektore, a s tým spojeného nižšieho možného zisku a nižšej životnej úrovne pracujúcich v poľnohospodárstve, jednak z dôvodu nízkeho spoločenského statusu poľnohospodárov, resp. odvetvia ako takého v porovnaní s inými odvetviami hospodárstva.

Na Slovensku je podľa posledných údajov (r. 2016) 46,7 % poľnohospodárskych manažérov starších ako 55 rokov. Napriek tomu, že v porovnaní s rokom 2013 prebehla na Slovensku mierna generačná obnova manažérov fariem, počet mladých manažérov do 40 rokov je stále nízky (19,0 %), aj keď vyšší ako priemer v EÚ (11%). Na 100 manažérov vo veku 55 a viac rokov pripadalo 41 mladých manažérov, ktorí ešte nedosiahli vek 40 rokov. Podiel mladých poľnohospodárov na Slovensku je potrebné zvyšovať, alebo aspoň udržať berúc do úvahy zložitosť podnikania v agrosektore, aby sa zabezpečila generačná obnova a udržateľným spôsobom sa zvyšovala produktivita poľnohospodárstva, udržala zamestnanosť/podnikanie mladých ľudí na vidieku, a spomalilo sa tak aj vyľudňovanie vidieka.

Potreba 7.2.: Zabezpečnie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde.

Zdôvodnenie: Extrémna fragmentácia vlastníctva pôdy výrazne brzdí rozvoj mladých poľnohospodárov. V roku 2017 priemerná poľnohospodárska parcela na Slovensku mala výmeru 0,5 ha, jednu parcelu vlastnilo v priemere až 12 osôb a celkovo existovalo takmer 99 miliónov vlastníckych vzťahov k pôde. Takáto vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívne dopady na trh s pôdou. Kvôli rozdrobenosti vznikajú vysoké transakčné náklady na transfer pôdy prostredníctvom predaja alebo prenájmu od menej efektívnych k efektívnejším poľnohospodárom. Trh s pôdou na Slovensku sa najviac negatívne dotýka mladých poľnohospodárov, ktorí majú najväčšiu potrebu rozširovať veľkosť farmy. Pre mladého poľnohospodára je náročné aj získať pôdu do prenájmu zo Slovenského pozemkového fondu. Mladý poľnohospodár má pri zákonom stanovených podmienkach nárok iba na rovnakú výmeru, akú vlastní alebo má prenajatú, maximálne však do výmery 28 hektárov. Pre zabezpečenie generačnej obnovy poľnohospodárov je na Slovensku potrebné vytvoriť systém, ktorý umožní mladým životaschopným poľnohospodárom získať prístup k pôde. Súčasný systém je príliš obmedzujúci vzhľadom k vysokým transakčným nákladom na získanie pôdy nájmom alebo kúpou.

Potreba 7.3.: Zmiernenie vysokej finančnej medzery mladých poľnohospodárov, t. j. potreba zlepšiť prístup k financovaniu prevádzkového kapitálu a investícií pre životaschopné farmy mladých poľnohospodárov.

Zdôvodnenie: Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po investíciách a zároveň majú nedostatočný prístup k úverom. Mladí poľnohospodári majú na začiatku podnikania zvýšené náklady a ich výnosy sú nižšie. To znižuje v počiatkoch podnikania ich ziskovosť a zároveň znižuje ich prístup k úverom na investície. Investičná podpora má preto zrejmý pozitívny vplyv na produktivitu fariem mladých poľnohospodárov. K zabezpečeniu generačnej obnovy poľnohospodárov je potrebné zlepšiť prístup mladých životaschopných poľnohospodárov k úverom a podporám, ktoré im umožnia investovať do rozvoja fariem.

Potreba 7.4.: Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov.
Zdôvodnenie: Na úroveň vedenia fariem a tým dosahovania väčšej prosperity má značný vplyv i odborná kvalifikácia vedúcich pracovníkov. Na Slovensku podiel manažérov s úplným poľnohospodárskym vzdelaním dosahuje len 9,2 %. Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve. Táto skupina je jedna z hlavných pri cielení odborného vzdelávania. Toto vzdelávanie však častokrát nie je dostatočne dostupné, prípadne nespĺňa požadované podmienky kvality. Pre mladých poľnohospodárov je dôležité neustále vzdelávanie sa a potrebujú mať prístup ku kvalitným poradenským službám. K získaniu a udržaniu si mladých poľnohospodárov v sektore a tým zabezpečeniu generačnej obnovy je potrebné podporiť aj tvorbu databáz, informačných portálov a dobrý prístup k týmto službám, a taktiež vzdelávanie on-line, nevyhnutnosťou je aj environmentálne vzdelávanie.

2.1.SO7.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	CIS-YF(30) – Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	O.6. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.17 - Projekty pozemkových úprav	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INSTAL(75) – Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up	75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	O.25. Počet mladých poľnohospodárov s podporou na zriadenie
RD	KNOW(78) – Knowledge exchange and dissemination of information	78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia
RD	KNOW(78) – Knowledge exchange and dissemination of information	78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia

Overview

Špecifický cieľ **získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku**.

Slovensko podporí mladých a nových poľnohospodárov intervenciou **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1**), ktorá bude formou hektárovej platby zvýhodňovať mladých poľnohospodárov, ktorí majú v začiatkoch podnikania vyššie náklady a nižšie výnosy. Podpora pomôže zabezpečiť generačnú obnovu v slovenskom poľnohospodárske a podporí rozvoj vidieka. Intervenciou **Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1)**, Slovensko podporí prostredníctvom grantov začínajúce podnikanie nových poľnohospodárov, ktorí majú zvýšené investičné potreby. Intervenciou **Projekty pozemkových úprav (73.17)**, ktorá spolu s národnou politikou na trhu s pôdou zlepší prístup mladých poľnohospodárov k pôde. Prístup mladých poľnohospodárov k pôde je komplikovaný v dôsledku vysokej fragmentácie vlastníctva pôdy a vysokým transakčným nákladom na trhu s pôdou. V intervencii **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)**, je vyčlenená signifikantná čiastka na podporu investícií mladých poľnohospodárov formou grantov a finančných nástrojov. Takáto podpora životaschopných investícií zabezpečí udržateľný rozvoj podnikania mladých poľnohospodárov. Finančné nástroje podporia mladým poľnohospodárom aj nákup pôdy. Intervencie **Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1**) a **Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2)** zlepšia prístup mladých poľnohospodárov k poznatkom a inováciám, čo podporí dlhodobú udržateľnosť podnikania mladých. Mladí poľnohospodári majú zvlášť vysoký dopyt po kvalitnom poradenstve a vzdelávaní.

Potreba **generačnej obnovy a podpory získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore** (7.1) reflektuje na dlhodobo nízky záujem mladých ľudí o podnikanie v poľnohospodárskom sektore pre jeho

nízku ziskovosť a vysokú rizikovosť. Slovensko na riešenie potreby primárne využije intervenciu **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1)** a intervenciu **Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1).**

Na intervenciu **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.7.1)** je alokovaná čiastka 12,2 mil. EUR a bude použitá na plošnú hektárovú platbu pre každého mladého poľnohospodára na prvých 100 ha vo výške 100 EUR/ha. Táto podpora zvýši príjem mladých poľnohospodárov v prvých rokoch podnikania.

Na intervenciu **Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1)** je alokovaná čiastka 57 mil. EUR. Slovensko podporí mladých poľnohospodárov (na báze projektu) paušálnou sumou v hodnote 50 000 EUR alebo 70 000 EUR v prípade, ak podnikateľský plán bude zahŕňať aj spracovanie vlastnej produkcie mladého farmára. SR podporí 650 mladých sumou 50 tis. EUR a 350 mladých sumou 70 tis. EUR. Paušálna suma bude viazaná na investície na farme v minimálnej miere 50% z hodnoty paušálnej sumy.

Potreba **Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde** (7.2) vychádza z vysokej fragmentácie vlastníctva pôdy, ktorá má negatívne dopady na trh s pôdou, rozvoj fariem mladých poľnohospodárov a efektívnu implementáciu poľnohospodárskych politík. Trh s pôdou na Slovensku sa najviac negatívne dotýka práve mladých poľnohospodárov, ktorí majú najväčšiu potrebu rozširovať veľkosť farmy. Slovensko zabezpečí lepší prístup mladých poľnohospodárov k pôde prostredníctvom intervencie v rámci II. piliera **Projekty pozemkových úprav (73.17)**. Prístup k pôde v rámci národných politík sa bude zlepšovať prostredníctvom sfunkčnenia inštitútu prednostného prenájmu pôdy v držbe Slovenského pozemkového fondu pre životaschopných mladých poľnohospodárov.

Potreba **Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery** (potreba 7.3) bude Slovensko riešiť intervenciou **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.5),** ktorá bude kombinovať granty a finančné nástroje. Na riešenie potrieb mladých farmárov bude alokovaná suma 59,6 mil. EUR. V rámci tejto intervencie budú mať aj možnosť mladí farmári nakupovať pôdu prostredníctvom finančných nástrojov.

Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov (potreba 7.4). Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve. Toto vzdelávanie však častokrát nie je dostatočne dostupné, prípadne nespĺňa požadované podmienky kvality. K získaniu a udržaniu si mladých poľnohospodárov v sektore a generačnej obnove potrebné podporiť aj tvorbu databáz, informačných portálov a dobrý prístup k týmto službám. Prostriedky na vzdelávanie a poradenstvo pre mladých farmárov vo výške 2,8 mil. EUR, t.j. 20% z alokácie na vzdelávanie a poradenstvo, sú alokované v rámci intervencie **Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1)** a intervencie **Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2)**.

2.1.SO7.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO7.6 Plánujete príspevok SPP do programu Erasmus?

: **Nie**

2.1.SO7.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Target value
R.36 **CU PR** **- Generačná obnova** Počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia	1000.00

Justification of the targets and related milestones

R.36 - Generačná obnova: Slovensko podporí 673 mladých poľnohospodárov prostredníctvom intervencie vo forme priamych platieb: Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov. Časť

mladých poľnohospodárov bude podporených aj formou intervencie na rozvoj vidieka: Získavanie mladých poľnohospodárov. Slovensko týmto spôsobom plánuje podporiť 1 000 mladých poľnohospodárov.

Ukazovateľ výsledku R.36 *"Generačná obnova: Počet mladých poľnohospodárov s podporou na začatie podnikania z SPP vrátane členenia podľa pohlavia"* kvantifikuje nových mladých poľnohospodárov, ktorí začali podnikať s podporou z SPP.

Ukazovateľ sa týka nasledovných intervencií:

1. **intervencia vo forme priamych platieb: 30.1 Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov**
2. **projektová intervencia na rozvoj vidieka: 75.1 Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov**

Pri výpočte tohto ukazovateľa a stanovení hodnoty jeho míľnikov, ktoré sú uvedené v kapitole 2.3.1, boli zohľadnené nasledovné skutočnosti:

1. ukazovateľ je počas obdobia implementácie kumulatívny a bez dvojitého započítania, t.j. ak poľnohospodár čerpal podporu z oboch vyššie uvedených intervencií, započítava sa iba raz;
2. dátum zberu údajov - vyplatenie prvej platby príjemcovi v príslušnom finančnom roku;
3. ročné vyplácanie podpory v rámci intervencie 30.1;
4. postupný nábeh vyplácania podpory v rámci intervencie 75.1;
5. vzhľadom na to, že alokácia na intervenciu 75.1 umožňuje celkovú podporu cca 1000 mladých poľnohospodárov a alokácia na intervenciu 30.1 umožňuje každoročnú podporu 673 mladých poľnohospodárov, mladí poľnohospodári, podporení v rámci intervencie 30.1, sú podmnožinou skupiny mladých poľnohospodárov podporených v rámci intervencie 75.1, pričom príjemcovia podpory v rámci intervencie 30.1 môžu a zároveň nemusia byť príjemcami podpory v rámci intervencie 75.1. Je však isté, že v príslušnom finančnom roku bude podporených min. 673 mladých poľnohospodárov bez dvojitého započítania.

2.1.SO7.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

12,2 milióna EUR sa poskytne na komplementárnu podporu príjmu pre mladých poľnohospodárov na prvých 100 ha pôdy farmy pri sadzbe 100 EUR/ha. Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov tvorí 19,9% celkovej alokácie pre mladých poľnohospodárov podľa prílohy nariadenia vo výške 61,45 mil. EUR. Alokácia podporí ambíciu SR zvýšiť počet aktívnych mladých poľnohospodárov. Cieľom je podporiť mladých poľnohospodárov na ploche 24 tis. ha. Znamená to podporu 673 poľnohospodárov.

Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov

Alokácia 57 mil. EUR je určená pre podporu 1 000 fariem mladých poľnohospodárov. Podpora tvorí 35,9% celkovej alokácie pre mladých poľnohospodárov. Pre maximalizáciu cieľa podporiť zakladanie fariem bola suma diferencovaná do 2 výšok v závislosti od rozsahu podnikateľského plánu.

2.1.SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

2.1.SO8.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO8.1.1 Silné stránky

- potenciál vidieckej krajiny, podporujúci udržateľnosť a rozvoj sídelnej, produkčnej a mimoprodukčnej funkcie vidieka,
- produkčný pôdny potenciál schopný zabezpečiť dostatok základných kvalitných agropotravinárskych surovín pre výživu obyvateľstva a chov hospodárskych zvierat, vrátane ekologického poľnohospodárstva s predpokladom zachovania a rozvoja pracovných príležitostí pre obyvateľstvo na vidieku,
- existujúce kapacity a dostatočná produkcia biomasy pre rozvoj biohospodárstva,
- vhodná vlastnícka štruktúra a podmienky na rozvoj obhospodarovania lesov malých rozmerov,
- skúsenosti a infraštruktúra na rozvoj regiónov systémom zdola nahor, dlhodobo existujúci systém podpory najmenej rozvinutých okresov na Slovensku,
- rozvíjajúci sa sektor biohospodárstva, rastúca spolupráca s výskumnými inštitúciami,
- zabezpečovanie starostlivosti o lesy prostredníctvom dlhodobo osvedčeného systému hospodársko-úpravníckeho plánovania a programov starostlivosti o lesy,
- odvetvie lesného hospodárstva je výrazne polyfunkčné. Poskytuje množstvo materiálov, produktov, energiu a zabezpečuje ďalšie ekologické a sociálne služby, čím plní aj environmentálny a sociálny aspekt,
- lesnícko-drevársky komplex na Slovensku je dôležitým faktorom pri udržiavaní zamestnanosti vo vidieckych oblastiach. V lesnom hospodárstve pôsobí zhruba 20 tisíc pracovníkov a ďalších 50 tisíc pracovníkov je zamestnaných v nadväzujúcom drevospracujúcom priemysle,
- lesy pozitívne prispievajú ku kvalite života a poskytujú spoločnosti široký rozsah rozmanitých nedrevných produktov a služieb,
- polyfunkčné lesné hospodárstvo má významnú úlohu v hospodárskom rozvoji, zamestnanosti a prosperite štátu, najmä však vidieckych oblastí a na rozdiel od iných krajín sú lesy prístupné verejnosti bez rozdielu vlastníctva.

2.1.SO8.1.2 Slabé stránky

- nepriaznivý vývoj sociálno-demografickej štruktúry vidieckeho obyvateľstva, trend poklesu trvale bývajúceho obyvateľstva na vidieku, starnutie obyvateľstva,
- nedostatok pracovných príležitostí na vidieku, klesajúci podiel obyvateľov vidieka v produktívnom veku,
- trend zvyšovania indexu ekonomickej závislosti starých ľudí (počet osôb v poproduktívnom veku na 100 osôb v produktívnom veku), nižšia mzdová úroveň na vidieku,
- klesajúci trend úrovne HDP na obyvateľa vo vidieckych oblastiach (SR dosahuje iba 76,6 % úrovne štátov EÚ- 28),
- nedostatočná diverzifikácia poľnohospodárskej prvovýroby a nepoľnohospodárskych aktivít, slabo odrážajúca potreby domáceho agropotravinárskeho trhu a s tým súvisiaci nedostatok pracovných príležitostí na vidieku,
- pokles pracujúcich v poľnohospodárstve, horšia veková štruktúra pracovníkov v poľnohospodárstve, pretrvávajúce problémy spojené so sezónnosťou prác v segmente ovocinárstva, zeleninárstva, vinohradníctva (ohodnotenie sezónnych pracovníkov- odvodová zaťaženosť krátkodobých pracovných pomerov),
- výrazne nižšie ohodnotenie práce v poľnohospodárstve oproti zamestnancom v iných odvetviach hospodárstva,
- nízka miera zamestnanosti žien na Slovensku ako miera zamestnanosti mužov,
- nedostatočná technická a dopravná infraštruktúra obcí, zhoršujúca sa dostupnosť vidieckeho obyvateľstva k inštitúciám poskytujúcim vzdelanie, kultúru a služby všeobecného záujmu,

voľného času,

- nízka úroveň napojenia obyvateľstva na verejnú kanalizáciu,
- nedostatočná úroveň vzdelávania a poradenstva na vidieku,
- základným zdrojom príjmov lesného hospodárstva sú hlavne tržby za surové drevo. Sortimenty surového dreva tvoria spolu až 85 % trhovej produkcie lesného hospodárstva,
- nedostatočné finančné mechanizmy, pravidlá a inštitúty pre platby za konkrétne ekosystémové služby, a nejednoznačné práva a povinnosti pri ich zabezpečovaní pre obyvateľstvo, chýbajúci trh s ekosystémovými službami (najmä tými, ktoré predstavujú nedrevné úžitky),
- značná časť strojov a technologického vybavenia je zastaraná a nezodpovedá potrebám moderných environmentálnych technológií a prírode blízkemu obhospodarovaniu lesa,
- obmedzené investície do rozvoja cestnej a inej infraštruktúry v lesných vidieckych a odľahlých oblastiach,
- existencia veľkého množstva vlastníkov lesa malej výmery. Lesy malých výmer spravidla nespĺňajú podmienky a predpoklady na ich efektívne obhospodarovanie, najmä z dôvodu ich veľkosti, rozdrobenosti, stavu lesa alebo malého záujmu vlastníkov o združovanie sa. Subjekty obhospodarujúce lesy malých výmer nie sú schopné vytvoriť dostatočné zdroje na reprodukciu kapitálu a investície.

2.1.SO8.1.3 Príležitosti

- rozvoj podnikateľských aktivít na vidieku,
- rozvoj cestovného ruchu na vidieku vrátane agroturizmu,
- rozvoj mikropodnikov, malých a stredných podnikov aj nepoľnohospodárskeho charakteru,
- vyššie rozpočtové alokácie na rozvoj v rámci SPP, z národných zdrojov,
- rozvoj výskumu v oblasti vidieka a štúdií na rozvoj najmenej rozvinutých regiónov,
- zmeny poľnohospodárskej politiky s priaznivým dopadom na zamestnanosť na vidieku,
- diverzifikácia aktivít poľnohospodárskych a lesníckych podnikov,
- zvyšovanie produkcie biomasy ako dôsledok zvyšovania úrod z 1 ha a produkcie pri súčasnom zohľadnení environmentálnych kritérií a požiadaviek na ochranu životného prostredia,
- investície štátu do vidieckej infraštruktúry a služieb,
- rastúci dopyt po službách na vidieku,
- zlepšovanie spolupráce stakeholderov na miestnej úrovni,
- podpora žien, mladých rodín a seniorov na vidieku zvyšovaním vedomostí a schopností, ktoré môžu byť uplatniteľné na trhu práce v rámci vidieckeho priestoru,
- podpora vzdelanosti a poradenstva pri využívaní moderných technológii, internetizácie a kvalifikácie vidieckeho obyvateľstva, pri spracovaní biomasy, pri rozvoji cezhraničnej spolupráce, aktivizácií miestneho obyvateľstva a ich zapájaní do rozhodovacieho procesu (MAS),
- potenciál vidieckej turistiky (lesná pedagogika, lesní sprievodcovia) a jej príspevok k rozvoju vidieka a zamestnanosti na vidieku,
- podporné opatrenia v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky pre udržanie zamestnaností na vidieku a diverzifikácií činností,
- zvyšovanie príspevku lesnícko-drevárskeho sektora do zelenej ekonomiky v rámci jeho potenciálu pri zvyšovaní zamestnanosti, efektívnosti využívania zdrojov, zmierňovaní klimatickej zmeny, produkcie obnoviteľnej energie, nízkouhlíkového hospodárstva,
- silná podpora využívania surového dreva na európskej úrovni ako ekologickej, obnoviteľnej a recyklovateľnej suroviny,
- podpora výstavby a rekonštrukcie lesnej dopravnej siete s cieľom optimalizácie jej hustoty, budovanie lesných ciest a približovacích liniek, ako základnej podmienky uplatňovania postupov prírode blízkeho hospodárenia v lesoch za účelom skrátenia približovacej vzdialenosti a zníženia škôd na lesných porastoch,
- využitie náhrad za obmedzenie bežného hospodárenia pre rozvoj ekosystémových služieb lesov

nedrevnej povahy (turizmus, cykloturizmus a pod.).

2.1.SO8.1.4 Hrozby

- starnutie obyvateľstva, zvyšovanie počtu nezamestnaných a iných znevýhodnených skupín na vidieku, odchod ekonomicky aktívnych ľudí z vidieka,
- starnutie obyvateľstva a nedostatočné služby na zdravotnú starostlivosť.
- negatívny vplyv pandémia vírusu COVID – 19 na terciárny sektor,
- nezáujem mladých ľudí o prácu v poľnohospodárstve, pribúdanie opustených obydlí a zanedbaných prídomových hospodárstiev v neatraktívnych oblastiach,
- pokračujúca stagnácia a útlm ekonomiky na vidieku, sociálna izolovanosť odľahlých a malých vidieckych sídiel,
- nedostatočná občianska vybavenosť a spojenia malých a odľahlých obcí,
- útlm pestovania plodín náročných na prácu a s tým spojený negatívny dopad na zamestnanosť, životné prostredie, spracovateľský priemysel, biotopy vtákov, a na zachovanie biodiverzity vidieckych oblastí,
- pokles produkcie v dôsledku nízkej úrovne využitia výrobných faktorov (pôda, technológie, kvalifikovaná a manuálna práca), pokles pridanej hodnoty, bez inovácií a investícií do vybavenia a pracovnej sily sa môže životaschopnosť podnikov zhoršovať,
- zvyšovanie podielu využívania poľnohospodárskej pôdy na pestovanie energetických plodín na úkor pestovania plodín pre kŕmenie zvierat a pre humánnu spotrebu ako dôsledok zvýšenia dopytu po obnoviteľných zdrojoch,
- pokračovanie záberov kvalitnej poľnohospodárskej (ornej) pôdy pre výstavbu priemyselnej, bytovej a dopravnej infraštruktúry,
- nízky záujem obyvateľov vidieka o veci verejné, sociálna izolovanosť v koncových vidieckych obciach,
- lesy v súčasnosti čelia zmene klímy, strate biodiverzity a šíreniu inváznych druhov, z čoho vyplýva reálna hrozba poklesu poskytovania ekosystémových služieb,
- nevyváženosť presadzovania ekosystémových služieb lesov na úkor udržateľného hospodárskeho využívania lesa a tým ďalšie znižovanie zamestnanosti v lesnom hospodárstve a nadväzujúcom drevospracujúcom priemysle,
- znižovanie počtu pracovníkov v lesnom hospodárstve v dôsledku racionalizácie prác a sezónnosti prác v lesnom hospodárstve. Nízka priemerná mzda v lesnom hospodárstve taktiež významne znižuje atraktívnosť robotníckych pracovných miest v lesnom hospodárstve a postupne narastajú problémy s pracovnou silou v odvetví lesného hospodárstva,
- nízka kvalita vykonaných prác súvisiaca s ich nízkym ohodnotením, ktoré vyplýva z minimalizácie nákladov na realizáciu jednotlivých výkonov z titulu nutnosti využívania kritéria „najnižšej ceny“ v procese verejného obstarávania,
- znižovanie počtu zamestnancov v lesnom hospodárstve pri nedostatočnom využívaní iných služieb lesov a znižovaní možnosti hospodárenia v lesoch v osobitne chránených územiach,
- riziko zanechania hospodárenia vlastníkov malých výmer z dôvodu neschopnosti zabezpečenia reprodukcie kapitálu a investícií na zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch, s potencionálnym nárastom nákladov štátu na zabezpečenie ich obhospodarovania podľa zákona.

2.1.SO8.1.5 Iné poznámky

V urbanizovaných, priemyselných oblastiach stráca poľnohospodárstvo svoj primárny produkčný význam. Na druhej strane, vidiecke oblasti, ktoré sú charakteristické väčšou dispozíciou poľnohospodárskej pôdy, predstavujú nevyužitý potenciál na aspoň čiastočné riešenie problému nezamestnanosti a rozvoj vidieckej sídelnej štruktúry. V SR je dlhodobo najnižšia úroveň HDP na obyvateľa vo vidieckych oblastiach.

Významným problémom na Slovensku sú regionálne rozdiely. Na základe zákona 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov bol vypracovaný zoznam týchto okresov. Sú to okresy v ktorých miera evidovanej nezamestnanosti, vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie bola

podľa zákonom stanovených kritérií vyššia ako 1,6 násobok priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v SR za rovnaké obdobie. Aktuálne (2019) je do zoznamu zaradených 20 okresov: Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Kežmarok, Sabinov, Svidník, Vranov nad Topľou, Rožňava, Sobrance, Trebišov, Gelnica, Bardejov, Medzilaborce, Košice-okolie, Levoča, Snina, Stropkov, Michalovce.

Situáciu na vidieku v posledných rokoch významne ovplyvňuje odchod mladých obyvateľov za vzdelaním a prácou do väčších miest, resp. do zahraničia. Zvyšuje sa vek obyvateľov a veľká časť obytných domov zostáva prázdna.

Miera zamestnanosti v roku 2019 vo vekovej kategórii 15-64 rokov na Slovensku (68,4 %) sa približovala k priemeru EÚ a bola o 0,8%. Vo vidieckych oblastiach dosiahla úroveň 66,8 %, čo je pod úrovňou EÚ o 2,1%. Napriek zákonom, ktoré majú zabezpečovať zákaz diskriminácie a rovnaké zaobchádzanie, analýzy a štatistiky ukazujú, že ženy sú naďalej znevýhodňované v prístupe k pracovným pozíciám a ku kariérnemu rastu.

V rokoch 2012-2018 dochádzalo v poľnohospodárstve každý rok okrem roku 2014 k úbytku pracujúcich osôb (ŠÚ SR-VZPS). V roku 2018 sa zaznamenal medziročne opäť pokles pracujúcich a to o 9,3 % (4,5 tis. osôb) na 44,0 tis. osôb. Podiel pracujúcich v poľnohospodárstve na celkovom počte pracujúcich v SR má v posledných rokoch tendenciu poklesu. V roku 2017 a 2018 dosiahol rovnakú úroveň (1,9 %).

Najvyšší počet obyvateľov ohrozených chudobou alebo exklúziou na Slovensku je vo vidieckych oblastiach a trend vývoja má oscilujúci charakter.

V správe DESI a v dokumente „Strategická priorita: Komunikačná infraštruktúra“ sa uvádza, že za posledné roky **dosiahlo Slovensko pokrok v pokrytí pevným širokopásmovým internetom**. V súčasnosti je pokrytých 88 % domácností, ale v celkom poradí sa v rámci krajín Európskej Únie umiestňujeme až na 23 mieste. Pokiaľ ide o vysokorýchlostné širokopásmové pokrytie, Slovensko dosahuje vďaka 75 % -nému pokrytiu sieťami NGA (30Mbit/s a viac) priemer EÚ (76 %), čo predstavuje významné zlepšenie oproti predchádzajúcemu roku (67 % v roku 2015). Miera využívania pevného širokopásmového pripojenia (72 %) je mierne pod priemerom EÚ (74 %) a v roku 2016 nezaznamenala významný posun. V rámci pevného internetového pripojenia využíva vysokorýchlostný internet 32 % predplatiteľov, čo je nižší podiel než úroveň EÚ, t. j. 37 %. Nevyvíja sa ani miera využívania mobilného širokopásmového pripojenia (73 %), v dôsledku čoho Slovensko nedosahuje ani priemer EÚ (84 %). Pokrytie sieťami 4G (80 %) je mierne nižšie než priemer EÚ 84 %. V porovnaní s rokom 2015 (86 %) a celou EÚ (68 %) boli licencie vydané na 80 % zdrojov frekvenčného spektra. Dôvodom je prebiehajúci proces prideľovania frekvenčného spektra na Slovensku, ktorý sa začal v auguste 2016 a pokračoval v roku 2017.

Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia sa na Slovensku prvýkrát podporilo v programovom období 2007 – 2013 schválením 29 miestnych akčných skupín. Územie pôsobnosti MAS pokrývali celkovo 10 695 km^2, t. j. 21 % vidieckych oblastí Slovenska.

Zvyšovanie záujmu participovať na rozhodovaní o ďalšom rozvoji vlastného územia prostredníctvom uplatňovania princípov LEADER dokazuje aj zvýšený záujem verejno – súkromných partnerstiev v programovom období 2014 – 2020. Podporou v rámci PRV SR 2014 - 2020 došlo k výraznému zvýšeniu kapacít v rámci podporených 109 miestnych akčných skupín. Rozloha pokrytia územia miestnymi akčnými skupinami vzrástla v programovom období 2014 – 2020 z 10 695 km^2 na 36 526 km^2 čo predstavuje nárast o 242%.

Podľa ex post hodnotenia PRV 2007 – 2013 dosiahol program LEADER signifikantne lepšie výsledky ako podpora obcí.

2.1.SO8.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
8.1	Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku	Vysoká	Čiastočne

8.2	Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia	Vysoká	Áno
8.3	Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb	Vysoká	Áno
8.4	Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve	Vysoká	Áno

2.1.SO8.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	**Typ intervencie**	**Intervenčný kód (členský štát) – názov**	**Spoločný ukazovateľ výstupu**
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.5.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.06 - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.19 - Investície do biohospodárstva	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	COOP(77) – Spolupráca	77.1 - LEADER	O.31. Počet podporovaných stratégií miestneho rozvoja (LEADER) alebo prípravných akcií

Overview

Špecifický cieľ **podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva.**

Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov ako aj v sektore bravčového mäsa zlepšia podmienky zamestnávania na vidieku. Intervenciou **Investície do biohospodárstva (73.19)** Slovensko podporí rozvoj inovatívneho obehového biohospodárstva založeného

na nových technológiách, ktoré využíva existujúce obnoviteľné zdroje (biomasu) nahrádzajúce fosílne palivá a vytvára pracovné miesta na vidieku a zároveň má pozitívny vplyv na životné prostredie a na klímu. Zamestnanosť na vidieku Slovensko podporí intervenciou **Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov (73.6)**, ktorá posilní podnikateľské aktivity na vidieku, spoluprácu prvovýrobcov, spracovateľov a obchodu a vytvorí alternatívne odbytové kanály pre tvorbu pridanej hodnoty. **Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.07)** podporia zamestnanosť na vidieku. **Intervencia LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie (77.1)** podporí implementáciu stratégií miestneho rozvoja a projekty spolupráce na vidieku. Tým zlepší sociálnu inklúziu a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach. Priority v rámci Intervencie LEADER budú napomáhať pri postupnom zotavovaní sa z pandémie COVID-19 pričom kľúčovú úlohu budú zohrávať mikro, malé a stredné podniky (vrátane sociálnych podnikov) t.j. zvyšovanie počtu pracovných miest na vidieku, resp. udržanie existujúcich. Zároveň sa aktivity budú zameriavať aj na podporu mladých ľudí a seniorov. Vyľudňovanie vidieka a sociálne vylúčenie sa budú riešiť prostredníctvom zvyšovania povedomia verejnosti v území MAS, budovanie kapacít a občianskych iniciatív, komunitnej spolupráce prostredníctvom medziľudských vzťahov a aktívneho trávenia voľného času. Navrhované priority Intervencie LEDAER sú zamerané na podporu investícií do nových odvetví (nepoľnohospodárskeho charakteru), podporu tvorby nových pracovných miest, transformáciu výrobných procesov a vývoj nových inovatívnych produktov pre poľnohospodárov, čím sa môžu stať konkurencieschopnejšími a vytvárať podmienky pre zvýšenie zamestnanosti v území MAS. Podporou začínajúcich podnikov a rozvojom mikro, malých a stredných podnikov sa môžu nahradiť pracovné miesta, ktoré zanikli v iných priemyselných sektoroch, napr. v ťažobnom sektore. S cieľom zvýšiť ekonomickú stabilitu poľnohospodárov sa podpora bude zameriavať na diverzifikáciu ich činností. Vyvážený územný rozvoj sa zabezpečí prostredníctvom zvýšenia, resp. udržania zamestnanosti vidieckeho obyvateľstva, ktorá sa nevyhnutne spája s investíciami do ekonomickej infraštruktúry a rozvojom poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych činností na vidieku. **Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície, 73.15),** ktoré podporia udržateľné lesné hospodárstvo zameraním na pestovné opatrenia, výstavbu a rekonštrukciu lesnej dopravnej siete šetrnej k prírode a obstaraním novej lesnej techniky. **Intervenciou Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície, 73.20)**, ktorá bude zameraná na udržateľné obhospodarovanie lesov, podpora spolupráce obhospodarovateľov lesov a nákup novej techniky.

Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku (potreba 8.1) bude realizované s využitím synergie niekoľkých intervencií:

Sektorové intervencie

Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.07)

Investície do biohospodárstva (73.19)

Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov (73.6)

Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny (49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania), v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania) a v sektore bravčového mäsa (67.5.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania) prispejú k lepší podmienkam zamestnávania na vidieku nákupom ochranných odevov a pomôcok.

Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.07) zavádzaním nových technológií a inovácií v potravinárstve zvýšia kvalitu pracovných miest na vidieku.

Investície do biohospodárstva (73.19) podporia činnosti na vidieku zamerané na využitie a spracovanie najmä lokálnych produktov z poľnohospodárstva a lesníctva v záujme udržateľného rozvoja a s priamym pozitívnym vplyvom na životné prostredie alebo zmiernenie zmien klímy čiastkou 30 mil. EUR.

Intervencia Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov (73.6) posilní podnikateľské aktivity na vidieku vo forme podpory spolupráce v regionálnom kontexte, spolupráce odbytových organizácií prvovýrobcov a spracovateľov a obchodu a rozvoja alternatívnych odbytových kanálov založených na priamom predaji spotrebiteľovi, na miestnej forme predaja a skrátených miestnych odbytových reťazcoch.

Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.7) podporia vertikálnu spoluprácu rozširovaním existujúcich kapacít na spracovanie poľnohospodárskej produkcie v záujme potravinovej

bezpečnosti a zvyšovania pridanej hodnoty vytváranej v agropotravinárskom sektore (ako napr. spracovanie ekologickej produkcie, výroba produktov s označením kvality, robotizácia a digitalizácia výroby a zvýšenie energetickej efektivity výroby).

Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia (potreba 8.2) bude podporené intervenciou LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie (77.1), na ktorú Slovensko alokuje až 166,7 mil. EUR. Intervencia sa bude implementovať prostredníctvom:

·Implementácie stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie

·Vykonávaním projektov spolupráce

V rámci intervencie LEADER Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie bude pridelená jednotlivým miestnym akčným skupinám (MAS) suma na základe charakteristík územia MAS, ako napr.: počet obyvateľov, rozloha územia MAS, počet obcí a pod. Budú podporené aktivity, ktoré udržia a vytvoria nové pracovné miesta, posilnia podnikateľské aktivity na vidieku prostredníctvom podpory poľnohospodárskeho a spracovateľského sektora a modernizácie existujúcich zavlažovacích systémov za účelom šetrenia s vodou. Zároveň diverzifikáciou ekonomických činností v poľnohospodárskych a lesníckych podnikoch a podporou zakladania nových a rozvoj existujúcich podnikov na vidieku sa posilnia príležitosti. Zlepšia sa ekonomické a sociálne podmienky vidieckeho obyvateľstva. Zlepšením podmienok pre hospodárske činnosti aj v iných sektoroch na vidieku sa podporí oživenie vidieka a zvýšenie príjmov a zamestnanosti na vidieku.

Sieťovaním a spoluprácou malých hospodárskych subjektov (mikropodnikov) v odvetví poľnohospodárstva, v potravinovom reťazci, sektore lesného hospodárstva a v sektore cestovného ruchu sa podporí vertikálna, resp. horizontálna spolupráca subjektov na vidieku.

K zníženiu migrácie obyvateľstva z vidieckych oblastí za prácou do miest, k zvýšeniu záujmu o prácu a život na vidieku prispeje:

·rozvoj miestnej infraštruktúry, vzdelanostnej a ekonomickej úrovne obyvateľstva,

·rozvoj občianskej a technickej vybavenosti, poskytovaním kvalitnejších verejných služieb,

·zvýšením počtu zariadení pre voľný čas,

·obnovou a udržovaním spoločného a kultúrneho bohatstva a iných kultúrne a historicky významných zaujímavosti vidieka,

·rozvoj ľudských zdrojov,

·podpora investícii do zlepšenia životaschopnosti lesov,

·podpora prevádzky a administratívy schválených MAS,

·podpora projektov spolupráce MAS medzi územiami v rámci SR ako aj územiami medzi jednotlivými krajinami EÚ príp. mimo EÚ.

Potreba **Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb** (8.3) bude naplnená intervenciou **Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície, 73.15),** a intervenciou **Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície, 73.20).**

Cieľom intervencie Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície, 73.15) je podpora postupov správnej praxe PBHL pomocou pestovných opatrení, výstavby a rekonštrukcie lesnej dopravnej siete šetrnej k prírode, obstarania novej lesnej techniky potrebnej pre šetrné obhospodarovanie lesov. Spolu je na intervenciu alokovaných 10 mil. EUR. Neproduktívne investície sú projektované komplementárne v špecifickom cieli 4.

Intervencia Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície, 73.20) sumou 10 mil. EUR podporí investície obhospodarovateľov lesov s výmerou do 500 ha a poskytovateľov služieb v lesníctve, čím prispeje k modernejším, efektívnejším a ekologickejším postupom v obhospodarovaní lesov. Podpora sa sústredí najmä na zlepšenie postupov obhospodarovania lesa, konkrétne:

·Podpora investícií na umožnenie udržateľného obhospodarovania lesov a podpora spolupráce obhospodarovateľov lesov, napr. podpora na výstavbu, prípadne rekonštrukciu lesnej cestnej siete a obstaranie modernej, k prírode šetrnej lesnej techniky.

·Podpora obstarania modernej, k prírode šetrnej lesnej techniky pre poskytovateľov služieb v lesníctve. V lesom hospodárstve pôsobí vyše 9 tis. subjektov poskytujúcich služby a väčšina obhospodarovateľov lesov s výmerami do 500 ha lesnícke činnosti zabezpečuje dodávateľsky.

Uspokojenie potreby **Zvyšovania efektivity výrobných faktorov v lesnom hospodárstve** (8.4) bude v rokoch 2023-2027 Slovensko podporovať intervenciami Investície do biohospodárstva (73.19) a Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície, 73.20).

2.1.SO8.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO8.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Target value
R.9 CU PR - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov	9.74 %
R.10 CU PR - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	0.53 %
R.11/Bravčové mäso - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	9.52 %
R.11/Mlieko a mliečne výrobky - Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	17.94 %
R.18 CU - Investičná podpora lesohospodárskeho sektora Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora	72000000.00 EUR
R.37 CU - Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach New jobs supported in CAP projects	500.00
R.38 CU - Rozsah iniciatívy LEADER Podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja	98.21 %
R.39 CU - Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj	300.00

Justification of the targets and related milestones

R.37 – Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach: nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP. Ukazovateľ výsledku R.37 zohľadňuje vytvorenie pracovných miest vo vidieckych oblastiach v rámci území schválených miestnych akčných skupín (MAS). Pracovné miesta sa budú vytvárať v rámci projektov MAS. Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie: Intervencia Spolupráca – LEADER (výpočet bude stanovený až na základe aktivít, ktoré si miestne akčné skupiny stanovia v stratégiach miestneho rozvoja a keď budú schválené miestne akčné skupiny).

Pri výpočte ukazovateľa sa vychádzalo z ukazovateľov programového obdobia 2014 – 2022 berúc do úvahy COVID situáciu. Skutočná hodnota ukazovateľa bude vychádzať zo schválených stratégii miestneho rozvoja.

R.38 – Rozsah iniciatívy LEADER: Slovensko alokuje na intervenciu LEADER výrazne viac ako povinné minimum. Stratégiami miestneho rozvoja bude pokrytých 41% vidieckej populácie. Bude podporených 65 miestnych akčných skupín (MAS). (Pozn.: V SFC pri 2.3.1 systém doťahuje nesprávne kumulatívne číslo vidieckeho obyvateľstva do menovateľa (2 036 437), keďže podľa zdroja NPPC - Kontextové indikátory pre SPP 2021-2027 je podiel vidieckeho obyv. na vidieckom území spolu 4 792 964, t.j. prevažne vidiecke: 2 033 418 + prechodné: 2 759 546, a takto výsledné pokrytie je 41% vidieckej populácie a nie 98,21%, ako to vypočítava systém).

Po výbere stratégii miestneho rozvoja sa upraví SP SPP a to základe obsahu stratégií, ktoré identifikujú ďalšie ukazovatele výsledku do ktorých sa očakáva, že LEADER prispeje. Predpoklad je, že LEADER by mohol prispievať k nasledovným výsledkovým ukazovateľom:

R.37 Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach: nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP

R.41 Prepájanie európskeho vidieka: podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré využíva výhody zlepšeného prístupu k službám a infraštruktúre prostredníctvom podpory SPP

R.42 Podporovanie sociálneho začlenenia: počet osôb, na ktoré sa vzťahujú podporované projekty sociálneho začlenenia

R.39 Rozvoj vidieckeho hospodárstva: Slovensko podporí spolu 355 projektov. Po zohľadnení dvojitého započítania **pôjde spolu o 300** podporených vidieckych podnikov.

Ukazovateľ R. 39 súvisí aj so špecifickým cieľom 3. Cieľová hodnota sa vykazuje rovnaká.

Do výpočtu hodnoty sa zarátavajú nasledovné intervencie:

73.6 Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov

73.7 Investície do rozšírenie kapacít v spracovateľských podnikoch

73.19 Investície do biohospodárstva

K špecifickému cieľu 8 prispejú najmä investície do biohospodárstva. Cieľová hodnota reflektuje na to, že budú podporené technologicky náročnejšie investície inovatívneho charakteru.

Hodnoty míľnikov vychádzajú z predpokladu nábehovej krivky implementácie projektových intervencií.

R.9 - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov: Slovensko podporí 9,74% fariem (2500 fariem) investičnou podporou na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov.

Ukazovateľ R.9 súvisí aj so špecifickým cieľom 2 a 3, pričom jeho hodnota sa vykazuje rovnaká.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

1. Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.4)
2. Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.5)
3. Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách (73.9)
4. Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem (73.10)
5. Zlepšiť plánovanie výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.1)
6. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.2)
7. Zlepšenie kvality výrobkov - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.4)
8. Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.7)
9. Propagácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.11)
10. Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Bravčové mäso (67.5.1)
11. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Bravčové mäso (67.5.2)
12. Propagácia a marketing - sektor Bravčové mäso (67.5.6)
13. Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.1)
14. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.2)
15. Propagácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.3)

16. Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov (58.1)
17. Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.2)
18. Zlepšenie kvality výrobkov (49.2)
19. Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov OZ (49.10)

Cieľová hodnota zohľadňuje skutočnosť, že jeden poľnohospodársky podnik môže mať podporených viac projektov v rámci viacerých intervencií. Odhad vychádza z predpokladu implementácie finančných nástrojov, ktoré uľahčia prístup farmám všetkých veľkostných kategórií k financovaniu. Avšak dopyt začínajúcich poľnohospodárov bude pokrytý tiež cez intervenciu Získanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1), ktorej cieľová hodnota sa zarátava do iného ukazovateľa. Nastavená cieľová hodnota (v čitateli ukazovateľa) je dostatočne ambiciózna v porovnaní s dopytom po investičných podporách v období 2014-2022 a berúc do úvahy, že ukazovateľ R.9 neumožňuje dvojité započítanie.

Hodnoty míľnikov reflektujú predpoklad nábehu a priebehu implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku implementácie v prípade projektových intervencií.

R.18 - Investičná podpora pre lesnícky sektor: Slovensko alokuje pre lesnícky sektor investičnú podporu vo výške 72 mil. EUR.

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 4, jeho hodnota sa vykazuje rovnaká. K naplneniu špecifického cieľa 8 prispievajú produktívne investície v lesnom hospodárstve predpokladanou alokáciou 20 mil. €, tzn. nasledovné intervencie:

73.15 Integrované projekty správnej praxe prírodne blízkeho hospodárenia v lesoch (časť - produktívne investície)

73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve.

Míľniky reflektujú na viacročný alebo infraštruktúrny charakter niektorých investícií.

Dodatočne boli vybrané aj ukazovatele **R.10 -** Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhoch, krátkych dodávateľských reťazcoch a systémov kvality podporovaných z SPP a **R.11** - Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch nakoľko sú povinné pre sektorové intervencie s operačným programom. Podrobné zdôvodnenie R.10 a R.11 je uvedené v špecifickom cieli 3.

2.1.SO8.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Investície do biohospodárstva

SR podporí 60 projektov zameraných na biohospodárstvo v celkovej sume 30 mil. EUR. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia. Pri nastavení intervencie a výziev sa zohľadnia strategické dokumenty pre biohospodárstvo. Konkrétne zameranie podpôr sa stanoví systémom zdola nahor – prístup LEADER, čím sa v plnej miere zohľadnia špecifické lokálne potreby.

Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch

Slovensko podporí produktívne investície v lesoch do prírode blízkeho hospodárenia v celkovej sume 10 mil. EUR prostredníctvom 40 projektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia. Alokácia predstavuje kompromis medzi možnosťami rozpočtu a cieľmi SR v tejto oblasti.

Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve

Slovensko podporí investície v lesoch s výmerov do 500 ha ako aj poskytovateľov služieb v lesníctve v celkovej sume 10 mil. EUR prostredníctvom 50 projektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia. Alokácia predstavuje kompromis medzi možnosťami rozpočtu a cieľmi SR v tejto oblasti.

LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie

V rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja Slovensko celkovo plánuje podporiť 65 MAS s celkovou alokáciou 166,7 mil. EUR. Výsledná alokácia vychádza z identifikovaných potrieb a veľkosti cieľovej skupiny a predstavuje kompromis medzi stanovenými cieľmi a možnosťami rozpočtu. Výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS bude vychádzať z charakteristík príslušného územia MAS.

2.1.SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

2.1.SO9.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO9.1.1 Silné stránky

- vysoká kvalita miestnych potravín,
- dobre nastavený systém regulácie veterinárnych liečiv, vrátane dozoru a vystopovateľnosti,
- účasť chovateľov v opatreniach na dobre životné podmienky zvierat v programovacom období 2014 – 2020,
- dostupnosť alternatívnych prostriedkov ochrany pre ekologické poľnohospodárstvo a možnosť ich využitia v integrovanej produkcii,
- nízke negatívne výsledky testov zdravotnej nezávadnosti potravín na rezíduá pesticídov a antibiotík,
- dostatok kvalifikovaných odborníkov manažmentu poľnohospodárskych fariem,
- vysoký podiel trvalých trávnych porastov v štruktúre poľnohospodárskej pôdy využiteľných pre pasienkové systémy chovu,
- vhodné klimatické podmienky pre chov zvierat,
- rastúci záujem chovateľov a zapojenie sa do schém podpôr dobrých životných podmienok zvierat,
- rastúci záujem o zdravú výživu a kvalitné potraviny.

2.1.SO9.1.2 Slabé stránky

- neexistujúca evidencia potravín vyrobených alebo predaných v rámci systému „Politiky kvality EÚ“ (na národnej úrovni, ani v rámci EÚ),
- nízke investície do inovácií v chove poľnohospodárskych zvierat, s následným negatívnym dosahom na chovateľské prostredie z hľadiska mikroklimatických, priestorových, hygienických a ekologických parametrov,
- veľké farmy spoliehajúce sa na interiérové ustajnenie množstva zvierat v nedostatočne priestorovo vybavených maštaliach, vysoká koncentrácia zvierat v stajniach,
- vznik a šírenie chorôb v ustajňovacích priestoroch,
- nízka ziskovosť a investície v chove zvierat,
- vysoké percento chovanej hydiny v klietkových chovoch,
- nevhodné stavebnotechnické riešenia ustajnenia, nedostatočne zabezpečené napájanie zvierat a zabezpečenie ochrany pred poveternostnými vplyvmi u voľne chovaných zvierat,
- nedostatočná kontrola zvierat zo strany chovateľov,
- nárast rezistencie škodlivých organizmov k pesticídom a nedostatočný sortiment účinných látok pesticídov povolených v rámci antirezistentných stratégií,
- deficit údajov zohľadňujúcich vplyv a vzájomné pôsobenie rezíduí pesticídov a iných chemických preparátov v pôde.

2.1.SO9.1.3 Príležitosti

- zvýšenie informovanosti o systéme kvality potravín v SR,
- nárast spotreby kvalitných a zdravých potravín,
- možnosť prieniku na nové trhy aj mimo krajín EÚ,
- vzdelávanie spotrebiteľov - zvýšenie záujmu o "zdravé stravovanie" záujem spotrebiteľov kvalitné, regionálne potraviny so špeciálnymi hodnotami súvisiacimi so zdravím,
- rast disponibilných príjmov obyvateľstva,
- lepšia informovanosť spotrebiteľa o problematike a rizikách AMR a o kvalite a bezpečnosti potravín v širšom zmysle,
- existencia nástrojov novej SPP zameraných na podporu znižovania AMR,

- očkovania zvierat za účelom eliminácie alebo podstatného zníženia potreby antimikrobiálnych látok,
- zlepšenie kvality krmiva (napr. zníženie mykotoxínov v krmive pre hydinu, príprava sušeného krmiva pre kožušinové zvieratá),
- používanie klinického skúšania prebiotík a probiotík v nových kŕmnych doplnkových látkach určených na zlepšenie zdravia čriev a stráviteľnosti krmiva,
- znižovanie rezistencie prostredníctvom šľachtiteľských programov,
- zavedenie systémov referenčného porovnávania a prahových hodnôt pre maximálne využívanie antimikrobiálnych látok,
- zabezpečenie vhodnosti, spoľahlivosti a výkonnosti diagnostických testov a testov citlivosti používaných na prijímanie informovaných rozhodnutí o používaní antimikrobiálnych látok,
- výskum a vývoj metód integrovanej ochrany rastlín, zavádzanie integrovanej ochrany proti škodlivým organizmom,
- zavádzanie prvkov presného poľnohospodárstva, ktoré využíva nové technológie a ich uplatňovanie pri zlepšovaní životných podmienok zvierat,
- výskum a vývoj nových ekologicky optimálnych postupov pre sektor poľnohospodárstva v rozdielnych geografických a klimatických podmienkach Slovenskej republiky,
- využívanie alternatívnych techník a postupov ochrany rastlín bez použitia pesticídov,
- trvalé podporovanie sektora integrovanej produkcie a ekologického poľnohospodárstva a následné zvýšenie podielu bezreziduálneho a nízkoreziduálneho ovocia a zeleniny na trhu,
- vytvorenie harmonizovaných štatistických údajov za účelom vytvorenia presnejšie cielených opatrení na znižovanie rizík používania prípravkov na ochranu rastlín,
- zníženie potravinového odpadu,
- trvalé podporovanie dobrých životných podmienok zvierat,
- záujem médií a verejnosti o zdravé stravovanie a dobré životné podmienky hospodárskych zvierat,
- lepšia a vyváženejšia informovanosť verejnosti založená na vedeckých a odborných podkladoch o problematike dobrých životných podmienok zvierat,
- rozvoj nových spôsobov odbytu produktov vyrobených s vyšším štandardom napr. prostredníctvom krátkych dodávateľských reťazcov, predaja z dvora a pod.,
- ohrozenie zdravia zvierat i ľudí spôsobené nadmerným užívaním antibiotík v živočíšnej výrobe - antimikrobiálna rezistencia,
- vzdelávanie farmárov predovšetkým v oblasti udržateľného, nízko-uhlíkového a obehového biohospodárstva a pri uplatňovaní dobrých životných podmienok zvierat,
- podstatné investície do vedy, výskumu, poradenstva a vzdelávania v danej oblasti,
- zlepšovanie prostredia v budovách na ustajnenie zvierat (napr. lepšie vetranie a konštrukcia budovy) a podpora správnej hygienickej praxe vedúce k zníženiu zdravotných problémov zvierat.

2.1.SO9.1.4 Hrozby

- významná časť spotrebiteľov stále uprednostňuje lacnejšie a menej kvalitné potraviny,
- falšovanie pôvodu potravín,
- dlhý a nákladný schvaľovací proces pri zaradení potravín do Politiky kvality EÚ,
- redukcia podpôr na dobré životné podmienky zvierat,
- zastavenie progresívneho vývoja integrovanej produkcie a produktov ekologického poľnohospodárstva v dôsledku redukovanej alebo nedostatočnej výšky dotačných titulov na túto produkciu,
- konkurencia lacných importovaných potravín,
- zvýšené riziko parazitárnych ochorení v ekologickom chove hospodárskych zvierat bez používania prostriedkov na ich ochranu,
- nedostatočné informácie týkajúce sa DŽPZ, nedostatok kvalifikovaných pracovných síl v

prvovýrobe,

- prioritou veľkých producentov a spracovateľov zostane hlavne objem výroby a nízke náklady bez dôrazu na pridanú hodnotu.

2.1.SO9.1.5 Iné poznámky

Situácia v oblasti potravinovej bezpečnosti na Slovensku sa v priemere zlepšuje. Ponuka potravín v SR prevyšuje minimálne výživové energetické požiadavky o približne 28 % a priemerné nutričné energetické požiadavky o 14 %.

Podiel výrobkov vyprodukovaných na Slovensku v rámci systému Politiky kvality EÚ predstavoval v hodnotenom období približne 4,6 – 6 % z celkovej potravinárskej produkcie, pričom najvyššie percento výrobkov s geografickým označením tvorilo víno (99,2 %). V sektore výroby syrov tvoril podiel výrobkov s geografickým označením menej ako 1 % z celkového objemu výroby.

Tabuľka 1 Zoznam potravinárskych výrobkov vyrábaných v SR v rámci systému Politiky kvality EÚ

Názov výrobku		
CHOP	**CHZO**	**Zaručená tradičná špecialita**
Žitavská paprika	Skalický trdelník	Ovčí hrudkový syr – salašnícky
Stupavské zelé	Slovenská bryndza	Ovčí salašnícky údený syr
	Slovenský oštiepok	Tradičná lovecká saláma
	Slovenská parenica	Liptovská saláma
	Oravský korbáčik	Tradičné špekačky
	Zázrivský korbáčik	Spišské párky
	Tekovský salámový syr	Bratislavský rožok
	Klenovecký syrec	
	Zázrivské vojky	
	Levický slad	

Zdroj: http://www.mpsr.sk/politikakvality/index.php?go=6

Tabuľka 2 Zoznam vín vyrábaných v SR v rámci systému Politiky kvality EÚ

Geografické označenie	
Víno s chráneným zemepisným označením (CHZO)	**Víno s chráneným označením pôvodu (CHOP)**
Slovenská,	Južnoslovensk

Slovenský, Slovenské	á, Južnoslovenské, Južnoslovenský
	Karpatská perla
	Malokarpatská, Malokarpatské, Malokarpatský
	Nitrianska, Nitrianske, Nitriansky
	Skalický rubín
	Stredoslovenská, Stredoslovenské, Stredoslovenský
	Vinohradnícka oblasť Tokaj

Zdroj: http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/e-bacchus/index.cfm?event=resultsPEccgis&language=EN

Antimikrobiálna rezistencia (AMR) je vážnou hrozbou pre verejné zdravie a zodpovedá za 33 000 úmrtí ročne v EÚ a 700 000 úmrtí ročne na celom svete. Od roku 2011 do roku 2016 došlo v ČŠ s najvyšším objemom predaja antibiotík (Taliansko, Nemecko a Francúzsko) k výraznému zníženiu ich predaja na jednotku (mg/PCU – population correction unit). Na Slovensku bola hodnote tohto ukazovateľa roku 2018 na úrovni 49,3 mg/PCU, čo je výrazne menej ako priemer EÚ (118,3 mg/PCU). Jedným z dôvodov je však skutočnosť, že vysoký podiel mäsa a mäsových výrobkov Slovensko dováža.

Neexistujú žiadne dôkazy o závažných problémoch týkajúcich sa zdravia zvierat vyplývajúcich zo zníženia používania antimikrobiálnych látok. Nové nariadenia EÚ o veterinárnych liekoch a liekoch v krmivách prijaté koncom roka 2018 ustanovujú širokú škálu konkrétnych opatrení na boj proti antimikrobiálnej rezistencii a na podporu obozretného a zodpovedného používania antimikrobiálnych látok.

Dáta týkajúce sa predaja antimikrobiálnych liečiv (resp. ich účinných látok) len pre zvieratá produkujúce mäso na ľudský konzum nie sú k dispozícii, ani doteraz neboli predmetom zberu údajov Európskej liekovej agentúry. Tieto údaje v SR nie sú evidované. V SR sú evidované len množstvá účinných látok antimikrobiálnych liečiv predaných distribútormi liekov do lekární, veterinárnym lekárom a chovateľom. Ide o všetky druhy zvierat vrátane domácich.

Bezpečnosť potravinového reťazca je nepriamo ovplyvnená dobrými životnými podmienkami zvierat v dôsledku úzkeho prepojenia medzi dobrými životnými podmienkami zvierat, zdravím zvierat a chorobami prenášanými potravinami. Stresové faktory a zlé životné podmienky vedú k zvýšeniu náchylnosti na choroby. To môže predstavovať riziko pre spotrebiteľov, napríklad prostredníctvom bežných infekcií prenášaných potravinami, ako sú Salmonella, Campylobacter a E.Coli. Podpora dobrých chovov a kŕmnych režimov, ktoré podporujú zdravie a dobré životné podmienky zvierat, môžu prispieť k zníženiu antimikrobiálnej spotreby.

V rámci 2. piliera SPP - programového obdobia 2007 – 2013 sa vyplatilo 37,6 mil. EUR na podporu opatrenia dobrých životných podmienok zvierat. Predpokladaný rozpočet pre PRV SR 2014 - 2020 je 79,8

mil. EUR.

Bezpečnosť potravinového reťazca je úzko spätá i s udržateľným využívaním pesticídov, teda znižovaním rizík a vplyvov ich používania. Cieľom smernice 2009/128 / ES je dosiahnuť trvalo udržateľné využívanie pesticídov v EÚ znížením rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a podporou používania integrovanej ochrany proti škodcom (IPM) a alternatívnych prístupov alebo techník, ako sú nechemické alternatívy pesticídov.

Krajiny EÚ vypracovali národné akčné plány na implementáciu rozsahu opatrení stanovených v smernici. Hlavné činnosti sa týkajú školenia užívateľov, poradcov a distribútorov pesticídov, kontroly zariadení na aplikáciu pesticídov, zákazu leteckého postreku, obmedzenia používania pesticídov v citlivých oblastiach a informovanie a zvyšovanie povedomia o rizikách pesticídov.

Harmonizované ukazovatele rizika by mali dopĺňať ukazovatele vypracované na vnútroštátnej úrovni, ktoré by mali byť opísané v národných akčných plánoch členských štátov. Komisia každoročne uverejní výsledky ukazovateľov na internetovej stránke pre zdravie a ochranu spotrebiteľa. Členské štáty by mali vypočítať ukazovatele harmonizovaného rizika na vnútroštátnej úrovni a použiť ich na identifikáciu trendov v používaní určitých účinných látok a určiť prioritné body, ktoré si vyžadujú pozornosť, aby sa znížili riziká vyplývajúce z používania takýchto látok. Členské štáty oznámia tieto informácie Komisii a ostatným členským štátom a zverejnia tieto informácie. Výpočet harmonizovaných ukazovateľov rizika by sa mal každoročne vykonávať a uverejňovať najneskôr 20 mesiacov po skončení príslušného referenčného roka. Vyžaduje sa, aby Komisia vypočítala ukazovatele rizika na úrovni Únie s použitím štatistických údajov zozbieraných v súlade s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa štatistiky prípravkov na ochranu rastlín a iných príslušných údajov s cieľom odhadnúť trendy rizík z používania pesticídov.

2.1.SO9.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno
9.3	Propagácia zdravých lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Áno

2.1.SO9.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare	31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes
Sectoral - Ovocie a zelenina	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	49.11. - Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Včelárske výrobky	ACTLAB(55(1)(c)) – akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické	55.1.3 - Podpora laboratórií	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	PROMOBEES(55(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych	55.1.5 - Marketing	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

	výrobkov		
Sectoral - Víno	INFOR(58(1)(h)) – informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia	58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat	O.18. Počet dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vypláca podpora na dobré životné podmienky zvierat, zdravie zvierat alebo posilnené opatrenia v oblasti biologickej bezpečnosti
RD	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments	70.4 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku

Overview

Špecifický cieľ **zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, znížiť plytvanie potravinami, ako aj zlepšiť dobré životné podmienky zvierat a bojovať proti antimikrobiálnej rezistencii**.

Intervenciou **Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)**, ktorá bude dobrovoľnou eko-schémou, Slovensko zabezpečí produkciu kvalitného mäsa a mlieka prostredníctvom podpory chovu zvierat na pasienkoch so splnením prísnych chovateľských podmienok. Intervenciou **Podpora dobrých životných podmienok zvierat (70.11)** Slovensko prispeje k zlepšeniu životných podmienok zvierat, čím zároveň sa napomôže znížiť antimikrobiálnu rezistenciu. Dopyt po takýchto produktoch rastie. Intervencie **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04), Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05) a Ekologické poľnohospodárstvo (70.4)** podporia rozvoj produkcie ekologických a bio produktov a produktov s označením kvality. **Sektorové intervencie** podporia uspokojenie dopytu po zdravých lokálnych potravinách. Pôjde o sektory:

·Ovocie a zelenina 49.11. - Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality

·Včelárske výrobky 55.1.3 - Podpora laboratórií a 55.1.5 – Marketing

·Víno 58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.

Potreba **Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat** (9.1) bude riešená intervenciou Podpora dobrých životných podmienok zvierat (70.11) a intervenciou Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2).

Intervencia Podpora dobrých životných podmienok zvierat (70.11) zlepší životné podmienky a obmedzí využívanie antibiotík podporou vo výške 232 mil. EUR zameranou na:

·Zlepšenie podmienok ustajnenia zvierat (dojníc, oviec a kôz),

·Používanie natívneho mlieka pri výžive teliat,

·Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat.

·Zlepšenie podmienok v zimovisku pre dojčiace kravy,

·Chov nosníc alternatívnymi systémami,
·Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok,
·Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných,
·Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny.

Intervencia Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2) bude dobrovoľnou výberovou eko-schémou, ktorá podporí udržiavanie dobrých životných podmienok zvierat realizáciu pastevného chovu (dojníc, oviec a kôz a mladého dobytka). Zachovanie pastevného chovu a pastierstva má zásadný význam pre udržanie poľnohospodárstva v niektorých lokalitách na Slovensku. Vplyvom intenzifikácie chovu zvierat sa zvieratá chovajú počas celého roka v ustajňovacích priestoroch, v ktorých sú kŕmené spravidla konzervovanými krmivami. Najprirodzenejší extenzívny spôsob chovu na pasienku je v dôsledku viacerých ťažkostí, ako ohrozovanie stád veľkými predátormi a ekonomicky neefektívnou produkciou obmedzovaný. Podpora pastevného chovu je kompenzáciou straty príjmu v dôsledku nižšej úžitkovosti a vyšších nákladov.
Sekundárne potrebu 9.1 naplnia intervencie Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04) a Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05). Zlepšia chov zvierat s dobrými životnými podmienkami prostredníctvom investícií a zároveň prispejú k **zníženiu rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov (potreba 9.2)**

Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov (potreba 9.2) bude podporená aj intervenciou Ekologické poľnohospodárstvo (70.4). Táto intervencia na 270 tis. ha pôdy podporí uplatňovanie trvalo udržateľného spôsobu hospodárenia s minimalizáciou priemyselných vstupov. Obmedzením vstupov prípravkov na ochranu rastlín intervencia prispeje k vyššej bezpečnosti potravín, krmív pre zvieratá a zlepšeniu kvality vody.

Propagácia zdravých lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov (potreba 9.3) bude uspokojovaná prostredníctvom Sektorových intervencií. Pôjde o nasledovné sektory a intervencie:
·Ovocie a zelenina 49.11. - Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality
·Včelárske výrobky 55.1.3 - Podpora laboratórií a 55.1.5 – Marketing
·Víno 58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.

2.1.SO9.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.SO9.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Target value
R.29 PR - Rozvoj ekologického poľnohospodárstva Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP) podporovanej zo SPP na účely ekologického poľnohospodárstva, s rozčlenením na účely zachovania ekologického poľnohospodárstva a na účely konverzie naň	14.09 %
R.43 PR - Obmedzenie používania antimikrobiálnych látok Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)	66.58 %
R.44 PR - Zlepšenie životných podmienok zvierat Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat	66.58 %

Justification of the targets and related milestones

R.29 - Rozvoj ekologického poľnohospodárstva /Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA)

podporovaný SPP pre ekologické poľnohospodárstvo, s rozdelením medzi údržbou a konverziou/: 14,09%

Ekologické poľnohospodárstvo prispieva k tomuto ukazovateľu plnou hodnotou 270 000 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo

R.43 - Obmedzenie používania antimikrobiálnych látok: podiel jednotiek hospodárskych zvierat, na ktoré sa vzťahujú podporované opatrenia s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok: 66,58%.
Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.18 a O.8, odpočíta sa hodnota za ovce a kozy (duplicita O.18 a O.8). Pre operáciu Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny sa uvádza kumulatívny počet DJ za všetky realizované turnusy, nie iba stav k 31.12. roka.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.10 Zlepšenie životných podmienok zvierat
31.2 Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat

R.44 - Zlepšenie životných podmienok zvierat: podiel jednotiek hospodárskych zvierat, na ktoré sa vzťahujú podporované opatrenia zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat: 66,58
Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.18 a O.8, odpočíta sa hodnota za ovce a kozy (duplicita O.18 a O.8). Pre operáciu Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny sa uvádza kumulatívny počet DJ za všetky realizované turnusy, nie iba stav k 31.12. roka.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.10 Zlepšenie životných podmienok zvierat
31.2 Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat

2.1.SO9.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Finančná alokácie pre špecifický cieľ 9 predstavuje sumu 232 mil. EUR z II. piliera a 46,2 mil. EUR z I. piliera. Alokácia je určená na podporu dobrých životných podmienok zvierat a zohľadňuje počty podporovaných DJ a vypočítané sadzby. Vypočítané sadzby vychádzajú z dodatočných nákladov a ušlého príjmu, ktoré vznikajú prijatím a dodržiavaním podmienok záväzku.

2.1.XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

2.1.XCO.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.XCO.1.1 Silné stránky

- fungujúce univerzity a výskumné ústavy venujúce sa pôdohospodárstvu a rozvoju vidieka,
- existujúca sieť poradcov a firiem venujúcich sa vzdelávaniu,
- existujúci systém environmentálneho vzdelávania v sektore pôdohospodárstva – lesná pedagogika,
- záujem mnohých fariem a obhospodarovateľov lesa o aplikáciu najnovších poznatkov vedy a techniky v pôdohospodárskej praxi,
- existencia NSRV a regionálnych antén, ktorých prácu je možné rozvíjať,
- relatívne vysoká vzdelanostná úroveň pôdohospodárov na Slovensku.

2.1.XCO.1.2 Slabé stránky

- nedostatočná prepojenosť praxe s vedou a výskumom,
- slabé zapojenie univerzít a výskumných ústavov do aplikovaného výskumu pre pôdohospodárstvo,
- slabá implementácia vzdelávania, poradenstva a EIP zo strany PRV a PPA a zhodnotenie účasti subjektov a úspešnosti ich aktivít v programoch výskumu a inovácií,
- nízka podpora vedy a výskumu v oblasti pôdohospodárstva, ochrany prírody a rozvoja vidieka,
- neuspokojivý transfer poznatkov do praxe a úroveň investícií a stavu rizikového kapitálu do aktivít vedy a výskumu v sektore,
- nedostatočná platforma AKIS a absencia uceleného systému ďalšieho poradenstva a vzdelávania v pôdohospodárstve,
- nedostatočný monitoring klimatických vplyvov na poľnohospodársku produkciu, ako aj monitoring vplyvu na životné prostredie (voda, pôda, vzduch, biodiverzita ...).

2.1.XCO.1.3 Príležitosti

- vytvorenie motivačného systému pre výskumné inštitúcie, vzdelávacie inštitúcie a pôdohospodárov na začatie a rozvoj vzájomne prospešných vzťahov v oblasti poradenstva a vzdelávania,
- prebratie skúseností z popredných krajín EÚ v oblasti rozvoja EIP,
- lepšia spolupráca univerzít s pôdohospodármi,
- rozvoj poradenstva a vzdelávania pôdohospodárov na regionálnej úrovni,
- zlepšenie informovanosti o prístupu k informáciám v oblasti poradenstva, vzdelávania a transferu vedomostí,
- zlepšenie adresnosti poradenstva a vzdelávania pre mladých, malých a stredných poľnohospodárov.

2.1.XCO.1.4 Hrozby

- chýbajúci funkčný systém AKIS,
- nezáujem pôdohospodárov a aktérov rozvoja vidieka o poradenstvo a vzdelávania v dôsledku zlého nastavenie novej SPP,
- nízka angažovanosť univerzít a výskumných ústavov v aplikovanom výskume a vzdelávaní pôdohospodárov,
- nízka podpora aplikovanej vedy na Slovensku,
- odliv kvalitných výskumníkov do zahraničia,
- podpora transferu poznatkov v LH prostredníctvom schém štátnej pomoci/schéme de minimis.

2.1.XCO.1.5 Iné poznámky

Na Slovensku AKIS predstavuje decentralizovaný fragmentovaný systém s existujúcimi hlavnými piliermi a čiastkovými systémami. Hlavnou výzvou v napredovaní systému AKIS v nasledujúcom období

preto bude vzájomné prepojenie čiastkových systémov a zároveň posilnenie spolupráce a sfunkčnenie niektorých prepojení v rámci jednotlivých čiastkových systémov (napr. farmári - lesníci), ako aj zahrnutie nových elementov do systému (napr. odborné školstvo, múzeá, environmentálne vzdelávanie a zvyšovanie povedomia).

V súčasnosti je systém vzdelávania poradcov rozdelený na dve hlavné zložky poľnohospodárstvo a lesníctvo a je zabezpečovaný primárne dvomi inštitúciami v gescii MPRV SR. Pôdohospodárski poradcovia väčšinou pôsobia v rámci materskej inštitúcie, ktorej vzťah k poradenskej činnosti svojich zamestnancov môže byť rôzny.

Výrazným problémom je chýbajúca platforma AKIS, ktorá by podporovala jednotlivých aktérov systému a uľahčovala výmenu informácií.

2.1.XCO.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno
10.2	Prepojenie existujúcich pilierov AKIS a zaradenie nových zložiek do systému	Vysoká	Áno
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno
10.4	Digitálna platforma AKIS pre zlepšenie prístupu stakeholderov k informáciám	Vysoká	Áno
10.5	Zníženie administratívneho zaťaženia pre implementáciu prierezového cieľa	Vysoká	Áno

2.1.XCO.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
Sectoral - Ovocie a zelenina	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu	49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny naj-lepších postupov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.7 - Výskum a vývoj	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu	67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	COOP(77) – Spolupráca	77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	O.1. Počet projektov operačnej skupiny európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP)
RD	KNOW(78) – Knowledge exchange and dissemination of information	78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy,

			poradenstva a zvyšovania povedomia
RD	KNOW(78) – Knowledge exchange and dissemination of information	78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia

Overview

Špecifický cieľ **modernizovať poľnohospodárstvo a vidiek s podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania zo strany poľnohospodárov prostredníctvom lepšieho prístupu k výskumu, inovácii, výmene vedomostí a odbornej príprave** Slovensko podporí:

Intervenciou **Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva (EIP, 77.2)**, ktorá podporí modernizáciu sektora inováciami a spoluprácou výskumníkov inovatívne riešiacich aktuálne problémy poľnohospodárov a lesníkov.

Sektorovými intervenciami v sektoroch ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov zameranými na výskum a vývoj, odbornú prípravu a poradenstvo.

Intervenciou **Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1)**, ktorá formou vzdelávacích aktivít prispeje k zvýšeniu vzdelania a poznatkov v environmentálnych a ekonomických oblastiach.

Intervenciou **Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2)**, ktorá podporí prenos špecifických poznatkov od poradcov k poľnohospodárom a lesníkom.

Vybudovaním novej štruktúry **AKIS**, ktorú bude zastrešovať Národné kompetenčné centrum zamerané na zefektívnenie výmeny vedomostí s cieľom modernizácie poľnohospodárstva a vidieka.

Digitálnou platformou AKIS, ktorá bude integrovať a flexibilne sprístupňovať najnovšie poznatky a inovácie.

Znížením administratívnej záťaže žiadateľov.

Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve (potreba 10.1) podporí intervencia Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva (EIP, 77.2). Slovensko podporí vznik skupín EIP zameraných na oblasti prvovýroby a spracovania poľnohospodárskych produktov a lesníctva. Skupiny budú podporené sumou 250 tis. EUR a podporí sa rozvoj inovačných riešení v pôdohospodárstve. Inovácie sa týkajú vstupov, procesov, postupov, alebo výstupov z poľnohospodárskej činnosti, alebo vývoja, či spracovania poľnohospodárskych produktov alebo obhospodarovania lesov. Intervencia zlepší prístup poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesov k inováciám, ktoré sú základom pre udržateľný a konkurencieschopný rozvoj sektora. Projekty budú súbežne sledovať 3 ciele: zvyšovanie produktivity sektora pôdohospodárstva, zabezpečenie udržateľného využívania prírodných zdrojov a zároveň ochranu biodiverzity. Do každého projektu bude zapojený subjekt z pôdohospodárskej praxe a projekt bude prepojený na výsledky vedy alebo výskumu. Operačné skupiny EIP, kde dochádza k prepojeniu vedy, výskumu a praxe, sú dôležitým nástrojom pri hľadaní spôsobov, ako zvrátiť dramatický úbytok biodiverzity v poľnohospodárskej krajine. Výsledky a poznatky z EIP projektov budú sprístupnené verejnosti cez AKIS platformu.

K naplneniu potreby prispejú aj Sektorové intervencie v sektore ovocie (49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, ktorá zároveň prispeje aj k potrebe 10.3) a mlieka a mliečnych výrobkov (67.4.7 - Výskum a vývoj, 67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov). Ich cieľom je dosiahnutie lepšej a efektívnejšej reakcie na situáciu na trhu, dosiahnutie konkurenčnej výhodu a optimalizácia výroby.

Prepojenie existujúcich pilierov AKIS a zaradenie nových zložiek do systému (potreba 10.2) zabezpečí nový systém AKIS, ktorý synergicky a koherentne prepojí národné a európske nástroje na podporu inovácií a výskumu a posilní budovanie funkčného systému holistického poradenstva. Nový systém AKIS odstráni slabé stránky súčasného systému a na horizontálnej a vertikálnej úrovne využije

a zastreší existujúcich aktérov. Vznikne Národné kompetenčné centrum AKIS, ktoré zabezpečí efektívny prenos poznatkov a inovácií.

Podporu ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia (potreba 10.3) zabezpečia intervencie Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1) a Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2).

Intervencia Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1) prispeje ku zvýšeniu kvality vzdelania sektore pôdohospodárstva prostredníctvom rôznorodých vzdelávacích a demonštračných aktivít. Vzdelávanie bude zamerané na:

Environmentálne oblasti: zadržiavanie vody v krajine, hospodárenie s pôdou prospešné pre krajinu a klímu, ekologické poľnohospodárstvo, udržateľný manažment prírodných zdrojov, nízko-uhlíkové a obehové hospodárstvo, dobré životné podmienky zvierat, prírode blízke hospodárenie v lesoch a iné.

Ekonomické oblasti: vznik a prínosy odbytových organizácií výrobcov, zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov prostredníctvom zavádzania technologických a netechnologických inovácií a digitalizácie, sieťovanie a spolupráca v lokálnych produkčných reťazcoch, zlepšenie konkurencieschopnosti a obhospodarovania lesov.

Podporené budú dlhodobé vzdelávacie kurzy a krátkodobé demonštračné aktivity, pričom 20% alokovaných zdrojov bude vyčlenených na vzdelávanie mladých poľnohospodárov.

Intervencia Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2) bude založená na prenose poznatkov od poradcov smerom k poľnohospodárom a lesníkom. Účasť na aktivitách bude otvorená pre všetky subjekty a intervencia tak prispeje aj k podpore začatia podnikania nových subjektov v pôdohospodárstve. Oblasti poradenstva budú v súlade s článkom 15 nariadenia EÚ a poradcovia budú súčasťou platformy AKIS a jej digitálnej platformy.

Digitálna platforma AKIS pre zlepšenie prístupu stakeholderov k informáciám (potreba 10.4) vznikne ako efektívny a moderný nástroj na prenos poznatkov, inovácií a vedomosti. Bude súčasťou nového systému AKIS a digitalizácia zároveň vytvorí nástroje, ktoré znížia administratívnu záťaž pri implementácii SPP.

Zníženie administratívneho zaťaženia pre implementáciu prierezového cieľa (potreba 10.5) zabezpečí prioritne plná elektronická komunikácia so žiadateľom vo všetkých fázach od podania žiadosti až po vydanie rozhodnutia. Nové technológie a inovácie prispejú k zjednodušeniu podávania žiadostí, rýchlejšiemu a efektívnemu získavaniu údajov pre výkon potrebných kontrolných postupov a skráteniu rozhodovacieho procesu. Administratívne zaťaženie žiadateľov napomôžu znížiť:

·Využívanie služieb Ústredného portálu verejnej správy

·Uplatňovanie zásady jedenkrát a dosť

·Funkcionality IACS a aplikácie Geopriestorová žiadosť na plochu (GSA)

·Centrálny portál pre žiadateľov

·Využívanie elektronických nástrojov na prevenciu podvodov a boj s korupciou

·Nástroje na kontrolu a monitoring

Národné kompetenčné centrum AKIS taktiež prispeje k potrebe zabezpečením administratívneho poradenstva pre záujemcov a beneficientov s cieľom lepšieho pochopenia cieľov intervencií a možností ako prispieť k naplneniu ich cieľov.

2.1.XCO.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

2.1.XCO.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu	Target

zobrazené tučným písmom]	value
R.1 CU PR - Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom vedomostí a inovácie Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP in order to enhance sustainable economic, social, environmental, climate and resource efficiency performance	10508.00
R.2 CU - Prepojenie poradenstva a vedomostných systémov Počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)	250.00
R.3 CU - Digitalizácia poľnohospodárstva Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie	3.04 %
R.28 CU - Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom vedomostí Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP related to environmental or climate-related performance	2300.00

Justification of the targets and related milestones

R.1 Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom znalostí a inovácií: Slovensko podporí 10 508 osôb benefitujúcich z poradenstva, odbornej prípravy, výmeny znalostí alebo účasti v operačných skupinách EIP podporených SPP v záujme zlepšenia udržateľnej hospodárskej, environmentálnej výkonnosti a výkonnosti v oblasti klímy a efektívneho využívania zdrojov.

Ukazovateľ je relevantný aj pre špecifický cieľ 3, vykazujú sa rovnaké hodnoty.

Zahŕňa nasledovné intervencie/aktivity:

1. 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva
2. 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania
3. 78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva
4. Vzdelávacie a informačné aktivity Siete SPP
5. 67.4.7 Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky
6. 67.4.12 Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

Ukazovateľ vykazuje počet osôb benefitujúcich zo vzdelávacích aktivít (vrátane aktivít vykonávaných sieťou SPP), poradenstva a zapojenia sa do operačných skupín EIP.

Ukazovateľ bol stanovený ako súčet:

1. počtu osôb zapojených do operačných skupín EIP (pričom do jedného projektu predpokladáme, že sa zapoja minimálne 2 subjekty, t.j. počet projektov operačných skupín EIP x 2)
2. počtu osôb benefitujúcich zo vzdelávacích aktivít (pričom v rámci jednej vzdelávacej aktivity predpokladáme 20 účastníkov, t.j. predpokladaný počet vzdelávacích aktivít x 20). Počas programového obdobia predpokladáme 4188 vyškolených osôb v rámci intervencie Prenos znalostí a poznatkov formou vzdelávania (78.1)
3. počtu osôb benefitujúcich z poradenstva (počet beneficientov z poradenstva sa rovná počtu vykonaných poradenských aktivít + počet vyškolených poradcov) Počas programového obdobia predpokladáme 2500 osôb, ktorým bude poskytnuté poradenstvo a 250 aktívnych poradcov, ktorým bude prostredníctvom seminárov, školení, kurzov, koučingu, e-learningu, konferencií, workshopov na farmách v SR i v zahraničí umožnené zvyšovať svoju odbornosť
4. počtu osôb benefitujúcich zo vzdelávacích a informačných aktivít Siete SPP (predpokladaných 1723 vyškolených osôb ročne - stanovených ako priemerný počet účastníkov vzdelávacích a informačných aktivít NSRV za roky 2016-2021)
5. počtu osôb, ktoré budú využívať podporné opatrenia na poradenstvo a ďalšie vzdelávanie zo sektorových intervencií: 67.4.7 Výskum a vývoj - sektor Mlieko a mliečne výrobky a 67.4.12 Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky (hodnota bola stanovená na 654).

R.2 Prepojenie poradenstva a vedomostných systémov: Slovensko podporí zapojenie 250 poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS).

Zahŕňa nasledovné intervencie:

1. Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2)

Ukazovateľ vykazuje počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)

Ukazovateľ bol stanovený na základe predpokladaného počtu vyškolených poradcov.

Predpokladáme, že počas programového obdobia bude vybraných a aktívnych 250 poradcov zaradených do AKIS.

R.3: Digitalizácia poľnohospodárstva: Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

73.4 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch

73.5 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár

77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva

78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania

Cieľová hodnota (799 fariem) zahŕňa len projekty zamerané na digitálne technológie.

Hodnota míľnikov reflektuje na nábehovú krivku implementácie projektových intervencií.

R.28 Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom vedomostí a inovácie: počet osôb benefitujúcich z poradenstva, odbornej prípravy, výmeny znalostí alebo účasti v operačných skupinách EIP podporených SPP v záujme zlepšenia, environmentálnej výkonnosti a výkonnosti v oblasti klímy: 2300 osôb

Zahŕňa nasledovné intervencie:

1. Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva (77.2)
2. Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1)
3. Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2)

Metodika je rovnaká ako pri ukazovateli R.1. Ukazovateľ R.28 vykazuje počet osôb benefitujúcich zo vzdelávacích aktivít, poradenstva alebo participujúcich na operačných skupinách EIP na aktivitách, ktoré sa týkajú enviroklimatických cieľov.

Ukazovateľ bol stanovený na základe predpokladaného počtu osôb benefitujúcich z projektov zameraných na enviroklimatické témy, t.j. 2300 osôb.

2.1.XCO.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Operačné skupiny EIP

Slovensko podporí implementáciu projektov operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva celkovou sumou 14 mil. EUR. Priemerná výška podporeného projektu bola určená na základe predchádzajúcich skúseností. Alokácia predstavuje kompromis medzi možnosťami rozpočtu SP a očakávanými výstupmi.

Projekty zameraná na prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania a prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva

Slovensko podporí výmenu vedomostí a informácií a poradenstvo poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych podnikoch a komunitách, ako aj výmenu poznatkov a vedomostí v oblasti ochrany prírody, životného prostredia a klímy, vrátane akcií v oblasti environmentálneho vzdelávania a povedomia sumou 14 mil. EUR. Priemerná výška podporeného projektu bola určená na základe predchádzajúcich skúseností. Alokácia predstavuje kompromis medzi možnosťami rozpočtu SP a očakávanými výstupmi.

2.2 Kontextové ukazovatele a iné hodnoty používané na výpočet cieľových hodnôt

Kontextové ukazovatele (kód PMEF)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Aktualizovaná hodnota	Aktualizovaný rok	Odôvodnenie/Poznámky	Zdroj údajov
C.01 Celkové vidiecke obyvateľstvo (Počet)	2 036 437,00	2020				
C.05 Celková lesnatá plocha (hektár)	2 258 267,00	2018				
C.12 Celkový počet poľnohospodárskych podnikov (Počet)	25 660,00	2016				
C.17 Celková využívaná poľnohospodárska plocha (hektár)	1 915 730,00	2019				
C.19 Celková poľnohospodárska a lesnatá plocha v územiach sústavy Natura 2000 (hektár)	367 357,00	2018	1 372 005,00	2021		Ministerstvo životného prostredia/ Štátna ochrana prírody SR
C.23 Celkový počet dobytčích jednotiek (Počet)	621 590,00	2016				
D.35 Celkový počet včelích úľov oznámených Európskej komisii: priemer za posledné tri roky dostupný v čase vypracovania plánu. (Počet)	314 765,00	2020				

2.3 Plán cieľových hodnôt

2.3.1 Súhrnná tabuľka

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
R.1 CU PR Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom vedomostí a inovácie Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP in order to enhance sustainable economic, social, environmental, climate and resource efficiency performance	SO3, XCO	1 723	3 518	4 092	5 340	7 006	9 162	10 508	10 508
R.2 CU Prepojenie poradenstva a vedomostných systémov Počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)	XCO	0	0	50	100	150	200	250	250
R.3 CU Digitalizácia poľnohospodárstva Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie	XCO	%	%	0,16 %	0,58 %	1,17 %	1,95 %	3,04 %	3,04 %
R.3 Čitateľ: Počet prijímateľov príslušnej vyplatenej podpory				40	150	300	500	779	779
R.3 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.4 Prepojenie podpory príjmu s normami a osvedčenými postupmi Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite	SO1	%	95,92 %	95,92 %	95,92 %	95,92 %	95,92 %	%	95,92 %
R.4 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	1 837 507 ha	1 837 507 ha	1 837 507 ha	1 837 507 ha	1 837 507 ha	ha	1 837 507 ha
R.4 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.5 Riadenie rizík Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými	SO1	%	8,03 %	8,09 %	8,11 %	8,11 %	7,79 %	%	8,11 %

nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP									
R.5 Čitateľ: Počet poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie príslušná podpora			2 060	2 075	2 080	2 080	2 000		2 080
R.5 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.6 [PR] Prerozdelenie v prospech menších poľnohospodárskych podnikov Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)	SO1	%	125,51 %	125,51 %	125,51 %	125,51 %	125,51 %	%	125,51 %
R.6 Čitateľ: Priemerná priama platba na hektár vyplatená prijímateľom, ktorí nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov		EUR/ha	273 EUR/ha	273 EUR/ha	273 EUR/ha	273 EUR/ha	273 EUR/ha	EUR/ha	273 EUR/ha
R.6 Menovateľ: Priemerná priama platba na hektár vyplatená všetkým prijímateľom		EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	EUR/ha	217 EUR/ha
R.7 [PR] Zintenzívnenie podpory poľnohospodárskym podnikom v oblastiach s osobitnými potrebami Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)	SO1	%	167,20 %	167,20 %	167,20 %	167,20 %	167,20 %	%	167,20 %
R.7 Čitateľ: Priemerná podpora príjmu na hektár pre prijímateľov v oblastiach s osobitnými potrebami		EUR/ha	364 EUR/ha	364 EUR/ha	364 EUR/ha	364 EUR/ha	364 EUR/ha	EUR/ha	364 EUR/ha
R.7 Menovateľ: Priemerná podpora príjmu na hektár vyplatená všetkým prijímateľom		EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	EUR/ha	217 EUR/ha
R.8 Cielená podpora poľnohospodárskym podnikom v špecifických sektoroch Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality	SO2	%	16,34 %	16,34 %	16,34 %	16,34 %	16,34 %	%	16,34 %
R.8 Čitateľ: Počet prijímateľov viazanej podpory príjmu			4 193	4 193	4 193	4 193	4 193		4 193
R.8 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.9 [CU PR] Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú	SO2, SO3, SO8	0,20 %	0,25 %	0,58 %	1,95 %	4,68 %	7,79 %	9,74 %	9,74 %

podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov									
R.9 Čitateľ: Počet prijímateľov prijímajúcich príslušnú podporu		51	65	150	500	1 200	2 000	2 500	2 500
R.9 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.10 CU PR Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP	SO1, SO2, SO3, SO4, SO5, SO8	0,00 %	0,25 %	0,40 %	0,49 %	0,51 %	0,53 %	0,00 %	0,53 %
R.10 Čitateľ: Počet prijímateľov príslušnej podpory		0	65	102	126	131	136	0	136
R.10 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.11 /Bravčové mäso Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	SO2, SO3, SO4, SO8	0,00 %	3,05 %	5,33 %	6,09 %	7,62 %	9,52 %	0,00 %	9,52 %
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		0 EUR	4 000 000 EUR	7 000 000 EUR	8 000 000 EUR	10 000 000 EUR	12 499 500 EUR	0 EUR	12 499 500 EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	131 300 000 EUR	131 300 000 EUR	131 300 000 EUR	131 300 000 EUR	131 300 000 EUR	EUR	131 300 000 EUR
R.11 /Mlieko a mliečne výrobky Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	SO1, SO2, SO3, SO4, SO5, SO8	0,00 %	8,97 %	13,45 %	17,94 %	17,94 %	17,94 %	0,00 %	17,94 %
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		0 EUR	26 000 000 EUR	39 000 000 EUR	52 000 000 EUR	52 000 000 EUR	52 000 000 EUR	0 EUR	52 000 000 EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	289 910 000 EUR	289 910 000 EUR	289 910 000 EUR	289 910 000 EUR	289 910 000 EUR	EUR	289 910 000 EUR
R.11 /Ovčie a kozie mäso Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	SO2, SO3	0,00 %	7,42 %	9,28 %	12,52 %	12,99 %	13,45 %	0,00 %	13,45 %
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		0 EUR	800 000 EUR	1 000 000 EUR	1 350 000 EUR	1 400 000 EUR	1 450 000 EUR	0 EUR	1 450 000 EUR

R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	10 780 000 EUR	10 780 000 EUR	10 780 000 EUR	10 780 000 EUR	10 780 000 EUR	EUR	10 780 000 EUR
R.11 /Zemiaky Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	SO3	%	%	%	%	%	%	%	%
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
R.11 /Ovocie a zelenina Koncentrácia ponuky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors	SO2, SO3, SO4	%	%	%	%	%	%	%	%
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
R.12 Adaptácia na zmenu klímy Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy	SO4	0,15 %	15,56 %	15,60 %	15,60 %	15,67 %	15,47 %	0,07 %	15,67 %
R.12 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		2 840 ha	298 000 ha	298 913 ha	298 913 ha	300 131 ha	296 381 ha	1 381 ha	300 131 ha
R.12 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.13 PR Zníženie emisií v sektore chovu hospodárskych zvierat Share of livestock units (LU) under supported commitments to reduce emissions of greenhouse gases and/or ammonia, including manure management	SO4	%	8,43 %	8,43 %	8,43 %	8,43 %	8,43 %	%	8,43 %
R.13 Čitateľ: Počet dobytčích jednotiek, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba			52 410	52 410	52 410	52 410	52 410		52 410
R.13 Menovateľ: Celkový počet dobytčích jednotiek		621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590
R.14 PR Ukladanie uhlíka v pôdach a biomase: Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to	SO4, SO5, SO6	0,15 %	25,12 %	25,38 %	25,38 %	25,44 %	25,25 %	0,72 %	25,44 %

maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)									
R.14 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		2 840 ha	481 225 ha	486 161 ha	486 161 ha	487 379 ha	483 629 ha	13 821 ha	487 379 ha
R.14 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.15 CU Ekologická energia z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a z iných obnoviteľných zdrojov energie Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)	SO4	MW	MW	MW	1 MW	3 MW	6 MW	10 MW	10 MW
R.16 CU Investície súvisiace s klímou Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov	SO4	0,20 %	0,35 %	0,43 %	0,62 %	0,74 %	0,97 %	1,17 %	1,17 %
R.16 Čitateľ: Počet poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu zo SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov		51	89	111	160	190	250	300	300
R.16 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.17 CU PR Zalesnená pôda Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia	SO4	ha	278 ha	278 ha	2 181 ha	2 881 ha	4 281 ha	4 981 ha	4 981 ha
R.18 CU Investičná podpora lesohospodárskeho sektora Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora	SO4, SO8	EUR	EUR	EUR	6 000 000 EUR	21 000 000 EUR	48 000 000 EUR	72 000 000 EUR	72 000 000 EUR
R.19 PR Zlepšenie a ochrana pôd Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie	SO5, SO6	%	19,80 %	19,97 %	19,97 %	19,97 %	19,97 %	0,16 %	19,97 %

pôdy plodinami, striedanie plodín aj so strukovinami)									
R.19 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	379 283 ha	382 500 ha	382 500 ha	382 500 ha	382 500 ha	3 128 ha	382 500 ha
R.19 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.20 [PR] Zlepšenie kvality ovzdušia Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie amoniaku	SO5	%	0,81 %	0,81 %	0,81 %	0,81 %	0,81 %	%	0,81 %
R.20 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	15 600 ha	15 600 ha	15 600 ha	15 600 ha	15 600 ha	ha	15 600 ha
R.20 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.21 [PR] Ochrana kvality vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov	SO5, SO6	0,15 %	29,77 %	32,06 %	32,06 %	32,07 %	31,87 %	2,26 %	32,07 %
R.21 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		2 839 ha	570 233 ha	614 103 ha	614 103 ha	614 353 ha	610 603 ha	43 370 ha	614 353 ha
R.21 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.22 [PR] Udržateľné hospodárenie so živinami Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami	SO5, SO6	%	27,86 %	30,12 %	30,13 %	30,13 %	30,13 %	2,26 %	30,13 %
R.22 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	533 683 ha	577 053 ha	577 153 ha	577 203 ha	577 253 ha	43 370 ha	577 253 ha
R.22 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.23 [PR] Udržateľné využívanie vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť vodnú bilanciu	SO4, SO5	%	0,83 %	0,85 %	0,85 %	0,90 %	0,89 %	0,08 %	0,90 %
R.23 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	15 830 ha	16 372 ha	16 314 ha	17 290 ha	17 139 ha	1 488 ha	17 290 ha
R.23 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.24 [PR] Udržateľné a obmedzené používanie	SO5	0,15 %	16,53 %	17,23 %	17,23 %	17,24 %	17,05 %	0,67 %	17,24 %

pesticídov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov									
R.24 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		2 840 ha	316 680 ha	330 050 ha	330 050 ha	330 300 ha	326 550 ha	12 870 ha	330 300 ha
R.24 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.25 Environmentálna výkonnosť v sektore chovu hospodárskych zvierat: Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť environmentálnu udržateľnosť	SO6	%	0,88 %	0,88 %	0,88 %	0,88 %	0,88 %	%	0,88 %
R.25 Čitateľ: Počet dobytčích jednotiek, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba			5 450	5 450	5 450	5 450	5 450		5 450
R.25 Menovateľ: Celkový počet dobytčích jednotiek		621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590
R.26 [CU] Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje	SO4, SO5	%	0,39 %	0,47 %	1,71 %	1,78 %	1,86 %	%	1,86 %
R.26 Čitateľ: Počet poľnohospodárskych podnikov prijímajúcich príslušnú podporu			101	121	438	457	476		476
R.26 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.27 [CU] Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas	SO4, SO5			60	93	146	227	383	383
R.28 [CU] Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom vedomostí Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European	XCO			30	200	800	1 500	2 300	2 300

Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP related to environmental or climate-related performance									
R.29 [PR] Rozvoj ekologického poľnohospodárstva Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP) podporovanej zo SPP na účely ekologického poľnohospodárstva, s rozčlenením na účely zachovania ekologického poľnohospodárstva a na účely konverzie naň	SO5, SO9	%	13,42 %	14,09 %	14,09 %	14,09 %	14,09 %	0,67 %	14,09 %
R.29 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	257 130 ha	270 000 ha	270 000 ha	270 000 ha	270 000 ha	12 870 ha	270 000 ha
R.29 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.30 [PR] Podpora udržateľného obhospodarovania lesov Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb	SO4, SO6	%	1,52 %	1,52 %	1,52 %	1,52 %	1,51 %	0,00 %	1,52 %
R.30 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	34 230 ha	34 359 ha	34 301 ha	34 309 ha	34 158 ha	107 ha	34 359 ha
R.30 Menovateľ: Celková lesnatá plocha		2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha
R.31 [PR] Zachovanie biotopov a druhov Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices	SO5, SO6	%	50,23 %	50,44 %	50,44 %	50,44 %	50,44 %	0,88 %	50,44 %
R.31 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	962 200 ha	966 223 ha	966 223 ha	966 223 ha	966 223 ha	16 893 ha	966 223 ha
R.31 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.33 Zlepšenie riadenia sústavy Natura 2000 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky	SO6	%	7,68 %	7,68 %	7,68 %	7,68 %	7,68 %	%	7,68 %
R.33 Čitateľ: Hektáre s príslušnými záväzkami v lokalitách sústavy Natura 2000		ha	105 363 ha	105 363 ha	105 363 ha	105 363 ha	105 363 ha	ha	105 363 ha
R.33 Menovateľ: Celková poľnohospodárska a lesnatá plocha		1 372 005	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005	1 372 005 ha

v územiach sústavy Natura 2000		ha						ha	
R.34 [PR] Zachovanie krajinných prvkov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov	SO6	0,15 %	0,97 %	1,00 %	1,00 %	1,01 %	0,81 %	%	1,01 %
R.34 Čitateľ: Využívaná poľnohospodárska plocha (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov		2 840 ha	18 600 ha	19 100 ha	19 100 ha	19 350 ha	15 600 ha	ha	19 350 ha
R.34 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.35 [CU] Zachovanie včelstiev Share of beehives supported by the CAP	SO2, SO6	85,78 %	88,96 %	90,54 %	92,13 %	93,72 %	93,72 %	93,72 %	93,72 %
R.35 Čitateľ: Počet včelstiev, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba		270 000	280 000	285 000	290 000	295 000	295 000	295 000	295 000
R.35 Menovateľ: Celkový počet včelích úľov oznámených Európskej komisii: priemer za posledné tri roky dostupný v čase vypracovania plánu.		314 765	314 765	314 765	314 765	314 765	314 765	314 765	314 765
R.36 [CU] [PR] Generačná obnova Počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia	SO7		673	673	673	673	673	1 000	1 000
R.37 [CU] Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach New jobs supported in CAP projects	SO8	0	0	15	60	250	350	500	500
R.38 [CU] Rozsah iniciatívy LEADER Podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja	SO8	98,21 %	98,21 %	98,21 %	98,21 %	98,21 %	98,21 %	98,21 %	98,21 %
R.38 Čitateľ: Vidiecke obyvateľstvo, na ktoré sa vzťahujú MAS financované prostredníctvom iniciatívy LEADER počas programového obdobia		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
R.38 Menovateľ: Celkové vidiecke obyvateľstvo		2 036 437	2 036 437	2 036 437	2 036 437	2 036 437	2 036 437	2 036 437	2 036 437
R.39 [CU] Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj	SO3, SO8				30	90	200	300	300

R.43 [PR] Obmedzenie používania antimikrobiálnych látok Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)	SO5, SO9	%	66,58 %	66,58 %	66,58 %	66,58 %	66,58 %	%	66,58 %
R.43 Čitateľ: Počet dobytčích jednotiek, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba			413 859	413 859	413 859	413 859	413 859		413 859
R.43 Menovateľ: Celkový počet dobytčích jednotiek		621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590
R.44 [PR] Zlepšenie životných podmienok zvierat Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat	SO5, SO9	%	66,58 %	66,58 %	66,58 %	66,58 %	66,58 %	%	66,58 %
R.44 Čitateľ: Počet dobytčích jednotiek, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba			413 859	413 859	413 859	413 859	413 859		413 859
R.44 Menovateľ: Celkový počet dobytčích jednotiek		621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590

2.3.2 Plánované intervencie a výstupy s priamou a významnou väzbou na ukazovatele výsledkov
Please look in section 2.3.2 at SFC2021

2.3.3 Consistency with and contribution to the Union targets for 2030 set out in the Farm to Fork Strategy and the EU Biodiversity for 2030

Strategický plán SPP je v súlade s cieľmi Únie na rok 2030 stanovenými v stratégii „Z farmy na stôl“ a „Biodiverzita EÚ do roku 2030“. Slovensko na environmentálne výdavky vynaloží 27,4% rozpočtu priamych platieb a 47,4% rozpočtu II. piliera.

	ØEÚ-27	SR
Podiel ekologického poľnohospodárstva (2019)	8.50%	**10.40%**
Používanie pesticídov (2019, kg/ha)	2 113	**1 228**
Riziko používania pesticídov (2019 oproti priemeru 2011-2013)	79	**78**
Emisie zo živočíšnej výroby (2019 na VDJ)	2.73 t	**2.72 t**
Podiel poľnohospodárstva na emisiách skleníkových plynov (2019)	10.40%	**6.70%**
Predaj antimikrobilnych látok (2018, mg na zviera)	118 mg	**49 mg**
Biodiverzita: Index poľného vtáctva (2018, 2010=100%)	83.10%	**83.50%**
Podiel poľnohospodárskej pôdy v Natura 2000 (2018)	9.90%	**15.50%**
Podiel lesov v Natura 2000 (2018)	31%	**46.60%**
Obsah organického uhlíka v pôde (2015)	43.1 g/kg	**22.4 g/kg**

SP SPP zvýši podiel ekologického poľnohospodárstva z 10% na 14%.

SP SPP zvýši podiel ekologického poľnohospodárstva z 10% na 14%. V roku 2019 malo Slovensko v ekologickom poľnohospodárstve 10,4% poľnohospodárskej pôdy, kým priemer EÚ bol na úrovni 8,5%. Intervencia Ekologické poľnohospodárstvo podporí ekologické hospodárenie na 270 tis. ha pôdy čiastkou 179,8 mil. EUR, čo predstavuje nárast výmery pôdy v ekologickom poľnohospodárstve o 72% a nárast rozpočtovej alokácie o 63% oproti predchádzajúcemu programovaciemu obdobiu. V roku 2020 malo Slovensko v ekologickom poľnohospodárstve 158 tis. ha pôdy, z toho orná pôda tvorili 90 tis. ha, TTP 177 tis. ha, ovocie, zelenina a vinohrady 3 tis. ha.

Intervencie s najväčším prínosom pre zvýšenie podielu ekologického poľnohospodárstva:

1. Ekologické poľnohospodárstvo (70.4)

SP SPP zvráti stratu biodiverzity

Celofarmová eko-schéma rozdelí veľké parcely na menšie (max 50 ha, v chránených územiach maximálna veľkosť parcely môže byť 20 hektárov) na celkovej ploche 477 tisíc hektárov a vytvorí neproduktívne prvky a deliace biopásy v celkovej výmere 17,5 tisíc ha, čo predstavuje 1,3% výmery ornej pôdy na Slovensku. Celofarmová eko-schéma prispeje k biodiverzite na ornej pôde, kde je hlavný problém Slovenska s biodiverzitou. Celofarmová eko-schéma prispeje k zvráteniu poklesu biodiverzity aj prostredníctvom podpory zatrávnenie medziradí v sadoch a vinohradoch. V rámci TTP podporí celofarmová eko-schéma biodiverzitu prostredníctvom oneskoreného termínu kosenia na 3-15% rozlohy TTP. Alternatívou k odloženému termínu kosenia na pasenie na 10 percentách TTP.

SP SPP prispeje k ochrane biotopu dropa veľkého, sysľa pasienkového, biotopov trávnych porastov na celkovej výmere 208 553 ha. Zatrávňovanie ornej pôdy sa plánuje realizovať na plochách mokradí, alúvií

orných pôd najmä v chránených územiach na rozlohe 7 023 ha. Intervencia SP SPP podporí tie plemená hospodárskych zvierat, ktorých stavy poklesli pod kritickú úroveň celkovou sumou 6 mil. EUR. Platbou v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde sa podporia územia v 4. a 5. stupni ochrany s cieľom zachovania biotopov a krajinných oblastí na celkovej rozlohe 2,2 tis. ha. SP SPP zabezpečí ochranu chránených vtáčích území, území európskeho významu a biotopov hlucháňa hôrneho na 34 tis. ha pôdy a podporí starostlivosť o lesné pozemky v územiach spadajúcich do 5. stupňa ochrany vrátane území Natura 2000 na 26,5 tis. ha.

Intervencií s najväčším prínosom k biodiverzite:

1. Celofarmová eko-schéma (31.1): biopásy na ornej pôde, rozdelenie parciel na výmere 477 tis. ha
2. Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.7): ochrana biotopu dropa veľkého, sysľa pasienkového, biotopov trávnych porastov na 208 553 ha
3. Zatrávňovanie ornej pôdy (70.8): podpora realizovaná na stanovených plochách mokradí, alúvií orných pôd najmä v chránených územiach na rozlohe 7 023 ha.
4. Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat (70.9): chov tých plemien, ktorých stavy poklesli pod kritickú úroveň bude podporený sumou 6 mil. EUR
5. Platbou v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP, 72.1): územia 4. a 5. stupni ochrany s cieľom zachovania biotopov a krajinných oblastí na 2,2 tis. ha
6. Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10): ochrana v chránených vtáčích územiach, územiach európskeho významu a hlucháňa hôrneho na 34 tis. ha
7. Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2): starostlivosť o lesné pozemky v územiach spadajúcich do 5. stupňa ochrany vrátane území Natura 2000 na 26,5 tis ha
8. Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny (49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity) a včelárskych výrobkov (55.1.1 - Technická asistencia a 55.1.2 – Investície) podporia biodiverzitu a jej ochranu.

SP SPP podporí mitigáciu zmien klímy a adaptáciu na zmenu klímy

Mitigáciu zmien klímy Slovensko v rámci SP SPP podporí prostredníctvom dotovania zakladania a údržby agrolesníckych systémov na celkovej ploche 1350 ha, prostrednictvom zakladania a udržiavania líniových vegetačných prvkov na ploche 31 ha a prostredníctvom zalesňovania a údržby zalesňovanej pôdy na celkovej ploche 100 ha. Mitigáciu zmien klímy podporí ekologické poľnohospodárstvo na celkovej ploche 270 tisíc ha poľnohospodárskej pôdy a prostredníctvom podpory šetrných postupov v produkcií ovocia, zeleniny a zemiakov na celkovej ploche 24 tis ha.

V lesoch Slovensko podporí mitigáciu zmien klímy podporou ozdravných opatrení v lesoch s pozitívnym vplyvom na klímu a neproduktívnymi investíciami na zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha ako aj investíciami do vodozádržnej funkcie lesa SP SPP podporí vodozádržne opatrenia na poľnohospodárskej pôde a rekonštrukciu a modernizáciu závlahovej infraštruktúry.

Sektorové investície prispejú k ochrane vody, zlepšeniu využívania vody, zmierňovaniu zmeny klímy a adaptáciu na ňu, k šetreniu energie a používaniu energie z obnoviteľných zdrojov, reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov, zefektívnenie prepravy a skladovania.

Intervencií s najväčším prínosom pre klimatickú akciu:

1. Zakladanie agrolesníckeho systému (73.01)
2. Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.1): 1350 ha
3. Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.02)
4. Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.2): 31 ha
5. Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03)
6. Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.3): 100 ha
7. Ekologické poľnohospodárstvo (70.4)
8. Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne

investície) (73.14)
9. Projekty ozdravných opatrení v lesoch (73.16)
10. 10. Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície, 73.22)
11. Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem (73.12)
12. Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa (73.13)
13. Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah (73.11)
14. Sektorové intervencie v sektoroch ovocia a zeleniny, vína, mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa:

Ovocie a zelenina:

·49.4. - Ochrana pôdy

·49.5. -Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania

·49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

·49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov

Víno:

·58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

Mlieko a mliečne výrobky:

·67.4.10 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií

·67.4.9- Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Bravčové mäso:

·67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií

·67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

SP SPP prispeje k zníženiu emisií

SP SPP podporí investície do znižovania skleníkových plynov na farmách. Budú podporené investície na zvýšenie frekvencie zhŕňania hnoja, inštalácia pásov na odstraňovanie trusu a sušenie trusu v zariadeniach na chov nosníc a investície na uskladnenie a zapracovanie organických hnojív. Na tento účel Slovensko alokuje 30 mil. EUR.

Podpora dobrých životných podmienok zvierat prispeje k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia. Pastevný chov je najšetrnejší spôsob chovu zvierat a zodpovedá prirodzeným potrebám zvierat s priaznivým dopadom na klímu v porovnaní s inými formami chovu. Na tento účel Slovensko alokuje 46.2 mil. EUR.

Intervencie s najväčším prínosom pre klimatickú akciu:

1. Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.08)
2. Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)

SP SPP posilní záchyt uhlíka

V rámci eko-schémy sa na štvrtine ornej pôdy ročne podporí zlepšovanie štruktúry pôdy s pozitívnym vplyvom na záchyt uhlíka. Záchyt uhlíka podporia aj agrolesnícke systémy, líniové vegetačné prvky a zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

Intervencií s najväčším prínosom pre záchyt uhlíka:

1. Eko-schéma (31.1): hnojenie maštaľným hnojom, kompostom, zaorávanie slamy a medziplodiny
2. Zakladanie agrolesníckeho systému (73.1): 320 projektov
3. Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.1): 1350 ha
4. Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.2): 31 projektov
5. Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.2): 31 ha
6. Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.3): 21 projektov
7. Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.3): 100 ha
8. Ekologické poľnohospodárstvo (70.4): 270 tis. ha

SP SPP posilní ochranu a funkcie lesov

SP SPP podporí ozdravné opatrenia v lesoch, prírode blízke hospodárenie v lesoch, zlepšenie hospodárenia v lesoch malých výmer a investície so zameraním na ochranu lesov.

Intervencie s najväčším prínosom pre posilnenie ochrany a funkcie lesov:

1. Projekty ozdravných opatrení v lesoch (73.16)
2. Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (73.14) podporia udržateľné lesné hospodárstvo zameraním na pestovné opatrenia
3. Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (73.20) bude zameraná na udržateľné obhospodarovanie lesov, podporu spolupráce obhospodarovateľov lesov a nákup novej techniky
4. Produktívnymi investíciami v lesoch

SP SPP prispeje k zníženiu používania a rizika pesticídov

SP SPP zníži používanie pesticídov a rizika používania pesticídov prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva, podporou precízneho hnojenia a podporou šetrného hospodárenia.

Intervencie s najväčším prínosom pre zníženie používania rizika pesticídov:

1. Ekologické poľnohospodárstvo (70.4) na výmere 270 tis. hektárov podporí úplné vzdanie sa používania chemických látok. Tým sa podporí udržateľný manažment prírodných zdrojov. Intervencia, 270 tis. ha
2. Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (70.5) prispeje k ochrane podzemnej a povrchovej vody pred vyplavovaním živín a intervencia, 75,5 tis. ha
3. Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.6) zabezpečí zníženie používania a závislosti od chemických látok v poľnohospodárstve, 34 tis. ha

SP SPP prispeje k zlepšeniu životných podmienok zvierat

SP SPP zlepší životné podmienky zvierat prostredníctvom ekoschémy v rámci prvého piliera a intervenciami v druhom pilieri.

Intervencie s najväčším prínosom pre dobré životné podmienky zvierat:

1. Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2): 13 tis. dojníc, 175 tis. oviec a kôz a 21,5 tis. jalovíc
2. Podpora dobrých životných podmienok zvierat (70.11)

3. Konzistentnosť stratégie a komplementárnosť

3.1 Prehľad environmentálnej a klimatickej architektúry

3.1.1 Opis celkového príspevku kondicionality k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom stanoveným v článku 6 ods. 1 písm. d), e) a f)

Dosiahnutie príspevku kondicionality k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom je zabezpečené charakterom kondicionality ako súboru požiadaviek, ktoré povinne plnia všetci žiadatelia o priame platby a vybrané platby z II. piliera SPP. Súlad vnútroštátnej podoby jednotlivých noriem kondicionality s požiadavkami špecifických cieľov čl. 6 ods. 1 písm. d), e) a f) je zabezpečený nasledovne:

Špecifický cieľ 4 (D) – Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu:

·GAEC 1: Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche

Obmedzením konverzie trvalého trávneho porastu na iné poľnohospodárske využitie bude zabezpečené zachovanie plôch pôd so zásobami uhlíka. V prípade, že dôjde k prekročeniu rozdielu referenčného pomeru a každoročného pomeru trvalého trávneho porastu k celkovej poľnohospodárskej ploche, žiadateľ spätne zatrávni poľnohospodársku plochu na základe rozhodnutia platobnej agentúry.

·GAEC 2: Ochrana mokradí a rašelinísk

Požiadavkou na nepoškodzovanie a neznižovanie plochy mokradí bude zabezpečená ochrana ekosystémov a pôd bohatých na uhlík. Žiadateľ nesmie poškodzovať a znižovať plochy mokradí bez súhlasu orgánu ochrany prírody. GAEC 2 sa bude v Slovenskej republike uplatňovať od roku 2025.

·GAEC 3: Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín

Zákazom spaľovania strnísk sa podporí zapracovanie strniska, čím sa prispeje k zvýšeniu hladiny pôdnych organických látok, čo zabráni priamemu uvoľňovaniu CO2 do atmosféry. Žiadateľ nesmie na ornej pôde vypaľovať strniská s výnimkou, ak bolo vypaľovanie strnísk nariadené z rastlinolekárskych dôvodov.

Špecifický cieľ 5 (E) –Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemických látok:

·GAEC 4: Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov

Vytvorením nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov bude zabezpečená ochrana riečnych tokov pred znečistením a odtokom. Žiadateľ pozdĺž útvarov vodných tokov nesmie používať prípravky na ochranu rastlín a hnojivá v stanovenej vzdialenosti od brehovej čiary alebo zátopovej čiary.

·GAEC 5: Riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov

Stanovením spôsobov hospodárenia na silne a mierne ohrozených plochách sa minimalizuje strata a vyčerpanie pôdy v dôsledku erózie. Žiadateľ na plochách ornej pôdy a trvalých plodín podľa stanoveného stupňa eróznej ohrozenosti optimálnym spôsobom prispôsobí realizované spôsoby hospodárenia.

·GAEC 6: Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu

Požiadavkou pokrytia pôdy sa zabezpečí jej ochrana počas najcitlivejších období a na najcitlivejších plochách z hľadiska zníženia vyplavovania živín. Žiadateľ na plochách ornej pôdy a trvalých plodín zabezpečí v stanovenom období vegetačné pokrytie.

·GAEC 7: Striedanie plodín na ornej pôde, okrem plodín pestovaných pod vodou

Dodržiavanie zákazu pestovania tej istej plodiny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov bude mať pozitívny vplyv na potenciál pôdy z hľadiska pôdnej štruktúry, úrodnosti pôdy, organických látok v pôde a mikroflóry, chemického obsahu pôdy vrátane znečisťujúcich látok (napr. nadbytočné hnojivá alebo zvyšky pesticídov).

K špecifickému cieľu E bude zároveň prispievať aj dodržiavanie príslušných požiadaviek hospodárenia SMR 1 a SMR 2.

·SMR 1: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva

·SMR 2: Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov

Špecifický cieľ 6 (F) – Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti:

·GAEC 8: Minimálny podiel poľnohospodárskej plochy vyčlenenej na neproduktívne plochy alebo prvky

Vyčlenením poľnohospodárskej plochy pre neproduktívne prvky a ich stanovením, ako aj stanovením chránených prvkov bude zabezpečená minimálna ochrana biodiverzity a ochrana krajinných prvkov, vrátane ochrany vtákov a opeľovačov.

·GAEC 9: Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000

Zákazom konverzie alebo preorania trvalých trávnych porastov v lokalitách sústavy Natura 2000 sa prispeje k ochrane cenných biotopov a druhov rastlín a živočíchov vrátane miest hniezdenia a rozmnožovania vtákov.

K špecifickému cieľu F bude zároveň prispievať aj dodržiavanie príslušných požiadaviek hospodárenia SMR 3 a SMR 4.

·SMR 3: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva

·SMR 4: Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín

3.1.2 Prehľad komplementarity medzi príslušnými východiskovými podmienkami, ako sa uvádzajú v článku 31 ods. 5 a článku 70 ods. 3, kondicionalitou a rôznymi intervenciami zameranými na environmentálne a klimatické ciele

Zelená architektúra Strategického plánu SPP 2023-2027 je založená na nasledovných pilieroch:

a. Kondicionalita,

b. Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat (I. pilier),

c. Environmentálne intervencie II. piliera.

Tieto piliere prispievajú k viacerým špecifickým cieľom naraz. Komplementarita jednotlivých podmienok a intervencií v kontexte environmentálnych a klimatických cieľov je zabezpečená v rozdelení za jednotlivé ciele nasledovne:

Špecifický cieľ 4 (D) – Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu.

Komplementaritu k cieľu tvoria:

a. Normy kondicionality GAEC 1, GAEC 2 a GAEC 3

b. Celofarmová eko-schéma: S klimatickou zmenou je úzko spätá problematika sekvestrácie uhlíka a ochrany pôdy. Obsah pôdneho organického uhlíka je jedným z najdôležitejších vlastností pôdy. Organická hmota ovplyvňuje pôdne vlastnosti ako je stabilita pôdnej štruktúry, infiltrácia vody do pôd, retenčná schopnosť pôdy, vysušovanie pôdy, znižovanie vodnej erózie, mikrobiálna činnosť pôdy zadržiavanie vody v krajine, čím výrazne prispieva k adaptácii na zmenu klímy, je preto vhodné podporiť zlepšenie štruktúry ornej pôdy dodaním organickej zložky. Vďaka predmetnému postupu zároveň dochádza k uchovávaniu uhlíka v pôde a tým k zmierňovaniu zmeny klímy, dochádza tiež k ochrane pôdy ako prírodného zdroja.

Na plochách trvalých plodín (vinice, sady, chmeľnice) je vhodné podporiť adaptáciu na a mitigáciu zmeny klímy formou zvýšenia podielu plochy pokrytej vegetáciou. Zabezpečením celoročného pokrytia minimálne každého druhého medziradia dochádza k uchovávaniu uhlíka v pôde a tým k zmierňovaniu zmeny klímy, zároveň dochádza k ochrane pôdy ako prírodného zdroja.

Postupy intervencie prekračujú rámec normy GAEC 3, ktorej cieľom je udržanie hladiny pôdnych organických látok, nakoľko sa vyžaduje aplikácia postupov zvyšujúcich organickú hmotu v pôde.

c. Environmentálne intervencie II. piliera:

- Podpora založenia a udržania agrolesníckych systémov zvýši záchyty skleníkových plynov a zlepší adaptáciu krajiny na zmenu klímy.

-Podpora založenia a udržania líniových vegetačných prvkov zvýši záchyty skleníkových plynov a zlepší adaptáciu krajiny na zmenu klímy znížením rizika vodnej a veternej erózie a zvýšením vodnej kapacity.

-Podpora zalesňovania poľnohospodárskej pôdy zvýši záchyty skleníkových plynov.

-Podpora investícií do zlepšenia energetickej efektívnosti a minimalizácie emisií zo spracovateľských prevádzok.

-Podpora investícií do využitia obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve na vlastnú spotrebu vyrobenej energie, čo prispeje aj k zvýšeniu efektivity výroby.

-Podpora investícií do lepšieho manažmentu organických hnojív (zapracovávanie organického materiálu do pôdy, uskladňovanie) a súvisiacimi podmienkami v chovoch hospodárskych zvierat (filtrácia vzduchu, zhŕňanie hnoja) prispeje k znižovaniu emisií zo živočíšnej výroby.

-Podpora investícií do efektívnych technológií zavlažovania a rekonštrukcie závlahovej a odvodňovacej infraštruktúry s cieľom doplnenia vodozádržnej funkcie sleduje aj cieľ adaptácie a prevencie pred negatívnymi dôsledkami klimatických zmien.

-Podpora investícií v lesoch do obnovy poškodených lesov a ochrany proti škodcom (zvýšenie záchytov uhlíka), do zadržiavania vody – najmä úpravy drobných vodných tokov, do zlepšenia ekologickej stability lesov (zmena drevinového zloženia s cieľom adaptácie na zmenu klímy) a do ďalších opatrení na podporu prírode blízkeho obhospodarovania lesov.

Špecifický cieľ 5 (E) – Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemických látok:

Komplementaritu k cieľu tvoria:

a. Normy kondicionality GAEC 4, GAEC 5, GAEC 6, GAEC 7, SMR 1 a SMR 2.

b. Celofarmová eko-schéma: Postupy v oblasti efektívneho manažmentu prírodných zdrojov zahŕňajú zabezpečenie celoročného pokrytia minimálne každého druhého medziradia v rámci plôch trvalých plodín, čím dochádza k ochrane pôdy ako prírodného zdroja. Vzhľadom na pokrytie medziradia dochádza tiež k lepšej retencii vody. Zároveň je vylúčená aplikácia herbicídu v medziradí, čo komplementárne prispeje k cieľu znižovania závislosti od chemických látok.

Zabezpečením maximálnej výmery parcely ornej pôdy zároveň dochádza vzhľadom na riešenie problematiky erózie k ochrane pôdy ako prírodného zdroja. Vyňatie častí pôdy z procesu obrábania vzhľadom na vytváranie predeľujúcich biopásov vegetácie tiež vo všeobecnosti zvýši diverzitu živej zložky pôdy, ktorá je následným zdrojom mikroorganizmov pre vytváranie štruktúry pôdy. Zároveň sa prostredníctvom vytvárania biopásov vegetácie bez chemického ošetrovania prispeje k cieľu znižovania závislosti od chemických látok.

Intervencia prekračuje rámec noriem:

-GAEC 5, v rámci ktorej sa vyžaduje zníženie rizika degradácie pôdy, nakoľko sa vyžaduje zabezpečenie dodržania maximálnej výmery parcely a jej rozdelenie pásom vegetácie,

-GAEC 6, v rámci ktorej sa vyžaduje pokrytie pôdnych blokov v najcitlivejších obdobiach, nakoľko sa pre vinice, sady a chmeľnice vyžaduje celoročné pokrytie najmenej každého druhého medziradia v sadoch, viniciach a chmeľniciach.

c. Environmentálne intervencie II. piliera:

-Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov, na základe analytických rozborov pôdy sa prispeje k lepšej ochrane vodných zdrojov.

-Šetrné hospodárenie na ornej pôde, vo vinohradoch, ovocných sadoch a pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd smerujú k zákazu používania pesticídov na ornej pôde a majú za cieľ motivovať a podporiť tých poľnohospodárov, ktorí majú snahu hospodáriť ekologickým spôsobom ale nespĺňajú všetky požiadavky ekologického výrobcov.Podpora zákazu aplikácie prostriedkov na ochranu rastlín na plochách ornej pôdy by mala byť uprednostnená na plochách nachádzajúcich sa v oblastiach ochranných pásmach vodných zdrojov na zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou. Podpora udržateľného spôsobu hospodárenia s obmedzením vstupov (najmä prípravkov na ochranu rastlín) a s využitím postupov šetrných k životnému prostrediu je zameraná najmä na špeciálnu rastlinnú výrobu. Obmedzením použitia prostriedkov na ochranu rastlín a ich čiastočnej náhrade ekologickými alebobiologickými látkami zároveň dochádza k sledovaniu dodržiavania limitných hodnôt ťažkých kovov a pesticídov plodoch ovocia, zeleniny a jahôd rovnako aj v plodoch hrozna. Podmienky Intervencií prekračujú rámec podmienok GAEC 4,6 ako aj SMR 1 a SMR2.

-Podpora pre udržanie a rozšírenie plôch ekologického poľnohospodárstva s cieľom podporiť až 14 % poľnohospodárskej pôdy. Ekologické poľnohospodárstvo využíva výhradne organické hnojivá, čím prispieva k zvyšovaniu obsahu humusu v pôde. Vylúčením používania dusíkatých hnojív a obmedzením používania pesticídov dochádza k znižovaniu rizika kontaminácie pôd a vôd. V ekologickom poľnohospodárstve je významne obmedzené požívanie pesticídov (len povolené prípravky na ochranu rastlín), čo takisto pozitívne prispieva k znižovaniu rizika kontaminácie pôd a následne vôd.

-Podpora pre realizáciu komplexných pozemkových úprav –vyriešenie rozdrobenosti majetkových vzťahov k pozemkom zlepší manažment pôdy najmä umožnením dlhodobej starostlivosti o konkrétne pozemky vo vlastníctve alebo dlhodobom prenájme. Súčasťou realizácie pozemkových úprav je riešenie ekologickej stability krajiny. Na to sú určené konkrétne pozemky, ktoré sú zapísané do katastra nehnuteľností a spravidla určené do vlastníctva obce alebo štátu.

-Agroenvironmentálno-klimatické opatrenia: AEKO 1 – Precízne hnojenie; AEKO 2 –Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch.

-Podpora investícií do technológií na zníženie množstva používaných pesticídov – napr. technológie na mechanické ošetrenie porastov a technológie na cielenú aplikáciu pesticídov.

-V rámci podpory vertikálnej spolupráce a rozširovania kapacít spracovateľských podnikov sa synergicky podporí spracovanie produktov zo systémov zameraných na zníženie pesticídov (ekologická produkcia).

-Podpora investícií do efektívnych technológií zavlažovania a rekonštrukcie závlahovej a odvodňovacej infraštruktúry zlepší podmienky využívania vody v poľnohospodárstve.

-Podpora investícií do budovania zelenej a modrej architektúry ako súčasť komplexných pozemkových úprav na zabránenie erózie a záplav.

Špecifický cieľ 6 (F) – Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti.

Komplementaritu k cieľu tvoria:

a. Normy kondicionality GAEC 8, GAEC 9, SMR 3 a SMR 4.

b. Celofarmová eko-schéma: Vzhľadom na potrebu zabezpečiť v rámci ornej pôdy optimálny podiel neproduktívnych plôch a prvkov sa stanovuje požiadavka na zabezpečenie prítomnosti takýchto plôch a prvkov na ornej pôde nad rámec podmienok kondicionality, čím sa prispeje k zlepšeniu stavu biodiverzity. Prostredníctvom vytvárania biopásov bez chemického ošetrovania sa vytvárajú podmienky a priestor pre hniezdenie vtákov, ochranu drobných živočíchov a zveri a podmienky pre vegetačnú činnosť opeľovačov v poľnohospodárskej krajine, zvyšuje sa tiež ponuka živočíšnej aj rastlinnej potravy pre voľne žijúce živočíchy. Vzhľadom na požiadavku zabezpečenia osiatia určitej časti biopásov, resp. neproduktívnych plôch zmesami vhodnými pre opeľovače dochádza k ochrane biodiverzity, ako aj k zachovaniu biotopov a krajinných oblastí.

Pre trvalé trávne porasty sa stanovujú pravidlá diferencovaného kosenia tak, aby nedochádzalo k vysokej mortalite živočíchov zdržujúcich sa na lúkach v čase ich hniezdenia a rozmnožovania. Zároveň sa ako doplnkový postup stanovuje pasenie hospodárskych zvierat, nakoľko narušenie poľnohospodárskeho využívania trvalých trávnych porastov má negatívny vplyv na krajinotvornú funkciu, mení sa tiež botanické zloženie porastu, v ktorom dominujú menej hodnotné trávy, byliny a vyskytujú sa nálety drevín.

Na plochách rýchlorastúcich drevín sa vzhľadom na potrebu zachovania biodiverzity vyžaduje optimálne ošetrovanie medziradia aj samotných riadkov vo vegetačnom období za účelom prevencie výskytu expanzívnych druhov rastlín vrátane inváznych druhov bez použitia prípravkov na ochranu rastlín.

Intervencia prekračuje rámec noriem a požiadaviek:

-GAEC 8, v rámci ktorej sa vyžaduje o. i. vyčlenenie minimálneho podielu poľnohospodárskej plochy pre neproduktívne prvky alebo plochy, nakoľko sa vyžaduje vyčlenenie neproduktívnych plôch na ornej pôde nad rámec požadovanej výmery,

-GAEC 9, v rámci ktorej sa zakazuje premena/rozoranie environmentálne citlivých trvalých trávnych porastov, nakoľko sa stanovujú šetrné postupy obhospodarovania trvalého trávneho porastu,

-SMR 3, v rámci ktorej sa vyžaduje prijatie opatrení nevyhnutných na ochranu, zachovanie a obnovu dostatočnej rôznorodosti a rozlohy biotopov pre druhy vtákov, nakoľko sa vyžaduje diferencovaný výkon kosenia na plochách trvalých trávnych porastov s prihliadnutím na hniezdenie vtákov,

-SMR 4, v rámci ktorej sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžaduje vyčlenenie neproduktívnych plôch na ornej pôde v chránených územiach na vyššej úrovni ako na ostatnej ornej pôde, zabezpečenie nižšej maximálnej výmery parcely v chránených územiach a šetrné postupy obhospodarovania trvalého trávneho porastu.

c. Environmentálne intervencie II. piliera:

-Agroenvironmentálno-klimatické opatrenia: AEKO 3 – Ochrana a zachovanie biodiverzity - toto opatrenie reaguje na pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä TTP a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska.

-Podpora na Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat – podpora má za cieľ podporiť také chovy zvierat, ktorých stavy klesli pod kritickú úroveň. Ich zachovanie prispieva k rôznorodosti druhových plemien často chovaných iba v príslušnom regióne.

-Podpora ochrany biotopov živočíchov v rámci intervencie Lesnícko-environmentálne a klimatické služby (LEKS).

-Podpora investícií v lesoch do obnovy poškodených lesov a ochrany proti škodcom a zlepšenia ekologickej stability lesov (zmena drevinového zloženia a zmenšenie zastúpenia monokultúrnych porastov) a do ďalších opatrení na podporu prírode blízkeho obhospodarovania lesov.

-Podpora investícií do budovania zelenej a modrej architektúry ako súčasť komplexných pozemkových úprav zvýši biodiverzitu v poľnohospodárskej krajine (výsadba stromoradí, obnova malých vodných tokoch, budovanie remízok a iné zelené opatrenia).

3.1.3 Vysvetlenie, ako dosiahnuť väčší celkový príspevok stanovený v článku 105

V rámci I. piliera SPP bude celkové zvýšenie príspevku k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom oproti programovému obdobiu 2014-2020 zabezpečené novými schémami priamych platieb a zvýšením nárokov v rámci základných požiadaviek (kondicionality) oproti krížovému plneniu. Dosiahnutie zvýšeného príspevku kondicionality k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom oproti pravidlám krížového plnenia v programovom období 2014 – 2020 je zabezpečené najmä rozšírením podmienok kondicionality o prvky, ktoré boli v predchádzajúcom programovom období súčasťou greeningu, resp. o úplne nové prvky. Zvýšené environmentálne a klimatické požiadavky sú tiež zahrnuté v celofarmovej eko-schéme.

Zvýšená environmentálna a klimatická ambícia rámca základných požiadaviek je zabezpečená doplnením:

-požiadaviek na ochranu mokradí a rašelinísk (GAEC 2),

-požiadaviek na všeobecnú a špecifickú ochranu trvalých trávnych porastov (GAEC 1 a GAEC 9),

-požiadaviek na vyššiu úroveň vegetačného pokrytia plôch (GAEC 6),

-požiadaviek na striedanie plodín (GAEC 7),

-požiadaviek na robustnú ochranu neproduktívnych prvkov a plôch (GAEC 8).

Posilnená implementácia na vnútroštátnej úrovni, pokiaľ ide o pravidlá kondicionality, ktoré oproti pravidlám krížového plnenia v programovom období 2014 – 2020 nepredstavujú podstatnú zmenu, bude oproti predchádzajúcemu obdobiu zahŕňať najmä:

-presnejšiu špecifikáciu kategórií eróznej ohrozenosti (GAEC 5),

-rozšírený rozsah prvkov a plôch chránených v rámci GAEC 8.

Celofarmová eko-schéma zavádza nové požiadavky nad rámec základných požiadaviek a noriem kondicionality. Od celofarmovej eko-schémy sa očakáva vysoké zapojenie farmárov. Platba by mala podľa očakávaní prevyšovať náklady fariem na splnenie požiadaviek. Kvôli absencii platby za greening a zníženej alokácii na základnú platbu bude pre farmy eko-schéma predstavovať dôležitú časť príjmov z priamych platieb. Platba sa bude poskytovať na celú farmu, pričom požiadavky budú farmy musieť plniť v závislosti od veľkosti farmy, pomeru tráv k ornej pôde a typu obhospodarovanej pôdy. Úplne novou požiadavkou je znižovanie maximálnej výmery ucelených polí obrábaných jedným žiadateľom. Farma zapojená do eko-schémy bude musieť rozdeliť polia väčšie ako 50 ha, resp. väčšie ako 20 ha v chránených územiach. Zmenšovanie výmer bude realizované tvorbou neproduktívnych biopásov. Od aplikácie eko-

schémy sa očakáva celkové zvýšenie biodiverzity fauny aj flóry v poľnohospodárskej krajine, lepšia adaptácia na zmenu klímy a zlepšenie stavu ornej pôdy aj TTP.

Celkový vyšší príspevok k environmentálnym a klimatickým cieľom zabezpečia aj projektové a neprojektové opatrenia v rámci II. piliera. Alokácia naviazaná na environmentálne a klimatické ciele bola zdvojnásobená oproti programovému obdobiu 2014-2020.

Zvýši sa alokácia pre AEKO, pričom sa rozširuje aj plocha pôdy z 239 tis. ha na 320 tis. ha. Intervencie Precízne hnojenie orných pôd a Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov zvýšia ochranu vodných zdrojov a kvalitu pôd. Navýšená bola plocha pre realizáciu postupov šetrných k životnému prostrediu pri pestovaní ovocných sadov, zeleniny, zemiakov a jahôd. Pokračovať budú operácie AEKO 3 Ochrana a zachovanie biodiverzity. Operácia Ochrana biotopu dropa veľkého bola priaznivo hodnotená z hľadiska dopadu na hniezdenie tohto druhu. V novom programovom období bude podporená na 3 600 ha oproti pôvodným 3 tis. ha. Pre posilnenie pozitívnych vplyvov na biodiverzitu bola za-vedená nová operácia v rámci intervencie Obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu v 2 a 3 stupni ochrany. Využívaním mozaikového kosenia (striedania kosených plôch) budú vytvárané podmienky pre druhy živočíchov a rastlín európskeho významu.

AEKO - Zatrávňovanie ornej pôdy - Intervencia reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä trvalé trávne porasty a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Cieľom podpory je realizovať poľnohospodárske postupy tak, aby umožnili menej intenzívne využívanie častí pôdnych blokov (prioritne s menej úrodnými pôdami), ktoré sú hniezdiskami ľabtušky poľnej. Na podporu budú oprávnené stanovené plochy mokradí, alúvií orných pôd najmä v chránených územiach. Predpokladaná výmera: 7 023 ha.

Ekologické poľnohospodárstvo bude podporované viac ako dvojnásobnou ročnou sumou. Podpora je zameraná na udržanie a na konverziu. V súčasnosti je v systéme ekologického poľnohospodárstva 200 tis. ha. Z toho podporených je 157 tis. ha. Touto intervenciou sa postupne podporí až 270 tis. ha, t. j. 14 % ornej pôdy.

Nové podpory na zakladanie agrolesníckych systémov alíniových vegetačných prvkov budú mať pozitívny dopad na biodiverzitu krajiny, adaptáciu na zmenu a aj zlepšenie stavu pôd a vôd. Intervencia zameraná na agrolesnícke systémy bude realizovaná na ploche 1 350 ha. Vznikne 31 ha nových líniových prvkov. Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy na 100 ha zvýši záchyt emisií skleníkových plynov v sektore LULUCF.

Priamy vplyv na znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskej prvovýroby budú mať investície. Podporované budú neproduktívne investície potrebné do budov a zariadení na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.

Lepší manažment s vodou v poľnohospodárstve zabezpečia investície do vodozádržných opatrení a závlah. Podporená bude závlahová infraštruktúra so zreteľom na efektívne využívanie vodných zdrojov. Vodozádržné opatrenia budú mať vplyv na zabránenie vysúšania krajiny a na obmedzenie povodňových rizík, ktoré vznikajú na poľnohospodárskej pôde.

V rámci sledovania environmentálnych a klimatických cieľov zohrávajú dôležitú úlohu lesy, ktoré tvoria 39% rozlohy Slovenska a predstavujú významný potenciál pri zmierňovaní a adaptácii na zmenu klímy. Zvýšená podpora pôjde do LEKS. V CHVÚ bude podporená vyššia rozloha z pôvodných 14 tis. ha na 22 tis. ha. V ÚEV zostáva podporená plocha zachovaná na 10 tis. ha, no budú vyžadované prísnejšie a efektívnejšie podmienky.

Lesné ekosystémy je potrebné obnoviť po viacerých veterných kalamitách a najmä po rozšírení lykožrúta smrekového. Dlhodobú udržateľnosť lesných ekosystémov, zvýšenie biodiverzity a produkčných schopností má zabezpečiť prebudovanie hospodárenia v lesoch na PBHL.

3.1.4 Vysvetlenie, ako má environmentálna a klimatická architektúra strategického plánu SPP prispieť k dosiahnutiu už existujúcich dlhodobých vnútroštátnych cieľových hodnôt, ktoré sú stanovené v legislatívnych aktoch uvedených v prílohe XI alebo z nich vychádzajú

Environmentálna a klimatická architektúra Strategického plánu SR prispeje aj k dlhodobým cieľom vyplývajúcim z nasledujúcich strategických dokumentov:

1.Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva

2.Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín

Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)

Základnou víziou Envirostratégie 2030 je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné obehové hospodárstvo cez dôslednú ochranu zložiek životného prostredia a obmedzením využívaní neobnoviteľných prírodných zdrojov a nebezpečných látok.

Jednotlivé prvky environmentálnej a klimatickej architektúry SP SR prispejú najmä k cieľom 2.1 Zastaviť stratu biodiverzity, 3.1 V poľnohospodárstve presadzovať šetrnejšie postupy k životnému prostrediu, 3.2 Chrániť a obnovovať krajinné prvky na poľnohospodárskej pôde.

Osobitne sa ekologické poľnohospodárstvo spomína vo vzťahu k šetrnému hospodáreniu na pôde, kde je zahrnuté medzi oblasti, ktoré sú potrebné pre zlepšenie životného prostredia. Envirostratégia 2030 vytyčuje cieľ do r. 2030 dosiahnuť v Slovenskej republike výmeru ekologického poľnohospodárstva na 13,5%. Cieľ SP SR je 14% do roku 2027.

Zavádzanie nových intervencií ako sú Agrolesníctvo a Líniové vegetačné prvky, ďalej pokračovanie s poľnohospodárskymi postupmi, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu ako i ekologické poľnohospodárstvo, prispieva k stanoveným cieľom napríklad, že do roku 2030 bude obnovených minimálne 15% degradovaných ekosystémov. Vo vzťahu k cieľu zastavenie straty biodiverzity prispievajú najmä navrhované intervencie/operácie „obhospodarovanie biotopov trávnych porastov v ÚEV, Natura 2000 na poľnohospodárskej a lesnej pôde.

Ďalej k naplneniu cieľov prispejev značnej miere aj intervencia realizovaná na plochách cenných stanovíšť 7 typov poloprírodných a prírodných trávnych porastov, hlavne v územiach európskeho významu a územiach s vysokou prírodnou hodnotou. Operácie tiež prispievajú k zvyšovaniu biologickej rôznorodosti a ekologickej stabilite krajiny.

K napĺňaniu cieľa 3.2 Chrániť a obnovovať krajinné prvky prispeje aj projektová intervencia „Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry“ a to priamo, pretože podporené budú okrem iného aj protierózne opatrenia slúžiace na ochranu pôdy pred veternou eróziou a vodnou eróziou a súvisiace stavby (zatrávnenia, zalesnenia, vetrolamy, vsakovacie pásy, terasy, prehrádzky a prieľahy, atď.); a opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú hlavne vo vytvorení ekologickej stability a podmienok biodiverzity krajiny (biokoridory, biocentrá interakčné prvky, sprievodná zeleň atď.).

Lesnícke prvky zelenej architektúry podľa čl. 70 nariadenia (EÚ) 2021/2115 (nariadenie o SP) prispievajú v rámci uvedenej stratégie hlavne k cieľu 4.1 - Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva (presadzované šetrnejšie hospodárenie v lesoch a podpora zvýšenia biodiverzity a uprednostňovania pestovania a výsadby pôvodných druhov drevín).

K cieľu uvedenej stratégie 4.1 Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva prispejú lesnícke projektové intervencie aj vzhľadom na to, že podmienka súladu s Programami starostlivosti o lesy sa vzťahuje na všetkých obhospodarovateľov lesov. Intervencia Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch – časť produktívne aj neproduktívne investície bude motivačná pre obhospodarovateľov lesa prejsť na prírode blízke obhospodarovanie lesov. Vzhľadom na to, že prírode blízke obhospodarovanie lesov je povinné v III. a IV. stupni ochrany prírody, budú priorizované projekty v lesoch I. a II. stupňa ochrany (aj vzhľadom na presun správy národných parkov pod inštitúciu Ministerstva životného prostredia v kontexte súvisiaceho cieľa rozšírenia bezzásahových oblastí). Implementáciou projektu sa dosiahne zmena/úprava Programu starostlivosti o les zavedením princípov prírode blízkeho hospodárenia. Podporené budú komplexné projekty, ktoré vytvoria podmienky uplatňovania týchto princípov v praxi, čím sa prispeje k udržateľnému hospodáreniu v lesoch. Okrem toho, budú preferované projekty zamerané na obnovu lesov pri zabezpečení väčšej druhovej diverzity (väčší počet hlavných druhov drevín podľa modelu hospodárenia), čím sa prispeje k vyššej ekologickej stabilite. Podmienky viažuce sa na projekty zahŕňajúce lesné cesty zabezpečia, že na lesných cestách budú uplatnené prvky na zmiernenie povrchového odtoku vrátane odrážok. Taktiež v rámci intervencie Zvýšenie vodozádržnej funkcie lesov bude podporené aj líniové rozrušenie nepoužívaných lesných ciest na podporu vsakovania vody do lesného porastu.

Lesnícke prvky zelenej architektúry podľa čl. 72 nariadenia EÚ o SP prispievajú v rámci uvedenej stratégie k cieľu 4.2 - Dodržiavať zákaz ťažby dreva v najvyššom stupni ochrany a obmedziť ťažbu v

blízkosti riek.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP prispeje k nasledovným cieľom identifikovaným v Envirostratégii 2030:

2.1 Zastaviť stratu biodiverzity – najmä minimalizovaním negatívnych vplyvov antropogénnej činnosti vyňatím časti plôch z produkcie a zmenšením veľkosti parciel, ako aj minimalizovaním negatívnych dopadov klimatickej zmeny zlepšením retenčnej kapacity pôdy. Stanovením postupov pre obhospodarovanie trvalých trávnych porastov sa skvalitní ochrana a obnova lúk a pasienkov, ktoré predstavujú jedny z ekosystémov s najvyššou mierou biodiverzity.

3.1 V poľnohospodárstve presadzovať šetrnejšie postupy k životnému prostrediu – najmä zmenšením veľkosti parciel, vytvorením biopásov a vyňatím časti plôch z produkcie. Zvýši sa tiež ochrana opeľovačov a biotopov vhodných pre nárast ich populácie.

3.2 Chrániť a obnovovať krajinné prvky na poľnohospodárskej pôde – najmä vyčlenením vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch na ornej pôde.

8.1 Zásahy v krajine plánovať s ohľadom na ochranu pred nedostatkom vody – najmä zlepšením štruktúry pôdy a rozčlenením veľkých parciel.

Navrhované intervencie zamerané na rekonštrukciu a modernizáciu závlah a odvodňovacích kanálov budú kompatibilné s cieľom 1.3 Odstrániť nepriaznivé vplyvy na vodné toky, pretože tieto investície podliehajú schvaľovaciemu procesu, v rámci ktorého si uplatňujú záväzné požiadavky orgány ochrany prírody a krajiny a orgány vodnej správy.

Národná stratégia a akčný plán pre biodiverzitu 2021-2030

Koncepcia popisuje víziu a ciele starostlivosti o prírodu v prírodných, poloprírodných i urbánnych oblastiach a stanovuje rámec pre činnosti štátnych orgánov a inštitúcií, samospráv, súkromných vlastníkov pozemkov v chránených územiach a mimovládnych aktérov pri ochrane a manažmente prírody a krajiny.

Jednotlivé prvky zelenej architektúry prispejú najmä k dlhodobému cieľu 3 - vytvoriť právne, inštitucionálne a podmienky manažment ochrany krajiny, zabezpečenie stability a konektivity v krajine, odolnosť prírodného prostredia na zmenu klímy a udržateľné využívanie prírodných zdrojov.

Vo vzťahu k zmienenému dlhodobému cieľu sa spomína aj potreba vysádzania stromov. K tomuto cieľu prispievame vo forme zavádzania intervencií „Zakladanie agrolesníckych systémov“, Zakladanie líniových vegetačných prvkov“ a „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“.

K operatívnemu cieľu 3.1 Uplatňovať integrovaný koncept ochrany krajiny prispieva intervencia „Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry“ a to priamo, pretože obce budú zapojené do budovania zelenej a modrej infraštruktúry. Okrem toho sa aj v rámci intervencie LEADER predpokladá podpora obcí do budovania prírodných prvkov najmä v zastavaných územiach.

Lesnícke prvky zelenej architektúry podľa čl. 72 nariadenia EÚ o SP prispievajú v rámci uvedenej koncepcie hlavne k cieľu 1.5 – Zabezpečiť ochranu prírodných lesov a pralesov tak, aby bol v týchto územiach umožnený prirodzený nerušený priebeh prírodných procesov.

K operatívnemu cieľu 1.5 „Zabezpečiť ochranu prírodných lesov a pralesov tak, aby bol v týchto územiach umožnený prirodzený a nerušený priebeh prírodných procesov“ ako aj operatívny cieľ 3.5„Zabezpečiť udržateľnosť ťažby dreva z lesných porastov spôsobom, ktorý reálne zabezpečí plnenie relevantných ekosystémových služieb a zabrániť výrubu nelesnej drevinovej vegetácie tak, aby neboli ohrozené alebo degradované prírodné ekosystémy a ich konektivita“ prispeje intervencia Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch – časť produktívne aj neproduktívne investície, pretože priamo prispeje k zavedeniu manažmentu na princípoch prírode blízkeho obhospodarovania lesov, prioritne v lesoch v I. a II. stupni ochrany. Komplementárne budú k operatívnemu cieľu 3.5 prispievať aj intervencie zamerané na vzdelávanie a poradenstvo, čím sa prispeje k zvyšovaniu kvalifikácie subjektov pôsobiacich v lesnom hospodárstve.

K operatívnemu cieľu 3.4 Zaviesť opatrenia poľnohospodárskej politiky zamerané na udržiavanie a obnovu biodiverzity a krajinných prvkov v poľnohospodárskej krajine v priaznivom pomere k intenzívne obhospodarovanej krajine v rámci hospodárskeho subjektu, prispievajú

Operácia Natura 2000 na trvalých trávnych porastoch (čl. 72 nariadenia EÚ o SP) v územiach ÚEV a jej špecifické podmienky záväzkov, Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP a intervencia

Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch a to podporou technológií na mechanické ošetrovanie porastov, či technológiami na cielenú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín.

K operatívnemu cieľu 4.2 „Zefektívniť ochranu prírody, krajiny, biodiverzity a prírodných zdrojov prostredníctvom zlepšenia povedomia a znalostí o hodnotách a význame prírody, biodiverzity a krajiny ako aj prostredníctvom rozvíjania zručností pre praktickú ochranu prírody a krajiny a vhodnom manažmente prírody a krajiny“ tiež komplementárne prispeje intervencia zameraná na vzdelávanie, keďže v rámci neho bude možné podporiť realizáciu informačných aktivít pre verejnosť zameraných na šírenie povedomia u verejnosti o témach ochrany prírody, biodiverzity a krajiny.

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia

Hlavným cieľom Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy je zlepšiť pripravenosť Slovenska čeliť nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy, priniesť čo najširšiu informáciu o súčasných adaptačných procesoch na Slovensku, a na základe ich analýzy ustanoviť inštitucionálny rámec a koordinačný mechanizmus na zabezpečenie účinnej implementácie adaptačných opatrení na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach, ako aj zvýšiť celkovú informovanosť o tejto problematike.

Jednotlivé prvky environmentálnej a klimatickej architektúry prispejú k cieľom adaptácie

v nasledovných oblastiach 5.2 Pôdne prostredie, 5.3 Prírodné prostredie a biodiverzita, 5.4 Vodný režim v krajine a vodné hospodárstvo, 5.7 Poľnohospodárstvo.

K plneniu týchto národných cieľov uvedených v časti adaptačné opatrenia v pôdnom prostredí prispievajú aj intervencie II. piliera. Ide o intervencie „Zakladanie agrolesníckych systémov“, „Zakladanie líniových vegetačných prvkov“, „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“ a následná „ochrana a údržba vysadených drevín“, ďalej intervencia„Obhospodárovanie biotopov trávnych porastov v ÚEV“, 7 typov poloprírodných a prírodných trávnych porastov a ekologické poľnohospodárstvo s cieľom zachovania a zvýšenia množstva organického uhlíka v pôde, eliminácie erózie pôdy a zabezpečenie a zachovanie priaznivého vlhkostného stavu pôdy. Ciele stratégie budú napĺňané i v kontexte nepoužívania chemických prípravkov na ochranu rastlín, obmedzením používania hnojív a dodržiavaním viacdruhových osevných postupov.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP prispeje k plneniu nasledovných opatrení identifikovaných v Stratégii adaptácie na zmenu klímy:

5.2 Pôdne prostredie - Adaptačné opatrenia v pôdnom prostredí - Využívanie opatrení na zlepšenie štruktúry pôdy (podrývaním a hĺbkovým kyprením a hnojením maštaľným hnojom alebo zeleným hnojením), aplikácia organických hnojív, konštrukcia nových krajinných prvkov, podpora zachovania a správneho hospodárenia na trvalých trávnych porastoch, zvyšovanie retenčnej schopnosti pôdy a zadržiavania vody v pôde aj v krajine – najmä prostredníctvom postupu zlepšenie štruktúry pôdy, vyčlenenie vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch a stanovením postupov pre plochy trvalých trávnych porastov.

5.3. Prírodné prostredie a biodiverzita - Diverzifikácia krajiny a krajinných štruktúr – zabezpečenie heterogenity ekosystémov, zvyšovanie rozmanitosti vegetácie, udržateľné obhospodarovanie trvalých trávnych porastov, odstraňovanie inváznych a expandujúcich nepôvodných druhov – najmä prostredníctvom zmenšenia parciel, vytváraním biopásov, vyčlenením vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch a stanovením postupov pre plochy trvalých trávnych porastov a rýchlorastúce dreviny.

5.7. Poľnohospodárstvo - Znižovanie potreby používania chemikálií v poľnohospodárstve, ochrana rastlín a krajinných prvkov v súvislosti s ochranou včiel a iných opeľovačov, podpora hniezdenia voľne žijúcich hmyzích opeľovačov – najmä prostredníctvom vybraných postupov zahŕňajúcich vylúčenie aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a požiadavky na osiatie určitého podielu biopásov/neproduktívnych plôch zmesami vhodnými pre opeľovače.

Intervencia produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch prispeje komplementárne k cieľom adaptácie v oblasti 5.2 Pôdne prostredie zameraním podpory na živočíšnu výrobu v kontexte zachovania a zvýšenia množstva organického uhlíka v pôde,

Intervencia „Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry“ prispeje k cieľom adaptácie v oblasti 5.2 Pôdne prostredie ako aj v oblasti 5.4 Vodný režim v krajine a vodné hospodárstvo v kontextebudovania nových krajinných prvkov, ktoré o.i. tiež zvyšujú retenčnú schopnosť pôdy. Intervencia Projekty pozemkových úprav vytvára predpoklady implementácie týchto investícií.

Intervencia zameraná na rekonštrukcie a modernizácie odvodňovaích kanálov prispieva k cieľom

adaptácie v oblasti 5.2 Pôdne prostredie v kontexte rozšírenia funkcií týchto kanálov na zadržanie vody (regulácia odtoku). Taktiež aj intervencie zamerané na rozširovanie závlah a obnovu existujúcich závlah pri rešpektovaní podmienok súvisiacich s dosiahnutím/zachovaním dobrého stavu vôd prispievajú k adpatačným cieľom zabezpečenia a zachovania vlhkostného stavu pôdy v rámci oblasti 5.2 Pôdne prostredie a oblasti 5.7 Poľnohospodárstvo.

Intervencie v lesnom hospodárstve nadväzujú na navrhované adaptačné opatrenie v rámci oblasti 5.1 Horninové prostredie a geológia tým, že podporujú obnovu lesov s dôrazom na zvýšenie druhovej a vekovej rôznorodosti lesov. Zároveň pri investíciách do lesnej infraštruktúry sa bude uplatňovať podmienka zaviesť prvky na zmiernenie povrchového odtoku vody, čo je v súlade s navrhnutým adaptačným opatrením v rámci oblasti 5.3 Prírodné prostredie a biodiverzita.

Podpora budovania/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete v rámci lesníckych intervencií je v súlade s adaptačným opatrením zabezpečiť primeranú dopravnú prístupnosť lesov v súlade s princípmi ich udržateľného obhospodarovania a adekvátne sfunkčnenie vodných objektov používaných lesných ciest na zlepšenie ich odtokovej funkcie v rámci oblasti 5.7 Lesníctvo

Lesnícke intervencie podporujúce obnovu lesov sú tiež v súlade s adaptačnými opatreniami zameranými na druhovú a vekovú rôznorodosť s cieľom zvýšenia ekologickej stability porastov a ich adaptačnej schopnosti na zmenu klímy v rámci oblasti 5.7 Lesníctvo.

Podpora budovania poznávacej infraštruktúry vrátane objektov slúžiacich pre demonštračné aktivity a aktivity lesnej pedagogicky nadväzujú na navrhnuté adaptačné opatrenie v oblasti 5.7 Lesníctvo.

Všetky Lesnícke projektové intervencie prierezovo prispievajú k cieľom adaptácie v oblasti 5.3 Prírodné prostredie a biodiverzita aj vzhľadom na to, že podmienka súladu projektu s Programami starostlivosti o lesy sa vzťahuje na všetkých obhospodarovateľov lesov.

Intervencia Zvýšenie vodozádržnej funkcie lesov zase nadväzuje na adaptačné opatrenie zadržať povrchové vody technickými alebo prírode blízkymi opatreniami s účelom ich akumulácie a retencie v oblasti 5.4 Vodný režim v krajine a vodné hospodárstvo.

Intervencia zameraná na poradenstvo prispieva komplementárne k cieľom adaptácie v oblasti 5.7 Poľnhospodárstvo tým, že podporí využívanie nezávislých poradenských služieb

Intervencia Investície na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku nadväzuje na adaptačné opatrenie v oblasti 5.7 Poľnohospodárstvo.

Intervencie Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch ako aj Investície do biohospodárstva prispejú k adaptačnému opatreniu v oblasti 5.10 Energetika, priemysel a niektoré ďalšie oblasti podnikania v kontexte podpory výroby energie z obnoviteľných zdrojov na vlastnú spotrebu.

Intervencia zameraná na vzdelávanie súvisí s aktivitami šírenia povedomia o adaptačých opatreniach v oblasti pôdohospodárstva, čím sa prispeje k ciešom v oblasti 7.3 Informácia, komunikácia, vzdelávanie a zapojenie verejnosti.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy

SP SR je v súlade s týmto akčným plánom v oblastiach: adaptačné opatrenia v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve, zvyšovanie adaptačnej schopnosti obhospodarovania poľnohospodárskej krajiny uplatňovaním opatrení zameraných na ochranu pôdy, prírodných zdrojov a podporu biodiverzity poľnohospodárskej krajiny a podporu udržateľnej rastlinnej a živočíšnej výroby, minimalizovanie vodnej a veternej erózie pôdy, opatrenia na ochranu pôdy, adaptáciu rastlinnej a živočíšnej výroby na zmenené klimatické podmienky, závlahy s dôrazom na efektívnosť zavlažovania, protierózne opatrenia v poľnohospodárstve, tvorba nových krajinných prvkov a podpora zachovania a obnovy existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom a agrolesnícke systémy.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP prispeje k plneniu nasledovných opatrení identifikovaných v Akčnom pláne pre implementáciu Stratégie adaptácie na zmenu klímy: Prierezové opatrenie PO.14 - Upraviť dotačné schémy SP SPP, aby sa zvýšila podpora zelenej infraštruktúry (medze, pásy zelene) v krajine a znížila podpora veľkoblokového intenzívneho obhospodarovania – najmä prostredníctvom zmenšenia veľkosti parciel a požiadavky na vyčlenenie vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch.

Špecifické opatrenie 2.1.2 - Podpora projektov zameraných na zvyšovanie retenčnej schopnosti pôdy a zadržiavanie vody v krajine (napr. zasakovacie pásy, obnova mokradí, zvýšenie obsahu organickej hmoty v pôde, obmedziť ťažkú agromechanizáciu, podpora zelenej infraštruktúry, zmena veľkoplošných

systémov hospodárenia na pôde na prírode bližšie maloplošné a kombinované systémy) – najmä prostredníctvom zlepšenia štruktúry pôdy dodaním organickej zložky a zmenšením veľkosti parciel.

Špecifické opatrenie 2.2.2 - Zvýšiť zastúpenie nových a podporovať zachovanie a obnovu existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom – najmä prostredníctvom požiadavky na vyčlenenie vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch.

Špecifické opatrenie 2.3.1 - Podporovať aktivity na zlepšenie kvalitatívnych vlastností pôdy, vrátane precízneho poľnohospodárstva, agrolesníctva a podpory živočíšnej výroby - najmä prostredníctvom zlepšenia štruktúry pôdy dodaním organickej zložky a postupov hospodárenia na plochách trvalých trávnych porastov a zatrávnenej ornej pôde v chránených územiach.

Špecifické opatrenie 2.5.1 V rámci SPP výraznejšie podporiť extenzívny chov hospodárskych zvierat a odstrániť plošné disproporcie, najmä cez podporu menších a stredne veľkých subjektov – najmä prostredníctvom stanovených postupov hospodárenia na plochách trvalých trávnych porastov a zatrávnenej ornej pôde v chránených územiach.

- Špecifické opatrenie 2.6.3 - Podporiť podmienky pre vytváranie biotopov na hniezdenie voľne žijúcich hmyzích opeľovačov a diverzitu zdrojov ich potravy – najmä prostredníctvom požiadavky na osiatie určitého podielu biopásov/neproduktívnych plôch zmesami vhodnými pre opeľovače.

Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov zároveň prispeje k plneniu špecifického opatrenia 2.5.1 V rámci SPP výraznejšie podporiť extenzívny chov hospodárskych zvierat a odstrániť plošné disproporcie, najmä cez podporu menších a stredne veľkých subjektov.

Projekty pozemkových úprav a Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry priamo prispievajú k prierezovému opatreniu 5 Budovanie zelenej infraštruktúry a ekologických sietí. Tieto intervencie sú prepojené aj na špecifické opatrenie 1.1 Zadržiavanie vody v krajine a sídlach, 2.1 Opatrenia na zvýšenie retencie vody v pôde, 2.3 Podpora opatrení na ochranu pôdy, 4.2 Zabezpečenie vody pre prírodu, biodiverzitu a krajinu.

Intervencia Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesov prispieva k špecifickému opatreniu 1.2 Protipovodňová ochrana na zvýšenie bezpečnosti obyvateľstva, kritickej infraštruktúry a krajiny v kontexte budovania technických vodozádržných opatrení na drobných vodných tokoch v lesoch.

Lesnícke intervencie sú prepojené na špecifické opatrenie 1.7 Hospodárenie v lesoch a v krajine a ochrana vodných zdrojov v kontexte motivácie obhospodarovateľov lesov implementovať postupy prírode blízkeho obhospodarovania lesov. Investície do budovania/rekonštrukcie lesnej dorpavnej siete pri zabezpečení prvkov na zmiernenie povrchového odtoku je tiež v sulade s týmto špecifickým opatrením. Taktiež sú v súlade so špecifickými opatreniami špecifického cieľa 3 Adaptované lesné hospodárstvo v kontexte uplatňovania Programov starostlivosti o les, ozdravných opatreniach a obnove lesov so zameraním na zvýšenie ekologickej stability porastov a ich adaptačnej schopnosti na zmenu klímy, motivovanie obhospodarovateľov lesov k prechodu na prírode blízke hospodárenie. Lesnícke intervencie tiež prispievajú k špecifickému opatreniu 4.3 Ochrana a adaptácia lesov v chránených územiach.

Intervencia zameraná na rekonštrukcie/modernizácie závlah nadväzuje na špecifické opatrenie 2.1 Opatrenia na zvýšenie retencie vody v pôde.

Intervencia Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch prispieva k špecifickému cieľu 2.3 Podpora opatrení na ochranu pôdy podporou poľnohospodárskej techniky používanej v presnom poľnohospodárstve, zameraním podpôr na živočíšnu výrobu a vyššou intenzitou pomoci v prípade projektov zameraných na ekologické poľnohospodárstvo.

Intervencia Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov prispieva k špecifickému cieľu 2.3 Podpora opatrení na ochranu pôdy v kontexte stimulácie lokálneho spracovania, lokálneho odbytu a spracovania produktov ekologickej výroby.

Program záchrany hlucháňa hôrneho na roky 2018 a 2022

Hlavným strategickým cieľom programu záchrany je zabezpečenie prežitia populácie hlucháňa hôrneho vo voľnej prírode na území Slovenska a postupné zvyšovanie jeho populácie na úroveň priaznivého stavu.

Operácia LEKS ochrana hlucháňa hôrneho a jej špecifické podmienky záväzkov budú mať priamy dopad na uvedený program. Konkrétne na prioritu č. 3 Zvýšiť kvalitu a rozlohu vhodných biotopov hlucháňa.

Národný lesnícky program Slovenskej republiky 2021-2030 – vstupná správa

Vstupná správa považuje PBHL za jedno z hlavných opatrení na zlepšenie stavu lesov v SR. SP SF

obsahuje opatrenia zamerané na presadzovanie mitigačných a adaptačných opatrení na zmenu klímy uplatňovaním postupov PBHL. Projektové intervencie priamo prispievajú k zavádzaniu princípov prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe. Ďalej podporené budú opatrenia na zvyšovania vodozádržnej funkcie, zlepšenie stavu biotopov, najmä v rámci území sústavy Natura 2000 a v územiach s vysokou prírodnou hodnotou.

Prioritný akčný rámec pre sústavu Natura 2000 v SR

Prioritný akčný rámec pre sústavu Natura 2000 má za cieľ zabezpečiť priaznivý stav druhov a biotopov európskeho záujmu. Lesnícke a poľnohospodárske opatrenia budú preto viesť k lepšej ochrane sústavy chránených území Natura 2000.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP vzhľadom na zvýšenú úroveň ambícií na stanovených plochách ornej pôdy, ktoré zasahujú do chránených vtáčích území a území európskeho významu taktiež prispeje k lepšej ochrane sústavy chránených území Natura 2000. Spôsob obhospodarovania plôch šetrnejším spôsobom k životnému prostrediu sa zabezpečí aj v ostatných oblastiach mimo Natura 2000 (v zmysle kapitoly E.2.5) najmä podporou vytvárania vhodných podmienok pre opeľovače, umiestňovania biopásov na ornej pôde, prispôsobením kosenia preferujúcim neskoršie termíny kosenia a ochranou krajinných prvkov.

3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva

4. Smernica Rady č. 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov

H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody. MŽP 2018

Akčný plán je zameraný na udržanie kvality a kvantity vody a vodných zdrojov. SP SR pokrýva tieto ciele opatreniami v poľnohospodárstve aj lesnom hospodárstve nasmerovanými na zadržanie vody v krajine, udržateľné a pôdu šetriace systémy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy a hospodárenie s vodou, adaptácie na zmenu klímy pri obnove lesov a zvyšovanie odolnosti lesných porastov voči suchu, zalesňovanie plôch extrémne ohrozených vodnou a pôdnou eróziou, zabránenie zhutňovaniu pôdy a znižovanie využívania chemických látok v poľnohospodárstve (chemické prípravky na ochranu rastlín a chemické hnojivá), ochranu trávnych porastov a opatrenia viažuce sa na integrovanú produkciu šetrné hospodárenie a ekologické poľnohospodárstvo. Podporou environmentálne šetrných postupov v kombinácii s obmedzením vstupov hnojivých látok sa prispieva tiež k zníženiu kontaminácie pôdy a vody. Ďalšie opatrenia súvisiace s dusičnanmi z poľnohospodárskej činnosti je zníženie úniku dosiahnuté predĺžením času pasenia počas roka, resp cielená aplikácia hnojív za účelom znižovania potreby hnojenia pre aktuálne pestované plodiny.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP prispeje k naplneniu opatrenia č. 4.1.1 i) Podporovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy spôsobom, ktorý minimalizuje pôdnu eróziu a podporuje retenčnú schopnosť pôd, najmä zlepšením štruktúry pôdy dodaním organickej zložky do pôdy. Investičné intervencie nadväzujú na akčný plán, najmä čo sa týka obnovy existujúcich závlah, rekonštrukcie a modernizácie odvodňovacích kanálov s retenčnou funkciou, budovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v nadväznosti na ukončené projekty pozemkových úprav, obnovu lesov s dôrazom na zvýšenie drevinovej rôznorodosti a rekonštrukcie lesných ciest s podmienkou uplatnenia prvkov na zmiernenie povrchového odtoku vody. Intervencia zameraná na vzdelávanie tiež nadväzuje na akčný plán v kontexte zabezpečenia odborného vzdelávania v oblasti udržateľného využívania vôd v pôdohospodárstve.

5. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe

6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES

Národný program znižovania emisií

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy

Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (intervencia podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP) bude viesť k pobytu zvierat na pasienkoch. Pasenie v zmysle kódexu je technika na zníženie emisií amoniaku a strát dusíka zaradená do prvej kategórie (dobre preskúmané, overené, považujú sa za vhodné alebo potenciálne vhodné a o ich účinnosti existujú kvantitatívne údaje, minimálne na experimentálnej úrovni).

Ďalšie opatrenia súvisiace s možným únikom dusíka z poľnohospodárskej činnosti je pasenie. Zníženie emisií dosiahnuté predĺžením času pasenia počas roka bude závisieť okrem iného od referenčného základu (emisie nepasúcich sa zvierat), času, ktorý zvieratá strávia pasením a úrovne obsahu dusíka pasienku. Potenciál predĺženia času pasenia je niekedy obmedzený dostupnosťou pozemkov, typom pôdy, topografiou, veľkosťou a štruktúrou poľnohospodárskeho podniku, klimatickými podmienkami, ekonomickými hľadiskami, a pod. Táto techniku je zaradená do 1. kategórie.

V 1. časti kódexu sú uvedené stratégie a techniky na zníženie emisií amoniaku a strát dusíka zoskupené do troch kategórií: 1. Techniky a stratégie 1. kategórie: sú dobre preskúmané, overené, považujú sa za vhodné alebo potenciálne vhodné a o ich účinnosti existujú kvantitatívne údaje, minimálne na experimentálnej úrovni.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP čiastočne prispeje k plneniu prioritného opatrenia identifikovaného v časti 5 - Zavedenie požiadaviek na redukciu emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat zaradených ako stredné zdroje emisií a z aplikovania hnoja do pôdy - s ohľadom na požiadavku na zapracovanie maštaľného hnoja do pôdy do 24 hodín od aplikácie v rámci postupu zlepšenie štruktúry pôdy.

Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov zároveň vo všeobecnosti prispeje k zníženiu emisií amoniaku, nakoľko pasenie je považované za techniku na zníženie emisií amoniaku.

Investičná intervencia Investície na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku priamo nadväzuje na opatrenie Národného programu znižovania emisií „Zavedenie požiadaviek na redukciu emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat zaradených ako stredné zdroje emisií a z aplikovania hnoja do pôdy (uplatnenie Kódexu najlepšej poľnohospodárskej praxe)“ tým, že podporuje investície vyplývajúce z Kódexu nad rámec povinných legislatívnych požiadaviek.

Intervencia Produktívne investície v poľnohospodárstve ako aj Rozširovanie kapacít v spracovateľských podnikoch a Investície do biohospodárstva prispievajú k cieľom zvýšenia energetickej efektívnosti a využitia obnoviteľných zdrojov na výrobu energie na vlastnú spotrebu.

7. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ

8. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013

9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov

Integrovaný národný energetický plán Slovenska do roku 2030

Kvalita ovzdušia významnou mierou ovplyvňuje stav životného prostredia, ľudské zdravie ako aj jednotlivé ekosystémy. Jedným zo strategických cieľov environmentálnej politiky je udržať kvalitu ovzdušia v miestach, kde kvalita ovzdušia je dobrá a zlepšiť kvalitu ovzdušia tam, kde je zhoršená.

K dekarbonizácii v rámci oblasti 2.1.1. Emisie skleníkových plynov a odstraňovanie prispieva Intervencia Investície na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku podporou investícií do technológií na zníženie emisií skleníkových plynov z chovov hospodárskych zvierat.

K dekarbonizácii v rámci oblasti 2.1.2. Energia z obnoviteľných zdrojov prispievajú intervencie Produktívne investície v poľnohospodárstve, Rozširovanie kapacít v spracovateľských podnikoch a Investície do biohospodárstva podporou využitia obnovteľných zdrojov na výrobu energie na vlastnú spotrebu. Podpora je komplementárna k podporám z Plánu obnovy a Partnerskej dohody.

10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES

11. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a(EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013

Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050

Integrovaný národný energetický plán Slovenska do roku 2030

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP reflektuje na požiadavku stratégie, podľa ktorej realizácia podpory z I. a II. piliera Spoločnej poľnohospodárskej politiky má smerovať k zlepšeniu životného prostredia a klímy s odmeňovaním poľnohospodárov za dodatočné aktivity smerujúce k znižovaniu emisií resp. k zvyšovaniu záchytu uhlíka, najmä s ohľadom na požiadavku na zapracovanie maštaľného hnoja do pôdy do 24 hodín od aplikácie v rámci postupu zlepšenie štruktúry pôdy a požiadavku na zatrávnenie plôch medziradí v sadoch, vinohradoch a chmeľniciach, resp. zatrávnenie ornej pôdy v chránených územiach, ako aj stanovenie vhodných postupov na obhospodarovanie plôch trvalých trávnych porastov.

K energetickej efektívnosti v priemysle prispievajú intervencie Produktívne investície v poľnohospodárstve, Rozširovanie kapacít v spracovateľských podnikoch a Investície do biohospodárstva podporu investícií do zavádzania energeticky efektívnejších technológií vo výrobe.

12. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov

Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov

V súlade so Zelenou dohodou, Stratégiou z farmy na stôl a Stratégiou o biodiverzite sú rámcové ciele národného akčného plánu dané aj zabezpečením kvalitnej a zdravej poľnohospodárskej produkcie, adaptácie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na zmenu klímy, alebo zvýšenie ochrany vodných zdrojov pitných vôd a zabezpečenie ich optimálneho stavu a podpora nechemických metód ochrany rastlín. Podpora šetrných postupov pri hospodárení a Ekologiské poľnohospodárstvo významne prispievajú k plneniu cieľov pre dosiahnutie udržateľného používania pesticídov.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP má potenciál čiastočne prispieť k plneniu opatrenia 4.1.3 Zníženie rizika z používania prípravkov na ochranu rastlín v poľnohospodárskej oblasti vzhľadom na vybrané postupy zahŕňajúce vylúčenie aplikácie prípravkov na ochranu rastlín.

Intervencia Produktívne investície v poľnohospodárstve prispieva k cieľom národného akčného plánu podporou investícií do technológií presnej aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a tiež aj technológií na mechanické ošetrovanie porastov. Komplementárne prispievajú k jeho cieľom aj intervencie zamerané na vzdelávanie a poradenstvo, v rámci ktorých sa budú podporovať vzdelávacie aktivity pre poľnohospodárov zamerané na udržateľné používanie prípravkov na ochranu rastlín a taktiež aj individuálne nezávislé poradenstvo zamerané na ochranu rastlín.

3.1.5 Ak je to relevantné, príspevok SPP na projekty LIFE

3.2 Prehľad stratégie generačnej obnovy

Súčasný stav

Priemerný vek poľnohospodárov na Slovensku aj v EÚ sa dlhodobo zvyšuje, čo vytvára problém pre dlhodobú udržateľnosť poľnohospodárstva a vidieka. Na Slovensku tvorí podiel zamestnancov do 40 rokov zo všetkých zamestnancov v poľnohospodárstve 28 % (rok 2017), kým v celej EÚ je tento podiel 31 %. Manažéri do 40 rokov predstavujú na Slovensku 19 % všetkých manažérov v poľnohospodárstve,

čo je viac ako priemer EÚ, ktorý dosahuje úroveň 10,6 %. Zastúpenie zamestnancov a manažérov do 40 rokov v poľnohospodárstve výrazne zaostáva za celým národným hospodárstvom Slovenska, kde zamestnanci a manažéri do 40 rokov predstavujú 45 %, resp. 43 %.

Na Slovensku bolo v roku 2019 podporených 798 mladých poľnohospodárov, čo bolo 4,3 % všetkých poberateľov priamych platieb. Mladí poľnohospodári obhospodarovali 34 221 ha pôdy (1,86 % obhospodarovanej pôdy Slovenska) a získali 2 % vyplatených priamych platieb (PPA, 2019). Mladí poľnohospodári zväčša riadia malé, novovzniknuté rodinné farmy. Kým priemerná veľkosť farmy poberajúcej dotácie je na Slovensku je 100 ha, priemerná veľkosť farmy mladého poľnohospodára predstavuje 43 ha. Až tretina mladých poľnohospodárov obhospodaruje menej ako 20 ha a približne polovica menej ako 40 ha.

Podiel žien – manažérok fariem sa mierne zvyšuje. V roku 2016 bolo v SR medzi manažérmi fariem 19 % žien, čo bolo o 3 p.b. viac ako v roku 2013. Najväčšie zastúpenie medzi manažérmi fariem mali ženy vo veku 65 a viac rokov (23 %). Medzi manažérmi fariem vo veku menej ako 40 rokov mali ženy 19 % zastúpenie (Eurostat).

V projektovej podpore 6.1 (pomoc na začatie podnikania pre mladých poľnohospodárov) bolo úspešných 680 žiadateľov z celkového počtu 2 143 projektov, z toho bolo do projektovej podpory zapojených 242 mladých poľnohospodárok (PPA).

Mladí poľnohospodári na Slovensku sa nadpriemerne venujú pestovaniu ovocia a zeleniny. Zároveň mladí poľnohospodári majú približne polovičný podiel hovädzieho dobytka s podporou na hektár oproti priemeru Slovenska (IPP 2019), čo môže súvisieť s minimálnym požadovaným počtom HD na zaradenie do podpory. Podľa Združenia mladých farmárov na Slovensku (ASYF) pôsobia mladí farmári prevažne v špecializovanej rastlinnej a živočíšnej výrobe. Mladí farmári sa venujú špecifickým a regionálnym potrebám a svoju produkciu predávajú prevažne konečnému spotrebiteľovi.

Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve. Táto skupina je jedna z hlavných pri cielení odborného vzdelávania. Toto vzdelávanie však častokrát nie je dostatočne dostupné, prípadne nespĺňa požadované podmienky kvality (MPRV SR, 2019).

Extrémna fragmentácia vlastníctva pôdy výrazne brzdí rozširovanie fariem mladých poľnohospodárov. V roku 2017 priemerná poľnohospodárska parcela na Slovensku mala výmeru 0,5 ha, jednu parcelu vlastnilo v priemere až 12 osôb a celkovo existovalo takmer 99 miliónov vlastníckych vzťahov k pôde. Vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívne dopady na trh s pôdou. Kvôli rozdrobenosti vznikajú vysoké transakčné náklady na transfer pôdy prostredníctvom predaja alebo prenájmu od menej efektívnych k efektívnejším poľnohospodárom. Trh s pôdou na Slovensku sa najviac negatívne dotýka mladých poľnohospodárov, ktorí majú najväčšiu potrebu rozširovať veľkosť farmy (Záverečná správa revízie výdavkov MPRV SR, 2019, IPP).

Na Slovensku je finančná medzera pre sektor poľnohospodárstva medzi 139,8 mil. až 315,9 mil. EUR (fi compass, 2020). Mladí poľnohospodári tvoria 25,3 až 110,4 mil. EUR finančnej medzery. Malé farmy do 20 ha majú až 60% podiel na finančnej medzere.

Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po investíciách a zároveň majú nedostatočný prístup k úverom. Mladí poľnohospodári majú na začiatku podnikania zvýšené náklady a ich výnosy a zisky sú nižšie. To znižuje v počiatkoch podnikania ich ziskovosť a zároveň znižuje ich prístup k úverom na investície. Nízka miera prístupu k úverom je z dôvodu horšej bonity a nedostatku aktív na zábezpeku.

Mladí poľnohospodári prinášajú do odvetvia nové a inovačné technológie a ich efektivita je nadpriemerná. V porovnaní so staršími poľnohospodármi sú zároveň aj lepšie odborne pripravení a častokrát aj majú menšiu averziu voči riziku. Generačná obnova pomáha riešiť vyľudňovanie vidieka a zvyšuje zamestnanosť (EK, 2015).

Identifikované potreby:

1.Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore.

2.Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde.

3.Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery.

4.Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov.

Spôsob podpory generačnej obnovy:

Z prostriedkov SP SPP 2023-2027 Slovensko na podporu mladých poľnohospodárov vyčlení 67,2 mil. EUR (zdroje EÚ), čo zodpovedá 3,3% jeho celkovej alokácie na priame platby. Slovensko využije na podporu generačnej obnovy intervencie v rámci priamych platieb aj rozvoja vidieka. Podpora mladých poľnohospodárov bude zahŕňať:

1.Komplementárnu podporu príjmu pre mladých poľnohospodárov

2.Podporu na usadenie mladých poľnohospodárov

3.Podpora mladých poľnohospodárov prostredníctvom investícií

4.Podpora mladých poľnohospodárov prostredníctvom vzdelávania/poradenstva

5.Prístup mladých poľnohospodárov k pôde

1.Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

Slovensko v období 2023-2027 poskytne komplementárnu podporu príjmu pre mladých poľnohospodárov na prvých 100 ha na úrovni 100 EUR/ha každému skutočnému mladému poľnohospodárovi. Na platbu bude mať nárok mladý poľnohospodár, ktorý začal podnikať v poľnohospodárstve prvý krát alebo založil podnik počas dvoch rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o podporu. Podpora sa bude vyplácať maximálne 5 rokov. Na túto intervenciu Slovensko alokuje 12,2 mil. EUR.

2.Podpora na získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov

Slovensko podporí mladých poľnohospodárov prostredníctvom projektovej podpory paušálnou sumou v hodnote 50 000 EUR (70 000 EUR v prípade, ak podnikateľský plán bude zahŕňať aj spracovanie vlastnej produkcie mladého farmára). Projektová podpora bude viazaná na investície na farme v minimálnej miere 50% z hodnoty paušálnej sumy. Na túto intervenciu Slovensko alokuje 57 mil. EUR.

3.Podpora mladých poľnohospodárov prostredníctvom investícií

Slovensko podporí konkurencieschopnosť mladých poľnohospodárov a zníži tým ich finančnú medzeru prostredníctvom grantov a finančných nástrojov. Na túto intervenciu Slovensko alokuje v rámci Strategického plánu 59,6 mil. EUR. Finančné nástroje odstránia podstatnú časť finančnej medzery mladých poľnohospodárov prostredníctvom poskytovania záruk, zvýhodnených úrokových sadzieb a aj vo forme odpustenia časti istiny. Finančné nástroje budú môcť mladí poľnohospodári použiť aj na nákup pôdy. Okrem finančných nástrojov budú investície mladých poľnohospodárov podporené investičnými grantami so zvýhodnenou intenzitou podpory.

4.Podpora mladých poľnohospodárov prostredníctvom vzdelávania/poradenstva

Slovensko podporí mladých farmárov a ich konkurencieschopnosť formou vzdelávania a poradenstva zameraného na potreby mladých farmárov. Prostriedky na vzdelávanie a poradenstvo pre mladých farmárov sú alokované v rámci prierezového cieľa „Modernizácia“.

5.Prístup mladých poľnohospodárov k pôde

Slovensko zabezpečí lepší prístup mladých poľnohospodárov k pôde prostredníctvom pozemkových úprav. Prístup k pôde v rámci národných politík sa bude zlepšovať prostredníctvom sfunkčnenia inštitútu prednostného prenájmu pôdy v držbe Slovenského pozemkového fondu (SPF) pre životaschopných mladých poľnohospodárov. Prístup mladých poľnohospodárov k pôde zlepšia aj finančné nástroje zamerané na podporu kúpy pôdy do vlastníctva mladých poľnohospodárov.

Generačnú obnovu reflektuje ukazovateľ výsledku R.36 - Generačná obnova: Slovensko podporí mladých poľnohospodárov prostredníctvom intervencie vo forme priamych platieb: Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov. Časť mladých poľnohospodárov bude podporených aj formou intervencie na rozvoj vidieka: 75.1 Získavanie mladých poľnohospodárov. Slovensko týmto spôsobom plánuje podporiť 1 000 mladých poľnohospodárov.

3.2.1 Ak je to relevantné, príspevok SPP na projekty Erasmus

3.3 Explanation on how the interventions under coupled income support as referred to in Subsection 1 of Section 3 of Chapter II of Title III are consistent with the Water Framework Directive - 2000/60/EC

V rámci Slovenskej republiky sa zavedie sedem intervencií vo forme viazanej podpory príjmu v

sektoroch, ktoré na základe SWOT analýzy vykazovali určité ťažkostí, pričom ide o nasledovné sektory: sektor bielkovinových plodín, mlieka a mliečnych výrobkov, ovčieho a kozieho mäsa, chmeľu, cukrovej repy, ovocia a zeleniny. Vzhľadom na ciele intervencií vo forme viazanej podpory príjmu a skutočnosť, že nemajú stimulačný účinok na výrobu, je možné predpokladať, že poskytnutie viazanej podpory príjmu nepovedie k zvýšeniu znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že intervencie vo forme viazanej podpory príjmu nie sú v rozpore so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

Monitorovanie kvality vôd sa vykonáva v gescii Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky podľa Rámcového programu monitorovania vôd Slovenska, ktorý sa pripravuje na obdobie 6 rokov a každý rok sa aktualizuje dodatkom. Systém nápravných a preventívnych opatrení je riešený v rámci Vodného plánu Slovenska. Slovenská republika vypracovala plán manažmentu povodia pre každé správne územie povodia z ktorého vyplýva, že základným a kľúčovým opatrením pre poľnohospodárov v oblasti znižovania znečistenia vôd z difúznych zdrojov je dodržiavanie požiadaviek vyplývajúcich zo zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov.

V rámci celkového hodnotenia koncentrácií dusičnanov v povrchových vodách (tečúce vody), za obdobie 2016 – 2018 sa považuje výsledok hodnotenia za veľmi priaznivý, nakoľko až 95 % hodnotených miest tečúcich povrchových vôd SR má priemerné koncentrácie aj priemerné zimné koncentrácie dusičnanov nižšie ako 25 mg/l a len v 4,5 % miest presahujú maximálne namerané koncentrácie hodnotu 50 mg/l.

V rámci celkového hodnotenia maximálnych koncentrácií dusičnanov v podzemných vodách z 1 788 monitorovacích objektov na území SR v období rokov 2016 – 2019 bol maximálny obsah dusičnanov v 82,3 % monitorovacích objektov nižší ako limitná hodnota 50 mg/l.

3.4 Prehľad, pokiaľ ide o cieľ spravodlivejšieho rozdelenia a účinnejšieho a efektívnejšieho nasmerovania podpory príjmu

Spravodlivejšie rozdelenie a efektívnejšie a účinnejšie zacielenie podpory príjmov bude Slovensko realizovať prostredníctvom intervencií:

-Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS, pododdiel 2 nariadenia)

-Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (CRISS, článok 29 nariadenia)

-Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC, článok 71 nariadenia)

-Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek (článok 72 nariadenia),

-Investície (článok 73 nariadenia)

Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS) tvorí 46,6% rozpočtu priamych platieb a predstavuje kľúčovú intervenciu na podporu príjmu fariem na Slovensku. Celková alokácia dosahuje úroveň 943,3 mil. EUR na obdobie 5 rokov. Predpokladaná priemerná výška podpory bude 101-103 EUR/ha ročne pri zapojení 1,85 mil. ha poľnohospodárskej pôdy. Za účelom spravodlivejšieho rozdelenia a účinnejšieho a efektívnejšieho zacielenia podpory Slovensko uplatní článok 17 nariadenia a zavedie stropovanie a znižovanie platieb.

Zníženie platby bude na úrovni 85% čiastky presahujúcej 60 000 EUR a 100% čiastky (strop) presahujúcej 100 000 EUR. Slovensko uplatní článok 17 odsek 3 nariadenia a odpočíta od sumy podpory vyplatené mzdy, ekvivalent neplatenej práce a mzdovú časť zmluvných nákladov.

Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti bude jedným z hlavných nástrojov účinnejšieho zacielenia príjmov. Slovensko uplatní redistributívnu platbu v súlade s článkom 29 nariadenia EÚ 2021/2115 na prvých 150 hektárov. Na prvých 100 ha sa bude uplatňovať sadzba 80 EUR/ha, kým v intervale 101-150 ha je plánovaná hektárová sadzba 40 EUR.

Hranica 100 ha predstavuje priemernú veľkosť farmy s podporou v roku 2021. Hranica 150 ha zohľadňuje národné špecifiká a duálnu veľkostnú štruktúru fariem na Slovensku. 150 ha je priemerná veľkosť farmy s podporou po vylúčení FO nepodnikateľov do 5 ha.

Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) podporujú príjem fariem formou kompenzácie za prírodné alebo iné prekážky a znevýhodnenia súvisiace s konkrétnou

oblasťou vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek. Výška kompenzácie bola vypočítaná pre dva typy fariem (NPPC, 2019), a to farmy špecializujúce sa na živočíšnu výrobu (ŽV) a farmy špecializujúce sa na rastlinnú výrobu (RV). Spravodlivejšie rozdelenie, efektívnejšie a účinnejšie zacielenie podpory príjmov bude nastavené tak, že na prvých 450 ha bude miera kompenzácie 100%. Nad výmeru 450 ha budú platby poskytované v čiastočnej výške.

Výška kompenzácie v ANC oblastiach podľa veľkosti farmy:

1-450 ha: 100%
nad 450 - 900 ha: 63,64%
nad 900 - 1800 ha: 47,80%
nad 1800 ha: 40,54%

Slovensko bude ANC oblasti aj naďalej kategorizovať na horské oblasti, na oblasti čeliace významným prírodným obmedzeniam a na oblasti postihnuté špecifickými obmedzeniami. Na túto intervenciu bude alokovaná suma 369,7 mil. EUR.

Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek – Intervencia Natura 2000 na TTP bude cielene kompenzovať stratu príjmu na územiach trvalých trávnych porastov sústavy Natura 2000 vo 4. a 5. stupni ochrany. Alokácia na intervenciu bude vo výške 0,93 mil. EUR. Celková výmera oprávnená na túto intervenciu je 2 215 ha.

Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek - Natura na lesnej pôde bude cielene kompenzovať stratu príjmu v dôsledku nezasahovania do lesného porastu v 5. stupni ochrany (+5% mimo 5. stupňa ochrany). Plánovaná podpora územia je 26 447 ha a 5,7 mil. EUR.

Spravodlivejšie rozdelenie a efektívnejšie a účinnejšie zacielenie podpory príjmov sa bude realizovať a **v rámci intervencie Investície.** Malé a stredné farmy a farmy mladých poľnohospodárov budú mať vyššiu intenzitu pomoci oproti veľkým farmám. Z alokácie na intervenciu Investície budú mať farmy do 100 ha vyčlenených 10% a farmy mladých poľnohospodárov, ktorých farmy sú prevažne taktiež do 100 ha 59,6 mil. EUR. Spravodlivejšie zacielenie podpory príjmov podporí aj zavedenie finančných nástrojov. Finančné nástroje umožnia prostredníctvo záruk aj podporu menej kapitálovo vybavených poľnohospodárov.

Efekt intervencií zameraných na spravodlivejšie a efektívnejšie a účinnejšie zacielenie podpory príjmov v prospech menších fariem meria aj výsledkový ukazovateľ R.6 - Prerozdelenie v prospech menších poľnohospodárskych podnikov.

Odôvodnenie výnimky týkajúcej sa článku 29 ods. 1 druhého pododseku a článku 98

3.5 Prehľad intervencií, ktoré sa uplatňujú len na niektoré sektory

3.5.1 Ovocie a zelenina

Sektor ovocia a zeleniny bude podporený prostredníctvom niekoľkých vzájomne sa dopĺňajúcich intervencií:

1. Viazaná podpora príjmu
2. Podpora činnosti organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny
3. Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch
4. Ekologické poľnohospodárstvo

Potreba zvýšenej podpory sektora ovocia a zeleniny vychádza zo záverov SWOT analýzy ako aj výrazne nižšieho podielu tejto produkcie v porovnaní s priemerom EÚ. Klesajúci podiel ovocia a zeleniny má negatívny dopad na zamestnanosť na vidieku, biodiverzitu ako aj konkurencieschopnosť tejto produkcie na globálnom trhu.

1.Viazaná podpora príjmu podporí pestovanie a produkciu ovocia a zeleniny.

Sektor ovocia a zeleniny bude podporený prostredníctvom Viazanej podpory príjmu. Hlavným cieľom intervencie je dosiahnutie vyššej miery konkurencieschopnosti produkcie a zastúpenie na trhu EÚ.

Slovensko podporí prostredníctvom Viazanej podpory príjmu 4300 ha vybraných druhov ovocia a 7300 ha vybraných druhov zeleniny.

2.Podpora činnosti organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny

Cieľom je posilniť postavenie organizácií výrobcov a ich združení, nadnárodných organizácií výrobcov a ich združení na trhu a tak zlepšiť postavenie v rámci vertikály. Vo väze na článok 46 nariadenia organizácie výrobcov využijú prostriedky na dosiahnutie cieľov prostredníctvom intervencií:

1. Plánovanie a organizácia výroby
2. Zlepšenie kvality výrobkov
3. Zlepšenie podmienok zamestnávania
4. Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania
5. Zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom
6. Ochrana a zvyšovanie biodiverzity
7. Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov
8. Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov
9. Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality
10. Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi
11. Ochrana pôdy
12. Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
13. Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov
14. Predchádzanie krízam a riadenie rizika

3.Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch

Podpora ovocia a zeleniny bude aj formou intervencie Šetrné postupy, ktorá ide navrhnutými podmienkami nad rámec podmienok kondicionality aj zákonných noriem. Intervencia stanovuje účinné látky, ktoré nesmú byť používané. Spoločným prvkom je aj rôzna miera obmedzenia používania herbicídov. Hlavným prínosom je používanie prípravkov na ochranu rastlín určených pre ekologické poľnohospodárstvo, neaplikovať zakázané prípravky na ochranu rastlín, každoročne zabezpečiť rozbor plodov na vybrané pesticídne látky a rozbor pôdnych vzoriek na vybrané ťažké kovy. Na zamedzenie kumulácie dusičnanov v dôsledku nadmerného obsahu dusíka v pôde sa pri plánovaní hnojenia dusíkom musí započítať aj množstvo minerálneho dusíka v pôde (Nmin). Plánuje sa podpora 10 000 ha zeleniny a 5 350 ha ovocia.

4.Ekologické poľnohospodárstvo

Pestovanie všetkých druhov zeleniny bude podporené aj intervenciou Ekologické poľnohospodárstvo. Pestovatelia budú dodržiavať pravidlá nariadenia EÚ 848/2018 a jeho vykonávacích a delegovaných predpisov ako aj podmienky zákona č. 282/2020 Z. z. v znení zák. č. 350/2020 Z. z. o Ekologickej poľnohospodárskej výrobe. Podporí sa ekologická produkcia zeleniny na 300 ha a ovocia na 1 800 ha.

3.5.2 Včelárske výrobky

Podpora včelárskych výrobkov reflektuje na celospoločenský význam včiel ako významnej skupiny opeľovačov. Taktiež je potrebné podporiť lokálnu produkciu medu a včelích produktov. Cieľom podpory je udržanie resp. zvýšenie počtu včelstiev na Slovensku. Vychádzajúc zo SWOT analýzy budú prostriedky podpory v sektore včelárskych výrobkov využité na:

a) poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie

-poskytovanie poradenstva, konzultácie,

-zabezpečenie prednášok, seminára, konferencie, kurzu, krúžku, exkurzie, vzdelávania,
-obstaranie inštruktážnych pomôcok, zariadení alebo materiálov určených na použitie v rámci včelárskeho krúžku,
-vydávanie odborných tlačovín, manuálov, letákov,
-realizácia výstavy, súťaže,
-spolufinancovanie medzinárodných sietí spolupráce,
-zriadenie a prevádzkovanie internetového portálu, mobilnej aplikácie,
-zabezpečenie poskytovania pomoci pre konečných prijímateľov pomoci,

b) investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie

-obstaranie hmotného dlhodobého majetku v podobe technických pomôcok, zariadení a potrieb na získavanie, spracovanie, skladovanie a priamy predaj včelárskych výrobkov konečnému spotrebiteľovi,
-ochrana včelstiev, úľov alebo včelárskych zariadení pred poškodením alebo odcudzením,
-monitorovanie sezónneho stavu včelstiev,
-investície do nových inovatívnych technológií,
-investície do zvyšovania úrovne digitalizácie prevádzky,
-investície do opatrení na minimalizáciu environmentálnej záťaže a jej trvalej udržateľnosti pri výrobe,
-technické vybavenie včelnice strednej školy, vysokej školy, vzdelávacej inštitúcie alebo inej inštitúcie,
-technické vybavenie ukážkovej včelnice, ekologickej včelnice alebo pokusnej včelnice, ako aj ďalšie akcie vrátane akcií zameraných na:

i) boj proti škodcom a chorobám včelstiev, predovšetkým proti varroóze;

-preventívne opatrenia proti škodcom a chorobám včelstiev,
-obstaranie veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku,
-aplikácia veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku,
-obstaranie veterinárnej technickej pomôcky na aplikáciu veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku, alebo iného ošetrenia včelstiev,
-prehliadka včelstiev odborne spôsobilou osobou s príslušným vzdelaním a pravidelným preškolením,
-laboratórne analýzy za účelom zistenia úhynu včiel,

ii) zabraňovanie škodám spôsobeným nepriaznivými poveternostnými udalosťami a na podporu vývoja a využívania postupov hospodárenia prispôsobených meniacim sa klimatickým podmienkam;

- zakladanie porastov zabezpečujúce prirodzenú potravu včiel zohľadňujúc pôvodné medonosné druhy rastlín,

iii) obnovenie stavu včelstiev v Únii vrátane šľachtenia včiel;

-obstaranie matky kranskej včely alebo obstaranie jej larvy v materskej bunke,
-obstaranie včelstva s matkou kranskej včely, obstaranie úľovej zostavy,
-príspevok do fondov zriadených včelárskymi organizáciami,
-zriadenie a prevádzka oplodňovacej stanice,

iv) racionalizáciu sezónneho presunu včelstiev;

-obstaranie zariadenia na sezónny presun včelstiev,
-vypracovanie a realizácia projektu zabezpečenia efektívnych pastevných podmienok včelstiev,

c) akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické;

-zabezpečenie analýzy včelárskych výrobkov,
-vytvorenie a dopĺňanie databázy údajov o lokálne produkovaných medoch,
-zaobstaranie diagnostickej techniky na analýzu včelárskych výrobkov,

d) spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov;

-realizácia projektu aplikovaného výskumu orgánom uskutočňujúcim aplikovaný výskum v oblasti zdravia a výživy včelstiev, kvality a alternatívneho využitia včelárskych výrobkov,

e) propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov

-zabezpečenie publikačnej, osvetovej a propagačnej činnosti súvisiacej so včelárstvom,

-zabezpečenie medových raňajok na materských školách a základných školách,

-vytvorenie databázy regionálnych včelárov a dodávateľov včelárskych výrobkov,

-spracovanie a propagácia farmárskej praxe priateľskej ku včelám.

Description of an established reliable method for determining the number of beehives ready for wintering in the territory of the Member States between 1 September and 31 December

3.5.3 Víno

Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva reagujú na potreby sektora na Slovensku. Podpora bude realizovaná z viacerých zdrojov:

1. Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva
2. Šetrné postupy vo vinohradoch
3. Ekologické poľnohospodárstvo

1.Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva

Prostriedky podpory vinohradníctva a vinárstva budú smerovať na intervencie:

1. **reštrukturalizácia a konverzia vinohradov, čo je postup, ktorý pozostáva z jednej alebo viacerých z týchto možností:**

    1.

        1. konverzia na iné odrody, a to aj prostredníctvom preštepenia, okrem iného s cieľom zlepšiť kvalitu alebo environmentálnu udržateľnosť, z dôvodov adaptácie na zmenu klímy alebo na zvýšenie genetickej diverzity;
        2. premiestnenie vinohradov;
        3. opätovná výsadba vinohradov, ak je to potrebné po povinnom vyklčovaní, ktoré sa vykonalo zo zdravotných alebo z rastlinolekárskych dôvodov na príkaz príslušného orgánu členského štátu;
        4. zlepšenie zechník obhospodarovania vinohradov.

Cieľom bude zmena odrôd za účelom výsadby vysoko kvalitných odrôd a odrôd tradičných pre daný región, pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu; zmena sponu vinohradu za účelom vysadenia nového vinohradu so zmeneným sponom pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu; presun vinohradov na kvalitnejšie plochy, kvalitnejších regiónov a do svahov pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu; vyklčovanie, ktoré zahŕňa odstránenie všetkých krov viniča a opornej konštrukcie z vinohradu.

1. **investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva;**
2. **poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva;**

Cieľom intervencie je zvýšenie ochrany vinohradníkov pred stratami spôsobenými klimatickými podmienkami, zvieratami a škodcami, keďže kompletná strata úrody môže ohroziť konkurencie-schopnosť vinohradníkov a spôsobiť ich likvidáciu; zníženie rizika trvalého ukončenia vinohrad-níctva a zároveň zníženie požiadavky na štátnu pomoc v prípade katastrof. Zelený zber ako inšti-tút na reguláciu úrody môže mať významný vplyv na reguláciu trhu.

1. **informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu;**

Cieľom v prípade intervencie v členskom štáte bude poskytovanie informácií spotrebiteľom vzhľadom na systém Únie vzťahujúcich sa na chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia, predovšetkým podmienky a účinky v súvislosti s osobitnou kvalitou, povesťou alebo inými charakteristickými črtami vína vyplývajúcimi z konkrétneho zemepisného prostredia alebo pôvodu; na zodpovednú konzumáciu vína a na riziká spojené s konzumáciou alkoholu. Cieľom v prípade intervencie v tretích krajinách bude rovnako nadviazanie vzťahov s verejnosťou formou propagácie alebo reklamy a

ďalšie rozvíjanie informovanosti cieľových skupín; podporené budú predajné akcie, informačné materiály o kvalite, účasť na podujatiach, veľtrhoch alebo výstavách s medzinárodným významom, ochutnávky pre distribútorov a novinárov, stretnutia s obchodníkmi a distribútormi, tlačové správy a konferencie, informačné kampane zamerané na systémy Spoločenstva vzťahujúce sa na označenie pôvodu, zemepisné označenie a ekologickú výrobu, zamerané na zdôraznenie originality vrátane prieskumov nových trhov potrebných pre rozšírenie odbytu. Štúdie o nových alebo existujúcich trhoch potrebných na rozšírenie a konsolidáciu odbytísk, štúdie zamerané na vyhodnotenie výsledkov informačných a propagačných akcií, vypracovanie technických podkladov vrátane laboratórnych skúšok a posúdení vzťahujúcich sa na enologické postupy, rastlinolekárske a hygienické pravidlá, ako aj iné požiadavky tretích krajín na dovoz výrobkov sektora vinohradníctva a vinárstva v záujme zabránenia obmedzeniu prístupu na trhy tretích krajín alebo v záujme jeho umožnenia.“

2.Šetrné postupy vo vinohradoch

Plánuje sa podpora 5 500 ha, na ktorých sa obmedzí používanie pesticídov a podporí biologická ochrana. Bližšia špecifikácie je v opise intervencie.

3.Ekologické poľnohospodárstvo

Slovensko podporí ekologickú produkciu vo vinohradoch na plánovanej výmere 500 ha.

3.5.4 Chmeľ

Celková výmera chmeľu na Slovensku dlhodobo klesá. V súčasnosti chmeľ pestovaný len na výmere 37 hektárov. Sektor chmeľu bude podporený prostredníctvom Viazanej podpory príjmu a cieľom je podporiť v priemere 50 ha ročne s celkovou alokáciou 0,2 mil. EUR v období 2023-2027.

3.5.5 Olivový olej a stolové olivy

Nerelevantné

3.5.6 Beef and veal

3.5.7 Milk and milk products

Mlieko a mliečne produkty

Hlavným cieľom podpory v sektore mlieka je vytvorenie konkurencieschopnejšieho a viac trhovo orientovaného sektora a to aj s prostredníctvom organizácií výrobcov.

Podpora bude realizovaná prostredníctvom intervencií:

· Viazaná podpora príjmu

· Podpora činnosti organizácií výrobcov v ostatných sektoroch (mlieko)

1.Viazaná podpora príjmu

Sektor mlieka a mliečnych výrobkov bude podporený prostredníctvom Viazanej podpory príjmu, a to konkrétne podporou kráv chovaných v systéme s trhovou produkciou mlieka. Hlavným cieľom intervencie je dosiahnutie vyššej miery konkurencieschopnosti produkcie a zastúpenie na trhu EÚ. Slovensko podporí prostredníctvom Viazanej podpory príjmu 110 000 VDJ s celkovou alokáciou 142 mil. EUR v období 2023-2027.

2.Intervencie v sektore Mlieko a mliečne výrobky

Nakoľko miera organizovanosti v sektore mlieka nie je dostatočná, je potrebné podporiť spájanie výrobcov do organizácií výrobcov. Vyššia miera organizovanosti rovnako posilní kolektívnu vyjednávaciu silu poľnohospodárov vo vzťahu k spracovateľskému priemyslu a obchodu. Existujúce ale aj novovzniknuté organizácie výrobcov spracujú operačné programy. Podpora bude v súlade s článkom 47 nariadenia zameraná na intervencie:

1. Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu
2. Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energie
3. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály
4. Zlepšenie podmienok zamestnávania
5. Zlepšenie kvality výrobkov
6. Výskum a vývoj

7. Zlepšenie hospodárenia s odpadom
8. Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov
9. Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania
10. Propagácia a marketing
11. Efektívne riadenie objemov
12. Krízová komunikácia

3.5.8 Sheep and goat

Ovce a kozy

Sektor oviec a kôz bude podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu. Chov oviec a kôz sa na Slovensku znižuje, čo má negatívne ekonomické a sociálne efekty. Na viazanú podporu príjmu Slovensko alokuje v rokoch 2023-2028 28 mil. EUR. Okrem toho sektor získa podporu aj na organizácie výrobcov v troch oblastiach:

1.Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu

Cieľom tejto intervencie je zabezpečiť trhovoorientovanú výrobu, kontrolu objemu výroby ako aj kontrolu typu vyrábaných produktov prostredníctvom riadneho plánovania výroby založenom na akciách zameraných na vytvorenie výroby založenej na dopyte.

Organizácie výrobcov by mali konať v súlade s požiadavkami trhu, preto je nevyhnutné zabezpečiť vhodné plánovanie výroby založené na prognóze ponuky a dopytu. Taktiež by sa mali zamerať na ponuku nových produktov a služieb.

2.Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály

Cieľom tejto intervencie je prostredníctvom vytvárania organizácií výrobcov/skupín výrobcov, združení organizácií výrobcov koncentrovať ponuku a posilniť vyjednávaciu pozíciu voči odberateľom. Horizontálne spolupráce môžu prispieť k zlepšeniu logistiky, skladovania a spracovania výrobkov, môžu znížiť výrobné a transakčné náklady a zlepšiť inovačný potenciál.

3.Propagácia a marketing

Marketing výrobkov a jeho význam v súčasnosti rastie, pričom ho možno považovať za základnú funkciu organizácií výrobcov.

Organizácie výrobcov musia aktívne pristupovať k maloobchodu s vlastnou ponukou, novými (kvalitnými) výrobkami a službami, vyhľadávať kupujúcich, skúmať ich zvyky, priania a potreby.

K hlavným marketingovým aktivitám patrí výskum, vývoj nových produktov, ich distribúcia, komunikácia so zákazníkom, tvorba cenovej politiky a poskytovanie služieb zákazníkovi. Kvalitný marketing by mal prebiehať kontinuálne, plánovane, v súlade s dlhodobou stratégiou firmy a s využitím všetkých dostupných nástrojov.

3.5.9 Protein crops

Na podporu pestovania bielkovinových plodín sa použije viazaná podpora príjmu. Slovensko vyčlení 2% obálky priamych platieb na pestovanie bielkovinových plodín a podporí sa výmera až 110 tis. ha.

3.5.10 Sugar beet

Cukrová repa sa na Slovensku pestuje na výmere 21,5 tis. ha a spracováva sa v dvoch cukrovaroch. Ide o funkčnú vertikálu, ktorej udržanie bude podporené Viazanou podporou príjmu kvôli sociálnym, ekonomických a ekologickým benefitom. Cukrová repa nie je obchodovateľná na väčšie vzdialenosti, a preto by pokles pestovanej výmery znamenal zánik cukrovarov na Slovensku. Podpora napomôže udržať potrebnú výmeru cukrovej repy, ktorej pestovanie má priaznivý vplyv aj na biodiverzitu.

3.5.11 Other sectors

Zemiaky

Sektor zemiakov bude podporený prostredníctvom niekoľkých vzájomne sa dopĺňajúcich intervencií:

1. Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov

2. Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov
3. Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov
4. Šetrné hospodárenie na ornej pôde, vo vinohradoch, ovocných sadoch a pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd
5. Ekologické poľnohospodárstvo

1. Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov

Intervencia má za cieľ motivovať zakladanie organizácií výrobcov v sektore zemiakov a posilnenie ich funkčnosti vplyvom vybraných opatrení. Podpora v tejto intervencii je cielená na investície do hnuteľných a nehnuteľných aktív, najmä infraštruktúry a systémov na riadenie a zlepšovanie kvality výrobkov. Zároveň sa pomocou tejto intervencie budú posilňovať opatrenia zamerané na predchádzanie klimatickým zmenám, formou využitia energie z obnoviteľných zdrojov. Dôležitým faktorom je využívanie systémov, ktoré zabezpečia efektívne využitie vody, ako sú budovanie šetrných závlahových systémov a využitie recyklácie pri pozberovej úprave produkcie.

2. Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov

Intervencia zabezpečuje plnenie opatrení na predchádzanie krízam a riadeniu rizika.

3. Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov

Intervencia má za cieľ vybudovanie účinných systémov vysledovateľnosti produkcie od spotrebiteľa až na úroveň pestovateľskej jednotky. Intervencia má tiež za cieľ podporiť zapojenie sa organizácií výrobcov do systémov schém kvality Únie, najmä získania chránených označení pre produkciu zo špecifických oblastí SR. Vykonávanie systémov kvality prispieva k podpore predaja produkcie členov organizácií výrobcov. Podporuje sa zvyšovanie kvality produkcie a jej lepšia predajnosť.

4. Šetrné hospodárenie na ornej pôde, vo vinohradoch, ovocných sadoch a pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd

Rovnako ako v prípade zeleniny sa podporí zníženie používania pesticídov pri pestovaní zemiakov. Slovensko plánuje podporiť 4 000 hektárov.

5. Ekologické poľnohospodárstvo

Ekologickú produkciu zemiakov plánuje Slovensko podporiť na výmere 100 hektárov.

Bravčové mäso

Nakoľko miera organizovanosti v sektore bravčového mäsa nie je dostatočná, je potrebné podporiť spájanie výrobcov do organizácií výrobcov. Vyššia miera organizovanosti rovnako posilní kolektívnu vyjednávaciu silu poľnohospodárov vo vzťahu k spracovateľskému priemyslu a obchodu. Existujúce ale aj novovzniknuté organizácie výrobcov spracujú operačné programy. Podpora bude v súlade s článkom 47 nariadenia zameraná na intervencie:

1. Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu;
2. Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály;
3. Zlepšenie podminenok zamestnávania;
4. Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania;
5. Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií;
6. Propagácia a marketing.

3.6 Prehľad intervencií, ktoré prispievajú k zabezpečeniu koherentného a integrovaného prístupu k riadeniu rizika, ak je to relevantné

V rokoch 2023-2027 Slovensko využije nasledujúce intervencie, ktoré prispejú k zaisteniu koherentného a integrovaného prístupu k riadeniu rizík:

1. **Finančné príspevky na poistné v rámci systémov poistenia podľa odseku 3 a) článku 76**
2. **Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva**
3. **Intervencie v sektore ovocia a zeleniny a iných sektoroch podľa článku 47 odsek 2 i) poistenie úrody a *produkcie*, ktorá prispeje k zabezpečeniu príjmov výrobcov**
4. **Štátnu pomoc na riadenie rizika**
5. **Iné formy znižovania rizikovosti poľnohospodárov.**

1. Finančné príspevky na poistné v rámci systémov poistenia podľa odseku 3 a) článku 76 nariadenia

V období 2023-2027 Slovensko zavedie v rámci SPP podporu vo forme finančných príspevkov na poistné v rámci systémov poistenia podľa odseku 3 a) článku 76. Na intervenciu Slovensko alokuje 40 mil. EUR, čo predstavuje 8 mil. EUR ročne.

Podmienky podpory vo forme finančných príspevkov na poistné v rámci systémov poistenia podľa odseku 3 a) článku 76 nariadenia v období 2023-2027:

Oprávnenými prijímateľmi budú fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe. V rámci intervencie bude možné požiadať o podporu pri poistných produktoch pre poľnohospodárov na:

· poistenie poľných plodín,
· poistenie hospodárskych zvierat,
· poistenie špeciálnych plodín, ovocia, zeleniny.

Podpora sa poskytne na poistné zmluvy, ktorými sa poisťujú straty spôsobené:

-nepriaznivou poveternostnou udalosťou a inými živelnými rizikami (napr. požiar, explózia, víchrica, prudký vietor, vyzimovanie, jarný mráz, zimný mráz, jesenný mráz, ľadovec, sucho, zaplavenie, povodeň, záplava, zosuv pôdy, pád stožiarov a iných predmetov a pod.),

-chorobou zvierat alebo rastlín (napr. ochorenia a nákazy infekčného charakteru alebo spôsobené parazitom a pod.),

-zamorením škodcami, akútnou otravou hospodárskych zvierat,

-environmentálnou nehodou.

Podporené budú len poistné zmluvy uzatvorené s komerčnými poisťovňami pôsobiacimi v SR a ktoré spĺňajú všetky predpísané náležitosti v zmysle platnej vnútroštátnej legislatívy SR a súvisiacej legislatívy EÚ.

Poistná zmluva musí povinne obsahovať v zmysle legislatívy EÚ podmienku, že poisťovňa poskytne odškodnenie len na krytie strát, ktoré prekračujú prahovú hodnotu vo výške najmenej 20 % priemernej ročnej produkcie poľnohospodára za predchádzajúce trojročné obdobie alebo priemeru za trojročné obdobie na základe predchádzajúcich piatich rokov s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údaja. Bližšia špecifikácia splnenia podmienky pre určenie výšky straty, ktorá prekračuje prahovú hodnotu v zmysle predchádzajúcej vety je uvedená v texte opisu intervencie.

Podpora môže byť v zmysle tejto intervencie poskytnutá len na podklade takých komerčných poistných zmlúv na poistenie poľnohospodárskej produkcie (vrátane poistenia hospodárskych zvierat), ktoré okrem už vyššie uvedených podmienok obsahujú:

· identifikačné údaje poistenej fyzickej osoby podnikajúcej v poľnohospodárskej prvovýrobe alebo právnickej osoby podnikajúcej v poľnohospodárskej prvovýrobe a výšku dojedaného poistného,
· uvedenie miesta, na ktoré sa vzťahuje poistenie a to presnou identifikáciou parciel alebo chovu hospodárskych zvierat, alebo iným spôsobom, na základe ktorého je možné bez pochybností určiť miesto na ktoré sa vzťahuje poistenie,
· poistné udalosti, na ktoré sa vzťahuje poistenie a na ktoré je možné poskytnúť podporu v zmysle tejto intervencie,
· dojednaný rozsah rizík , za ktorý poistenému poisťovňa poskytne plnenie v prípade poistnej udalosti a ustanovenie, že výška poskytnutého poistného plnenia nemôže presiahnuť výšku škody, ktorá bola

spôsobená poistnou udalosťou,

· druh poistenia (špecifikácia konkrétneho druhu poistených poľných plodín, hospodárskych zvierat alebo špeciálnych plodín), na ktorý je možné poskytnúť podporu v zmysle tejto intervencie a bližšej špecifikácie podľa vyhlásenej výzvy, overenú kópiu potvrdenia o výške zaplateného poistného.

Príspevok bude poskytnutý všetkým oprávneným prijímateľom, ktorý si podajú žiadosť o príspevok v príslušnom kalendárnom roku v termíne od 1.3. do 31.5. aktuálneho roku a spĺňajú podmienky pre poskytnutie príspevku. Výška príspevku bude určená na základe výšky zaplateného poistného (**vo výške 60% zo zaplateného poistného**). V prípade ak by mala v danom roku výška príspevku za všetky podané žiadosti presiahnuť výšku disponibilných finančných prostriedkov, nedochádza k zníženiu počtu podporených subjektov, ale k pomernému zníženie intenzity poskytnutej podpory.

2. Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva

Spoločná organizácia trhov taktiež obsahuje nástroje na redukciu a diverzifikáciu rizika. V sektore vinohradníctva a vinárstva v rámci trhových opatrení SOT Slovensko poskytuje prostriedky na poistenie úrody vinohradov. V roku 2020 Pôdohospodárska platobná agentúra prijala 63 žiadostí vo výške 266 789 EUR.

Vývoj podpory na poistenie úrody vinohradov

Rok	**Počet žiadostí**	**Celková výška podpory v EUR**
2017	48	298 489
2018	51	315 885
2019	52	331 603
2020	63	266 789

Zdroj: PPA, 2020

3. Intervencie v sektore ovocia a zeleniny a iných sektoroch podľa článku 47 odsek 2 i) poistenie úrody a produkcie, ktorá prispeje k zabezpečeniu príjmov výrobcov

Na ciele v sektore ovocia a zeleniny a v iných sektoroch uvedených v článku 42 písm. f) Slovensko vyčlení dostatok zdrojov v rámci strategického plánu novej SPP (27,5 mil. EUR pre sektor ovocia a zeleniny, 25,05 mil. EUR pre iné sektory). Podporenou bude aj intervencia podľa článku 47 odsek 2 i) poistenie úrody a ***produkcie***, ktorá prispeje k zabezpečeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku.

4. Štátna pomoc na riadenie rizika

Slovensko v období 2023-2027 zachová podporu riadenia rizika vo forme štátnej pomoci notifikovanej v súčasnosti. V oblasti riadenia rizík má Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR schválené schémy pomoci (ďalej len „schéma“), ktoré sú vypracované buď na základe:

· Usmernení Európskej únie o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na roky 2014 až 2020, alebo

· nariadenia Komisie (EÚ) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) (ďalej len „ABER“).

Pôjde o nasledovné schémy štátnej pomoci:

a)podľa Usmernení Európskej únie o štátnej pomoci:

Schéma štátnej pomoci na náhradu škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú

možno prirovnať k prírodnej katastrofe SA.54289(2019/XA) pre MSP a SA.60698 (2020/N) pre všetky podniky. Ide o pomoc formou náhrady škody vzniknutej na produkcii výrobkov poľnohospodárskej prvovýroby a majetku využívanom podnikmi pôsobiacimi v poľnohospodárskej prvovýrobe na produkciu výrobkov poľnohospodárskej prvovýroby, v dôsledku nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, podľa článku 2 ods. 16 nariadenia Komisie. Pomoc podľa tejto schémy sa bude poskytovať v prípade strát a škôd na produkcii poľnohospodárskych výrobkov a majetku poľnohospodárskych podnikov spôsobených napríklad:

a)mrazom,

b)búrkami a ľadovcom,

c)námrazou,

d)silným dažďom,

e)suchom.

Za nepriaznivú poveternostnú udalosť, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe sa považuje taká poveternostná udalosť, ktorá zničí viac ako 30 % priemernej ročnej produkcie poľnohospodárskych výrobkov vypočítanej za predchádzajúce obdobie troch rokov alebo trojročného priemeru za predchádzajúce obdobie piatich rokov okrem najvyššieho a najnižšieho údaja. Predmetom tejto schémy je náhrada škôd spôsobených priamo v dôsledku nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, a to na základe posúdenia verejného orgánu, ktorým je Slovenský hydrometeorologický ústav. Oprávnenými nákladmi sú náhrady škôd, ktoré zahŕňajú stratu príjmu v dôsledku úplného alebo čiastočného zničenia poľnohospodárskej výroby a výrobných prostriedkov a materiálne škody. Strata príjmu sa musí vypočítať buď na úrovni ročnej produkcie poľnohospodárskeho podniku alebo na úrovni plodín a chovu hospodárskych zvierat.

Pomoc a všetky ďalšie platby prijaté na náhradu škody sa musia obmedziť na 80 % oprávnených nákladov. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť na 90 % v oblastiach s prírodnými obmedzeniami.

Pomoc poskytnutá na základe tejto schémy sa musí znížiť o 50 % pre tie subjekty, ktoré neuzavreli poistenie na najmenej 50 % priemernej ročnej výroby alebo príjmu súvisiaceho s výrobou, týkajúce sa náhodných udalostí vyplývajúcich z klimatických rizík v Slovenskej republike alebo príslušnom regióne. K výnimke z tejto podmienky možno pristúpiť len vtedy, ak sa dokáže presvedčivo preukázať, že napriek maximálnemu úsiliu nebolo v čase výskytu škody k dispozícii finančne dostupné poistenie pokrývajúce náhodné udalosti vyplývajúce z klimatických rizík v dotknutom členskom štáte.

b) podľa článku 26 ABER:

-*Schéma štátnej pomoci na úhradu trhovej hodnoty hospodárskych zvierat v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení v znení dodatku č. 2 SA. 55617(2019/XA) s platnosťou do 30.06.2021.*

-*Schéma štátnej pomoci na nápravu škôd spôsobených chorobami zvierat a na úhradu niektorých nákladov na eradikáciu chorôb zvierat formou dotácie SA.64083(2021/XA);*

Ide o pomoc poľnohospodárskemu podniku pôsobiacemu v poľnohospodárskej prvovýrobe na úhradu strát na hospodárskych zvieratách v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení súčasť verejného programu zameraného na prevenciu, kontrolu alebo eradikáciu príslušných chorôb zvierat alebo núdzových opatrení a obmedzenie výskytu škodcov rastlín vykonaných v súlade so smernicou Rady 2000/29/ES. Pomoc možno poskytovať do 100 % straty zníženej o poistné plnenie, ak bol podnik poistený alebo ak pre príslušnú udalosť neexistuje na trhu Európskej únie dostupné zodpovedajúce poistenie, do 50 % straty, ak nebol podnik poistený v príslušnom rozpočtovom roku a pre príslušnú udalosť existuje na trhu Európskej únie dostupné zodpovedajúce poistenie. Pomoc možno poskytovať do 1 000 000 EUR na jeden podnik v príslušnom kalendárnom roku.

-*Schéma štátnej pomoci na prevenciu, kontrolu a eradikáciu ochorení zvierat v znení Dodatku č. 3, SA: 100260*

c) podľa článku 27 ABER:

-*Schéma štátnej pomoci na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat v znení Dodatku č. 1 SA.63660(2021/XA*)**.**

Ide o pomoc s cieľom podporiť podnik pôsobiaci v poľnohospodárskej prvovýrobe pri odstraňovaní a likvidácii mŕtvych hospodárskych zvierat v príslušnom kalendárnom roku a to kompenzáciou oprávnených nákladov podľa článku 27 ods. 1 písm. c) a e) nariadenia Komisie. Oprávneným projektom

je celkový zámer na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat v príslušnom kalendárnom roku. Oprávnenými nákladmi je hodnota služby (ďalej len „oprávnené náklady“), ktorú poskytuje poskytovateľ služby na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat.

Odstránenie mŕtvych hospodárskych zvierat - je zber a preprava uhynutých zvierat do schváleného miesta spracovania. Likvidácia mŕtvych hospodárskych zvierat - je spracovanie uhynutých zvierat v schválenom závode tlakovou sterilizáciou. Pomoc poskytovaná podľa tejto schémy je nepriamou formou pomoci a poskytuje sa príjemcovi pomoci formou vecného plnenia prostredníctvom subvencovanej služby na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat. Pomoc nezahŕňa priamu hotovostnú platbu príjemcovi pomoci. Pomoc sa môže vyplatiť hospodárskym prevádzkovateľom alebo subjektom, ktorí pôsobia v nadväznosti na podniky pôsobiace v sektore chovu hospodárskych zvierat; a poskytujú služby spojené s odstránením a likvidáciou mŕtvych hospodárskych zvierat. Pomoc možno poskytnúť do výšky 100 % oprávnených nákladov na odstránenie mŕtvych hospodárskych zvierat a 75 % oprávnených nákladov na likvidáciu týchto mŕtvych hospodárskych zvierat.

d) podľa článku 28 ABER

- *Schéma štátnej pomoci na platby poistného v poľnohospodárstve Číslo schémy: SA.63100 (2021/XA)*

Schéma štátnej pomoci na platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe v znení Dodatku č. 3 **poskytuje pomoc** podniku pôsobiacemu v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby na platby poistného. Oprávnenými nákladmi sú náklady alebo výdavky na platby poistného, ktoré kryje straty spôsobené:

1.
    1. prírodnými katastrofami, podľa článku 2 ods. 9 nariadenia Komisie;
    2. nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, podľa článku 2 ods. 16 nariadenia Komisie, a inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami, podľa článku 2 ods. 17 nariadenia Komisie;
    3. výskytom chorôb zvierat alebo škodcov rastlín, podľa článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie;
    4. vplyvom chránených zvierat, podľa článku 2 ods. 49 nariadenia Komisie.

Oprávnený žiadateľ predkladá kópiu poistnej zmluvy o poistení zvierat, plodín alebo majetku využívanom na poľnohospodársku prvovýrobu, uzatvorenej medzi príjemcom pomoci a poisťovateľom.

Oprávnenými príjemcami pomoci podľa uvedených schém sú mikro, malé a stredné podniky (MSP), zadefinované v prílohe 1 k ABER.V súčasnosti je alokácia na schémy štátnej pomoci cca 57 mil. EUR. Slovensko predpokladá, že v rokoch 2023-2027 bude na schémy štátnej pomoci využitá rovnaká ročná alokácia.

5. Iné formy znižovania rizikovosti poľnohospodárov v rámci SP SPP 2023-2027

Slovensko je charakteristické duálnou štruktúrou fariem. Na jednej strane v roku 2021 hospodárilo na pôde 5% všetkých fariem s výmerou nad 500 ha a spolu obhospodarovali 70% pôdy v LPIS (PPA, 2021). Na druhej strane existuje 81% fariem s výmerou do 50 ha a spolu obhospodarujú 8% pôdy v LPIS. **Bežné riziko si najmä veľké slovenské farmy dokážu riešiť samostatne prostredníctvom nástrojov ako sú diverzifikácia, selekcia vhodných odrôd, vysoká hygiena, vhodná starostlivosť o zvieratá a pod.** Výhodou slovenských fariem z pohľadu riadenia rizík je ich veľkosť a nízka špecializácia, čo vytvára vhodné predpoklady na diverzifikáciu rizika. Slovenské farmy patria k najväčším a najmenej špecializovaným v EÚ.

Intervencie na podporu príjmu

Pri riadení rizika pomáhajú poľnohospodárom aj nástroje spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie. Podstatný prínos k znižovaniu rizika fariem majú priame platby, ktoré sú nezávislé od produkcie, a preto sú garantované aj v nepriaznivých rokoch v rovnakom rozsahu. Na Slovensku tvoria priame platby jeden z najväčších podielov na produkcii, pridanej hodnote alebo zisku. Podobný vplyv majú aj platby ANC v menej produktívnych oblastiach Slovenska. Degresivita a stropovanie priamych platieb a platieb ANC ako aj redistributívna platba pomôžu lepšie diverzifikovať a riadiť riziko malým, stredným a aktívnym veľkým farmám pri zohľadnení princípu hodnoty za peniaze.

Intervencie zamerané na investície

Produkčné a cenové riziko dokážu znižovať investičné podpory do prvovýroby ako aj do spracovania na farme. Vyššia pridaná hodnota chráni farmy od vysokej fluktuácie cien základných surovín. Investičné podpory by mali byť dôležitým aspektom zvyšovania pridanej hodnoty a podpory riadenia rizika na farmách.

Intervencie v rámci environmentálnych cieľov

Hlavným zdrojov rastúceho produkčného rizika je zmena klímy, ktorá vedie k väčšej nepredvídateľnosti a silnejším prejavom extrémnych javov súvisiacich s počasím. Strategický plán novej SPP vyčleňuje dostatočné zdroje na adaptáciu na zmenu klímy a na preventívne opatrenia. Ide hlavne o vodozádržné opatrenia, opatrenia proti vodnej a veternej erózii a budovania zavlažovacích systémov. Preventívne environmentálne a klimatické opatrenia budú zamerané na riešenie sucha formou podpory závlah a efektívnejších zavlažovacích systémov hlavne pre špeciálnu rastlinnú výrobu. Taktiež prostredníctvom investovania do vodozádržných prvkov sa na Slovensku podstatne zníži produkčné riziko spôsobované suchom. Vodná a veterná erózia dlhodobo vedú k degradácii poľnohospodárskej pôdy v SR. Erózia pôdy spôsobuje odnos pôdnych častíc, degradáciu úrodných vlastností pôdy, úbytok organickej hmoty a živín a zhoršovanie pôdnej štruktúry. To vedie k poklesu úrod. Slovensko v rámci špecifických cieľov 4, 5 a 6 alokuje prostriedky na intervencie, ktoré znížia pôdnu eróziu (remízky, vetrolamy, pásy pre opeľovače a pod.). Prechod na environmentálnu a integrovanú produkciu môže niektorým farmám pomôcť stať sa menej závislými od cenovej volatility, ale viac závislými na zmenách podpôr.

Intervencie v rámci prierezového cieľa

Poľnohospodári by mali byť o možnostiach riadenia rizika, jeho výhodách a nevýhodách dobre informovaní. Podľa dotazníkového prieskumu majú poľnohospodári málo informácií o podpore poistenia a možnostiach riadenia rizika. V rámci Strategického plánu SPP SR vyčlení prostriedky na podporu vzdelávania a poradenstva v oblasti riadenia rizík. Vzdelávanie a poradenstvo má výrazný vplyv na znižovanie rizika farmárov. Ide o komplexný proces, ktorý zahŕňa riadenie bežných rizík, poistiteľných rizík ako aj možnosti riadenia a znižovania ťažko poistiteľných, nepoistiteľných rizík a rizík katastrofického charakteru. Vzdelávanie a poradenstvo môže efektívnym spôsobom znížiť rizikovosť poľnohospodárstva na Slovensku.

3.7 Vzájomný pôsobenie medzi vnútroštátnymi a regionálnymi intervenciami

3.7.1 Ak je to relevantné, opis vzájomného pôsobenia medzi vnútroštátnymi a regionálnymi intervenciami vrátane rozdelenia finančných alokácií podľa intervencie a fondu;

Nerelevantné

3.7.2 Ak je to relevantné, ak sa prvky strategického plánu SPP vypracúvajú na regionálnej úrovni, ako sa v intervenčnej stratégii zabezpečí súdržnosť a súlad s prvkami strategického plánu SPP vypracovaného na vnútroštátnej úrovni

3.8 Prehľad toho, ako strategický plán SPP prispieva k cieľu zlepšiť životné podmienky zvierat a znížiť antimikrobiálnu rezistenciu stanovenému v článku 6 ods. 1 písm. i) vrátane východiskových podmienok a komplementarity

Navrhované intervencie v rámci špecifického cieľa 9 (I) riešia nedostatočné investície do inovácií v chove poľnohospodárskych zvierat a preferenciu veľkých fariem k interiérovému ustajneniu množstva zvierat v nedostatočne priestorovo vybavených maštaliach. Vysoká koncentrácia zvierat v stajniach je predpokladom na vznik a šírenie chorôb.

Nastavené požiadavky na chov zvierat idú nad rámec národnej resp. európskej legislatívy. Cieľom je zlepšiť životné podmienky zvierat a znížiť stresové faktory. Dobré životné podmienky zvierat znižujú ich náchylnosť na zdravotné problémy, čo znižuje potrebu používania antimikrobiálnych liečiv. Konečným výsledkom je vyššia bezpečnosť a kvalita potravín.

Predaj veterinárnych antimikrobiálnych látok na Slovensku bol v roku 2018 na úrovni 49,3 mg/PCU výrazne nižší, ako priemer EÚ (118,3 mg/PCU). Navrhované intervencie majú za cieľ minimálne udržať túto hodnotu. Intervencie sú v súlade s Národným akčným plánom na zníženie antimikrobionálnej rezistencie a stratégie EK Z farmy na stôl.

Intervencie kompenzujú vzniknuté dodatočné náklady a stratu príjmu. Dobré životné podmienky zvierat zvyšujú kvalitu produkcie mäsa mlieka a iných živočíšnych produktov, čo prináša dodatočné príjmy pre

farmárov. Kombinácia týchto faktorov bude motivovať farmárov zlepšiť podmienky zvierat a prispieť k naplneniu cieľa.

Komplementaritu k cieľu tvoria:

1. Požiadavky kondicionality SMR 9, SMR 10 a SMR 11.
2. Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat (I. pilier) – Pastevný chov: Intervencia je určená pre pasenie dojníc, mladého dobytka, oviec a kôz. Pasenie približuje chov bližšie k prirodzeným podmienkam a potrebám zvierat na pohyb vo vonkajšom prostredí, čerstvé krmivo, odpočinok a prirodzené sociálne správanie. Pasené jalovice majú pri prvom telení vyšší vek, čo prispeje k cieľu vychovať zdravé a dlhoveké zvieratá. Chov zvierat na pasienku prispieva aj zvýšeniu alebo zachovaniu biodiverzity na trvalých trávnych porastoch.
3. Environmentálne intervencie II. piliera:

Zlepšenie životných podmienok pre hovädzí dobytok

Plocha ustajnenia musí byť minimálne o 15 % väčšia oproti legislatívnym požiadavkám. Väčší životný priestor zvierat znižuje pôsobenie stresu, agresivitu a nepokoj zvierat. Pre dojnice musí byť v zimnom období zabezpečená temperovaná voda, ktorá je prospešná pre fungovanie tráviaceho systému, zvyšuje príjem vody a znižuje riziko dehydratácie. Dojčiace kravy budú mať navyše prístup do vonkajšieho výbehu.

Pri výžive teliat budú vyžadované používanie natívneho mlieka po dobu minimálne 42 dní od veku 6 dní na kŕmenie teliat (jalovičiek a/alebo býčkov) namiesto kŕmenia mliečnymi kŕmnymi zmesami a napájanie cumľom. Tieto postupy zabezpečujú zvieratám zníženie stresu, plnohodnotnú výživu, dobrý zdravotný stav a menšiu chorobnosť.

Zlepšenie životných podmienok pre ovce a kozy

Plocha ustajnenia musí byť minimálne o 15 % väčšia oproti legislatívnym požiadavkám. Väčší životný priestor zvierat znižuje pôsobenie stresu, agresivitu a nepokoj zvierat.

Pravidelné koprologické vyšetrenie na parazity umožní cielenú aplikáciu antiparazitík.

Požiadavky na pravidelnú kontrolu a úpravu paznechtov a používanie dezinfekčných brodov cielia na zníženie ochorení končatín u zvierat.

Predĺžením odstavu jahniat a kozliat sa v chovoch zabezpečení prirodzená výživa počas prvých 40 dní života zvieraťa. Zviera si vybuduje prirodzený reflex cicania a kontakt s matkou. To zabezpečení zvýšenie pohody zvierat a elimináciou zdravotných problémov spojených s nesprávnym kŕmení mliečnou kŕmnou zmesou.

Zlepšenie životných podmienok pre ošípané

Plocha ustajnenia musí byť minimálne o 10 % väčšia oproti legislatívnym požiadavkám. Tieto požiadavky prispejú k zníženiu agresívnych prejavov zvierat navzájom, zníženiu nepokojov v koterci a k lepšej pohode zvierat.

Odstav prasiatok od matky bude predĺžený o dva dni. Prasiatka lepšie zvládnu záťaž zo zmeny prostredia a stretu s cudzími prasiatkami.

Zlepšenie životných podmienok pre hydinu

Plocha vo výkrme brojlerov musí byť minimálne o 10 % väčšia oproti legislatívnym požiadavkám.

Doba výkrmu nemôže byť kratšia ako 38 dní. Oproti priemernej dĺžke kŕmenia 35 dní ide o predĺženie o 3 dni. Tým sa upraví regulácia výživy kurčiat tak, aby sa umožnil rovnomerný rast kostry a svalstva. V opačnom prípade dochádza poškodzovaniu behákov, skĺznutiu pätovej šľachy, posedávaním kurčiat na podlahe a zvýšením výskytu prsných otlakov.

Predĺženie obdobia asanácie prostredia a prípravy na nový turnus na 14 dní umožní zlepšenie zoohygieny a zníženie infekčného tlaku na zvieratá.

Plocha v chovoch nosníc musí byť minimálne o 10 % alebo musí byť zabezpečený výbeh. To bude mať pozitívny dopad na zdravie a životné podmienky nosníc. Zvýšením počtu alebo plochy znáškových miest sa môže obmedziť podiel znečistených vajec.

3.9 Zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže

Pri administrovaní a riadení SPP prostredníctvom intervencií a prvkov spoločných pre viacero intervencií

budú v maximálnej možnej miere využívané IT technológie na zjednodušenie prístupu k dátam, ich spracovanie a komunikáciu s prijímateľmi. Hlavným prvkom znižovania administratívnej záťaže je zavedenie plnej elektronickej komunikácie so žiadateľom vo všetkých fázach od podania žiadosti až po vydanie rozhodnutia Nové technológie a inovácie prispejú k zjednodušeniu podávania žiadostí, rýchlejšiemu a efektívnemu získavaniu údajov pre výkon potrebných kontrolných postupov a skráteniu rozhodovacieho procesu. Budú využívané nasledovné inovácie:

1.Využívanie služieb Ústredného portálu verejnej správy. Tam, kde je to možné (EAGF non IACS intervencie, IACS intervencie) bude podávanie žiadostí rámci služby „Všeobecná agenda“ Ústredného portálu verejnej správy podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente (ďalej len „zákon o e-Governmente“) formou elektronickej služby. Celé konanie sa skráti aj tým, že aj predmetné dokumenty platobná agentúra vydáva elektronicky. Elektronický úradný dokument má náležitosti, ktoré pre konkrétny typ (rozhodnutie, uznesenie, výzvu) upravuje procesný predpis. Vyhotovuje sa elektronicky, podpisuje ho oprávnená osoba kvalifikovaným elektronickým podpisom s mandátnym certifikátom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým sa pripája kvalifikovaná elektronická časová pečiatka a doručuje sa účastníkovi konania do jeho elektronickej schránky, ak je aktivovaná na doručovanie.

2.Uplatňovanie zásady “jedenkrát a dosť”. V súlade so zákonom č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) žiadatelia už nemusia predkladať potvrdenia s údajmi, ktoré sú evidované v informačných systémoch verejnej správy a zdravotných poisťovní. (Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, Informačný systém katastra nehnuteľností, Register trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Informačný systém finančnej správy v časti týkajúcej sa evidencie daňových nedoplatkov a nedoplatkov colného dlhu, nedoplatkov pokút a iných platieb vymeraných alebo uložených podľa colných predpisov, nedoplatkov dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane pri dovoze, Informačný systém Sociálnej poisťovne v časti týkajúcej sa evidencie nedoplatkov na poistnom na sociálne poistenie, Informačný systém Sociálnej poisťovne v časti týkajúcej sa evidencie dôchodkových dávok a dávok nemocenského poistenia).Všetky povinné potvrdenia bude platobná agentúra získavať a overovať pomocou portálu OverSi.gov.sk.

3. IACS a aplikácia Geopriestorová žiadosť na plochu (GSA) obsahuje viacero funkcionalít s cieľom skorého varovania, zníženia chybovosti a skrátenia času administrovania. Ide o nasledovné funkcionality:

- údaje relevantné pre deklaráciu jednotlivých intervencií sú buď vypočítavané systémom, vyberané zo zoznamu, alebo riešené checkboxom (pre GSA),
- žiadateľ je pri vypĺňaní deklarácie upozorňovaný na potencionálne chyby na žiadosti umožnené (pre GSA),
- v aplikácii GSA sú umiestnené nástroje - tipy na optimálne vyplnenie žiadosti,
- dostupný technický helpdesk pre žiadateľov (pre GSA),
- v prípade nekompletných údajov je žiadateľ vyzvaný na doplnenie,
- v aplikácii GSA sú dostupné najnovšie ortofotosnímky, satelitné scény a relevantné snímky z Misie Sentinel 2,
- aplikácia GSA je priateľská pre užívateľa, ktorý využíva zjednodušené GIS nástroje, ku ktorým má k dispozícii podrobný návod, ako aj inštruktážne videá,
- preddefinovanie žiadostí v IACS, ktoré žiadateľ jednoduchým potvrdením/úpravou podá,
- evidovanie agrotechnických úkonov v aplikácii GSA.

4. Centrálny portál pre žiadateľov (nazývaný aj portál farmára) bude v rámci digitalizácie prepojený cez jednotný register žiadateľov s jednotlivými agendovými systémami PPA s cieľom vytvorenia jednotného centrálneho portálu.

5. Využívanie elektronických nástrojov na prevenciu podvodov a boj s korupciou

V oblasti non IACS intervencií budú využívané nové kontrolné mechanizmy prostredníctvom aplikácie,

ktorá na základe dátových zdrojov PPA a ďalších verejných informácií identifikuje potenciálny konflikt záujmov medzi žiadateľom a dodávateľom, verejné obstarávania s potenciálnym konfliktom záujmov a potenciálnu rotáciu dodávateľov.

Pre predchádzanie a kontrolu konfliktu záujmov medzi zamestnancami agentúry a žiadateľmi bude používaný analytický nástroj využívajúci údaje z registra právnických osôb, registra konečných užívateľov výhod a z registrov emailových a telefónnych kontaktov firiem. Nástroj využíva prostredie programu SAS Enterprise Guide, pričom prebieha preverovanie potenciálneho konfliktu záujmov v pravidelných mesačných intervaloch v rámci celej agentúry. Je plánovaná automatizácia procesu preverovania konfliktu záujmov.

Bude sa používať nástroj sprístupnený Komisiou na hĺbkovú analýzu údajov na posúdenie rizík, ktoré predstavujú projekty, prijímatelia, dodávatelia a zmluvy, v snahe zabezpečiť minimálne administratívne zaťaženie a účinnú ochranu finančných záujmov Únie. Uvedený nástroj na hĺbkovú analýzu údajov sa môže použiť aj s cieľom zabrániť obchádzaniu pravidiel uvedených v príslušných nariadeniach.

6. Nástroje na kontrolu a monitoring

Zjednodušenie kontrolných postupov: Pri kontrolnej činnosti IACS intervencií bude využívaný systém monitorovania plôch, pričom v nejednoznačných prípadoch budú okrem kontrol na mieste využívané aj dostupné údaje od žiadateľov, ktoré budú žiadatelia poskytovať napr. cez GSA (informácie o agrotechnických operáciách vykonaných žiadateľom) alebo cez mobilné aplikácie na zhotovovanie geograficky označených fotografií. Podľa typu kontrolovaných intervencií sú plánované aj iné spôsoby využívania technológií (napr. využívanie fotodokumentácie, zvukové záznamy a videozáznamy, drony a pod.).

Jednoduchosť návrhu intervencií. Príklady intervencií, ktoré by mohli byť súčasťou programu zjednodušenia.

1. Národné kompetenčné centrum AKIS bude zabezpečovať administratívne poradenstvo pre záujemcov a beneficientov s cieľom lepšieho pochopenia cieľov intervencií a možností ako prispieť k ich napĺňaniu.
2. V oblasti odborného vzdelávania a poradenstva implementáciu zjednoduší, ak nebude potrebné posudzovať príjemcov vzdelávania a poradenstva z pohľadu pravidiel o štátnej pomoci. Dlhodobejšie zmluvy o poskytovaní odborného vzdelávania a poradenstva zabezpečia kontinuitu týchto činností, zníženie administratívy na strane poskytovateľa odborného vzdelávania a poradenstva.
3. Využívanie nových technológií pre zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže predpokladá nadobudnutie IT zručností u všetkých žiadateľov. Vzhľadom k vekovej štruktúre žiadateľov bude potrebné ďalšie vzdelávanie a poradenstvo. V oblasti IACS intervencií budú zavedené nové poradenské nástroje, ktoré budú zabezpečovať služby pre žiadateľov pred podaním žiadosti a v súvislosti s podaním žiadosti tak, aby nebolo ohrozené nestranné a dostatočné vyhodnotenie splnenia podmienok pre poskytnutie podpory.
4. Integrované technológie na farme - Pre farmárov sa v súčasnosti zavádza n*ástroj udržateľnosti poľnohospodárskeho podniku pre živiny FaS*T, ktorý bude implementovaný v druhej polovici roku 2022. Využívanie platformy umožní užívateľom prístup k rôznym typom dát:
    - Administratívne dáta : IACS/LPIS/NDIR (citlivé zóny na dusičnany)/Natura2000
    - Monitorovanie zemských plôch : dáta zo Sentinelu / Copernicusu
    - Plán Hnojenia (ďalej len „NMP“) : kedy, čo, ako a koľko hnojiť – Algoritmus odporúčania hnojenia.
    - Hydrometeorologické dáta.
    - Ďalšie rôzne typy dát, napr. právneho charakteru ako dusičnanová smernica (91/676/EC).

Riešenie je obojstranne výhodné pre poľnohospodárov aj pre životné prostredie. FaST poskytne jasné a včasné informácie, ktoré sú prospešné pre poľnohospodárov z ekonomického aj environmentálneho hľadiska. Konkurencieschopnosť a odolnosť poľnohospodárskych podnikov sa zvýši vďaka rozšírenej

podpore rozhodovania pre poľnohospodárov, ktorí budú schopní optimalizovať svoje používanie hnojív tak, aby sa zlepšili ich príjmy, zatiaľ čo environmentálne a klimatické výhody sa dosiahnu lepším prístupom k príslušným údajom o farmách a zahrnutím úvah o environmentálnej udržateľnosti do celkového hodnotenia. Riešenie spĺňa právny rámec: GAEC 5

Výhody pre poľnohospodárov:

- Ekonomické (NMP).
- Súlad s predpismi (FaST nebude povoľovať NMP, ktoré nie sú v súlade s nariadením - životné prostredie, udržateľné postupy atď.).
- Ochrana životného prostredia (Zlepšenie hospodárenia s hnojivom povedie k celkovým výhodám pre životné prostredie, napr. znížením rizika znečistenia dusíkom).
- Úspora času (Umožní farmárovi zjednodušiť úlohy a vyhnúť sa duplikovaniu údajov pri rôznych deklaráciách).
- Zlepšená spolupráca (Varovania týkajúce sa problémov s vyhlásením, ktoré pochádzajú od poľnohospodára alebo platobnej agentúry, budú zdieľané rýchlejšie a ľahšie. Bude tiež ľahšia komunikácia s poradcami, družstvami a potenciálne dokonca aj s inými poľnohospodármi.)
- Prístup k ďalším digitálnym aplikáciám (Vďaka svojej modularite bude platforma poskytovať ďalšie služby zamerané na schémy priamych platieb, napríklad environmentálne služby, ako aj riešenia zo súkromného sektora, ktoré nie sú pre malých poľnohospodárov často dostupné z dôvodu nákladov alebo sťaženého prístupu.)
- Zvýšená znalosť vlastných údajov (Digitálny nástroj bude viesť záznamy o minulých údajoch pre NMP, a tak zisťovať trendy na pôde farmára, a tým sa stane účinným nástrojom pre rozhodovanie.)
- Rovnaké podmienky pre poľnohospodárov (Pre malé farmy môže byť výzvou mať digitálne nástroje a personalizované NMP. FaST zabezpečí, že existuje riešenie pre všetkých poľnohospodárov.)

Výhody pre výkonne orgány / platobnú agentúru:

- Monitorovanie životného prostredia (FaST bude podporovať riadiace orgány pri monitorovaní určitých environmentálnych parametrov, napr. kvalita pôdy, znečistenie ovzdušia, miera dusíka, kvalita vody atď. Bude to užitočné najmä v chránených územiach, napr. zóny ohrozené dusičnanmi.)
- Zvýšená obojsmerná komunikácia (Obojsmerná komunikácia medzi poľnohospodárom a pôdohospodárskou platobnou agentúrou / riadiacim orgánom znamená, že varovania týkajúce sa problémov s vyhlásením alebo zmien politík atď. Je možné zdieľať rýchlo a ľahšie. Poľnohospodári môžu tiež informovať RO / PPA, ak sa vyskytnú chyby v ich osobných údajoch.)
- Geo-tagované fotky skombinované so systémom Farmhands (automatizovaný monitoring poľnohospodárskych činnosti) uľahčuje kontrolu a monitoring žiadostí.

Zníženie administratívnej záťaže žiadateľov a zrýchlenie administratívnych procesov pre non IACS intervencie

Pre zjednodušenie non IACS intervencií budú na úrovni platobnej agentúry zavedené nasledovné nástroje:

- detailnejšia a presnejšia riadiaca dokumentácia pre žiadateľov a prijímateľov a samostatná riadiaca dokumentácia pre verejné obstarávanie vrátane zjednodušených procesov,
- rozšírenie elektronického podávania a spracovávania žiadostí a využívanie interných dátových zdrojov a ďalších verejných informácií na identifikáciu potenciálnych konfliktov záujmov medzi žiadateľmi a dodávateľmi. Aplikačné riešenie bude obsahovať funkcionalitu na identifikáciu verejných obstaraní s potenciálnym konfliktom záujmov a identifikáciu potenciálnej rotácie dodávateľov. PPA bude získavať dostupné potvrdenia z databáz štátnej a verejnej správy ako aj registrov rezortu prostredníctvom IT nástrojov s cieľom zníženia administratívneho zaťaženia na stranách prijímateľov ako aj poskytovateľa,
- zavedenie zjednodušených možností nákladov pre vybrané typy intervencií a žiadateľov, ktorí nie

sú verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Pre zjednodušenie posudzovania hospodárnosti oprávnených výdavkov bude zavedený nástroj vo forme cenníka typu konkrétnych produktov príp. služieb, ktorý stanoví hornú hranicu jednotkových cien obstarávaných položiek na jednotlivé investície,

- zavedenie používania elektronického systému na webovom sídle pre podklady a proces obstarávania pri investíciách, ktoré nebudú uvedené v cenníku typu konkrétnych produktov príp. služieb,
- zjednodušenie procesu administrovania intervencie Leader bude nastavený pred vyhlásením výzvy na výber MAS. Zjednodušenie procesov bude zabezpečené, napríklad:
    - *MAS budú posudzovať žiadosti v rámci formálnej kontroly príloh,*
    - *MAS budú využívať systém verejných informácií na identifikáciu potenciálnych konfliktov záujmov medzi žiadateľmi a dodávateľmi, a na overenie žiadateľov ako dlžníkov voči štátnemu rozpočtu,*
    - *zjednodušia sa formuláre žiadosti vzhľadom na výšku oprávnených výdavkov na projekt,*
    - *bude sa uplatňovať zjednodušené vykazovanie výdavkov pri určitých typoch projektov, resp. oblastí podpory,*
    - *v rámci zjednodušeného vykazovania výdavkov nebude povinnosť predkladať účtovné doklady za účelom preukázania skutočnej výšky vynaložených prostriedkov vykázaných prostredníctvom zjednodušenej metódy,*
    - *v prípade paušálnych sadzieb sa bude overovať len to či prijímateľ správne uplatnil výšku paušálnej sadzby, a či správne uviedol čiastku výdavkov, ktoré sú základom pre vypočítanie paušálnych sadzieb,*
    - *zjednodušenie implementácie overenia splnenia podmienok oprávnenosti projektov vykoná platobná agentúra v konaní o žiadosti len raz, a to k momentu, kedy jej splnenie overuje,*
    - *zavedú sa vhodné a primerané systémy na zavedenie dodržiavania postupov zo strany MAS čím sa zjednoduší realizácia projektov v nadväznosti na urýchlenie vyhodnocovania žiadostí (výber vzoriek, náhodné kontroly a pod.).*
- vypracovanie zoznamu neoprávnených investícií a kategórií výdavkov.

3.10 Kondicionalita

3.10.1 Hlavná téma: Zmena klímy (jej zmierňovanie a adaptácia na ňu)

3.10.1.1 GAEC 1: udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche

3.10.1.1.1 Zhrnutie povinností poľnohospodárskych podnikov (napr. systém predchádzajúceho povolenia a povinnosť opätovnej premeny pôdy)

V prípade, že dôjde k prekročeniu rozdielu referenčného pomeru a každoročného pomeru trvalého trávneho porastu k celkovej poľnohospodárskej ploche o viac ako 5% v porovnaní s rokom 2018, žiadateľ spätne zatrávni poľnohospodársku plochu na základe rozhodnutia platobnej agentúry.

3.10.1.1.2 Territorial scope (national, regional, farm-level, group-of-holdings)

vnútroštátny

3.10.1.1.3 Hodnota referenčného pomeru (vrátane metódy výpočtu)

Pomer **5.0**

Vysvetlenie

V prípade, že dôjde k prekročeniu rozdielu referenčného pomeru a každoročného pomeru trvalého trávneho porastu k celkovej poľnohospodárskej ploche o viac ako 5% v porovnaní s rokom 2018, žiadateľ spätne zatrávni poľnohospodársku plochu na základe rozhodnutia platobnej agentúry.

3.10.1.1.4.Typ dotknutých poľnohospodárov (všetci poľnohospodári, ktorí majú trvalé trávne porasty)

Príjemcovia

- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.1.1.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Obmedzením konverzie trvalého trávneho porastu na iné poľnohospodárske využitie bude zabezpečené zachovanie plôch pôd so zásobami uhlíka.

3.10.1.2 GAEC 2: ochrana mokradí a rašelinísk

3.10.1.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

3.10.1.2.2 Rok uplatňovania GAEC

Vyberte rok: **2025**

Odôvodnenie

Určenie postupov hospodárenia s pôdou, ktoré zabraňujú uvoľňovaniu uhlíka je, v súvislosti s hlavným cieľom normy, úzko späté s identifikáciou pôd boha-tých na uhlík. Na tento účel sa má byť v rokoch 2022 a 2023 poskytnutá členským štátom EÚ podpora Spoločného výskumného centra (JRC) v spolupráci s GR CLIMA a v koordinácii s GR AGRI. Tento projekt JRC predpokladá rôzne výstupy zamerané na po-skytnutie metodiky identifikácie a mapovania rašelinísk a mokradí. Prototypy a technické usmernenie pre monitorovanie by mali byť k dispozícii v 2Q 2023. Vzhľadom na uvedené, nemá Slovenská republika v súčasnosti k dispozícii vymedzenia postupov hospodárenia.

Slovenská republika tiež pripravuje analýzu existujúcich národných mapových podkladov. Na základe výsledkov analýz týchto máp sa vypracuje osobitná kartografická vrstva na úrovni parciel LPIS. Následne, po sprístupnení výsledkov projektu JRC, budú vymedzené jednotlivé postupy hospodárenia, vrátane konečného posúdenia jednotlivých elementov a ich vplyv na vrstvu v LPIS. Konkrétne požiadavky normy GAEC2 budú definované neskôr prostredníctvom úpravy Strategického plánu SPP. S ohľadom na uvedené, sa tento GAEC bude v Slovenskej republike uplatňovať od roku 2025.

3.10.1.2.3 Územná pôsobnosť a určená oblasť

3.10.1.2.4 Typ dotknutých poľnohospodárov

3.10.1.2.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

3.10.1.3 GAEC 3: Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín

3.10.1.3.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Žiadateľ nesmie na diele pôdneho bloku s druhom poľnohospodárskej plochy orná pôda vypaľovať strniská s výnimkou, ak bolo vypaľovanie strnísk nariadené z rastlinolekárskych dôvodov.

3.10.1.3.2 Územná pôsobnosť

Národný

3.10.1.3.3 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia

- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.1.3.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Zákazom spaľovania strnísk sa podporí zapracovanie strniska, čím sa prispeje k zvýšeniu hladiny pôdnych organických látok, čo zabráni priamemu uvoľňovaniu CO2 do atmosféry.

3.10.2 Hlavná téma: voda

3.10.2.1 GAEC 4: vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov

3.10.2.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Žiadateľ na poľnohospodárskej ploche pozdĺž útvarov vodných tokov vytvorí nárazníkové zóny tým, že nesmie používať prípravky na ochranu rastlín a hnojivá vo vzdialenosti 3 metrov od brehovej čiary alebo zátopovej čiary. Uvedená vzdialenosť sa nevzťahuje na poľnohospodárske plochy pozdĺž útvarov vodných tokov vo vymedzených oblastiach podľa legislatívy Slovenskej republiky (zákon č. 136/2000 Z. z. o

hnojivách).

3.10.2.1.2 Minimal width of buffer strips (in m)

3

3.10.2.1.3 Územná pôsobnosť vrátane vymedzenia vodných tokov

Národný
- podľa zákona č. 364/2004 Z. z. z 13. mája 2004 o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

3.10.2.1.4 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia
- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.2.1.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Vytvorením nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov bude zabezpečená ochrana riečnych tokov pred znečistením a odtokom.

3.10.3 Hlavná téma: pôda (ochrana a kvalita)

3.10.3.1 GAEC 5: riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov

3.10.3.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Žiadateľ na diele pôdneho bloku s druhom poľnohospodárskej plochy orná pôda a trvalé plodiny zabezpečí, že:

1. na silne ohrozených plochách

a) nebude pestovať plodiny s nízkou protieróznou schopnosťou

b) plodiny s vyššou protieróznou schopnosťou bude pestovať len s uplatňovaním protieróznych agrotechnických opatrení;

2. na mierne ohrozených plochách

a) bude pestovať plodiny s nízkou protieróznou schopnosťou len s uplatňovaním protieróznych agrotechnických opatrení.

3.10.3.1.2 Územná pôsobnosť (vrátane oblastí s rizikom erózie a sklonu svahu)

Národný

3.10.3.1.3 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia
- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.3.1.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Stanovením spôsobov hospodárenia na silne a mierne ohrozených plochách sa minimalizuje strata a vyčerpanie pôdy v dôsledku erózie.

3.10.3.2 GAEC 6: Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu

3.10.3.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku (vrátane príslušného obdobia)

Žiadateľ je na diele pôdneho bloku s druhom poľnohospodárskej plochy orná pôda a trvalé plodiny povinný na ohrozených plochách v období od 1. novembra do 1. marca zabezpečiť jej vegetačné pokrytie; obdobie sa nevzťahuje na žiadateľa, ktorý do 2 týždňov od odstránenia vegetačného pokrytia zabezpečí následnú plodinu.

3.10.3.2.2 Územná pôsobnosť

Národný

3.10.3.2.3 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia

- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.3.2.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Požiadavkou pokrytia pôdy sa zabezpečí jej ochrana počas najcitlivejších období a na najcitlivejších plochách z hľadiska zníženia vyplavovania živín.

3.10.3.3 GAEC 7: striedanie plodín na ornej pôde okrem plodín pestovaných pod vodou

3.10.3.3.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku pre striedanie plodín

Žiadateľ je na diele pôdneho bloku s druhom poľnohospodárskej plochy orná pôda, okrem plôch viacročných plodín, tráv a iných bylinných krmovín a pôdy ležiacej úhorom, a v prípade zaradenia medziplodiny v trvaní aspoň osem týždňov medzi dve hlavné plodiny, povinný dodržiavať zákaz pestovania tej istej plodiny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov.

3.10.3.3.2 Zhrnutie poľnohospodárskych postupov pre diverzifikáciu plodín

Neuplatňuje sa.

3.10.3.3.3 Územná pôsobnosť

Národný

3.10.3.3.4 Typ dotknutých poľnohospodárov

☐All farmers who have at their disposal arable land (no exemption)

☒Exemptions that apply

With a size of arable land up to 10 hectares (footenote 5 of annex III, point (1)(c))

Where more than 75% of the eligible agricultural area is permanent grassland (footnote of Annex III, point(1)(b))

Where more than 75% of arable land is used for the production of grasses or other herbaceous forage, is used for land laying fallow, cultivation of leguminous crops, or is subject to a combination of those uses (footnote of Annex III, point(1)(a))

3.10.3.3.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC (najmä ak si členský štát vybral diverzifikáciu plodín)

Dodržiavanie zákazu pestovania tej istej plodiny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov bude mať pozitívny vplyv na potenciál pôdy z hľadiska pôdnej štruktúry, úrodnosti pôdy, organických látok v pôde a mikroflóry, chemického obsahu pôdy vrátane znečisťujúcich látok (napr. nadbytočné hnojivá alebo zvyšky pesticídov). V podmienkach SR je obdobie pokrytia pôdy medziplodinami v rozmedzí 8 týždňov až 15 týždňov podľa oblastí a podľa druhu pestovanej medziplodiny. Keďže GAEC 7 predstavuje kondicionalitu, navrhovaný termín predstavuje minimálne obdobie.

3.10.4 Hlavná téma: Biodiverzita a krajina (ochrana a kvalita)

3.10.4.1 GAEC 8: Minimálny podiel ornej pôdy vyčlenenej pre neproduktívne plochy a prvky a na celej poľnohospodárskej ploche zachovanie krajinných prvkov a zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia

3.10.4.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Standard of minimum share:

☒At least 4% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow.

Share (%) of arable land devoted to non-productive areas and features : **4.0%**

☐At least 3% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow when the farmer commits to at least 7% of arable land devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow, under an enhanced eco-scheme in accordance with Article 31(5a).

☒At least 7% of arable land at farm level devoted to non-productive areas and features, including land lying fallow, and catch crops and nitrogen fixing crops, cultivated without the use of plant protection

products, of which 3% shall be non-productive areas and features, including land lying fallow. Member States should use the weighting factor of 0,3 for catch crops.
Share (%) of arable land devoted to non- productive areas and features and to catch crops or N-fixing crops : **7.0%**

List of features (Indicative list of features and non-productive areas eligible for calculating the minimum share)
☐Cairns

☐cultural features

☐Ditches

☐Fiels margins, patches or parcelsbuffer strips

☐Hedgerows individual or group of treestrees rows

☐Land Lying fallow

☒Others

Zoznam neproduktívnych prvkov a plôch:
pôda ležiaca úhorom s porastom,
živé ploty, solitér,
stromoradie,
skupina stromov,
terasa (vrátane okrajových svahov),
mokraď,
medza,
nárazníkové zóny,
potoky,
rybníky.
S cieľom zjednodušiť administratívne postupy a zohľadniť charakteristiky neproduktívnych prvkov a plôch, ako aj uľahčiť ich meranie budú pri výpočte celkových hektárov použité konverzné a/alebo váhové faktory stanovené v legislatíve Slovenskej republiky. Pre medziplodiny je váhový faktor 0,3. Pre plodiny viažuce dusík je váhový faktor 1,0.

☐Small ponds

☐Small wetlands

☐Stonewalls

☐Streams

☐Terraces

List of features (for retention)
- Fiels margins, patches or parcelsbuffer strips
- Hedgerows individual or group of treestrees rows
- Small wetlands

- Terraces

Ban on cutting hedges and trees during the bird breeding and rearing season (mandatory)

Dodržiavať zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia; obdobím reprodukcie a hniezdenia je obdobie od 1. apríla do 30. septembra.

Measures for avoiding invasive plant species

Neuplatňuje sa.

3.10.4.1.2 Územná pôsobnosť (platí pre normu „minimálneho podielu“)

Národný

3.10.4.1.3 Typ dotknutých poľnohospodárov (platí pre normu „minimálneho podielu“)

☐All farmers who have at their disposal arable land (no exemption)

☒Exemptions that apply

With a size of arable land up to 10 hectares (footenote 5 of annex III, point (1)(c))

Where more than 75% of the eligible agricultural area is permanent grassland (footenote 5 of annex III, point (1)(b))

Where more than 75% of arable land is used for the production of grasses or other herbaceous forage, is used for land laying fallow, cultivation of leguminous crops, or is subject to a combination of those uses (footnote of Annex III, point(1)(a))

3.10.4.1.4 Vysvetlenie prínosu k hlavnému cieľu postupov/normy

Vyčlenením poľnohospodárskej plochy pre neproduktívne prvky a ich stanovením, ako aj stanovením chránených prvkov bude zabezpečená minimálna ochrana biodiverzity a ochrana krajinných prvkov, vrátane ochrany vtákov a opeľovačov.

3.10.4.2 GAEC 9: Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000

3.10.4.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Žiadateľ nesmie zmeniť druh poľnohospodárskej plochy trvalý trávny porast, nachádzajúci sa vo vymedzenej oblasti, na iný druh poľnohospodárskej plochy ani ho nesmie orať.

3.10.4.2.2 Územná pôsobnosť

Total indicative area of environmentally-sensitive permanent grasslands in Natura 2000 sites covered by the GAEC in ha: **142252.0**

3.10.4.2.3 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia - priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo - príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.4.2.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Zákazom konverzie alebo preorania trvalých trávnych porastov v lokalitách sústavy Natura 2000 sa prispieva k ochrane cenných biotopov a druhov rastlín a živočíchov vrátane miest hniezdenia a rozmnožovania vtákov.

3.10.5 Additional GAEC (if applicable)

4. Prvky spoločné pre viaceré intervencie

4.1. Vymedzenie a minimálne požiadavky

4.1.1. Poľnohospodárska činnosť

4.1.1.1. Vymedzenie výroby

Výroba je:
chov alebo pestovanie poľnohospodárskych výrobkov* (*príloha I k ZFEÚ), a to aj prostredníctvom paludikultúry, vrátane zberu, dojenia a rozmnožovania zvierat, a chovu zvierat na poľnohospodárske účely, s výnimkou výroby produktov rybolovu, ako aj rýchlorastúce dreviny.

4.1.1.2. Vymedzenie zachovania poľnohospodárskej plochy

4.1.1.2.1 Orná pôda

Údržbou poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pestovanie, bez prípravných činností, ktoré presahujú rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a praktík sa rozumie:
- v prípade plochy ornej pôdy obrábanej na pestovanie plodín pestovanie plodín v súlade s agrotechnickou praxou; pestovaním sa rozumie najmä siatie alebo sadenie plodín, starostlivosť o plodiny a zber plodín v termínoch podľa agrotechnickej praxe,
- v prípade plochy ornej pôdy vhodnej na pestovanie plodín, ale ležiacej úhorom má byť táto udržiavaná; udržiavaním sa rozumie najmä zabránenie rozširovaniu samonáletov drevín, odstraňovanie inváznych druhov rastlín a húževnatých burín s výnimkou, ak je určený odlišný spôsob údržby podľa legislatívy Slovenskej republiky.

4.1.1.2.2 Trvalé plodiny

Údržbou poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pestovanie, bez prípravných činností, ktoré presahujú rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a praktík sa rozumie:
- v prípade plochy s trvalými plodinami má byť táto udržiavaná; udržiavaním sa rozumie najmä ošetrovanie výsadby a ošetrovanie medziradia v súlade s agrotechnickou praxou a výrobným zameraním poľnohospodára.

4.1.1.2.3 Trvalý trávny porast

Údržbou poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná ako pasienok, bez prípravných činností, ktoré presahujú rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a praktík sa rozumie:
- v prípade plochy s trvalým trávnym porastom má byť táto udržiavaná kosením, spásaním (doplnkovo mulčovaním) s prvou operáciou vykonanou v termíne do 31. júla s výnimkou, ak je určený odlišný spôsob údržby podľa legislatívy Slovenskej republiky. Najneskôr do 14 dní po vykonaní kosby musí byť pokosená hmota odstránená.

4.1.2. Poľnohospodárska plocha

4.1.2.1 Prvky agrolesníckych systémov, keď sú vytvorené a/alebo udržiavané na poľnohospodárskej ploche

4.1.2.1.1 Orná pôda

Agrolesnícky systém predstavuje obrábanie a/alebo údržbu ornej pôdy so stromami vo forme stromoradia (línie stromov) v maximálnej šírke do 3 metrov, s minimálnou vzdialenosťou línií 12 metrov, pričom minimálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je stanovená na 3 metre a za predpokladu, že sú splnené aj nasledovné podmienky:
a. poľnohospodársku činnosť možno vykonávať podobne ako na pozemkoch bez stromov na tej istej ploche;
b. počet stromov na hektár nie je vyšší ako maximálna hustota 100 stromov/ha;
c. stromy sú riadne ošetrované so zabezpečením primeranej ochrany pred zverou.
Zoznam stromov pre agrolesnícke systémy vymedzí legislatíva Slovenskej republiky.

4.1.2.1.2 Trvalé plodiny

Neuplatňuje sa

4.1.2.1.3 Trvalý trávny porast

Agrolesnícky systém predstavuje obrábanie a/alebo údržbu plochy s trvalým trávnym porastom so

stromami vo forme:
- stromoradia (línie stromov) v maximálnej šírke do 3 metrov, s minimálnou vzdialenosťou línií 12 metrov, pričom minimálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je stanovená na 3 metre,
- roztrúsených stromov s minimálnou vzdialenosťou medzi stromami (spon stromov) 8 metrov,
- skupiny drevín, ktorá nepresiahne 20 ks drevín a súčasne tieto nepresiahnu 400m2 súvislej plochy na 1 ha, pričom na každom započítanom hektáre je možné mať len jednu skupinu, a
za predpokladu, že sú splnené aj podmienky:
a) trávy a iné bylinné krmoviny majú naďalej dominantný charakter;
b) počet stromov na hektár nie je vyšší ako maximálna hustota 100 stromov/ha;
c) stromy sú riadne ošetrované so zabezpečením primeranej ochrany pred zverou.
Zoznam stromov pre agrolesnícke systémy vymedzí legislatíva Slovenskej republiky.

4.1.2.2 Orná pôda

4.1.2.2.1 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia ornej pôdy

Definícia ornej pôdy je zachovaná bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o pôdu v skleníkoch, alebo pod trvalými alebo mobilnými krytmi.
Pestované rastliny majú priamu interakciu medzi ornou pôdou a rastlinou alebo koreňmi rastliny.
Súčasťou ornej pôdy je aj plocha nevyhnutne potrebná na obhospodarovanie pestovaných plodín (napr. manipulačné plochy, zberové priestory v poraste, závlahové plochy).

4.1.2.3 Trvalé plodiny

4.1.2.3.1 Vymedzenie škôlok

Škôlky sú:
nasledovné plochy s mladými drevnatými rastlinami, ktoré sa pestujú vonku a sú určené na presadenie:
- škôlky s viničom a vrúbľami,
- škôlky ovocných stromov a bobuľovín,
- škôlky okrasných rastlín,
- komerčné škôlky s lesnými stromami s výnimkou tých, ktoré podnik pestuje v rámci lesa pre vlastné využitie,
- škôlky so stromami a kríkmi na sadenie v záhradách, parkoch, popri cestách a na nábrežiach (napríklad rastliny na živé ploty, ružové kríky a iné okrasné kríky, okrasné ihličnany), vo všetkých prípadoch vrátane ich vrúbľov a mladých sadeníc.

4.1.2.3.2 Vymedzenie rýchlorastúcich drevín

Rýchlorastúca drevina:
predstavuje poľnohospodárske plochy vysadené druhmi drevín, ktoré môžu byť vysádzané v monokultúrach alebo v zmesiach drevín, pričom počet jedincov na hektár musí dodržať minimálnu stanovenú úroveň (1 600 ks/ha).
Druhy drevín a ich krížencov pestovaných v Slovenskej republike s uvedením maximálneho cyklu zberu:

Názov rýchlorastúcej dreviny		Maximálny cyklus zberu (v rokoch)
slovenský	vedecký	
Topoľ osikový	Populus tremula	8
Topoľ čierny	Populus nigra	10
Topoľ biely	Populus alba	8
Topoľ sivý	Populus x canescens	8
Topoľ robusta*	Populus x euroamericana ('Robusta')	8
Topoľ maximowiczov*	Populus maximowiczii	8
Topoľ chlpatoplodý*	Populus trichocarpa	8
Topoľ kanadský*	Populus x canadensis	8
Vŕba biela	Salix alba	8
Vŕba košikárska	Salix viminalis	5
Vŕba rakytová	Salix caprea	8
Vŕba lykovcovitá	Salix daphnoides	5
Jelša Lepkavá	Alnus glutinosa Gaertn.	8
Jelša Sivá	Alnus incana	8
Jelša zelená	Alnus viridis	8
Jaseň štíhly	Fraxinus excelsior	8
Jaseň úzkolistý	Fraxinus angustifolia	8
Breza previsnutá	Betula pendula	10
Gaštan jedlý	Castanea sativa	10
Hrab obyčajný	Carpinus betulus	10
Čerešňa vtáčia	Prunus avium	10

*vyžaduje sa súhlas orgánu ochrany prírody podľa legislatívy SR

4.1.2.3.3 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia trvalých plodín

Osobitne sa v rámci trvalých plodín sleduje ovocný sad, chmeľnica a vinica.
Definícia trvalých plodín je zachovaná bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o pôdu v skleníkoch, alebo pod trvalými alebo mobilnými krytmi.

4.1.2.4 Trvalý trávny porast

4.1.2.4.1 Vymedzenie tráv a iných bylinných krmovín

Trávy alebo iné bylinné krmoviny:
sú všetky bylinné rastliny, ktoré zvyčajne rastú na prirodzených pasienkoch alebo sú bežne zahrnuté v zmesiach osiva pre pasienky alebo lúky, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú využívané na spásanie zvieratami.

4.1.2.4.2 Rozhodnutie použiť kritérium „orby“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalého trávneho porastu
: **Nie**

4.1.2.4.3 Rozhodnutie použiť kritérium „obrábania pôdy“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalého trávneho porastu
: **Nie**

4.1.2.4.4 Rozhodnutie použiť kritérium „opätovného osiatia rôznymi typmi tráv“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalých trávnych porastov a jeho opis v prípade kladnej odpovede
: **Nie**

4.1.2.4.5 Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú stromy a/alebo kry, ktoré sú vhodné na spásanie zvieratami, pod podmienkou, že naďalej prevládajú trávy a iné bylinné krmoviny
: **Nie**

4.1.2.4.6 Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú kry a/alebo stromy, ktoré by sa mohli spásať a/alebo ktoré sú vhodné na spásanie zvieratami, kde trávy a iné bylinné krmoviny na spásaných plochách tradične neprevládajú alebo sa na nich nevyskytujú
Rozhodnutie alebo rozhodnutia o zahrnutí stromov a/alebo kríkov, ktoré možno spásať : **Nie**
a) V prípade kladnej odpovede uplatniteľné na celý členský štát/región? : **Nie**

b) v prípade zápornej odpovede na otázku a) uplatniteľné len na pôdu, ktorá je súčasťou zaužívaných miestnych postupov? : **Nie**

4.1.2.4.7 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia trvalého trávneho porastu

Definícia trvalého trávneho porastu je zachovaná bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o pôdu v skleníkoch, alebo pod trvalými alebo mobilnými krytmi.

Pestované rastliny majú priamu interakciu medzi trvalým trávnym porastom a rastlinou alebo koreňmi rastliny.

4.1.2.5 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia poľnohospodárskej plochy vo všeobecnosti

Neuplatňuje sa

4.1.3. Hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu

4.1.3.1 Kritériá na stanovenie prevahy poľnohospodárskej činnosti v prípade, ak je pôda používaná aj na nepoľnohospodárske činnosti

Ak sa poľnohospodárska plocha podniku využíva aj na nepoľnohospodársku činnosť, takáto plocha sa považuje za plochu využívanú prevažne na poľnohospodársku činnosť, ak jej využitie na poľnohospodársku činnosť nie je vzhľadom na intenzitu, povahu, trvanie a časové rozvrhnutie nepoľnohospodárskej činnosti obmedzené viac ako 28 dní v príslušnom roku, z toho v období od 15. mája do 15. septembra príslušného roka môže byť využitie tejto plochy na poľnohospodársku činnosť obmedzené najviac 14 dní.

4.1.3.2 Kritériá na zabezpečenie toho, aby mal poľnohospodár pôdu k dispozícii;

Poľnohospodárska plocha je poľnohospodárovi k dispozícii k 31. máju príslušného roka.

4.1.3.3 Obdobie, počas ktorého musí byť plocha v súlade s vymedzením pojmu „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“

Plochy sa považujú za hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, iba ak zodpovedajú vymedzeniu pojmu „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“ po celý kalendárny rok, s výnimkou prípadu vyššej moci alebo výnimočných okolností.

4.1.3.4 Rozhodnutie zahrnúť plochy využívané na poľnohospodársku činnosť len každý druhý rok : **Nie**

4.1.3.5 Rozhodnutie o zahrnutí ďalších krajinných prvkov (ktoré nie sú chránené podľa GAEC) za predpokladu, že neprevládajú a významne nebránia výkonu poľnohospodárskej činnosti z dôvodu plochy, ktorú zaberajú : **Áno**

Za krajinné prvky, ktoré nepodliehajú normám GAEC, ale sú súčasťou osvedčených postupov poľnohospodárskeho pestovania alebo využívania zdrojov na poľnohospodárskej ploche, alebo sú k nej priľahlé, pričom ich príslušná plocha považuje za súčasť plochy poľnohospodárskeho pozemku, na ktorú možno poskytnúť podporu, sa považujú:

Bylinné políčka tvorené trávnatými údolnicami, ostrovmi biodiverzity a multifunkčnými pásmi, pokiaľ vo všeobecnosti nepresahujú celkovú šírku 10 metrov.

Priekopy tvorené zasakávacími a zavodňovacími pásmi po vrstevnici, hradenými údolnicami a hradenými stržami, malými záchytnými priestormi, prielohmi, zasakávacími jamami a kalovými jamami, vodnými záchytmi na napájanie, otvorenými vodnými tokmi na účely zavlažovania alebo odvodňovania, pokiaľ vo všeobecnosti nepresahujú celkovú šírku 10 metrov. Kanály s betónovými stenami sa nepovažujú za oprávnené prvky.

V prípade prvkov zriadených alebo udržiavaných v dôsledku plnenia podmienok intervencií „Zakladanie agrolesníckeho systému“, „Zakladanie líniového vegetačného prvku“ v zmysle čl. 73 nariadenia EÚ 2021/2115 a intervencií „Ochrana a údržba drevín v rámci založeného agrolesníckeho systému a „Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku“, v zmysle čl. 70 nariadenia EÚ 2021/2115, a ktoré nepodliehajú normám GAEC, ale sú súčasťou osvedčených postupov poľnohospodárskeho pestovania alebo využívania zdrojov na poľnohospodárskej ploche, alebo sú k nej priľahlé, sa ich príslušná plocha považuje za súčasť plochy poľnohospodárskeho pozemku, na ktorú

možno poskytnúť podporu.

Poľnohospodárska plocha, na ktorej sa nachádzajú roztrúsené stromy, sa považuje za plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu, za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:
a) poľnohospodárske činnosti možno vykonávať podobne ako na pozemkoch bez stromov na tej istej ploche; a
b) počet stromov na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, nepresahuje maximálnu hustotu 100 stromov na hektár; nevzťahuje sa na roztrúsené ovocné stromy, z ktorých sa opakovane zberá úroda.

4.1.3.6 Rozhodnutie v prípade trvalého trávneho porastu obsahujúceho roztrúsené prvky, na ktoré nemožno poskytnúť podporu, použiť na určenie plochy považovanej za plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu, fixné koeficienty zníženia
: **Nie**
4.1.3.7 Rozhodnutie zachovať oprávnenosť predtým oprávnených plôch, keď už nespĺňajú vymedzenie „hektára, na ktorý možno poskytnúť podporu“ podľa článku 4 ods. 4 nariadenia o strategických plánoch v dôsledku využívania vnútroštátnych systémov, ktorých podmienky sú v súlade s intervenciami, na ktoré sa vzťahuje integrovaný systém uvedený v článku 63 ods. 2 horizontálneho nariadenia (EÚ), ktorý umožňuje produkciu výrobkov neuvedených v prílohe 1 prostredníctvom paludikultúry a ktoré prispievajú k environmentálnym alebo klimatickým cieľom nariadenia o strategických plánoch
: **Nie**
4.1.4 Aktívny poľnohospodár
4.1.4.1 Kritériá na identifikáciu tých s minimálnou úrovňou poľnohospodárskej činnosti

Aktívny poľnohospodár je poľnohospodár, ktorý v poslednom účtovnom období dosiahol celkové príjmy z poľnohospodárskej výroby dosahujúce aspoň 50 % celkovej výšky získaných platieb z prvého piliera.

4.1.4.2 Rozhodnutie použiť negatívny zoznam nepoľnohospodárskych činností ako doplnkový nástroj
: **Nie**
4.1.4.3 Rozhodnutie stanoviť sumu priamych platieb nie vyššiu ako 5 000 EUR, v rámci ktorej sa poľnohospodári v každom prípade považujú za „aktívnych poľnohospodárov“
: **Áno**

Suma bola určená na základe Nariadenia Európskej komisie a Parlamentu 2021/2115 s cieľom zníženia administratívnej záťaže a nevylúčenia z podpory malých poľnohospodárov, ktorí podľa národných predpisov nemusia viesť účtovníctvo. Suma 5 000 EUR zníži administratívne náklady pre 71% všetkých žiadateľov.
Ak príslušný poľnohospodár nepredložil žiadosť o priame platby v predchádzajúcom roku, výška priamych platieb sa určí na základe hektárov a/alebo zvierat deklarovaných poľnohospodárom v roku predloženia žiadosti o platbu.

4.1.5. Mladý poľnohospodár
4.1.5.1 Maximálna veková hranica
Horná veková hranica: **40**
4.1.5.2 Podmienky, ktoré treba splniť na to, aby mohol byť „vedúcim predstaviteľom podniku“

Mladý poľnohospodár je fyzická osoba, ktorá je vedúcim predstaviteľom poľnohospodárskeho podniku.
Ak je mladým poľnohospodárom právnická osoba bez ohľadu na jej právnu formu, kritériá sa vzťahujú na všetkých takýchto mladých poľnohospodárov, ktorí majú nad touto právnickou osobou účinnú a dlhodobú kontrolu z hľadiska rozhodnutí týkajúcich sa riadenia, zisku a finančných rizík.

4.1.5.3 Primeraná odborná príprava a/alebo požadované zručnosti

Fyzická osoba má:
a) ukončené stredné vzdelanie alebo vysokoškolské vzdelanie v SR alebo obdobné vzdelanie v inom členskom štáte EÚ s poľnohospodárskym, potravinárskym, veterinárnym, lesníckym alebo environmentálnym zameraním
alebo
b) najmenej 18 mesiacov praxe v poľnohospodárskej prvovýrobe a absolvovaný akreditovaný vzdelávací

kurz v SR alebo obdobný kurz v inom členskom štáte EÚ zameraný na poľnohospodárske podnikanie.

4.1.5.4 Ďalšie poznámky týkajúce sa vymedzenia mladého poľnohospodára

Neuplatňuje sa.

4.1.6 Nový poľnohospodár

4.1.6.1 Podmienky, ktoré treba splniť na to, aby mohol byť „vedúcim predstaviteľom podniku“ po prvýkrát

Neuplatňuje sa.

4.1.6.2 Primeraná odborná príprava a požadované zručnosti

Neuplatňuje sa.

4.1.7 Minimálne požiadavky na prijímanie priamych platieb

4.1.7.1 Prahová hodnota

Prahová hodnota v ha: **1.0**

Prahová hodnota v EUR: **100.0**

4.1.7.2 Vysvetlenie

Stanovená minimálna plocha 1,00 ha a minimálna suma 100 EUR, ktoré sa vzťahujú len na aktívnych poľnohospodárov spĺňajú požiadavku, že nespôsobujú nadmerné administratívne zaťaženie a zodpovedajúce sumy predstavujú efektívny príspevok k dosahovaniu špecifických cieľov stanovených v čl. 6 ods. 1, ku ktorým priame platby majú prispievať.

Administratívne zaťaženie spôsobujú predovšetkým priame náklady platobnej agentúry, do ktorých v peňažnom vyjadrení vstupujú predovšetkým mzdové a ostatné náklady, úhrady za služby spojené so zabezpečovaním servisnej podpory informačných systémov IACS a spotrebované nákupy za materiál a energie. V rámci uvedeného tvoria najväčšiu položku úhrady za služby spojené so zabezpečovaním servisnej podpory informačných systémov IACS, ktoré je potrebné zabezpečiť bez ohľadu na stanovené prahové hodnoty.

Stanovené prahové hodnoty tiež efektívne prispievajú k cieľom stanoveným v čl. 6 ods. 1 tým, že v rámci stanovených limitov minimálnej plochy a minimálnej sumy nie je počet žiadateľov resp. celková výmera poľnohospodárskej plochy nevýznamná.

4.1.8 Iné vymedzenia použité v pláne SPP

Názov	Opis
Ovocný sad	Ovocný sad je: poľnohospodárska plocha so súvislou výsadbou jedného alebo viacerých druhov ovocných stromov alebo krov s minimálnou hustotou 100 ks životaschopných ovocných stromov na 1 ha alebo 900 ks životaschopných ovocných krov na 1 ha; súčasťou ovocného sadu sú okrajové svahy terás na ktorých sa vykonáva poľnohospodárska čin-nosť, ako aj súvislý manipulačný priestor, ktorý nie je súčasťou cesty a nepresahuje hranicu oplotenia pozemku a ktorý prebieha so šírkou 1. najviac 12 m priečne na začiatku a konci vysadených radov ovocných stromov alebo krov a 2. najviac 8 m pozdĺž vysadených radov ovocných stromov alebo krov.
Pôda ležiaca úhorom	Pôda ležiaca úhorom je: orná pôda vhodná na pestovanie plodín, ale nevyužívaná na poľnohospodársku produkciu.
Rastlinná výroba	Rastlinnou výrobou je: pestovanie plodín pre produkciu potravín, pestovanie krmovín a surovín pre potravinársky priemysel, krmivársky priemysel a biohospodárstvo.
Vinohrad	Vinohrad je: obhospodarovaná vinohradnícka plocha vysadená viničom ako aj okrajové svahy terás na ktorých sa vykonáva poľnohospodárska činnosť, spolu s súvislým manipulačným priestorom, ktorý nepresahuje 8 metrov na začiatku a konci riadkov a 4 metre po stranách pozdĺžne vysadených radov krov viniča, ak tento priestor netvorí súčasť cesty alebo nepresiahne hranicu oplotenia pozemku.
Chmeľnica	Chmeľnica je: poľnohospodárska plocha so súvislou výsadbou chmeľových rastlín s vybudovanou konštrukciou; súčasťou chmeľnice je aj súvislý manipulačný priestor, ktorý nie je súčasťou cesty a nepresahuje hranicu oplotenia pozem-ku a ktorý prebieha so šírkou 1. najviac 12 m priečne na začiatku a konci vysadených radov chmeľových rastlín a

	2. najviac 8 m pozdĺž vysadených radov chmeľových rastlín.
Plodina	Plodina je: a) kultúra niektorého z rôznych rodov definovaných v botanickej klasifikácii plodín; b) pôda ležiaca úhorom; c) trávy alebo iné rastlinné krmoviny.

4.2. Prvok súvisiaci s priamymi platbami

4.2.2 Zníženie priamych platieb

4.2.2.1 Opis zníženia a/alebo stropovania priamych platieb

Uplatňujete zníženie platieb? : **Áno**

Zníženie	Tranže	
Znížená sadzba (v %)		
85.0	60000.0	10000.0

85.0 - 60000.0 - 10000.0

Stropovanie a znižovanie sa bude týkať Podpory základného príjmu pre udržateľnosť podľa Pododdielu 2 Oddielu 2 nariadenia EÚ o strategických plánoch. Zníženie platby bude na úrovni 85 % čiastky presahujúcej 60 000 EUR a 100 % čiastky (strop) presahujúcej 100 000 EUR. Dôvodom pre uplatnenie stropovania v tranžiach v súlade s nariadením je skutočnosť, že podpora príjmu v prípade veľkých fariem nie je hlavným problémom Slovenska. Kontextový indikátor 25 AGRI-CULTURAL FACTOR INCOME je nad priemerom EÚ a stropovanie príjmovej podpory odporúča aj Záverečná správa revízie výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka. Príjmovú podporu malých a stredných fariem bude riešiť intervencia Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti.

SR uplatní článok 17 nariadenia a zavedie stropovanie a znižovanie priamych platieb so započíta-ním mzdových nákladov.

Uplatňujete stropovanie (t. j. 100 % zníženie)? : **Áno**

Vysvetlenia

4.2.2.2 Odpočítanie nákladov práce

Do you apply the subtraction of labour costs? : **Áno**

Vysvetlenia

Pred uplatnením stropovania a znižovania platieb sa od sumy základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti, ktorá sa má poskytnúť poľnohospodárovi v danom kalendárnom roku, odpočítajú

a) všetky mzdy súvisiace s poľnohospodárskou činnosťou, ktoré poľnohospodár nahlásil, vrátane daní a sociálnych príspevkov súvisiacich so zamestnaním; použijú sa mzdové náklady, ktoré poľnohospodárovi skutočne vznikli. Odchylne od možnosti použiť mzdové náklady, ktoré poľnohospodárovi skutočne vznikli, môžu v riadne odôvodnených prípadoch poľno-hospodári požiadať o použitie štandardných nákladov na základe priemerných štandardných miezd (suma bude každoročne aktualizovaná na základe priemerných štandardných miezd súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou za predchádzajúci rok podľa databázy Štatistického úradu SR) súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou vynásobených počtom ročných pracovných jednotiek, ktoré dotknutý poľnohospodár nahlásil.

b) ekvivalent nákladov na pravidelnú a neplatenú prácu spojenú s poľnohospodárskou činnosťou vykonávanou osobami pracujúcimi v dotknutom poľnohospodárskom podniku, ktorým sa nevypláca mzda alebo ktorých odmena je nižšia než suma bežne uhrádzaná za poskytnuté služby, ale ktoré sú odmeňované prostredníctvom hospodárskych výsledkov poľnohospodárskeho podniku; použijú sa štandardné náklady na základe priemerných štandardných miezd (suma bude každoročne aktualizovaná na základe priemerných štandardných miezd súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou za predchádzajúci rok podľa databázy Štatistického úradu SR) súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou vynásobených počtom ročných pracovných jednotiek, ktoré dotknutý poľnohospodár nahlásil.

c) zložku nákladov práce v rámci zmluvných nákladov spojených s poľnohospodárskou činnosťou, ktoré poľnohospodár nahlásil.

Spôsobom predkladania v prípadoch, ak sa poľnohospodár rozhodne odpočítať náklady podľa písm. a), b) a/alebo c), je príloha žiadosti vo forme osobitného formulára. Formulár bude obsahovať identifikačné údaje poľnohospodára, súhrnnú sumu miezd súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou, kalendárny rok, ku ktorému sa daná suma miezd viaže, vrátane podpornej dokumentácie preukazujúcej správnosť, pravdivosť a úplnosť údajov. Formulár bude obsahovať čitateľné meno a priezvisko osoby, ktorá toto potvrdenie vyhotovila, vzťah k subjektu (t. j. či ide o mzdového účtovníka v pracovnom pomere, zamestnanca externej účtovníckej spoločnosti, atď.) tak, aby bolo nepochybné, kto dané potvrdenie

vyhotovuje. Formulár bude obsahovať súhrnnú sumu nákladov práce v rámci zmluvných nákladov spojených s poľnohospodárskou činnosťou, vrátane podpornej dokumentácie preukazujúcej správnosť, pravdivosť a úplnosť údajov. V prípade použitia alternatívnych možností uvedie poľnohospodár ročné pracovné jednotky, vrátane podpornej dokumentácie preukazujúcej správnosť, pravdivosť a úplnosť údajov.

V prípade mechanizmu stropovania a znižovania platieb sa prahové hodnoty neuplatňujú na úrovni členov právnických osôb alebo skupín.

4.2.2.3. Odhadovaný výsledok zníženia priamych platieb a uplatnenia stropu na každý rok

Rok podania žiadosti	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Vysvetlenia**
Rozpočtový rok	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	
Celkový ročný odhadovaný produkt (v EUR)	0	5000000	5000000	5000000	5000000	0	
– použitie na redistributívnu platbu (v EUR)	0	0	0	0	0	0	
– použitie na iné intervencie vo forme priamych platieb (v EUR)	0	0	0	0	0	0	
– prevod do EPFRV (v EUR)	0	5000000	5000000	5000000	5000000	0	Slovensko odhaduje zastropovanú čiastku v intervale od 3,3 mil. EUR do 5,5 mil. EUR ročne. Odhad bol uskutočnený na individuálnych údajoch o podpore a zamestnanosti vo farmách a inter-val produktu znižovania platieb je výsledkom možných sadzieb BISS ako aj vývoja zamestnanosti a nákladov práce. Pre účely Strategického plánu SR uplatňuje odhad zastropovanej čiastky v priemere 5 mil. EUR ročne. Produkt znižovania platieb bude v súlade so Záverečnou správou revízie výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka presunutý do II. piliera. II. pilier je adresnejší a prostriedky je možné cieliť na konkrétne problémy a potreby Slovenska.

4.2.3 Uplatňovanie na úrovni členov právnických osôb alebo skupín alebo na úrovni skupiny pridružených právnych subjektov (článok 110)
- Application of thresholds/limits set-up in the [SPR] or [HZR] at the level of members of legal persons or groups:
Článok 17 ods. 4 [nariadenie o strategických plánoch] Znižovanie platieb
Apply threshold : **Nie**

Article 29(6) first subparagraph of [SPR] CRIS
Apply threshold : **Nie**

Článok 30 ods. 4 [nariadenie o strategických plánoch] Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
Apply threshold : **Nie**

Článok 17 ods. 1 [nariadenie o strategických plánoch] Finančná disciplína
Apply threshold : **Nie**

- Where thresholds/limits set-up by the MS, application of these thresholds/limits at the level of members of legal persons/groups:
Článok 28 [nariadenie o strategických plánoch] Platby pre malých poľnohospodárov
Apply threshold : **Nie**

Článok 31 [nariadenie o strategických plánoch] Ekoschémy
Apply threshold : **Nie**

Článok 32 až 34 [nariadenie o strategických plánoch] Komplementárna podpora príjmu
Apply threshold : **Nie**

Článok 70 [nariadenie o strategických plánoch] Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Apply threshold : **Nie**

Článok 71 [nariadenie o strategických plánoch] Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí
Apply threshold : **Nie**

Článok 72 [nariadenie o strategických plánoch] Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek
Apply threshold : **Nie**

Článok 73 [nariadenie o strategických plánoch] Investície
Apply threshold : **Nie**

Článok 75 [nariadenie o strategických plánoch] Začatie činnosti mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a zakladanie podnikov na vidieku
Apply threshold : **Nie**
- Application of thresholds/limits set-up in the [SPR] at the level of group of affiliated legal entities:

Article 29(6) second subparagraph of [SPR] CRIS
Apply threshold : **Nie**
4.2.4 Príspevok na nástroje na riadenie rizika
Uplatňujete možnosť podmieňovať až 3 % priamych platieb tým, že sa táto suma použije na príspevok na nástroj na riadenie rizika? : **Nie**
Aký je percentuálny podiel?
Hlavné prvky

4.3. Technická pomoc

4.3.1. Ciele

Technická pomoc je podľa článku 125 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 o strategickom pláne SPP určená na podporu akcií, ktoré sú potrebné na efektívnu správu a implementáciu podpory v súvislosti so strategickým plánom SPP, ako aj akcie na zriadenie a prevádzku národných sietí SPP uvedených v článku 126 ods. 1. Akcie uvedené v tomto odseku sa môžu týkať predchádzajúcich programových období a nasledujúcich období trvania strategického plánu SPP. V súlade s článkom 125 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 nebudú financované náklady certifikačných orgánov v zmysle článku 12 nariadenia (EÚ) 2021/2116 (horizontálne nariadenie). V rámci technickej pomoci sú oprávnené akcie spojené s úlohami Riadiaceho orgánu a Platobnej agentúry. Technická pomoc je potrebná na podporu prípravy, riadenia, monitorovania, hodnotenia, informovanosti a kontroly vo vzťahu k Strategickému plánu SPP. Ide predovšetkým o práce spojené s vypracovaním postupov a materiálov potrebných pre proces administratívy od podania žiadosti až po vyhodnotenie jednotlivých operácií. Práce budú vykonané formou odborných štúdií, zberu a analýz dát, vypracovania informačných materiálov a ďalších akcií spojených s osvetou a šírením informácií o zavedených opatreniach. Akcie sa budú týkať tiež oblastí monitorovania a hodnotenia vrátane nadobudnutia informačných systémov. Cieľom národnej Siete SPP SR bude prepájať organizácie a správne orgány, poradcov, výskumných pracovníkov a iných inovačných aktérov v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka na národnej úrovni. Konkrétne ciele a úlohy Siete SPP SR sú stanovené v čl. 126 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115. Medzi hlavné akcie bude patriť zhromažďovanie, analýza a šírenie informácií o akciách a osvedčených postupoch uplatňovaných alebo podporovaných v rámci strategického plánu SPP, ako aj analýza vývoja v

poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach. Podrobnejšie informácie o národnej Sieti SPP SR sú uvedené v kapitole 4.4.

O plánovaných akciách a výsledkoch ich realizácie bude pravidelne informovaný Monitorovací výbor SPP.

4.3.2. Rozsah pôsobnosti a orientačný plán činností

V rámci technickej pomoci je možné realizovať najmä nasledovné akcie:

- organizácia školení, seminárov, propagačných a informačných akcií, vrátane zabezpečenia podkladových materiálov,
- expertízy, poradenstvo, odborné štúdie,
- terénne šetrenie,
- zasadnutia Monitorovacieho výboru a pracovných skupín vrátane hodnotiteľských komisií,
- zabezpečenie spracovania metodických materiálov,
- spracovanie výročných a záverečných správ,
- hodnotenie a spracovanie hodnotiacich správ – realizácia evaluačného plánu,
- ex-ante a SEA hodnotenie programov na nasledujúce obdobie,
- preklady a tlmočenie,
- ex-post hodnotenie programov z predchádzajúceho programového obdobia,
- nákup technického, materiálneho a prevádzkového vybavenia a ich údržba a výdavky súvisiace s implementáciou Strategického plánu SPP, systémami riadenia, auditom, kontrolou, monitorovaním a hodnotením,
- zabezpečenie, zavedenie a zdokonaľovanie IKT a IT systémov vrátane softvérových a aplikačných produktov a ich údržby súvisiacich s implementáciou Strategického plánu SPP, systémami riadenia, auditom, kontrolou, monitorovaním a hodnotením,
- nákup ostatných služieb súvisiacich s implementáciou Strategického plánu SPP, systémami riadenia, auditom, kontrolou, monitorovaním a hodnotením,
- mzdové náklady (vrátane odmien a odvodov) zamestnávateľa určené najmä pre stabilizáciu a motiváciu pracovníkov podieľajúcich sa na administrácií Strategického plánu SPP (minimálne 50% pracovnej činnosti sa musí týkať EPFRV, resp. EPZF),
- výdavky na pracovné cesty súvisiace s riadením, implementáciou Strategického plánu SPP, systémami riadenia, auditom, kontrolou, monitorovaním a hodnotením,
- náklady na zaistenie činností inovatívnych brokerov/sprostredkovateľov súvisiacich so zriadením operačných skupín,
- realizácia informačnej a komunikačnej stratégie Strategického plánu SPP,
- akcie národnej Siete SPP SR.

Financovanie Technickej pomoci sa riadi čl. 94 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 o strategickom pláne SPP.

Technická pomoc sa prepláca formou financovania paušálnou sadzbou na základe čl. 125, ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1046/2018, a to v rámci priebežných platieb podľa čl. 30 nariadenia (EÚ) 2021/2116 (horizontálne nariadenie). Táto paušálna sadzba predstavuje percentuálny podiel z celkových deklarovaných výdavkov stanovený v Strategickom pláne SPP pre technickú pomoc.

Podrobnejšie podmienky oprávnenosti budú doplnené v riadiacej dokumentácii Strategického plánu SPP.

4.3.3. Prijímatelia

- riadiaci orgán (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR)
- platobná agentúra (Pôdohospodárska platobná agentúra)
- subjekt zabezpečujúci implementáciu národnej Siete SPP SR.

4.3.4 Miera

Uveďte percentuálny podiel celkového príspevku z EPFRV do strategického plánu SPP, ktorý sa má použiť na financovanie akcií technickej pomoci. Jeden percentuálny podiel na obdobie (do 4 %/do 6 % pre BE, DK, EE, CY, LV, LT, LU, MT, NL, SI, SE) **3.03**

4.4. Sieť SPP

4.4.1. Súhrnný prehľad a ciele národnej siete SPP vrátane činností na podporu EIP a znalostných tokov v rámci AKIS

V rámci Slovenska bude Sieť SPP SR (ďalej len „Sieť“) v programovom období 2023-2027 nadväzovať na štruktúry centrálnej jednotky, vybudované v predchádzajúcich programových obdobiach (Národná sieť rozvoja vidieka SR), čo umožní plynulé pokračovanie prechodu medzi programovými obdobiami.

Ciele a úlohy Siete a nástroje pre ich napĺňanie budú vychádzať z článku 126 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o strategickom pláne SPP.

Prepájanie prostredníctvom Siete má tieto ciele :

- *zvýšiť mieru zapojenia všetkých príslušných zainteresovaných strán do vykonávania strategického plánu SPP a prípadne do ich koncipovania;*
- *asistovať správnym orgánom pri vykonávaní strategického plánu SPP a prechode na model vykonávania založený na výkonnosti;*
- *prispievať k zlepšeniu kvality vykonávania strategického plánu SPP;*
- *prispievať k informovaniu verejnosti a potenciálnych prijímateľov o SPP a možnostiach financovania;*
- *podnecovať inováciu v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka a podporovať partnerské učenie a začlenenie všetkých zainteresovaných strán do procesu výmeny a rozvíjania vedomostí a vzájomnú interakciu medzi týmito stranami;*
- *prispievať ku kapacitám a činnostiam v oblasti monitorovania a hodnotenia;*
- *prispievať k šíreniu výsledkov strategického plánu SPP.*

Úlohy Siete v záujme dosiahnutia cieľov sú tieto:

- *zhromažďovanie, analýza a šírenie informácií o akciách a osvedčených postupoch uplatňovaných alebo podporovaných v rámci strategického plánu SPP, ako aj analýza vývoja v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach;*
- *prispievanie k budovaniu kapacít pre správne orgány členských štátov a iných aktérov zúčastnených na vykonávaní strategických plánov SPP, a to aj pokiaľ ide o monitorovacie a hodnotiace procesy;*
- *tvorba platforiem a fór a organizácia podujatí s cieľom uľahčovať výmenu skúseností medzi zainteresovanými stranami a podporovať partnerskú výmenu skúseností, a to v relevantných prípadoch i vrátane výmeny so sieťami v tretích krajinách;*
- *zhromažďovanie informácií a uľahčovanie ich šírenia, ako aj prepájanie financovaných štruktúr a projektov, ako sú napr. miestne akčné skupiny alebo operačné skupiny európskeho partnerstva v oblasti inovácii zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť, či rovnocenné štruktúry a projekty;*
- *podpora projektov spolupráce medzi operačnými skupinami EIP, miestnymi akčnými skupinami alebo podobnými miestnymi štruktúrami rozvoja vrátane nadnárodnej spolupráce;*
- *tvorba prepojení s inými stratégiami alebo sieťami financovanými Úniou;*
- *prispievanie k ďalšiemu rozvoju SPP a príprave každého nasledujúceho obdobia trvania strategického plánu SPP;*
- *účasť na činnostiach európskej siete SPP a prispievanie k nim.*

V rámci svojich akcií bude Sieť podporovať AKIS, pričom táto podpora bude zabezpečená

prostredníctvom koexistencie kompetencií Siete a kompetencií súvisiacich s AKIS v rámci jedného spoločného subjektu, a to s regionálnym presahom priamo k možným beneficientom. Konkrétny popis nastavenia je uvedený v kapitole 8 Strategického plánu SPP.

Sieť bude podporovať prenos informácií a dobrej praxe súvisiacej s inovačnými projektami operačných skupín EIP, a to s využitím svojich nástrojov – napr. pri podpore zakladania operačných skupín EIP a prenose inovácií prostredníctvom organizovania tematických pracovných skupín, seminárov, workshopov, exkurzií za príkladmi dobrej praxe, tvorby a vydávania informačných materiálov, či ďalšej spolupráce s EIP-AGRI. Tieto akcie budú organizované pre všetky typy beneficientov podľa zamerania a potreby, najmä pre farmárov, lesnícke organizácie, operačné skupiny EIP, miestne akčné skupiny a ďalších možných beneficientov, tak aby sa zvýšili vedomostné toky v širokom spektre účastníkov SPP.

4.4.2 Štruktúra, riadenie a fungovanie národnej siete SPP

Pri nastavení organizačnej štruktúry Siete bude aplikovaný prístup rozdelenia pôsobnosti na centrálnu a regionálnu úroveň. Riadiacim orgánom Siete (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR) bude zabezpečená funkcia rozhodovacia a kontrolná, subjektom zabezpečujúcim implementáciu Siete (centrálna jednotka Siete a regionálne pracoviská Siete) funkcia výkonná. Úlohy centrálnej jednotky Siete (Network Support Unit) a regionálnych pracovísk Siete bude plniť Národné kompetenčné centrum AKIS a jeho regionálne kompetenčné centrá, ktoré bude mať formu príspevkovej organizácie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. V rámci Siete budú zriadené ad hoc pracovné skupiny k určitej špecifickej téme, tak na regionálnej, ako aj na centrálnej úrovni.

Členstvo v Sieti je dobrovoľné, pričom základným partnerským orgánom na centrálnej úrovni bude Monitorovací výbor, ktorý združuje všetkých partnerov z radov vládnych a mimovládnych organizácii, hospodárskych a sociálnych partnerov. S ohľadom na rozšírenie akcií Siete sa dá predpokladať výrazne aktívnejšie zapojenie partnerov z radov poľnohospodárskych mimovládnych organizácií, a to predovšetkým na regionálnej úrovni.

Prevádzka Siete a jej akcie budú financované v súlade s čl. 125 nariadenia (EÚ) 2021/2115 z Technickej pomoci. Celkové verejné výdavky na financovanie Siete počas programového obdobia sú stanovené vo výške 6 000 000,00 EUR.

Sieť bude zriadená do 12 mesiacov od schválenia Strategického plánu SPP.

4.5 Prehľad koordinácie, rozlíšenia a komplementarity medzi EPFRV a inými fondmi Únie pôsobiacimi vo vidieckych oblastiach

Komplementarita a synergie **v rámci intervencie LEADER**:

- doplnkovosť operácií realizovaných prostredníctvom intervencie LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie voči ostatným intervenciám SP SPP je zabezpečená najmä výškou investícií, keď cez intervenciu LEADER sa budú realizovať investície menšieho charakteru. Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená recipročnou kontrolou zo strany PPA a MIRRI na úrovni realizovaných projektov a konzultáciou pri príprave výziev s gestormi sektorových politík, ak sa oprávnenosť zo SP SPP bude týkať ich sektorových politík.
- doplnkovosť intervencie LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie voči Partnerskej dohode (Program Slovensko) je zabezpečená rozdielnymi typmi oprávnených oblastí, príp. oprávnených žiadateľov, nasledovne:
    1. na úrovni oprávnenosti územia: oprávneným územím pre implementáciu intervencie LEADER je celé územie SR, avšak len územie konkrétnej MAS, ktorej bude udelený štatút MAS na programové obdobie 2023 – 2027
    2. na úrovni žiadateľov a oprávnených odvetví/segmentov
    3. na úrovni výšky oprávnených výdavkov (maximálna výška verejnej podpory na jeden projekt v rámci LEADER bude 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na

projekt)

4. na úrovni projektu, tzn. že žiadateľ sa rozhodne, z ktorého fondu bude žiadať finančné prostriedky na realizáciu projektu

Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená recipročnou kontrolou zo strany PPA a MIRRI na úrovni realizovaných projektov.

Komplementarita a synergie v oblasti podpory využívania **obnoviteľných zdrojov energie:**

- V rámci SP SPP sa podporuje využitie obnoviteľných zdrojov energie vo vzťahu k poľnohospodárskej výrobe a potravinárskej výrobe na vlastnú spotrebu, tzn. maximálna ročná kapacita podporeného zariadenia nepresiahne ročnú spotrebu všetkých druhov energie v podniku beneficienta. Táto podmienka sa posúdi ex ante na základe údajov o spotrebe za obdobie pred podaním projektu. Podporené sú technológie aj na využitie tepelnej energie, nielen elektrickej.
- V rámci Plánu obnovy sa okrem reformy legislatívneho rámca podporujú aj investície do výstavby nových zdrojov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov s výkonom v rozsahu 10kW-50MW, investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov ako aj do zvýšenia flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu obnoviteľných zdrojov energie.
- V rámci Partnerskej dohody sa budú podporovať investície do zariadení využívajúcich OZE vrátane zariadení na skladovanie elektriny, investície MSP do malých zariadení využívajúcich obnoviteľné zdroje energie v kombinácii s energetickým auditom pre MSP, investície do využitia obnoviteľných zdrojov energie v systémoch zásobovania energiou, investície na podporu využívania obnoviteľných zdrojov v domácnostiach a vyhľadávanie a prieskum zdrojov geotermálnej energie
- Koordinácia a demarkačné línie budú riešené na úrovni zacielenia výziev (konzultáciou pri príprave výziev). Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená následne kontrolou pred schválením projektu na úrovni žiadateľa a projektu.

Komplementarita a synergie **v oblasti ochrany prírody a biodiverzity**

Plán obnovy:

- **V súvislosti s reformou ochrany prírody a investíciami:** Vzhľadom na zákon súvisiaci s presunom správy chránených území národných parkov pod inštitúciu Ministerstva životného prostredia SR (príslušná organizácia ochrany prírody) a súvisiaceho cieľa rozšírenia bezzásahových území na úroveň 50% výmery národných parkov do roku 2025 a 75% výmery národných parkov do roku 2030 a vzhľadom na skutočnosť, že zatiaľ nie sú vytipované oblasti, ktoré budú predmetom rozšírenia bezzásahových území sa bude podpora zo Strategického plánu SPP na rozširovanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch priorizovať do lesov I. a II. stupňa ochrany. Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 konštatuje, že vlastníci/obhospodarovatelia lesov budú motivovaní na prechod k prírode blízkemu hospodáreniu a bude presadzované šetrnejšie hospodárenie. Podpory vedúce k zavádzaniu princípov prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, ale aj na zlepšenie hospodárenia v lesoch menších výmer budú prioritizované projekty zamerané na dosiahnutie vyššej rôznorodosti druhov lesných drevín, čo je v súlade so Stratégiou adaptácie SR na zmenu klímy. Aj v prípade obnovy poškodených lesov bude dôraz na zvýšenie ekologickej stability a adaptačné schopnosti na budúce klimatické podmienky.

V rámci Partnerskej dohody (Program Slovensko):

- predpokladá sa podpora opatrení zameraných na zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov najmä mimo chránených území. Súčasťou sú realizačné opatrenia na zlepšenie stavu biotopov a druhov mimo vodných tokov (ako napr. odstraňovanie a spriechodňovanie bariér a vytváranie migračných koridorov, zachovanie a obnova priaznivého stavu mokradí). Podpora na poľnohospodárskej a lesnej pôde tam, kde táto činnosť nebude dostatočne pokrytá SP SPP, pri

cestných a železničných koridoroch tam, kde to bude potrebné z pohľadu ochrany prírody a biodiverzity, ako aj v oblasti sídiel;

- Súčasťou aktivít je aj podpora realizácie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry na miestnej úrovni, príkladom sú koridory prepájajúce ekologicky významné územia dôležité aj pre migráciu druhov.
- V prípade inváznych nepôvodných druhov je pozornosť venovaná preventívnym opatreniam a tiež realizácii eradikačných a potláčajúcich opatrení, vrátane ich mapovania a monitoringu, v súlade s platnou legislatívou o inváznych druhoch, vrátane budovania záchytných staníc pre invázne nepôvodné druhy.

Program Horizont Európa

- V rámci vedecko-inovačnej misie Dohoda o pôde pre Európu sú výzvy synergicky zamerané na zamedzenie degradácie pôdy, či udržateľného používania hnojív. Projekty napr. zamerané na monitoring pôdy, zvýšenie kvalifikácie poradcov v oblasti ochrany pôdy a používania hnojív budú podporované aj v rámci intervencií prierezového cieľa SP SPP. Šírenie výsledkov z projektov Horizont Európa bude podporované cez intervenciu SP SPP zameranú na vzdelávacie aktivity.

Komplementarita a synergie **v oblasti manažmentu vody a adaptácie na zmenu klímy:**
Plán obnovy (reforma hospodárenia s vodou v krajine)

- V rámci Plánu obnovy sa predpokladá podpora prvkov zadržiavania vody v krajine. Podpory zo Strategického plánu SPP do zelenej a modrej infraštruktúry v katastroch obcí, kde prebehli pozemkové úpravy budú synergické. Pôjde o prvky zlepšujúce ekologickú stabilitu krajiny a prispejú k zvýšeniu zadržiavania vody v krajine. V prípade podpory do vybudovania lesných ciest je základnou podmienkou prvky na zmiernenie povrchového odtoku vrátane odrážok, čo je v súlade so Stratégiou environmentálnej politiky SR do roku 2030. Investície do rekonštrukcie odvodňovacích kanálov zamerané na doplnenie novej funkcie umožňujúcej retenciu vody, rekonštrukcie závlah, príp. v menšej miere nových závlah ako aj lesných ciest sú podmienené schválením príslušnými úradmi. V rámci schvaľovacích procesov orgány ochrany prírody a krajiny a orgány štátnej vodnej správy uplatňujú záväzné požiadavky vo vzťahu k životnému prostrediu a ochrany prírody a krajiny. Zo Strategického plánu SPP budú ďalej komplementárne podporené vodozádržné opatrenia na drobných vodných tokoch v lesoch vrátane činností rozrušenia nepoužívaných lesných ciest, čo je v súlade so Stratégiou environmentálnej politiky SR do roku 2030.

Partnerská dohoda (Program Slovensko):

- podpora zo Strategického plánu SPP do vodozádržných opatrení na drobných vodných tokoch v lesoch a do protieóznych opatrení v krajine bude komplementára k podpore adaptačných opatrení z Partnerskej dohody (Programu Slovensko), prostredníctvom ktorej budú podporené preventívne protipovodňové opatrenia na vodných tokoch, ako aj vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy alebo na ochranu pred povodňami v sídlach a krajine. Ich súčasťou bude aj realizácia spoločných zariadení v krajine, ktoré spĺňajú charakter adaptačných opatrení na zmenu klímy. Podpory zo Strategického plánu SPP do investícií podliehajú schváleniu (stavebné povolenie, vodoprávne povolenie, vyjadrenie orgánu ochrany prírody), čím sa zabezpečí eliminovanie negatívnych vplyvov na biotopy a na ciele dosiahnutia/zachovania dobrého stavu vôd. Podmienky oprávnenosti investícií do lesných ciest zabezpečia elimináciu rizika povrchového odtoku vody.

Program Horizont Európa:

- v rámci výskumno-inovačnej misie Adaptácia na zmenu klímy budú výzvy zameriavané na informovanosť a pripravenosť občanov, komunít a regiónov na zmeny klímy, resp. odolnosť komunít a regiónov voči zmene klímy. Synergické intervencie SP SPP sú zamerané na adaptačné opatrenia, resp. na zvýšenie odolnosti sektora pôdohospodárstva na zmenu klímy.

- v rámci výskumno-inovačnej misie Oceán, moria a vody budú synergické výzvy zamerané na tieto ciele: obnova biodiverzity sladkovodných ekosystémov a zastavenie kontaminácie/znečisťovania vôd. Intervencie SP SPP zamerané na obnovu poškodených lesov, či udržateľné používanie prípravkov na ochranu rastlín v poľnohospodárstve budú pôsobiť komplementárne vo vzťahu k dosahovaniu cieľov Európskej zelenej dohody.

Z intervencie SP SPP „Operačné skupiny EIP“ bude možné podporiť projekty nadväzujúce na projekty Horizont Európa, alebo projekty, ktoré sa nedostanú do financovania, ale získajú vysoké ohodnotenie. Pôjde o napr. o projekty adaptácie pôdohospodárstva na zmenu klímy, alebo projekty prispievajúce k zníženiu znečistenia vôd. Taktiež budú môcť byť podporené aj demonštračné projekty, či informačné aktivity nadväzujúce na výsledky projektov programu Horizont Európa.

Komplementarita a synergie **v oblasti ochrany ovzdušia**

- V rámci SP SPP budú podporené investície do technológií i súvisiacich stavieb v poľnohospodárskych podnikoch zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku. Taktiež budú podporené technologické investície v potravinárskych podnikoch o. i. zamerané aj na zníženie emisií škodlivých látok do ovzdušia.
- V rámci Partnerskej dohody sa predpokladá podpora technológií na znižovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, hlavne odlučovacích zariadení a iných koncových technológií, ako aj realizácia zmien technologických postupov za účelom zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia. Z Partnerskej dohody sa nepredpokladá podpora investícií v poľnohospodárstve.
- V rámci Plánu obnovy (Komponent 4) sa predpokladá podpora investícií potrebných na realizáciu opatrení prinášajúcich redukciu emisií skleníkových plynov v tých priemyselných sektoroch, ktoré sa na ich tvorbe podieľajú významným objemom, prípadne majú vysoký potenciál ich znižovania prostredníctvom zavádzania čistejších výrobných technológií. Z Plánu obnovy sa nepredpokladá podpora investícií v poľnohospodárstve.

Komplementarita a synergie **v oblasti obehového hospodárstva a biohospodárstva**

- V rámci SP SPP budú podporované technologické investície zamerané o. i. na znižovanie množstva obalov vo výrobe/odbyte potravín, na zavádzanie ekologických a biodegradovateľných obalov vo výrobe/odbyte potravín, na zvýšenie stupňa zhodnotenia primárnych surovín, medziproduktov a finálnych výrobkov a na ekologické spracovanie odpadov a znižovanie množstva odpadov so zameraním na poľnohospodárske podniky a prevádzky spracovania poľnohospodárskych produktov, resp. spracovania produktov z lesníctva. Podpora sa bude týkať výhradne výrobného procesu naviazaného na produkty z poľnohospodárstva a lesníctva.
- V rámci Partnerskej dohody (Program Slovensko) je pomoc v rámci špecifického cieľa 2.6 „Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje“ zameraná na podporu vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov vo vybraných sektoroch hospodárstva, podporu zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov, podporu prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov, podporu zvyšovania environmentálneho povedomia a informovanosti spotrebiteľa a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve, podporu koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva a podporu elektronického zberu dát v oblasti odpadového hospodárstva.
- Koordinácia a demarkačné línie budú riešené na úrovni zacielenia výziev. Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená následne kontrolou pred schválením projektu na úrovni žiadateľa a projektu.

Komplementarita a synergie **v oblasti digitalizácie, prenosu znalostí, inovácií**

- V rámci SP SPP budú podporené investície do využívania digitálnych technológií v poľnohospodárstve a spracovaní poľnohospodárskych produktov. Pôjde o zavádzanie inovácií na úrovni podnikov (úrovne TRL 9+). Taktiež sa predpokladá podpora projektov spolupráce

s výskumnou a vedeckou sférou s cieľom vytvorenia predpokladov na prenos konkrétnych inovácií do praxe (úrovne TRl 7-9). Podporené môžu byť projekty spolupráce, ktoré sa zapojili do výziev v rámci programu Horiziont, Horizont Európa a LIFE, pričom tie, ktoré získali excelentné hodnotenie, nebude potrebné v danom výberovom kole hodnotiť. V rámci projektov spolupráce v pôdohospodárstve budú mať prioritu témy zamerané na ciele Európskej zelenej dohody. Podporená bude tiež organizácia aktivít celoživotného vzdelávania, demonštračných aktivít a poskytovanie odborného poradenstva v sektore pôdohospodárstva. Koordinácia poradcov a ich prepojenie s inovačnou platformou zabezpečí prístup ku komplexnejšiemu poradenstvu a zachytávanie podnetov z praxe, ktoré vyústia do inovačných projektov a šíreniu nových postupov napr. formou demonštračných aktivít. Zároveň bude podporené fungovanie AKIS digitálnej platformy pre uľahčenie bezprostredného prístupu odbornej verejnosti, resp. subjektom z praxe k poznatkom a inováciám v pôdohospodárstve, ktoré budú tak dostupné v spracovanej, ľahko zrozumiteľnej podobe.

- V rámci Partnerskej dohody sa bude podporovať medzisektorová spolupráca v oblasti výskumu, vývoja, inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch. Budú podporené vysoko hodnotené projekty z Horizont Európa a komplementárne aj úspešné projekty z Horizont Európa. Taktiež sa predpokladá podpora na vytvorenie informačnej infraštruktúry pre vedu a výskum a podpora celoživotného vzdelávania, najmä pre zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikácie pre potreby pracovného trhu. V rámci podpory malého a stredného podnikania budú financované projekty zavádzania inovácií (aj procesných aj produktových) vrátane investícií do zelených a digitálnych technológií. Pôjde o zavádzanie inovácií do praxe (vyššie úrovne podľa TRL). Tiež budú financované projekty sieťovania MSP (aj s veľkými podnikmi v oblasti dodávateľských reťazcov) a projekty existujúcich a vytváranie nových klastrov na riešenie výskumno-vývojových a inovačných úloh.
- V rámci Partnerskej dohody sa bude podporovať dostupnosť pripojenia všetkých domácností na ultra rýchly internet.
- V rámci Plánu obnovy budú podporené projekty, ktoré získali vysoké hodnotenia v rámci európskych výskumných projektov. Taktiež sa podporí využívanie výskumných a inovačných služieb u MSP. Zároveň sa poskytne aj návratná pomoc na digitálnu a zelenú inováciu v podnikoch s vysokým technologickým potenciálom v priemysle.
- Z poľnohospodárskych fondov EÚ nebudú podporené čisto výskumné projekty. Zo zdrojov Partnerskej dohody sa nepredpokladá podpora podnikateľských aktivít v sektore poľnohospodárstva a lesníctva. Koordinácia a demarkačné línie pre sektor spracovania poľnohospodárskych produktov budú riešené na úrovni zacielenia výziev. Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená následne kontrolou pred schválením projektu na úrovni žiadateľa a projektu.

Komplementarita a synergie **v oblasti zamestnanosti**

- V rámci SP SPP sa predpokladá podpora na rozvoj podnikania mladých farmárov s cieľom generačnej obmeny v sektore, umožnenia vytvorenia pracovných/podnikateľských príležitostí na vidieku a zabránenia vysídľovaniu vidieka.
- V rámci SP SPP sa prostredníctvom intervencie LEADER budú poskytovať investičné podpory pre MSP na rozvoj podnikania na vidieku (aj poľnohospodárske aj nepoľnohospodárske aktivity), vrátane podpory už existujúcich sociálnych podnikov a investičnej podpory vedúcej k tvorbe pracovných miest vrátane sezónneho zamestnávania v poľnohospodárstve.
- V rámci Partnerskej dohody sa budú podporovať poradenské činnosti a asistencia pri identifikácii vhodných podporných nástrojov, ako aj podpora mladým uchádzačom o zamestnanie do 30 rokov na začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti. V rámci Partnerskej dohody sa predpokladá podpora zameraná na vytváranie sociálnych podnikov a poskytovanie príspevku zamestnávateľovi na vytvorenie pracovných miest pre dlhodobo nezamestnaných, resp. bez vzdelania

Podpory majú odlišné zameranie a koordinácia bude zabezpečená na úrovni výziev.

4.6. Finančné nástroje

4.6.1. Opis finančného nástroja

Financovanie poľnohospodárstva zohrávalo v období od vstupu do EÚ dôležitú úlohu v rozvoji, udržateľnosti a podnikateľskej stabilite poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov v SR. Spoločná poľnohospodárska politika EÚ (ďalej len „SPP“) priniesla zvýšenie dôvery bánk odvetviam poľnohospodárstva, skladovaciemu priemyslu, predajcom poľnohospodárskej techniky a potravinárskemu priemyslu.

V období rokov 2007 - 2021 boli finančné potreby spojené s investíciami v poľnohospodárstve obstarávané predovšetkým z investičných dotácií, úverovými zdrojmi a leasingom. Poľnohospodárske podniky svoje investičné aktivity viazali na možnosť získať investičné dotácie. To viedlo k „vlnám“ investovania podľa výziev na poskytovanie investičných dotácií. Tým bolo determinované i podnikové plánovanie z hľadiska objemu i časovej realizácie. V období od roku 2004 sa zvýšilo financovanie prostredníctvom úverov a leasingov takmer na päťnásobok**.** Objem poskytnutých úverov v odvetví poľnohospodárstva koliduje okolo 900 mil. EUR a má tendenciu zvyšovania**.** Úvery a leasingy sú rozhodujúcim zdrojom financovania a stability podnikov (okrem vlastných príjmov podnikov a obchodných záväzkov).

Zvyšovanie objemu úverov významne korelovalo s realizáciou výziev z II. piliera SPP - Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022. Banky hodnotili riziká aj z pohľadu objemu podpory na príslušný projekt. Investičné aktivity mali významne kolísavý charakter podľa časových výziev.

Časť úverov bola použitá na modernizáciu techniky a technológií a mechanizáciu. To umožnilo nahradiť pokles pracovníkov v sektore pri udržaní produkčnej schopnosti sektora. Významný rast krátkodobých úverov bol determinovaný nárastom nárokovateľných platieb z I. piliera SPP. Nárast leasingov bol nasmerovaný predovšetkým na jednoduchú reprodukciu a modernizáciu, a nie na rozšírenú reprodukciu. Rast úverov priniesol pozitívny vývoj v znižovaní obchodných záväzkov, ktoré však trvalo dosahujú najvyššie hodnoty v EÚ. Analýzy ukazujú, že tento proces priniesol rozvojové príležitosti iba malému počtu podnikov. Vytvorený model financovania podpory podnikov zo zdrojov EÚ v konečnom dôsledku nezabezpečuje plne investičný rozvoj vo všetkých oblastiach a regiónoch, inovácie, zvyšovanie efektívnosti. Celkový nedostatok finančných zdrojov a ich dostupnosť obmedzuje strednodobé a dlhodobé plánovanie. Väčšina úverov je revolvingového typu alebo z hľadiska investícií iba strednodobého typu na 5 rokov. Financovanie cudzími zdrojmi naráža i na skutočnosť, že podniky nemajú dostatočné likvidné aktíva ako zdroje zabezpečenia.

Rozmer poľnohospodárstva v SR vychádza z prírodných podmienok, ktoré sú významne heterogénne. V priebehu posledných 20 rokov sa významne zmenil pomer produkcie rastlinnej výroby a živočíšnej výroby v neprospech živočíšnej výroby. Tento vývoj je dôsledkom komplexných vplyvov, nedostatočnej konkurencieschopnosti živočíšnej výroby, nedostatočnej štruktúry spracovateľského priemyslu a iných vplyvov. Príjmy z poľnohospodárskej činnosti stagnujú s amplitúdami zvýšenia a zníženia ako dôsledky vplyvu cien a počasia. Napriek nárastu výrobných výnosov sa produkcia v sektore, a ani zisk a pridaná hodnota nijako zásadne nezvýšili. Významný vplyv má i neochota podnikateľov prijímať úvery z dôvodu obavy budúceho vývoja. Práve finančné nástroje ako nástroj poľnohospodárskej politiky zabezpečia flexibilný prístup k finančným zdrojom pre podniky, ktoré plánujú investície a modernizáciu.

Vyššie uvedené rámcové analýzy vedú k záverom, že zvýšenie prístupu k úverovým zdrojom je jedným z predpokladov ďalšieho rozvoja podnikov v poľnohospodárstve. Nové schémy, postavené na podpore rozvoja a súčasne na návratnosti a opakovanom použití, sú považované za efektívne a účinné.

Výhody zavedenia finančných nástrojov:

1. *Koneční prijímatelia sa dostanú k finančným prostriedkom na začiatku* (formou poskytnutia zaručeného úveru/kapitálu) pred realizáciou investície. Urýchľuje sa tým dobre projektovaná a uvážená investičná výstavba, ktorá zrýchli i rast pridanej hodnoty, zvýšenie produkcie a celkový

rozvoj.

2. *Majú revolvingový charakter*: vrátené prostriedky v podobe splateného úveru alebo uvoľnenej záruky po splatení úveru alebo výnos z kapitálového financovania sa v rámci obdobia oprávnenosti použijú opäť na daný finančný nástroj alebo do 8 rokov po uplynutí obdobia oprávnenosti sa použijú v súlade s cieľmi programu v rámci finančných nástrojov alebo iných foriem podpory.
3. *Majú výrazný pákový efekt*: príspevok zo SP SPP na finančné nástroje je zameraný na mobilizáciu globálnej investície presahujúcej výšku daného príspevku podľa vopred stanovených ukazovateľov, a tým sa znásobuje využívanie finančných prostriedkov a následne sa zvyšujú dostupné zdroje pre konečných príjemcov. Verejné zdroje podnecujú súkromné zdroje (likvidné prostriedky finančných sprostredkovateľov, napr. bánk) na investovanie do podnikov. Garančný nástroj má vyšší pákový efekt ako úverový nástroj
4. *Zlepšujú kvalitu investičných projektov* v dôsledku ekonomickej životaschopnosti, ktorá sa očakáva od konečných príjemcov zo strany finančných sprostredkovateľov.
5. *Sú navrhnuté podľa potrieb a dopytu trhu* - využívajú sa finančné, regulačné a implementačné odborné znalosti zo súkromného sektora a medzinárodných finančných inštitúcií.
6. *Zakladajú vyššiu zodpovednosť podnikov* investovať predovšetkým z dôvodu investičného rozvoja, a nie z dôvodu napojenia na investičné granty.

Územný rozsah

Výber NUTS: Krajina NUTS 1

Opis územnej pôsobnosti: Celá SR

Základná kvantifikácia alokovaných zdrojov

Poskytnutie alokácie 55,74 mil. EUR ročne na finančné nástroje v kombinácii s grantmi. V rámci celého programového obdobia 2023 - 2027 to predstavuje alokáciu 278,7 mil. EUR na finančné nástroje v kombinácii s grantmi.

Ročný ekvivalent alokovaných zdrojov vo výške 55,74 mil. EUR sa rozdelí nasledovne:

1. 30 mil. EUR na finančné nástroje v rámci systému poskytovania záruk.
2. 25,74 mil. EUR na investičné granty spojené so systémom poskytovania záruk.

Oprávnené úverové/záručné produkty

1. **záručný systém poskytovania komerčných úverov finančnými sprostredkovateľmi so zárukou zo SP SPP** v prípade potreby podporený investičnými grantmi na stimuláciu investičných nákladov
2. investičné **granty priamo prepojené na poskytnuté úvery** najmä u podnikov vlastnených mladými poľnohospodármi a poľnohospodárov, kde je z pohľadu cieľov SPP prioritizovaná podpora z dôvodu rozvoja jednotlivých subsegmentov sektora. Tieto osobitné formy grantov budú vykonávané a poskytované spolu s finančným nástrojom.

Maximálna miera záruky nemôže presiahnuť 80 % sumy úveru.

Účel úverových/ záručných / produktov:

1. investičné úvery na založenie podnikania v poľnohospodárstve, nákup alebo prevzatie podniku, investičné projekty pre malých a mladých podnikateľov s poskytnutím grantu (v rámci intervencie „Produktívne investície v poľnohospodárstve“.
2. investičné úvery na modernizácie technologických celkov bez grantov, (v rámci intervencie „Produktívne investície v poľnohospodárstve“)
3. investičné úvery na inovácie z hľadiska excelentnosti postupov, techniky a technológií, finalizácie produktov a zlepšenia vlastností produktov a nadväzne vo finalizácii poľnohospodárskych produktov, na obstaranie mechanizácie, stavieb s poskytnutím grantu (v rámci intervencie „Produktívne investície v poľnohospodárstve“)

4. dlhodobé úvery na obstaranie poľnohospodárskej pôdy pre mladých poľnohospodárov a len bez grantu / (v rámci intervencie „Produktívne investície v poľnohospodárstve“)

Všetky typy úverov musia nadväzovať na portfóliovú záruku pre konkrétneho finančného sprostredkovateľa (komerčnú banku) a na uzatvorenie rámcovej zmluvy o poskytnutí portfóliovej záruky so sprostredkovateľmi finančných nástrojov (komerčnými bankami).

Kombinácia finančného nástroja s grantmi

Finančné nástroje sa môžu kombinovať s programovou podporou vo forme grantov v jednej operácii finančného nástroja v rámci jednej zmluvy o financovaní, kde obe odlišné formy podpory poskytuje orgán implementujúci finančný nástroj. V takom prípade sa pravidlá vzťahujúce sa na finančné nástroje uplatňujú na uvedenú jednu operáciu finančného nástroja.

Programová podpora vo forme grantov musí byť priamo prepojená s finančným nástrojom a musí byť pre tento finančný nástroj potrebná, pričom nepresahuje hodnotu investícií podporovaných finančným produktom.

Súčet všetkých foriem kombinovanej podpory nesmie presiahnuť celkovú výšku príslušnej výdavkovej položky. Granty sa nevyužívajú na refundovanie podpory získanej z finančných nástrojov. Finančné nástroje sa nevyužívajú na predbežné financovanie grantov.

Oprávnení koneční prijímatelia

1. všetky podnikateľské subjekty, ktoré podnikajú v poľnohospodárstve (pričom obhospodarujú poľnohospodársku pôdu alebo chovajú živé zvieratá alebo spracovávajú vlastnú rastlinnú alebo živočíšnu produkciu) vrátane subjektov založených na spoločné podnikanie, skladovanie, produkciu tovarov, odbyt tovarov,
2. všetky subjekty začínajúce v podnikaní v poľnohospodárstve, ktoré preukážu zakladateľské listiny, ohlásenia a sú schopné predložiť vstupné ekonomické výkazy, alebo prevzatie farmy mladými podnikateľmi,
3. organizácie výrobcov (uznané podľa legislatívy EÚ a SR).

Spoločná podmienka pre všetkých konečných prijímateľov: Subjekty vedú jednoduché alebo podvojné účtovníctvo.

Popis spôsobu riadenia/ výber vhodnej štruktúry riadenia

Zavedeniu implementácie finančných nástrojov riadenej Riadiacim orgánom, predchádza špecifikácia a výber vhodnej štruktúry riadenia finančných nástrojov. Boli analyzované možnosti správy a riadenia, ktoré sú uplatniteľné pre implementáciu finančných nástrojov s cieľom identifikovať najvhodnejšiu štruktúru riadenia. Popis spôsobu riadenia bude v súlade s legislatívou EÚ a národnou legislatívou upravujúcou poskytovanie príspevkov z EPFRV návratnými formami.

Poskytovateľ pomoci, ktorým je riadiaci orgán, poverí implementáciou finančných nástrojov prijímateľa (holdingový fond), na základe dohody o financovaní. Následne prijímateľ (holdingový fond) na základe výberového konania vyberie finančných sprostredkovateľov, ktorými budú komerčné banky. Prijímateľ (holdingový fond) uzatvorí dohody o financovaní s vybranými finančnými sprostredkovateľmi, ktoré vytvoria úverové portfólio a poskytnú úvery konečným prijímateľom.

Procesné schémy sú navrhované na základe poznatkov získaných zo základných dokumentov EÚ, FSS a rokovaní s MF SR, Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou, a. s., Slovak Investment Holding, a. s. (100% vlastnený SZRB, a. s.).

Poskytovateľ:

Poskytovateľom pomoci pri všetkých schémach použitia finančných nástrojov bude Riadiaci

orgán. Všetky povinnosti poskytovateľa pomoci vyplývajúce z legislatívy EÚ bude vykonávať Riadiaci orgán predovšetkým z hľadiska určenia rozsahu finančných nástrojov, monitorovania, správy a uloženia dokumentov. Riadiaci orgán ako poskytovateľ pomoci uzavrie s prijímateľom dohodu o financovaní, v ktorej si upravia vzájomné práva a povinnosti v súvislosti s poskytovaním finančnej pomoci.

Prijímateľ (holdingový fond) podpornej schémy « Finančné nástroje » :

S vybraným subjektom budú prebiehať rokovania o jeho pôsobení v rámci podpornej schémy - finančné nástroje. Prijímateľ bude vykonávať činnosti na základe dohody o financovaní s Riadiacim orgánom. Úlohou prijímateľa bude predovšetkým:

1. *vypísať výzvu na výber finančných sprostredkovateľov podľa pokynu Riadiaceho orgánu,*
2. *uzavrieť dohody s finančnými sprostredkovateľmi,*
3. *sumarizovať informácie od finančných sprostredkovateľov a reportovať Riadiacemu orgánu,*
4. *vykonávať ďalšie úlohy definované v dohode o financovaní,*
5. *vykonávať činnosti spojené s platbami na základe vopred určených podmienok.*

Z hľadiska zamerania, skúseností a podnikateľskej povesti má **Slovak Investment Holding, a. s**. (100% vlastnený SZRB, a.s.) jedinečné postavenie na Slovenskom trhu a považuje sa za najvhodnejšieho kandidáta na zapojenie sa do štruktúry riadenia finančných nástrojov ako prijímateľa formou priameho zadania. Táto entita má skúsenosti s poskytovaním záruk na financovanie projektov, ktoré sú vopred prerokované vo vláde SR alebo na základe určených postupov ministerstvami. V priebehu rokov 2016 – 2021 realizovala okrem iných aj finančné nástroje prostredníctvom PRSL (Portfolio Risk Sharing Loan = Portfóliový úver so zdieľaným rizikom) a FLPG (First Loss Portfolio Guarantee = Portfóliová záruka prvej straty), ktoré sú relevantné pre posúdenie Slovak Investment Holdingu, a. s. ako potenciálneho prijímateľa a administrátora finančného nástroja. Cieľové portfóliá dosiahli objem 2,3 mld. EUR pre 11 rôznych operačných programov spolufinancovaných z EŠIF a podpísala 46 kontraktov s bankami.

Finanční sprostredkovatelia (komerčné banky):

Komerčné banky, ktoré splnia podmienky stanovené vo výzve, ktorú vypíše prijímateľ, zrealizujú nasledovné kroky:

1. *uzatvoria dohody s prijímateľom,*
2. *zaradia do svojich obchodných portfólií poskytovanie úverov a budú aktívne vyhľadávať potenciálnych prijímateľov úverov so zárukou v rámci predmetného záručného mechanizmu,*
3. *budú poskytovať vymedzené informácie a údaje prijímateľovi,*
4. *budú vykonávať ďalšie úlohy definované v dohode.*

Koneční prijímatelia:

Fyzické alebo právnické osoby, ktoré dostanú finančnú podporu z finančného nástroja (poľnohospodárske podniky a pod.) formou úveru z portfólia finančného sprostredkovateľa, ktorý bude do určitého % garantovaný zdrojmi EPFRV a štátneho rozpočtu SR, resp. v kombinácii s grantom;

Kontrola a audit

Riadiaci orgán, Pôdohospodárska platobná agentúra, certifikačný orgán, inštitúcie EÚ (najmä EK a Európsky dvor audítorov) a prijímateľ sú kedykoľvek počas implementácie finančného nástroja oprávnení vykonať audit alebo kontrolu alebo poveriť výkonom auditu nezávislých audítorov alebo kontrolórov, ak to považujú za potrebné v súvislosti s implementáciou finančných nástrojov, až na úroveň finančného sprostredkovateľa, a ak nie je možné získať potrebné dokumenty alebo informácie na vyšších úrovniach, tak až na úroveň operačných dohôd.

Cieľom kontroly je overenie súladu implementácie finančných nástrojov so zmluvou o financovaní a so zmluvou s finančným sprostredkovateľom, overenie efektívnosti nastavenia vnútorného systému kontroly u prijímateľa a u finančného sprostredkovateľa a tiež overenie skutočností uvedených v monitorovacích

správach, v žiadosti o platbu a výkaze deklarovaných výdavkov.

Monitorovanie

Monitorovanie je pravidelný proces zbierania a analýzy finančných a nefinančných informácií s cieľom posudzovať súlad implementácie finančných nástrojov s cieľmi intervencií, stratégiou programu, so zmluvou o financovaní a všeobecne záväznými právnymi predpismi EÚ a SR.

Účelom monitorovania je poskytnúť Riadiacemu orgánu a Pôdohospodárskej platobnej agentúre a v prípade implementácie finančných nástrojov prostredníctvom holdingového fondu aj dozornej rade holdingového fondu všetky relevantné informácie o aktuálnom stave implementácie finančných nástrojov. Prijímateľ je povinný poskytnúť všetku zodpovedajúcu súčinnosť vyžadovanú na vykonávanie monitorovania.

Prijímateľ je povinný vypracovať všetky potrebné podklady pre potreby Riadiaceho orgánu. V tejto súvislosti prijímateľ zodpovedá za zber a analýzu informácií poskytnutých finančnými sprostredkovateľmi a podfondami tak, aby si mohol plniť všetky povinnosti vyplývajúce z riadiacej dokumentácie týkajúcej sa finančných nástrojov, najmä zo zmluvy o financovaní.

Zmluva o financovaní môže stanoviť väčší rozsah a vyššiu periodicitu monitorovacích správ a poskytovania informácií v prípade, ak sa na tom Riadiaci orgán a orgán vykonávajúci finančné nástroje dohodnú.

V procese monitorovania a poskytovania informácií by sa na úrovni konečného prijímateľa nemali uplatňovať iné požiadavky ako tie, ktoré od nich štandardne požaduje finančná inštitúcia pri komerčných finančných produktoch rovnakého charakteru.

4.7. Bežné prvky pre typy intervencií týkajúce sa rozvoja vidieka

4.7.1. Zoznam neoprávnených investícií

- vratná DPH

Intervencia: Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov

• búracie práce

Intervencia: Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch

• búracie práce

• investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Intervencia: Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch

• búracie práce

• investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Intervencia: Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku

• búracie práce

Intervencia: Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (produktívne aj neproduktívne investície)

• nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

Intervencia: Projekty ozdravných opatrení v lesoch

• nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

Intervencia: Komplexné pozemkové úpravy
• nákup pôdy

Intervencia: Investície do biohospodárstva
• búracie práce
• investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Intervencia: Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne aj neprodukt ívne investície)
• búracie práce
• investícia zameraná na komerčné služby v cestovnom ruchu
• nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

4.7.2. Vymedzenie vidieckej oblasti a uplatňovania

Slovensko nemá konkrétnu definíciu vidieckych oblastí v legislatívnom, politickom a inštitucionálnom rámci. Strategický plán spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 definuje vidiecke oblasti v rámci podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, ktorý predstavuje jeden zo zdrojov podpory vidieka v podmienkach Slovenskej republiky.

Podľa Zoznamu mestských/vidieckych oblastí (klasifikácia NUTS 2016 platná od r. 2018) uverejnenom na webovom sídle EUROSTATu: https://ec.europa.eu/eurostat/web/rural-development/methodology - sú jednotlivé regióny SR na úrovni NUTS 3 (kraje) klasifikované nasledovne:

BA – prevažne mestský región
TN, NR, ZA, KE – prechodné regióny
TT, BB, PO – prevažne vidiecke regióny.

Z hľadiska počtu obyvateľov trvalo bývalo v SR v roku 2019:

- v prevažne mestskom regióne: 12,3% obyvateľstva;
- v prechodných regiónoch: 50,4% obyvateľstva;
- v prevažne vidieckych regiónoch: 37,3% obyvateľstva.

Z hľadiska rozlohy najväčší podiel 49,8% je pri prevažne vidieckych regiónoch, 46% podiel majú prechodné regióny a najnižší podiel 4,2% predstavuje prevažne mestský región. Spolu vidiecke regióny tak predstavujú 95,8% celkovej rozlohy SR zahŕňajúcej 87,7% obyvateľstva.
Zdroj: Eurostat, ŠÚ SR

V nadväznosti na vyššie uvedené sa bude **za vidiecke oblasti** považovať **celá SR s výnimkou hlavného mesta Bratislava, avšak mestské časti Bratislavy do 5 000 obyvateľov (vrátane) sa taktiež považujú za vidiecke oblasti**. Táto definícia vidieckych oblastí sa bude uplatňovať ako jedna z podmienok oprávnenosti v prípade nasledovných intervencií na rozvoj vidieka:

- Intervencia: Vertikálna spolupráca výrobcov a spracovateľov
- Intervencia: Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch
- Intervencia: Investície do závlah a vodozádržné opatrenia
- Intervencia: Komplexné pozemkové úpravy
- Intervencia: Investície do biohospodárstva
- Intervencia: Spolupráca – LEADER – definícia vidieckosti sa ďalej limituje v prípade obcí ako žiadateľov o podporu na obce do 20 000 obyvateľov.

4.7.3 Ďalšie prvky spoločné pre sektorové intervencie a pre intervencie v záujme rozvoja vidieka alebo spoločné pre sektorové intervencie aj intervencie v záujme rozvoja vidieka

Projektové intervencie na rozvoj vidieka:

1. Podpora musia prispievať k dosahovaniu jedného alebo viacerých špecifických cieľov stanovených v článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP.
2. Operácie, ktoré sú predmetom podpory, musia byť v súlade s príslušnými normami EÚ a príslušnými národnými normami platnými pre danú operáciu.
3. Predmet podpory sa musí realizovať na území SR v zhode s územným rozsahom a opisom územnej pôsobnosti danej intervencie.
4. Výdavok financovaný z EPFRV nesmie byť predmetom žiadneho ďalšieho financovania zo zdrojov EÚ, pričom operácia v rámci EPFRV môže získať rôzne formy podpory zo Strategického plánu SPP a z iných fondov, uvedených v článku 1 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1060, alebo z iných nástrojov EÚ, avšak len za podmienky, že celková kumulovaná výška pomoci, poskytnutá prostredníctvom rôznych foriem podpory, neprekročí maximálnu intenzitu pomoci alebo výšku pomoci uplatniteľnú na tento typ intervencie podľa hlavy III nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP (zákaz dvojitého financovania – čl. 34 nariadenia EÚ 2021/2116 o financovaní, riadení a monitorovaní SPP) .
5. Ak sa uplatňuje, žiadateľ je povinný pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb postupovať v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní.
6. Žiadateľ nesmie mať evidované v Slovenskej republike:
    1. nedoplatky voči daňovému úradu podľa zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok);
    2. nedoplatky voči colnému úradu podľa zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon;
    3. nedoplatky na poistnom podľa zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a pohľadávky po splatnosti voči sociálnej poisťovni podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a voči zdravotnej poisťovni podľa zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení;
7. Žiadateľ musí mať vysporiadané záväzky voči štátu a nesmie mať pohľadávky voči štátu po lehote splatnosti; nesmie byť v likvidácii; nesmie voči nemu byť vedené konkurzné konanie; nesmie byť v konkurze, v reštrukturalizácii a tiež nebol voči nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku a musí byť zabezpečené, že žiadateľ neporušil v predchádzajúcich 3 rokoch zákaz nelegálneho zamestnávania.
8. Voči žiadateľovi a na majetok, ktorý je predmetom projektu, nesmie byť vedený výkon rozhodnutia, čo neplatí, v prípadoch, ak je žiadateľom subjekt verejnej správy alebo ak je žiadateľom štátny podnik alebo ak je výkon rozhodnutia vedený na podiel v spoločnej nehnuteľnosti alebo na pozemok v spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti podľa zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov.
9. *Poskytnuté platby a podpora na operáciu, zahŕňajúcu investície do infraštruktúry alebo investície do výroby, sa musí vrátiť, ak je operácia počas 5 rokov od záverečnej platby poskytnutej prijímateľovi alebo počas obdobia stanovenom v pravidlách o štátnej pomoci predmetom niektorej zo skutočností:*
    1. *skončenia alebo premiestnenia výrobnej činnosti mimo územia SR*
    2. *zmeny vlastníctva položky infraštruktúry, ktorá poskytuje firme alebo orgánu verejnej moci neoprávnené zvýhodnenie*
    3. *podstatnej zmeny, ktorá ovplyvňuje jej povahu, ciele alebo podmienky realizácie, čo by spôsobilo narušenie jej pôvodných cieľov. Poskytnuté platby a podpora na operáciu zahŕňajúcu investície do infraštruktúry alebo investície do výroby sa musí vrátiť, ak sa výrobná činnosť do 10 rokov od záverečnej platby poskytnutej prijímateľovi presunula mimo EÚ, avšak okrem prípadu, ak je prijímateľom MSP.*
10. Výdavky sú oprávnené od predloženia Strategického plánu Európskej komisii, najskôr však od 1.1.2023. Výdavky na investície sú oprávnené po podaní žiadosti o podporu. Na podporu nie sú oprávnené operácie, ktoré sa plne fyzicky dokončili alebo plne vykonali ešte pred tým, ako žiadateľ podal žiadosť o podporu. Uplatňujú sa všetky výnimky a osobitné prípady podľa čl. 86

nariadenia (EÚ) č. 2021/2115.

11. Operácia je oprávnená na podporu, ak je v súlade s požiadavkami uplatniteľnej národnej legislatívy (najmä: stavebný zákon, vodný zákon, zákon o ochrane prírody a krajiny, zákon o potravinách, zákon o veterinárnej starostlivosti, zákon o lesoch, zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia) – vyžaduje sa ako povinná príloha stanovisko/súhlas príslušného orgánu verejnej správy, ak sa na daný projekt uplatňuje

Neprojektové intervencie na rozvoj vidieka:

1. *70.1 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému*
2. *70.2 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku*
3. *70.3 Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy*
4. *70.4 Ekologické poľnohospodárstvo*
5. *70.5 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd*
6. *70.6 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde*
7. *70.7 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Ochrana a zachovanie biodiverzity*
8. *70.8 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy*
9. *70.9 Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat*
10. *70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov*
11. *70.11 Zlepšenie životných podmienok zvierat*
12. *71.1 Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC)*
13. *72.1 Platba v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)*
14. *72.2 Platba v rámci sústavy NATURA 2000 na lesných pozemkoch*

1. Podpora musia prispievať k dosahovaniu jedného alebo viacerých špecifických cieľov stanovených v článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP.
2. Dodržiavať pravidlá krížového plnenia v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP
3. Hospodáriť v celom podniku podľa ustanovených minimálnych činnosti v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP (platí pre všetky vyššie uvedené intervencie okrem 70.10);
4. Prijať a plniť podmienky záväzku intervencie do ktorej dobrovoľne vstupuje počas stanovenej doby 5 rokov od vstupu do záväzku (platí pre intervencie: 70.1; 70,2; 70,3 ; 70.4; 70.5; 70.6; 70.7;70.8 70.10)
5. Po uplynutí počiatočného 5-ročného obdobia môže riadiaci orgán rozhodnúť o predĺžení záväzku podľa disponibilných finančných prostriedkov 70.4; 70.5; 70.6; 70.7; 70.8 70.10)
6. Prijímateľ podpory je aktívny poľnohospodár v zmysle čl. 4 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP (platí pre opatrenie 70.4; 70.11; 71.1);
7. Za prípad vyššej moci a mimoriadnej udalosti sa podľa ods. 1 čl. 3 nariadenia (EÚ) 2021/2116 o financovaní, riadení a monitorovaní SPP sa môžu považovať najmä tieto prípady:
    1. závažná prírodná katastrofa alebo závažný meteorologický jav, ktoré vážne postihli podnik;
    2. náhodné zničenie budov podniku vyhradených pre hospodárske zvieratá;
    3. epizootická choroba, vypuknutie choroby rastlín alebo výskyt škodcu rastlín, ktoré postihli všetky hospodárske zvieratá alebo plodiny prijímateľa alebo ich časť;
    4. vyvlastnenie celého podniku alebo jeho veľkej časti, ak sa uvedené vyvlastnenie nedalo predpokladať v deň podania žiadosti;
    5. úmrtie prijímateľa;
    6. dlhodobá pracovná neschopnosť prijímateľa.
8. Za prípad vyššej moci sa považuje aj rozhodnutie o navrátení pozemku v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (neplatí pre intervenciu 70.10).

9. Zavedenie doložky o revízii v zmysle ods. 7 čl.70 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP (platí pre všetky intervencie čl. 70).
10. Dodržiavať minimálne požiadavky používania prípravkov na ochranu rastlín (platí pre intervencie 70.4; 70.5; 70.6; 70.7; 70.8 70.10).
11. Dodržiavať minimálne požiadavky na používanie hnojív (platí pre intervencie 70.4; 70.5; 70.6; 70.7; 70.8; 70.10).

4.7.4 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na intervencie v záujme rozvoja vidieka

Miera (miery) vnútroštátneho príspevku

Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
91(2)(b) - Najvzdialenejšie regióny a menšie ostrovy v Egejskom mori		20,00%	80,00%
91(2)(c) - Prechodné regióny v zmysle článku 108 ods. 2 prvého pododseku písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/1060		20,00%	60,00%
91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%
91(3)(a) - Platby na oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami podľa článku 71		20,00%	65,00%
91(3)(b) - Payments under Article 70, payments under Article 72, support for non-productive investments referred to in Article 73, support for the projects of EIP operational groups under Article 77(1), point(a), and LEADER under Article 77(1), point(b)		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 70 - Payments under Article 70		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 72 - Payments under Article 72		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 73 - Support for non-productive investments referred to in Article 73		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 77(1)(a) - Support for the European Innovation Partnership under Article 77(1), point(a)		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 77(1)(b) - LEADER under Article 77(1), point(b)		20,00%	80,00%
91(3)(c) - Operations receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 70 - Operations, under Article 70, receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 71 - Operations, under Article 71, receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 72 - Operations, under Article 72, receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 73-74 - Operations, under Articles 73-74, receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 75 - Operations, under Article 75, receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 76 - Operations, under Article 76, receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 77 - Operations, under Article 77, receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 78 - Operations, under Article 78, receiving funding from funds transferred to the EAFRD in accordance with Articles 17 and 103		20,00%	100,00%

Miera (miery) regionálneho príspevku

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba

5. Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii

Fond	Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu	Gen. Renewal	Env.	ES rebate system	Iniciatíva LEADER
EPZF	Oddelené priame platby	BISS(21)	21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti	O.4				
EPZF	Oddelené priame platby	CRISS(26)	29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti	O.7				
EPZF	Oddelené priame platby	CIS-YF(30)	30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	O.6				
EPZF	Oddelené priame platby	Eco-scheme(31) / Art. 31(7)(a) - Additional payment to BIS	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8				
EPZF	Oddelené priame platby	Eco-scheme(31) / Článok 31 ods. 7 písm. b) – Kompenzačná platba	31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	O.8				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	O.10				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	O.11				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.3 - Platba na ovce a kozy	O.11				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.4 - Platba na pestovanie chmeľu	O.10				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy	O.10				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	O.10				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	O.10				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.1. - Plánovanie a organizácia výroby	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.2. - Zlepšenie kvality výrobkov	O.35				

EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.8. - Zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	TRAINCO(47(1)(c))	49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny naj-lepších postupov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	PROMO(47(1)(f))	49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	PROMO(47(1)(f))	49.11. - Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	TRACE(47(1)(h))	49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	CLIMA(47(1)(i))	49.4. - Ochrana pôdy	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	CLIMA(47(1)(i))	49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	CLIMA(47(1)(i))	49.7. - Zintentívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	HARIN(47(2)(i))	49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	ADVIBEES(55(1)(a))	55.1.1 - Technická asistencia	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b))	55.1.2 - Investície a ďalšie akcie	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	ACTLAB(55(1)(c))	55.1.3 - Podpora laboratórií	O.37				

EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	COOPAPI(55(1)(e))	55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	PROMOBEES(55(1)(f))	55.1.5 - Marketing	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	RESTRVINEY(58(1)(a))	58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	INVWINE(58(1)(b))	58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	HARINWINE(58(1)(d))	58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	INFOR(58(1)(h))	58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	ACTREPUT(58(1)(i))	58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a))	67.4.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a))	67.4.10 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a))	67.4.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a))	67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a))	67.4.4 - Zlepšenie kvality výrobkov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a))	67.4.7 - Výskum a vývoj	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a))	67.4.8 - Zlepšenie hospodárenia s odpadom	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	TRAINCO(47(1)(c))	67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov	O.35				

EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	TRANS(47(1)(e))	67.4.9 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	PROMO(47(1)(f))	67.4.11 - Propagácia a marketing	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVVO(47(2)(b))	67.4.6 - Efektívne riadenie objemov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	COMM(47(2)(l))	67.4.5 - Krízová komunikácia	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a))	67.5.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a))	67.5.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a))	67.5.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a))	67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	TRANS(47(1)(e))	67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	PROMO(47(1)(f))	67.5.6 - Propagácia a marketing	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso	INVRE(47(1)(a))	67.6.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso	INVRE(47(1)(a))	67.6.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso	PROMO(47(1)(f))	67.6.3 - Propagácia a marketing	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / Zemiaky	INVRE(47(1)(a))	67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / Zemiaky	INVRE(47(1)(a))	67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / Zemiaky	HARIN(47(2)(i))	67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov	O.35				

EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému	O.16	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	O.15	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat	O.18	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	O.16	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.3 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy	O.16	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.4 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.5 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	O.14	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.6 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	O.14	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.7 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	O.14	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.8 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy	O.14	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.9 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	O.19	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ANC(71)	71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)	O.12	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ASD(72)	72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	O.13	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ASD(72)	72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	O.13	Nie	Áno	Nie	Nie

EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému	O.21	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov	O.21	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	O.21	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20	Áno	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.06 - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	O.20	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách	O.20	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	O.24	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem	O.23	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	O.23	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	O.23	Nie	Áno	Nie	Nie

EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch	O.23	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.17 - Projekty pozemkových úprav	O.23	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	O.23	Nie	Áno	Áno	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.19 - Investície do biohospodárstva	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.21 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	O.23	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INSTAL(75)	75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	O.25	Áno	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	RISK(76)	76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve	O.9	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	COOP(77)	77.1 - LEADER	O.31	Nie	Nie		Áno
EPFRV	Rozvoj vidieka	COOP(77)	77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	O.1	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	KNOW(78)	78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	O.33	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	KNOW(78)	78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	O.33	Nie	Nie		Nie

5.1 Direct Payments Interventions

BISS(21) - Basic income support

21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti

Kód intervencie (členský štát)	21.1
Názov intervencie	Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti
Typ intervencie	BISS(21) – Basic income support
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.4. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca základná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Poľnohospodárska plocha na území Slovenskej republiky za predpokladu, že plní vymedzenie pojmu hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Poskytnutím základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti (BISS) vo forme ročnej oddelenej platby na hektár využívanej poľnohospodárskej pôdy sa cieli na základnú stabilizáciu príjmu všetkých aktívnych poľnohospodárov. Poskytnutím intervencie BISS sa prispieva k tomu, že odvetvie poľnohospodárstva môže vo všeobecnosti naďalej vytvárať podmienky na úrovni iných odvetví národného hospodárstva. Intervencia BISS tak reaguje na špecifický cieľ podporovať inteligentný, konkurencieschopný, odolný a diverzifikovaný poľnohospodársky sektor, ktorý zaručuje dlhodobú potravinovú bezpečnosť.

Intervenciu BISS možno kombinovať s inými oddelenými intervenciami vo forme priamych platieb (komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti, komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov), režimami v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj viazanou podporou príjmu. Intervenciu BISS možno v určitých prípadoch kombinovať aj s niektorými typmi intervencií v určitých sektoroch a s plošnými intervenciami v rámci II. piliera SPP.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Podmienky oprávnenosti

- výmera najmenej 1 hektár, pričom výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu poľnohospodárskej plochy s výmerou najmenej 0,3 hektára
- využívaná na pestovanie konope je osiata osivom odrôd uvedených v Spoločnom katalógu
- plnenie podmienok kondicionality

Platba bude poskytnutá iba poľnohospodárom spĺňajúcim podmienku aktívneho poľnohospodára.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Platba sa poskytuje ako jednotná suma podpory na ročnom základe pre každý hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu a ktorý poľnohospodár nahlásil.

Každoročne sa vypočíta vydelením prideleného ročného finančného krytia celkovým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, a ktoré boli nahlásené poľnohospodármi. Celková miera podpory sa odvíja od alokovaného rozpočtu medzi jednotlivé intervencie v podobe priamych platieb.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 5 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Is this BIS intervention a Payments for small farmers? (Art. 28)

☐ Áno ☒ Nie

Which form of support do you use Payments for small farmers? (Art. 28)

☐ Lump sum(s) ☐ Payment(s) per hectare

What is the maximum amount for the Payments for small farmers? (Art. 28)

Do you have any other comments or explanations for the Payments for small farmers?

Territorialisation (Art. 22(2))

☐ Áno ☒ Nie

9 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 5 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Článok 5 prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve. Na všetky typy poľnohospodárskych plôch sa môže uplatniť intervencia BISS nezávisle od druhu poľnohospodárskej činnosti.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
21.1.1 - BISS	Jednotná		R.4;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

21.1.1 - BISS

Plánovaná jednotková suma 101 EUR sa vypočíta vydelením ročnej finančnej alokácie, ktorá je k dispozícii na platbu.

Platba sa poskytuje ako jednotná suma podpory na ročnom základe pre každý hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu a ktorý poľnohospodár nahlásil.

Každoročne sa vypočíta vydelením prideleného ročného finančného krytia celkovým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, a ktoré boli nahlásené poľnohospodármi. Celková miera podpory sa odvíja od alokovaného rozpočtu medzi jednotlivé intervencie v podobe priamych platieb.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 5 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
21.1.1 - BISS	Plánovaná jednotková suma	101,00	102,00	102,00	103,00	103,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	96,00	96,00	97,00	97,00	97,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	107,00	107,00	108,00	109,00	109,00	
	O.4 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.4 (unit: hektár)	1 850 000,00	1 850 000,00	1 850 000,00	1 850 000,00	1 850 000,00	9 250 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	185 148 712,00	187 272 483,00	189 391 390,00	190 765 641,00	190 765 640,00	943 343 866,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement						

	(Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

CRISS(26) - Complementary redistributive income support

29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti

Kód intervencie (členský štát)	29.1
Názov intervencie	Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti
Typ intervencie	CRISS(26) – Complementary redistributive income support
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.7. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca redistributívna podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Poľnohospodárska plocha na území Slovenskej republiky za predpokladu, že plní vymedzenie pojmu hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.2	Stabilizácia príjmov malých fariem	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Poskytnutím komplementárnej redistributívnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti (CRISS) sa cieli na zabezpečenie spravodlivejšieho rozdelenia podpory príjmu. Vzhľadom na uznanú potrebu a s cieľom propagovať vyváženejšie rozdelenie podpory medzi malé a stredne veľké poľnohospodárske podniky, viditeľným a merateľným spôsobom, sa zavádza poskytovanie intervencie CRISS. Vykonávanie poľnohospodárskej činnosti si vo veľkej miere vyžaduje podobný stupeň vstupov, čo však vytvára neprimeranú záťaž pre malé a stredné poľnohospodárske podniky, ktoré nemôžu ťažiť z úspor z rozsahu, a tým ovplyvňuje ich životaschopnosť.

Intervenciu CRISS možno kombinovať s inými oddelenými intervenciami vo forme priamych platieb (BISS, komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov), režimami v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj viazanou podporou príjmu. Intervenciu CRISS možno v určitých prípadoch kombinovať aj s niektorými typmi intervencií v určitých sektoroch a s plošnými intervenciami v rámci II. piliera SPP.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Podmienky oprávnenosti

- príjemca spĺňajúci podmienky oprávnenosti pre BISS
- maximálny počet hektárov na poľnohospodára, na ktoré sa vypláca CRISS: 150 ha

Platba bude poskytnutá iba poľnohospodárom spĺňajúcim podmienku aktívneho poľnohospodára.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Platba CRISS sa poskytuje na ročnom základe na dva rozsahy hektárov v rôznych sumách, ktoré sú odstupňované nasledovne:

- prvý interval do 100,99 ha vrátane;

- druhý interval medzi 101,00 ha a 150,99 ha vrátane.

Poľnohospodári, ktorých výmera prekračuje maximálny počet hektárov na poľnohospodára, na ktoré sa vypláca CRISS, nie sú vylúčený z intervencie.

Každoročne sa vypočíta vydelením 10 % alokácie stanovenej v prílohe IX nariadenia EÚ 2021/2115 celkovým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, a ktoré boli nahlásené poľnohospodármi.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 10 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Odchýlka plánovanej jednotkovej sumy tiež zabezpečuje, že suma na hektár plánovaná na daný rok podávania žiadostí nepresiahne vnútroštátnu priemernú sumu priamych platieb na hektár pre tento rok podávania žiadostí. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Do you apply the territorialisation for the CRISS?

☐ Áno ☒ Nie

Používate rôzne sumy na rôzne rozsahy hektárov? (článok 29 ods. 3)

☒ Áno ☐ Nie

Ak áno, aké sú rozsahy hektárov? (článok 29 ods. 3)

Sumy	
80,00	1,00 ha to 100,00 ha
40,00	101,00 ha to 150,00 ha

Aký je maximálny počet hektárov na poľnohospodára, ktorému sa vypláca komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti? (článok 29 ods. 3)

150,00

– Vylučujete z komplementárnej redistributívnej podpory príjmu poľnohospodárske podniky na základe ich fyzickej veľkosti?

☐ Áno ☒ Nie

– Dodatočné pravidlá a/alebo vysvetlenia súvisiace s komplementárnou redistributívnou podporou príjmu

Platba CRISS sa poskytuje na ročnom základe na dva rozsahy hektárov v rôznych sumách, ktoré sú odstupňované nasledovne:

- prvý interval do 100,99 ha vrátane;

- druhý interval medzi 101,00 ha a 150,99 ha vrátane.

Poľnohospodári, ktorých výmera prekračuje maximálny počet hektárov na poľnohospodára, na ktoré sa vypláca CRISS, nie sú vylúčený z intervencie.

9 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 5 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Článok 5 prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve. Všetky typy poľnohospodárskych plôch sa môžu uplatniť intervenciu CRISS nezávisle od druhu poľnohospodárskej činnosti.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
29.1.1 - CRISS 1	Jednotná		R.6;
29.1.2 - CRISS 2	Jednotná		R.6;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

29.1.1 - CRISS 1

Plánovaná hodnota jednotkovej sumy 1 na rok 2023 v eurách: 80.

Každoročne sa vypočíta vydelením 10 % alokácie stanovenej v prílohe IX nariadenia EÚ 2021/2115 celkovým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, a ktoré boli nahlásené poľnohospodármi.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 10 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Odchýlka plánovanej jednotkovej sumy tiež zabezpečuje, že suma na hektár plánovaná na daný rok podávania žiadostí nepresiahne vnútroštátnu priemernú sumu priamych platieb na hektár pre tento rok podávania žiadostí. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

29.1.2 - CRISS 2

Plánovaná hodnota jednotkovej sumy 2 na rok 2023 v eurách: 40.

Každoročne sa vypočíta vydelením 10 % alokácie stanovenej v prílohe IX nariadenia EÚ 2021/2115 celkovým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, a ktoré boli nahlásené poľnohospodármi.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 10 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Odchýlka plánovanej jednotkovej sumy tiež zabezpečuje, že suma na hektár plánovaná na daný rok podávania žiadostí nepresiahne vnútroštátnu priemernú sumu priamych platieb na hektár pre tento rok podávania žiadostí. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027

29.1.1 - CRISS 1	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	72,00	72,00	72,00	7,00	72,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	88,00	88,00	88,00	88,00	88,00	
	O.7 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
	Plánovaná jednotková suma	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
29.1.2 - CRISS 2	Plánovaná jednotková suma	40,00	44,00	44,00	44,00	44,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	36,00	36,00	36,00	36,00	36,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	44,00	44,00	44,00	44,00	44,00	
	O.7 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.7 (unit: hektár)	558 000,00	558 000,00	558 000,00	558 000,00	558 000,00	2 790 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	40 509 076,00	40 798 771,00	41 087 800,00	41 275 301,00	41 275 301,00	204 946 249,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

CIS-YF(30) - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

Kód intervencie (členský štát)	30.1
Názov intervencie	Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
Typ intervencie	CIS-YF(30) – Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.6. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
1.2	Stabilizácia príjmov malých fariem	Vysoká	Áno
7.1	Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.36 Počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Poskytnutím komplementárnej podpory príjmu pre mladých poľnohospodárov (CISYF) sa cieli na poskytovanie dodatočnej podpory príjmu po založení podniku. Keďže tato platba sa má vzťahovať len na počiatočné obdobie existencie podniku, poskytuje sa maximálne počas 5 rokov po podaní žiadosti o pomoc (avšak maximálne do roku 2027) a maximálne do 2 rokov po založení podniku. Intervencia CISYF tak reaguje na špecifický cieľ získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku;

Intervencia CISYF bude poskytovaná v podobe ročnej oddelenej platby na hektár poľnohospodárskej plochy nahlásenej aktívnym poľnohospodárom na 100 ha. Hranica 100 hektárov predstavuje priemernú vnútroštátnu výmeru príjemcov intervencií vo forme priamych platieb.

Intervenciu CISYF možno kombinovať s inými oddelenými intervenciami vo forme priamych platieb (BISS, CRISS), režimami v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj viazanou podporou príjmu. Intervenciu CISYF možno v určitých prípadoch kombinovať aj s niektorými typmi intervencií v určitých sektoroch a s plošnými intervenciami v rámci II. piliera SPP.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Podmienky oprávnenosti

- príjemca spĺňajúci podmienky oprávnenosti pre BISS
- maximálny počet hektárov, na ktoré sa vypláca CISYF: 100 ha
- prvé založenie poľnohospodárskeho podniku alebo založenie podniku počas dvoch rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o podporu

- poskytuje sa na maximálne 5 rokov (avšak maximálne do roku 2027, ak právny rámec SPP uplatniteľný na obdobie po roku 2027 nestanovuje inak)

- Platba bude poskytnutá iba poľnohospodárom spĺňajúcim podmienku aktívneho poľnohospodára. Poľnohospodárom, ktorí dostali podporu podľa článku 50 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, sa intervencia CISYF poskytuje po zvyšok obdobia stanoveného v článku 50 odsek 5 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Platba CISYF má formu ročnej oddelenej platby na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu a ktorý poľnohospodár nahlásil.

Každoročne sa vypočíta vydelením prideleného ročného finančného krytia celkovým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, a ktoré boli nahlásené poľnohospodármi.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 30 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť v dôsledku vstupu nových mladých poľnohospodárov do sektora. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Koľko rokov sa prostredníctvom intervencie poskytuje podpora mladým poľnohospodárom? **5**

Aké podmienky sa uplatňujú pri vymedzení nového zriadenia?

prvé založenie poľnohospodárskeho podniku alebo založenie podniku počas dvoch rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o podporu

What form the support does take: **an annual decoupled payment per eligible hectare**

What is the amount of aid per hectare/lump-sum? **101**

Stanovujete maximum, pokiaľ ide o počet hektárov?Áno/Nie

☒ Áno ☐ Nie

If yes, what is the maximum number of ha? **100**

Ďalšie poznámky k prahovej hodnote?

Intervencia CISYF bude poskytovaná v podobe ročnej oddelenej platby na hektár poľnohospodárskej plochy nahlásenej aktívnym poľnohospodárom na 100 ha. Hranica 100 hektárov predstavuje priemernú vnútroštátnu výmeru príjemcov intervencií vo forme priamych platieb.

Uplatňujete kontinuitu s predchádzajúcou schémou (platba pre mladých poľnohospodárov)?

Poľnohospodárom, ktorí dostali podporu podľa článku 50 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, sa intervencia CISYF poskytuje po zvyšok obdobia stanoveného v článku 50 odsek 5 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.

Iné poznámky

9 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 5 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Článok 5 prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve. Všetky typy poľnohospodárskych plôch sa môžu uplatniť intervenciu CISYF nezávisle od druhu poľnohospodárskej činnosti.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
30.1.1 - CISYF	Jednotná		R.36;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

30.1.1 - CISYF

Plánovaná hodnota jednotkovej sumy na rok 2023 v eurách: 101.

Každoročne sa vypočíta vydelením prideleného ročného finančného krytia celkovým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, a ktoré boli nahlásené poľnohospodármi.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 30 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť v dôsledku vstupu nových mladých poľnohospodárov do sektora. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
30.1.1 - CISYF	Plánovaná jednotková suma	101,00	102,00	102,00	103,00	103,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	71,00	72,00	72,00	73,00	73,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	131,00	132,00	132,00	133,00	133,00	
	O.6 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.6 (unit: hektár)	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	120 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

Eco-scheme(31) - Schemes for the climate, the environment and animal welfare

31.1 - Celofarmová eko-schéma

Kód intervencie (členský štát)	31.1
Názov intervencie	Celofarmová eko-schéma
Typ intervencie	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare / Art. 31(7)(a) - Additional payment to BIS
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

CAP AREAS OF ACTION Code + Description
AOA-A zmierňovanie zmeny klímy vrátane zníženia emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskych postupov, ako aj udržiavanie existujúcich úložísk uhlíka a zlepšenie sekvestrácie uhlíka
AOA-B adaptácia na zmenu klímy vrátane činností na zlepšenie odolnosti systémov výroby potravín a na zvýšenie rozmanitosti zvierat a rastlín v záujme väčšej odolnosti voči chorobám a zmene klímy
AOA-D predchádzanie degradácii pôdy, obnova pôdy, zlepšenie úrodnosti pôdy a hospodárenia so živinami [ako aj pôdnej bioty]
AOA-E ochrana biodiverzity, zachovanie alebo obnova biotopov alebo druhov vrátane udržiavania a vytvárania krajinných prvkov alebo neproduktívnych oblastí

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.12 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and

peatland)
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín aj so strukovinami)
R.20 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie amoniaku
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami
R.23 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť vodnú bilanciu
R.24 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov
R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices
R.34 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Dizajn eko-schémy

Vzhľadom na potrebu pokryť podstatnú časť poľnohospodárskej plochy záväzkami v oblasti klímy a životného prostredia a docieliť tak vyšší celkový dopad sa zavádza eko-schéma na celofarmovom princípe. Podpora smeruje k vykonávaniu činností, ktoré prispejú k plneniu environmentálnych cieľov v závislosti od typu poľnohospodárskej plochy, ktorú poľnohospodári obhospodarujú. Postupy zahrnuté do celofarmovej eko-schémy boli zvolené s ohľadom na ich prínos k jednotlivým environmentálnym a klimatickým cieľom, ako aj na ich jednoduchosť, realizovateľnosť a súvisiace odhadované zapojenie poľnohospodárov. Zahrnuté postupy by mali predstavovať vyvážený pomer medzi agrotechnickými, ekonomickými a environmentálnymi aspektmi hospodárenia v poľnohospodárskych podnikoch na Slovensku.

Žiadateľ o eko-schému je povinný nahlásiť na účely platby v princípe všetky oprávnené hektáre a plniť stanovené podmienky oprávnenosti v závislosti od typu poľnohospodárskej plochy, ktorú obhospodaruje[1]. Po ich splnení získa platbu na celú výmeru podniku ako doplatok k základnej platbe (princíp „greeningu“).

Okrem typu poľnohospodárskej plochy je pre stanovenie relevantných podmienok oprávnenosti rozhodujúci podiel trvalých trávnych porastov (TTP) a tráv pestovaných na ornej pôde na výmere podniku. Postupy v eko-schéme sa rozlišujú podľa toho, či prevažuje v poľnohospodárskom podniku výmera TTP a tráv na ornej pôde alebo naopak prevažuje orná pôda.

Uvedený prístup bol zvolený s ohľadom na to, že Slovensko je z pohľadu prírodných hodnôt a krajinnej štruktúry heterogénna krajina. Geomorfologické členenie, rôzne klimatické podmienky sú však určujúce nielen pre výskyt biotopov a druhov, ale aj pre poľnohospodárske využívanie krajiny. Mnohé poľnohospodárske podniky sa v nížinných oblastiach zamerali len na rastlinnú výrobu a naopak v horských oblastiach na živočíšnu výrobu. Dôsledkom bol úbytok rozlohy trvalých trávnych porastov na Slovensku, kedy v niektorých nížinných oblastiach poklesla rozloha TTP od roku 1980 o 22 %.

Uvedené sa manifestuje vo veľkých rozdieloch v štruktúre biotopov medzi chránenými územiami. Kým napríklad v nížinnom chránenom vtáčom území (CHVÚ) Špačinsko-nižnianske polia tvoria podľa

schváleného programu starostlivosti o CHVÚ TTP len 0,1 % z poľnohospodárskej pôdy, CHVÚ Sysľovské polia 0 %, CHVÚ Ostrovné lúky 0,69 %, CHVÚ Dolné Považie 7 %, CHVÚ Košická kotlina 12,9 %, CHVÚ Ondavská rovina 14,6 %, v horských CHVÚ je rozloha niekoľkonásobne vyššia. Rozličný spôsob využívania a krajinnej štruktúry je aj dôvodom, pre ktorý je výskyt niektorých vtáčích druhov na Slovensku viazaný len na niektoré regióny, resp. najväčšie populácie sú viazané len do časti Slovenska. Na druhej strane výskyt a najväčšia početnosť druhov ako napríklad chrapkáč poľný (*Crex crex*) či pŕhľaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*) sú viazané aj podľa aktuálneho stavu práve na regióny severného a severovýchodného Slovenska, teda na regióny s významným zastúpením TTP. V prípade obhospodarovania TTP je ako manažmentové opatrenie pre ochranu vtáčích druhov odporúčané posunutie termínu kosenia na hniezdiskách.

Na Slovensku je veľká priemerná rozloha lánov, pričom obzvlášť vysoké hodnoty dosahujú priemerné rozlohy lánov v Trnavskom a Nitrianskom kraji, teda v regiónoch s nízkym zastúpením TTP. Zabezpečenie primeranej rozlohy polí a vytvorenie neproduktívnych plôch a prvkov je jedným zo základných odporúčaní pre zvýšenie ochranu biodiverzity vtáctva alebo hmyzu. S cieľom zastabilizovať stav biodiverzity na Slovensku je potrebné klásť špecifický dôraz na realizáciu opatrení na type fariem s prevažujúcou ornou pôdou, obzvlášť zasahujúcou do chránených území. Väčšina ornej pôdy v chránených územiach sa nachádza v podnikoch s prevažujúcou ornou pôdou, v oblastiach s nízkym zastúpením TTP (92 % ornej pôdy v CHVÚ a územiach európskeho významu je pokrytých stanovenými vyššími environmentálnymi požiadavkami).

Práve v regiónoch s prevažujúcou ornou pôdou v dôsledku zmien jej využívania vyhynulo či vymizlo alebo sa dostalo na okraj vyhynutia na Slovensku v posledných desaťročiach najviac vtáčích druhov, pričom tento negatívny vývoj sa nevyhol ani chráneným územiam. Preto sú opatrenia na obnovu biodiverzity na farmách s prevládajúcim zastúpením ornej pôdy a zasahujúcich do chránených území zacielené viac na obnovu neproduktívnych prvkov a zvýšenie diverzity krajiny s vyššou ambíciou ako na ostatnom území Slovenska. Na ostatnom území Slovenska sú opatrenia eko-schémy zamerané všeobecnejšie na najvýznamnejšie faktory, ktoré prispievajú k poklesu biodiverzity. Diferenciáciu na základe pomeru tráv a ornej pôdy na individuálnej úrovni podniku je možné považovať za presnejší ukazovateľ pre zacielenie relevantných postupov, než striktné rozdelenie podľa geografických parametrov.

Jednotlivé prvky eko-schémy

Postupy reflektujú na vybrané časti odporúčaní EK.

-Zastaviť a zvrátiť stratu biodiverzity, najmä pokiaľ ide o trendy a stav ochrany všetkých chránených biotopov a druhov viazaných na poľnohospodárstvo a pokles stavov vtáctva žijúceho na poľnohospodárskej pôde a voľne žijúcich opeľovačov, podporou postupov udržateľného obhospodarovania poľnohospodárskej plochy a udržateľného obhospodarovania lesov, akcií na obnovu biotopov v súlade s prioritami vymedzenými v prioritnom akčnom rámci a prispením k naplneniu cieľa Európskej zelenej dohody týkajúceho sa krajinných prvkov s bohatou biodiverzitou na poľnohospodárskej ploche.

-Zvýšiť odolnosť proti zmene klímy efektívnejším využívaním vody prostredníctvom modernizácie vodnej infraštruktúry a zberom dažďovej vody, adaptáciou plodín a primeranými postupmi obhospodarovania na zlepšenie zadržiavania vody v pôde.

-Znížiť emisie skleníkových plynov z poľnohospodárstva, a to najmä znižovaním emisií z pôdy prostredníctvom postupov, ktoré vedú k efektívnejšiemu využitiu vstupov a zameraním sa na intenzitu enterických emisií prežúvavcov prijatím nízkoemisných stratégií kŕmenia v súlade so stratégiou pre metán.

-Prispieť k cieľom Európskej zelenej dohody týkajúcich sa pesticídov posilnením úsilia znížiť množstvo a riziká najnebezpečnejších používaných pesticídov a podporou udržateľného používania pesticídov, a to najmä zabezpečením zavedenia postupov integrovanej ochrany proti škodcom.

Jednotlivé prvky eko-schémy reflektujú na špecifické ciele 4, 5 a 6 a na vybrané súvisiace identifikované

potreby.

-Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy

-Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka

-Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení

-Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: Zachovať a udržiavať biotopy poloprírodných a prírodných trávnych porastov, podporiť biodiverzitu na plochách trvalých trávnych porastov a obnoviť prírodné ekosystémy

-Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine vytváraním a udržiavaním krajinných prvkov a ekologizačných plôch

S klimatickou zmenou je úzko spätá problematika sekvestrácie uhlíka a ochrany pôdy. Jedným z najdôležitejších pôdnych parametrov je obsah pôdneho organického uhlíka, ktorý v podstatnej miere ovplyvňuje chemické, biologické a fyzikálne vlastnosti pôd. Organická hmota ovplyvňuje pôdne vlastnosti, ako je stabilita pôdnej štruktúry, infiltrácia vody do pôd, retenčná schopnosť pôdy, vysušovanie pôdy, znižovanie vodnej erózie, mikrobiálna činnosť pôdy, zadržiavanie vody v krajine, čím výrazne prispieva k adaptácii na zmenu klímy. Pôda s dostatkom organickej hmoty vykazuje vysokú schopnosť absorbovať a zadržať vodu a využiť ju pre potreby zachovania života v pôde vrátane rastu úrodnosti s cieľom dosiahnuť bohatú vegetáciu na jej povrchu. Obsah pôdneho organického uhlíka v orných pôdach je podstatne nižší ako na trvalých trávnych porastoch, preto je vhodné podporiť pokrytie zlepšenie štruktúry ornej pôdy dodaním organickej zložky. Vďaka predmetnému postupu zároveň dochádza k uchovávaniu uhlíka v pôde a tým k zmierňovaniu zmenu klímy, dochádza tiež k ochrane pôdy ako prírodného zdroja.

Dôležitým faktorom zvýšeného uvoľňovania uhlíka z poľnohospodárskych pôd je nízky prísun organických látok. Mnohé poľnohospodárske postupy ako napríklad aplikácia organických hnojív, využitie zeleného hnojenia a zaorávanie pozberových zvyškov však môžu podporiť udržanie, resp. zvýšenie zásoby pôdneho uhlíka aj v podmienkach intenzívneho využívania ornej pôdy. Z hospodárskych hnojív je maštaľný hnoj najvýznamnejším zdrojom organických látok. Okrem zdrojov ľahko prístupných živín je maštaľný hnoj dôležitý najmä z hľadiska jeho priaznivého vplyvu na pôdne vlastnosti, keďže svojím zložením pozitívne vplýva na tvorbu priaznivej pôdnej štruktúry, zvyšuje sorpčnú kapacitu, retenciu vody a podporuje mikrobiálny život v pôde. Pomerne vysoký obsah organického uhlíka má slama, bilanciu organickej hmoty v pôde zlepšujú tiež medziplodiny pestované na zelené hnojenie (ktoré o. i. výrazne znižujú pôdnu eróziu v porovnaní s pôdou bez rastlinného krytu). Alternatívou je tiež aplikácia kompostu ako organického hnojiva vznikajúceho kompostovaním biologického odpadu.

Na plochách trvalých plodín (vinice, sady, chmeľnice) je vhodné podporiť mitigáciu zmenu klímy a adaptáciu na ňu formou zvýšenia podielu pokrytej plochy. Zabezpečením celoročného pokrytia minimálne každého druhého medziradia v rámci plôch trvalých plodín dochádza k uchovávaniu uhlíka v pôde a tým k zmierňovaniu zmeny klímy, zároveň dochádza k ochrane pôdy ako prírodného zdroja. Vzhľadom na pokrytie medziradia dochádza tiež k lepšej retencii vody. Zároveň je vylúčená aplikácia herbicídu v medziradí, čo komplementárne prispeje k cieľu ochrany biodiverzity a znižovania použitia prípravkov na ochranu rastlín.

Zabezpečenie maximálnej výmery parcely ornej pôdy je zásadné pre uchovanie biodiverzity, vzhľadom na riešenie problematiky erózie dochádza tiež k ochrane pôdy ako prírodného zdroja. Vyňatie častí pôdy z procesu obrábania vzhľadom na vytváranie predeľujúcich biopásov vegetácie tiež vo všeobecnosti zvýši diverzitu živej zložky pôdy (edafón), ktorá je následným zdrojom mikroorganizmov pre vytváranie štruktúry pôdy. Zároveň sa prostredníctvom vytvárania biopásov vegetácie bez chemického ošetrovania vytvárajú podmienky a priestor pre hniezdenie relevantných druhov vtákov, priestor pre ochranu drobných živočíchov a zveri a podmienky pre vegetačnú činnosť opeľovačov v poľnohospodárskej krajine, zvyšuje sa tiež ponuka živočíšnej aj rastlinnej potravy pre voľne žijúce živočíchy. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť v rámci ornej pôdy optimálny podiel neproduktívnych plôch sa stanovuje tiež požiadavka na zabezpečenie prítomnosti takýchto plôch a prvkov na ornej pôde nad rámec podmienok kondicionality,

čím sa prispeje k požiadavke na zlepšenie stavu biodiverzity. Alternatívne je možné prispieť k zvýšeniu biodiverzity v chránených územiach zatrávnením časti ornej pôdy a zabezpečením pasenia na týchto plochách, nakoľko likvidácia pasienkov je jedným zo zásadných problémov vo vzťahu k biodiverzite. Vzhľadom na požiadavku zabezpečenia osiatia určitej časti biopásov, resp. neproduktívnych plôch zmesami vhodnými pre opeľovače dochádza k ochrane biodiverzity, ako aj k zachovaniu biotopov a krajinných oblastí. Zoznam plodín je stanovený s ohľadom na širokospektrálne potreby opeľovačov, vrátane divo žijúcich opeľovačov.

Postupy relevantné pre trvalé trávne porasty boli stanovené s ohľadom na potrebu ochrany biodiverzity fauny a flóry prítomnej na týchto plochách. Stanovujú sa pravidlá pre realizáciu kosenia časti plôch trvalých trávnych porastov spôsobom, ktorý zabezpečí diferencované vykonávanie tejto agrotechnickej operácie tak, aby nedochádzalo k vysokej mortalite živočíchov zdržujúcich sa na lúkach v čase ich hniezdenia a rozmnožovania. Uplatňovanie bežných agrotechnických postupov neumožňuje únik živočíchov pred poľnohospodárskymi strojmi a mechanizmami, z uvedeného dôvodu je potrebné podporiť realizáciu takých postupov, ktoré zabezpečia, že určitá časť plochy trvalého trávneho porastu bude v relevantnom čase ponechaná ako nepokosená (v závislosti od nadmorskej výšky). Zároveň vplyvom intenzifikácie chovu zvierat sa zvieratá chovajú počas celého roka v ustajňovacích priestoroch, v ktorých sú aj kŕmené; najprirodzenejší spôsob chovu na pasienku je tak v dôsledku požiadavky na zvýšenie úžitkovosti obmedzovaný. Udržanie a vhodné obhospodarovanie trvalých trávnych porastov má pritom zásadný význam z pohľadu biodiverzity. Narušenie poľnohospodárskeho využívania trvalých trávnych porastov má negatívny vplyv na krajinotvornú funkciu, mení sa tiež botanické zloženie porastu, v ktorom dominujú menej hodnotné trávy, byliny a vyskytujú sa nálety drevín. Vhodné udržiavanie týchto plôch je preto potrebné realizovať optimálnymi postupmi, ktoré zahŕňajú aj pravidelné pasenie hospodárskych zvierat.

Na plochách rýchlorastúcich drevín sa vzhľadom na potrebu zachovania biodiverzity vyžaduje optimálne ošetrovanie medziradia aj samotných riadkov vo vegetačnom období za účelom prevencie výskytu expanzívnych druhov rastlín vrátane inváznych druhov bez použitia prípravkov na ochranu rastlín.

[1] Z celofarmovej eko-schémy sú vyňaté zalesnené plochy podporované v rámci II. piliera SPP; žiadateľ, ktorý vo svojom podniku obhospodaruje aj takúto plochu, môže požiadať o eko-schému, ale na zalesnenú plochu mu eko-schéma nebude vyplatená.

Opis záväzkov pre ekoschémy

	Výmera podniku	Podiel TTP + tráv pestovaných na OP	Orná pôda			Trvalé trávne porasty		Trvalé plodiny	
								vinice, sady, chmeľnice	rýchlorastúce dreviny
			Zlepšenie štruktúry pôdy 1)	Neproduktívne plochy nad rámec GAEC 8 2)	Maximálna výmera parcely 3)	Odložený termín kosenia 4)	Alternatíva odložený termín kosenia + pasenie 5)	Zatrávnenie medziradia 6)	Vhodné ošetrovanie 7)
1.	≤ 10 ha	x	min. 25 %	x	x	min. 3 %	pasenie + min. 3 % odložené kosenie na nepasenej ploche	min. každé druhé medziradie	prevencia expanzívnych druhov
2.	> 10 ha	< 50 %	min. 25 %	1 % mimo CHÚ	50 ha mimo CHÚ	min. 10 %	min. 10 % pasenie + min. 3 % odložené kosenie na nepasenej ploche	min. každé druhé medziradie	prevencia expanzívnych druhov
				3 % v CHÚ / alternatívne 4 % zatrávnená plocha	20 ha v CHÚ / alternatívne 50 ha + zatrávnená plocha a pasenie				
3.	> 10 ha	≥ 50 %	min. 25 %	1 %	50 ha	min. 15 %	min. 10 % pasenie + min. 10 % odložené kosenie na nepasenej ploche	min. každé druhé medziradie	prevencia expanzívnych druhov

Za chránené územie sa považuje chránené vtáčie územie podľa § 26 a územie európskeho významu podľa § 27 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Parcela sa považuje za plochu nachádzajúcu sa v chránenom území, ak sa najmenej 5 % výmery alebo 0,5 ha nachádza v chránenom území.

1) Zlepšenie štruktúry pôdy

–na stanovenej výmere:

1. aplikácia maštaľného hnoja ako hospodárskeho hnojiva (na úrovni minimálne 20 t/ha a maximálne 40 t/ha + do 24 hodín zapracovanie do pôdy)
2. pestovanie medziplodín zo zoznamu (osiatie do 30.9. + ponechanie na ploche min. 8 týždňov + zákaz hnojív a prípravkov na ochranu rastlín (POR) + po uplynutí obdobia ponechanie na ploche/zapravenie na účely zeleného hnojenia)
3. aplikácia povoleného alebo certifikovaného kompostu (na stanovenej úrovni + zapracovanie do pôdy)
4. zapravenie slamy

2) Neproduktívne plochy a prvky nad rámec GAEC 8

–vyčlenenie 1 % neproduktívnych plôch a prvkov nad rámec GAEC 8 na ploche ornej pôdy mimo

chránených území (CHÚ)/ 3 % na ploche ornej pôdy v CHÚ

–oprávnené sú neproduktívne plochy a prvky podliehajúce povinnosti vyčleniť na tento účel stanovené % ornej pôdy podľa GAEC 8 (povinnosť podľa písm. a) bod 1 GAEC 8)

–oprávnenou neproduktívnou plochou a prvkom je na účely plnenia postupu aj biopás (podľa bodu 3) a ďalšie prvky, ktoré sú súčasťou hektára, na ktorý možno poskytnúť podporu (aj priľahlé k ornej pôde)

–minimálne 10 % neproduktívnych plôch musí byť súvisle osiatych zmesami pre opeľovače zo zoznamu (biopásy/pôda ležiaca úhorom s porastom)

–plochy osiate zmesami pre opeľovače sa zakladajú do 30.4. a ponechajú sa na ploche do 30.9.; viacročné plochy osiate zmesami pre opeľovače sa kosia a/alebo mulčujú v termíne od 30.9. príslušného roka do 31.3. nasledujúceho roka

–pri obhospodarovaní neproduktívnej plochy a prvku je zakázané používať hnojivá a POR, hnojivá je možné aplikovať na ploche pred založením neproduktívnej plochy

–pri obhospodarovaní pôdy ležiacej úhorom s porastom sú vylúčené akékoľvek agrotechnické zásahy v období od 1.4. do 31.7.

–pravidlá pre obhospodarovanie neproduktívnych plôch a prvkov stanovené na účely eko-schémy sa uplatňujú na celú výmeru neproduktívnych prvkov a plôch zahrnutých v rámci postupu (GAEC 8 + eko-schéma)

–je na rozhodnutí poľnohospodára, kde a v akej forme neproduktívne plochy a prvky v rámci podniku vyčlení (po splnení podmienok v bode 3)

–postup je povinný plniť aj žiadateľ, na ktorého sa vzťahuje výnimka z GAEC 8

3) Maximálna výmera parcely

–súvislá plocha ornej pôdy obhospodarovaná jedným žiadateľom v jednom diele pôdneho bloku (parcela jedného žiadateľa bez ohľadu na počet pestovaných plodín) presahujúca 50 ha mimo CHÚ/20 ha v CHÚ sa rozčlení biopásom v minimálnej šírke 12 m (so stanovenou toleranciou pri minimálnej šírke) tak, aby rozčlenené plochy ornej pôdy nepresahovali výmeru 50 ha mimo CHÚ/20 ha v CHÚ

–výmera biopásu musí dosahovať minimálne stanovené % z členenej ornej pôdy (so stanovenou toleranciou z výmery biopásu)

–biopás je založený do 30.4. a tvorený ďatelino-trávnymi alebo trávovito-bylinnými miešankami (alebo čiastočne zmesami pre opeľovače v zmysle bodu 2)

–biopás sa kosí minimálne 1 x a maximálne 2 x ročne, pričom prvá kosba plochy biopásu za účelom údržby sa realizuje v termíne najskôr od 23.6., druhú kosbu je možné realizovať najskôr dva mesiace po prvej kosbe (s výnimkou plôch osiatych zmesami pre opeľovače – podmienky podľa bodu 2)

–na ploche biopásu zákaz použitia POR a priemyselných hnojív

–biopás je možné ponechať na ploche aj viac rokov po sebe, plocha zostáva ornou pôdou

–biopás sa započíta na účely vytvárania neproduktívnych plôch (bod 2)

–alternatívne k podmienke zabezpečenia maximálnej výmery 20 ha v CHÚ je možné podmienku splniť zabezpečením maximálnej výmery parcely v CHÚ na úrovni 50 ha (v zmysle vyššie uvedených pravidiel) pri súčasnom zabezpečení, že 4 % ornej pôdy v CHÚ budú osiate ďatelino-trávnymi alebo trávovito-bylinnými miešankami:

1.
   - túto plochu je počas celej pastevnej sezóny potrebné udržiavať pasením hovädzieho dobytka, oviec a kôz alebo koní na úrovni min. 0,5 DJ/ha (výnimka pre prvé 2 roky od osevu novo zatrávnených plôch – roky 2023 a 2024)
   - splnenie podmienky pasenia je možné uznať len vo vzťahu k ploche, ktorá zodpovedá min. zaťaženiu
   - v tomto prípade nie je vo vzťahu k predmetnej ploche potrebné vyčleňovať nad rámec GAEC 8 ďalšie neproduktívne prvky a plochy v zmysle bodu 2 (výmera biopásu sa do požadovaných 4 % nezapočíta)
   - počas trvania zahrnutia predmetnej zatrávnenej plochy do eko-schémy neplynie počítanie obdobia relevantného pre premenu ornej pôdy na trvalý trávny porast (TTP)

- alternatívu nie je možné uplatniť vo vzťahu k plochám zatrávneným na základe záväzkov prijatých v zmysle čl. 70

–na biopáse je vo vegetačnom období povolený nevyhnutný prejazd poľnohospodárskej techniky na obvyklých miestach

–výnimka z povinnosti zabezpečiť maximálnu výmeru parcely sa vzťahuje na zavlažovanú plochu ornej pôdy (prenajatá a funkčná závlaha); na zavlažovanú plochu v takom prípade vzťahuje iba povinnosť vyčleniť nad rámec GAEC 8 príslušné % ornej pôdy na neproduktívne plochy a prvky

–ďalšie výnimky z povinnosti zabezpečiť maximálnu výmeru parcely je možné ustanoviť pre plochy tráv a iných bylinných krmovín

–odporúča sa zakladať biopás po vrstevnici

4) Odložený termín kosenia

–v oblastiach v nadmorskej výške 94-600 m n. m. kosenie v riadnom termíne do 22.6.; kosenie v odloženom termíne od 23.6.

–v oblastiach v nadmorskej výške nad 601 m n. m. kosenie v riadnom termíne do 31.7.; kosenie v odloženom termíne od 1.8.

–medzi realizáciou kosenia v prvom termíne a kosenia v odloženom termíne je potrebné dodržať odstup minimálne 30 dní

–je na rozhodnutí poľnohospodára, kde v rámci podniku vyčlení plochy kosené v odloženom termíne

–pasenie hospodárskych zvierat je možné realizovať na plochách s odloženým termínom kosenia po realizácii kosenia

–odporúča sa používanie plašičov zveri a dodržiavanie maximálnej rýchlosti kosenia (15 km/h)

5) Alternatíva odložený termín kosenia + pasenie

–obhospodarovanie plochy trvalého trávneho porastu pasením hovädzieho dobytka, oviec a kôz alebo koní ako hlavnou agrotechnickou operáciou na úrovni min. 0,3 DJ/ha (splnenie podmienky pasenia je možné uznať len vo vzťahu k ploche, ktorá zodpovedá min. zaťaženiu)

–žiadateľ môže kosiť nedopasky v stanovenom termíne podľa nadmorskej výšky

–% výmery, na ktorej sa realizuje odložené kosenie (v zmysle bodu 4), sa vypočíta z plochy, na ktorej sa nerealizuje pasenie ako hlavná operácia

–vedenie evidencie pasenia

6) Zatrávnenie medziradia

–zabezpečenie celoročného zeleného krytu plochy minimálne každého druhého medziradia viníc, sadov, chmeľníc plodinami zo zoznamu alebo ich zmesami a ich obhospodarovanie kosením, pasením a/alebo mulčovaním ako hlavnou agrotechnickou operáciou

–v zatrávnených medziradiach zákaz použitia herbicídu

7) Vhodné obhospodarovanie plôch rýchlorastúcich drevín

–vo vegetačnom období vykonať najmenej 2 x ošetrenie medziradia a riadkov s cieľom prevencie výskytu expanzívnych druhov rastlín vrátane inváznych druhov bez použitia POR

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ je oprávnený na získanie priamych platieb a vykonáva stanovené činnosti prospešné pre klímu a životné prostredie.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC01	Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.
GAEC03	Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín
GAEC05	Riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov
GAEC06	Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu
GAEC08	Minimálny podiel poľnohospodárskej plochy vyčlenenej na neproduktívne plochy alebo prvky. Minimálny podiel aspoň 4 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom. Ak sa poľnohospodár zaviaže vyčleniť aspoň 7 % svojej ornej pôdy na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom v rámci posilnenej ekoschémy v súlade s článkom 28 ods. 5a, je podiel, ktorý sa má určiť na dodržanie tejto normy GAEC, obmedzený na 3 %. Minimálny podiel najmenej 7 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku, ak zahŕňa aj medziplodiny alebo plodiny, ktoré viažu dusík, pestované bez použitia prípravkov na ochranu rastlín, z čoho 3 % predstavuje pôda ležiaca úhorom alebo neproduktívne prvky. Pre medziplodiny by členské štáty mali použiť váhový koeficient 0,3. Zachovanie krajinných prvkov. Zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia. Prípadné opatrenia na zabránenie šírenia inváznych rastlinných druhov
GAEC09	Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000
SMR03	Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds: Article 3(1), Article 3(2), point (b), Article 4(1), (2) and (4)
SMR04	Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna: Article 6(1) and (2)

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 150/2015 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s ekoschémou (vysvetlite, ako ekoschéma presahuje východiskový rámec, najmä pre normy SMR a vnútroštátne normy)

1) Zlepšenie štruktúry pôdy

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o starostlivosť o poľnohospodársku pôdu,

-všeobecných požiadaviek zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia,

-požiadaviek zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť zapracovať maštaľný hnoj do pôdy do 24 hodín od aplikácie a stanovenie minimálneho a maximálneho množstva aplikovaného hnojiva bez ohľadu na to, či sa plocha nachádza v zraniteľných oblastiach,

-GAEC 3, ktorého cieľom je udržanie hladiny pôdnych organických látok, nakoľko sa vyžaduje aplikácia postupov zvyšujúcich organickú hmotu v pôde.

2) Neproduktívne plochy nad rámec GAEC 8

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability, vrátane povinností vlastníka, správcu alebo nájomcu pozemku s osobitne chránenou časťou

prírody a krajiny zabezpečovať priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny,

-GAEC 8, v rámci ktorého sa vyžaduje o. i. vyčlenenie minimálneho podielu poľnohospodárskej plochy pre neproduktívne prvky alebo plochy, nakoľko sa vyžaduje vyčlenenie neproduktívnych plôch na ornej pôde nad rámec % výmery požadovanej v GAEC 8 a osiatie časti neproduktívnych plôch plodinami priaznivými pre opeľovače,

-SMR 4, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžaduje vyčlenenie neproduktívnych plôch na ornej pôde v chránených územiach na vyššej úrovni ako na ostatnej ornej pôde.

3) Maximálna výmera parcely

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o starostlivosť o poľnohospodársku pôdu, najmä ochranu pred eróziou,

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability, vrátane povinností vlastníka, správcu alebo nájomcu pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny zabezpečovať priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny,

-GAEC 5, v rámci ktorého sa vyžaduje zníženie rizika degradácie pôdy, nakoľko sa vyžaduje zabezpečenie dodržania maximálnej výmery parcely a jej rozdelenie pásom vegetácie,

-SMR 4, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžaduje zabezpečenie nižšej maximálnej výmery parcely v chránených územiach.

4) Odložený termín kosenia

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability,

-GAEC 1, v rámci ktorého sa vyžaduje udržiavanie trvalých trávnych porastov (TTP), nakoľko sa stanovujú optimálne postupy obhospodarovania TTP,

-GAEC 9, v rámci ktorého sa zakazuje premena/rozoranie environmentálne citlivých trvalých trávnych porastov, nakoľko sa stanovujú optimálne postupy obhospodarovania TTP,

-SMR 4, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžadujú šetrné postupy obhospodarovania TTP.

5) Alternatíva odložený termín kosenia + pasenie

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability,

-GAEC 1, v rámci ktorého sa vyžaduje udržiavanie trvalých trávnych porastov, nakoľko sa stanovujú optimálne postupy obhospodarovania TTP,

-GAEC 9, v rámci ktorého sa zakazuje premena/rozoranie environmentálne citlivých trvalých trávnych porastov, nakoľko sa stanovujú optimálne postupy obhospodarovania TTP,

-SMR 3, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení nevyhnutných na ochranu, zachovanie a obnovu

dostatočnej rôznorodosti a rozlohy biotopov pre druhy vtákov, nakoľko sa vyžaduje diferencovaný výkon kosenia na plochách TTP s prihliadnutím na hniezdenie vtákov,

-SMR 4, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžadujú šetrné postupy obhospodarovania TTP.

6) Zatrávnenie medziradia

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o starostlivosť o poľnohospodársku pôdu, najmä ochranu pred eróziou,

-GAEC 6, v rámci ktorého sa vyžaduje pokrytie pôdnych blokov v najcitlivejších obdobiach, nakoľko sa pre vinice, sady a chmeľnice vyžaduje celoročné pokrytie najmenej každého druhého medziradia.

7) Vhodné obhospodarovanie plôch rýchlorastúcich drevín

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability,

-všeobecných požiadaviek zákona č. 150/2015 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o opatrenia na zamedzenie introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov.

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Platba má podobu doplnkovej platby v zmysle čl. 31 ods. 7 písm. a). Platba sa vypláca na 1 ha výmery poľnohospodárskej plochy.

Eko-schémy sú novým prvkom v SPP EÚ. S cieľom maximalizácie zapojenia do dobrovoľnej intervencie zo strany poľnohospodárov ako aj s cieľom zvýšenia biodiverzity, ochrany prírodných zdrojov a reakcie na klimatickú zmenu sa Slovensko rozhodlo pre celofarmovú eko-schému s rozpočtom 513 mil. EUR. Celofarmová eko-schéma zvýši náklady poľnohospodárov, na čo reflektuje jednotná hektárová sadzba mimo chránených území (cca. 59 EUR/ha) a vzhľadom na prísnejšie podmienky vo vybraných oblastiach chránených území zvýšená sadzba (cca. 92 EUR/ha). Hektárová sadzba vychádza z podmienok celofarmovej eko-schémy, zo štruktúry fariem na Slovensku a umožňuje zapojenie všetkých fariem.

Takto nastavená celofarmová eko-schéma je ambiciózna, nakoľko zabezpečí:

1. Zlepšenie štruktúry pôdy na štvrtine výmery ornej pôdy ročne
2. Navýšenie neproduktívnych prvkov a plôch nad rámec GAEC 8
3. Rozdelenie pôdnych blokov na maximálnu výmeru parcely 50 ha resp. 20 ha na výmere dotknutej ornej pôdy
4. Optimálny manažment na celej zapojenej výmere TTP
5. Nadštandardné pokrytie vo všetkých zapojených vinohradoch, ovocných sadoch a chmeľniciach
6. Optimálny manažment celej zapojenej výmery rýchlorastúcich drevín

Ide o ambiciózne postupy, ktoré výrazne prispejú k riešeniu hlavných environmentálnych problémov Slovenska opísaných vo SWOT analýze udržateľným spôsobom.

Slovensko uplatní dve sadzby celofarmovej eko-schémy: mimo chránených území a vo vybraných oblastiach chránených území. Sadzba je zvýšená z dôvodu vyššej úrovne povinností, čo v porovnaní s územím mimo predmetných častí chránených území spôsobí farmám vyššie reálne ako aj oportunitné

náklady, nakoľko biopásy/neproduktívne prvky/zatrávnenie v týchto územiach zaberú vyššie percento ornej pôdy.

Predpokladá sa, že sa do celofarmovej eko-schémy zapojí vysoké percento fariem s pokrytím 90 % plochy, na ktorú sa vypláca základná platba. Vzhľadom na dobrovoľnosť zapojenia sa fariem budú všetky farmy individuálne posudzovať náklady zapojenia sa do celofarmovej eko-schémy a platby za intervenciu. V roku 2021 bola podporená výmera na úrovni 1,85 mil. ha pôdy. Slovensko má duálnu štruktúru fariem. Až 70 % pôdy obhospodarujú farmy s výmerou nad 500 ha, u ktorých je zapojenie do celofarmovej eko-schémy vysoko pravdepodobné, keďže po splnení podmienok získa farma podporu na všetky obhospodarované hektáre. 92 % pôdy obhospodarujú farmy s výmerou nad 50 ha a 8 % pôdy obhospodarujú farmy s výmerou menej ako 50 ha.

Berúc do úvahy stanovené postupy, ako aj podmienky čl. 102 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115, flexibilita sadzieb bola nastavená tak, ako je uvedené v tabuľke "Plánované jednotkové sumy – Finančná tabuľka s výstupmi". Rozptyl sadzieb je s prihliadnutím na stanovené podmienky oprávnenosti ovplyvnený predpokladaným pokrytím poľnohospodárskej plochy eko-schémou v danom roku. Základný predpoklad je pokrytie 90 % plochy. V prvom roku sa s prihliadnutím na postupný nábeh uvažuje s možnosťou najnižšieho pokrytia, t. j. 70 % plochy. V nasledujúcich rokoch sa predpokladá najnižšie možné pokrytie na úrovni 80 %. Rozptyl obidvoch sadzieb je od 90 % do 129 % v prvom roku a do 90 % do 113 % základnej sadzby v nasledujúcich rokoch.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

9 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 5 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Eko-schéma založená na celofarmovom prístupe je v súlade s pravidlami zeleného koša WTO, konkrétne s ods. 5 prílohy II Dohody o poľnohospodárstve. Podľa ods. 5 podpora poskytovaná prostredníctvom priamych platieb musí spĺňať základné kritériá uvedené v odseku 1 a ďalej špecifické kritériá uplatňované na jednotlivé druhy priamych platieb tak, ako sú uvedené v odsekoch 6 až 13.

Eko-schéma spĺňa požiadavku, podľa ktorej nemá, alebo má len minimálne účinky poškodzujúce obchod alebo poškodzujúce výrobu. Platba nie je založená na druhu, ani na objeme výroby, ani na faktoroch výroby, resp. podmienená uskutočnením výroby. Eko-schéma sa poskytuje na všetky typy poľnohospodárskej plochy. Jednotková sadzba je rovnaká pre všetky typy poľnohospodárskej plochy so zadefinovanou moduláciou v prípade ornej pôdy v chránených územiach vzhľadom na potrebu zabezpečiť napĺňanie vyššej úrovne environmentálnych ambícií pre tieto oblasti.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
31.1.1 - Celofarmová eko-schéma 1	Jednotná		R.4; R.6; R.12; R.14; R.19; R.20; R.21; R.22; R.23; R.31; R.34; R.24;
31.1.2 - Celofarmová eko-schéma 2	Jednotná		R.4; R.6; R.12; R.14; R.19; R.20; R.21; R.22; R.23; R.31; R.34; R.24;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

31.1.1 - Celofarmová eko-schéma 1

Celofarmová eko-schéma zvýši náklady poľnohospodárov, na čo reflektuje jednotná hektárová sadzba na hektáre poľnohospodárskej plochy s výnimkou ornej pôdy v chránených územiach, na ktorú sa vzťahuje vyššia úroveň povinností (plánovaná jednotková suma č. 2). Hektárová sadzba vychádza z podmienok celofarmovej eko-schémy. Berúc do úvahy stanovené postupy, ako aj podmienky čl. 102 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115, flexibilita sadzby bola nastavená tak, ako je uvedené v tabuľke "Plánované jednotkové sumy – Finančná tabuľka s výstupmi". Rozptyl je od 90 % do 129 % v prvom roku a do 90 % do 113 % základnej sadzby v nasledujúcich rokoch.

31.1.2 - Celofarmová eko-schéma 2

Celofarmová eko-schéma zvýši náklady poľnohospodárov, na čo reflektuje jednotná hektárová sadzba na hektáre ornej pôdy v chránených územiach, na ktoré sa vzťahuje vyššia úroveň povinností. Hektárová sadzba vychádza z podmienok celofarmovej eko-schémy. Berúc do úvahy stanovené postupy, ako aj podmienky čl. 102 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115, flexibilita sadzby bola nastavená tak, ako je uvedené v tabuľke "Plánované jednotkové sumy – Finančná tabuľka s výstupmi". Rozptyl je od 90 % do 129 % v prvom roku a do 90 % do 113 % základnej sadzby v nasledujúcich rokoch.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
31.1.1 - Celofarmová eko-schéma 1	Plánovaná jednotková suma	59,00	59,00	59,00	59,00	59,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	53,10	53,10	53,10	53,10	53,10	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	75,86	66,38	66,38	66,38	66,38	
	O.8 (unit: hektár)	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	445 538 500,00
31.1.2 - Celofarmová eko-schéma 2	Plánovaná jednotková suma	91,92	91,92	91,92	91,92	91,92	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	82,73	82,73	82,73	82,73	82,73	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	118,18	103,41	103,41	103,41	103,41	
	O.8 (unit: hektár)	146 800,00	146 800,00	146 800,00	146 800,00	146 800,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	67 469 280,00
TOTAL	O.8 (unit: hektár)	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	8 285 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	513 007 780,00

	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov

Kód intervencie (členský štát)	31.2
Názov intervencie	Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov
Typ intervencie	Eco-scheme(31) – Schemes for the climate, the environment and animal welfare / Článok 31 ods. 7 písm. b) – Kompenzačná platba
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.8. Number of hectares or of livestock units benefitting from eco-schemes

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

CAP AREAS OF ACTION Code + Description
AOA-G činnosti na zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat alebo na boj proti antimikrobiálnej rezistencii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.13 Share of livestock units (LU) under supported commitments to reduce emissions of greenhouse gases and/or ammonia, including manure management
R.43 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)
R.44 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Zachovanie pastierstva má zásadný význam pre udržanie poľnohospodárstva. Vplyvom intenzifikácie chovu zvierat sa zvieratá chovajú počas celého roka v ustajňovacích priestoroch, v ktorých sú aj kŕmené spravidla konzervovanými krmivami. Najprirodzenejší extenzívny spôsob chovu na pasienku je v dôsledku viacerých ťažkostí, ako ohrozovanie stád veľkými predátormi a ekonomicky neefektívnou produkciou obmedzovaný. Z dôvodu intenzifikácie sú ohrozené chovy hovädzieho dobytka, oviec a kôz na pasienku, čo má dopad aj na zhoršenie životných podmienok týchto zvierat.

Chov zvierat na pasienku prispieva aj k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia vo vzťahu k emisiám amoniaku. Zníženie emisií amoniaku je možné dosiahnuť zvýšením podielu času, ktorý zvieratá strávia na pastve. Dôvodom je najmä to, že do pôdy presiakne veľké množstvo moču ešte predtým, ako močovina degraduje a unikne ako amoniak.

Podpora na chov zvierat na pasienku je koncipovaná ako kompenzácia straty príjmu z nižšej úžitkovosti zvierat na pasienku, často v ťažko dostupnom teréne spôsobenou zvýšenou spotrebou energie v dôsledku zvýšeného pohybu zvierat a zvýšených nákladov pri manipulácii so zvieratami (zníženie normy obsluhy). Počas pasenia je potrebné zabezpečovať aj ochranu zvierat pred predátormi. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Realizácia pastevného chovu hospodárskych zvierat je komplementárna s postupom v celofarmovej eko-schéme (31.1), v rámci ktorej sa pre plochy trvalých trávnych porastov ako alternatíva pre zlepšenie stavu biodiverzity umožňuje realizovať optimálny manažment formou pasenia hospodárskych zvierat (v kombinácii s diferencovaným termínom kosenia).

Postupy reflektujú na vybrané časti odporúčaní EK.
-Zaviesť ambicióznejšie opatrenia na podporu poľnohospodárov s cieľom zlepšiť postupy riadenia chovu hospodárskych zvierat zamerané na lepšie životné podmienky zvierat, a to najmä v prípade ošípaných a nosníc, ako aj lepšiu biologickú bezpečnosť.

Postupy reflektujú na špecifické ciele 4 a 9 a na vybrané súvisiace identifikované potreby.
-Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku
-Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat

Opis záväzkov pre ekoschémy

-Počas pastevnej sezóny, minimálne od 1.5. do 31.10. (s výnimkou dní s nepriaznivými poveternostnými podmienkami) zabezpečiť pasenie minimálne 120 dní pre ovce a kozy od 12 mesiacov veku, (všetky zvieratá za vybraný druh za chov – farmu, okrem povolených výnimiek napr. zvieratá krátko pred pôrodom a po pôrode, choré zvieratá a podobne).

-Počas pastevnej sezóny, minimálne od 1.5. do 31.10. (s výnimkou dní s nepriaznivými poveternostnými podmienkami) zabezpečiť pasenie minimálne 120 dní pre dojnice (všetky zvieratá za chov – farmu, okrem povolených výnimiek, napr. zvieratá krátko pred pôrodom a po pôrode, choré zvieratá a podobne).

-Počas pastevnej sezóny, minimálne od 1.5. do 31.10. (s výnimkou dní s nepriaznivými poveternostnými podmienkami) zabezpečiť pasenie počas minimálne 150 dní pre jalovice od veku 12 mesiacov (všetky zvieratá za vybraný druh a kategóriu za chov – farmu, okrem povolených výnimiek napr. zvieratá krátko pred pôrodom, choré zvieratá a podobne).

-Základná potreba krmiva musí byť pokrytá pastvou. Pasenie zvierat musí byť realizované podstatnú časť dňa (započítava sa aj čas presunu na pasienok).

-Viesť evidenciu o pasení, podrobnosti budú uvedené v národnej legislatíve.

-Realizovať podmienky záväzku so všetkými zvieratami za vybraný druh a kategóriu za farmu. Minimálny počet 1 DJ na vstup do záväzku.

Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na:
počet zvierat k 1.5. roka podľa centrálnej evidencie hospodárskych zvierat (CEHZ).

Za potenciálne oprávnené zviera sa považuje:
–ovca a koza samičieho pohlavia od 12 mesiacov veku
–dojnica, samica hovädzieho dobytka, ktorá sa otelila a mala živo alebo mŕtvo narodené teľa, nemá 100 % podiel mäsových plemien, je v CEHZ označená ako dojnica (nie je chovaná bez dojného využitia, jej mlieko sa nepoužíva len na výživu teliat).
–jalovica, samica hovädzieho dobytka od 12 mesiacov veku, ktorá sa neotelila alebo nemala mŕtvo narodené teľa, alebo nemala abort evidovaný v CEHZ.

Platbu je možné poskytnúť, ak je dodržané retenčné obdobie chovu od 1.5. do 31.10. roka (stiahnutie, obmena a náhrada sa vykonáva na základe údajov z CEHZ, účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené, vzájomná obmena a náhrada oviec a kôz sú povolené).

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ je oprávnený na získanie priamych platieb a vykonáva stanovené činnosti v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
SMR09	Council Directive 2008/119/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves: Articles 3 and 4
SMR11	Council Directive 98/58/EC of 20 July 1998 concerning the protection of animals kept for farming purposes: Article 4

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

-Nariadenie vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení neskorších predpisov

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s ekoschémou (vysvetlite, ako ekoschéma presahuje východiskový rámec, najmä pre normy SMR a vnútroštátne normy)

Relevantnými prvkami v rámci kondicionality je SMR 9 a SMR 11. Intervencia prekračuje rámec povinných požiadaviek SMR 9 a SMR 11, v rámci ktorých sa stanovujú požiadavky na minimálne normy na ochranu zvierat.

Nariadenie vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení neskorších predpisov neustanovuje podmienku chovu zvierat na pasienku, ale pasenie vysoko prekračuje požiadavky na voľný pohyb zvierat a umožňuje zvieratám prirodzené správanie.

7 Rozsah a sumy podpory
Opis

Platba má podobu kompenzačnej platby v zmysle čl. 31 ods. 7 písm. b). Poskytuje sa na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC - Výskumný ústav živočíšnej výroby. Platba sa vypláca na 1 dobytčiu jednotku.

Sadzba 31.2.1 (dojnice): max. 321 EUR/DJ
Sadzba 31.2.2 (mladý dobytok – jalovice): max. 129 EUR/DJ
Sadzba 31.2.3 (ovce a kozy): max. 128 EUR/DJ

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Neuvádza sa

9 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Eko-schéma na dobré životné podmienky zvierat je v súlade s pravidlami zeleného koša WTO, konkrétne s ods. 12 prílohy II Dohody o poľnohospodárstve

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
31.2.1 - Pastevný chov 1	Jednotná		R.6; R.13; R.43; R.44;
31.2.2 - Pastevný chov 2	Jednotná		R.6; R.13; R.43; R.44;
31.2.3 - Pastevný chov 3	Jednotná		R.6; R.13; R.43; R.44;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

31.2.1 - Pastevný chov 1

Kompenzácia je vypočítaná na základe stanovených podmienok oprávnenosti.

31.2.2 - Pastevný chov 2

Kompenzácia je vypočítaná na základe stanovených podmienok oprávnenosti.

31.2.3 - Pastevný chov 3

Kompenzácia je vypočítaná na základe stanovených podmienok oprávnenosti.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
31.2.1 - Pastevný chov 1	Plánovaná jednotková suma	321,00	321,00	321,00	321,00	321,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy						
	O.8 (unit: Dobytčie jednotky)	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	20 865 000,00
31.2.2 - Pastevný chov 2	Plánovaná jednotková suma	129,00	129,00	129,00	129,00	129,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	65,00	65,00	65,00	65,00	65,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy						
	O.8 (unit: Dobytčie jednotky)	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	8 320 500,00
31.2.3 - Pastevný chov 3	Plánovaná jednotková suma	128,00	128,00	128,00	128,00	128,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	92,00	92,00	92,00	92,00	92,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy						
	O.8 (unit: Dobytčie jednotky)	26 510,29	26 510,29	26 510,29	26 510,29	26 510,29	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	16 966 585,60

TOTAL	O.8 (unit: Dobytčie jednotky)	52 410,25	52 410,25	52 410,25	52 410,25	52 410,25	262 051,25
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	9 230 417,00	9 230 417,00	9 230 417,00	9 230 417,00	9 230 417,00	46 152 085,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						

CIS(32) - Viazaná podpora príjmu

32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín

Kód intervencie (členský štát)	32.1
Názov intervencie	Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín je zachovanie výmery bielkovinových plodín a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť obyvateľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Intervencia prispieva k zníženiu deficitu Únie v oblasti bielkovinových plodín. Pestovanie bielkovinových plodín má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy bielkovinových plodín.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
2. poľnohospodárska plocha, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy bielkovinových plodín dosahuje výmeru najmenej 0,3 ha;
3. vybranými druhmi bielkovinových plodín sú: vika siata, vika huňatá, lupina biela (vlčí bôb biely), lupina žltá (vlčí bôb žltý), lupina úzkolistá, lucerna siata, ďatelina lúčna, ďatelina hybridná, ďatelina plazivá, ďatelina purpurová, ďatelina perzská, ďatelina alexandrijská, bôb obyčajný (konzumný), bôb obyčajný (kŕmny), sója fazuľová, šošovica jedlá, hrach siaty, fazuľa záhradná, cícer baraní;
4. poľnohospodárska plocha spĺňa podmienku minimálneho počtu vysiatych/vysadených ks vybraných bielkovinových plodín na 1 ha výmery.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie druhov bielkovinových plodín zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor bielkovinových plodín a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na potenciál intervencie prispieť k zachovaniu výmery bielkovinových plodín a zlepšeniu konkurencieschopnosti. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

V zmysle článku 32 ods. 2 nariadenia EÚ 2021/2115 sa od členských štátov nevyžaduje aby, v prípade bielkovinových plodín preukazovali ťažkosti, ktorým čelia.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☒ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť

☐ to improve quality

☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu ziskovosti sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Pre poľnohospodárov bude intervencia predstavovať motiváciu pokračovať v pestovaní odrôd, ktoré sú na trhu konkurencieschopné, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k zníženiu deficitu Únie v oblasti bielkovinových plodín.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Bielkovinové plodiny

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Jedným z významných environmentálnych prínosov pestovania bielkovinových plodín je schopnosť

viazať dusík v pôde a zabraňovať jeho prieniku do podzemných, resp. povrchových vôd. Hustý koreňový systém pozitívne ovplyvňuje fyzikálny stav pôdy, pórovitosť a prevzdušňovanie pôdy.

Bielkovinové plodiny majú preukázateľný význam pri striedaní plodín a pozberové zvyšky tvoria kvalitné zelené hnojivo. V období kvitnutia poskytujú výživu pre opeľovače. Bielkovinové plodiny sú dôležitým zdrojom bielkovín pre ľudskú spotrebu, ako aj pre výživu zvierat.

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Vzhľadom na cieľ intervencie a skutočnosť, že nemá stimulačný účinok na výrobu, je možné predpokladať, že jej poskytnutie nepovedie k zvýšeniu znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že intervencia nie je v rozpore so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

EU WTO schedule limits on oilseeds (Blair House Agreement): Je intervencia zameraná na plodinu alebo plodiny, na ktoré sa vzťahuje dohoda (t. j. na sóju, repku olejnú, semeno slnečnice)?

☒ Áno ☐ Nie

	Rok podania žiadosti				
	2023	2024	2025	2026	2027
rapeseed/colza					
sunflower (excluding confectionary sunflower seed)					
soya beans	53 064	53 064	53 064	53 064	53 064

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☒ Áno ☐ Nie

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimium percentage of legumes in the mix.

Neuvádza sa

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of ‘head’ as the support’s basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and ‘head’ (i.e. how many of this unit corresponds to ‘1 head’?) for the purpose of e.g. indicators.

Neuvádza sa

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.1.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	Jednotná		R.4; R.6; R.8;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.1.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie druhov bielkovinových plodín zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor bielkovinových plodín a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na potenciál intervencie prispieť k zachovaniu výmery bielkovinových plodín a zlepšeniu konkurencieschopnosti. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
32.1.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	Plánovaná jednotková suma	72,71	73,23	73,75	74,08	74,08	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	65,44	65,90	66,37	66,67	66,67	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	79,98	80,55	81,12	81,49	81,49	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (unit: hektár)	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	550 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	7 997 843,32	8 055 038,65	8 112 102,61	8 149 121,61	8 149 121,61	40 463 227,80
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka

Kód intervencie (členský štát)	32.2
Názov intervencie	Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka je zachovanie stavov dojníc a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability chovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť obyvateľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Zavedenie intervencie do strategického plánu má význam z pohľadu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov, ktorá v súčasnosti nedosahuje úroveň odporúčanej dávky potravín. Chov dojníc má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor komodít ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na dobytčie jednotky. V rámci intervencie sa využije automatický systém žiadostí. Denný stav sa berie maximálne do výšky k prvému dňu retenčného obdobia, t. j. k 01. 04.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Oprávnené zvieratá:

1. dojnica, t. j. samica hovädzieho dobytka vhodná na produkciu mlieka na trhové účely, ktorá sa

aspoň raz otelila;
2. registrované v centrálnej evidencií hospodárskych zvierat (CEHZ), žiadateľ má elektronický prístup do CEHZ;
3. žiadateľ je držiteľom dojníc v období od 01. 04. do 30. 09.;
4. spĺňajú požiadavku identifikácie a registrácie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429;
5. na platbu na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka nie je oprávnený hovädzí dobytok s čistým podielom plemena mäsového typu.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor mlieka a mliečnych výrobkov a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na potenciál intervencie prispieť k stabilizácií živočíšnej výroby a zlepšeniu konkurencieschopnosti, čím sa prostredníctvom zamestnanosti a produkcie komodít pre potravinárske podniky prispeje k rozvoju vidieka. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Sektor mlieka a mliečnych výrobkov je významným spôsobom ovplyvnený situáciou na svetovom trhu. Priemerná nákupná cena surového kravského mlieka bola v rokoch 2014 – 2019 ovplyvnená tzv. mliečnou krízou. Jednou z príčin mliečnej krízy bolo v roku 2015 zrušenie mliečnych kvót.

Dlhodobo nízke ceny surového kravského mlieka a nízka rentabilita výroby mlieka sú jednou z príčin znižovania stavov dojníc. Zatiaľ, čo v roku 2012 bolo v chovoch 150,3 tis. dobytčích jednotiek dojníc, v roku 2020 bolo v chovoch 114,2 tis. dobytčích jednotiek, čo predstavuje pokles počtu dobytčích jednotiek približne o 24 %. Priemerná spotreba mlieka a mliečnych výrobkov na obyvateľa bola v priebehu rokov 2010 – 2019 na úrovni 171,12 kg/rok, pričom odporúčaná dávka je na úrovni 220 kg/rok.

Výroba mlieka bola v sledovanom období nerentabilná a po započítaní celkovej podpory zostala pod hranicou rentability. Úžitkovosť sa v hodnotených rokoch zvyšovala, napriek tomu neboli chovatelia rentabilní. Rýchlejší rast jednotkových nákladov ako realizačnej ceny nepriaznivo pôsobil na ich rentabilitu a podpora stratu iba zmiernila.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☒ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť
☐ to improve quality
☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a

environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu ziskovosti sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia má obmedziť ďalší pokles stavov dojníc a prispieť k dlhodobej stabilizácií chovov, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Mlieko a mliečne výrobky

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Chov dojníc má nezastupiteľný multiprodukčný význam a postavenie nielen v rámci poľnohospodárskej výroby, ale aj v štruktúre celého národného hospodárstva. Pri relatívne stabilnom domácom dopyte zabezpečuje produkciu surovín pre výrobu polotovarov a finálnych potravín živočíšneho pôvodu určených na výživu ľudí.

Chov kráv v systéme s trhovou produkciou mlieka prispieva k udržania osídlenia aj v odľahlých oblastiach mimo urbanizačných centier. Sektor mlieka a mliečnych výrobkov má potenciál vytvárať pracovné miesta a udržať, resp. zmierniť pokles zamestnanosti na vidieku. Vzhľadom na nízku domácu spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov, ktorá v súčasnosti nedosahuje úroveň odporúčanej dávky potravín, má potenciál ďalšieho rozvoja.

Vedľajšie produkty zo živočíšnej výroby, slúžia ako vstupy pre rastlinnú výrobu a naopak. Hospodárske zvieratá majú kľúčovú úlohu v kolobehu energie a živín. Pestovanie kŕmnych strukovín, určených na výživu zvierat a striedanie plodín prispieva k dopĺňaniu živín do pôdy a hustý koreňový systém prispieva k znižovaniu erózie pôdy.

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Vzhľadom na cieľ intervencie a skutočnosť, že nemá stimulačný účinok na výrobu, je možné predpokladať, že jej poskytnutie nepovedie k zvýšeniu znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že intervencia nie je v rozpore so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☒ Nie

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimium percentage of legumes in the mix.

Neuvádza sa

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of ‘head’ as the support’s basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and ‘head’ (i.e. how many of this unit corresponds to ‘1 head’?) for the purpose of e.g. indicators.

Neuvádza sa

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.2.1 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	Jednotná		R.6; R.8;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.2.1 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor mlieka a mliečnych výrobkov a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na potenciál intervencie prispieť k stabilizácii živočíšnej výroby a zlepšeniu konkurencieschopnosti, čím sa prostredníctvom zamestnanosti a produkcie komodít pre potravinárske podniky prispeje k rozvoju vidieka. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
32.2.1 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	Plánovaná jednotková suma	252,23	255,61	258,98	261,17	261,17	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	227,01	230,05	233,08	235,05	235,05	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	277,45	281,17	284,88	287,29	287,29	
	O.11 (unit: Hlava)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.11 (unit: Hlava)	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	550 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	27 745 157,00	28 116 961,00	28 487 897,00	28 728 878,00	28 728 878,00	141 807 771,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

32.3 - Platba na ovce a kozy

Kód intervencie (členský štát)	32.3
Názov intervencie	Platba na ovce a kozy
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na ovce a kozy je zachovanie stavov oviec a kôz a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability chovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť obyvateľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Chov oviec a kôz má nezastupiteľný význam v horských a podhorských oblastiach a má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor komodít, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na dobytčie jednotky. V rámci intervencie sa využije automatický systém žiadostí. Denný stav sa berie maximálne do výšky k prvému dňu retenčného obdobia, t. j. k 01. 04.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Oprávnené zvieratá:

1. ovce, nad 6 mesiacov;
2. kozy, nad 6 mesiacov;

3. registrované v centrálnej evidencií hospodárskych zvierat (CEHZ), žiadateľ má elektronický prístup do CEHZ;
4. žiadateľ je držiteľom oviec a kôz v období od 01. 04. do 30. 09.;
5. spĺňajú požiadavku identifikácie a registrácie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na ovce a kozy zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor ovčieho a kozieho mäsa a sektor mlieka a mliečnych výrobkov a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na potenciál intervencie prispieť k stabilizácií živočíšnej výroby a zlepšeniu konkurencieschopnosti, čím sa prostredníctvom zamestnanosti a produkcie komodít pre potravinárske podniky prispeje k rozvoju vidieka. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Ťažkosti v chove oviec sú spôsobené najmä poklesom stavov zvierat. V období 2012 – 2020 sa počet oviec znížil o 35 %, najviac v roku 2020. Dojné ovce s trhovou produkciou mlieka tvoria viac ako 67 % z celkového stavu chovaných oviec. Špecializované mliekové a mäsové plemená tvoria cca 5 – 10 %. Zvyšok tvoria nedojené plemená s kombinovanou úžitkovosťou.

Chov oviec a kôz bol v sledovanom období bez podpory nerentabilný a po započítaní celkovej podpory zostal pod hranicou rentability

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☒ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť
☐ to improve quality
☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na ovce a kozy sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu ziskovosti sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia má obmedziť ďalší pokles stavov oviec a kôz a prispieť k dlhodobej stabilizácií chovov, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Mlieko a mliečne výrobky

Ovčie a kozie mäso

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Chov oviec a kôz má nezastupiteľný multiprodukčný význam a postavenie nielen v rámci poľnohospodárskej výroby, ale aj v štruktúre celého národného hospodárstva. Chov oviec sa sústreďuje v podhorských, resp. horských oblastiach a prináša mnohé environmentálne benefity. Výkaly pasúcich sa zvierat sa priamo aplikujú na pôdu, pričom sa rýchlejšie absorbujú do pôdy. Rýchlejšie rozptýlenie živín v pôde ma za následok zníženie bodového zaťaženie pôdy. Znižuje sa aj riziko vyplavovania a prenikania dusíka do blízkych vodných útvarov alebo podzemných vôd. Spásané pastviny sú bohatšie na dusík v porovnaní s pastvinami, ktoré nie sú spásané.

Chov oviec býva často dopĺňaný chovom kôz. Kozy dokážu zužitkovať aj rastliny, ktoré iné hospodárske zvieratá nekonzumujú, alebo nedokážu efektívne využiť, čo je účinný spôsob ako sa dá zabrániť rozširovaniu burín.

V oblastiach s prírodnými ťažkosťami prispieva k zamestnanosti v regióne. Prostredníctvom chovu oviec a kôz sa prispieva k udržaniu osídlenia aj v odľahlých oblastiach mimo urbanizačných centier. Okrem významného vplyvu na krajinotvorbu, má nezastupiteľné miesto v rozvoji turizmu a agroturizmu.

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Vzhľadom na cieľ intervencie a skutočnosť, že nemá stimulačný účinok na výrobu, je možné predpokladať, že jej poskytnutie nepovedie k zvýšeniu znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že intervencia nie je v rozpore so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☒ Nie

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimium percentage of legumes in the mix.

Neuvádza sa

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of ‘head’ as the support’s basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and ‘head’ (i.e. how many of this unit corresponds to ‘1 head’?) for the purpose of e.g. indicators.

Neuvádza sa

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.3.1 - Platba na ovce a kozy	Jednotná		R.6; R.8;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.3.1 - Platba na ovce a kozy

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na ovce a kozy zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor ovčieho a kozieho mäsa a sektor mlieka a mliečnych výrobkov a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na potenciál intervencie prispieť k stabilizácii živočíšnej výroby a zlepšeniu konkurencieschopnosti, čím sa prostredníctvom zamestnanosti a produkcie komodít pre potravinárske podniky prispeje k rozvoju vidieka. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
32.3.1 - Platba na ovce a kozy	Plánovaná jednotková suma	23,08	23,08	23,08	23,08	23,08	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	20,77	20,77	20,77	20,77	20,77	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	25,38	25,38	25,38	25,38	25,38	
	O.11 (unit: Hlava)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.11 (unit: Hlava)	242 667,00	242 667,00	242 667,00	242 667,00	242 667,00	1 213 335,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	28 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

32.4 - Platba na pestovanie chmeľu

Kód intervencie (členský štát)	32.4
Názov intervencie	Platba na pestovanie chmeľu
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie chmeľu je zamedzenie ďalšieho poklesu výmery chmeľníc a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť obyvateľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Pestovanie chmeľu má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje chmeľ.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia*:*

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. poľnohospodárska plocha, na ktorej žiadateľ pestuje chmeľ je vedená v evidencií chmeľníc, ktorú vedie ÚKSÚP;

2. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
3. dodáva chmeľ spracovateľskému podniku na základe dohody/zmluvy, resp. chmeľ sám spracováva.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie chmeľu zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor chmeľu a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na ekonomické, sociálne a environmentálne benefity, ktoré prináša pestovanie chmeľu. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Pestovanie chmeľu je regionálne, pričom je takmer výlučne sústredné na západnom Slovensku. Chmeľ potrebuje špecifické prírodné podmienky, a to teplejšie oblasti s vápenatými pôdami s dobrou priepustnosťou, ktoré sú bohaté na humus. Úroda chmeľu je závislá na viacerých činiteľov, akými sú poveternostné podmienky, kvalita pôdy, kvalita sadby, termín výsadby.

Napriek tomu, že v minulosti patril na území Slovenska k významným plodinám, výmera chmeľníc sa neustále zmenšuje. V roku 2012 sa chmeľ na Slovensku pestoval na 251 ha a v roku 2019 bola výmera chmeľníc 141 ha. V roku 2014 sa výmera chmeľníc stabilizovala na úrovni približne 137 ha. Medzi rokmi 2018 – 2019 poklesla výmera chmeľníc na úroveň 133,6 ha, a následne v roku 2020 poklesla na 37 ha. Z 37 ha plochy, na ktorej sa pestuje chmeľ, je 32 ha chmeľníc na prenajatej pôde. Sektor chmeľu vykazuje ťažkosti spojené s vysokými nákladmi na založenie nových chmeľníc, resp. obstaranie alebo dlhodobý prenájmom poľnohospodárskej pôdy.

Z hľadiska výnosov hodnotia pestovatelia úrodu za rok 2019 ako priemernú. Rok 2020 bol z hľadiska výnosov hlboko podpriemerný, čo bolo spôsobené hlavne nepriaznivými klimatickými podmienkami. Klimatické podmienky v čase zberu spôsobili poškodenie časti chmeľníc a úroda na tejto výmere bola znehodnotená.

Sektor chmeľu sa vyznačuje vysokou volatilitou realizačných cien, ktoré sú významne ovplyvnené situáciou na svetovom trhu.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☒ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť
☐ to improve quality
☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a

environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na pestovanie chmeľu sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu ziskovosti sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia má obmedziť ďalší pokles výmery chmeľníc a prispieť k dlhodobej stabilizácií sektora, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Chmeľ

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Napriek ťažkostiam, ktorými sektor chmeľu prechádza, majú pestovatelia záujem pokračovať v pestovaní chmeľu, o čom svedčia aj investície do výstavby novej chmeľnice, nákupu mechanizačnej techniky a novej česacej linky, ktoré boli realizované v uplynulých troch rokoch.

Pestovanie chmeľu je náročné na manuálnu ľudskú prácu a mechanizáciu a má význam z hľadiska tvorby pracovných miest v prvovýrobe a následne v spracovateľskom priemysle

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Vzhľadom na cieľ intervencie a skutočnosť, že nemá stimulačný účinok na výrobu, je možné predpokladať, že jej poskytnutie nepovedie k zvýšeniu znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že intervencia nie je v rozpore so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☒ Nie

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimium percentage of legumes in the mix.

Neuvádza sa

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of ‘head’ as the support’s basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and ‘head’ (i.e. how many of this unit corresponds to ‘1 head’?) for the purpose of e.g. indicators.

Neuvádza sa

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.4.1 - Platba na pestovanie chmeľu	Jednotná		R.4; R.6; R.8;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.4.1 - Platba na pestovanie chmeľu

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie chmeľu zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor chmeľu a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na ekonomické, sociálne a environmentálne benefity, ktoré prináša pestovanie chmeľu. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
32.4.1 - Platba na pestovanie chmeľu	Plánovaná jednotková suma	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	720,00	720,00	720,00	720,00	720,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	880,00	880,00	880,00	880,00	880,00	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (unit: hektár)	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	200 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy

Kód intervencie (členský štát)	32.5
Názov intervencie	Platba na pestovanie cukrovej repy
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie cukrovej repy je zachovanie výmery cukrovej repy a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Intervencia prispeje k zachovaniu efektívnej vertikály. Pestovanie cukrovej repy má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje cukrovú repu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
2. žiadateľ pestuje na poľnohospodárskej ploche cukrovú repu;
3. žiadateľ dodáva cukrovú repu v príslušnom kalendárnom roku cukrovarníckemu podniku na

základe dohody uzavretej podľa čl. 125 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Formálne náležitosti zmlúv o dodávke cukrovej repy uzavretých od 01. 10. 2017 sú upravené v prílohe X nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie cukrovej repy zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor cukrovej repy a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na skutočnosť, že cukrová repa je súčasťou efektívne fungujúcej vertikály cukrová repa – cukor, ktorá poskytuje zamestnanosť na vidieku a prispieva pridanou hodnotou k jeho rozvoju. Cukrová repa má zároveň celý rad ekologických prínosov, zvlášť na Slovensku, kde podstatne dominujú monokultúry. Podpora cukrovej repy zabezpečí stabilitu a rozvoj konkurencieschopnosti celej cukornej vertikály s pozitívnymi prínosmi pre ekologickú stabilitu poľnohospodárskej krajiny. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Znížením kvóty pre SR i iné krajiny sa znížila rozvojová príležitosť vertikály. Pokles plôch predstavoval takmer 30 % z pôvodnej plochy. Z pôvodných 10 cukrovarov zostali na území SR dva cukrovary. Aj napriek dramatickej zmene podmienok produkcie cukrovej repy a cukru sa vertikála cukru stabilizovala a rozmer pestovania a produkcie sa ustálil.

Pestovanie cukrovej repy bolo pre pestovateľov v sledovanom období (2018 a 2019) rentabilné až po započítaní celkovej podpory. V roku 2020 zostali pestovatelia pod hranicou rentability aj po započítaní podpory.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☒ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť

☐ to improve quality

☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na pestovanie cukrovej repy sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu ziskovosti sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia má obmedziť ďalší pokles výmery cukrovej repy a prispieť k dlhodobej stabilizácií sektora, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Cukrová repa

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Prostredníctvom vertikály cukor – cukrová repa, ktorú tvoria pestovatelia cukrovej repy (približne 200 podnikov), spracovateľské podniky (dva cukrovary), zamestnanci v obchode a v logistike, sa zabezpečuje približne 3 000 pracovných miest a podporuje zamestnanosť v regióne.

Pestovanie cukrovej repy prináša pre spoločnosť ďalšie pozitívne efekty vo forme makroekonomického príjmu a nízko odpadového hospodárstva, kedy sa medziprodukty ďalej spracovávajú v energetickom priemysle a v živočíšnej výrobe. Významným aspektom sú agrotechnické prínosy v rámci diverzifikácie osevného postupu.

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Vzhľadom na cieľ intervencie a skutočnosť, že nemá stimulačný účinok na výrobu, je možné predpokladať, že jej poskytnutie nepovedie k zvýšeniu znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že intervencia nie je v rozpore so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☒ Nie

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimium percentage of legumes in the mix.

Neuvádza sa

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of ‘head’ as the support’s basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and ‘head’ (i.e. how many of this unit corresponds to ‘1 head’?) for the purpose of e.g. indicators.

Neuvádza sa

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.5.1 - Platba na pestovanie cukrovej repy	Jednotná		R.4; R.6; R.8;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.5.1 - Platba na pestovanie cukrovej repy

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie cukrovej repy zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor cukrovej repy a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na skutočnosť, že cukrová repa je súčasťou efektívne fungujúcej vertikály cukrová repa – cukor, ktorá poskytuje zamestnanosť na vidieku a prispieva pridanou hodnotou k jeho rozvoju. Cukrová repa má zároveň celý rad ekologických prínosov, zvlášť na Slovensku, kde podstatne dominujú monokultúry. Podpora cukrovej repy zabezpečí stabilitu a rozvoj konkurencieschopnosti celej cukornej vertikály s pozitívnymi prínosmi pre ekologickú stabilitu poľnohospodárskej krajiny. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
32.5.1 - Platba na pestovanie cukrovej repy	Plánovaná jednotková suma	513,64	513,64	513,64	513,64	513,64	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	462,27	462,27	462,27	462,27	462,27	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	565,00	565,00	565,00	565,00	565,00	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (unit: hektár)	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	110 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	56 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia

Kód intervencie (členský štát)	32.6
Názov intervencie	Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie vybraných druhov ovocia je zachovanie výmery ovocných sadov a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť obyvateľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Zavedenie intervencie do strategického plánu má význam z pohľadu spotreby ovocia a orechov, ktorá v súčasnosti nedosahuje úroveň odporúčanej dávky potravín. Pestovanie ovocia má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy ovocia.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. výmera poľnohospodárskej plochy je vedená v registri ovocných sadov, ktorú vedie ÚKSÚP;

2. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
3. poľnohospodárska plocha, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy ovocia dosahuje výmeru najmenej 0,3 ha;
4. vybrané druhy ovocia:
    - kôstkoviny: ringloty, slivky, marhule, nektárinky, broskyne, čerešne, višne,
    - bobuľoviny: egreše, ríbezle, maliny, černice, čučoriedky (brusnica chocholíkatá), rakytník rešetliakový, arónia čiernoplodá, zemolez, brusnica obyčajná,
    - ostatné ovocie: jahody, baza čierna, ruža jabĺčkatá,
    - orechy: orech kráľovský, gaštan jedlý, mandľa obyčajná, lieska obyčajná,
    - jablone,
    - hrušky;
5. žiadateľ dodáva, resp. priamo predáva ovocie z vlastnej produkcie, ako prvotný produkt a/alebo (vlastný) spracovaný produkt konečnému spotrebiteľovi, sprostredkovateľom, veľkoskladom, resp. prevádzkarňam. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky najmä na základe zmluvy, resp. evidencie o dátume, druhu a množstve produktov rastlinného pôvodu;
6. žiadateľ dodáva ovocie na priame spracovanie prvému spracovateľovi. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky najmä na základe zmluvy, resp. evidencie o dátume, druhu a množstve produktov rastlinného pôvodu.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie vybraných druhov ovocia zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor ovocia a zeleniny a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na skutočnosť, že produkcia ovocia je dlhodobo nízka a málo konkurencieschopná na trhu EÚ. Existuje potenciál na zvýšenie konkurencieschopnosti odvetvia, čím sa prispeje k vidieckej zamestnanosti a zvýšeniu spotreby ovocia. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Pestovanie a produkcia ovocia v SR má osobitný štrukturálny vývoj. Od roku 2004 sa znížili výmery sadov takmer o 40 % a to z 11 345 na 6 772 ha v roku 2019. Tento vývoj bol však sprevádzaný určitou stabilizáciou produkcie. V roku 2004 dosiahla produkcia ovocia 38 000 t, v roku 2019 sa produkcia zvýšila na 41 700 t. Znižovanie výmery prebiehalo pri rušení neproduktívnych sadov a pri súčasnej intenzifikácii, t. j. čiastočnej náhrade sadov s vysokou produkciou s modernými a trhovými odrodami.

Pestovanie ovocia nebolo v sledovanom období rentabilné, pričom po započítaní celkovej podpory sa dostalo nad hranicu rentability. V nadväznosti na uvedené je možné konštatovať, že podpora má významný vplyv na ziskovosť sektora.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☒ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť

☐ to improve quality
☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na pestovanie vybraných druhov ovocia sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu ziskovosti sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Ku konkurencieschopnosti na trhu EÚ by okrem zvýšenia rentability ich výroby mohlo prispieť aj rozšírenie zoznamu oprávnených druhov ovocia. Intervenciou sa prispeje k udržaniu výmery ovocných sadov. Pre poľnohospodárov bude intervencia predstavovať motiváciu pokračovať v pestovaní odrôd, ktoré sú na trhu konkurencieschopné, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Ovocie a zelenina

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Poľnohospodárstvo na Slovensku je podstatným prvkom, ktorý zaručuje stabilitu prírodného prostredia a krajiny. Okrem významu vyjadreného podielom jeho ekonomických ukazovateľov na slovenskej ekonomike spočíva jeho význam aj vo výrobe verejných statkov pre spoločnosť.

Na území Slovenska existuje tradícia pestovania ovocia. Slovensko disponuje vhodnými podmienkami na pestovanie kvalitného ovocia: priaznivá poloha, dostatok úrodnej pôdy, dostatok vody na zavlažovanie, primerane rozvinutá zavlažovacia sieť. Striedanie nočných a denných teplôt zaručuje, že ovocie má dobrú chuť a vzhľad.

Pestovanie ovocia vo všeobecnosti predstavuje jeden z najdôležitejších sektorov rastlinnej výroby z hľadiska pracovných síl, v čom spočíva jeho hlavný sociálny rozmer. Ovocie je dôležitou súčasťou stravovania ľudí, nakoľko je to zdroj vitamínov, živín a vlákniny.

V porovnaní s priemernou farmou vo vzorke FADN sú platy a odmeny na farmách s pestovaním ovocia podstatne nižšie ako na iných farmách. Dôvodom je tiež výrazne vyššia potreba ľudskej práce (2,5-krát vyšší počet pracovníkov na 100 ha poľnohospodárskej plochy, 1,3-krát vyšší počet odpracovaných hodín a iba 60 % platov a odmien na farmách zameraných na produkciu ovocia).

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Vzhľadom na cieľ intervencie a skutočnosť, že nemá stimulačný účinok na výrobu, je možné predpokladať, že jej poskytnutie nepovedie k zvýšeniu znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že intervencia nie je v rozpore so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☒ Nie

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimium percentage of legumes in the mix.

Neuvádza sa

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of ‘head’ as the support’s basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and ‘head’ (i.e. how many of this unit corresponds to ‘1 head’?) for the purpose of e.g. indicators.

Neuvádza sa

It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 Súlad s WTO
Jantárový kôš
Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.6.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	Jednotná		R.4; R.6; R.8;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.6.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie vybraných druhov ovocia zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor ovocia a zeleniny a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na skutočnosť, že produkcia ovocia je dlhodobo nízka a málo konkurencieschopná na trhu EÚ. Existuje potenciál na zvýšenie konkurencieschopnosti odvetvia, čím sa prispeje k vidieckej zamestnanosti a zvýšeniu spotreby ovocia. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
32.6.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	Plánovaná jednotková suma	558,14	558,14	558,14	558,14	558,14	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	502,33	502,33	502,33	502,33	502,33	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	613,95	613,95	613,95	613,95	613,95	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (unit: hektár)	4 300,00	4 300,00	4 300,00	4 300,00	4 300,00	21 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	12 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny

Kód intervencie (členský štát)	32.7
Názov intervencie	Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie vybraných druhov zeleniny je zachovanie výmery poľnohospodárskej plochy, na ktorej sa pestuje zelenina a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť obyvateľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Zavedenie intervencie do strategického plánu má význam z pohľadu spotreby zeleniny, ktorá v súčasnosti nedosahuje úroveň odporúčanej dávky potravín. Pestovanie zeleniny má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy zeleniny. Platba bude diferencovaná na dve sadzby, a to sadzba na vybrané druhy prácnej zeleniny a sadzba na vybrané druhy vysoko prácnej zeleniny.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
2. poľnohospodárska plocha, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy prácnej zeleniny, resp. vybrané druhy vysoko prácnej zeleniny dosahuje výmeru najmenej 0,3 ha;
3. vybrané druhy prácnej zeleniny:
    - listová zelenina: šalát siaty, špenát siaty,
    - ostatná zelenina: kukurica cukrová;
4. vybrané druhy vysoko prácnej zeleniny:
    - cibuľová zelenina: cibuľa, cesnak, pór,
    - hlúbová zelenina: karfiol, kaleráb, kel hlávkový, kel ružičkový, brokolica, kapusta hlávková,
    - koreňová zelenina: mrkva a karotka, petržlen, paštrnák, repa obyčajná cviklová (cvikla) reďkev siata reďkovka, reďkev siata čierna, zeler voňavý buľvový, zeler voňavý stonkový, špargľa,
    - plodová zelenina: rajčiak jedlý, uhorka nakladačka, uhorka šalátová, tekvica obyčajná pravá (pre produkciu na priamy konzum), tekvica obrovská (pre produkciu na priamy konzum, okrem tekvice určenej pre produkciu semien na konzum a na lisovanie), dyňa červená, melón cukrový, paprika zeleninová a čili (druhy rodu Capsicum), ľuľok baklažánový (baklažán);
5. poľnohospodárska plocha spĺňa podmienku minimálneho počtu vysiatych/vysadených jedincov na 1 ha výmery;
6. žiadateľ dodáva, resp. priamo predáva zeleninu z vlastnej produkcie, ako prvotný produkt a/alebo (vlastný) spracovaný produkt konečnému spotrebiteľovi, sprostredkovateľom, veľkoskladom, resp. prevádzkarňam. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky najmä na základe zmluvy, resp. evidencie o dátume, druhu a množstve produktov rastlinného pôvodu;
7. žiadateľ dodáva zeleninu na priame spracovanie prvému spracovateľovi. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky najmä na základe zmluvy, resp. evidencie o dátume, druhu a množstve produktov rastlinného pôvodu.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie vybraných druhov zeleniny zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor ovocia a zeleniny a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na skutočnosť, že produkcia zeleniny je dlhodobo nízka a málo konkurencieschopná. Existuje potenciál na zvýšenie konkurencieschopnosti odvetvia, čím sa prispeje k vidieckej zamestnanosti a zvýšeniu spotreby zeleniny. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

V rámci SR sa za posledných 16 rokov znížili osevné plochy a produkcia zeleniny. V roku 2019 bola zelenina vysiata na ploche 7,2 tis. ha, teda jej podiel na osevnej ploche v porovnaní s rokom 2004 (0,9 %) klesol o 0,4 p. b. na 0,5 %.

Pestovanie zeleniny nebolo v sledovanom období rentabilné, pričom po započítaní celkovej podpory zostalo pod hranicou rentability.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☒ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť
☐ to improve quality
☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na pestovanie vybraných druhov zeleniny sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu ziskovosti sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Ku konkurencieschopnosti na trhu EÚ by okrem zvýšenia rentability ich výroby mohlo prispieť aj rozšírenie zoznamu oprávnených druhov zeleniny. Intervenciou sa prispeje k udržaniu výmery plôch zeleniny. Pre poľnohospodárov bude intervencia predstavovať motiváciu pokračovať v pestovaní odrôd, ktoré sú na trhu konkurencieschopné, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hod-notu.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Ovocie a zelenina

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Poľnohospodárstvo na Slovensku je podstatným prvkom, ktorý zaručuje stabilitu prírodného prostredia a krajiny. Okrem významu vyjadreného podielom jeho ekonomických ukazovateľov na slovenskej ekonomike spočíva jeho význam aj vo výrobe verejných statkov pre spoločnosť.

Pestovanie zeleniny vo všeobecnosti predstavuje jeden z najdôležitejších sektorov rastlinnej výroby z hľadiska pracovných síl, v čom spočíva jeho sociálny rozmer. Zelenina je dôležitou súčasťou stravovania ľudí, nakoľko je to zdroj vitamínov, živín a vlákniny.

V porovnaní s priemernou farmou vo vzorke FADN sú platy a odmeny na farmách s pestovaním zeleniny výrazne nižšie ako na iných farmách. Dôvodom je tiež výrazne vyššia potreba ľudskej práce (trikrát vyšší počet pracovníkov na 100 ha poľnohospodárskej plochy, 1,6-krát vyšší počet odpracovaných hodín a iba 50 % platov a odmien na farmách so zameraním na zeleninovú výrobu).

Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC).

Vzhľadom na cieľ intervencie a skutočnosť, že nemá stimulačný účinok na výrobu, je možné predpokladať, že jej poskytnutie nepovedie k zvýšeniu znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že intervencia nie je v rozpore so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☒ Nie

If the intervention targets a mix between legumes and grasses: please indicate the minimium percentage of legumes in the mix.

Neuvádza sa

Coupled income support granted to silkworms is an animal based support, where the use of ‘head’ as the support’s basic unit requires prior clarification of the followings:

please clarify the conversion rate between this unit and ‘head’ (i.e. how many of this unit corresponds to ‘1 head’?) for the purpose of e.g. indicators.

Neuvádza sa
It is possible to give further clarification in comment (e.g. the weight of eggs that a box must contain)

9 Súlad s WTO
Jantárový kôš
Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.7.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	Jednotná		R.4; R.6; R.8;
32.7.2 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	Jednotná		R.4; R.6; R.8;

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.7.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny

Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (vybrané druhy prácnej zeleniny). Plánovaný výstup: 2 200 ha.

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie vybraných druhov zeleniny zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor ovocia a zeleniny a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na skutočnosť, že produkcia zeleniny je dlhodobo nízka a málo konkurencieschopná. Existuje potenciál na zvýšenie konkurencieschopnosti odvetvia, čím sa prispeje k vidieckej zamestnanosti a zvýšeniu spotreby zeleniny. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

32.7.2 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny

Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (vybrané druhy vysoko prácnej zeleniny). Plánovaný výstup: 5 100 ha.

Slovenská republika využije možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13 % svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. Finančná alokácia stanovená na platbu na pestovanie vybraných druhov zeleniny zohľadňuje ťažkosti, ktorým čelí sektor ovocia a zeleniny a zároveň zohľadňuje potreby a požiadavky vyplývajúce zo SWOT analýzy a Analýzy potrieb. Jednotková suma je stanovená s ohľadom na skutočnosť, že produkcia zeleniny je dlhodobo nízka a málo konkurencieschopná. Existuje potenciál na zvýšenie konkurencieschopnosti odvetvia, čím sa prispeje k vidieckej zamestnanosti a zvýšeniu spotreby zeleniny. Plánovaná výška jednotkovej sumy zohľadňuje vývoj a skúseností z programového obdobia 2014 – 2020. Maximálna a minimálna jednotková suma je vypočítaná ako 10 % odchýlka od stanovenej plánovanej jednotkovej sumy.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2024 - 2028
	Calendar Year	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
32.7.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	Plánovaná jednotková suma	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	550,00	550,00	550,00	550,00	550,00	

	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
32.7.2 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	Plánovaná jednotková suma	745,10	745,10	745,10	745,10	745,10	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	670,59	670,59	670,59	670,59	670,59	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	819,61	819,61	819,61	819,61	819,61	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (unit: hektár)	7 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00	36 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	24 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
49 - Operačné programy v sektore ovocia a zeleniny	Priemerná		R.10; R.11;

Opis

49 - Operačné programy v sektore ovocia a zeleniny

V sektore ovocia a zeleniny je plánovaná jednotková suma na úrovni operačných programov.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
49 - Operačné programy v sektore ovocia a zeleniny	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	714 285,71	714 285,71	687 500,00	687 500,00	812 500,00	
	O.35 (unit: Operačné programy)	7,00	7,00	8,00	8,00	8,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	5 000 000,00	5 000 000,00	5 500 000,00	5 500 000,00	6 500 000,00	27 500 000,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

49.1. - Plánovanie a organizácia výroby

Kód intervencie (členský štát)	49.1.
Názov intervencie	Plánovanie a organizácia výroby
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS 1

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Zvýšenie trhovej hodnoty produkcie organizácie výrobcov formou cieleného zlepšenia pozberovej úpravy produkcie a výroby spracovaných produktov, zvýšenie skladovacích kapacít OV a zlepšenie skladovacích podmienok produkcie OV prostredníctvom správneho načasovania ponuky produkcie z hľadiska ceny a objemu.

Zlepšovanie kvality výrobkov s cieľom zvyšovania kvality produkcie formou modernizácie pestovateľských postupov a zlepšenie pozberovej úpravy produkcie. Formou zlepšenia manažmentu výroby zabezpečiť lepšie riadenie kvality vo výrobe a lepšie postavenie na trhu pre členov organizácie výrobcov. Očakávaným výsledkom je zvýšenie dôvery u odberateľov a zvýšenie hodnoty

trhovej produkcie.

Oprávnené náklady sú:

1) náklady ohľadom vypracovania plánu predaja, plánu výroby členov OV podľa požiadaviek trhu, vrátane vhodného vhodného softvéru a hardvéru, náklady na prieskum trhu na pravidelnej báze, náklady na zhodnotenie možnosti zavádzania nových produktov

2) nákup zariadenia a strojového vybavenia pre zlepšenie kvality vo výrobe; výdavky na pozberové technológie

3) vnútorné a vonkajšie vybavenie spojené s udržovaním vhodnej klímy v zakrytých priestoroch;

4) obnova nevyhovujúcich sadov a dosadenie súčasných rodiacich sadov

5)investície na výstavbu zakrytých priestorov,

6) nákup technologických komponentov do zakrytých priestorov (napr. CO2)

7) vytvorenie/ posilnenie funkcie manažéra kvality, zodpovednosť za operácie vedúce k zlepšeniu kvality a zvýšeniu obchodnej hodnoty produkcie, vrátane agrotechnického monitoringu

8) náklady na nákup licencií pre klubové odrody a na ich udržiavanie

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity

Kód intervencie (členský štát)	49.13.
Názov intervencie	Ochrana a zvyšovanie biodiverzity
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS 1

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Čl.47 1. a) x)

Oprávnené náklady sú:

1) náklady na zabezpečenie včelstva a/alebo iného užitočného hmyzu pre opeľovanie pre zvyšovanie biodiversity

2) náklady na výsadbu vetrolamov a živých plotov pre zvyšovanie biodiversity

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore.Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

49.2. - Zlepšenie kvality výrobkov

Kód intervencie (členský štát)	49.2.
Názov intervencie	Zlepšenie kvality výrobkov
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

NUTS 1

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Oprávnené náklady:

1) náklady na zabezpečenie, udržiavanie a zlepšovanie jednotného systému vysledovateľnosti produktu na všetkých úrovniach

2) náklady na obstaranie technológií pre poľnú výrobu (ako napríklad sejačky, plečky, drtiče, zberače, špeciálne vlečky…)

3 náklady na obstaranie technologickej linky na kontrolu kvality (monitorovacie a triediace zariadenia)

4) náklady na obstaranie baliacej linky, automatických vážiacich zariadení, linky pri pozberovej úprave produktov

5) náklady na obstaranie výrobnej linky pri výrobe spracovaných výrobkov

6) náklady na výsadbu nových trvalých porastov použitím certifikovaného výsadbového materiálu

7)) investície na znižovanie výrobných nákladov pomocou robotizácie, SW riešení a informatizácie výrobného systému

8) investície na výstavbu chladiarenského skladu;

9) obstaranie zariadenia pre skladovanie ovocia/zeleniny s riadenou atmosférou alebo s chladením,

10) výdavky zlepšujúce hodnotu skladovaných produktov na predĺženie ich skladovateľnosti a shelf – life pri predaji.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Sadzby financovania: 50% vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania

Kód intervencie (členský štát)	49.3.
Názov intervencie	Zlepšenie podmienok zamestnávania
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
EMPL() improving the conditions of employment and ensuring compliance with the employer obligations as well as occupational health and safety requirements in accordance with Directives 89/391/EEC, 2009/104/EC and (EU) 2019/1152

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.1	Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Oprávnené náklady sú:

1) nákup ochranných odevov a pomôcok

2) servis ochranných odevov treťou stranou

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania

Kód intervencie (členský štát)	49.5.
Názov intervencie	Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
5.2	Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov

R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Článok 47.1 a) ii. Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania

Oprávnené náklady sú:

1) náklady na používanie ekologických mazív a ekologických hydraulických olejov v produkcii a zberovej technológii, slúžiacich na zníženie rizika znečistenia podzemnej a odpadovej vody

2) náklady na aplikáciu povrchovo aktívnych látok na zadržiavanie vody v pôde, prispievajúcich na zníženie strát vody vyparovaním

3) investície do technologických zariadení pre aplikáciu kvapkovej závlahy / mikropostrekovačov, nákup tesniacich zariadení, výkonnejších čerpadiel, frekvenčných meničov, slúžiacich k znižovaniu spotreby vody

4) investície do technológií na recykláciu vody pri pozberových operáciách, slúžiacich k znižovaniu spotreby vody

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore.Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

49.8. - Zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom

Kód intervencie (členský štát)	49.8.
Názov intervencie	Zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.2	Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Čl.47 a) viii - zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík a vplyvov používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom

Čl.47 b) poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín

Oprávnené náklady sú:

1) náklady na aplikáciu biologických prostriedkov na ochranu, zlepšenie rastu a kondície rastlín aj v konvenčnom pestovaní, slúžiacich k znižovaniu environmentálnej záťaže (IPM)

2) náklady na nákup feromónových lapačov hmyzu, slúžiacich k znižovaniu environmentálnej záťaže (IPM)

3) náklady na zaradenie medziplodín v poľnom pestovaní, ktoré potláčajú výskyt chorôb a škodcov v porastoch, prispievajúcich k zvýšeniu úrodnosti pôdy a biodiversity (IPM)

4) nájklady na nákup vrúbľovaných rastlín, ktoré prispievajú k zlepšeniu zdravotného stavu rastlín (IPM)

5) náklady na opatrenia proti škodcom a pri protiľadovcových, protimrazových a protiúpalových opatreniach (napríklad prelety vrtuľníkov, pálenie sviečok, manipulačné náklady na sťahovanie, rozťahovanie ochranných sietí, pasce, predátori a ďalšie opatrenia

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

TRAINCO(47(1)(c)) - – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu

49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny naj-lepších postupov

Kód intervencie (členský štát)	49.9.
Názov intervencie	Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny naj-lepších postupov
Typ intervencie	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP in order to enhance sustainable economic, social, environmental, climate and resource efficiency performance

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

47.1. c) odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov

Oprávnené náklady sú:

1)náklady na spoluprácu s výskumnými pracoviskami v oblasti výskumu experimentálnej výroby:

a) náklady ohľadom výskumného pestovania nových druhov a odrôd v našich klimatických podmienkach, najmä odolných ku zmene klímy

b)náklady na zavádzanie nových procesov do výroby prinášajúcich šetrenie energetických a vodných zdrojov, procesov na zvyšovania kvality alebo obchodnej hodnoty produktov

2) náklady na spoluprácu s výskumnými pracoviskami v oblasti zavedenia nových ochranných zariadení proti nepriaznivým klimatickým zmenám

3) náklady na účasť na vzdelávacíchaktivitách zameraných na zvýšenie obchodnej hodnoty produkcie, dodržiavanie kvality a zdravotnej neškodnosti produktov

4) náklady na účasť na akciách zameraných na výmenu informácií o najlepších postupoch

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov

Kód intervencie (členský štát)	49.10.
Názov intervencie	Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Čl.47 f) propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameranýchnajmä na zvyšovanieinformovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

Oprávnené náklady sú:

1) náklady na reklamu, propagačné video, propagačno-reklamných predmetov, propagačné akcie, reklamnú brožúru, grafické návrhy a opatrení slúžiacich na podporu zdravého stravovania

2) náklady ohľadom hľadania si nových odberateľov, odbytových ciest

3) náklady na zabezpečenie činností pre nadviazanie medziodvetvovej spolupráce, vytvorenie informačnej siete s jednou alebo viacerými OV,

4) náklady na realizáciuspoločných projektov pre podporu predaja a odbytu,

5) náklady na účasť na veľtrhoch, výstavách s medzinárodným významom,

6) náklady na organizovanie ochutnávky ovocia a zeleniny a výrobkov

7) náklady na vypracovanie marketingovej stratégie a grafického dizajnu konzultačnou spoločnosťou

8) náklady ohľadom vytvorenia jednotnej ochrannej obchodnej známky a starostlivosť o ňu

9) náklady na vybudovanie predajne OV, SW a HW riešenia

10) náklady na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie, predovšetkým o chránených označeniach pôvodu a geografických označeniach

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

49.11. - Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality

Kód intervencie (členský štát)	49.11.
Názov intervencie	Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS 1

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
CONS(46(i)) zvyšovanie konzumácie produktov sektora ovocia a zeleniny, či už v čerstvej, alebo spracovanej podobe

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.3	Propagácia zdravých lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

1) náklady na opatrenia zamerané na styk s verejnosťou, propagáciu alebo reklamu, ktoré poukazujú najmä na vysokú úroveň výrobkov z Únie, predovšetkým pokiaľ ide o kvalitu, bezpečnosť potravín alebo životné prostredie

2) vykonávanie informačných kampaní zameraných na systémy EÚ vzťahujúce sa na označenie pôvodu, zemepisné označenie a ekologickú výrobu, zamerané na zdôraznenie originality

3) náklady na zavedenie schém kvality, ako napríklad vypracovanie špecifikácie produktu, náklady spojené s analýzami kvalitatívnych vlastností produktu

4) náklady spojené s udržiavaním chráneného označenia, ako napríklad kontrola kvalitatívnych parametrov produktu

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Sadzby financovania

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

TRACE(47(1)(h)) - – vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom

49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi

Kód intervencie (členský štát)	49.12.
Názov intervencie	Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi
Typ intervencie	TRACE(47(1)(h)) – vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Oprávnené výdavky sú:

1) náklady na dosiahnutie alebo obnovu certifikátu v systémoch riadenia kvality,

2) náklady na poradenstvo ohľadom certifikácie a náklady na audity spojené so systémami riadenia kvality

3) náklady na sledovanie kvality výrobkov

4) náklady na zavedenie systémov vysledovateľnosti, napríklad HW a SW

5) náklady na udržiavanie systémov vysledovateľnosti

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

CLIMA(47(1)(i)) - – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu
49.4. - Ochrana pôdy

Kód intervencie (členský štát)	49.4.
Názov intervencie	Ochrana pôdy
Typ intervencie	CLIMA(47(1)(i)) – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS 1

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Oprávnené náklady sú:

1)Investície do vhodných technických zariadení s flotačnými pneumatikami alebo pásovými podvozkami / výmena pneumatík, podvozkov, slúžiacich na predchádzanie zhutneniu poľnohospodárskej pôdy

2) náklady na agrotechnické analýzy, ako je rozbor pôdy (výber pôdy s vhodným zastúpením živín, bez kontaminácie cudzorodými látkami)

3) náklady na výsadbu porastov na stabilizáciu pôdy, slúžiacich na zníženie pôdnej erózie a zvýšenie stabilizácie pôdy

4) náklady na náhradu minerálnych substrátov organickými (v hydroponickom pestovaní zeleniny v skleníkoch) a ich ďalšie spracovanie

5) náklady na nákup biologicky odbúrateľných netkaných textílií na ochranu porastov

6) náklady na nákup mulčovačov a drtičiek konárov, rezačov koreňov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

Kód intervencie (členský štát)	49.6.
Názov intervencie	Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
Typ intervencie	CLIMA(47(1)(i)) – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS 1

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Čl.47.1. a) iii)

Oprávnené náklady sú:

1) náklady na obnovu skladovacích technológií, skleníkov a manipulačných priestorov, tak aby sa znížila spotreba energie a znížil sa podiel emisií CO2 a freónu, prispievajúcich na znižovanie dopadu klimatických zmien

2) investície na výstavbu oporných konštrukcií v sadoch pri protimrazovej závlahe, sieti proti ľadovcu, fólií proti dažďu

3) náklady na ochranné zariadenia pri nadmernej teplote a nátery stien skleníkov, využitie závlahovej sústavy na chladenie

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 %

objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

49.7. - Zintentívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov

Kód intervencie (členský štát)	49.7.
Názov intervencie	Zintentívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov
Typ intervencie	CLIMA(47(1)(i)) – akcie zamerané na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.
Čl.47 1.a) iv)

Oprávnené náklady sú:

1) náklady na obnovu skladovacích technológií, skleníkov a manipulačných priestorov, tak aby sa znížila spotreba energie a znížil sa podiel emisií CO2 a freónu, prispievajúcich na znižovanie dopadu klimatických zmien

2) náklady na využitie alternatívnych energetických zdrojov, ako je napr. vykurovanie skleníkov využitím geotermálnej energie

3) náklady na použitie úsporných svetelných zdrojov v hospodárskych priestoroch

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Sadzby financovania

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

HARIN(47(2)(i)) - – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku

49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika

Kód intervencie (členský štát)	49.14.
Názov intervencie	Predchádzanie krízam a riadenie rizika
Typ intervencie	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Krajina NUTS

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny pôsobia na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovocie a zelenina Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa nar. 1308/2013.

Článok 47.2

Oprávnené náklady sú:

1)Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov

uvedených na trh, ako sú náklady na výstavbu skladovacích a manipulačných priestorov, obstaranie technológií a zariadení pre skladovanie ovocia/zeleniny s riadenou atmosférou alebo s chladením

2) náklady na školenia a poradenstvo týkajúce sa krízového manažmentu, riadenia kríz a znižovania výrobných nákladov

3) náklady na opätovnú výsadbu porastov, najmä likvidácia napadnutého porastu pre návrat pozemku do pôvodného stavu, nákup výsadbového materiálu a kompletné založenie ovocného sadu, v prípade chýbajúcej alebo nedostatočnej závlahy, opornej konštrukcie a ďalšej infraštruktúry jej náhrada.

4) náklady na stiahnutie z trhu, najmä náklady na triedenie, balenie a dopravu a náklady na stiahnutie tovaru z trhu bezplatnou distribúciou, alebo kompostovaním

5) náklady na zelený zber a neuskutočnenie zberu

6) náklady na poistenie úrody a produkcie

7) náklady na vytvorenie, naplnenie a doplnenie vzájomných fondov

8) vykonávanie a riadenie sanitárnych a fytosanitárnych požiadaviek tretích krajín na území Únie, s cieľom uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách

9) komunikačné akcie zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Včelárske výrobky

ADVIBEES(55(1)(a)) - – poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie

55.1.1 - Technická asistencia

Kód intervencie (členský štát)	55.1.1
Názov intervencie	Technická asistencia
Typ intervencie	ADVIBEES(55(1)(a)) – poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.35 Share of beehives supported by the CAP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie môžu zlepšiť postavenie včelárov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci).

Predmet podpory:

-poskytovanie poradenstva, konzultácie,

-zabezpečenie prednášky, seminára, konferencie, kurzu, krúžku, exkurzie, vzdelávania,

-obstaranie inštruktážnych pomôcok, zariadení alebo materiálov určených na použitie v rámci včelárskeho krúžku,

-vydávanie odborných tlačovín, manuálov, letákov,

-realizácia výstavy, súťaže,

-spolufinancovanie medzinárodných sietí spolupráce,

-zriadenie a prevádzkovanie internetového portálu, mobilnej aplikácie,

-zabezpečenie poskytovania pomoci pre konečných prijímateľov pomoci.

Oprávnený žiadateľ: organizácia v oblasti včelárstva

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Podrobné kritériá budú definované v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 3 856 430 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Výber príslušného odseku prílohy 2 WTO pre opatrenia „zelenej skupiny“

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 2, 7, 11 a 12 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.1.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Priemerná		

Opis

55.1.1.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci

Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených subjektov.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
55.1.1.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	129,16	139,16	139,16	139,16	139,16	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	129,16	139,16	139,16	139,16	139,16	
	O.37 (unit: Včelári)	2 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	258 323,00	417 473,00	417 473,00	417 473,00	417 473,00	1 928 215,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)						
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)						
	EACG co-financing rate in %						

INVAPI(55(1)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie
55.1.2 - Investície a ďalšie akcie

Kód intervencie (členský štát)	55.1.2
Názov intervencie	Investície a ďalšie akcie
Typ intervencie	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.35 Share of beehives supported by the CAP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie vrátane akcií zameraných na boj proti škodcom a chorobám včelstiev, predovšetkým proti varoóze, zabraňovanie škodám spôsobeným nepriaznivými poveternostnými udalosťami a na podporu vývoja a využívania postupov hospodárenia prispôsobených meniacim sa klimatickým podmienkam, obnovenie stavu včelstiev v Únii vrátane šľachtenia včiel a racionalizáciu sezónneho presunu včelstiev.môžu zlepšiť postavenie včelárov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci).

Predmet podpory:

b)

-obstaranie hmotného dlhodobého majetku v podobe technických pomôcok, zariadení a potrieb na získavanie, spracovanie, skladovanie a priamy predaj včelárskych výrobkov konečnému spotrebiteľovi ako napr. medomet, čerpadlo, plnička, nádoby na uskladnenie včelárskych výrobkov, regál, pult a pod.

-ochrana včelstiev, úľov alebo včelárskych zariadení pred poškodením alebo odcudzením,

-monitorovanie sezónneho stavu včelstiev,

-technické vybavenie včelnice strednej školy, vysokej školy, vzdelávacej inštitúcie alebo inej inštitúcie,

-technické vybavenie ukážkovej včelnice, ekologickej včelnice alebo pokusnej včelnice,

-investície do nových inovatívnych technológií zavádzajúce inovácie, pri ktorých sa využívajú znalosti, zručnosti a techniky, ktoré reagujú na nové technologické, hospodárske, sociálne a environmentálne potreby,

-investície do zvyšovania úrovne digitalizácie prevádzky, pri ktorých sa využívajú prvky elektrotechniky,
-investície do opatrení na minimalizáciu environmentálnej záťaže a jej trvalej udržateľnosti pri výrobe, napr. pri nahrádzaní plastov,
b) i
-preventívne opatrenia proti škodcom a chorobám včelstiev,
-obstaranie veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku,
-aplikácia veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku,
-obstaranie veterinárnej technickej pomôcky na aplikáciu veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku, alebo iného ošetrenia včelstiev,
-prehliadka včelstiev odborne spôsobilou osobou s príslušným vzdelaním a pravidelným preškolením,
-laboratórne analýzy za účelom zistenia úhynu včiel,
b) ii
-zakladanie porastov s účelom na zabezpečenie prirodzenej potravy včiel,
b) iii
-obstaranie matky kranskej včely alebo obstaranie jej larvy v materskej bunke,
-obstaranie včelstva s matkou kranskej včely a obstaranie úľovej zostavy,
-príspevok do fondov zriadených včelárskymi organizáciami; účelom fondu je napr. zmiernenie škôd vzniknutých prispievateľom na ich včelárskom majetku pri chove včiel a s nimi súvisiacich činnostiach za podmienok stanovených štatútom; základnou podmienkou fondu je štatút a dobrovoľná účasť,
-zriadenie a prevádzka oplodňovacej stanice,
b) iv
-obstaranie zariadenia na sezónny presun včelstiev,
-vypracovanie a realizácia projektu zabezpečenia efektívnych pastevných podmienok včelstiev.

Oprávnený žiadateľ:

organizácia v oblasti včelárstva

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Podrobné kritériá budú definované v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 3 811 500 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Upozornenie! Pokiaľ ide o intervencie podľa článku 55 ods. 1 písm. b) bodov i) a ii) podľa článku 10 a prílohy II, je povinné spĺňať kritériá zeleného koša WTO. Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Výber príslušného odseku prílohy 2 WTO pre opatrenia „zelenej skupiny“

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 2, 7, 11 a 12 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.2.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Priemerná		R.35;

Opis

55.1.2.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci

Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených subjektov.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
55.1.2.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	42,63	41,25	41,25	41,25	41,25	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	42,63	41,25	41,25	41,25	41,25	
	O.37 (unit: Včelári)	6 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	255 750,00	412 500,00	412 500,00	412 500,00	412 500,00	1 905 750,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)						
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)						
	EACG co-financing rate in %						

ACTLAB(55(1)(c)) - – akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické

55.1.3 - Podpora laboratórií

Kód intervencie (členský štát)	55.1.3
Názov intervencie	Podpora laboratórií
Typ intervencie	ACTLAB(55(1)(c)) – akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno
9.3	Propagácia zdravých lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Podpora laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické môže zlepšiť postavenie včelárov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci).

Predmet podpory:

-zabezpečenie analýzy včelárskych výrobkov,

-vytvorenie a dopĺňanie databázy údajov o lokálne produkovaných medoch,

zaobstaranie diagnostickej techniky na analýzu včelárskych výrobkov.

Oprávnený žiadateľ: organizácia v oblasti včelárstva

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Podrobné kritériá budú definované v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 462 000 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Výber príslušného odseku prílohy 2 WTO pre opatrenia „zelenej skupiny“ Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 2, 7, 11 a 12 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.3.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Priemerná		

Opis

55.1.3.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci

Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených akcií.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
55.1.3.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	103,33	100,00	100,00	100,00	100,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	103,33	100,00	100,00	100,00	100,00	
	O.37 (unit: Akcie)	300,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	31 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	231 000,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)						
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)						
	EACG co-financing rate in %						

COOPAPI(55(1)(e)) - – spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov

55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu

Kód intervencie (členský štát)	55.1.4
Názov intervencie	Spolupráca v oblasti výskumu
Typ intervencie	COOPAPI(55(1)(e)) – spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov môže zlepšiť postavenie včelárov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci).

Predmet podpory:

realizácia projektu aplikovaného výskumu orgánom uskutočňujúcim aplikovaný výskum v oblasti zdravia a výživy včelstiev, kvality a alternatívneho využitia včelárskych výrobkov

Oprávnený žiadateľ: organizácia v oblasti včelárstva

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Podrobné kritériá budú definované v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 554 400 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Výber príslušného odseku prílohy 2 WTO pre opatrenia „zelenej skupiny“ Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 2, 7, 11 a 12 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.4.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Priemerná		

Opis

55.1.4.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci

Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených akcií.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
55.1.4.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	3 100,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	3 100,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	
	O.37 (unit: Akcie)	12,00	20,00	20,00	20,00	20,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	37 200,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	277 200,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)						
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)						
	EACG co-financing rate in %						

PROMOBEES(55(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov

55.1.5 - Marketing

Kód intervencie (členský štát)	55.1.5
Názov intervencie	Marketing
Typ intervencie	PROMOBEES(55(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.3	Propagácia zdravých lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov môžu zlepšiť postavenie včelárov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci).

Predmet podpory:

-zabezpečenie publikačnej, osvetovej a propagačnej činnosti súvisiacej so včelárstvom,

-zabezpečenie medových raňajok na materských školách a základných školách,

-vytvorenie databázy regionálnych včelárov a dodávateľov včelárskych výrobkov,

-spracovanie a propagácia farmárskej praxe priateľskej ku včelám,

Oprávnený žiadateľ: organizácia v oblasti včelárstva

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Podrobné kritériá budú definované v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 554 400 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Výber príslušného odseku prílohy 2 WTO pre opatrenia „zelenej skupiny“ Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 2, 7, 11 a 12 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.5.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Priemerná		

Opis

55.1.5.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci

Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených akcií.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
55.1.5.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	3 100,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	3 100,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	
	O.37 (unit: Akcie)	12,00	20,00	20,00	20,00	20,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	37 200,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	277 200,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)						
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)						
	EACG co-financing rate in %						

Víno

RESTRVINEY(58(1)(a)) - – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

Kód intervencie (členský štát)	58.1
Názov intervencie	Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov
Typ intervencie	RESTRVINEY(58(1)(a)) – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
COMPWINE(57(a)) zlepšenie hospodárskej udržateľnosti a konkurencieschopnosti výrobcov vína v Únii
PERFWINE(57(d)) zlepšenie výkonnosti vinohradníckych a vinárskych podnikov Únie a ich prispôsobenie požiadavkám trhu a zároveň zvýšenie ich dlhodobej konkurencieschopnosti, pokiaľ ide o výrobu a marketing vinárskych výrobkov vrátane úspor energie, celkovej energetickej efektívnosti a udržateľných postupov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnené sú fyzické a právnické osoby. Žiadateľ, ktorý je podnikateľom prevádzkujúcim vinohradníctvo na registrovanej vinohradníckej ploche, ktorá je súčasťou vinohradníckych oblastí Slovenského vinohradníckeho regiónu.

Oprávnené náklady:

1)náklady spojené s konverziou na iné odrody a to aj prostredníctvom preštepenia, okrem iného s cieľom zlepšiť kvalitu alebo environmentálnu udržateľnosť

2)náklady na premiestnenie vinohradov, najmä náklady na vyklčovanie, príprava nových plôch a ich výsadba (agrotechnické operácie ako sú zapracovanie hnojív do pôdy, výsadba viničových sadeníc, operácie súvisiace s ďalšou agrotechnikou)

3)náklady spojené s opätovnou výsadbou vinohradov, v prípade nariadenej likvidácie z fytosanitárnych alebo sanitárnych dôvodov, najmä náklady na vyklčovanie, prípravu pôdy na novú výsadbu, súvisiace agrotechnické operácie zlepšenie techník obhospodarovania vinohradov, najmä zavedenie pokročilých systémov udržateľnej výroby vrátane obmedzenia používania pesticídov (nepatrí sem bežná obnova vinohradov spočívajúca v opätovnej výsadbe tou istou odrodou viniča a podľa rovnakého systému pestovania, ak sa prirodzená životnosť viniča skončila)

Intervencia je zameraná na zmenu odrôd za účelom výsadby vysoko kvalitných odrôd a odrôd tradičných pre daný región, pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu;

zmenu sponu vinohradu za účelom vysadenia nového vinohradu so zmeneným sponom pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu;

opatrenie možno kombinovať s opatrením zmena odrôd, presun vinohradu alebo vyklčovanie. Prirodzený vývin viniča je determinovaný časovým obdobím, v ktorom sú výnosy a kvalita hrozna najlepšie. Vzhľadom k tomu, že výsadby viniča je potrebné obmieňať, vinohradníci majú možnosť zaradiť nové a perspektívne odrody, ako aj tradičné odrody, ktoré preferuje spotrebiteľ.

Realokácia vinohradov je spôsob, ako využiť vhodné oblasti na výsadbu viniča za predpokladu, že v pôvodných výsadbách sa nebude pokračovať v pestovaní. Zostávajú tak zachované výsadbové práva na stanovenej rozlohe. Zabezpečuje presun vinohradov na kvalitnejšie plochy, kvalitnejších regiónov a do svahov pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu.

Opätovná výsadba viniča po povinnom vyklčovaní z fytosanitárnych dôvodov je formou obnovy plochy pestovania náhradou za vinič napadnutý karanténnymi škodcami a chorobami, ktorý bol nútene vyklčovaný.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

V intervencii sa bude refundovať 50% skutočných nákladov alebo 75 %skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov v menej rozvinutých regiónoch. Uvedená finančná pomoc však v prípade strmých svahov a terás v zónach, v ktorých je sklon väčší ako 40 %, môže dosiahnuť až 60 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov alebo až 80 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov v menej rozvinutých regiónoch.

Odhad je stanovený na základe priemerného počtu podporených hektárov, výpočet vychádza z rokov 2017-2021. Priemerne bolo v tomto období podporených 237,77 ha ročne.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

nie je relevantné

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 8 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 8 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.1.1 - Sadzba na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov	Priemerná		R.9; R.27;

Opis

58.1.1 - Sadzba na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov

50% skutočných nákladov, 75% skutočných nákladov v menej rozvinutých regiónoch. V prípade strmých svahov a terás v zónach, v ktorých je sklon väčší ako 40 %, môže dosiahnuť až 60 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov alebo až 80 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov v menej rozvinutých regiónoch.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
58.1.1 - Sadzba na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	16 180,00	16 180,00	16 180,00	16 180,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	0,00					
	O.36 (unit: hektár)	0,00	250,00	250,00	250,00	250,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	4 045 000,00	4 045 000,00	4 045 000,00	4 045 000,00	16 180 000,00

INVWINE(58(1)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov

58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva

Kód intervencie (členský štát)	58.2
Názov intervencie	Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva
Typ intervencie	INVWINE(58(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
PERFWINE(57(d)) zlepšenie výkonnosti vinohradníckych a vinárskych podnikov Únie a ich prispôsobenie požiadavkám trhu a zároveň zvýšenie ich dlhodobej konkurencieschopnosti, pokiaľ ide o výrobu a marketing vinárskych výrobkov vrátane úspor energie, celkovej energetickej efektívnosti a udržateľných postupov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Fyzické a právnické osoby.

Žiadateľ, ktorý je podnikateľom prevádzkujúcim vinohradníctvo na registrovanej vinohradníckej ploche, ktorá je súčasťou vinohradníckych oblastí Slovenského vinohradníckeho regiónu.

Žiadateľ, ktorý je podnikateľom prevádzkujúcim vinársky podnik na území Slovenskej republiky.

Investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre intervenciu 58.1, do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj marketingových štruktúr a nástrojov.

Hmotné a nehmotné investície do inovácie, teda do vývoja inovačných výrobkov, ktoré sú výsledkom výroby vína, aj vedľajších produktov výroby vína, do vývoja inovačných postupov a technológií výroby vinárskych produktov a digitalizácia týchto postupov a technológií, ako aj iné investície, ktoré dodávajú pridanú hodnotu v ktorejkoľvek fáze dodávateľského reťazca, a to aj z hľadiska výmeny vedomostí

a prispenia k adaptácii na zmenu klímy.

Investície do hmotných a nehmotných aktív zamerané na posilnenie udržateľnosti výroby vína prostredníctvom:
i)lepšieho využívania a manažmentu vody
ii)prechodu na ekologickú poľnohospodársku výrobu
iii)zavedenia integrovaných výrobných techník
iv)nákupu zariadení na presné alebo digitalizované výrobné metódy
v)prispenia k ochrane pôdy a zvýšenie sekvestrácie uhlíka do pôdy
vi)tvorby alebo zachovania biotopov priaznivých pre biodiverzitu alebo zachovania krajiny vrátane ochrany historických prvkov
vii)znižovania vzniku odpadu a zlepšenia nakladania s ním

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % oprávnených investičných nákladov v menej rozvinutých regiónoch
40% oprávnených investičných nákladov v iných regiónoch než menej rozvinutých.
Minimálne 5% oprávnených nákladov bude určených na environmentálne opatrenia.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia slúži k predovšetkým k modernizácii sektor vinohradníctva a vinárstva pomocou investícií do vinohradníckych a vinárskych systémov. Zároveň pomocou investícií do vývoja inovačných výrobkov a technológií v sektore sa posilní udržateľnosť výroby vína, prispeje k lepšiemu manažmentu vody, podporí sa prechod na ekologickú alebo integrovanú výrobu. Investícia podporí modernizáciu sektora pomocou využitia digitalizácie a presného poľnohospodárstva.

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.2.1 - Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	Priemerná		R.9;

Opis

58.2.1 - Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva

Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch.
Podpora hmotných a nehmotných investícií do inovácie,
Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív zameraných na posilnenie udržateľnosti výroby vína.
Podpora zlepšenia podmienok zamestnanosti.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
58.2.1 - Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	11 733,33	8 800,00	7 040,00	7 040,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	0,00					
	O.36 (unit: Prijímatelia)	0,00	30,00	40,00	50,00	50,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	352 000,00	352 000,00	352 000,00	352 000,00	1 408 000,00

HARINWINE(58(1)(d)) - – poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami

58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva

Kód intervencie (členský štát)	58.3
Názov intervencie	Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva
Typ intervencie	HARINWINE(58(1)(d)) – poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BALWINE(57(e)) prispievanie k obnoveniu rovnováhy medzi ponukou a dopytom na trhu s vínom v Únii s cieľom predchádzať krízam na trhu
RESWINE(57(k)) prispievanie k zvýšeniu odolnosti výrobcov voči výkyvom na trhu
SAFEWINE(57(f)) prispievanie k zaručeniu príjmov výrobcov vína v Únii, ktorí utrpeli straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, zvierat, chorôb alebo v dôsledku napadnutia škodcami

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Žiadateľ, ktorý je podnikateľom prevádzkujúcim vinohradníctvo na registrovanej vinohradníckej ploche, ktorá je súčasťou vinohradníckych oblastí Slovenského vinohradníckeho regiónu.

Oprávnené náklady:

a) 80 % nákladov na poistné, ktoré výrobcovia zaplatia za poistenie proti stratám zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám,

b) 50 % nákladov na poistné, ktoré výrobcovia zaplatia za poistenie proti:

i) stratám uvedeným v písmene a) a stratám spôsobeným inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami,

ii) stratám spôsobeným zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami.

Podpora na poistenie úrody bude žiadateľovi vyplatená po predložení dokladu o úhrade.
Oprávnenými nákladmi sú náklady na úhradu poistného zaplatené v priebehu daného kalendárneho roka.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie na poistenie úrody uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. d) nesmie presiahnuť:
- 80% z celkových nákladov na poistné podľa článku 59, ods. 5. písm. a)
- 50% z celkových nákladov na poistné podľa článku 59, ods. 5. písm. b)

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Cieľom intervencie je zvýšenie ochrany vinohradníkov pred stratami spôsobenými klimatickými podmienkami, zvieratami a škodcami, keďže kompletná strata úrody môže ohroziť konkurencieschopnosť vinohradníkov a spôsobiť ich likvidáciu; zníženie rizika trvalého ukončenia vinohradníctva a zároveň zníženie požiadavky na štátnu pomoc v prípade katastrof.

8 Súlad s WTO
Jantárový kôš
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.3.1 - Poistenie v sektore vinohradníctva a vinárstva	Priemerná		R.5;

Opis

58.3.1 - Poistenie v sektore vinohradníctva a vinárstva

80% z celkových nákladov na poistné podľa článku 59, 5. a);
50% z celkových nákladov na poistné podľa článku 59, 5. b)

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
58.3.1 - Poistenie v sektore vinohradníctva a vinárstva	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	6 000,00	4 800,00	4 500,00	4 500,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	0,00					
	O.36 (unit: Prijímatelia)	0,00	60,00	75,00	80,00	80,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	360 000,00	360 000,00	360 000,00	360 000,00	1 440 000,00

INFOR(58(1)(h)) - – informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia

58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.

Kód intervencie (členský štát)	58.4
Názov intervencie	Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.
Typ intervencie	INFOR(58(1)(h)) – informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
MARKETWINE(57(g)) zvýšenie predajnosti a konkurencieschopnosti vinárskych výrobkov Únie, predovšetkým prostredníctvom vývoja inovačných výrobkov, postupov a technológií a dodávaním pridanej hodnoty v ktorejkoľvek fáze dodávateľského reťazca vrátane prvku prenosu vedomostí
QUALWINE(57(i)) prispievanie k zvýšeniu informovanosti spotrebiteľov o zodpovednej konzumácii vína a o systémoch kvality Únie týkajúcich sa vína

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.3	Propagácia zdravých lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Žiadateľ, ktorý je podnikateľom prevádzkujúcim vinohradníctvo na registrovanej vinohradníckej ploche, ktorá je súčasťou vinohradníckych oblastí Slovenského vinohradníckeho regiónu.

Žiadateľ, ktorý je podnikateľom prevádzkujúcim vinársky podnik na území Slovenskej republiky.

Oprávnené náklady:

-informačné akcie zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenie pôvodu a zemepisné označenia

Intervencia je zameraná na podporu poskytovania informácií spotrebiteľom vzhľadom na systém Únie

vzťahujúci sa na chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia, predovšetkým podmienky a účinky, v súvislosti s osobitnou kvalitou, povesťou alebo inými charakteristickými črtami vína vyplývajúcimi z konkrétneho zemepisného prostredia alebo pôvodu, podporu zodpovednej konzumácie vína a na riziká spojené s konzumáciou alkoholu.

Intervencia je zameraná na nadviazanie vzťahov s verejnosťou formou propagácie alebo reklamy a ďalšie rozvíjanie informovanosti cieľových skupín, podporu účasti na podujatiach, veľtrhoch alebo výstavách s medzinárodným významom, informačné kampane zamerané na systémy kvality Únie vzťahujúce sa na označenie pôvodu, zemepisné označenie a ekologickú výrobu, zamerané na zdôraznenie originality; prieskumy nových trhov potrebných pre rozšírenie odbytu.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50% z oprávnených výdavkov

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

nie je relevantné

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.4.1 - Podpora informačných akcií, zameraných na systémy kvality Únie a podpora akcií zameraných na zodpovednú konzumáciu vína	Priemerná		R.10;

Opis

58.4.1 - Podpora informačných akcií, zameraných na systémy kvality Únie a podpora akcií zameraných na zodpovednú konzumáciu vína

Oprávnené náklady – 50%

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
58.4.1 - Podpora informačných akcií, zameraných na systémy kvality Únie a podpora akcií zameraných na zodpovednú konzumáciu vína	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	30 000,00	22 500,00	18 000,00	18 000,00	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	0,00					
	O.36 (unit: Akcie)	0,00	3,00	4,00	5,00	5,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	360 000,00

ACTREPUT(58(1)(i)) - – akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch

58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch

Kód intervencie (členský štát)	58.5
Názov intervencie	Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch
Typ intervencie	ACTREPUT(58(1)(i)) – akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
COMPWINE(57(a)) zlepšenie hospodárskej udržateľnosti a konkurencieschopnosti výrobcov vína v Únii
MARKETWINE(57(g)) zvýšenie predajnosti a konkurencieschopnosti vinárskych výrobkov Únie, predovšetkým prostredníctvom vývoja inovačných výrobkov, postupov a technológií a dodávaním pridanej hodnoty v ktorejkoľvek fáze dodávateľského reťazca vrátane prvku prenosu vedomostí
PERFWINE(57(d)) zlepšenie výkonnosti vinohradníckych a vinárskych podnikov Únie a ich prispôsobenie požiadavkám trhu a zároveň zvýšenie ich dlhodobej konkurencieschopnosti, pokiaľ ide o výrobu a marketing vinárskych výrobkov vrátane úspor energie, celkovej energetickej efektívnosti a udržateľných postupov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnené náklady:

- akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané v súlade s nariadením (EU) 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc prostredníctvom vínnej turistiky vo výrobných regiónoch.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50% z oprávnených výdavkov.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia podporuje činnosť medziodvetvových organizácií, najmä čo sa týka zlepšenia reputácie viníc

prostredníctvom vínnej turistiky a zlepšenia vedomostí o trhu.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.5.1 - Podpora akcií zameraných na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	Priemerná		R.10;

Opis

58.5.1 - Podpora akcií zameraných na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch

Oprávnené náklady – 50%

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
58.5.1 - Podpora akcií zameraných na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	13 333,33	
	Maximum Amount for the Planned unit amount (EUR)	0,00					
	O.36 (unit: Akcie)	0,00	2,00	2,00	2,00	3,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	160 000,00

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.4 - Mlieko a mliečne výrobky	Priemerná		R.9; R.10; R.11;

Opis

67.4 - Mlieko a mliečne výrobky

V sektore mlieka a mliečnych výrobkov je plánovaná jednotková suma stanovená na úrovni operačných programov. Pri určovaní jednotkovej sumy sa vychádzalo zo záväznej alokácie finančných prostriedkov z priamych platieb na typy intervencií v iných sektoroch na konkrétne finančné roky. Následne bola finančná alokácia z priamych platieb rozdelená medzi iné sektory (zemiaky, mlieko a mliečne výrobky, bravčové mäso, ovčie a kozie mäso). Jednotková suma bola stanovená ako pomer finančnej alokácie na sektor mlieka a mliečnych výrobkov po prerozdelení finančnej alokácie z priamych platieb medzi jednotlivé sektory a odhadovaný počet organizácií výrobcov s operačným programom. Nakoľko ide o sektor bez organizácií výrobcov a operačných programov nebolo možné vychádzať z konkrétnych údajov o operačných fondoch z predchádzajúcich období. Do úvahy sa pri plánovaní preto brali údaje od odbytových organizácií pôsobiacich v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (primárne mlieko).

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2023 - 2028
67.4 - Mlieko a mliečne výrobky	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)		61 691,00	188 829,00	229 661,13	319 815,88	319 815,88	
	O.35 (unit: Operačné programy)		4,00	6,00	8,00	8,00	8,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		246 764,00	1 132 974,00	1 837 289,00	2 558 527,00	2 558 527,00	8 334 081,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

67.4.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu

Kód intervencie (členský štát)	67.4.1
Názov intervencie	Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je zabezpečiť trhovoorientovanú výrobu, kontrolu objemu výroby ako aj kontrolu typu vyrábaných produktov prostredníctvom riadneho plánovania výroby založenom na akciách zameraných na vytvorenie výroby založenej na dopyte.

Organizácie výrobcov by mali konať v súlade s požiadavkami trhu, preto je nevyhnutné zabezpečiť vhodné plánovanie výroby založené na prognóze ponuky a dopytu. Taktiež by sa mali zamerať na ponuku nových produktov a služieb.

Predmet podpory:

1. Obstaranie hmotného a nehmotného majetku
2. Investície do IT (vrátane softvéru)
3. Systémy vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom
4. Investície súvisiace s operatívnym plánovaním
5. Náklady na vypracovanie trhových analýz (prieskum trhu)/marketingových stratégií

6. Náklady na vypracovanie plánov výroby a predaja
7. Náklady na analýzu možností zavádzania nových produktov/nové odbytové kanály

Oprávnení žiadatelia:
Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.
Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

67.4.10 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií

Kód intervencie (členský štát)	67.4.10
Názov intervencie	Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je prispieť k ochrane klímy znižovaním emisií skleníkových plynov a úspore energie a využívaniu alternatívnych zdrojov energie.

Predmet podpory:

1. Investície súvisiace s optimalizáciou existujúcich systémov ako napr. pri výrobe, spracovaní, skladovaní
2. Investície do nových systémov a zariadení šetrných k životnému prostrediu napr. pri výrobe, spracovaní, skladovaní
3. Investície súvisiace úpravou strojov/zariadení na stroje/zariadenia s alternatívnym pohonom
4. Alternatívne zdroje energie (náklady na financovanie na zdroje energie vyrábané udržateľným spôsobom)
5. Poradenstvo v oblasti energetickej účinnosti

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

67.4.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály

Kód intervencie (členský štát)	67.4.2
Názov intervencie	Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je prostredníctvom vytvárania organizácií výrobcov/skupín výrobcov, združení organizácií výrobcov koncentrovať ponuku a posilniť vyjednávaciu pozíciu voči odberateľom. Horizontálne spolupráce môžu prispieť k zlepšeniu logistiky, skladovania a spracovania výrobkov, môžu znížiť výrobné a transakčné náklady a zlepšiť inovačný potenciál.

Predmet podpory:

1. Obstaranie hmotného a nehmotného majetku
2. Marketingové aktivity vrátane priameho marketingu a hľadania nových alternatívnym odbytových kanálov
3. Náklady na obstaranie zariadení na spoločné riadenie ponuky (napr. zariadenia na spoločný zvoz, chladenie, spracovanie alebo balenie)
4. Náklady na spoločné obstarávanie vstupov

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania

Kód intervencie (členský štát)	67.4.3
Názov intervencie	Zlepšenie podmienok zamestnávania
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
EMPL() improving the conditions of employment and ensuring compliance with the employer obligations as well as occupational health and safety requirements in accordance with Directives 89/391/EEC, 2009/104/EC and (EU) 2019/1152

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.1	Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovania povinností zamestnávateľa, vrátane bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci.

Predmet podpory:

1. Nákup ochranných pomôcok a odevov pre zamestnancov
2. Modernizácia spoločných zariadení zamestnancov
3. Poradenské služby a vzdelávacie aktivity (napr. školenia, semináre) pre zamestnancov za účelom informovanosti v oblasti pracovného práva, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. d) Prednáškové a poradenské služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

67.4.4 - Zlepšenie kvality výrobkov

Kód intervencie (členský štát)	67.4.4
Názov intervencie	Zlepšenie kvality výrobkov
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je posilniť orientáciu na trhu prostredníctvom zvyšovania kvality výrobkov. Taktiež je cieľom zvyšovať podiel výrobkov, ktoré budú spĺňať vysoké požiadavky na kvalitu výrobkov. Zavedenie systémov kvality môže významným spôsobom prispieť k zvýšeniu kvality výrobkov a k zlepšeniu organizácie práce. Na druhej strane sú tu požiadavky trhu a taktiež možnosti organizácií výrobcov reagovať na tieto častokrát nové požiadavky trhu, ktoré idú nad rámec bežných požiadaviek na kvalitu výrobkov a samotné hygienické požiadavky.

Predmet podpory:

1. Investície do zariadení na zvýšenie kvality výrobkov
2. Nákup strojov/zariadení na čistenie priestorov výroby a v areáli organizácie výrobcov (napr. zariadenia na čistenie priestorov)
3. Zavádzanie manažmentu kvality alebo zlepšovanie už zavedeného manažmentu kvality vrátane investícií súvisiacich so zlepšením organizačnej štruktúry ako sú napr. moderné informačné a komunikačné systémy, informačné systémy na zabezpečenie vysledovateľnosti

4. Osobné náklady v súvislosti s kontrolou kvality výrobkov

5. Náklady na testovanie a iné, ktoré súvisia s kontrolou kvality výrobkov a celkovo s opatreniami na zlepšenie kvality (napr. analýzy, monitorovanie kvality)

6. Poradenstvo a školenia v oblasti zvyšovania kvality

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s odsekom 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

67.4.7 - Výskum a vývoj

Kód intervencie (členský štát)	67.4.7
Názov intervencie	Výskum a vývoj
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Táto intervencia je zameraná na implementáciu procesov prostredníctvom inovácií a výskumnej činnej. Cieľom je dosiahnutie lepšej a efektívnejšej reakcie na situáciu na trhu, dosiahnuť konkurenčnú výhodu a prostredníctvom cielených výskumných činností optimalizovať svoju výrobu.

Predmet podpory:

1. Podpora výskumu a vývoja napr. v oblastiach:
   - Zlepšenie využívania genetických zdrojov
   - Redukcia a likvidácia odpadu, zhodnocovanie odpadu, používanie biologicky odbúrateľných materiálov
   - Obalové materiály
   - Znižovanie emisií
   - Vývoj a využívanie plemien

- Zvyšovanie odolnosti zvierat voči chorobám

2. Investície na technické vybavenie pre výskumnú činnosť a vývoj
3. Inovácia produktov a procesov
4. Zlepšenie postupov skladovania výrobkov
5. Inovácie vo výrobe
6. Rozvoj procesov šetrných k životnému prostrediu
7. Materiálové a personálne náklady
8. Náklady na spoluprácu a koordináciu výskumu a vývoja

Oprávnení žiadatelia:
Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. a) Výskum vrátane všeobecného výskumu odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

67.4.8 - Zlepšenie hospodárenia s odpadom

Kód intervencie (členský štát)	67.4.8
Názov intervencie	Zlepšenie hospodárenia s odpadom
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.5	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je znižovanie množstva odpadu a celkový manažment odpadového hospodárstva.

Predmet podpory:

1. Investície súvisiace s predchádzaním vzniku odpadu
2. Investície súvisiace s redukciou odpadu napr. pri výrobe, balení a likvidácii obalových materiálov
3. Investície súvisiace s recykláciou a ďalším zhodnocovaním odpadu
4. Investície súvisiace s likvidáciou odpadu
5. Investície do používania ekologických obalov

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

TRAINCO(47(1)(c)) - – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu

67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov

Kód intervencie (členský štát)	67.4.12
Názov intervencie	Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov
Typ intervencie	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno
3.3	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP in order to enhance sustainable economic, social, environmental, climate and resource efficiency performance
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Poradenstvo, školenia a výmena osvedčených postupov prispejú k zlepšeniu postavenia organizácií výrobcov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci).

Predmet podpory:

1. Poradenstvo, školenia a ďalšie vzdelávania týkajúce sa organizácie výrobcov napr. v oblasti:
- cielenejšie zameranie na trh,
- optimalizácia nákladov organizácie výrobcov,
- inovatívne produkty,
- optimalizácia procesov organizácie výrobcov

2. Vzdelávanie a poradenstvo napr. v oblasti:
- plánovanie produkcie,
- manažment kvality,
- zvyšovanie obchodných zručností,
- znižovanie odpadu vo výrobe,
- znižovanie používania veterinárnych liekov,
- kontrola chorôb,
- adaptácia na zmenu klímy a jej zmierňovanie

3. Ďalšie poradenstvo a školenia za účelom vytvárania spolupráce (napr. vzájomný vývoj a výskum, spoločný marketing, spoločné riadenie kvality)

4. Opatrenia v oblasti zlepšovania činnosti organizácií výrobcov, informačné akcie pre členov organizácií výrobcov a zvyšovanie záujmu o členstvo v organizácií výrobcov

5. Poradenstvo pre skupiny výrobcov s cieľom získať uznanie podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013

6. Poradenstvo v oblasti zakladania nových organizácií výrobcov, zlučovania existujúcich organizácií alebo umožnenia vstupu jednotlivých výrobcov do existujúcej organizácie výrobcov, zakladania združení organizácií výrobcov/nadnárodných organizácií výrobcov a pod.

7. Poskytovanie informácií členom organizácií výrobcov (vrátane informačných podujatí, reklamy pre potenciálnych členov)

8. Hardvér a softvér na správu členstva v organizácií výrobcov

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. f) Marketingové a propagačné služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

TRANS(47(1)(e)) - – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov

67.4.9 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Kód intervencie (členský štát)	67.4.9
Názov intervencie	Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania
Typ intervencie	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je posilnenie trvalej udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania. Zlepšenie existujúcich skladovacích technológií a alternatívne logistické postupy môžu viesť k zníženiu emisií.

Predmet podpory:

1. Investície do udržateľných logistických systémov
2. Investície do zlepšenia a zachovania kvality spracovania, skladovania a prepravy
3. Výstavba chladiarenských a skladovacích priestorov šetrných ku klíme
4. Zlepšenie existujúcej technológie skladovania a to aj s ohľadom na ochranu klímy
5. Vybavenie dopravných prostriedkov
6. Tvorba konceptov na zníženie emisií
7. Investície do ustajňovacích priestorov vrátane technológií vrátane spracovania, balenia a pod.

Oprávnení žiadatelia:
Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. g) Služby poskytované v oblasti infraštruktúry odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

67.4.11 - Propagácia a marketing

Kód intervencie (členský štát)	67.4.11
Názov intervencie	Propagácia a marketing
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Marketing výrobkov a jeho význam v súčasnosti rastie, pričom ho možno považovať za základnú funkciu organizácií výrobcov.

Organizácie výrobcov musia aktívne pristupovať k maloobchodu s vlastnou ponukou, novými (kvalitnými) výrobkami a službami, vyhľadávať kupujúcich, skúmať ich zvyky, priania a potreby.

K hlavným marketingovým aktivitám patrí výskum, vývoj nových produktov, ich distribúcia, komunikácia so zákazníkom, tvorba cenovej politiky a poskytovanie služieb zákazníkovi. Kvalitný marketing by mal prebiehať kontinuálne, plánovane, v súlade s dlhodobou stratégiou firmy a s využitím všetkých dostupných nástrojov.

Predmet podpory:

1. Propagácia priameho marketingu (napr. marketing, predajne, predajné autá, predajné automaty)
2. Obstaranie softvéru a hardvéru

3. Náklady súvisiace s vypracovaním marketingovej stratégie za účelom zlepšenia úrovne predaja (vecné, personálne náklady)
4. Náklady na vytvorenie loga a spoločnej marketingovej stratégie organizácie výrobcov
5. Investície súvisiace so zabezpečením prípravy produktov podľa potrieb trhu
6. Investície na vytvorenie potrebnej infraštruktúry a zabezpečenie logistiky

Oprávnení žiadatelia:
Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. f) Marketingové a propagačné služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

INVVO(47(2)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov uvedených na trh, a to aj v prípade hromadného skladovania

67.4.6 - Efektívne riadenie objemov

Kód intervencie (členský štát)	67.4.6
Názov intervencie	Efektívne riadenie objemov
Typ intervencie	INVVO(47(2)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov uvedených na trh, a to aj v prípade hromadného skladovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je zabezpečenie stabilizácie organizácie výrobcov a jej členov.

Predmet podpory:

1. Investície na obstaranie technológií a zariadení na skladovanie
2. Výdavky zlepšujúce hodnotu skladovaných produktov
3. Investície do hmotného a nehmotného majetku
4. Výdavky súvisiace so zavedením efektívneho modelu riadenia objemov výroby
5. Manažment riadenia objemu výroby

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

COMM(47(2)(l)) - – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov

67.4.5 - Krízová komunikácia

Kód intervencie (členský štát)	67.4.5
Názov intervencie	Krízová komunikácia
Typ intervencie	COMM(47(2)(l)) – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je posilniť komunikačné opatrenia v krízových situáciách za účelom zvyšovania povedomia a informovanosti spotrebiteľov.

Predmet podpory:

Komunikačné opatrenia v čase krízy na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov (napr. propagačné a informačné podujatia, reklamné materiály).

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. d) Prednáškové a poradenské služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

Bravčové mäso

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.5 - Bravčové mäso	Priemerná		R.9; R.10; R.11;

Opis

67.5 - Bravčové mäso

V sektore bravčového mäsa je plánovaná jednotková suma stanovená na úrovni operačných programov. Pri určovaní jednotkovej sumy sa vychádzalo zo záväznej alokácie finančných prostriedkov z priamych platieb na typy intervencií v iných sektoroch na konkrétne finančné roky. Následne bola finančná alokácia z priamych platieb rozdelená medzi iné sektory (zemiaky, mlieko a mliečne výrobky, bravčové mäso, ovčie a kozie mäso). Jednotková suma bola stanovená ako pomer finančnej alokácie na sektor bravčového mäsa po prerozdelení finančnej alokácie z priamych platieb medzi jednotlivé sektory a odhadovaný počet organizácií výrobcov s operačným programom. Nakoľko ide o sektor bez organizácií výrobcov a operačných programov nebolo možné vychádzať z konkrétnych údajov o operačných fondoch z predchádzajúcich období.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2023 - 2028
67.5 - Bravčové mäso	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	88 824,00	203 925,00	330 681,00	306 994,00	306 994,00	
	O.35 (unit: Operačné programy)	0,00	1,00	2,00	2,00	3,00	3,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	88 824,00	407 850,00	661 362,00	920 982,00	920 982,00	3 000 000,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

67.5.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu

Kód intervencie (členský štát)	67.5.1
Názov intervencie	Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Bravčové mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je zabezpečiť trhovoorientovanú výrobu, kontrolu objemu výroby ako aj kontrolu typu vyrábaných produktov prostredníctvom riadneho plánovania výroby založenom na akciách zameraných na vytvorenie výroby založenej na dopyte.

Organizácie výrobcov by mali konať v súlade s požiadavkami trhu, preto je nevyhnutné zabezpečiť vhodné plánovanie výroby založené na prognóze ponuky a dopytu. Taktiež by sa mali zamerať na ponuku nových produktov a služieb.

Predmet podpory:

1.Obstaranie hmotného a nehmotného majetku

2.Investície do IT (vrátane softvéru)

3.Systémy vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom

4.Investície súvisiace s operatívnym plánovaním

5.Náklady na vypracovanie trhových analýz (prieskum trhu)/marketingových stratégií

6.Náklady na vypracovanie plánov výroby a predaja

7.Náklady na analýzu možností zavádzania nových produktov/nové odbytové kanály

Oprávnení žiadatelia: Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ 1308/2013 a skupiny výrobcov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50% skutočných výdavkov a sa zvýši na 60% v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

67.5.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály

Kód intervencie (členský štát)	67.5.2
Názov intervencie	Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Bravčové mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je prostredníctvom vytvárania organizácií výrobcov/skupín výrobcov, združení organizácií výrobcov koncentrovať ponuku a posilniť vyjednávaciu pozíciu voči odberateľom. Horizontálne spolupráce môžu prispieť k zlepšeniu logistiky, skladovania a spracovania výrobkov, môžu znížiť výrobné a transakčné náklady a zlepšiť inovačný potenciál.

Predmet podpory:

1.Obstaranie hmotného a nehmotného majetku

2.Marektingové aktivity vrátane priameho marketingu a hľadania nových alternatívnym odbytových kanálov

3.Náklady na obstaranie zariadení na spoločné riadenie ponuky (napr. zariadenia na spoločný zvoz, chladenie, spracovanie alebo balenie)

4.Náklady na spoločné obstarávanie vstupov

Oprávnení žiadatelia: Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ 1308/2013 a skupiny výrobcov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50% skutočných výdavkov a sa zvýši na 60% v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

67.5.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania

Kód intervencie (členský štát)	67.5.3
Názov intervencie	Zlepšenie podmienok zamestnávania
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
EMPL() improving the conditions of employment and ensuring compliance with the employer obligations as well as occupational health and safety requirements in accordance with Directives 89/391/EEC, 2009/104/EC and (EU) 2019/1152

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.1	Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Bravčové mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovania povinností zamestnávateľa, vrátane bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci.

Predmet podpory:

1.Nákup ochranných pomôcok a odevov pre zamestnancov

2.Modernizácia spoločných zariadení zamestnancov

3.Poradenské služby a vzdelávacie aktivity (napr. školenia, semináre) pre zamestnancov za účelom informovanosti v oblasti pracovného práva, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Oprávnení žiadatelia: Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ 1308/2013 a skupiny výrobcov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50% skutočných výdavkov a sa zvýši na 60% v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. d) Prednáškové a poradenské služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií

Kód intervencie (členský štát)	67.5.5
Názov intervencie	Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Bravčové mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je prispieť k ochrane klímy znižovaním emisií skleníkových plynov a úspore energie a využívaniu alternatívnych zdrojov energie.

Predmet podpory:

1.Investície súvisiace s optimalizáciou existujúcich systémov ako napr. pri výrobe, spracovaní, skladovaní

2.Investície do nových systémov a zariadení šetrných k životnému prostrediu napr. pri výrobe, spracovaní, skladovaní

3.Investície súvisiace úpravou strojov/zariadení na stroje/zariadenia s alternatívnym pohonom

4.Alternatívne zdroje energie (náklady na financovanie na zdroje energie vyrábané udržateľným spôsobom)

5.Poradenstvo v oblasti energetickej účinnosti

Oprávnení žiadatelia: Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ 1308/2013 a skupiny výrobcov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50% skutočných výdavkov a sa zvýši na 60% v prípade organizácií

výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

TRANS(47(1)(e)) - – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov

67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Kód intervencie (členský štát)	67.5.4
Názov intervencie	Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania
Typ intervencie	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Bravčové mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je posilnenie trvalej udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania. Zlepšenie existujúcich skladovacích technológií a alternatívne logistické postupy môžu viesť k zníženiu emisií.

Predmet podpory:

1. Investície do udržateľných logistických systémov
2. Investície do zlepšenia a zachovania kvality spracovania, skladovania a prepravy
3. Výstavba chladiarenských a skladovacích priestorov šetrných ku klíme
4. Zlepšenie existujúcej technológie skladovania a to aj s ohľadom na ochranu klímy
5. Vybavenie dopravných prostriedkov
6. Tvorba konceptov na zníženie emisí
7. Investície do ustajňovacích priestorov vrátane technológií vrátane spracovania, balenia a pod.

Oprávnení žiadatelia: Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ 1308/2013

a skupiny výrobcov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50% skutočných výdavkov a sa zvýši na 60% v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. g) Služby poskytované v oblasti infraštruktúry odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

67.5.6 - Propagácia a marketing

Kód intervencie (členský štát)	67.5.6
Názov intervencie	Propagácia a marketing
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Bravčové mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Marketing výrobkov a jeho význam v súčasnosti rastie, pričom ho možno považovať za základnú funkciu organizácií výrobcov.

Organizácie výrobcov musia aktívne pristupovať k maloobchodu s vlastnou ponukou, novými (kvalitnými) výrobkami a službami, vyhľadávať kupujúcich, skúmať ich zvyky, priania a potreby.

K hlavným marketingovým aktivitám patrí výskum, vývoj nových produktov, ich distribúcia, komunikácia so zákazníkom, tvorba cenovej politiky a poskytovanie služieb zákazníkovi. Kvalitný marketing by mal prebiehať kontinuálne, plánovane, v súlade s dlhodobou stratégiou firmy a s využitím všetkých dostupných nástrojov.

Predmet podpory:

1.Propagácia priameho marketingu (napr. marketing, predajne, predajné autá, predajné automaty)

2.Obstaranie softvéru a hardvéru

3.Náklady súvisiace s vypracovaním marketingovej stratégie za účelom zlepšenia úrovne predaja (vecné,

personálne náklady)
4.Náklady na vytvorenie loga a spoločnej marketingovej stratégie organizácie výrobcov
5.Investície súvisiace so zabezpečením prípravy produktov podľa potrieb trhu
6.Investície na vytvorenie potrebnej infraštruktúry a zabezpečenie logistiky
Oprávnení žiadatelia: Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ 1308/2013 a skupiny výrobcov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50% skutočných výdavkov a sa zvýši na 60% v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. f) Marketingové a propagačné služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

Ovčie a kozie mäso

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.6 - Ovčie a kozie mäso	Priemerná		R.9; R.10; R.11;

Opis

67.6 - Ovčie a kozie mäso

V sektore ovčieho a kozieho mäsa je plánovaná jednotková suma stanovená na úrovni operačných programov. Pri určovaní jednotkovej sumy sa vychádzalo zo záväznej alokácia finančných prostriedkov z priamych platieb na typy intervencií v iných sektoroch na konkrétne finančné roky. Následne bola finančná alokácia z priamych platieb rozdelená medzi iné sektory (zemiaky, mlieko a mliečne výrobky, bravčové mäso a ovčie a kozie mäso).

Jednotková suma bola stanovená ako pomer finančnej alokácie na sektor ovčieho a kozieho mäsa po prerozdelení finančnej alokácie z priamych platieb medzi jednotlivé sektory a odhadovaný počet organizácií výrobcov s operačným programom. Nakoľko ide o sektor bez organizácií výrobcov a operačných programov nebolo možné vychádzať z konkrétnych údajov o operačných fondoch z predchádzajúcich období. Do úvahy sa pri plánovaní preto brali údaje od odbytovej organizácie pôsobiacej v sektore ovčieho a kozieho mäsa.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2023 - 2028
67.6 - Ovčie a kozie mäso	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)		44 412,00	203 925,00	165 340,50	230 245,50	230 245,50	
	O.35 (unit: Operačné programy)		1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		44 412,00	203 925,00	330 681,00	460 491,00	460 491,00	1 500 000,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

67.6.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu

Kód intervencie (členský štát)	67.6.1
Názov intervencie	Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovčie a kozie mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je zabezpečiť trhovoorientovanú výrobu, kontrolu objemu výroby ako aj kontrolu typu vyrábaných produktov prostredníctvom riadneho plánovania výroby založenom na akciách zameraných na vytvorenie výroby založenej na dopyte.

Organizácie výrobcov by mali konať v súlade s požiadavkami trhu, preto je nevyhnutné zabezpečiť vhodné plánovanie výroby založené na prognóze ponuky a dopytu. Taktiež by sa mali zamerať na ponuku nových produktov a služieb.

Predmet podpory:

1.Obstaranie hmotného a nehmotného majetku

2.Investície do IT (vrátane softvéru)

3.Systémy vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom

4.Investície súvisiace s operatívnym plánovaním

5.Náklady na vypracovanie trhových analýz (prieskum trhu)/marketingových stratégií

6.Náklady na vypracovanie plánov výroby a predaja
7.Náklady na analýzu možností zavádzania nových produktov/nové odbytové kanály

Oprávnení žiadatelia:
Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.
Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

67.6.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály

Kód intervencie (členský štát)	67.6.2
Názov intervencie	Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovčie a kozie mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je prostredníctvom vytvárania organizácií výrobcov/skupín výrobcov, združení organizácií výrobcov koncentrovať ponuku a posilniť vyjednávaciu pozíciu voči odberateľom. Horizontálne spolupráce môžu prispieť k zlepšeniu logistiky, skladovania a spracovania výrobkov, môžu znížiť výrobné a transakčné náklady a zlepšiť inovačný potenciál.

Predmet podpory:

1. Obstaranie hmotného a nehmotného majetku
2. Marketingové aktivity vrátane priameho marketingu a hľadania nových alternatívnym odbytových kanálov
3. Náklady na obstaranie zariadení na spoločné riadenie ponuky (napr. zariadenia na spoločný zvoz, chladenie, spracovanie alebo balenie)
4. Náklady na spoločné obstarávanie vstupov

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

67.6.3 - Propagácia a marketing

Kód intervencie (členský štát)	67.6.3
Názov intervencie	Propagácia a marketing
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Ovčie a kozie mäso Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Marketing výrobkov a jeho význam v súčasnosti rastie, pričom ho možno považovať za základnú funkciu organizácií výrobcov.

Organizácie výrobcov musia aktívne pristupovať k maloobchodu s vlastnou ponukou, novými (kvalitnými) výrobkami a službami, vyhľadávať kupujúcich, skúmať ich zvyky, priania a potreby.

K hlavným marketingovým aktivitám patrí výskum, vývoj nových produktov, ich distribúcia, komunikácia so zákazníkom, tvorba cenovej politiky a poskytovanie služieb zákazníkovi. Kvalitný marketing by mal prebiehať kontinuálne, plánovane, v súlade s dlhodobou stratégiou firmy a s využitím všetkých dostupných nástrojov.

Predmet podpory:

1.Propagácia priameho marketingu (napr. marketing, predajne, predajné autá, predajné automaty)

2.Obstaranie softvéru a hardvéru

3.Náklady súvisiace s vypracovaním marketingovej stratégie za účelom zlepšenia úrovne predaja (vecné, personálne náklady)

4.Náklady na vytvorenie loga a spoločnej marketingovej stratégie organizácie výrobcov

5.Investície súvisiace so zabezpečením prípravy produktov podľa potrieb trhu

6.Investície na vytvorenie potrebnej infraštruktúry a zabezpečenie logistiky

Oprávnení žiadatelia:

Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 a skupiny výrobcov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a sa zvýši na 60 % v prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s písm. f) Marketingové a propagačné služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI
Zemiaky
0701 - Zemiaky, čerstvé alebo chladené

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.1.1 - Príspevok do operačných fondov skupín výrobcov alebo organizácií výrobcov - zemiaky	Priemerná		R.9; R.10; R.11; R.16; R.22; R.26;
67.2.1 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov	Priemerná		R.10; R.11;
67.3.1 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov	Priemerná		R.10; R.11;

Opis

67.1.1 - Príspevok do operačných fondov skupín výrobcov alebo organizácií výrobcov - zemiaky

Jednotková suma je stanovená odhadom. Objem predanej produkcie sa líši každý rok, nie je možné naplánovať jednotkovú sumu na 5 rokov. Tento sektor nemá doteraz vytvorenú štruktúru organizácií výrobcov. Z celkovej sumy podpory bude tvoriť na intervenciu 90%, z čoho 15% bude na opatrenia, predchádzajúce zmene klímy.

67.2.1 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov

Jednotková suma je stanovená odhadom.

67.3.1 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov

Jednotková suma je stanovená odhadom. Objem predanej produkcie sa líši každý rok, nie je možné naplánovať jednotkovú sumu na 5 rokov. Tento sektor nemá doteraz vytvorenú štruktúru organizácií výrobcov. Z celkovej sumy podpory budú tvoriť na intervenciu 4%.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total 2023 - 2028
67.1.1 - Príspevok do operačných fondov skupín výrobcov alebo organizácií výrobcov - zemiaky	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)		121 118,00	191 958,50	422 541,50	794 665,50	794 665,50	
	O.35 (unit: Operačné programy)		2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		242 236,00	767 834,00	1 690 166,00	3 178 663,00	3 178 663,00	9 057 562,00
67.2.1 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)		90 000,00	50 000,00	50 000,00	100 000,00	100 000,00	
	O.35 (unit: Operačné programy)		2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		180 000,00	200 000,00	200 000,00	400 000,00	400 000,00	1 380 000,00
67.3.1 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)		100 000,00	72 500,00	72 500,00	125 000,00	125 000,00	
	O.35 (unit: Operačné programy)		2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia		200 000,00	290 000,00	290 000,00	500 000,00	500 000,00	1 780 000,00

	(celkové výdavky Únie v EUR)							

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov

Kód intervencie (členský štát)	67.1
Názov intervencie	Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Zemiaky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami

R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú skupiny výrobcov a uznané organizácie výrobcov podľa nariadenia 1308/2013.

Oprávnené náklady:

1) náklady ohľadom vypracovania plánu predaja, plánu výroby členov OV podľa požiadaviek trhu, vrátane vhodného softvéru a hardvéru, náklady na prieskum trhu na pravidelnej báze, náklady na zhodnotenie možnosti zavádzania nových produktov

2) náklady na agrotechnické analýzy, ako je rozbor pôdy (výber pôdy s vhodným zastúpením živín, bez kontaminácie cudzorodými látkami)

3) nákup zariadenia a strojového vybavenia pre zlepšenie kvality a obchodnej hodnoty produkcie vo výrobe; výdavky na pozberové technológie

4) investície na výstavbu chladiarenských skladov

5) obstaranie zariadenia pre skladovanie zemiakov s riadenou atmosférou alebo s chladením,

6) výdavky zlepšujúce hodnotu skladovaných produktov na predĺženie ich skladovateľnosti a shelf – life pri predaji.

7) vytvorenie/ posilnenie funkcie manažéra kvality, zodpovednosť za operácie vedúce k zlepšeniu kvality a zvýšeniu obchodnej hodnoty produkcie, vrátane agrotechnického monitoringu

8) dosiahnutie alebo obnova certifikátu v systémoch riadenia kvality, poradenstvo ohľadom certifikácie a náklady na audity spojené so systémami riadenia kvality

9) obstaranie technologickej linky na kontrolu kvality (monitorovacie a triediace zariadenia)

10) náklady ohľadom výskumného pestovania nových druhov a odrôd v našich klimatických podmienkach, rozšíriť možnosti pre pestovateľov

11) zavádzanie nových procesov do výroby prinášajúcich šetrenie výrobných zdrojov , alebo zvyšovania kvality prípadne zvyšovania obchodnej hodnoty produktov

12) náklady na budovanie závlahových systémov, vrátane kvapkovej závlahy, údržba funkčných závlahových systémov, ktoré prispejú k šetreniu vodou

13) náklady na obstaranie liniek na recykláciu vody pri pozberovej úprave, čím prispejú k šetreniu vodou

náklady na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov

Intervencia má za cieľ motivovať zakladanie organizácií výrobcov v sektore zemiakov a posilnenie ich funkčnosti vplyvom vybraných opatrení. Podpora v tejto intervencii je cielená na investície do hnuteľných a nehnuteľných aktív, najmä infraštruktúry a systémov na riadenie a zlepšovanie kvality výrobkov. Zároveň sa pomocou tejto intervencie budú posilňovať opatrenia zamerané na predchádzanie klimatickým zmenám, formou využitia energie z obnoviteľných zdrojov. Dôležitým faktorom je využívanie systémov, ktoré zabezpečia efektívne využitie vody, ako sú budovanie šetrných závlahových systémov a využitie recyklácie pri pozberovej úprave produkcie.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

60% financovanie operačných fondov, ktoré sú tvorené z hodnoty objemu predanej produkcie vo výške 6%.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov

Kód intervencie (členský štát)	67.3
Názov intervencie	Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Zemiaky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú skupiny výrobcov a uznané organizácie výrobcov podľa nariadenia EÚ 1308/2013.

Čl.47 a) investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum, experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

xi) zlepšovanie kvality výrobkov

Čl.47 g) vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality

Čl.47 h) vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom

Oprávnené náklady:

-preplatenie nákladov na manažment vysledovateľnosti
-náklady na obstaranie vhodného softvéru a hardvéru pre zabezpečenie vysledovateľnosti
-dosiahnutie alebo obnova certifikátu v systémoch riadenia kvality,
-náklady na poradenstvo ohľadom certifikácie a zvyšovania kvality produkcie
-náklady na audity spojené so systémami riadenia kvality
-obstaranie vhodného SW a HW pre riadenie kvality
-náklady spojené so získaním chráneného označenia, ako sú vypracovanie špecifikácie, prihlasovací proces
-náklady spojené s kontrolou dodržiavania podmienok používania chráneného označenia, aby sa zabezpečili požiadavky na oprávnenosť používania chránených označení

Intervencia má za cieľ vybudovanie účinných systémov vysledovateľnosti produkcie od spotrebiteľa až na úroveň pestovateľskej jednotky. Intervencia má tiež za cieľ podporiť zapojenie sa organizácií výrobcov do systémov schém kvality Únie, najmä získania chránených označení pre produkciu zo špecifických oblastí SR. Vykonávanie systémov kvality prispieva k podpore predaja produkcie členov organizácií výrobcov. Podporuje sa zvyšovanie kvality produkcie a jej lepšia predajnosť.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50% financovanie operačných fondov, ktoré sú tvorené z hodnoty objemu predanej produkcie vo výške 6%.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Odsek 2 prílohy 2 k Dohode WTO

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom. Podpora bude v súlade s odsekom 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

HARIN(47(2)(i)) - – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku

67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov

Kód intervencie (členský štát)	67.2
Názov intervencie	Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov
Typ intervencie	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

CAP SECTORAL OBJECTIVE Code + Description
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Share of farms participating in producer groups, producer organisations, local markets, short supply chain circuits and quality schemes supported by the CAP
R.11/Zemiaky Share of value of marketed production by producer organisations or producer groups with operational programmes in certain sectors
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú skupiny výrobcov a uznané organizácie výrobcov podľa nariadenia EÚ č.1308/2013.

Oprávnené náklady:

-náklady na vytvorenie, naplnenie a doplnenie vzájomných fondov zo strany organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 alebo podľa článku 67 ods. 7 nariadenia EÚ o SP;

-investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov

uvedených na trh, a to aj v prípade hromadného skladovania;
-hromadné skladovanie výrobkov vyrobených organizáciou výrobcov alebo jej členmi a v prípade potreby aj kolektívne spracovanie s cieľom uľahčiť uvedené skladovanie;
poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku;

Intervencia zabezpečuje plnenie opatrení na predchádzanie krízam a riadeniu rizika.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

60% financovanie operačných fondov, ktoré sú tvorené z hodnoty objemu predanej produkcie vo výške 6%.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Green Box

Odsek 11 prílohy 2 k Dohode WTO

Domáca podpora spĺňa požiadavky na vyňatie zo záväzkov na zníženie podľa Dohody WTO o poľnohospodárstve. Podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov a nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

5.3 Rural Development Interventions

ENVCLIM(70) - Environmental, climate-related and other management commitments

70.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému

Kód intervencie (členský štát)	70.1
Názov intervencie	Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.12 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.23 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť vodnú bilanciu

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Touto intervenciou sa bude podporovať ochrana a údržba vysadených stromov vo vzťahu k intervencii „Zakladanie agrolesníckeho systému“, a to počas 5 rokov záväzku po výsadbe. Dreviny na ornej pôde významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu, zlepšeniu štruktúry pôdy a významným spôsobom zvyšujú diverzitu druhov v krajine. Dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS, pričom sa dobrovoľne zaviažu plniť záväzok na obdobie 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

·plocha oprávneného hektára, ktorá bola zaradená do intervencie „Zakladanie agrolesníckeho systému".

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku intervencie:

·zabezpečiť riadne ošetrovanie (ochranu a údržbu) vysadených drevín po dobu 5 rokov.

·počet životaschopných jedincov z vysadených drevín nesmie klesnúť pod úroveň 80%;

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b)

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**

☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Agrolesnícke systémy - orná pôda (603 EUR/ha stromy); trvalý trávny porast (611 EUR/ha stromy)

Metóda výpočtu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe Strategického plánu SPP 2023-2027 a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☒ result based (with possibility to pick and choose)

☐ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Povinnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.
Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.1.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - orná pôda	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.12; R.14; R.23;	Nie
70.1.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - trvalý trávny porast	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.12; R.14; R.23;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.1.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - orná pôda

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

70.1.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - trvalý trávny porast

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.1.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - orná pôda (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			603,00	603,00	603,00	603,00	603,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
70.1.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné			611,00	611,00	611,00	611,00	611,00	

Agro-lesníckeho systému - trvalý trávny porast (Grant - Jednotná)	výdavky v EUR)								
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
TOTAL	O.16 (unit: hektár)			400,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00	5 800,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			242 000,00	242 000,00	816 050,00	816 050,00	816 050,00	2 932 150,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			153 356,00	153 356,00	517 131,00	517 131,00	517 131,00	1 858 105,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure								

	in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov

Kód intervencie (členský štát)	70.10
Názov intervencie	Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.15. Počet hektárov (využívaných na účely lesného hospodárstva) alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Vysoká	Áno
6.4	Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.30 Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb
R.33 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia vychádza z cieľov EÚ v SPP a nariadenia EÚ 2021/2115, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov. Intervencia reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť ochranu biodiverzity lesníckych oblastí. Intervencia je taktiež v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027.

Operácie LESK CHVÚ a ÚEV

Cieľom opatrenia je poskytnutie podpory súkromným a verejným obhospodarovateľom lesov alebo združeniam súkromných alebo verejných obhospodarovateľov lesa za vykonávanie lesnícko-environmentálnych a klimatických záväzkov. Poskytnuté platby presahujú príslušné povinné požiadavky stanovené zákonom o lesoch a zákonom o ochrane prírody a krajiny SR. Cielené manažovanie chránených

lesných oblastí s nadštandardnými postupmi zabezpečuje zachovanie a zvýšenie biologickej diverzity v územiach Natura 2000 a tým aj v oblastiach s vysokou prírodnou hodnotou. Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

Operácia LEKS ochrana hlucháňa hôrneho *(Tetrao urogallus)*

Cieľom podpory v chránených vtáčích územiach je realizovať postupy, ktoré vhodnými výchovnými zásahmi do lesných porastov buď priamo vytvoria vhodný biotop pre hlucháňa hôrneho, alebo vytvoria predpoklad na obnovu biotopu hlucháňa v nadchádzajúcom programovom období. V prípade realizácie na dostatočnej rozlohe lesných porastov má toto opatrenie predpoklad zastaviť úbytok hlucháňa hôrneho a zastabilizovať jeho populáciu tak, aby jej prežívanie na Slovensku bolo dlhodobo udržateľné. Z tohto opatrenia budú následne benefitovať aj ďalšie druhy, ktoré obývajú rovnaké biotopy horských lesov.

Vybrané druhy vtákov pre operáciu LEKS CHVÚ:

Dravce a sovy: včelár lesný *(Pernis apivorus)*, haja tmavá *(Milvus migrans)*, haja červená *(Milvus milvus)*, orliak morský *(Haliaeetus albicilla)*, hadiar krátkoprstý *(Circaetus gallicus)*, orol krikľavý *(Clanga pomarina)*, orol kráľovský *(Aquila heliacal)*, orol skalný *(Aquila chrysaetos)*, sokol hároh *(Falco cherrug)*, sokol sťahovavý *(Falco peregrinus)*, výr skalný *(Bubo bubo)*, kuvik vrabčí *(Glaucidium passerinum)*, sova dlhochvostá *(Strix uralensis)*, kuvik kapcavý *(Aegolius funereus)*

Brodivce: bocian čierny *(Ciconia nigra)*

Dutinové hniezdiče: žlna sivá *(Picus canus)*, ďateľ čierny *(Dryocopus martius)*, ďateľ prostredný (*Leiopicus medius*), ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos)*, ďateľ trojprstý *(Picoides tridactylus)*, muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva)*, muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis)*

Lesné kury: hlucháň hôrny *(Tetrao urogallus),* tetrov hôľniak *(Lyrurus tetrix)*

Výberové kritériá:

Výberové kritériá pre operáciu LEKS CHVÚ:

Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:

1. súbeh plôch chráneného vtáčieho územia a územia európskeho významu (ak realizuje podmienky pre operáciu CHVU),
2. plocha lesného pozemku s väčším počtom chránených druhov vtákov v zostupnej tendencii (doklad poskytuje príslušná organizácia ochrany príordy),
3. plocha lesného pozemku v záväzku ochrany v zostupnej tendencii.

Výberové kritériá pre operáciu LEKS ÚEV:

Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:

1. súbeh plôch chráneného vtáčieho územia a územia európskeho významu (ak realizuje podmienky pre operáciu CHVÚ),
2. plocha lesného pozemku v 4. stupni územnej ochrany v zostupnej tendencii podľa veľkosti a aktuálneho stavu (búdú sa uprednostňovať biotopy v zlom a nevyhovujúcom stave).
3. plocha lesného pozemku v 3. stupni územnej ochrany v zostupnej tendencii podľa veľkosti a aktuálneho stavu (búdú sa uprednostňovať biotopy v zlom a nevyhovujúcom stave).

Výberové kritériá pre operáciu LEKS ochrana hlucháňa hôrneho:

Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:

1. veľkosť plôch lesného pozemku, s ktorým žiadateľ vstupuje do záväzku (v zostupnom poradí).

Prepojenie na relevantnú národnú legislatívu

- zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ pre operácie:

Súkromní a verejní obhospodarovatelia lesa alebo združenia súkromných a verejných obhospodarovateľov lesa s právnou subjektivitou.

Podmienky oprávnenosti operácií:

Podmienky oprávnenosti pre operáciu LEKS CHVÚ:

1. vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha lesného porastu v stanovenom chránenom vtáčom území.
2. mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán).

Podmienky oprávnenosti pre operáciu LEKS ÚEV:

1. vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha lesného porastu vo 4 . a/ alebo v 3.stupniochrany nachádzajúceho sa v ÚEV.
2. mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán).

Podmienky oprávnenosti pre operáciu LEKS ochranu hlucháňa hôrneho:

1. vstúpiť do operácie minimálne s 1 ha lesného porastu v stanovenej územnej pôsobnosti oblastí biotopov, do ktorých zasahujú biotopy hlucháňa hôrneho.
2. Operácia sa bude realizovať v porastoch mimo piateho stupňa ochrany, a podmienkou je mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán), podľa ktorého musí byť vek porastu v čase vstupu do záväzku 20-50 rokov. V prípade viacetážových porastov ide o vek hornej etáže. Operáciu je možné vykonávať len v hospodárskych lesoch a lesoch osobitného určenia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzkov operácií:

Príjemcovia podpory v rámci operácie LEKS CHVÚ sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:

1.pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne o 10 ks živých stojacich stromov na 1 ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Stromy ponechávať prioritne v bioskupinách. Smrek obyčajný je možné ponechať od 5. vegetačného stupňa. Medzi stromami ponechanými na dožitie nesmú byť inváz ne dreviny.

2. na ploche odkrytej obnovnou ťažbou po dorube dosiahnuť zabezpečené prirodzené zmladenie, alebo prirodzené dreviny z podsadieb na minimálne 65 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi.
3. ponechať časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných a obnovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných a 3% pri obnovných zásahoch.
4. na lesných pozemkoch, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín s výnimkou použitia feromónových odparníkov, netoxických prípravkov na ošetrenie kmeňov po ťažbe a aplikácii na drevnú hmotu (v prípade jej napadnutia hmyzom), uskladnenú na odvozných miestach, so súhlasom príslušnej organizácii ochrany príroddy.
5. pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly.

6.pri obnovnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy, ak budú takto označené príslušnou organizácii ochrany prírody, pre vtáky, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ maximálne o 7 ks/ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s tým, že tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami z 1. záväzku.

7.ponechať minimálne 5 m^3 hrubej drevnej hmoty na hektár obnovovanej plochy ako odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy. Myslí sa „hrubé odumreté drevo“, stojace alebo ležiace so

strednou hrúbkou dosahujúcou minimálne hrúbku stredného kmeňa hornej etáže.

8. na hniezdnych lokalitách ohrozených druhov vtákov vylúčiť (spravidla na 5 mesiacov, v rozmedzí od 16. 2. do 31.8. podľa pokynov príslušnej organizácii ochrany prírody uvedených v doklade o výskyte druhu) lesohospodársku činnosť najmä ťažbu dreva, približovanie dreva, stavbu a rekonštrukciu lesných ciest a pohyb mechanizmov, s výnimkou ich prejazdu. Za lokalitu je považované príslušné JPRL, ktorá je predmetom záväzku, v ktorom je príslušnou organizáciou ochrany prírody evidovaný výskyt ohrozených druhov vtákov.

Príjemcovia podpory v rámci operácie LEKS ÚEV sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:

1.pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne o 10 ks živých stojacich stromov na 1 ha viac (prioritne v bioskupinách), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Smrek obyčajný je možné ponechať od 5. vegetačného stupňa. Medzi stromami ponechanými na dožitie nesmú byť inváz ne dreviny.

2. na ploche odkrytej obnovnou ťažbou po dorube dosiahnuť zabezpečené prirodzené zmladenie, alebo prirodzené dreviny z podsadieb na minimálne 65 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi.

3. ponechať časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných a obnovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných a 3% pri obnovných zásahoch.

4.pri obnovnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy, ak budú takto označené príslušnou organizáciou ochrany prírody , pre druhy, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV minimálne o 7 ks/ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s tým, že tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami z 1. záväzku.

5.ponechať minimálne 5 m3 hrubej drevnej hmoty na hektár obnovovanej plochy ako odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy. Myslí sa „hrubé odumreté drevo“, stojace alebo ležiace so strednou hrúbkou dosahujúcou minimálne hrúbku stredného kmeňa hornej etáže.

6.Pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly.

Príjemcovia podpory v rámci operácie LEKS ochranu hlucháňa hôrneho sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:

1. Vytvárať mozaikovité rozmiestnenie rozvoľnených a hustejších častí lesného porastu (pracovných polí) pri realizácii pestovných zásahov v jednotlivých lesných porastoch pri dodržaní zásad prebierky s nerovnomernou intenzitou. Prebierku v určených porastoch vykonávať s dostatočnou intenzitou tak, aby sa dosiahlo znížené zakmenenie porastu v skupinách mozaiky so silnejším zásahom, maximálne prípustné je však zníženie na úroveň 0,7. Celková plošná intenzita zásahu sa môže pohybovať od 30 do 70 % plochy porastu.
2. Pre podporu čučoriedkových zárastov vytvárať čistiny (porastové medzery) s výmerou 2 až 20 árov. Ich celková výmera však nesmie prekročiť 15% výmery porastu.
3. Udržiavať jarabinu a iné primiešané dreviny v podiely minimálne 10% z celkového výmery porastu (ak je ich menej, tak ponechať všetky).

4. Plochy so zníženým zakmenením prepojiť nerovnomernými prepojovacími koridormi. Pre tento účel je možné využiť aj približovacie linky a spojiť tak prepojenie takýchto plôch s rozčlenením porastu. Šírka približovacích liniek sa bude pohybovať na úrovni 3-5 m podľa zvolenej technológie ťažby. Linky je potrebné viesť nerovnomerne, prípadne meniť ich šírku v jednotlivých úsekoch.

5. Lesohospodársku činnosť realizovať len v období od 1. augusta do 31. januára budúceho roka a vylúčiť akúkoľvek rušivú činnosť mimo tohto obdobia.

6. Ponechávať odumreté vyschnuté stojace aj ležiace stromy s hrúbkou zodpovedajúcou strednej hrúbke porastu a vyššou v počte najmenej o 10 ks na hektár viac (keď ich je menej, tak všetky), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v platných programoch starostlivosti o lesy. Stromy

nesmú zasahovať do trasy liniek.

7. Pri zásahoch ponechávať cieľové stromy, ktorými sú hlbokozavetvené smreky, jedle, jarabina a brezy.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Prepojenie na relevantnú národnú legislatívu

· zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov;

· zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Tabuľka preukázania oprávnenosti platby LEKS CHVÚ

Názov Operácie Operácia zameraná na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia **Oblasť podpory:** Podpora biodiverzity v lesných oblastiach **Podmienka záväzku:**	a) Kondicionalita (GAEC)	b1) Minimálne požiadavky na hnojivá, POR, AW	b2) Národná legislatíva (Legislatíva EU)	c)Podmienky údržby poľnoh. plôch	d)Platby podľa čl.28 - intervencia Podmienka	**Výsledok ●●●**
1. pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne o 10 ks živých stojacich stromov na 1 ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Stromy ponechávať prioritne v bioskupinách. Smrek obyčajný je možné ponechať od 5. vegetačného stupňa. Medzi stromami ponechanými na dožitie nesmú byť inváznе dreviny	Nestanovuje	Nestanovuje	V nasledovných CHVÚ je vyhláškam MŽP SR stanovená podmienka ponechania 3 ks živých stromov: CHVÚ Bukovské vrchy CHVÚ Košická kotlina, CHVÚ Medzibodrožie Žiadateľ bude môcť vstúpiť do opatrenia len vtedy, ak bude plniť podmienky záväzku nad rámec všeobecných právnych prepisov resp. PSL.	Nestanovuje	Zatiaľ nestanovuje	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
2. na ploche odkrytej obnovnou ťažbou po dorube dosiahnuť zabezpečené prirodzené zmladenie, alebo prirodzené dreviny z podsadieb na minimálne 65 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi	nestanovuje	nestanovuje	Zákon o lesoch: prirodzená obnova, pri ktorej vzniká lesný porast zo semena alebo výmladkov stromov. Obhospodarovateľ lesa obnovuje lesné porasty sústavne a včas stanovištne vhodnými lesnými drevinami s uprednostňovaním prirodzenej obnovy tak, aby následný lesný porast splnil kritériá zabezpečeného lesného porastu.	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
3. ponechať časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných a obnovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných a 3% pri obnovných zásahoch	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
4. na lesných pozemkoch, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín s výnimkou použitia feromónových odparníkov, netoxických prípravkov na ošetrenie kmeňov po ťažbe a aplikácii na drevnú hmotu (v prípade jej napadnutia hmyzom), uskladnenú na odvozných miestach so súhlasom ŠOP SR	nestanovuje	nestanovuje	Niektoré Program starostlivosti CHVÚ premietnuté do programu starostlivosti o lesy stanovujú zákaz aplikácie chemických látok. Žiadateľ bude môcť vstúpiť do opatrenia len vtedy, ak mu záväzok nevyplýva aj z PSL.	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
5. pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
6. pri obnovnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy, ak budú takto označené ŠOP SR, pre vtáky, ktoré sú	Nestanovuje	Nestanovuje	V zmysle legislatívy SR (vyhlášok MŽP SR) **je v CHVÚ stanovené ponechať dutinové a hniezdne stromy, len,**	Nestanovuje	Zatiaľ nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu

predmetom ochrany CHVÚ maximálne o 7 ks/ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s tým, že tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami z 1. záväzku			**ak tak určí obnovný úrad životného prostredia:** 1. Bukovské vrchy 2.Cerova vrchovina 3.Horná Orava 4.Poľana 5.Košická kotlina 6.Medzibodrožie 7.Tribeč Niektoré PS CHVÚ premietnuté do PSL stanovujú takúto povinnosť. Žiadateľ bude môcť vstúpiť do opatrenia len vtedy, ak bude plniť podmienky záväzku nad rámec všeobecne právnych predpisov resp. PSL.			je uvedené rámce
7. ponechať minimálne 5 m^3 hrubej drevnej hmoty na hektár obnovovanej plochy ako odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy. Myslí sa „hrubé odumreté drevo“, stojace alebo ležiace so strednou hrúbkou dosahujúcou minimálne hrúbku stredného kmeňa hornej etáže.	Nestanovuje	Nestanovuje	Nestanovuje sa	Nestanovuje	Zatiaľ nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu je uvedené rámce
8. ha hniezdnych lokalitách ohrozených druhov vtákov vylúčiť (spravidla na 5 mesiacov, v rozmedzí od 16. 2. do 31.8. podľa pokynov ŠOP SR uvedených v doklade o výskyte druhu) lesohospodársku činnosť najmä ťažbu dreva,	nestanovuje	nestanovuje	V zmysle legislatívy SR (vyhlášky MŽP SR) je **lesohospodárska činnosť v intenciách stanoveného záväzku nerealizovateľná v nasledovných CHVÚ len, ak tak určí obvodný**	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu je uvedené rámce

približovanie dreva, stavbu a rekonštrukciu lesných ciest a pohyb mechanizmov, s výnimkou ich prejazdu. Za lokalitu je považované príslušné JPRL, ktorá je predmetom záväzku, v ktorom je ŠOPSR evidovaný výskyt ohrozených druhov vtákov			**úrad životného prostredia** : 1. Bukovské vrchy, 2. Cerová vrchovina – Porimavie, 3. Horná Orava, 4. Košická kotlina, 5. Kráľová, 6. Malé Karpaty, 7. Ostrovné lúky, 8. Poiplie, 9. Tatry, 10.Tribeč.			

Operácia zameraná na LEKS - územia európskeho významom

Názov operácie: Operácia zameraná na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – Územie európskeho významu **Oblasť podpory:** Podpora biodiverzity v lesných oblastiach **Podmienka:**	Kondicionalita (GAEC)	b1) Minimálne požiadavky na hnojivá, POR, AW	b2) Národná legislatíva (Legislatíva EU)	c)Podmienky údržby poľnoh. plôch	d)Platby podľa čl.28 - intervencia Podmienka	**Výsledok *****
pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne o 10 ks živých stojacich stromov na 1 ha viac (prioritne v bioskupinách), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Smrek obyčajný je možné ponechať od 5. vegetačného stupňa. Medzi stromami ponechanými na dožitie nesmú byť invázne dreviny	Nestanovuje	Nestanovuje	nestanovuje	Nestanovuje	Zatiaľ nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu je uvedené rámce
na ploche odkrytej obnovnou ťažbou po dorube dosiahnuť zabezpečené prirodzené zmladenie, alebo prirodzené dreviny z podsadieb na minimálne 65 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi	nestanovuje	nestanovuje	Zákon o lesoch: prirodzená obnova, pri ktorej vzniká lesný porast zo semena alebo výmladkov stromov. Obhospodarovateľ lesa obnovuje lesné porasty sústavne a včas stanovište vhodnými lesnými drevinami s uprednostňovaním prirodzenej obnovy tak, aby následný lesný porast splnil kritériá zabezpečeného lesného porastu.	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu je uvedené rámce
ponechať čaeť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných a obnovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu je

% pri výchovných a 3% pri obnovných zásahoch						uvedené rámce
pri obnovnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy, ak budú takto označené príslušnou organizáciou ochrany prírody , pre druhy, ktoré sú predmetom ochrany UEV minimálne o 7 ks/ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s tým, že tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami z 1.	nestanovuje	nestanovuje	Nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu je uvedené rámce
ponechať minimálne 5 m^3 hrubej drevnej hmoty na hektár obnovovanej plochy ako odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy. Myslí sa „hrubé odumreté drevo“, stojace alebo ležiace so strednou hrúbkou dosahujúcou minimálne hrúbku stredného kmeňa hornej etáže	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu je uvedené rámce
pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačne presahu je uvedené rámce

Tabuľka preukázania oprávnenosti platby LEKS – ochrana hlucháňa hôrneho

Názov intervencie: Intervencia zameraná na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho **Oblasť podpory:** Podpora biodiverzity v lesných oblastiach **Podmienka záväzku:**	Kondicionalita (GAEC)	b1) Minimálne požiadavky na hnojivá, POR, AW	b2) Národná legislatíva (Legislatíva EU)	c)Podmienky údržby poľnoh. plôch	d)Platby podľa čl.28 - intervencia Podmienka	**Výsledok *****
vytvárať mozaikovité rozmiestnenie rozvoľnených a hustejších častí lesného porastu (pracovných polí) pri realizácii pestovných zásahov v jednotlivých lesných porastoch pri dodržaní zásad prebierky s nerovnomernou intenzitou. Prebierku v určených porastoch vykonávať s dostatočnou intenzitou tak, aby sa dosiahlo znížené zakmenenie porastu v skupinách mozaiky so silnejším zásahom, maximálne prípustné je však zníženie na úroveň 0,7. Celková plošná intenzita zásahu sa môže pohybovať od 30 do 70 % plochy porastu	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Zákon o lesoch: Výchova lesa prečistkami a prebierkami sa vykonáva v rozsahu odporučenom programom starostlivosti o lesy alebo podľa návrhu hospodára (Záväzky intervencie musia ísť nad rámec PSL).	Nestanovuje sa	nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Pre podporu čučoriedkových zárastov vytvárať čistiny (porastové medzery) s výmerou 2 až 20 árov. Ich celková výmera však nesmie prekročiť 15% výmery porastu	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Udržiavať jarabinu a iné primiešané dreviny v podiely minimálne 10% z celkového výmery porastu (ak je ich menej, tak ponechať všetky)	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Plochy so zníženým zakmenením prepojiť nerovnomernými prepojovacími koridormi. Pre tento účel je možné využiť aj približovacie linky a spojiť tak prepojenie takýchto plôch s rozčlenením porastu. Šírka približovacích liniek sa bude pohybovať na úrovni 3-5 m podľa zvolenej technológie ťažby. Linky je potrebné viesť nerovnomerne, prípadne meniť ich šírku v jednotlivých úsekoch	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Zákon o lesoch: Zakazuje sa viesť cesty, zvážnice a približovacie linky korytami drobných vodných tokov v pozdĺžnom smere.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Lesohospodárske činnosti realizovať len v období od 1. augusta do 31. januára budúceho roka a vylúčiť akúkoľvek rušivú činnosť mimo tohto obdobia	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	V zmysle legislatívy SR (vyhlášky MŽP SR) je lesohospodárska činnosť v intenciách stanoveného záväzku nerealizovateľná v nasledovných CHVÚ len, **ak tak určí obvodný úrad životného prostredia):** 1. Horná Orava, 2. Tatry, 3. Poľana.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Ponechávať odumreté vyschnuté stojace aj ležiace stromy s hrúbkou zodpovedajúcou strednej hrúbke porastu a výškou v počte najmenej o 10 ks na hektár viac (keď ich je menej, tak všetky), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy. Stromy nesmú zasahovať do trasy liniek	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Niektoré PS CHVÚ premietnuté do PSL stanovujú takúto povinnosť. Žiadateľ bude môcť vstúpiť do opatrenia len vtedy, ak bude plniť podmienky záväzku nad rámec zákonnej legislatívy resp. PSL.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Pri zásahoch ponechávať cieľové stromy, ktorými sú hlbokozavetvené smreky, jedle, jarabina a brezy	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**

☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

LEKS CHVÚ – 123,75 €/ha
LEKS ÚEV – 111,44 €/ha
LEKS ochrana hlucháňa hôrneho - 147,4 €/ha

Metóda výpočtu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – Národné lesnícke centrum.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☐ result based (with possibility to pick and choose)

☒ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Žiadateľ sa zaväzuje plniť všetky záväzky v uvedených operáciách nad rámec opatrení stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v jednotlivých programoch starostlivosti o lesy.
Napr. záväzok operácie ponechať o 10 stromov viac (operácie LEKS CHVÚ a ÚEV), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych prepisoch, resp. v jednotlivých programoch starostlivosti o lesy. Ak napr. program starostlivosti o lesy stanovuje povinnosť ponechať 5 stromov na konkrétnej JPRL, žiadateľ je povinných ponechať spolu 15 stromov. Niektoré záväzky sa vo všeobecne právnych predpisoch a programoch starostlivosti o lesy nevyskytujú. Preto stačí, ak ich žiadateľ bude plniť v rámci samotnej podmienky záväzku (nemusí ísť nad rámec žiadnej zákonnej požiadavky).

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Právo získať takéto platby je stanovené ako súčasť jasne definovaného vládneho programu na ochranu životného prostredia alebo konzervačného programu a bude závisieť od plnenia špecifických podmienok v súlade s vládnym programom. Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojenú s plnením vládneho programu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.10.1 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.30; R.33;	Nie
70.10.2 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – územia európskeho významu	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.30; R.33;	Nie
70.10.3 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.30; R.33;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.10.1 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – Národné lesnícke centrum. Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby

70.10.2 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – územia európskeho významu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – Národné lesnícke centrum. Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby

70.10.3 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – Národné lesnícke centrum. Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.10.1 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		123,75	123,75	123,75	123,75	123,75		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy								

	(EUR)									
	O.15 (unit: hektár)		22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00		110 000,00
70.10.2 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – územia európskeho významu (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		111,44	111,44	111,44	111,44	111,44		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.15 (unit: hektár)		10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		50 000,00
70.10.3 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		147,40	147,40	147,40	147,40	147,40		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.15 (unit: hektár)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
TOTAL	O.15 (unit: hektár)		34 000,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00		170 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00		20 658 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29		13 091 291,45
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial								

	instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat

Kód intervencie (členský štát)	70.11
Názov intervencie	Podpora dobrých životných podmienok zvierat
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.18. Počet dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vypláca podpora na dobré životné podmienky zvierat, zdravie zvierat alebo posilnené opatrenia v oblasti biologickej bezpečnosti
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.43 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)
R.44 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia vychádza z cieľov EÚ v SPP a nariadenia EÚ, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov. Podpora bude mať charakter špecifickej platby na zviera. Intervencia je v súlade s cieľmi SPP ako i ostatnými prvkami zelenej dohody, predovšetkým so Stratégiou EÚ F2F „Z farmy na stôl“. Stratégia EK Z farmy na stôl si kladie za cieľ znížiť predaj antimikrobionálnych látok na polovicu (Predaj veterinárnych antimikrobiálnych látok na Slovensku vyjadrený v miligramoch na korekčnú jednotku populácie (mg/PCU) bol v roku 2018 na úrovni 49,3 mg/PCU, výrazne nižšej ako priemer EÚ (118,3 mg/PCU). Intervencia je taktiež v súlade s Národným akčným plánom na zníženie antimikrobionálnej rezistencie. Intervencia významne reaguje na slabú stránku v podobe vysokej koncentrácia zvierat v stajniach.

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz

Ovce a kozy trávia v ustajňovacom priestore významnú časť roka. V ňom realizujú všetky svoje životné potreby. Plocha, na ktorej ich realizujú je veľmi dôležitým faktorom pre pohodlie zvierat. Ustajňovacie

priestory pre jednotlivé druhy a kategórie zvierat sú ustanovené nariadením vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v platnom znení. Podpora pre Zlepšenie podmienok ustajnenia zvierat je smerovaná do zväčšenia ustajňovacieho priestoru minimálne o 15% pre každý typ ustajnenia s výnimkou ustajnenia v individuálnom pôrodnom koterci. Realizáciou opatrenia sa zabezpečí zlepšenie podmienok ustajnenia zvýšením ich životného priestoru nad rámec štandardu. Ustajnenie na hlbokej podstielke vytvára podmienky pre „zaparenie „ medzi paznechtového priestoru a tým zvyšuje riziko vzniku ochorenia- Nákazlivé krívanie oviec. Opatrenie zabezpečí zvieratám zvýšenú starostlivosť o paznechty zvýšenou kontrolou a preháňaním cez dezinfekčný brod sa zabezpečí zlepšenie zdravotného stavu končatín. Z dôvodu prevencie bude podporované koprologické vyšetrenie na zistenie prítomnosti vnútorných parazitov. Včasné odhalenie parazitov v stáde zabezpečí lepší zdravotný stav oviec a kôz.
Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. postupy, ktoré zvyšujú odolnosť a životnosť zvierat.

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz

Veľmi skorý odstav jahniat a kozliat sa vykonáva z ekonomických dôvodov vo veku 2 až 4 dní, prípadne hneď po narodení. Náhrada materinského mlieka sa realizuje pri veľmi skorom odstave využitím tekutých mliečnych prípravkov. Opatrením sa zabezpečí, že mláďatá nebudú odstavené od matky hneď po pôrode a kŕmené náhradnou výživou vo forme mliečnych kŕmnych zmesí.

V období pôrodov bude zabezpečená zvýšená starostlivosť o zvieratá. V prvých dňoch po narodení je dôležité umožniť, aby sa vyvinuli prirodzené reflexy cicania. V ďalšom období zároveň bude pre mláďatá zabezpečený prirodzený zdroj výživy vo forme mlieka cicaním od matky po dobu minimálne 40 dní od narodenia. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. krmivá v súlade s prirodzenými potrebami zvierat,
2. neskorý odstav.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Predpokladom úspechu pri odchove teliat je dobrý zdravotný stav pri správnej výžive. Výskumy ukázali, že po ukončení mledzivovej výživy kŕmenie teliat natívnym mliekom má pozitívny vplyv na tvorbu epitelových buniek mliekotvorného parenchýmu mliečnej žľazy a budúcu produkciu mlieka. Po ukončení mledzivovej výživy teliat je štandardom na Slovensku teľatá napájať mliekom pripravovaným z mliečnych kŕmnych zmesí, ktoré nahrádzajú cenovo náročné surové kravské mlieko. Pritom najprirodzenejším spôsobom výživy teliat počas mliečnej výživy je napájanie natívnym mliekom, ktoré im zabezpečuje plnohodnotnú výživu, dobrý zdravotný stav a menšiu chorobnosť. Natívne mlieko okrem pre teľa prirodzenejšieho zloženia poskytuje podstatne viac biologicky aktívnych zložiek (hormónov, imunotvorných látok, rastových stimulátorov) potrebných pre dokončenie vývoja regulačných a tkanivových systémov a dobrého zdravotného stavu po narodení. Teľatá sa budú napájať cumľom, čím sa uspokojí ich prirodzená potreba na cicanie. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. krmivá v súlade s prirodzenými potrebami zvierat,
2. podmienky umožňujúce prejav prirodzeného správania.

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

V mliekových stádach sa zväčšuje telesný rámec dojníc, čo znásobuje potrebu väčšej plochy. Zvieratá sa chovajú v ustajňovacom priestore, kde často trávia celý život. V ňom realizujú všetky svoje životné potreby. Plocha, na ktorej ich realizujú je veľmi dôležitým faktorom pre pohodlie zvierat. Ustajňovacie priestory pre dojnice v zmysle platnej legislatívy, stanovovali podmienku pre veľkosť plochy na jednu dojnicu pri voľnom ustajnení a jednoradových boxoch (s uzatvorenou prednou stenou 5,13 m^2, pri protiľahlých boxoch 4,86 m^2 a pri kotercovom ustajnení 6,25 m² (nariadenie vlády 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení nariadenia vlády č. 365/2014 Z. z.). Realizáciou opatrenia sa zabezpečí zlepšenie podmienok ustajnenia zvýšením ich životného priestoru nad rámec európskeho a slovenského štandardu. Opatrenie zabezpečí kravám podmienky pre ich prirodzené správanie, pocit bezpečia, pohodlia a obmedzí agresívne správanie medzi nimi a zvýši celkový komfort v chove dojníc. Zmení sa aj pomer kŕmnych miest k počtu ustajnených zvierat a na jedno kŕmne miesto bude pripadať menej kráv, čo zníži konkurenciu medzi kravami, stres a agresivitu. Kravy kŕmny režim nebudú musieť prispôsobiť na dlhé využívanie kŕmneho miesta a skracovať dobu žrania. Kravy pri prirodzenom žraní strávia pri žľabe 5 hodín denne. Pri využívaní každého kŕmneho miesta dvomi kravami (pomer kŕmnych miest k počtu ustajnených zvierat 1:2, čo umožňuje naša norma) stoja kravy pri žľabe 10 hodín denne. Pri zúžení pomeru na 1:1,5 sa táto doba skráti na 7,5 hodiny, čo umožní kravám efektívnejšie využívať čas na odpočinok (Brestenský, V. a kol. 2015, Chov hospodárskych zvierat. Publikácie NPPC-VÚŽV, 23, 367 s. ISBN978-80-89418-41-1). Podpora pre zlepšenie starostlivosti o dojnice je smerovaná do zväčšenia ustajňovacieho priestoru na dojnicu minimálne o 15 % plochy priestoru pre každý typ ustajnenia. V zimnom období bude napájanie zvierat zabezpečené temperovanou vodou za pomoci vyhrievaných napájačiek. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. starostlivosť o vodu.

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

Cieľom operácie je zlepšiť životné podmienky prasníc a prasničiek po pripustení zväčšením plochy minimálne o 10 % oproti štandardu a zabezpečiť zvýšenú starostlivosť o zdravie prasníc a prasiatok po narodení. Očakávané prínosy z realizácie tejto operácie budú v zlepšení pohody a zdravotného stavu prasníc, prasných prasničiek a ciciakov a znížení úhynu a stresu prasiatok pri odstave. Zväčšenie plochy koterca minimálne o 10 % oproti štandardu pri chove prasníc a prasničiek (nariadenie vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, v ktorej sú implementované normy smernice Rady č. 120/2008 stanovuje rozmery plôch 2,475 m2 pre prasnice a 1,804 m2 pre prasničky s počtom v koterci do 5 ks, 2,25 pre prasnice a 1,64 m2 pre prasničky s počtom v koterci 6 - 39 ks a 2,025 m2 pre prasnice a 1,476 m2 pre prasničky s počtom v koterci 40 a viac ks) je žiaduce z hľadiska zlepšenia kŕmenia a napájania a tiež z pohľadu zlepšenia hierarchických vzťahov v stáde. Zamedzí sa tým tiež agresívnym prejavom prasníc voči sebe navzájom, ale aj voči ošetrovateľskému personálu. Taktiež sa zníži riziko poranenia prasníc. Pri väčšej chovnej ploche dochádza k výraznejším prejavom ruje, zlepšením reflexu nehybnosti prasníc, ako aj možnosti rýchlejšej inseminácie (intenzívnejšie sťahy maternice umožňujú skrátenie pripúšťania).Vážnym prelomom v živote ošípaných je odstav. Pre prasiatka vytvára až štvornásobnú záťaž, pretože strácajú matku, úplne prechádzajú na pevnú potravu, prichádzajú do nového prostredia a stretávajú sa s cudzími prasiatkami. Z uvedeného dôvodu je lepšie robiť odstav pri starších prasiatkach s vyššou živou hmotnosťou, aby odstav ľahšie prekonali. Predĺženie doby od narodenia po odstav minimálne na 30 dní je predĺženie o dva dni oproti dobe stanovenej v nariadení vlády č. 735/2002 Z. z.. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu

cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. neskorý odstav.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Cieľom operácie je zlepšiť životné podmienky zvierat v kategórii výkrmových ošípaných navýšením priestoru v koterci minimálne o 10 % nad rámec požiadaviek uvedených v nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných. V nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z. sú implementované normy smernice Rady č. 120/2008.

Zlepšenie životných podmienok výkrmových ošípaných sa prejaví v znížení pôsobenia stresu, znížením agresivity (znížením ohryzovania chvostov, uší a nepokoja v koterci), zlepšením zdravotného stavu, znížením úhynov a spotreby liečiv pri odchove. V súvislosti so zväčšením životného priestoru a znížením počtu zvierat na jednotku plochy sa výrazne zníži negatívny vplyv prehustenia ošípaných, čím sa zabezpečia aj lepšie podmienky pre ochladzovanie v teplom počasí. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. neskorý odstav.

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny

Od začiatku intenzívneho výkrmu kurčiat na mäso sú vysoké požiadavky na maximálny rast, nízku spotrebu krmiva a dobrú jatočnú výťažnosť, pričom tieto parametre by mal brojler dosiahnuť vo veľmi rozdielnych podmienkach prostredia a situácii na trhu. Preto je v chove výkrmových kurčiat snaha minimalizovať dĺžku výkrmu pod fyziologicky únosnú úroveň, zvyšovať zaťaženie podlahovej plochy, zvyšovať počet turnusov pri skracovaní doby asanácie prostredia medzi dvomi turnusmi, a tak zvyšovať ekonomickú efektívnosť chovu. To sa negatívne odráža na chovateľských podmienkach chovu výkrmových kurčiat, na vzniku etopatií, porúch tvorby a kvality svaloviny a zhoršením zdravotného stavu kurčiat. Cieľom je zlepšiť životné podmienky v chove kurčiat na mäso znížením zaťaženia ustajňovacej plochy, znížením počtu produkčných cyklov a zabezpečením minimálne 38 dňovej doby výkrmu kurčiat. Účelom je kompenzovať chovateľom výkrmových kurčiat na mäso straty súvisiace so zavedením opatrení a chovateľských postupov, ktoré sú nad rámec príslušnej národnej legislatívy a v súlade s akceptovaním medzinárodných zásad týkajúcich sa životných podmienok a pohody výkrmových kurčiat na mäso. Týmto sa zabezpečí trvalo lepšia pohoda chovaných kurčiat. Stanovená dĺžka výkrmu v jednom turnuse je minimálne 38 dní, čo v porovnaní s priemernou štandardnou dĺžkou výkrmu 35 dní predstavuje predĺženie výkrmu minimálne o tri dni. Tým sa upraví regulácia výživy kurčiat tak, aby sa umožnil rovnomerný rast kostry a svalstva. V opačnom prípade dochádza poškodzovaniu behákov, skĺznutiu pätovej šľachy, posedávaním kurčiat na podlahe a zvýšením výskytu prsných otlakov. Ďalším prínosom pre chované kurčatá je zníženie zaťaženia podlahovej plochy zo strednej povolenej hustoty, 39 kg/m2 na max. 30 kg/m2 a tým zvýšenie životného priestoru pre kurčatá, čo vytvorí podmienky pre väčšou pohodu kurčiat, zníženie stresu a úhynu. Predĺženie obdobia asanácie prostredia a prípravy na nový turnus na 14 dní umožňuje zlepšenie zoohygieny a zlepšuje životné podmienky naskladňovaných jednodňových kurčiat. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. neskorý odstav – predĺženie doby výkrmu.

Výberové kritériá

V prípade predloženia požiadaviek presahujúcich možnosti rozpočtu na intervenciu môžu byť uplatnené výberové kritéria na zaradenie do podpory pre vybrané operácie. Osobitne sa môžu zohľadniť výberové kritériá s ohľadom na rozpočet v závislosti od regiónu. Prednostne sa uplatní princíp výberu subjektov zaradených do ekologického poľnohospodárstva s príslušným druhom zvierat. Výberové kritériá, tam kde to je relevantné zohľadnia aj plnenie ďalších oblastí welfare nad rámec podmienok záväzku (napr. prístup do vonkajšieho prostredia pre ustajnené zvieratá, podstielanie slamou a pod.), prípadne sa zohľadnia aj povolené čiastočné kombinácie pre ovce a kozy. Následne sa zaradia subjekty podľa počtu dobytčích jednotiek s uprednostnením stredných a malých počtov DJ. Výberové kritériá budú presne definované v národnej legislatíve.

Kombinovateľnosť

Operácie sú vzájomne plne kombinovateľné navzájom aj s ostatnými intervenciami (platba sa poskytne v plnej výške) s výnimkou prípadov nepovolenej kombinácie a čiastočnej kombinácie.

Nepovolená kombinácia na jednom zvierati v rovnakom dni retenčného obdobia:

-Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc a Zlepšenie podmienok v chove hovädzieho dobytka pasením (intervencia 31.2).

V prípade čiastočnej kombinácie sa platba poskytuje v zníženej výške. Čiastočná kombinácia sa uplatňuje pri kombinácií operácií Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz a Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz navzájom, prípadne v kombinácii s intervenciou Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (intervencia 31.2), realizovaný ovcami a kozami v jednom chove.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ:

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Všeobecné podmienky oprávnenosti:

Dodržať počas obdobia záväzku minimálny počet DJ pre realizovanú operáciu.

Mať k dispozícii prístup farmára do CEHZ.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz

Zabezpečiť celkovú ustajňovaciu plochu na ovce a kozy ustajnené v skupinách

-0,81 m^2/ovcu, kozu

-1,38 m^2/bahnicu s jedným jahňaťom, kozu s jedným kozľaťom,

-1,5 m^2/bahnicu s dvomi jahňatami a 0,46 m^2 na tretie a ďalšie jahňa vo viacpočetnom vrhu,

-1,61 m^2/kozu s dvomi kozľatami a 0,345 m^2 na tretie a ďalšie kozľa vo viacpočetnom vrhu,

Zabezpečiť celkovú ustajňovaciu plochu na hlbokej podstielke 0,58 m^2/ jarku, kozičku.

Zabezpečiť individuálnu kontrolu a v prípade potreby úpravu paznechtov 1 x za 3 mesiace.

Zabezpečiť prevádzanie oviec a kôz minimálne 1 krát za tri mesiace cez dezinfekčný brod.

Viesť evidenciu o brodení, kontrole a úprave paznechtov.

Zabezpečiť akreditovanou inštitúciou 1 koprologické vyšetrenie zmesnej vzorky náhodne vybratých zvierat na zistenie prítomnosti vnútorných parazitov 1 krát za 6 mesiacov na každých 200 oviec a kôz. (odporúčaný postup odberu vzorky bude uvedený v usmerneniach k poskytovaniu podpory).

-Realizovať podmienky záväzku so všetkými zvieratami za vybraný druh a kategóriu za farmu. Minimálny počet 2 DJ na vstup do záväzku.

Platba sa poskytne do výšky záväzku najviac na:

počet oviec a kôz samičieho pohlavia od 24 mesiacov veku k 1.5. roka podľa CEHZ

Za potencionálne oprávnené zviera sa považuje:

-ovca a koza samičieho pohlavia od 24 mesiacov veku.

Platbu je možné poskytnúť, ak je dodržané retenčné obdobie chovu pre ovce a kozy od 1.5 do 28.2. roka (stiahnutie, obmena a náhrada sa vykonáva na základe údajov z CEHZ, účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené).

Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:

-Náčrtok, alebo plán ustajňovacích priestorov s uvedením rozmerov a fotografická dokumentácia.

-Viesť evidenciu o brodení, kontrole a úprave paznechtov.

-Doklady o výsledkoch koprologického vyšetrenie na zistenie prítomnosti vnútorných parazitov.

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz

Vzdať sa veľmi skorého odstavu a zabezpečiť prístup jahniat a kozliat po dobu minimálne 40 dní po narodení k mlieku cicaním od matky.

Zabezpečiť vedenie evidencie o priebehu pôrodu – denník kotenia s informáciou o odstave.

Realizovať podmienky záväzku so všetkými zvieratami za vybraný druh a kategóriu za farmu (s výnimkou prípadu, ak došlo k úhynu, alebo k strate mlieka bahnice, na farme nemôže byť zároveň aj chov nedojných oviec a kôz zameraný na produkciu jahniat). Minimálny počet 2 DJ na vstup do záväzku.

Platba sa poskytne do výšky záväzku najviac na:

počet bahníc a kôz samičieho pohlavia od 12 mesiacov veku k 1.5. roka podľa CEHZ.

Za potencionálne oprávnené zviera sa považuje:

ovca a koza samičieho pohlavia od 12 mesiacov veku.

Platbu je možné poskytnúť, ak je dodržané retenčné obdobie chovu pre ovce a kozy od 1.5 do 28.2. roka (stiahnutie, obmena a náhrada sa vykonáva na základe údajov z CEHZ, účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené).

Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:

Zabezpečiť vedenie evidencie o priebehu pôrodu – denník kotenia s informáciou o odstave.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Používať v období mliečnej výživy od veku 6 dní na kŕmenie teliat (jalovičiek a/alebo býčkov) minimálne 42 dní natívne mlieko, namiesto kŕmenia mliečnymi kŕmnymi zmesami a zabezpečiť napájanie saním.

-spracovať plán kŕmenia teliat natívnym mliekom na podniku (vzdať sa kŕmenia teliat mliečnymi kŕmnymi zmesami na celom podniku vo všetkých chovoch na podniku)

Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na počet teliat do výšky počtu dojníc v podniku k 1.5. roka podľa CEHZ. Minimálny počet 2 DJ na vstup do záväzku:

-Za potencionálne oprávnené zviera sa považuje teľa, ktoré sa na podniku narodilo v priebehu záväzku, jeho matka je označená ako dojnica v CEHZ, ktoré bolo na podniku minimálne 47 dní (deň narodenia sa počíta do počtu dní, deň presunu na iný podnik sa nepočíta do počtu dní).

-Obdobie záväzku sa určí v národnej legislatíve. V prípade teliat u ktorých v priebehu jednoročného záväzku nebola dodržaná podmienka držania na podniku 47 dní z dôvodu skončenia obdobia záväzku sa podpora poskytne, ak žiadateľ vstúpi do záväzku opakovane aj v nasledovnom roku.

Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:

-Plán kŕmenia teliat ktorý bude obsahovať informácie o spôsobe a postupe kŕmenia teliat (napr. informácia či je mlieko po nadojení ochladzované, či je ohrievané, ošetrované (pasterizácia, okysľovanie..) a spôsob podávania teľatám – vedro s cumľom, automat a podobne).

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

Zabezpečiť celkovú ustajňovaciu plochu na dojnicu:

-pri jednoradových boxoch 5,90 m^2/dojnicu,

-pri protiľahlých boxoch 5,58 m^2/dojnicu a

-pri kotercovom ustajnení 7,19 m^2/dojnicu.

Zabezpečiť v zimnom období napájanie temperovanou vodou.

Vstúpiť do záväzku so všetkými dojnicami za farmu. Minimálny počet 10 DJ na vstup do záväzku.

Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na:

-počet dojníc k 1.5. roka podľa CEHZ

-Za potencionálne oprávnené zviera sa považuje:

-Dojnica, samica HD, ktorá sa otelila a mala živo alebo mŕtvo narodené teľa, nemá 100 % podiel mäsových plemien, je v CEHZ označená ako dojnica (nie je chovaná bez dojného využitia, jej mlieko sa nepoužíva len na výživu teliat).

-Platbu je možné poskytnúť, ak je dodržané retenčné obdobie chovu od 1.5. do 31.12. roka (stiahnutie, obmena a náhrada sa vykonáva na základe údajov z CEHZ, účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené).

Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:

Náčrtok, alebo plán ustajňovacích priestorov s uvedením rozmerov a fotografická dokumentácia.

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

Zabezpečiť pre prasnice a pripustené prasničky ustajnené v skupinovom koterci plochu:

počet v skupinovom koterci ks	prasnice plocha v m^2/kus	pripustené prasničky plocha v m^2/kus
Do 5	2,72	1,98
6 – 39	2,48	1,80
Od 40	2,23	1,62

Zabezpečiť odstav ciciakov najskôr 30 dní od narodenia.

Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na počet prasníc a prasničiek k 31.5. roka. Počet prasníc a prasničiek, na ktoré je možno poskytnúť podporu sa určí na základe priemerných mesačných stavov za obdobie od mája do februára nasledovného roka. Minimálny počet 5 DJ na vstup do záväzku.

prasničkou samica ošípanej po dosiahnutí pohlavnej dospelosti, po pripustení a pred prvým oprasením,

prasnicou samica ošípanej po prvom oprasení.

Doplnková evidencia:

počet pripustených prasničiek na konci mesiaca (doplnkový údaj k stavu prasníc)

informácie o odstave:

poradové číslo turnusu (ak nejde o turnusový spôsob, tak každé oprasenie je evidované pod samostatným poradovým číslom), dátum naskladnenia, číslo prasnice, dátum oprasenia, dátum odstavu ciciakov.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Zabezpečiť pre výkrmové ošípané plochu

Hmotnosť ošípanej kg	plocha v m^2/kus
20-30	0,33
30-50	0,44
50-85	0,61
85-110	0,72
nad 110	1,10

Do operácie môžu vstúpiť len žiadatelia s prasiatkami, ktoré pochádzajú z chovu v ktorom sa realizuje „Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ a/alebo boli zahrnuté do operácie v PRV 2014-20 „Zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení“ podľa § 39 písm. c) nariadenia vlády SR č.75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na počet výkrmových ošípaných, ktoré žiadateľ uvedie v žiadosti o zaradenie do záväzku. Počet výkrmových ošípaných, na ktoré je možno poskytnúť podporu sa určí na základe CEHZ za výkrmové ošípané presunuté na bitúnok, exportované, použité pre vlastnú spotrebu a predané drobným chovateľom na zabitie alebo dokŕmenie počas obdobia záväzku. Minimálny počet 10 DJ na vstup do záväzku.

Doplnková evidencia:
informácie o presune na bitúnok: vedenie informácie o počte výkrmových ošípaných z celkového presunu,
informácie o presune ošípanej iným chovateľom – rozlíšenie odstavčiat a ošípaných z výkrmu,

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny
Zaťaženie podlahovej plochy môže predstavovať max. 30,0 kg/m^2 pri hlbokej podstielke; toto zaťaženie je žiadateľ povinný dodržiavať na turnusoch, ktoré sú predmetom záväzku;

Zabezpečiť aby doba čistenia, dezinfekcie a prípravy haly na nový turnus nebola kratšia ako 14 dní a počet turnusov nesmie prekročiť 6 opakovaní za obdobie záväzku v jednej hale.
Dĺžka výkrmu nesmie byť kratšia ako 38 dní/1 turnus, pričom prvým výkrmovým dňom je deň naskladnenia (v prípade liahnutia v hale sa za naskladnenie považuje deň ukončenia liahnutia hydiny). Do výkrmových dní sa neráta deň vyskladnenia.

Platba sa poskytne najviac na počet kurčiat, ktoré žiadateľ uvedie v žiadosti o zaradenie do záväzku. Počet kurčiat, na ktoré je možno poskytnúť podporu sa určí za vyskladnené výkrmové kurčatá podľa evidencie. Nahlásený počet dobytčích jednotiek sa určí podľa počtu naskladnených zvierat za turnusy, ktoré sú predmetom záväzku. Počet zvierat oprávnených na platbu sa určí podľa počtu vyskladnených zvierat. Rozdiel v počte medzi naskladnenými a vyskladnenými kurčatami spôsobený úhynom, sa považuje za stiahnutie nahlásených počtov. Minimálny počet 35 DJ na vstup do záväzku. V prípade, ak vyskladnenie turnusu bude vykonané po skončení obdobia záväzku, bude možné poskytnúť podporu za DJ v prípade, ak sa žiadateľ opakovane prihlási do záväzku.

Doplnková evidencia:
evidencia turnusov výkrmu hydiny samostatne za každý chovný priestor : identifikácia chovného priestoru, Turnus č., Dátum naskladnenia vajec Dátum naskladnenia, Naskladnené množstvo (ks), Plocha chovného priestoru (m2), Počet dobytčích jednotiek, Dátum vyskladnenia, Vyskladnené množstvo (ks), Úhyn (ks), Vyskladnené množstvo (kg), Konečné zaťaženie plochy chov. priestoru (kg/m2),
Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:
Náčrtok ustajňovacích priestorov s uvedením rozmerov a fotografická dokumentácia.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
SMR09	Council Directive 2008/119/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves: Articles 3 and 4
SMR10	Council Directive 2008/120/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of pigs: Articles 3 and 4
SMR11	Council Directive 98/58/EC of 20 July 1998 concerning the protection of animals kept for farming purposes: Article 4

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, nariadenia vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, nariadenia vlády SR č. 275/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne pravidlá na ochranu kurčiat chovaných na produkciu mäsa.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, Príloha č. 2 Ustajnenie oviec a kôz.

Podlahová plocha (m^2) - Bahnica, Koza 0,7 m^2, Bahnica s jedným jahňaťom a Koza s jedným kozľaťom 1,2 m^2, Bahnica s dvoma jahňatami 1,3 m^2, Koza s dvoma kozľatami 1,4 m^2, Jarka a Chovná kozička 0,5 m^2, Jahňa 0,4 m^2, Kozľa pred odstavom 0,3 m^2.

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, Príloha č.1 Kontroly zvierat.

2.Všetky zvieratá chované v hospodárskych zariadeniach, v ktorých ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí, musia byť dôkladne kontrolované najmenej raz denne; zvieratá chované v iných zariadeniach musia byť kontrolované podobným spôsobom v intervaloch dostatočných na vylúčenie akéhokoľvek utrpenia.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 15 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Nad rámec platnej legislatívy sú aj požiadavky na prevádzanie zvierat cez dezinfekčný brod, ako aj koprologické vyšetrenia. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, Krmivo, voda a iné látky.

14. Zvieratá musia byť kŕmené plnohodnotnou výživou primeranou ich veku a druhu, v dostatočnom množstve na udržanie ich dobrého zdravia a na uspokojenie ich nutričných potrieb; žiadnemu zvieraťu nesmie byť poskytnuté krmivo alebo tekutina v takej miere a spôsobom alebo s obsahom takých látok, ktoré by mu mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ho poškodiť.

Podmienka vyžaduje kŕmenia jahniat najprirodzenejšou výživou a prirodzeným spôsobom a zároveň zamedzuje skorému odstavu čo presahuje podmienky národnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

SMR 9 Minimálne normy na ochranu teliat:

m) Zabezpečiť teľatám vhodnú výživu prispôsobenú ich veku, hmotnosti, fyziologickým potrebám a

potrebám súvisiacim so správaním.

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, Krmivo, voda a iné látky.

14. Zvieratá musia byť kŕmené plnohodnotnou výživou primeranou ich veku a druhu, v dostatočnom množstve na udržanie ich dobrého zdravia a na uspokojenie ich nutričných potrieb; žiadnemu zvieraťu nesmie byť poskytnuté krmivo alebo tekutina v takej miere a spôsobom alebo s obsahom takých látok, ktoré by mu mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ho poškodiť.

Podmienka podpory vyžaduje kŕmenia teliat najprirodzenejšou výživou a zároveň spôsobom, ktorý umožňuje uspokojenie prirodzenej potreby cicania, čo výrazne presahuje podmienky národnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely.

Dispozičné riešenie maštale v m^2:

Jednoradové boxy (s uzatvorenou prednou stenou) plocha .....5,13 m^2

Protiľahlé boxy (s otvorenou prednou stenou) plocha .....4,86 m^2

Skupinový koterec plocha .....6,25 m^2

Príloha č. 1 Krmivo, voda a iné látky.

16. Všetky zvieratá musia mať prístup k pitnej vode, vhodnému vodnému zdroju alebo musí byť ich potreba príjmu tekutín uspokojená iným spôsobom.

17. Kŕmne zariadenia a napájacie zariadenia musia byť naprojektované, zhotovené a umiestnené tak, aby kontaminácia krmiva a vody a nežiaduci účinok súťaženia medzi zvieratami boli minimálne.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 15 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Nad rámec podmienok v legislatíve sa vyžaduje temperovanie vody v zimnom období. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

SMR 10

Odstavovať ciciaky po dovŕšení veku 28 dní okrem situácie, ak by neskoršie odstavenie malo nepriaznivý účinok na blaho alebo zdravie matky alebo ciciaka, alebo pri odstavovaní o sedem dní skôr premiestniť ich do špecializovaného ustajnenia spĺňajúceho podmienky.

Zabezpečiť, aby zariadenia na chov prasničiek a prasníc chovaných v skupinách spĺňali požiadavky na voľnú plochu podlahy, povrch podlahy a požiadavky pre rozmery kotercov pre prasnice a prasničky počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiaceho jeden týždeň pred očakávaným prasením. Na farme s menej ako desiatimi prasnicami možno prasnice a prasničky počas tohto obdobia chovať v individuálnych boxoch, ak sa v nich dokážu jednoducho otočiť, a skupinové boxy nemusia spĺňať ustanovené požiadavky.

Nariadenie vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, § 3 ods. 1 písm. b).

celková voľná plocha podlahy dostupná pre všetky prasničky po pripúšťaní musí byť najmenej 1,64 m^2 a pre prasnice najmenej 2,25 m^2. Ak sa tieto ošípané chovajú v skupinách s menej ako 6 jedincami, voľná plocha podlahy sa musí zväčšiť o 10 % (plocha pre prasnicu 2,475 m^2, plocha pre prasničku 1,804 m^2). Ak sa chovajú v skupinách so 40 a viac jedincami, voľná plocha podlahy môže byť o 10 % menšia (plocha pre prasnicu 2,025 m^2, plocha pre prasničku 1,476 m^2).

§ 3 ods. 4 Počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiaceho jeden týždeň pred očakávaným prasením sa prasnice a prasničky musia chovať v skupinách.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 10 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa. Požiadavka na predĺženie odstavu je o dva dni nad rámec platnej legislatívy.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Nariadenie vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, § 3 ods. 1 písm. a).

Hmotnosť ošípanej 20 – 30 kg plocha 0,3 m^2, hmotnosť ošípanej 30 – 50 kg plocha 0,4 m^2, hmotnosť ošípanej 50 – 85 kg plocha 0,55 m^2, hmotnosť ošípanej 85 – 110 kg plocha 0,65 m^2, hmotnosť ošípanej nad 110 kg plocha 1,0 m^2.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 10 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Požiadavka na predĺženie odstavu je o dva dni nad rámec platnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny

Nariadenie vlády SR č. 275/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne pravidlá na ochranu kurčiat chovaných na produkciu mäsa - § 3, ods. 3 povoľuje ako strednú hustotu zástavu 39 kg/m^2.

Príloha č. 1 bod: Čistenie

10. Po konečnom vyskladnení a pred naskladnením nového kŕdľa hydiny do danej chovnej budovy sa časti budov, vybavení alebo nástrojov prichádzajúcich do styku s kurčatami dôkladne očistia a vydezinfikujú. Po konečnom vyskladnení chovnej budovy sa podstielka odstráni a poskytne sa čistá podstielka.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 10 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Požaduje sa nad rámec legislatívy 14 dňová lehota na naskladnenie nového turnusu. Predlžuje sa dĺžka výkrmu oproti štandardu minimálne o 3 dni Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**

☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz 212 EUR/ DJ (pri čiastočnej kombinácii 169 EUR/DJ),

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz 208 EUR/DJ (pri čiastočnej kombinácii 166 EUR/DJ),

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat 62 EUR/ DJ,

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc 245 EUR/ DJ,

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok 157 EUR/ DJ,

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných 64 EUR/ DJ,

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny 75 EUR/ DJ.

Metóda výpočtu

Platby poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby vykonala odborná

autorita – NPPC- Výskumný ústav živočíšnej výroby. Platby sa nebudú realizovať v úplnej vypočítanej výške.

Additional explanation

Koeficienty prepočtu zvierat na dobytčie jednotky

Druhy hospodárskych zvierat	Koeficient [DJ]
Hovädzí dobytok starší ako dva roky a kone staršie ako šesť mesiacov	1
Hovädzí dobytok vo veku od šesť mesiacov do dvoch rokov	0,6
Hovädzí dobytok vo veku do šiestich mesiacov	0,4
Ovce a kozy	0,15
Chovné prasnice s hmotnosťou viac ako 50 kg	0,5
Ostatné ošípané	0,3
Nosnice	0,014
Výkrmové kurčatá chované na mäso	0,0046

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☐ result based (with possibility to pick and choose)

☒ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Poberateľ podpory je povinný prijať podmienky oprávnenosti a podmienky záväzku tak, ako sú uvedené v bode Špecifický dizajn, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencii.

What is the duration of contracts?

Záväzky sa prijímajú na obdobie jedného roka s možnosťou opakovania počas programového obdobia. Obdobie záväzku sa určí v národnej legislatíve. Jednoročné záväzky sú osvedčeným postupom z obdobia 2014 až 2020. Umožňujú chovateľom primeranú flexibilitu.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Národný akčný plán antimikrobiálnej rezistencie v Slovenskej republike

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé.

Dobré životné podmienky zvierat a opatrenia biologickej bezpečnosti (biosecurity) v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat. Dôležité je zlepšenie chovateľských podmienok zvierat pomocou organizačných opatrení urobených za účelom zníženia negatívnych vplyvov prostredia, zlepšenia zdravotného stavu zvierat, zníženia počtu zákrokov veterinárneho lekára a minimalizácie použitia liečiv. Základné odporúčané opatrenia, ktoré môžu pomôcť predísť chorobám a znížiť potrebu používania antimikrobiálnych látok u všetkých druhov zvierat: zlepšenie podmienok chovu vybudovaním primeraných priestorov, vytvorením vhodného prostredia pre zvieratá v súlade s požiadavkami na dobré životné podmienky zvierat.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady a stratu príjmu na základe prijatých záväzkov.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.11.1 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie
70.11.2 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie
70.11.3 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie
70.11.4 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie
70.11.5 - Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie
70.11.6 - Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie
70.11.7 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie
70.11.8 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie
70.11.9 - Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.11.1 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz 212 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v ustajňovacej jednotke, aby plocha pripadajúca na zviera bola minimálne o 15 % vyššia ako štandard, čím sa na danej ploche bude chovať menej zvierat a na zabezpečenie dezinfekčného prostriedku do brodov, na ošetrovanie paznechtov a vyšetrenie na parazitov.

70.11.2 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii 169 EUR/ DJ je platba znížená o 20% oproti samostatnej podpore na zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz.

70.11.3 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz 208 EUR/DJ je platba vypočítaná na základe rozdielu ceny mliečneho roztoku mliečnej kŕmnej zmesi a natívneho ovčieho a kozieho mlieka.

70.11.4 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii 166 EUR/ DJ je znížená o 20% oproti samostatnej podpore na vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz.

70.11.5 - Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat 62 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe rozdielu ceny mliečneho roztoku mliečnej kŕmnej zmesi a natívneho kravského mlieka.

70.11.6 - Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc 245 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v ustajňovacej jednotke vo voľných systémoch ustajnenia tak, aby plocha na jednu kravu bola o 15 % vyššia ako štandard, čím sa na danej ploche vyprodukuje menej mlieka.

70.11.7 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok 157 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v koterci tak, aby plocha pripadajúca na 1 prasnicu, príp. prasnú prasničku bola vyššia ako štandard o 10 %, čo spôsobuje nižší počet odchovaných odstavčiat na ustajňovacie miesto. Výška podpory je vypočítaná aj na základe ušlého príjmu zo zníženie počtu oprasení odloženým odstavom.

70.11.8 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných 64 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu výkrmových ošípaných na plochu tak, aby plocha pripadajúca na 1 výkrmovú ošípanú bola vyššia o 10 % ako štandard a tým je spojená menšia produkcia prírastku na danej ploche.

70.11.9 - Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny 75 EUR/ DJ je platba vypočítaná ako kompenzácia strát v dôsledku zníženia produkcie z 1 m2 podlahovej plochy na hlbokej podstielke a predĺžení výkrmu.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.11.1 - Zlepšenie podmienok	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné		212,00	212,00	212,00	212,00	212,00		

ustajnenia oviec a kôz (Grant - Jednotná)	výdavky v EUR)								
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.2 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		169,00	169,00	169,00	169,00	169,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.3 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		208,00	208,00	208,00	208,00	208,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.4 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		166,00	166,00	166,00	166,00	166,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								

70.11.5 - Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		62,00	62,00	62,00	62,00	62,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.6 - Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		245,00	245,00	245,00	245,00	245,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.7 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		157,00	157,00	157,00	157,00	157,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.8 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		64,00	64,00	64,00	64,00	64,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								

	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.9 - Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		75,00	75,00	75,00	75,00	75,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
TOTAL	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)		387 331,00	387 331,00	387 331,00	387 331,00	387 331,00		1 936 655,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00		232 050 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00		147 050 085,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in								

	EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku

Kód intervencie (členský štát)	70.2
Názov intervencie	Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.12 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.23 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť vodnú bilanciu

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Touto intervenciou sa bude podporovať ochrana a údržba vysadených stromov vo vzťahu k intervencii „Zakladanie líniových vegetačných prvkov“, a to počas 5 rokov záväzku po výsadbe. Dreviny na ornej pôde významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu, zlepšeniu štruktúry pôdy a významným spôsobom zvyšujú diverzitu druhov v krajine. Dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS, pričom sa dobrovoľne zaviažu plniť záväzok na obdobie 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

·plocha oprávneného hektára, ktorá bola zaradená do intervencie „Zakladanie líniových vegetačných prvkov“ ((Platba bude poskytnutá len na plochu vytvoreného krajinného prvku).

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku intervencie:

·zabezpečiť riadne ošetrovanie (ochranu a údržbu) vysadených drevín po dobu 5 rokov;

·počet životaschopných jedincov z vysadených drevín nesmie klesnúť pod úroveň 90%.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**

☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☐ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☒ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

stromoradie (1552 EUR/ha);

vetrolam (2005 EUR/ha)

Metóda výpočtu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe Strategického plánu SPP 2023-2027 a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané
Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
What are the models of the commitment(s) in the intervention?
☒ result based (with possibility to pick and choose)
☐ management based (with possibility to pick and choose)
☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Povinnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.
Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.2.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - stromoradie	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.12; R.14; R.23;	Nie
70.2.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - vetrolam	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.12; R.14; R.23;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.2.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - stromoradie

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

70.2.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - vetrolam

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.2.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - stromoradie (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 552,00	1 552,00	1 552,00	1 552,00	1 552,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
70.2.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku -	O.16 (unit: hektár)								
	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			4 010,00	4 010,00	20 050,00	20 050,00	20 050,00	

vetrolam (Grant - Jednotná)	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
TOTAL	O.16 (unit: hektár)			13,00	13,00	31,00	31,00	31,00	119,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			19 530,00	19 530,00	52 642,00	52 642,00	52 642,00	196 986,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			12 376,32	12 376,32	33 359,00	33 359,00	33 359,00	124 829,64
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.3 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy

Kód intervencie (členský štát)	70.3
Názov intervencie	Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.23 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť vodnú bilanciu
R.30 Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Touto intervenciou sa bude podporovať ochrana a údržba zalesnenej poľnohospodárskej pôdy vo vzťahu k intervencii „Zalesnenie poľnohospodárskej pôdy“, a to počas 5 rokov záväzku po výsadbe. Zároveň sa poskytne platba za stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti po dobu 10 rokov. Dreviny na ornej pôde významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu, zlepšeniu štruktúry pôdy a významným spôsobom zvyšujú diverzitu druhov v krajine. Dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS, pričom sa dobrovoľne zaviažu plniť záväzok na obdobie 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

·plocha oprávneného hektára, ktorá bola zaradená do intervencie „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy".

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku intervencie:

·zabezpečiť riadne ošetrovanie (ochranu a údržbu) vysadených drevín po dobu 5 rokov;

·počet životaschopných jedincov z vysadených lesných drevín nesmie klesnúť pod 80%.

·na zalesnenej ploche je potrebné hospodáriť podľa platného hospodárskeho plánu v zmysle národnej legislatívy.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**

☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

1 305 EUR/ha (5 ročné záväzky)

153 EUR/ha prémia (strata zo zisku/za ukončenie poľnohospodárskej činnosti) 10 rokov

Metóda výpočtu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe Strategického plánu SPP 2023-2027 a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☒ result based (with possibility to pick and choose)

☐ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Povinnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.
Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia (10 rokov - platba za stratu príjmu).

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.3.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľno-hospodárskej pôdy	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.23; R.30;	Áno

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.3.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľno-hospodárskej pôdy

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.3.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľno-hospodárskej pôdy (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 305,00	1 305,00	1 305,00	1 305,00	1 305,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
TOTAL	O.16 (unit: hektár)		230,47	359,00	301,00	309,00	158,00	107,00	1 464,47
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		63 030,00	96 434,00	78 430,00	152 955,00	132 739,00	130 500,00	654 088,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		39 942,00	61 110,00	49 701,00	96 928,00	84 117,00	82 698,00	414 496,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for								

	financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)		63 030,00	57 283,83	39 280,35	22 455,50	2 239,50	0,00	184 289,18
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.4 - Ekologické poľnohospodárstvo

Kód intervencie (členský štát)	70.4
Názov intervencie	Ekologické poľnohospodárstvo
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
5.2	Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Čiastočne
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Vysoká	Áno
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami,

striedanie plodín aj so strukovinami)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami
R.24 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov
R.29 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP) podporovanej zo SPP na účely ekologického poľnohospodárstva, s rozčlenením na účely zachovania ekologického poľnohospodárstva a na účely konverzie naň
R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia je v súlade s cieľmi SPP ako i ostatnými prvkami zelenej dohody, predovšetkým so stratégiou F2F a stratégiou v oblasti biodiverzity na obdobie do roku 2030 a plánom cieľov v oblasti klímy do roku 2030.

Ekologické poľnohospodárstvo predstavuje systém trvalo udržateľného spôsobu hospodárenia s minimalizáciou nepoľnohospodárskych vstupov. Obmedzením vstupov prípravkov na ochranu rastlín prispieva intervencia k vyššej bezpečnosti potravín a zlepšeniu kvality vody.

Ekologické poľnohospodárstvo má jeden z najväčších vplyvov na podporu biodiverzity, a tiež prispieva k zachovaniu a zvýšeniu množstva organického uhlíka v pôde, kvality pôdy a vody. Ekologickým spôsobom obhospodarované poľnohospodárske pôdy majú vysokú náročnosť na organické látky a v tejto súvislosti tu hrá významnú úlohu hnojenie organickými hnojivami. Zákazom používania dusíkatých priemyselných hnojív je pôdna výživa dusíkom realizovaná prostredníctvom mineralizácie dusíka práve z organických hnojív. Organické hnojenie prispieva k zvyšovaniu obsahu humusu v pôde a zlepšeniu bilancie uhlíka. Silnou redukciou chemickej ochrany rastlín a hnojenia dochádza k znižovaniu nežiadúcej kontaminácie vôd a zároveň aj k zníženiu exportu nežiaducich látok do povrchových a ostatných vôd. Okrem toho prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva sa zvyšuje schopnosť pôdy zadržiavať vodu, čo je významným faktorom v súvislosti s klimatickou zmenou (otepľovanie) najmäv oblastiach chudobných na zrážky.

Výberové kritériá:

Pri pretlaku žiadostí budú uplatnené výberové kritériá založené na veľkosti (výmere pôdy)žiadateľa, umiestnenia jeho pôdy z hľadiska chránených území a i. Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia: Príjemcami sú užívatelia pôdy evidovanej v LPIS, ktorí sa dobrovoľne zaviažu k realizácii podmienok v rámci záväzku a ktorí sú registrovaní v registri prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby.

Podmienky oprávnenosti:

1. Minimálna vstupná výmera poľnohospodárskej pôdy ako oprávneného hektára do intervencie/záväzku je:

-pri ornej pôde a trvalých trávnych porastoch 1,0 ha,

-pri zelenine, liečivých, aromatických a koreninových rastlinách, zemiakoch, jahodách 0,5 ha,

-pri ovocnom sade a vinohrade 0,3 ha.

1. Žiadateľ musí byť registrovaný v registri prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby (ďalej len „EPV“) v zmysle zákona č. 282/2020 Z. z. v znení zák. č. 350/2020 Z. z. o EPV vedenom Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym počas celej doby realizácie záväzku.
2. Trvalý trávny porast:

Pri vstupe do záväzku bude požadované minimálne zaťaženie zvieratami (druh zvierat registrovaný v registri prevádzkovateľov EPV) bude posudzované v roku podania žiadosti o platbu z údajov Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (ďalej len "CEHZ") ako priemerná hodnota za retenčné obdobie od 1.6. do 30.9. Minimálne zaťaženie nesmie klesnúť pod 0,3 DJ/ha trvalý trávny porast.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku :

1. dodržiavať pravidlá nariadenia EÚ č. 848/2018 a jeho vykonávacích a delegovanýchpredpisov
2. dodržiavať podmienky zákona NR SR č. 282/2020 Z. z. v znení zák. č. 350/2020 Z. z. o EPV

Orná pôda:

1. z podpory sú vylúčené plochy ponechané úhorom,
2. z podpory sú vylúčené biopásy (založené za účelom plnenia celofarmovej ekoschémy)
3. podporené budú len plochy ornej pôdy s plodinami pestovanými na potravové a kŕmne účely a na produkciu bioosív.

Zelenina podporované budú všetky druhy zeleniny pestované na ornej pôde v SR.

Zemiaky:

1. Pestovať zemiaky na tej istej ploche môže žiadateľ najskôr po troch rokoch.

Jahody:

1. dodržiavať počet jedincov minimálne 2 000 ks/ha.

Liečivé, aromatické a koreninové rastliny:

1. pestovať odporúčané druhy uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Ovocné sady s vyšším počtom jedincov rodiace:

1. dodržiavať počet jedincov ovocných druhov na 1 ha sadu uvedený vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Ovocné sady s vyšším počtom jedincov mladé**:**

1. dodržiavať počet jedincov ovocných druhov na 1 ha sadu uvedený vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Ovocné sady ostatné rodiace:

1. dodržiavať počet jedincov ovocných druhov na 1 ha sadu uvedený vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Ovocné sady zmiešané krajinotvorné:

1. V sade môžu byť vysadené rôzne druhy ovocných stromov a/alebo krov, ich celkový počet musí byť najmenej 150 ks stromov na 1 ha sadu alebo 900 ks ovocných krov na 1 ha sadu. Žiadateľ si vyberie druhy zo zoznamu uvedenom vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Vinohrady rodiace:

1. zabezpečiť minimálnu hustotu krov viniča vo vinohrade (min. 1800 ks/ha)

Vinohrady mladé:

1. zabezpečiť minimálnu hustotu krov viniča vo vinohrade (min. 1800 ks/ha)

Trvalý trávny porast základná platba:

1. zaťaženie zvieratami (druh zvierat registrovaný v registri prevádzkovateľov EPV) bude posudzované v roku podania žiadosti o platbu z údajov CEHZ ako priemerná hodnota za retenčné obdobie od 1.6. do 30.9. požadované zaťaženie min. 0,3 DJ/ha trvalý trávny porast.

Trvalý trávny porast s neredukovanou platbou:

1. zaťaženie zvieratami (druh zvierat registrovaný v registri prevádzkovateľov EPV) bude posudzované v roku podania žiadosti o platbu z údajov CEHZ ako priemerná hodnota za retenčné obdobie od 1.6. do 30.9. Požadované zaťaženie od 0,5 DJ/ha trvalý trávny porast.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC04	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
GAEC06	Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu
GAEC07	Striedanie plodín na ornej pôde, okrem plodín pestovaných pod vodou
GAEC09	Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi;

minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**

☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba
☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Výška podpory predstavuje % z vypočítanej platby uvedené pri jednotlivej platbe
Orná pôda 170 €/ha, 75,22% z vypočítanej platby
Zelenina 795 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Zemiaky 735 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Jahody 1 111 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Lieč., arom., korenin. rastliny 417 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Ovocné sady vyšší počet jedincov rodiace 904 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Ovocné sady vyšší počet jedincov mladé 554 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Ovocné sady ostatné rodiace 814 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Ovocné sady zmiešané krajinotvorné 497 €/ha, 50% z vypočítanej platby
Vinohrady rodiace 762 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Vinohrady mladé 468 €/ha, 100% z vypočítanej platby
Trvalý trávny porast základná platba96€/ha, 75,6% z vypočítanej platby
Trvalý trávny porast neredukovaná platba 127€/ha, 100% z vypočítanej platby

Metóda výpočtu

Výpočet realizovaný nezávislou inštitúciou NPPC-VÚPOP
Všetky hektárové platby sú 100% z vyrátanej príslušnej platby, okrem ornej pôdy, kde je to 75,22% z vyrátanej platby a pri TTP, kde je to v dvoch kategóriách podľa zaťaženosti zvierat 75,6%, resp. 100% z vyrátanej platby. Pri ovocných sadoch zmiešaných krajinotvorných je platba na úrovni 50% vypočítanej platby.
Výšky platieb sú rovnaké pre obdobie prechodu na ekologické poľnohospodárstvo (obdobie konverzie) a v ekologickom poľnohospodárstve (udržanie ekologického poľnohospodárstva).

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?
☒ result based (with possibility to pick and choose)
☐ management based (with possibility to pick and choose)
☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Žiadateľ sa zaväzuje plniť všetky záväzky v uvedených operáciách nad rámec opatrení stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch
Napr. pri ornej pôde je nepodporovaná plocha ponechaná žiadateľom ako úhor, nevzniká tu strata na príjme.
Pri operácii Ovocný sad je predpísaný určitý počet jedincov ovocných druhov na 1 ha sadu, toto legislatíva nepredpisuje.

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.4.1 - Ekologické poľnohospodárstvo	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.14; R.19; R.21; R.22; R.31; R.24; R.29;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.4.1 - Ekologické poľnohospodárstvo

Priemerné jednotkové sumy v jednotlivých rokoch uvedené vo finančnejtabuľke sú vypočítané ako vážený priemer, ktorý vychádza z veľkosti plochy (ha) odhadovanej vo výstupe vo vzťahu k ročnej alokácii pre intervenciu.

Z dôvodu ponechania väčšej flexibility medzi jednotlivými operáciami, nakoľko samotná intervencia zahŕňa 12 operácií.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.4.1 - Ekologické poľnohospodárstvo (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		132,29	132,59	133,30	133,68	134,37	128,40	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.17 (unit: hektár)		257 130,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	12 870,00	1 350 000,00
TOTAL	O.17 (unit: hektár)		257 130,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	12 870,00	1 350 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		34 016 600,00	35 799 300,00	35 992 000,00	36 093 800,00	36 279 800,00	1 652 500,00	179 834 000,00
	Ročná orientačná finančná		21 556 319,42	22 686 016,41	22 808 130,40	22 872 641,06	22 990 509,26	1 047 189,25	113 960 805,80

	alokácia (príspevok Únie v EUR)								
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial								

	allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.5 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov

Kód intervencie (členský štát)	70.5
Názov intervencie	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia rieši potrebu optimalizovať dávky hnojenia na základe rozborov pôdy a znižovanie vyplavovania živín do podzemných vôd (hlavne fosfor a dusík). Slovenská republika má, zákonom č.305/2015 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovené chránené vodohospodárske oblasti, ktorý upravuje aj aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, ktorých použitie je v chránenej oblasti zakázané, zoznam je zverejnený vo Vestníku MPRVSR Ide o významné územie prirodzenej akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. Vyhlásených je 11 vodohospodársky chránených veľkoplošných oblastí podzemných vodných zdrojov. Jednou z týchto oblastí je aj Chránená vodohospodárska oblasť (ďalej len "CHVO") Žitný ostrov. Oproti ostatným oblastiam je atypická tým, že je to najväčšia oblasť zdrojov podzemných vôd v strednej Európe a na druhej strane, že táto oblasť patrí z hľadiska poľnohospodárskej výroby k najúrodnejším lokalitám SR. Uvedená lokalita je v zmysle dusičnanovej smernice ES č. 91/676/EEC tiež zaradená do zraniteľných

oblastí SR. Keďže ochrana vodných zdrojov má širší záber, umožňuje sa zapojiť do podpory aj žiadateľom hospodáriacim aj mimo CHVO.

Cieľom navrhovanej podpory je zosúladiť na jednej strane ochranu vodných zdrojov a na strane druhej stáročia realizovanú poľnohospodársku činnosť pri optimálnom využívaní živín.

Precízne hnojenie (alebo presné hnojenie poľnohospodárskych pôd) podložené relevantnými ročnými analytickými rozbormi obsahu minerálneho dusíka v pôde, na základe analytických rozborov pôdy a príslušného osevného postupu, prispeje k zabezpečeniu ochrany podzemných vodných zdrojov a na druhej strane k pokračovaniu poľnohospodárskej činnosti.

Z pohľadu výživy plodín je jedným z kľúčových parametrov obsah dusíka. Jeho stanovenie je veľmi dôležité pro optimalizáciu použitia dusíkatých hnojív a môže výrazne zvýšiť výnosy, znížiť náklady a zároveň obmedziť dopad poľnohospodárskej výroby na životné prostredie.

Pre zabezpečenie zásoby živín pre pestované plodiny na celej parcele na rovnakej úrovni (najčastejšie P, K, ale aj N a ďalších prvkov) podľa aktuálnej zásoby, resp. potreby na tej-ktorej časti parcely sa vytvoria pre vegetáciu rovnaké výživové podmienky. Vypracovanie plánu hnojenia, v podrobnejšom členení, pre konkrétne diely pôdnych blokov a pestované plodiny s ohľadom na limitné dávky dusíka pri jednotlivých plodinách, stanovené v zákone č. 136/2000 Z. z. o hnojivách je nad rámec baseline podmienok.

Realizácia týchto postupov bude každoročne monitorovaná príslušnými inštitúciami zodpovednými za monitoring obsahu dusičnanov v podzemných vodách. Výsledky analytických rozborov budú zasielané kontrolnej organizácii. Dodržiavať podmienky intervencie na výmere nahlásenej pri zaradení do záväzku, je žiadateľ povinný 5 rokov.

Výberové kritéria:

Pri vyššom počte žiadostí, nad finančnú alokáciu, budú uplatnené výberové kritériá založené na veľkosti (výmere pôdy)žiadateľa, umiestnenia jeho pôdy z hľadiska chránených území, CHVO a i. Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS a zaviažu sa plniť záväzok 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti

Vstup do podpory so všetkými ornými pôdami (DPB) podniku oprávneného hektáraokrem plôch, na ktorých je podmienka v súlade s kondicionalitou/GAEC 4,

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky intervencie:

-v prvom roku realizácie záväzku (jar 20xx) najneskôr do 15. mája, zabezpečiť celkový rozbor ornej pôdy na obsah Nmin, P,K, pH a následne v tom istom roku (jeseň 20xx) odber a rozbor pôdy na obsah Nmin. (realizovaný systémom GPS)

-v následných 2 až 5 roku záväzku zabezpečiť jesenný rozbor ornej pôdy na obsah Nmin. (realizovaný systémom GPS); (1 priemerná vzorka z 10 ha p.p. aj zo začatých),

-každoročne na základe výsledkov jesenného rozboru obsahu Nmin vypracovať mapu zásob,
-na základe týchto podkladov stanoviťplán hnojenia (podľa osevného postupu) v podrobnejšom členení na diely pôdnych blokov za hospodársky rok s ohľadom na limitné dávky dusíka(príloha č. 3 zákona 136/2000 Z.z. o hnojivách).

O14 Ktorá oblasť je oprávnená?

☒Poľnohospodárska plocha vymedzená pre plán SPP

☐Poľnohospodárska pôda vrátane poľnohospodárskej plochy a mimo nej

☐Nepoľnohospodárska pôda

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC04	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
SMR02	Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources: Articles 4 and 5

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi;
Minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**

☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

66,70 €/ha (99,56%)

Metóda výpočtu

Výška kompenzačných platieb na realizáciu precízneho hnojenia vyplýva zo zvýšených dodatočných nákladov na každoročný rozbor pôdnych vzoriek so systémom určenia cez GPS, vypracovanie máp zásob živín, vypracovanie programov aplikácie živín na základe rozborov pôdy – máp zásob živín - osevného postupu – povolených maximálnych dávok živín pre jednotlivé plodiny. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán. NPPC

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☐ result based (with possibility to pick and choose)

☒ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Povinnosti/možnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.
Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec základných podmienok kondicionality (GAEC a SMR) a podmienok v národnej legislatíve; zákon 136/2000 Z. z. o hnojivách, Vodný plán SR.

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov, počas ktorých musí plniť stanovené podmienky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná nezávislou organizáciou /Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.5.1 - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.21; R.22;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.5.1 - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov

Výška kompenzačných platieb na realizáciu precízneho hnojenia vyplýva zo zvýšených dodatočných nákladov na každoročný rozbor pôdnych vzoriek so systémom určenia cez GPS, vypracovanie máp zásob živín, vypracovanie programov aplikácie živín na základe rozborov pôdy – máp zásob živín - osevného postupu – povolených maximálnych dávok živín pre jednotlivé plodiny. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán. NPPC

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.5.1 - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		66,70	66,70	66,70	66,70	66,70	66,70	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.14 (unit: hektár)		45 000,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	30 500,00	377 500,00
TOTAL	O.14 (unit: hektár)		45 000,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	30 500,00	377 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		3 001 500,00	5 035 850,00	5 035 850,00	5 035 850,00	5 035 850,00	2 034 350,00	25 179 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		1 902 050,55	3 191 218,15	3 191 218,15	3 191 218,15	3 191 218,15	1 289 167,60	15 956 090,75
	Out of which for financial instrument (Total public								

	Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.6 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch

Kód intervencie (členský štát)	70.6
Názov intervencie	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno
5.2	Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín aj so strukovinami)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.24 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia reflektuje na potrebu identifikovanú SWOT analýzou, navrhnúť postupy a riešenia na znižovanie rizika prieniku pesticídov do vodných zdrojov, napr. riešiť podporu pre hospodárenie, ktoré rešpektuje ochranu vôd aj pri aplikácii pesticídov na poľnohospodársku produkciu. Je potrebné vypracovať systém minimalizácie vstupov chemických prípravkov do poľnohospodárskej produkcie na

zabránenie nadbytočných aplikácii chemických prípravkov do pôdy. Cieľom intervencie je aj zachovanie rozmanitosti živočíšnych a rastlinných druhov vylúčením syntetických chemických pesticídov a zníženie resp. vylúčenie minerálnych hnojív a tým prispieť aj k znižovaniu emisií skleníkových plynov. Podporou environmentálne šetrných postupov v kombinácii s obmedzením vstupov hnojivých látok sa sleduje tiež zníženie kontaminácie pôdy. Pôda predstavuje významný sekundárny zdroj kontaminácie podzemných a povrchových vôd, kam sa rezíduá prípravkov na ochranu rastlín dostávajú vplyvom eróznej činnosti vetra, odtokom či splavovaním z pôdy. Pôvodné účinné látky pesticídov sa taktiež postupne rozkladajú, niektoré ich metabolity sú v pôde mobilnejšie, a môžu tak ľahko kontaminovať podzemné vody. Efektívnym nástrojom je zisťovanie obsahu dusíka v pôde, čím sa čiastočne eliminuje dávka dodávaných hnojív v súlade s potrebami pestovaných plodín.

Intervencia Šetrné postupy ide navrhnutými podmienkami nad rámec podmienok kondicionality aj zákonných noriem. Spoločným znakom pre všetky opatrenia v rámci tejto intervencie je stanovenie účinných látok, ktoré nesmú byť používané. Spoločným prvkom je aj rôzna miera obmedzenia používania herbicídov a prípravkov na ochranu rastlín.

Operácia Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov má za cieľ podnietiť poľnohospodárov postupne začať hospodáriť aj bez chemických vstupov prípravkov na ochranu rastlín a chemických hnojív, avšak za miernejších podmienok ako aj podmienok, ktoré sa vyžadujú pri ekologickom poľnohospodárstve.

Hlavným prínosom Šetrného postupu pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd av ovocných sadoch je používanie prípravkov na ochranu rastlín určených pre ekologické poľnohospodárstvo, neaplikovať zakázané prípravky na ochranu rastlín, každoročne zabezpečiť rozbor plodov na vybrané pesticídne látky a rozbor pôdnych vzoriek na vybrané ťažké kovy.

Na zamedzenie kumulácie dusičnanov v zelenine a zemiakoch v dôsledku nadmerného obsahu dusíka v pôde sa pri plánovaní hnojenia dusíkom musí započítať aj množstvo minerálneho dusíka v pôde (Nmin). Dôležité je tiež používať štandardné osivo zelenín a certifikované sadivo konzumných zemiakov. Ďalej je zavedená povinnosť, pri šetrných postupoch v ovocných sadoch, sledovať meteorologické prvky (teplota, vlhkosť ... atď.) a výskyt škodcov, čím intervencia nadväzuje na podmienky integrovanej ochrany rastlín (IOR) a následné vyhodnocovanie týchto údajov a vykonávanie agrotechnických operácií (postreky, preventívne opatrenia) na základe tohto hodnotenia, čím dochádza k optimalizácii používania ako preventívnych metód, tak aj aplikácií prípravkov na ochranu rastlín.

Pri šetrných postupoch vo vinohradoch je kladený dôraz na optimalizáciu používania prípravkov na ochranu rastlín, a to formou obmedzenia aplikácií konvenčných prípravkov proti najčastejším chorobám a škodcom a povinnom používaním ekologických prípravkov na ochranu rastlín, zakázaná je aplikácia stanovených chemických prípravkov na ochranu rastlín.

O všetkých činnostiach sa vedú záznamy. Trvanie záväzkov intervencie je 5 rokov na stanovenej výmere v záväzku.

Rozdelenie na Operácie:

Operácia Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov

Operácia Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd na ornej pôde

Operácia Šetrné postupy v ovocných sadoch

Operácia Šetrné postupy vo vinohradoch

Výberové kritéria:

Pri väčšom počte žiadostí nad finančnú alokáciu, budú uplatnené výberové kritériá založené na veľkosti (výmere pôdy)žiadateľa, umiestnenia jeho pôdy z hľadiska chránených území, chránené vodohospodárske oblasti a i. Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Operácia Šetrné postupy vo vinohradoch

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS, pričom sa dobrovoľne zaviažu plniť záväzok na obdobie 5 rokov.

Operácia **Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov**

Žiadateľ o zaradenie do operácie nahlasuje do záväzku výmeru, na ktorej bude pestovať zeleninu, zemiaky alebo jahody a túto výmeru musí dodržať každoročne počas trvania záväzku - 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

• vstúpiť do operácie so všetkými dielmi pôdnych blokov ornej pôdy v podniku, oprávneného hektára na podporu.

Operácia **Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd na ornej pôde**

Žiadateľ o zaradenie do operácie nahlasuje do záväzku výmeru, na ktorej bude pestovať zeleninu, zemiaky alebo jahody a túto výmeru musí dodržať každoročne počas trvania záväzku - 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

• vstúpiť do operácie s výmerou minimálne 0,3 ha ornej pôdy/oprávneného hektára, na ktorej bude pestovaná zelenina, zemiaky alebo jahody.

Operácia **Šetrné postupy v ovocných sadoch**

Podmienky oprávnenosti:

- vstúpiť do operácie s výmerou minimálne 0,3 ha ovocného sadu ;minimálny počet jedincov na ha ovocného sadu bude stanovený (podporený bude produkčný sad minimálny počet jedincov /ostatný sad minimálny počet jedincov /mladý v 1 až 3 roku po výsadbe).

Operácia **Šetrné postupy vo vinohradoch**

Podmienky oprávnenosti*:* vstúpiť do operácie s výmerou minimálne 0,3 ha vinohradu/spon jedincov.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Operácia **Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov**

Podmienky operácie:

• úplné vzdanie sa používania chemických prípravkov na ochranu rastlín na všetkých plochách podniku (povolené len zo zoznamu EPV a biologické POR; používanie moreného osiva je povolené,

• úplné vzdanie sa používania minerálnych dusíkatých hnojív,

• viesť evidenciu na každý diel pôdneho bloku ako boli plochy ošetrované; hlásenie zasielať aj o nulovej spotrebe podľa národnej legislatívy(zákon č. 405/2011 Z. z.).

Operácia **Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd na ornej pôde**

Podmienky operácie :

- neaplikovať účinné látky (Diflufenican, Flufenacet, Imazamox, Malathion, Metaldehyd, Nicosulfuron, Terbuthylazine, Ziram),
- nahradiť každoročne najmenej 1 krátprípravky na ochranu rastlín zo zoznamu pre ekologické poľnohospodárstvo [záznamy o aplikácii v evidencii], prednostné použitie biologické prípravky na ochranu rastlín,
- zabezpečiť v prvom roku odber pôdnych vzoriek a stanovenie obsahu ťažkých kovov (Pb, Cd, Hg, akreditovanou organizáciou, (odber priemerných vzoriek z každého dielu pôdneho bloku),
- zabezpečiť 2x za záväzok (1. a 4. rok) odbery vzorky jedného druhu zeleniny, zemiakov alebo jahôd a ich rozbor na obsah ťažkých kovov(Pb, Cd, Hg,) akreditovanou organizáciou (limitné hodnoty nesmú byť presiahnuté),
- zabezpečiť každoročne, pred zberom plodiny, odber vzorky z každého pestovaného druhu zeleniny a zemiakov a ich rozbor na obsah rezíduí pesticídov a dusičnanov akreditovanou inštitúciou (limitné hodnoty nesmú byť presiahnuté),
- zabezpečiť pred každým výsevom alebo výsadbou podporovaného druhu zeleninyodber a rozbor pôdy na obsah Nmin, P a pH a K; v prípade zakrytýchplôch pod sklom, fóliou 1x za 5 rokov,
- používať herbicídy dva krát za vegetačné obdobie pestovanej plodiny, spôsob aplikácie bude doplnený
- používať certifikované osivo/sadivo,
- viesť záznamy, najmä dátum výsevu, výsadby, zberu jednotlivých druhov pestovanej zeleniny zemiakov a jahôd.

Pri pestovaní zeleniny na ploche, ktorá je menšia ako 5 ha, vzorka sa odoberie z toho druhu zeleniny, ktorý sa pestuje na prevažnej výmere, na ktorú sa požaduje platba.

Špecifické, doplnkové podmienky pre pestovanie jahôd:

- vysadiť jahody na ploche, na ktorej boli pred výsadbou pestované obilniny, bielkovinové plodiny, alebo po zelenom hnojení. Nepovolené predplodiny sú zemiaky, kukurica, cukrová repa,
- každoročne zabezpečiť do 30. septembra údržbu porastu jahôd(odstránenie starých listov) mulčovaním alebo kosením,
- sledovať a zaznamenávať každodenne od 1. marca do 30. októbra meteorologické prvky a výskyt škodcov a chorôb,
- zabezpečiť odber a analytický rozbor jednej priemernej vzorky jahôdzameraný na zistenie obsahu rezíduí pesticídov prítomných v plodoch akreditovanou inštitúciou.

Operácia **Šetrné postupy v ovocných sadoch**

Podmienky operácie :

• neaplikovať účinné látky (Cypermethrin Deltamethrin, Isopyrazam, Lambda-cyhalothrin (povolený pre hrušky a orechy) Metaldehyd, Propyzamide, Tau-fluvalinate (povolený pre orechy),

• nahradiť každoročne najmenej 1 krát prípravky na ochranu rastlín zo zoznamu pre ekologické poľnohospodárstvo [záznamy o aplikácii v evidencii,], prednostné použitie biologické prípravky na ochranu rastlín,

• neaplikovaťherbicídy v medziradí a v manipulačnom priestore,

• použiť najviac 2 aplikácie herbicídu v príkmennom páse za vegetačné obdobie, spôsob aplikácie bude doplnený

• zabezpečiť celoročne zelený kryt v každom druhom medziradí ovocného sadu bylinným porastom, alebo porastom s medonosnými bylinami,

• zabezpečiť v prvom roku záväzku odber pôdnych vzoriek a stanovenie obsahu ťažkých kovov (Pb, Cd, Hg,) akreditovanou organizáciou, z každého dielu pôdneho bloku, (limitné hodnoty nesmú byť presiahnuté)

• zabezpečiť 2x za záväzok (1. a 4. rok) odbery vzorky ovocia a ich rozbor na obsah ťažkých kovov (Cd,

Pb, Hg,) akreditovanou inštitúciou (1reprezentatívna /priemerná vzorka na každých začatých 20 ha ovocného sadu), (limitné hodnoty nesmú byť presiahnuté)

• zabezpečiť každoročne odbery vzorky ovocia a ich rozbor na obsah rezíduí pesticídov akreditovanou organizáciou,

• zabezpečiť rozbor listových vzoriek akreditovanou inštitúciou na zisťovanie výživových parametrov minimálne raz za 4 roky,

• viesť záznamy v elektronickej alebo písomnej forme.

Doplnkové podmienky:

- sledovať vývoj vlhkosti a teploty vzduchu počas vegetačného obdobia vyhodnocovať priebežne sledované údaje z meteorologických prvkov, škodcov a chorôb a agrotechnické zásahy vykonávať na základe tohoto vyhodnotenia.

Operácia **Šetrné postupy vo vinohradoch**

Podmienky operácie:

rodiace vinohrady:

• neaplikovať účinné látky (Cypermethrin, Deltamethrin, Dithianon (povolený v prípade klasifikácie prípravku na ochranu rastlín ako Vt5), Fluopicolid, Lambda-cyhalothrin, Metaldehyd, Metalaxyl, Pirimicarb, Propyzamide, Tau-fluvalinate, Zeta-cypermethrin,

• neaplikovať herbicídy v medziradí a manipulačných plochách; na príkmenné pásy je možné použiť 2 aplikácieza rok (spôsob aplikácie bude doplnený),

• vykonať 1 krát za rok mechanickú kultiváciu príkmenného pásu,

• vykonať mechanickú údržbu medziradia a manipulačného priestoru najneskôr do 15.augusta,

• zabezpečiť ozelenenie každého druhého medziradia medzplodinami v stanovenom období, zo zoznamu medziplodín pre priame platby,

• každoročne aplikovať najviac 6 aplikácií prípravkov na ochranu rastlín, proti perenospóre,

• každoročneaplikovať najviac 6 aplikácií prípravkov na ochranu rastlín, , proti múčnatke,

• každoročne aplikovať najviac 2 aplikácie prípravkov na ochranu rastlín, proti plesni sivej po 1. auguste,

• používať proti obaľovačom len biologické prípravky na ochranu rastlín alebo pomocné prípravky,

• zabezpečiť každoročne odbery priemernej vzorky plodov a ich rozbor na obsah zakázaných rezíduí pesticídov; jedna priemerná vzorka sa odoberá z každých aj začatých 20 ha vinohradu,

• použiť najviac 50 kg/ha dusíka ročne vrátane maštaľného hnoja,

• viesť záznamy v elektronickej alebo písomnej forme.

mladé vinohrady 1. až 3. rok:

• zákaz použitia herbicídov v medziradí vinohradu,

• zákaz použitia akaricídov a insekticídov,

• použiť maximálne 3 aplikácie chemických prípravkov na ochranu rastlín za rok proti perenospóre,

• použiť maximálne 2 aplikácie chemických prípravkov na ochranu rastlín za rok proti múčnatke,

• v prípade potreby použiť najmenej dva postreky biologickými prípravkami na ochranu rastlín a pomocnými prípravkami proti peronospóre a najmenej 2 postreky proti múčnatke viniča za rok,

• aplikovať zelené hnojenie, minimálne jeden krát vysiatím a zapravením vikovitých rastlín do pôdy najmenej v množstve 80 kg/ha osiva.

O14 Ktorá oblasť je oprávnená?

☒Poľnohospodárska plocha vymedzená pre plán SPP

☐Poľnohospodárska pôda vrátane poľnohospodárskej plochy a mimo nej

☐Nepoľnohospodárska pôda

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC04	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
GAEC06	Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu
SMR02	Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources: Articles 4 and 5

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi a požiadavky týkajúce sa znečisťovania fosforom;
minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**
☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu
☐ vrátane transakčných nákladov
☐ jednorazová platba
☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Hospodárenie na ornej pôde - 165 €/ha (98,80 %)
Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny – 422 €/ha, zemiakov 310€/ha a jahôd 454€/ha,
Šetrné postupy v ovocných sadoch rodiace- 530€/ha, mladé - 245€/ha, ostatné – 322€/ha,
Šetrné postupy vo vinohradoch rodiace- 601€/ha, mladé-343€/ha.

Metóda výpočtu

Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácií a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☐ result based (with possibility to pick and choose)

☒ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Povinnosti/možnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.
Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec základných podmienok kondicionality (GAEC a SMR) a podmienok v národnej legislatíve; zákon 136/2000 Z. z. o hnojivách, Vodný plán SR.

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov, počas ktorých musí plniť stanovené podmienky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná nezávislou organizáciou /Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.6.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.14; R.19; R.21; R.24;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.6.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch

Vzhľadom k tomu, že táto intervencia je zložená z niekoľkých operácii, bola za jednotkovú čiastku zvolená priemerná výška platby na hektár. Pre jej stanovenie sa vychádzalo z čiastkových výšok platieb pre jednotlivé operácie a očakávaného rozsahu týchto operácií. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie. Stanovenie jednotkovej čiastky na úrovni dielčích sadzieb platby pre jednotlivé operácie by znížilo flexibilitu intervencie.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.6.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		375,63	375,63	375,63	375,63	375,63		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.14 (unit: hektár)		34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00		170 250,00
TOTAL	O.14 (unit: hektár)		34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00		170 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51		63 951 007,55
	Ročná orientačná finančná alokácia		8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69		40 525 753,45

	(príspevok Únie v EUR)								
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out								

	in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.7 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity

Kód intervencie (členský štát)	70.7
Názov intervencie	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Vysoká	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín aj so strukovinami)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami
R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices
R.33 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä TTP a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska.

Operácie v rámci intervencie prispievajú k ochrane životného prostredia k zachovaniu biodiverzity ochrane pôdy a tým k eliminácií dopadov klimatickej zmeny. Podporné operácie zvyšujú obsah humusu v pôde, tým zvyšujú aj viazanie uhlíka v pôde, ako aj zvyšujú vodozádržnú schopnosť pôdy. Znížením alebo vylúčením aplikácie minerálnych hnojív a prípravkov na ochranu rastlín sa znižuje tvorba skleníkových plynov. Uvedené typy operácií majú vplyv aj znižovanie uvoľňovania resp. sekvestráciu oxidu uhličitého.

Cieľom podpory dropa veľkého v stanovených chránených vtáčích územiach je realizovať osevné postupy s mozaikovým usporiadaním poľnohospodárskych kultúr a stanoveným percentuálnym zastúpením príslušných plodín, ktoré vytvárajú vhodné životné podmienky pre dropa veľkého. Povoľuje sa aplikácia len určitých stanovených prípravkov na ochranu rastlín, ktoré nemajú vplyv na chránený druh. Povolené POR budú uvedené vo vnútroštátnom právnom predpise V prípade údržby a hospodárenia na vymedzených plochách je nevyhnutné zabezpečiť ochranu populácie tak, že sa kosba vykonáva od stredu parcely k jej okrajom a s použitím výstražných systémov na odplašenie dropov.

Prostredníctvom intervencie je umožnené vykonávať poľnohospodársku činnosť aj na plochách cenných stanovíšť 7 typov poloprírodných a prírodných trávnych porastov, hlavne v územiach európskeho významu a územiach s vysokou prírodnou hodnotou. Operácia tiež prispieva k zvyšovaniu biologickej rôznorodosti a ekologickej stabilite krajiny.

Podpora na ochranu sysľa pasienkového má za cieľ realizovať poľnohospodárske aktivity na presne stanovených lokalitách trávnych porastov umožňujúce záchranu populácie sysľa pasienkového a zachovanie jeho biotopov na Slovensku. Stanovené manažovanie trávnych porastov predstavuje kosba lúk a spásanie pasienkov hospodárskymi zvieratami s cieľom vytvorenia optimálnych podmienok pre biotopy sysľa, vylúčenie chemických látok, obmedzenie hnojenia organickými hnojivami a vylúčenie nevhodných úprav terénu. Plnenie týchto nadštandardných podmienok je v súlade s ekologickými nárokmi sysľa pasienkového.

Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu podporí osobitné metódy hospodárenia na trávnych porastoch mozaikovým kosením, so zameraním na vytváranie podmienok pre druhy živočíchov a rastlín európskeho významu. Do podpory budú spadať plochy trvalých trávnych porastov v územiach európskeho významu s 2. a 3. stupňom ochrany evidovaných v LPIS.

Ochrana prírodných a poloprírodných biotopov trvalých trávnych porastov – intervenciou sa bude motivačným spôsobom pokračovať v ochrane biotopov na TTP, a prispeje k ochrane druhov vtáctva na TTP najmä hniezd na zemi hniezdiacich dravcov.

Rozdelenie na operáci*e:*

Operácia Ochranabiotopu dropa veľkého

Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového

Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie

Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov

Výberové kritériá:

Pri väčšom počte žiadostí nad finančnú alokáciu, budú uplatnené výberové kritériá založené na veľkosti (výmere pôdy)žiadateľa, umiestnenia jeho pôdy z hľadiska chránených území, CHVO a i. Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Pre operácie Ochrana biotopu dropa veľkého, Ochrana biotopu sysľa pasienkového a Ochrana prírodných a poloprírodných trvalých porastov nebudú uplatňované výberové kritéria.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-

kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:
Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku **činnosť a zaviažu sa plniť záväzok na obdobie 5 rokov na výmere záväzku.**

Operácia Ochrana biotopu dropa veľkého (*Otis tarda*)

Podmienky oprávnenosti:
• vstúpiť do operácie minimálne s 1 ha ornej pôdy oprávneného hektára nachádzajúceho sa v CHVÚ Lehnice alebo CHVÚ Sysľovské polia.

Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus)*

Podmienky oprávnenosti:
• vstúpiť do operácie minimálne s 1 ha trávnych porastov oprávneného hektára nachádzajúceho sa v stanovených lokalitách,
• potvrdenie príslušnej organizácii ochrany prírody o výskyte sysľa pasienkového na konkrétnych dieloch pôdnych blokoch.

Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu

Podmienky oprávnenosti:
• vstúpiť do operácie minimálne s 1 ha trávnych porastov v územiach európskeho významu s 2. a 3. stupňom ochrany oprávneného hektára na podporu (GIS referenčná vrstva).

Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov

Kategórie biotopov trávnych porastov sú nasledovné (7):
A: Teplo a suchomilné trvalé trávne porasty (Tr1, Tr2, Tr3, Tr4, Tr5, Sl1 Sl3, Sl4, Pi1, Pi2, Pi5, Kr1 a Kr2)
B: Mezofilné trvalé trávne porasty (Lk1, Lk3, Tr8b)
C: Horské kosné lúky (Lk2)
D: Vlhkomilné porasty nižších plôch (Lk7, Lk9, Lk10, Lk11,)
E: Nížinné aluviálne lúky (Lk8)
F: Vlhkomilné porasty vyšších polôh, slatinné a bezkolencové lúky (Lk4, Lk5, Lk6, Ra3, Ra5, Ra6, Ra7, Sl2)
G: Vysokohorské trávne porasty (Tr8a, Al1, Al3, Al6, Al8)

Podmienky oprávnenosti:
• vstúpiť do operácie s minimálne 1 ha biotopu trávneho porastu oprávneného hektára.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Rozdelenie na operáci*e:*

Operácia Ochrana biotopu dropa veľkého

Podmienky operácie:

- stanovený osevný postup v zastúpení:
  - podiel lucerna min 10 %,
  - podiel úhor min 5 %,
  - ozimné obilniny minimálne 25 %,
  - hrach min 5 %,
  - podiel tráv na ornej pôde je minimálne 10% a polovica výmery tráv kosených po 1.7
  - podiel repky minimálne 15 %,
  - spolu kukurica, slnečnica nesmú presiahnuť 15%,
- úplné vylúčiť aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín (Vt1-5)- vestník MPRVSR,
- kosiť a vykonávať žatevné práce vždy od stredu smerom k okrajom alebo od jednej strany pozemku k druhej strane pozemku; pri kosbe a žatve používať výstražné zariadenia (reťazové závesy),
- trávne porasty na OP hniezdiskách dropa kosiť od 1. júla príslušného roka,
- po žatve obilnín a repky minimálne 30 % strnísk zaorať až v septembri a ponechať ich nepoorané v letných mesiacoch (júl a august), alebo ich osiať medziplodinami.

Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového

Podmienky operácie (podmienky aplikácie):

- neaplikovať žiadne hnojivá (povolené je len hnojenie pasúcimi sa zvieratami),
- neaplikovať žiadne prípravky na ochranu rastlín.

Podmienky kosenia:

- prvú kosbu trávnych porastov vykonať v termíne do 15.júna,
- druhú kosbu vykonať do 15. augusta; pokosenú biomasu odstrániť (v odôvodnených prípadoch),
- kosiť trávny porast na dieloch pôdnych blokov od stredu ku krajom alebo od jednej strany pozemku k druhej strane pozemku,
- druhá kosba trávnych porastov môže byť nahradená pasením podľa podmienok pasenia.

Podmienky pasenia:

- pastvu začať najneskôr do 30. apríla a pásť najmenej do 30. septembra,
- pasenie zabezpečiť tak, aby plochy trávnych porastov v období od 1. septembra do 30 novembra nepresahovali výšku 20 cm (oplôtkové pasenie je povolené).

Dodatočné podmienky:

- zakázané je mulčovanie, diskovanie a odvodňovanie trávnych porastov, odstraňovanie nedopaskov, obnova TTP orbou a senážovania.

Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie

Podmienky operácie:

- vykonať prvú kosbu trávnych porastov najneskôr do 15. júla príslušného roka, pričom sa pokosí 70% plochy dielu pôdneho bloku (tolerancia ± 10%) alebo jeho užívanej časti (Vytvára sa tak mozaika pokosených plôch s dočasne nepokosenými plochami),
- zvyšné nepokosené plochy trávneho porastu sa pokosia v období od 15. augusta do 30. septembra Individuálne alebo v rámci druhej kosby; nepokosený zvyšok ako aj mládza môžu byť po prvej kosbe dopásané,

• nepokosené časti trávneho porastu nesmú byť v dvoch po sebe nasledujúcich rokoch umiestnené v tej istej časti pôdneho bloku,

• ponechať pokosenú hmotu na pozemku po dobu 2 až 14 dní; pokosenú hmotu po vysušení z plochy odstrániť.

Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov

Podmienky intervencie:

aplikácia hnojív a prípravkov na ochranu rastlín:

• zákaz použitia minerálnych hnojív a hnojovice na všetkých typoch trávnych biotopov,

• obmedzené použitie organických hnojív podľa typu tráv B,C; maximálna dávka organických hnojív je 50 kg N/ha biotopu raz za 2 roky (exkrementy pasúcich sa zvierat sa do limitu nezapočítavajú),

• na celej ploche biotopu vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín.

spôsoby kosenia:

• prvú kosbu trávnych porastov je potrebné vykonať najneskôr do 31. júla (v odôvodnených prípadoch posunutia kosieb dáva súhlas príslušná organizácia ochrany prírody),

• kosiť maximálne 2-krát ročne je možné typy B,C,D,E,F. 1-krát ročne je **možné** kosiť typy A a G; pre typ (A,C,F,G) sa vykoná kosba ručné alebo s pomocou ľahkých mechanizmov; trávne porasty je potrebné kosiť smerom od stredu k okrajom porastu alebo od jednej strany pozemku na druhú stranu.

podmienky pasenia:

• pasenie je vylúčené pre typ F; v odôvodnených prípadoch povolené so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody,

• pasenie pre porasty typu C a E je možné iba po prvej kosbe v rámci záväzkového obdobia na dopásanie mládzí; pri porastoch typu C, môže byť prvá kosba nahradená vypasením plochy hospodárskymi zvieratami (uvedené nahradenie kosenia pasením, je možné len so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody),

• dodržiavanie zásady šetrného košarovania (min. plocha na 1DJ – 10m2, pravidelné denné prekladanie košiarov); pri pasení mladého HD je možnosť využívania nočného košiara umiesteného stabilne (so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody),

• dodržanie zaťaženia zvieratami (polygastre a kone) maximálne 1,9 DJ/ha; oplôtkové pasenie je povolené, pričom musí byť dodržané povolené zaťaženie, ktoré sa prepočítava na celkovú plochu oploteného areálu.

Dodatočné záväzky:

• na plochách biotopov je povinné zaťaženie zvieratami (polygastre a kone) najmenej 0,3 DJ/ha stanové ako priemer za retenčné obdobie od 1.6. do 30. 9. každého roka záväzku,

• na plochách biotopov je zakázaný vykonať prísev; v prípadoch poškodenia biotopov je možné aplikovať postupy ekologickej obnovy (napr. nastielanie sena z okolitého biotopu, použitie lokálnej semennej zmesi vhodnej pre daný biotop, prenos mačiny z okolitého biotopu),

• zakázané je diskovanie alebo orba a odvodňovanie TP,

• mulčovanie je možné na rovnakej ploche 1 krát počas trvania záväzku ako doplnkové agrotechnické opatrenie zamerané proti šíreniu náletových drevín.

O14 Ktorá oblasť je oprávnená?

☒Poľnohospodárska plocha vymedzená pre plán SPP

☐Poľnohospodárska pôda vrátane poľnohospodárskej plochy a mimo nej

☐Nepoľnohospodárska pôda

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC01	Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.
GAEC03	Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín
GAEC04	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
GAEC09	Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi a požiadavky týkajúce sa znečisťovania fosforom,
minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☒ **IACS**
☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu
☐ vrátane transakčných nákladov
☐ jednorazová platba
☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Ochrana dropa veľkého – 250€/ha (72 % platby)
Ochrana sysľa pasienkového 125€/ha
TTP v ÚEV mozaika 62€/ha
Polopr. a prír. TP --1. typ87€/ha2 typ: 202€/ha

Metóda výpočtu

Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. mechanické potláčanie burín, odklad kosenia , spôsoby kosby, pasenia ako aj spôsoby hospodárenia atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☐ result based (with possibility to pick and choose)

☒ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Povinnosti/možnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.
Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec základných podmienok kondicionality (GAEC a SMR) a podmienok v národnej legislatíve; zákon 136/2000 Z. z. o hnojivách, Vodný plán SR.

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, na rovnakej výmere plochy, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná nezávislou organizáciou. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.7.1 - Ochrana a zachovanie biodiverzity	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.14; R.19; R.21; R.22; R.31; R.33;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.7.1 - Ochrana a zachovanie biodiverzity

Vzhľadom k tomu, že táto intervencia je zložená z niekoľkých operácii, bola za jednotkovú čiastku zvolená priemerná výška platby na hektár. Pre jej stanovenie sa vychádzalo z dieľčich výšok platieb pre jednotlivé operácie a očakávaného rozsahu týchto operácií. Stanovenie jednotkovej čiastky na úrovni dielčích sadzieb platby pre jednotlivé operácie by znížilo flexibilitu intervencie.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.7.1 - Ochrana a zachovanie biodiverzity (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		95,70	95,70	95,70	95,70	95,70		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.14 (unit: hektár)		208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00		1 042 765,00
TOTAL	O.14 (unit: hektár)		208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00		1 042 765,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10		99 792 610,50
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45		63 238 577,25
	Out of which for financial instrument (Total								

	public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.8 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy

Kód intervencie (členský štát)	70.8
Názov intervencie	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Vysoká	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.14 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments to reduce emissions or to maintain or enhance carbon storage (including permanent grassland, permanent crops with permanent green cover, agricultural land in wetland and peatland)
R.31 Share of utilised agricultural area (UAA) under supported commitments for supporting biodiversity conservation or restoration including high-nature-value farming practices

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä trvalé trávne porasty a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Intervencia prispieva k zachovaniu biodiverzity na pôdach málo úrodných a podmáčaných a tým k zmierneniu na zmenu klímy. Zachovaním resp. zvýšením obsahu humusu v pôde, sa zvyšuje aj viazanie uhlíka v pôde a zvyšuje vodozádržnú schopnosť pôdy. Znížením alebo vylúčením aplikácie minerálnych hnojív a prípravkov na ochranu rastlín sa znižuje tvorba skleníkových plynov. Uvedené typy operácií majú vplyv aj znižovanie uvoľňovania resp. sekvestráciu oxidu uhličitého.

Menej úrodné pôdy dodnes ostali po scelení menších polí súčasťou veľkých pôdnych blokov. Táto prax sa týka všetkých nížin na Slovensku a biotopov , ktoré sa viažu na tieto lokality, napr. ľabtuška poľná

(Anthus campestris) v CHVÚ Dolné Považie, CHVÚ Ostrovné lúky, CHVÚ Medzibodrožie a CHVÚ Ondavská rovina.

Cieľom podpory je realizovať poľnohospodárske postupy tak, aby umožnili menej intenzívne využívanie častí pôdnych blokov (prioritne s menej úrodnými pôdami), ktoré sú hniezdiskami ľabtušky poľnej. Na časti ornej pôdy dôjde k obnove trávnych porastov, ktoré vzhľadom k umiestneniu na menej úrodných pôdach budú mať charakter riedkej vegetácie, ktorá je optimálnym biotopom ľabtušky. Dlhodobé umiestnenie trávnych porastov bez rozorania prispeje na podporu biodiverzity ako aj k plneniu klimatických cieľov prostredníctvom sekvestrácie uhlíka.

Podpora je tiež zameraná na plochy, ktoré sú dnes podmáčanou ornou pôdou, vylúčiť zásahy do mokradí v hniezdnom období a zároveň zmeniť dnes nevyhovujúci intenzívny spôsob obhospodarovania obnovením trávnych porastov a následne pastvy hospodárskych zvierat.

Živočíchy obývajúce mokrade patria medzi najohrozenejšie, kde vtáčie druhy, ktoré patria medzi najrýchlejšie ubúdajúce, sú viazané práve na mokrade. Mnohé z mokradí boli v minulosti odvodnené alebo došlo k výraznej zmene ich vodného režimu, pričom negatívny dopad zhoršuje aj prebiehajúca zmena klímy. Mokrade utrpeli aj pri intenzifikácii hospodárenia v predchádzajúcich desaťročiach, kedy menšie mokrade, zvyšky mŕtvych ramien či poľné depresie boli rozorané a scelené s väčšími pôdnymi blokmi napriek tomu, že bývajú pravidelne zaplavované. V rokoch s vyššou hladinou podzemných vôd sa hospodárenie na podmáčaných plochách nielenže neoplatí, ale zasiate osivo ani nevyklíči kvôli stojatej vode, alebo nie je možné pozbierať úrodu. Absencia nastavenia vhodných rámcov hospodárenia na týchto plochách vedie k tomu, že tieto podmáčané a zatápané lokality sú pravidelne rozorávané hneď po poklese hladiny.

Medzi ubúdajúce vtáčie druhy viažuce sa na tieto mokrade patria kalužiaky červenonohé *(Tringa totanus)*, šišily bocianovité (*Himantopus himantopus*), šabliarky modronohé (*Recurvirostra avosetta*), cíbiky chochlaté (*Vanellus vanellus*) brehára čiernochvosté (*Limosa limosa*). Pre prežívanie týchto druhov je nevyhnutné v rokoch s dostatkom vody vylúčiť rozoranie a odvodnenie týchto mokradí a zásahy do ich bezprostredného okolia. Na rozsiahlejších mokradiach s rozlohou nad 5 ha, ktoré bývajú zaplavované pravidelne je optimálne v prípade záujmu poľnohospodárskych subjektov zmeniť doterajší nevhodný spôsob hospodárenia, ktorý vedie k opakovanému znehodnoteniu úrody a pôdu zatrávniť a zmeniť na extenzívne pasienky, teda na taký spôsob, ktorým boli takéto plochy nevhodné na intenzívne poľnohospodárstvo využívané v minulosti.

Na podporu budú oprávnené stanovené plochy mokradí, alúvií orných pôd najmä v chránených územiach.
Predpokladaná výmera: 7 023 ha

Výberové kritériá:

Pri väčšom počte žiadostí nad finančnú alokáciu, budú uplatnené výberové kritériá založené na veľkosti (výmere pôdy) žiadateľa, umiestnenia jeho pôdy z hľadiska chránených území, a i. Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku **činnosť** a zaviažu sa plniť záväzok na obdobie 5 rokov na výmere záväzku.

Podmienky oprávnenosti:
vstúpiť do záväzku s minimálne 5 ha ornej pôdy oprávneného hektára, nachádzajúcej sa v stanovených lokalitách.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky operácie*:*
•na ploche väčšej ako 5 ha založiť trávne porasty, pričom plochy so založenými trávnymi porastmi vysiať osivom v pomere tráv najviac 83 %, ďatelinovín minimálne 12 % a pomer iných kvitnúcich bylín minimálne 5 %,(zmes s hmotnosťou x kg/ha)
•výsev trávneho porastu sa uskutoční najneskôr do konca marca príslušného roku
•zákaz aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a hnojív (okrem exkrementov pasúcich sa zvierat)
•trávny porast sa po založení neobnovuje, nerozoráva, iba v prípade ak osiatie nebolo úspešné,
•mulčovanie je na založenom trávnom poraste vylúčené,
·prvá kosba trvalých trávnych porastov sa vykoná v riadnom termíne na ploche najviac 80% výmery trávneho porastu; minimálne 20 % z výmery trávneho porastu sa pokosí v termíne od 1. júla, do výpočtu podielov sa nezarátavajú časti na ktorých sa pasú hospodárske zvieratá,

O14 Ktorá oblasť je oprávnená?
☒Poľnohospodárska plocha vymedzená pre plán SPP
☐Poľnohospodárska pôda vrátane poľnohospodárskej plochy a mimo nej
☐Nepoľnohospodárska pôda

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC01	Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.
GAEC09	Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000
SMR03	Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds: Article 3(1), Article 3(2), point (b), Article 4(1), (2) and (4)
SMR04	Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna: Article 6(1) and (2)

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi a požiadavky týkajúce sa znečisťovania fosforom,
minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
☒ **IACS**
☐ **Non-IACS**

IACS section

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

299 €/ha

Metóda výpočtu

Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu z ornej pôdy, z nákladov na založenie trávneho porastu, zo zníženej produkcie tráv a dodatočných nákladov na spôsoby kosby, pasenia ako aj spôsoby hospodárenia atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☐ result based (with possibility to pick and choose)

☒ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Povinnosti/možnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.
Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec základných podmienok kondicionality (GAEC a SMR) a podmienok v národnej legislatíve; zákon 136/2000 Z. z. o hnojivách, Vodný plán SR.

What is the duration of contracts?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, na rovnakej výmere plochy, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho

programu - Výška platby je vypočítaná nezávislou organizáciou. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.8.1 - Zatrávnenie ornej pôdy	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.31;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.8.1 - Zatrávnenie ornej pôdy

Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu z ornej pôdy, z nákladov na založenie trávneho porastu, zo zníženej produkcie tráv a dodatočných nákladov na spôsoby kosby, pasenia ako aj spôsoby hospodárenia atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.8.1 - Zatrávnenie ornej pôdy (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		299,00	299,00	299,00	299,00	299,00	299,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.14 (unit: hektár)		3 000,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	4 023,00	35 115,00
TOTAL	O.14 (unit: hektár)		3 000,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	4 023,00	35 115,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		897 000,00	2 099 877,00	2 099 877,00	2 099 877,00	2 099 877,00	1 202 877,00	10 499 385,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		568 428,90	1 330 692,06	1 330 692,06	1 330 692,06	1 330 692,06	762 263,15	6 653 460,29
	Out of which for financial instrument (Total public								

	Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

70.9 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat

Kód intervencie (členský štát)	70.9
Názov intervencie	Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmental, climate-related and other management commitments
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.19. Počet operácií alebo jednotiek na podporu genetických zdrojov
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.5	Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.25 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť environmentálnu udržateľnosť

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Špecifický dizajn, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencii Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat má za cieľ podporiť také plemená zvierat, ktorých stavy klesli pod kritickú úroveň. Ich zachovanie prispieva k rôznorodosti plemien v rámci druhu často chovaných iba v príslušnom regióne. Identifikáciu ohrozených druhov v SR z národnej databázy živočíšnych genetických zdrojoch EFABIS, ktorá je prepojená na európsku a celosvetovú databázu živočíšnych genetických zdrojoch (ďalej len "DAD-IS") zbilancovala príslušná odborná autorita SR, ktorou je Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav živočíšnej výroby. Pôvodné plemená hospodárskych zvierat chované na Slovensku majú nižšiu úžitkovosť nie len oproti špecializovaným plemenám, ale aj oproti celej populácie chovaného druhu hospodárskych zvierat na Slovensku. Platba je vypočítaná na základe nižších výnosov z chovu týchto zvierat.

V tabuľke sú uvedené počty čistokrvných plemenníc registrovaných v plemenných knihách alebo registroch, tak ako boli uvedené v k 31.12.2020. Počty plemenníc v ostatných členských štátoch EÚ uvádzame tak, ako ich za posledné 3 roky uviedli celosvetovej databáze DAD-IS jednotlivé členské krajiny EÚ.

Tab. Zoznam a počty čistokrvných plemenníc ohrozených druhov zvierat

Druh/Plemeno
Počet čistokrvných plemenníc registrovaných v PK
Počet plemenníc v ČŠ EÚ

Stav ohrozenosti podľa efektívnej veľkosti populácie (čistokrvné)
HD / Slovenský pinzgauský dobytok
1 479
11 289 (AT, DE, IT)
Ohrozené
HD / Maďarský stepný dobytok
19
6 980 (HU)
Kriticky ohrozené
Ovce / Valaška, pôvodný typ
907
1 797 (CZ, DE)
Ohrozené
Ovce / Askánske merino
68
82 (BG)
Kriticky ohrozené
Ovce / Cigája
5 613
1 867 (CZ, HR)
Ohrozené
Ovce / Zošľachtená valaška
8 175
--
Ohrozené
Ovce / Slovenská dojná
3 982
--
Ohrozené
Kozy / Biela krátkosrstá
708
2 140 (CZ)
Ohrozené
Kozy / Hnedá krátkosrstá
81
820 (CZ)
Kriticky ohrozené
Ošípané / Mangalica lastovičia
41
907 (HU)
Kriticky ohrozené
Mangalica blond

15
3992 (HU)
Kriticky ohrozené
Mangalica red
18
1 616 (HU)
Kriticky ohrozené
Kone / Slovenský teplokrvník
857
2 900 (CZ)
Kriticky ohrozené
Kone / Hucul
133
2 002 (CZ, PL, DE, AT,HU)
Kriticky ohrozené
Kone / Lipican
165
2 606 (SI, AT, NL, IT, DE, CZ, HU, FR)
Kriticky ohrozené
Kone / Nonius
28
920 (HU)
Kriticky ohrozené
Kone / Furioso
161
585 (HU)
Kriticky ohrozené
Kone / Shagya-Arab
154
1 657 (FR, HU, CZ, AT, BG)
Kriticky ohrozené
Kone / Norik muránskeho typu
137
--
Kriticky ohrozené
Kone / Slovenský športový pony
84
--
Kriticky ohrozené

Podporené plemená zvierat:

-Hovädzí dobytok - slovenský pinzgauský dobytok, maďarský stepný dobytok

-Ovce - pôvodná valaška, Askánske merino, zošľachtená valaška, cigája

-Kozy - biela krátkosrstá koza, hnedá krátkosrstá koza

-Kone - slovenský teplokrvník, Hucul, Furioso, Nonius, slovenský športový pony, Lipican, Shagya-arab, Norik muránskeho typu

-Ošípané – mangalica

Zoznam pripustených prasničiek, prasníc a kancov zapísaných v plemennej knihe (inventarizácia).

V zozname sa uvedie plemenárske označenie ošípanej (identifikačné údaje zvieraťa), dátum od kedy je zviera zaradené (prasnička pripustením, prasnica posledným oprasením pred prvým zápisom do inventarizácie, kanec zápisom do plemennej knihy). Ak uvedené udalosti nastali pred prísunom do chovu, tak sa uvádza dátum prísunu do chovu. Informácia o zápise zvieraťa do plemennej knihy a plemeno. Dátum vyradenia z chovu (odsun z chovu, úhyn, kastrácia...)

Kombinovateľnosť

Intervencia je vzájomne plne kombinovateľné aj s ostatnými intervenciami.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ:

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Podmienky oprávnenosti:

Príjemcovia podpory v rámci operácie Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat sú počas trvania záväzku povinní udržať stav zvierat v minimálnom počte 1 DJ za oprávnené druhy a plemená zvierat. Meniť druhy a plemená hospodárskych zvierat nie je možné počas jedného roku záväzku.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku:

Podmienky pre hovädzí dobytok, ovce, kozy a kone:

-zvieratá sú chované na podniku v retenčnom období od 1.5. do 31.12. roku (dočasné účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené). Obmeny, náhrady a stiahnutia sú hlásené PPA. Meniť druhy a plemená hospodárskych zvierat je možné iba medziročne, nie počas uvedeného obdobia

-platba sa poskytne na počet zvierat (DJ) v záväzku najviac na počet zvierat k 1.5. roka.

-zvieratá sú zapísané v plemennej knihe, alebo plemenárskej evidencii príslušnej chovateľskej organizácii v SR v súlade s národnou legislatívou. Potvrdenie o zápise sa predkladá platobnej agentúre pri podaní prvej žiadosti a priebežne k 15.1. nasledovného roka.

Podmienky pre ošípané:

-platba za ošípané sa poskytne na počet pripustených prasničiek, prasníc a kancov zapísaných v plemennej knihe na základe inventarizácie chovateľa za obdobie od 1.5. do 31.12. roku (dočasné účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú započítavané do evidencie bez prerušenia), Meniť druhy a plemená hospodárskych zvierat je možné iba medziročne, nie počas uvedeného obdobia,

-platba sa poskytne na počet zvierat (DJ) v záväzku najviac na počet zvierat k 1.5. roka, náhrady zvierat nie je potrebné hlásiť platobnej agentúre, určia sa podľa inventarizácie chovateľa

-zvieratá sú zapísané v plemennej knihe, alebo plemenárskej evidencii príslušnej chovateľskej organizácii v SR v súlade s národnou legislatívou. Potvrdenie o zápise sa predkladá platobnej agentúre pri podaní prvej žiadosti a priebežne k 15.1. nasledovného roka.

Dodatočné záväzky:

-vedenie inventarizácie pre ošípané

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
SMR09	Council Directive 2008/119/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves: Articles 3 and 4
SMR10	Council Directive 2008/120/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of pigs: Articles 3 and 4
SMR11	Council Directive 98/58/EC of 20 July 1998 concerning the protection of animals kept for farming purposes: Article 4

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☐ **IACS**

☒ **Non-IACS**

Non-IACS section

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

-slovenský pinzgauský dobytok (v chove dojníc) 400 EUR/DJ,

-slovenský pinzgauský dobytok (v chove dojčiacich kráv) 200 EUR/DJ

-maďarský stepný dobytok 171 EUR/DJ,

-pôvodná valaška 200 EUR/DJ,

-Askánske merino, zošľachtená valaška, cigája, biela krátkosrstá koza, hnedá krátkosrstá koza 200 EUR/DJ,

-slovenský teplokrvník, Hucul, Furioso, Nonius, slovenský športový pony, Lipican, Shagya-arab, Norik muránskeho typu 200 EUR/DJ,

mangalica 340 EUR/DJ.

Additional explanation

Platby poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC- Výskumný ústav živočíšnej výroby. Platby sa nebudú realizovať v úplnej vypočítanej výške. Platby sú prepočítané na DJ pomocou koeficientov na sledovanie indikátorov výstupu.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What are the models of the commitment(s) in the intervention?

☐ result based (with possibility to pick and choose)

☒ management based (with possibility to pick and choose)

☐ hybrid (management and result based)

Please explain the obligations/possibilities for beneficiaries in relation to the commitments set out in the intervention

Poberateľ podpory je povinný prijať podmienky oprávnenosti a podmienky záväzku tak, ako sú uvedené v bode Špecifický dizajn, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencii.

What is the duration of contracts?

Záväzky sa prijímajú na obdobie jedného roka s možnosťou opakovania počas programového obdobia. Obdobie záväzku sa určí v národnej legislatíve. Jednoročné záväzky môžu byť vhodnejšie z pohľadu prilákania nových chovateľov ohrozených druhov zvierat a prispieť ku zvýšeniu početnosti ohrozených druhov zvierat.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Znižovanie genetickej diverzity variet plodín a plemien hospodárskych zvierat, vedie k erózii genetickej základne, na ktorej je závislá výživa ľudí a zvierat. Preto je potrebné jej znižovanie zastaviť a zvrátiť a podporovať používanie tradičných poľnohospodárskych variet, špecifických pre určitý región, udržiavanie a rozvoj rozmanitosti genetických zdrojov, napr. lokálne prispôsobených rás a kultivarov, a tradičných plemien.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Pôvodné plemená hospodárskych zvierat chované na Slovensku majú nižšiu úžitkovosť nie len oproti špecializovaným plemenám, ale aj oproti celej populácie chovaného druhu hospodárskych zvierat na Slovensku. Platba je vypočítaná na základe nižších výnosov z chovu týchto zvierat.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.9.1 - Platba pre ohrozené plemien hospodárskych zvierat	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.25;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

70.9.1 - Platba pre ohrozené plemien hospodárskych zvierat

Vzhľadom na rozsah intervencie a podporu pre rôzne druhy hospodárskych zvierat nie je vhodné používať pre plánovanie jednotnú výšku podpory, ale je vhodnejšie použiť priemernú jednotkovú sumu.

Priemerná jednotková suma 220 EUR/DJ je vypočítaná ako vážený priemer, ktorý vychádza z počtu dobytčích jednotiek odhadovaných vo výstupe vo vzťahu k ročnej alokácii pre intervenciu.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.9.1 - Platba pre ohrozené plemien hospodárskych zvierat (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		220,00	220,00	220,00	220,00	220,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.19 (unit: Dobytčie jednotky)		5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00		27 250,00
TOTAL	O.19 (unit: Dobytčie jednotky)		5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00		27 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00		6 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		760 440,00	760 440,00	760 440,00	760 440,00	760 440,00		3 802 200,00

	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

ANC(71) - Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí

71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)

Kód intervencie (členský štát)	71.1
Názov intervencie	Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)
Typ intervencie	ANC(71) – Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.12. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora na oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, vrátane rozčlenenia podľa typu oblastí
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Platby v horských oblastiach alebo v iných oblastiach s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) sú zamerané na odškodnenie poľnohospodárov za nevýhody, ktorým je ich poľnohospodárska výroba vystavená v dôsledku prírodných alebo iných špecifických obmedzení oproti oblastiach, ktoré takéto znevýhodnenie nemajú. Takáto kompenzácia straty príjmov a ďalších nákladov umožní poľnohospodárom pokračovať vo využívaní poľnohospodárskej pôdy, udržiavaní krajiny, ako aj v zachovaní a realizácii udržateľných poľnohospodárskych systémov v príslušných oblastiach s predchádzaním opúšťania pôdy a strate biodiverzity.

Oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) na výmere 1 127 776 ha predstavujú 61% z celkovej využívanej plochy poľnohospodárskej pôdy (UAA). Z celkovej výmery ANC je 637 656 ha orných pôd, 481 825 ha trvalých trávnych porastov a 8 295 ha trvalých kultúr. Priemerné zaťaženie pôdy polygastrickými a monogastrickými zvieratami vedenými v CEHZ predstavuje 0,25 DJ/ha. Náročnosť a nákladovosť živočíšnej výroby v ANC oblastiach (materiálové náklady a náklady na prácu) a ekonomické výsledky majú v mnohých prípadoch za následok rušenie chovov zvierat. Tento proces sa ďalej premieta aj do opúšťania pôdy. Na zastavenie a zvrátenie tohto stavu reflektuje nový návrh podporného systému v ANC oblastiach. Rozčlenenie oblastí podpory v zmysle poľnohospodárskych

systémov je na poľnohospodárske systémy so živočíšnym zameraním a poľnohospodárske systémy s rastlinným zameraním. Kriteriálnou hodnotou pre určenie farmy do príslušnej kategórie je chov zvierat vedených v CEHZ v stanovenom retenčnom období (od 1.6. do 30.9.). Pri hodnote rovnej alebo väčšej ako 0,25 DJ/ha ide o systém so živočíšnym zameraním a ak je táto hodnota nižšia ako 0,25 DJ/ha jedná sa o systém s rastlinným zameraním.

V ANC oblastiach budú platby diferencované podľa jednotlivých subkategórií ANC a podľa systému zamerania. Uplatnené budú tiež krátenie a degresivita platieb podľa veľkosti oprávnenej plochy.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe spĺňajúce definíciu aktívneho farmára.

Konkrétne podmienky oprávnenosti:

- Žiadateľ obhospodaruje minimálnu výmeru 1 ha poľnohospodárskej plochy v ANC
- Žiadateľ podá žiadosť na minimálnu výmeru 1 ha poľnohospodárskej plochy v ANC

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

O12 Ktorá oblasť je oprávnená?

☒Horské oblasti [podľa článku 32 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013]

Horské oblasti sú členené na štyri subkategórie: H1, H2, H3, H4. [zoznam oblastí uvedený v Prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, link na mapové podklady: gsaa.mpsr.sk].

☒Oblasti, ktoré čelia prírodným obmedzeniam, iné ako horské oblasti [podľa článku 32 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013]

Členia sa na 6 subkategórií: BK1, BK2, BK3, BK4, BK5, BKA [zoznam oblastí uvedený v Prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, link na mapové podklady: gsaa.mpsr.sk*]*

☒Oblasti postihnuté inými osobitnými obmedzeniami jednotlivých oblastí [podľa článku 32 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013]

Členia sa na 3 subkategórie OS1, OS2, OS3 [zoznam oblastí uvedený v Prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, link na mapové podklady: gsaa.mpsr.sk*]*

☐Všetky oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami

☐Iné

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Typ platby

☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

ANC platby do výmery 450 ha sú poskytované v plnej vypočítanej výške (100%).
Na výmere 450-900 ha sú platby poskytované v čiastočnej výške t.z. 71,5 % z vypočítanej platby.
Nad výmeru 900 ha sú platby poskytované v čiastočnej výške t.z. 60,5 % z vypočítanej platby.

Degresivita z rozsahu (% zo základnej platby):

Do 450 ha	nad 450 - 900ha	nad 900 - 1800 ha	nad 1800 ha
100%	89%	79%	67%

Platby (v EUR/ha)

Výmera	1-450 ha		nad 450 - 900 ha		nad 900 - 1800 ha			n
V %	100%	100%	63,64%	63,64%	47,80%	47,80%		4
PS	ŽZ	RZ	ŽZ	RZ	ŽZ	RZ		Ž
H1	226	61	143,83	38,82	108,02	29,15		9
H2	202	55	128,55	35,00	96,55	26,29		8
H3	184	50	117,10	31,82	87,94	23,90		7
H4	156	42	99,28	26,73	74,56	20,07		6
BK1	64	17	40,73	10,82	30,59	8,13		2
BK2	93	25	59,19	15,91	44,45	11,95		3
BK3	60	16	38,18	10,18	28,68	7,65		2
BK4	112	30	71,28	19,09	53,53	14,34		4
BK5	109	29	69,37	18,46	52,10	13,86		4
BKA	75	20	47,73	12,73	35,85	9,56		3
OS1	73	20	46,46	12,73	34,89	9,56		2
OS2	36	10	22,91	6,36	17,21	4,78		1
OS3	65	17	41,37	10,82	31,07	8,60		2

Metóda výpočtu

Výpočet platieb realizovala nezávislá autorita – NPPC -Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva.
Znížená intenzita hospodárenia v jednotlivých typoch znevýhodnenia v porovnaní s produkčnými oblasťami bola základom pre určenie základnej platby. Metodika výpočtu výšky základnej platby vychádza s predpokladu, že závažnosť prírodného znevýhodnenia sa premieta do produkčných a ekonomických parametrov výroby, čo vytvára diferencie medzi jednotlivými typmi ANC oblastí. Pre diferenciáciu príspevkov jednotlivých subtypov sa použila výnosovosť.
Pre určenie veľkosti rozdielov v úrovni hospodárenia a diferenciácie kompenzácie subjektov v jednotlivých poľnohospodárskych systémoch bol simulovaný výpočet výšky vyrovnávacích príspevkov. Použila sa metodika výpočtu vychádzajúca z porovnania pridanej hodnoty a vybraných nákladov faktorov.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci
Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané
Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 13 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby je obmedzená na výrobcov v znevýhodnených regiónoch. Každý takýto región musí byť jasne označenou súvislou geografickou oblasťou s definovateľnou ekonomickou a administratívnou identitou, ktorá sa považuje za znevýhodnenú na základe nestranných a objektívnych kritérií jasne stanovených v zákonoch alebo iných právnych predpisoch, ktoré poukazujú, že ťažkosti regiónu vychádzajú z viac ako dočasných okolností - ANC oblasti boli vymedzené podľa čl. 32 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 na úrovni LAU 2, v členení na horské, ostatné a špecifické.

b) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca uskutočnil v ktoromkoľvek roku po základnom období, alebo na základe iného typu, ako je zníženie tejto výroby - Výška platieb nie je závislá na intenzite výroby v danom roku. Princíp diferenciácie platieb podľa poľnohospodárskych systémov je založený na dosahovaní podnikateľských ziskov na hektár pričom subjekty s intenzitou chovu do 0,25 DJ/ha dosahujú vyššieho zisku než priemerná farma v ANC a farmy nad 0,25 DJ/ha dosahujú nižšieho podnikateľského zisku než priemerná farma. Platby v takto diferencovaných systémoch sa medziročne nemenia.

c) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien - Výška platieb v ktoromkoľvek roku nesúvisí s cenami pre výrobu.

d) Platby sú dostupné iba výrobcom v oprávnených regiónoch, sú však všeobecne dostupné všetkým výrobcom v týchto regiónoch - Nárok na platby majú všetci oprávnení beneficienti vo vymedzených oblastiach.

e) Ak to súvisí s výrobnými faktormi, platby sa uskutočňujú s klesajúcou tendenciou nad prahovou úrovňou príslušného faktora. (degresivita platieb) - Uplatňujú sa degresívne platby stanovené formou úspory z rozsahu.

f) Platby sa obmedzia na mimoriadne náklady alebo stratu príjmov z poľnohospodárskej výroby v predpísanej oblasti - Platby zohľadňujú iba stratu príjmu a dodatočné náklady.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
71.1.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - horské oblasti	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.4; R.7;	Nie
71.1.2 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami - oblasti s prírodnými obmedzeniami, inými ako horské	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.4; R.7;	Nie
71.1.3 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - Oblasti ovplyvnené inými obmedzeniami špecifickými pre oblasť	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.4; R.7;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

71.1.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - horské oblasti

Vzhľadom na členenia základných kategórií ANC na jednotlivé subkategórie a poľnohospodárske systémy nie je vhodné používať pre plánovanie jednotnú výšku podpory, ale je vhodnejšie použiť priemernú jednotkovú sumu.

Indikátor výstupu (O.12) stanovuje rozčlenenie hektárov podľa typu oblastí, preto sú priemerné jednotkové sumy rozdelené:

Horské oblasti (H): 127,68 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu

Ostatné oblasti (BK): 26,36 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

Špecifické oblasti (OS): 20,44 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

ANC: 65,57 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za všetky oblasti

71.1.2 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami - oblasti s prírodnými obmedzeniami, inými ako horské

Vzhľadom na členenia základných kategórií ANC na jednotlivé subkategórie a poľnohospodárske systémy nie je vhodné používať pre plánovanie jednotnú výšku podpory, ale je vhodnejšie použiť priemernú jednotkovú sumu.

Indikátor výstupu (O.12) stanovuje rozčlenenie hektárov podľa typu oblastí, preto sú priemerné jednotkové sumy rozdelené:

Horské oblasti (H): 127,68 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu

Ostatné oblasti (BK): 26,36 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

Špecifické oblasti (OS): 20,44 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

ANC: 65,57 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za všetky oblasti.

71.1.3 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - Oblasti ovplyvnené inými obmedzeniami špecifickými pre oblasť

Vzhľadom na členenia základných kategórií ANC na jednotlivé subkategórie a poľnohospodárske systémy nie je vhodné používať pre plánovanie jednotnú výšku podpory, ale je vhodnejšie použiť priemernú jednotkovú sumu.

Indikátor výstupu (O.12) stanovuje rozčlenenie hektárov podľa typu oblastí, preto sú priemerné jednotkové sumy rozdelené:

Horské oblasti (H): 127,68 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu

Ostatné oblasti (BK): 26,36 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

Špecifické oblasti (OS): 20,44 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

ANC: 65,57 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za všetky oblasti.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
71.1.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - horské oblasti (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		127,68	127,68	127,68	127,68	127,68		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.12 (unit: hektár)		445 312,00	445 312,00	445 312,00	445 312,00	445 312,00		2 226 560,00
71.1.2 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami - oblasti s prírodnými obmedzeniami, inými ako horské (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		26,36	26,36	26,36	26,36	26,36		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.12 (unit: hektár)		529 987,00	529 987,00	529 987,00	529 987,00	529 987,00		2 649 935,00
71.1.3 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - Oblasti ovplyvnené	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		20,44	20,44	20,44	20,44	20,44		
	Maximálna výška plánovanej								

inými obmedzeniami špecifickými pre oblasť (Grant - Priemerná)	jednotkovej sumy (EUR)								
	O.12 (unit: hektár)		152 476,00	152 476,00	152 476,00	152 476,00	152 476,00		762 380,00
TOTAL	O.12 (unit: hektár)		1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00		5 638 875,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00		369 717 895,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00		236 213 005,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out								

	in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

ASD(72) - Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek

72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)

Kód intervencie (členský štát)	72.1
Názov intervencie	Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)
Typ intervencie	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Obhospodarovanie poľnohospodárskych pôd – trvalých trávnych porastov na územiach Natura 2000 (ÚEV) spadajúcich do 4. a 5. stupňa ochrany podľa podmienok stanovených pre podporu. Podpora pre poľnohospodárov spojená so smernicami 92/43/ EHS a 2009/147/ES sa v rámci tohto opatrenia poskytuje iba v súvislosti so znevýhodnením v dôsledku požiadaviek, ktoré presahujú rámec dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok stanovených v strategickom pláne v časti - Prvky spoločné pre viacero intervencií. Úplným zákazom používania chemických prípravkov a dodatkových hnojív opatrenie významne prispieva k zlepšeniu stavu povrchových a podzemných vôd. Taktiež sa na plochách s trvalými trávnatými porastmi takmer úplne zamedzuje pôsobeniu vodnej erózie a je výrazne znížený odtok povrchovej vody.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ:
Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Podmienky oprávnenosti:
1. vstúpiť do podopatrenia minimálne s 1 ha trvalých trávnych porastov (LPIS) - ÚEV vo 4. a/alebo 5.stupni ochrany

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Príjemcovia podpory sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:
1. Neaplikovať na trvalých trávnych porastoch žiadne chemické látky a žiadne dodatkové hnojivá (povolené je iba hnojenie pasúcimi sa zvieratami),
2. neumiestňovať na trvalých trávnatých porastoch košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat (výnimka je možná len pre dočasné košarovanie so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody).

O13 Ktorá oblasť je oprávnená?
☒Poľnohospodárska plocha Natura 2000
☐Lesnatá plocha Natura 2000
☐Iné vymedzené chránené prírodné územia s environmentálnymi obmedzeniami uplatniteľnými na poľnohospodárstvo alebo lesy, ktoré prispievajú k vykonávaniu článku 10 smernice 92/43/EHS
☐Poľnohospodárske plochy zahrnuté do plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia (rámcová smernica o vode)

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC01	Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.
SMR10	Council Directive 2008/120/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of pigs: Articles 3 and 4

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Typ platby
☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu
☐ vrátane transakčných nákladov
☐ jednorazová platba
☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Natura 2000 na trvalých trávnych porastoch : 84 €/ha

Metóda výpočtu

Platby poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou - NPPC – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Právo získať takéto platby je stanovené ako súčasť jasne definovaného vládneho programu na ochranu životného prostredia alebo konzervačného programu a bude závisieť od plnenia špecifických podmienok v súlade s vládnym programom. Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojenú s plnením vládneho programu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohos-podárskej pôde (TTP)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.4; R.7;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohos-podárskej pôde (TTP)

Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou - NPPC – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohos-podárskej pôde (TTP) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		84,00	84,00	84,00	84,00	84,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.13 (unit: hektár)		2 215,00	2 215,00	2 215,00	2 215,00	2 215,00		11 075,00
TOTAL	O.13 (unit: hektár)		2 215,00	2 215,00	2 215,00	2 215,00	2 215,00		11 075,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		186 060,00	186 060,00	186 060,00	186 060,00	186 060,00		930 300,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		117 906,25	117 906,25	117 906,25	117 906,25	117 906,25		589 531,25
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								

	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch

Kód intervencie (členský štát)	72.2
Názov intervencie	Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch
Typ intervencie	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.13. Number of hectares benefitting from support under Natura 2000 or Directive 2000/60/EC
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia vychádza z cieľov EÚ v SPP a nariadenia EÚ, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov . Intervencia reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť ochranu biodiverzity lesníckych oblastí. Intervencia je taktiež v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027

Starostlivosť o lesné pozemky v územiach Natura 2000 (ÚEV) spadajúcich do 5. stupňa ochrany a lesné pozemky mimo území Natura 2000 spadajúcich do 5. stupňa ochrany podľa podmienok stanovených pre podporu. Z výsledkov realizovanej analýzy vyplýva, že v 5. stupni ochrany v ÚEV sa nachádza 25 000 ha lesných pozemkov s lesným porastom súkromných vlastníkov lesa. Ďalších 1 000 ha území s 5.stupňom ochrany je mimo sústavy Natura 2000 (5% plôch oprávnených na podporu)

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ:

Súkromní obhospodarovatelia lesa alebo združenie súkromných obhospodarovateľov lesa s právnou subjektivitou.

Podmienky oprávnenosti:
Vstúpiť do intervencie minimálne s 1 ha lesného porastu v ÚEV a 5. stupni ochrany + 5% plôch mimo ÚEV v 5. stupni ochrany (vrstva v GIS lesov)

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Príjemcovia podpory sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:
1. nezasahovať do lesného porastu a nepoškodiť vegetačný a pôdny kryt (v *prípade kalamitných situácií môže byť drevná hmota odstránená z ciest a turistických chodníkov).*

O13 Ktorá oblasť je oprávnená?
☐Poľnohospodárska plocha Natura 2000
☒Lesnatá plocha Natura 2000
☐Iné vymedzené chránené prírodné územia s environmentálnymi obmedzeniami uplatniteľnými na poľnohospodárstvo alebo lesy, ktoré prispievajú k vykonávaniu článku 10 smernice 92/43/EHS
☐Poľnohospodárske plochy zahrnuté do plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia (rámcová smernica o vode)

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

· zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,

Ostatné právne predpisy:
· zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch,
· smernica 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Intervencia je zameraná na podporu oblastí NATURA 2000 na lesných pozemkoch presahuje rámec príslušných noriem dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu stanovených podľa hlavy III kapitoly 1 oddielu 2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115.

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Typ platby
☒ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu
☐ vrátane transakčných nákladov
☐ jednorazová platba
☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Natura 2000 na nelsných pozemkoch: 43,20 €/ha

Metóda výpočtu

Natura 2000 na lesných pozemkoch
Platby poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – NLC.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Právo získať takéto platby je stanovené ako súčasť jasne definovaného vládneho programu na ochranu životného prostredia alebo konzervačného programu a bude závisieť od plnenia špecifických podmienok v súlade s vládnym programom. Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojenú s plnením vládneho programu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
72.2.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.7;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

72.2.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch

Natura 2000 na lesných pozemkoch
Platby poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – NLC.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
72.2.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		43,20	43,20	43,20	43,20	43,20		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.13 (unit: hektár)		26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00		132 235,00
TOTAL	O.13 (unit: hektár)		26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00		132 235,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40		5 712 552,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		724 008,90	724 008,90	724 008,90	724 008,90	724 008,90		3 620 044,50
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

INVEST(73-74) - Investments, including investments in irrigation

73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému

Kód intervencie (členský štát)	73.01
Názov intervencie	Zakladanie agrolesníckeho systému
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Touto intervenciou sa podporia 2 typy Agrolesníckych systémov hospodárenia na poľnohospodárskej pôde bez zámeru prevodu pozemku na lesný porast. Ide o nasledovné typy:

a.) pestovanie drevín na ornej pôde a b.) pestovanie drevín na TTP.

U oboch prístupoch v agrolesníckych systémoch sa dá realizovať líniová výsadba drevín.

Na TTP je predpoklad realizácie roztrúsenej výsadby, prípadne skupinovej výsadby drevín za účelom poskytnutia úkrytu pasúcim sa hospodárskym zvieratám a to buď pred vysokými teplotami alebo zlým počasím.

Dreviny a ich spoločenstvá na poľnohospodárskej pôde ako súčasť agrolesníckych systémov významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu a zlepšeniu štruktúry pôdy v krajine. V tomto smere je agrolesníctvo považované za vhodné adaptačné opatrenie. Agrolesnícke systémy tiež prispievajú

k sekvestrácii uhlíka, dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

Intervencia prispieva k dosahovaniu stanovených potrieb, ktoré reagujú na identifikované slabé stránky SWOT ako sú malo krajinných prvkov a veľké parcely s monokultúrami, pôdy ohrozené eróziou a nízky obsah organického uhlíka v pôde.
Intervencia je prepojená s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami týkajúce sa hospodárenia pre zabezpečenie agroenvironmentálno-klimatických cieľov.

Všeobecné dodatočné informácie
V metodických usmerneniach budú stanovené technické tolerancie presnosti pri všetkých zadaných parametroch v rámci intervencie.

Výberové kritériá
Výberové kritériá sa budú uplatňovať na základe stupňa ohrozenia pôdy, tzv. erodovateľnosti.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia
Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS.
Agrolesnícky systém bude mať dva typy hospodárenia: a.) pestovanie drevín na ornej pôde a b.) pestovanie drevín na TTP.

Podmienky oprávnenosti:
·plocha oprávneného hektára pri vstupe do záväzkuje minimálne 1ha;
·súhlas príslušnej organizácii ochrany príordy s realizáciou agrolesníckeho systému je potrebný, v prípade, ak sa výsadby drevín bude realizovať na plochách spadajúcich do oblasti Natura 2000 ako i CHKO;

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku:
1. výsadbu 100ks stromov na hektár na hektár realizovať v prvom roku záväzku najneskôr do 15. decembra;
2. výsadbu drevín realizovať iba v medziach schváleného zoznamu pre agrolesnícke systémy uvádzaného vo vykonávacom nariadení;
3. výsadbu drevín vo vzťahu k výberu drevín, typu a dizajnu výsadby realizovať v zmysle predkladaného plánu;
4. líniovú výsadbu stromov realizovať v maximálnej šírke do 3 metrov obrábanej OP, prípadne OP ležiacej úhorom a TTP, s minimálnou vzdialenosťou línií, resp. pásov drevín 12 m, pričom minimálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je stanovená na 3 m;
5. roztrúsenú výsadbu drevín na TTP realizovať za predpokladu, že minimálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je 8m; v prípade vytvárania skupiny drevín, táto nepresiahne počet 20 drevín, a súčasne tieto nepresiahnu 400m2 plochy na 1 ha;

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☐ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☒ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Na výsadbu a prvotnú údržbu/ochranu novo vysadených drevín

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Agrolesnícke systémy – orná pôda (2468 EUR/ha/stromy– trvalý trávny porast (2498EUR/ha/stromy)

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

výsadba vianočných stromčekov a výsadba rýchlorastúcich a okrasných drevín;

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa určí na základe jasne stanovených kritérií vo vládnych programoch určených na pomoc pri finančnej alebo fyzickej reštrukturalizácii činností výrobcu v reakcii na objektívne preukázané štrukturálne nevýhody. Oprávnenosť na tieto programy môže byť založená aj na jasne definovanom vládnom programe reprivatizácie poľnohospodárskej pôdy - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027. ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. b) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období, ani nie je

založená na inom, ako je stanovené v kritériu e) nižšie - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období.

c) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien.

d) Platby sa uskutočňujú iba za časové obdobie potrebné na realizáciu investície, v súvislosti s ktorou sa poskytujú - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie.

e) Platby nezakladajú ani nijakým spôsobom neurčujú poľnohospodárske výrobky, ktoré majú byť vyrobené príjemcami, s výnimkou ich povinnosti nevyrábať konkrétny produkt - Jednorazová platba sa vzťahuje na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

f) Platby sa obmedzia na sumu potrebnú na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie a nevzťahuje sa na ňu obmedzenia potrebné na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.1.1 - Zakladanie agrolesníckeho systému - orná pôda	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17; R.26;	Nie
73.1.2 - Zakladanie agrolesníckeho systému - trvalé trávne porasty	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17; R.26;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.1.1 - Zakladanie agrolesníckeho systému - orná pôda

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. NSP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

73.1.2 - Zakladanie agrolesníckeho systému - trvalé trávne porasty

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. NSP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.1.1 - Zakladanie agrolesníckeho systému - orná pôda (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 468,00		2 468,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
73.1.2 - Zakladanie agrolesníckeho systému - trvalé trávne porasty (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 498,00		2 498,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy								

	(EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
TOTAL	O.21 (unit: Operácie)		60,00		260,00				320,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		990 200,00		2 349 100,00				3 339 300,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		627 489,00		1 488 626,00				2 116 115,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed								

	to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov

Kód intervencie (členský štát)	73.02
Názov intervencie	Zakladanie líniových vegetačných prvkov
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Stromoradia a vetrolamov. Intervencia prispeje k riešeniu identifikovanej slabej stránky v rámci SWOT analýzy “málo krajinných prvkov a veľké parcely s monokultúrami”. Cieľom je navádzať k postupnému zavádzaniu adaptačných opatrení vo väzbe na zmenu klímy. Predpokladáme so založením 70 km stromoradí a 16km vetrolamov pre tento účel. Platba bude poskytnutá len na plochu vytvoreného krajinného prvku.

Dreviny na poľnohospodárskej pôde významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu a zlepšeniu štruktúry pôdy v krajine. Taktiež prispievajú k sekvestrácii uhlíka, dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

Intervencia je prepojená s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami týkajúce sa hospodárenia pre zabezpečenie agroenvironmentálno-klimatických cieľov.

Všeobecné dodatočné informácie
V metodických usmerneniach budú stanovené technické tolerancie presnosti pri všetkých zadaných parametroch v rámci intervencie.

Výberové kritériá
Výberové kritériá sa budú uplatňovať na základe stupňa ohrozenia pôdy, tzv. erodovateľnosti,

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia
Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS .

Podmienky oprávnenosti:

1. plocha oprávneného hektára pri vstupe do záväzku je minimálne 0,3 ha ornej pôdy za účelom vytvorenia líniových vegetačných prvkov, ktoré po uplynutí 5 ročného záväzku budú zahrnuté v rámci GAEC 8 (Platba bude poskytnutá len na plochu vytvoreného krajinného prvku).
2. súhlas príslušnej organizácii ochrany prírody s realizáciou líniových vegetačných prvkov je potrebný, v prípade, ak sa výsadby drevín bude realizovať na plochách spadajúcich do oblasti Natura 2000 ako i CHKO;

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku:

1. výsadbu drevín realizovať v prvom roku záväzku najneskôr do konca 15. decembra;
2. výsadbu drevín realizovať iba v medziach schváleného zoznamu stromov a/alebo krovín pre líniové vegetačné prvky uvádzaného vo vykonávacom nariadení;
3. výsadbu drevín vo vzťahu k výberu drevín, typu výsadby realizovať v zmysle predkladaného plánu;
4. líniovú výsadbu drevín (stromoradie) realizovať v maximálnej šírke do 2 metrov obrábanej OP, prípadne ležiaca úhorom, pričom maximálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je stanovená v rozsahu 3 - 4 m;
5. výsadba drevín vo forme vetrolamov realizovať v 2 radcoch stromov a kríkov v maximálnej šírke do 6 metrov OP, s maximálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) stanovenou v rozsahu 3 - 4 m;
6. maximálna dĺžka línie výsadby drevín pri stromoradí a vetrolamoch je stanovená na 300m na ha.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☒ **Grant**
☐ **Finančný nástroj**
Typ platby
☐ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☐ jednotkové náklady
☒ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Na výsadbu a prvotnú údržbu/ochranu novo vysadených drevín

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

stromoradie 20 130 EUR/ha
vetrolamy 35 200 EUR/ha

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

výsadba vianočných stromčekov a výsadba rýchlorastúcich a okrasných drevín.

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa určí na základe jasne stanovených kritérií vo vládnych programoch určených na pomoc pri finančnej alebo fyzickej reštrukturalizácii činností výrobcu v reakcii na objektívne preukázané štrukturálne nevýhody. Oprávnenosť na tieto programy môže byť založená aj na jasne definovanom vládnom programe reprivatizácie poľnohospodárskej pôdy - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027. ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období, ani nie je založená na inom, ako je stanovené v kritériu e) nižšie - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období.

c) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu

na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien.

d) Platby sa uskutočňujú iba za časové obdobie potrebné na realizáciu investície, v súvislosti s ktorou sa poskytujú - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie.

e) Platby nezakladajú ani nijakým spôsobom neurčujú poľnohospodárske výrobky, ktoré majú byť vyrobené príjemcami, s výnimkou ich povinnosti nevyrábať konkrétny produkt - Jednorazová platba sa vzťahuje na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

f) Platby sa obmedzia na sumu potrebnú na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie a nevzťahuje sa na ňu obmedzenia potrebné na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.2.1 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - stromoradie	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17; R.26;	Nie
73.2.2 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - vetrolamy	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17; R.26;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.2.1 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - stromoradie

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. NSP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške**.**

73.2.2 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - vetrolamy

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. NSP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške**.**

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.2.1 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - stromoradie (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		20 130,00		20 130,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
73.2.2 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - vetrolamy (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		35 200,00		35 200,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy								

	(EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
TOTAL	O.21 (unit: Operácie)		13,00		18,00				31,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		271 700,00		503 030,00				774 730,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		172 175,00		318 770,00				490 945,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy

Kód intervencie (členský štát)	73.03
Názov intervencie	Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Zalesňovanie je považované za jedno z mnohých opatrení, ktoré sú účinné pri napomáhaní zvýšenia absorpcie CO2, a zároveň sa podporí hospodárenie v súlade s ekologickými zásadami priaznivými pre biodiverzitu.

Intervencia bude prispievať k ochrane pôdy (proti erózii)a napomáhať k zmierneniu zmeny klímy. Výsledky SWOT analýzy poukazujú na slabú stránku „vysoký podiel degradovanej poľnohospodárskej pôdy spôsobenej eróziou, následkom čoho dochádza k zhutneniu, zníženiu obsahu humusových látok v pôde, obmedzeniu tvorby mikrobiálnej biomasy a neprirodzenému zníženiu biologickej aktivity v pôde.

Intervencia sa zameria na zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy zmiešanými drevinami pre zabezpečenie stability a ochrany územia poškodeného eróziou ako i zosunmi pôdy.

Podpora sa bude realizovať na ornej pôde vedenej v LPIS, ktorá je definovaná ako vhodná pre zalesnenie

na základe typológie zalesňovania pôd (plochy s BPEJ 6.-9. skupine kvality) v súlade s národnou legislatívou. Pri zalesňovaní musia byť použité pôvodné druhy drevín a uprednostnené ich miestne proveniencie, ktoré sú vhodne adaptované na podmienky stanovišťa. Zalesnenie bude realizované len za podmienky predloženia súhlasu príslušnej autority (okresný úrad). Súhlas bude podmienený aj od osoby odborne spôsobilej na oblasť lesného hospodárenia a orgánu ochrany prírody.

Zalesnenie bude podliehať schvaľovacieho procesu v prípade žiadosti o prevod poľnohospodárskeho pozemku, ktorú žiadateľ plánuje zalesniť v zmysle národnej legislatíve. (EIA - v prípade, že pôjde o zalesňovanie nad 10ha (povinné hodnotenie), od 5 – 10ha (zisťovacie konanie).

Intervencia je prepojená s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami týkajúce sa hospodárenia pre zabezpečenie agroenvironmentálno-klimatických cieľov.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia: Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS .

Podmienky oprávnenosti:

·vstúpiť do intervencie so súvislou plochu minimálne 0,5 ha a maximálne 10 ha ornej pôdy evidovanej v LPIS, pričom kratšia časť plochy musí merať viac ako 50m;

·zalesňovanie realizovať na ornej pôde, ktorá je definovaná ako vhodná pre zalesnenie na základe typológie zalesňovania pôd (plochy s BPEJ 6.- 9. skupine kvality) v súlade s národnou legislatívou;

·súhlas príslušnej autority (okresný úrad) s realizáciou zalesňovania;

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku:

1. výsadbu drevín realizovať v prvom roku záväzku najneskôr do konca novembra;
2. výsadba drevín iba v medziach schváleného zoznamu drevín pre zalesňovanie ornej pôdy uvádzaného vo vykonávacom nariadení;
3. plocha ornej pôdy, ktorá sa plánuje zalesniť, musí byť v zmysle národných predpisov prevedená do PUPFL.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☐ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☒ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Na výsadbu a prvotnú údržbu/ochranu novo vysadených drevín

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

2869 EUR/ha

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

Výsadba vianočných stromčekov a výsadba rýchlorastúcich a okrasných drevín.

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa určí na základe jasne stanovených kritérií vo vládnych programoch určených na pomoc pri finančnej alebo fyzickej reštrukturalizácii činností výrobcu v reakcii na objektívne preukázané štrukturálne nevýhody. Oprávnenosť na tieto programy môže byť založená aj na jasne definovanom vládnom programe reprivatizácie poľnohospodárskej pôdy - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027. ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období, ani nie je založená na inom, ako je stanovené v kritériu e) nižšie - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období.

c) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien.

d) Platby sa uskutočňujú iba za časové obdobie potrebné na realizáciu investície, v súvislosti s ktorou sa poskytujú - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie.

e) Platby nezakladajú ani nijakým spôsobom neurčujú poľnohospodárske výrobky, ktoré majú byť vyrobené príjemcami, s výnimkou ich povinnosti nevyrábať konkrétny produkt - Jednorazová platba sa

vzťahuje na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

f) Platby sa obmedzia na sumu potrebnú na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie a nevzťahuje sa na ňu obmedzenia potrebné na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.3.1 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17; R.26;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.3.1 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a straty príjmov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. NSP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške**.**

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.3.1 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 869,00		2 869,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
TOTAL	O.21 (unit: Operácie)		6,00		15,00				21,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		86 070,00		200 830,00				286 900,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		54 542,00		127 266,00				181 808,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								

	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch

Kód intervencie (členský štát)	73.04
Názov intervencie	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.15 Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske

technológie
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie je zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov na SR a taktiež na spoločnom trhu EÚ a zároveň posilniť spoločenskú udržateľnosť a environmentálnu ochranu prostredníctvom investícií vo výrobe, nových technológií, inovácií a digitalizácie.

V rámci grantov bude dôraz na investície na zlepšenie životných podmienok zvierat v chovoch, ako aj investície súvisiace s ekologickou výrobou a výrobou produktov s označením kvality.

Investície na využitie biomasy, ako zdroja energie, budú šetrné voči životnému prostrediu, v súlade s politikou potravinovej bezpečnosti a s potrebou zvýšenia obsahu organického uhlíka v poľnohospodárskej pôde. Primárne bude podporené spracovanie odpadov v rámci vlastnej produkcie podniku.

Podporená bude prvovýroba s dôrazom na pestovanie špeciálnych plodín a iných plodín náročných na prácu a chov hospodárskych zvierat a taktiež spracovanie vlastných produktov a odbyt svojej produkcie.

Cieľom je taktiež investičná stimulácia horizontálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov vyvažujúcej trhovú silu nadväzujúcich článkov potravinovej vertikály. Budú podporené existujúce a novovytvorené skupiny výrobcov a organizácii výrobcov.

Oprávnené investície:

1. Investície v prvovýrobe (rastlinná výroba so zameraním na špeciálne plodiny a iné plodiny náročné na prácu a živočíšna výroba) výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov na poľnohospodársku produkciu, obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov a manipulačných hál. Zahŕňa aj technologické a súvisiace stavebné investície na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov a taktiež aj zariadenia na výrobu energie z iných obnoviteľných zdrojov s cieľom využitia všetkej vyprodukovanej energie vo vlastnom podniku.
2. Investície do spracovania vlastných produktov prvovýroby (ANNEX I spracovanie) - výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov určených na spracovanie vlastnej produkcie, obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov a manipulačných hál.
3. Investície do odbytových miest/kanálov pre vlastné produkty prvovýroby a spracovania vlastných produktov prvovýroby - investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní alebo iných odbytových miest. Obstaranie nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov.
4. Investície v rámci horizontálnej spolupráce:

- Investície do skladovacích kapacít – výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov, obstaranie techniky a technológií skladov a manipulačných hál. Obstaranie zariadení určených na pozberovú úpravu a prípravu produkcie na prvý predaj;
- Investície do spracovania produkcie členov - výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov, obstaranie techniky a technológií určených na spracovanie nepredajnej časti produkcie;
- Investície do nákladných dopravných prostriedkov – obstaranie nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov, manipulačných vozíkov potrebných pre logistiku produktov ŠRV a ŽV;
- Investície do odbytových miest - investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní alebo iných odbytových miest.

5. V prípade finančného nástroja a osobitnej formy grantu poskytovanej súbežne s finančnými nástrojmi: investície v rastlinnej aj živočíšnej výrobe zamerané na zabezpečenie výrobných faktorov, zvýšenie tvorby pridanej hodnoty v poľnohospodárskych podnikoch, ako aj udržateľné využívanie vody a pôdy.

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií;

2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku;
3. Investícia je v súlade so súvisiacou legislatívou SR a EÚ;
4. V prípade investícií do výroby energie, všetka vyrobená energia sa spotrebuje vo vlastnom podniku (posudzuje sa len vopred podľa priemernej ročnej spotreby všetkých typov energií daného podniku). Táto podmienka nie je v rozpore s požiadavkou pripojenia zariadenia do elektrifikačnej sústavy;
5. V prípade investícií do výroby energie z biomasy sa min. 50 % odpadového tepla využije na dodávky využiteľného tepla;
6. V prípade investícií do výroby energie z biomasy min. 50 % vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vedľajších produktov poľnohospodárstva a/alebo z biologicky rozložiteľných odpadov;
7. V prípade investícií do výroby energie z biomasy min. 70% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vlastného podniku;
8. V prípade investícií do výroby energie je podmienkou súlad s národnou legislatívou v oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. ·podpora ekologických investícií a technológií do poľnohospodárstva, napr. technológií na cielenú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, mechanické ošetrovanie rastlín;
2. budovanie/rekonštrukcie skladovacích kapacít pre hospodárske hnojivá, lepšia aplikácia hnoja a splaškového kalu, budovanie kompostární;
3. technológie a opatrenia v krajine zamerané na ochranné a preventívne činnosti (na zabránenie a prevenciu erózie, podpora šetrných technológií a infraštruktúry pre manažment krajiny), inovatívne a digitálne investície;
4. žiadateľ má ekologickú produkciu, integrovanú výrobu, je v zraniteľných oblastiach, je zapojený do opatrenia dobré životné podmienky zviera, je zapojený do Agroenvironemntálne klimatické opatrenia – ohrozené druhy zvierat;
5. investície sa týkajú produktov so značkou kvality alebo majú iný certifikát kvality alebo chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie alebo označenie zaručená tradičná špecialita;
6. investície zamerané na zvýšenie efektívnosti, zníženie energetickej náročnosti a robotizácie;
7. investície na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení prijímatelia pre granty, alebo koneční príjemcovia pre finančné nástroje:

1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
2. Právnické osoby združujúce poľnohospodárov (pestovateľov špeciálnych plodín a plodín náročných na prácu a chovateľov hospodárskych zvierat), ktoré majú v predmete činnosti obchodné a/alebo logistické činnosti a tieto zabezpečujú pre svojich členov: Tieto subjekty sú schválené ako organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov PPA alebo MPRV SR podľa platnej legislatívy SR alebo EÚ.

Oprávnený prijímateľ pre finančné nástroje:holdingový fond

Finančný sprostredkovateľ pre finančné nástroje: komerčné banky pôsobiace v SR podľa zákona č. 483/2001 Z.z.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných

povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☒ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Granty:

Základná intenzita pomoci 50%

V osobitných prípadoch je intenzita pomoci nasledovná:

- digitálne technológie 65%;
- predmet investície priamo súvisí s ekologickou produkciou 65%. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty;
- ak sa investícia vzťahuje na produkty označením kvality – politika kvality EÚ (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie, zaručená tradičná špecialita,) a politika kvality SR (Značka kvality): 60 % Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty;
- technológie na využívanie obnoviteľných zdrojov energie 60 %;
- investície do vlastného spracovania 60 %;
- malé farmy v prípade oprávnených výdavkov do 500 000 EUR 80 %;
- preventívne opatrenia pred katastrofami, katastrofickými udalosťami a nepriaznivými poveternostnými udalosťami 80 %;
- ochranné opatrenia pred škodami spôsobenými zverou a divými zvieratami 80 %.

Finančné nástroje:

Intenzita pomoci nepresiahne 65 %.

Intenzita pomoci bude vypočítaná ako ekvivalent hrubého grantu.

Additional explanation

Granty:

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

Finančné nástroje:

Jednotková suma na operáciu vyplýva z nasledovného:

- Alokácia na finančné nástroje.
- Náklady za riadenie a poplatky za riadenie pre holdingový fond.
- Predpoklad využitia alokácie na osobitné formy grantov implementované spolu s finančnými nástrojmi.
- Výška multiplikátora.
- Predpokladaná priemerná výška úveru.
- Počet úverov poskytnutných konečným príjemcom.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
What is not eligible for support?

Pre granty je neoprávnené:

- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- nákup hospodárskych zvierat, jednoročné rastliny a ich výsadba;
- úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku.

Pre finančné nástroje je neoprávnené:

- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov.

Does the investment contain irrigation?
☐ Áno ☒ Nie
Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)
Neuvádza sa
Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.4.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.3; R.9; R.15; R.16;	Nie
73.4.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP)	Finančný nástroj	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.3; R.9; R.15; R.16;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.4.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície).

73.4.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP)

Výška podpory na jednu operáciu (úver) závisí od výšky úveru a tá od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.4.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)			5,00	45,00	50,00	50,00	50,00	200,00
73.4.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP) (Finančný nástroj - Priemerná)	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)			65,00	582,00	647,00	647,00	647,00	2 588,00
	Plánovaná			88 757,39	88 757,39	88 757,39	88 757,39	88 757,39	

	jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)								
TOTAL	O.20 (unit: Operácie)			70,00	627,00	697,00	697,00	697,00	2 788,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			7 010 000,00	63 090 000,00	70 100 000,00	70 100 000,00	70 100 000,00	280 400 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			4 433 417,00	39 900 748,00	44 334 165,00	44 334 165,00	44 334 165,00	177 336 660,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)			5 745 000,00	51 705 000,00	57 450 000,00	57 450 000,00	57 450 000,00	229 800 000,00
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)			3 636 585,00	32 729 265,00	36 365 850,00	36 365 850,00	36 365 850,00	145 463 400,00
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1)								

	under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár

Kód intervencie (členský štát)	73.05
Názov intervencie	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Áno Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
7.3	Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery	Vysoká	Áno
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.15 Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu

(v MW)
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie je zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov na SR a taktiež na spoločnom trhu EÚ a zároveň posilniť spoločenskú udržateľnosť a environmentálnu ochranu prostredníctvom investícií vo výrobe, nových technológií, inovácií a digitalizácie.

V rámci grantov bude dôraz na investície na zlepšenie životných podmienok zvierat v chovoch, ako aj investície súvisiace s ekologickou výrobou a výrobou produktov s označením kvality.

Investície na využitie biomasy ako zdroja energie budú šetrné voči životnému prostrediu, v súlade s politikou potravinovej bezpečnosti a s potrebou zvýšenia obsahu organického uhlíka v poľnohospodárskej pôde.

Podporená bude prvovýroba s dôrazom na pestovanie špeciálnych plodín a iných plodín náročných na prácu a chov hospodárskych zvierat a taktiež spracovanie vlastných produktov a odbyt svojej produkcie.

Oprávnené investície:

1. Investície v prvovýrobe (rastlinná výroba so zameraním na špeciálne plodiny a iné plodiny náročné na prácu a živočíšna výroba) výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov na poľnohospodársku produkciu, obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov a manipulačných hál. Zahŕňa aj technologické a súvisiace stavebné investície na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov a taktiež aj zariadenia na výrobu energie z iných obnoviteľných zdrojov s cieľom využitia všetkej vyprodukovanej energie vo vlastnom podniku.
2. Investície do spracovania vlastných produktov prvovýroby (ANNEX I spracovanie) - výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov určených na spracovanie vlastnej produkcie, obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov a manipulačných hál.
3. Investície do odbytových miest/kanálov pre vlastné produkty prvovýroby a spracovania vlastných produktov prvovýroby - investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní alebo iných odbytových miest. Obstaranie nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov.
4. V prípade finančného nástroja a osobitnej formy grantu poskytovanej súbežne s finančnými nástrojmi: investície v rastlinnej aj živočíšnej výrobe zamerané na zabezpečenie výrobných faktorov a rozbeh podnikania mladých poľnohospodárov a malých fariem, zvýšenie tvorby pridanej hodnoty v poľnohospodárskych podnikoch, ako aj udržateľné využívanie vody a pôdy.

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií;
2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku;
3. Investícia je v súlade so súvisiacou legislatívou SR a EÚ;
4. V prípade investícií do výroby energie, všetka vyrobená energia sa spotrebuje vo vlastnom podniku (posudzuje sa len vopred podľa priemernej ročnej spotreby všetkých typov energií daného podniku). Táto podmienka nie je v rozpore s požiadavkou pripojenia zariadenia do elektrifikačnej sústavy;
5. V prípade investícií do výroby energie z biomasy sa min. 50 % odpadového tepla využije na dodávky využiteľného tepla;

6. V prípade investícií do výroby energie z biomasy min. 50 % vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vedľajších produktov poľnohospodárstva a/alebo z biologicky rozložiteľných odpadov;
7. V prípade investícií do výroby energie z biomasy min. 70% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vlastného podniku;
8. V prípade investícií do výroby energie je podmienkou súlad s národnou legislatívou v oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. podpora ekologických investícií a technológií do poľnohospodárstva, napr. technológií na cielenú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, mechanické ošetrovanie rastlín;
2. budovanie/rekonštrukcie skladovacích kapacít pre hospodárske hnojivá, lepšia aplikácia hnoja a splaškového kalu, budovanie kompostární;
3. technológie a opatrenia v krajine zamerané na ochranné a preventívne činnosti (na zabránenie a prevenciu erózie, podpora šetrných technológií a infraštruktúry pre manažment krajiny), inovatívne a digitálne investície;
4. žiadateľ má ekologickú produkciu, integrovanú výrobu, je v zraniteľných oblastiach, je zapojený do opatrenia dobré životné podmienky zvierat, je zapojený do Agroenvirementálno-klimatického opatrenia – ohrozené druhy zvierat;
5. investície sa týkajú produktov so značkou kvality alebo majú iný certifikát kvality alebo chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie alebo označenie zaručená tradičná špecialita;
6. investície zamerané na zvýšenie efektívnosti, zníženie energetickej náročnosti a robotizácie;
7. investície na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe – mladý poľnohospodár v zmysle bodu 4.1.5.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☒ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Granty:

Intenzita pomoci 80% v prípade oprávnených výdavkov do 500 000 EUR.

Finančné nástroje:

Intenzita pomoci nepresiahne 65 %.
Intenzita pomoci bude vypočítaná ako ekvivalent hrubého grantu.

Additional explanation

Granty:
Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

Finančné nástroje:
Jednotková suma na operáciu vyplýva z nasledovného:

- Alokácia na finančné nástroje.
- Náklady za riadenie a poplatky za riadenie pre holdingový fond.
- Predpoklad využitia alokácie na osobitné formy grantov implementované spolu s finančnými nástrojmi.
- Výška multiplikátora.
- Predpokladaná priemerná výška úveru.
- Počet úverov poskytnutých konečným príjemcom.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci
Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané
Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
What is not eligible for support?

Pre granty je neoprávnené:

- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- nákup hospodárskych zvierat, jednoročné rastliny a ich výsadba;
- úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku.

Does the investment contain irrigation?
☐ Áno ☒ Nie
Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)
Neuvádza sa
Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.5.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.3; R.9; R.15; R.16;	Nie
73.5.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP)	Finančný nástroj	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.3; R.9; R.15; R.16;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.5.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície).

73.5.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP)

Výška podpory na jednu operáciu (úver) závisí od výšky úveru a tá od predmetu projektu (závisí od typu investície).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.5.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)				10,00	10,00	10,00	10,00	40,00
73.5.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP) (Finančný nástroj - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				88 757,39	88 757,39	88 757,39	88 757,39	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								

	O.20 (unit: Operácie)				137,00	137,00	137,00	137,00	548,00
TOTAL	O.20 (unit: Operácie)				147,00	147,00	147,00	147,00	588,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				14 896 042,25	14 896 042,25	14 896 042,25	14 896 042,25	59 584 169,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				9 388 632,00	9 388 632,00	9 388 632,00	9 388 632,00	37 554 528,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)				12 216 042,25	12 216 042,25	12 216 042,25	12 216 042,25	48 864 169,00
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)				7 699 489,50	7 699 489,50	7 699 489,50	7 699 489,50	30 797 958,00
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public				4 694 316,00	4 694 316,00	4 694 316,00	4 694 316,00	18 777 264,00

	expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.06 - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov

Kód intervencie (členský štát)	73.06
Názov intervencie	Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Stredná	Áno
3.2	Rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja	Vysoká	Áno
8.1	Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie sú investície na podporu zlepšenia pozície prvovýrobcov v hodnotovom (poľnohospodársko-potravinárskom) reťazci, nadviazanie a prehĺbenie spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov v regionálnom kontexte, spolupráce odbytových organizácií prvovýrobcov a spracovateľov a obchodu, nachádzanie a rozvoj alternatívnych odbytových kanálov, zabezpečenie priameho predaja spotrebiteľovi, miestnej formy predaja a skrátenie miestnych odbytových reťazcov.

Projekty zabezpečujúce naplnenie cieľa „zlepšenie pozície prvovýrobcov v hodnotovom reťazci“, tzn. oprávnené projekty sú také, ktorých predmet sa týka priamo oblasti, v rámci ktorej:

- spracovateľ spolupracuje s odbytovou organizáciou (aktuálna zmluva, resp. budúca zmluva); alebo
- spracovateľ spolupracuje s prvovýrobcom na základe dvoj a viacročnej zmluvy (aktuálna zmluva, resp. budúca zmluva); alebo
- spracovateľ spolupracuje s prvovýrobcom na lokálnej úrovni (lokálny: spracovanie prebieha na

území kraja alebo v susediacom kraji od miesta prvovýroby); (aktuálna zmluva, resp. budúca zmluva), alebo

- ide o spoločnú investíciu prvovýrobcu a spracovateľa, resp. odbytovej organizácie a spracovateľa (možné pri nehnuteľnostiach), alebo
- sa spracováva produkcia z ekologickej prvovýroby, resp. spracovania produktov živočíšnej výroby z chovov v záväzku „dobré životné podmienky zvierat“

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

· zapojenie viacerých subjektov do projektu,
· výroba produktov s označením kvality,
· zameranie na lokálne predajne a lokálne predajné miesta.

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
- Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku.
- Podporená činnosť priamo súvisí alebo priamo nadväzuje na produkciu poľnohospodárskych produktov (produkty Prílohy I ZFEÚ).
- Výstupom výrobného procesu, ku ktorému sa podpora viaže je:

- poľnohospodársky produkt (produkt Prílohy I ZFEÚ), alebo
- iná potravina podľa zákona o potravinách, alebo
- iný produkt pre poľnohospodársku výrobu.

Oprávnené investície:

a) Investície do spracovania poľnohospodárskych produktov (všetky investície súvisiace s výrobou a výrobnými postupmi).
b) Investície do skladovacích kapacít pre vlastné produkty/ produkty členov združenia.
c) Investície do nákladných dopravných prostriedkov na prevoz vstupných produktov do vlastného spracovania a/alebo pre odbyt vlastných produktov/produktov členov združenia.
d) Investície do odbytových miest a marketingu pre vlastné produkty/produkty členov združenia.
e) Investície spracovateľov do zberu suroviny a úpravy pred prvým vlastným spracovaním.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov.
2. Právnické osoby združujúce prvovýrobcov a spracovateľov zabezpečujúce služby v oblasti logistiky, marketingu a odbytu pre svojich členov.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ:
Základná intenzita pomoci 50 %.

V osobitných prípadoch je intenzita pomoci nasledovná:

· V prípade spoločnej investície prvovýrobcu a spracovateľa, alebo odbytovej organizácie a spracovateľa (spoločné vlastníctvo je možné pri nehnuteľnostiach): 65 %.

· Ak sa investícia týka ekologickej produkcie: 65 %. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.

· Ak sa investícia vzťahuje na produkty označením kvality – politika kvality EÚ (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie, zaručená tradičná špecialita,) a politika kvality SR (Značka kvality): 60 %. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.

· Ak sa investícia týka integrovanej produkcie, produkcie živočíšnej výroby v schéme "dobrých životných podmienok zvierat": 60 %. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty

Pre oblasť výroby produktov mimo Prílohy I ZFEÚ:

· Pre kraje SR okrem BA kraja: Podľa aktuálnych ustanovení GBER a regionálnej mapy pomoci.

· Pre BA kraj: rovnaké ako pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ pri rešpektovaní obmedzenia podľa nariadenia o pomoci de minimis.

Kombinovane intenzita pomoci môže byť max. 65% z oprávnených výdavkov.

Additional explanation

Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií, alebo stavebné investície, ktoré môžu byť realizované ako spoločná investícia viacerých subjektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☐ Nie ☒ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci: Zmiešané – podporované činnosti môžu spadať do pôsobnosti článku 42 TFEU alebo mimo neho.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☒ GBER ☐ ABER ☒ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- úroková sadzba dlhu;
- búracie práce.

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.6.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.39;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.6.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.6.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				10,00	20,00	20,00	20,00	70,00
TOTAL	O.24 (unit: Operácie)				10,00	20,00	20,00	20,00	70,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				4 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	25 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				2 560 000,00	4 333 000,00	4 480 000,00	4 480 000,00	15 853 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch

Kód intervencie (členský štát)	73.07
Názov intervencie	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.3	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Vysoká	Áno
8.1	Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie je investičná podpora zameraná na zvyšovanie pridanej hodnoty vytváranej v agropotravinárskom sektore a zlepšovanie potravinovej bezpečnosti (food security). Podporené sú investície do rozširovania existujúcich kapacít v spracovateľskom sektore a predovšetkým sa podporia investície do spracovania ekologickej výroby, investície do výroby produktov s označením kvality, investície zamerané na zníženie nárokov na životné prostredie, zvýšenie energetickej efektívnosti, či digitalizácie a robotizácie výroby. Investície tým prispievajú k hospodárskemu rastu aj v sektore poľnohospodárskej prvovýroby. Rozšírenie kapacít prispieva zároveň k udržaniu zamestnanosti v sektore. Zavádzanie nových technológií a inovácií v potravinárstve zvyšuje produktivitu práce a kvalitu pracovných miest. Investície prispejú k zvýšeniu konkurencieschopnosti spracovateľských podnikov, čím sa zvýši podiel sektora na tvorbe celkového HDP. Uvedeným sa dosiahne národný cieľ zvýšenia potravinovej sebestačnosti.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

· zapojenie viacerých subjektov do projektu,

· výroba produktov s označením kvality,
· spracovanie produktov z ekologického poľnohospodárstva,
· spracovanie produktov zo schém zameraných na enviroklimatické ciele,
· digitalizácia a robotizácia,
· zvýšenie energetickej efektivity výroby,
· zníženie záťaže na životné prostredie.

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
- Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku.
- Investícia je oprávnená, ak sa ňou rozšíria existujúce kapacity spracovateľského podniku, nie reštrukturalizácia.
- Podporená činnosť priamo súvisí alebo priamo nadväzuje na produkciu poľnohospodárskych produktov (produkty Prílohy I ZFEÚ).
- Výstupom výrobného procesu, ku ktorému sa podpora viaže je:

- poľnohospodársky produkt (produkt Prílohy I ZFEÚ), alebo
- iná potravina podľa zákona o potravinách, alebo
- iný produkt pre poľnohospodársku výrobu.

Oprávnené investície:

Investície do rozšírenia vlastných kapacít podniku súvisiace so spracovaním poľnohospodárskych produktov (Príloha I ZFEÚ spracovanie aj spracovanie mimo Prílohy I ZFEÚ):

- investície v rámci vlastného výrobného procesu (všetky typy investícií súvisiace s výrobou) spracovania poľnohospodárskej produkcie,
- investície do odbytu, marketingu a logistiky pre vlastné produkty spracovania poľnohospodárskej produkcie,
- investície do skladovania vlastných produktov spracovania poľnohospodárskej produkcie.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení prijímatelia: Fyzické a právnické osoby podnikajúce v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ:

Základná intenzita pomoci 50 %.

V osobitných prípadoch je intenzita pomoci nasledovná:

· ak sa investícia týka spracovania ekologickej produkcie: 65 %. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.

· Ak sa investícia vzťahuje na produkty označením kvality – politika kvality EÚ (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie, zaručená tradičná špecialita,) a politika kvality SR (Značka kvality): 60 %. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.

· Ak sa investícia týka spracovania produktov z integrovanej produkcie, produkcie živočíšnej výroby v schéme "dobrých životných podmienok zvierat": 60 % Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.

· Ak ide o investície do robotizácie, digitalizácie a zvyšovania energetickej efektívnosti: 60 %.

Pre oblasť výroby produktov mimo Prílohy I ZFEÚ

· Pre kraje SR okrem BA kraja: Podľa aktuálnych ustanovení GBER a regionálnej mapy pomoci.

· Pre BA kraj: rovnaké ako pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ pri rešpektovaní obmedzenia podľa nariadenia o pomoci de minimis.

Kombinovane intenzita pomoci môže byť max. 65% z oprávnených výdavkov.

Additional explanation

Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií, alebo stavebné investície, ktoré môžu byť realizované ako spoločná investícia viacerých subjektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☐ Nie ☒ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci: Zmiešané – podporované činnosti môžu spadať do pôsobnosti článku 42 TFEU alebo mimo neho.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☒ GBER ☐ ABER ☒ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- úroková sadzba dlhu;
- búracie práce
- investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.7.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.39;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.7.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.7.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				350 000,00	350 000,00	350 000,00	375 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)	0,00	0,00	0,00	30,00	50,00	70,00	60,00	210,00
TOTAL	O.24 (unit: Operácie)	0,00	0,00	0,00	30,00	50,00	70,00	60,00	210,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	10 500 000,00	17 500 000,00	24 500 000,00	22 500 000,00	75 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	6 720 000,00	11 200 000,00	15 470 000,00	14 148 000,00	47 538 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in								

	EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku

Kód intervencie (členský štát)	73.08
Názov intervencie	Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podpora redukcie emisií skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárstva prostredníctvom investícií do zariadení a budov v živočíšnej výrobe a rastlinnej výrobe v súlade s opatreniami podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.

Podporené sú investície za účelom:

1. organizačných zmien vo výrobe a nových technických zariadení, ktoré zvýšia frekvenciu zhŕňania organických hnojív,
2. zlepšenia ventilačnej účinnosti ventilačných zariadení v zmysle aplikácie filtračných systémov na existujúci ventilačný systém v ustajnení hospodárskych zvierat,
3. zavedenia nových ventilačných zariadení spolu s filtračnými systémami v ustajnení hospodárskych zvierat,
4. výstavby nových a zmeny existujúcich technologických zariadení a stavieb pre uskladňovanie

organických hnojív,
5. zavádzania techník zapracovania organických hnojív do pôdy s preferenciou najlepších dostupných techník,
6. lepšieho nakladania s organickými hnojivami.

Oprávnené investície:

1. na zvýšenie frekvencie zhŕňania hnoja a čistenie roštov v systémoch ustajnenia pre dobytok a ošípané – zabudované systémy a technológie v zmysle Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy,
2. inštalácia pásov na odstraňovanie trusu a sušenie trusu v zariadeniach na chov nosníc v klietkach a chov nosníc bez klietok,
3. zavedenie filtrovania vzduchu v budovách pre ustajnenie ošípaných a hydiny (vrátane súvisiacich investícií do ventilačných zariadení): napr. systémy nútenej ventilácie s aplikáciou filtračných zariadení na ventilačný systém vrátane zabudovania záložného zdroja energie na zachovanie kontinuity vetrania pri výpadku prúdu,
4. uskladnenie organických hnojív: prekrytie, skladovacie vaky, chladenie
5. zapracovanie organických hnojív do pôdy: napr. linka na zapracovanie hnojovice (traktor, cisterna); technika na podpovrchové zapracovanie ako napr. injektáž; linka na zapracovanie hnoja (traktor, rozmetadlo, pluh na zaoranie, nakladač),
6. lepšie nakladanie s organickými hnojivami: separátor na využitie separátu na podstielanie, vrátane zariadenia na hygienizáciu.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. zraniteľné oblasti,
2. podniky v živočíšnej výrobe.

Príslušná legislatíva:

1. zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách a vyhláška č. 215/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach,
2. zákon č. 137/210 Z. z. o ovzduší a vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší,
3. Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy, Vestník Ministerstva životného prostredia SR, čiastka 2, ročník 2020.

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku.
3. Oprávnené sú investície nad rámec legislatívnych požiadaviek (nad rámec ustanovení prílohy 7 vyhlášky č. 410/2012 Z. z.):
    1. Technológie na zvýšenie frekvencie zhŕňania hnoja vedúce k zníženiu emisií viac o ako 20% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.
    2. Technológie na odstraňovanie trusu a sušenie trusu v zariadeniach na chov nosníc vedúce k zníženiu emisií viac o ako 20% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.
    3. Technológie filtrovania vzduchu v budovách pre ustajnenie hospodárskych zvierat vedúce k zníženiu emisií viac o ako 20% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych

zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.

4. Skladovacie kapacity pre kvapalné hospodárske hnojivá: investície vedúce k zníženiu emisií viac ako o 40% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy (pevné veko alebo strecha, pružný kryt, plávajúca fólia, plávajúce plastové dlaždice, umelá kôra – ílový granulát a iné, vaky na skladovanie).
5. Novovybudované skladovacie kapacity pre kvapalné hospodárske hnojivá povolené od 1.1.2022: investície vedúce k zníženiu emisií viac ako 60% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy (pevné veko alebo strecha, pružný kryt, vaky na skladovanie).
6. Skladovanie kapacity pre tuhé hospodárske hnojivá: investície vedúce k zníženiu emisií viac ako o 40% podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy (pevný kryt, plastový kryt).
7. Technológie pre zapracovanie kvapalných hospodárskych hnojív do pôdy: investície vedúce k zníženiu emisií viac ako o 30% podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.
8. Separátor na využitie separátu na podstielanie pri čiastočne zaroštovanej podlahe s vodným kanálom a kanálom na hnoj so šikmými stenami podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe, ktoré chovajú hospodárske zvieratá a/alebo pestujú poľnohospodárske plodiny na poľnohospodárskej pôde.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

80%

Additional explanation

Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií, alebo stavebné investície aj vo väčších chovoch hospodárskych zvierat. Priemerná jednotková suma je stanovená podľa obdobných investícií z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané
Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
What is not eligible for support?

- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- úroková sadzba dlhu;
- búracie práce.

Does the investment contain irrigation?
☐ Áno ☒ Nie
Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)
Neuvádza sa
Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.8.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.16;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.8.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.8.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)				10,00	30,00	40,00	20,00	100,00
TOTAL	O.20 (unit: Operácie)				10,00	30,00	40,00	20,00	100,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				3 000 000,00	9 000 000,00	12 000 000,00	6 000 000,00	30 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 920 000,00	5 760 000,00	7 470 000,00	3 840 000,00	18 990 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách

Kód intervencie (členský štát)	73.09
Názov intervencie	Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

V dôsledku zmeny klímy sa na Slovensku začínajú výraznejšie prejavovať zmeny priestorového a sezónneho prerozdelenia zrážok. Z pohľadu dlhodobej udržateľnosti je preto nevyhnutné zamerať sa na prevenciu sucha a podporu produkcie v oblastiach postihnutých suchom. Využívanie vody v poľnohospodárstve (najmä v rastlinnej výrobe ako intenzifikačného faktora) je vzhľadom k podnebiu nedostatočné a neustále klesá.

Sieť funkčných závlah by mala pokrývať celkové zberové plochy plodín špeciálnej rastlinnej výroby, vrátane prognózy ich rastu, a to predovšetkým ovocia mierneho pásma, zeleniny na ornej pôde, cukrovej repy a zemiakov. Pestovanie špeciálnych plodín by teda malo byť sústredené v oblastiach, ktoré majú vhodné pôdno-klimatické podmienky, vhodné stanovištné podmienky (morfológiu terénu, hydrofyzikálne charakteristiky pôdneho prostredia, hydrologické pomery, vybudovanú sieť závlah a odvodnenia).

V roku 1989 bol vybudovaný štátny systém vysokotlakových závlah poľnohospodárskej pôdy, jeho výmera v súčasnosti činí 319 tis. ha. Podľa údajov zo š.p. Hydromeliorácie je z uvedenej výmery až 53% systémov nefunkčných, 31,3% obmedzene funkčných a len 15% plne funkčných. Revitalizácia

závlahových zariadení má zahŕňať investície na rozširovanie a budovanie nových závlahových systémov na farmách, a taktiež investície doobstarania a modernizácie zavlažovacej techniky na farmách. Tento nedostatočný závlahový systém brzdí efektivitu rastlinnej výroby, pričom v priemere rokov 2012 až 2017 sa používal len na 1,29% celkovo využívanej poľnohospodárskej pôdy.

Intervencia zahŕňa rozširovanie a budovanie nových závlahových systémov na farmách, a taktiež investície do obstarania a modernizácie zavlažovacej techniky na farmách. Investície budú v súlade s cieľom udržania/dosiahnutia dobrého stavu vôd z hľadiska množstva. Prioritne sa podporia závlahy pre pestovanie plodín špeciálnej rastlinnej výroby a krmovín pre živočíšnu výrobu. Závlahy zvýšia efektivitu výroby a zachovania pestovania plodín špeciálnej rastlinnej výroby. Zvýšenie efektivity výroby vedie k zvýšeniu konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov. Investície budú v súlade s národnou legislatívou (v rámci povoľovacieho konania podľa zákona zákona o vodách a zákona o ochrane prírody a krajiny).

PODMIENKY OPRÁVNENOSTI:

Podmienky oprávnenosti v zmysle čl. 74 nariadenia (EÚ) 2021/2115

Článok 74, bod 3: "Zariadenia na meranie vody umožňujúce meranie spotreby vody na úrovni podporovanej investície sú už zavedené alebo sa zavedú ako súčasť investície". Táto podmienka bude splnená ak*:*

·zariadenie na meranie spotreby vody umožňujúce meranie vody na úrovni podporovanej investície je zavedené alebo sa zavedie ako súčasť predmetnej investície,

Článok 74, bod 4: "Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investíciu do vylepšenia existujúcich zavlažovacích inštalácií alebo prvku zavlažovacej infraštruktúry len vtedy, ak:

1.
    1. sa v rámci posúdenia ex ante dospeje k záveru, že daná investícia má s ohľadom na technické parametre existujúcich inštalácií alebo infraštruktúry potenciál dosiahnuť úspory vody;
    2. sa v prípade, že investícia má vplyv na útvary podzemnej alebo povrchovej vody, ktorých stav bol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za horší ako dobrý z dôvodov súvisiacich s množstvom vody, dosiahne účinné zníženie spotreby vody, čo prispeje k dosiahnutiu dobrého stavu týchto vodných útvarov, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 smernice 2000/60/ES" ".

Tieto podmienky budú splnené ak:

- v prípade investície do existujúcich hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): ex ante analýza preukazujúca dosiahnutie potenciálnej úspory vody min. o 5%. Táto podmienka sa nevzťahuje na takú investíciu, ktorá sa týka len zvýšenia energetickej efektívnosti, alebo vytvorenia nádrže, alebo využitia recyklovanej vody, ak investícia neovplyvní útvary povrchovej alebo podzemnej vody. (ak je relevantné),
- v prípade investície do existujúcich detailných závlahových zariadení: ex ante analýza preukazujúca dosiahnutie potenciálnej úspory vody min. o 5%. Táto podmienka sa nevzťahuje na takú investíciu, ktorá sa týka len zvýšenia energetickej efektívnosti, alebo využitia recyklovanej vody, ak investícia neovplyvní útvary povrchovej alebo podzemnej vody (ak je relevantné).

Článok 74, bod 6: "Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investíciu, ktorá povedie k čistému zväčšeniu zavlažovanej plochy a má vplyv na daný útvar podzemnej alebo povrchovej vody len vtedy, ak:

1.
    1. stav vodného útvaru nie je v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený z dôvodov týkajúcich sa množstva vody za horší ako dobrý; a
    2. analýza vplyvu na životné prostredie preukazuje, že daná investícia nebude mať výrazný

negatívny vplyv na životné prostredie; túto analýzu vplyvu na životné prostredie vykoná alebo schváli príslušný orgán a môže sa vzťahovať aj na skupiny podnikov. ”

Článok 74, bod 7: Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investíciu do vytvorenia alebo rozšírenia nádrže na účely zavlažovania len za predpokladu, že to nepovedie k výraznému negatívnemu vplyvu na životné prostredie.

Tieto podmienky budú splnené ak*:*

1. v prípade investície do nových hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že realizáciou činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu vodného útvaru a vodný útvar nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody, (ak je relevantné)
2. v prípade investície do rozšírenia hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že realizáciou činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu vodného útvaru a vodný útvar nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody, (ak je relevantné)
3. v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) ak si projekt vyžaduje: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ak je relevantné).

<u>Podmienky oprávnenosti v zmysle zákona o vodách:</u>

1. povolenie na osobitné užívanie vôd podľa §21 vodného zákona,
2. v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) je potrebné vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona.
3. V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd v oblasti, kde existuje závlahová infraštruktúra vo vlastníctve štátu, je potrebné potvrdenie správcu hydromelioračných zariadení vo vlastníctve štátu, že v danom prípade by bolo napojenie na povrchový zdroj technicky nemožné alebo ekonomicky nerealizovateľné.
4. V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd, kde neexistuje závlahová infraštruktúra štátu, sa na každý projekt sa uplatnia podmienky v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, tzn. podľa rozlohy plochy pre závlahy závisí, či je povinné zisťovacie konanie a či je povinné hodnotenie vplyvov na životné prostredie. V rámci posudzovania vplyvov sa vždy budú posudzovať nasledovné varianty: odber povrchových vôd, odber z existujúcich hydromelioračných zariadení a odber z podzemných vôd.

Oprávnené investície:

1. Investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlahových systémov (hlavné závlahové zariadenia) na farmách:
    1. *rozširovanie, budovanie novej rúrovej siete;*
    2. *budovanie čerpacích staníc vrátane obstarania novej techniky;*
2. Investície do nových malých lokálnych zdrojov vody pre potreby závlah na farmách:
    1. *nové čerpacie stanice a napojenie infraštruktúry na zdroj štrkoviská, ak sa preukáže, že napojenie na povrchový zdroj je technicky nemožné alebo ekonomicky neúnosné;*
    2. *modernizácia/rekonštrukcia a budovanie nových akumulačných nádrží (do 5 000 m3);*
3. Investície do rozširovania a budovania vlastných studní na farmách vrátane čerpadiel a rúrovej siete, ak sa preukáže, že napojenie na povrchový zdroj je technicky nemožné alebo ekonomicky neúnosné.

4. Investície do závlahových detailov (koncových zariadení na zavlažovanie).
5. Investície do nových/rozšírenie existujúcich vodozádržných opatrení na akumuláciu vôd a zdržanie dažďových vôd v otvorenej poľnohospodárskej krajine na farmách pre účely závlah.

Investície do infraštruktúry mimo závlahového obvodu alebo investície, ktorými sa zvýšia odbery vody alebo sa rozšíri priemer potrubí, sú „rozšírením závlah“.

Prepojenie závlahových obvodov, ak ide o rovnaký zdroj vody (nezmenená kvantita povolených odberov), nie je rozšírením závlah.

ZACIELENIE INTERVENCIE (bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu):

1. bodové zvýhodnenie pre pestovateľov špeciálnych plodín a plodín náročných na prácu, pestovateľov krmovín pre vlastnú živočíšnu výrobu;
2. bodové zvýhodnenie pre podniky postihnuté pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku (potvrdenie o postihnutí pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku vydané SHMÚ).

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- investície do závlahových detailov (koncových zariadení na zavlažovanie): 50%
- investície do závlahových detailov (koncových zariadení na zavlažovanie), ak oprávneným prijímateľom je mladý/malý poľnohospodár: 65%
- investície do hlavnej infraštruktúry závlahových systémov: 75%

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

- nákup platobných nárokov
- nákup pôdy
- úroková sadzba dlhu s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku

Does the investment contain irrigation?
☒ Áno ☐ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)
Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.9.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.9;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.9.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.9.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)				10,00	8,00	8,00	7,00	33,00
TOTAL	O.20 (unit: Operácie)				10,00	8,00	8,00	7,00	33,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				2 500 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	1 750 000,00	8 250 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 547 500,00	1 280 000,00	1 227 500,00	1 120 000,00	5 175 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem

Kód intervencie (členský štát)	73.10
Názov intervencie	Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Sucho je prírodný fenomén, nedostatok vody je naopak výrazne podmienený antropogénnou aktivitou. Vzhľadom na očakávané dopady klimatickej zmeny na hydrologické pomery bude rásť potreba využívania hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží. Strategickým cieľom v oblasti hydromeliorácií je vytváranie optimálnych podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska na posilnenie konkurencieschopnosti nášho poľnohospodárstva a zabezpečenie potrebnej potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti prostredníctvom obnovy hydromeliorácií.

Revitalizácia závlahových zariadení má zahŕňať investície na rozširovanie a budovanie nových závlahových systémov mimo fariem. Tento nedostatočný závlahový systém brzdí efektivitu rastlinnej výroby, pričom v priemere rokov 2012 až 2017 sa používal len na 1,29% celkovo využívanej poľnohospodárskej pôdy.

Hydrozavlažovacie a zádržné zariadenia vrátane malých akumulačných vodných nádrží ako regulačný prvok poľnohospodárskej sústavy predstavujú primárne stabilizačný faktor a sekundárne aj intenzifikačný faktor poľnohospodárskej produkcie. V závlahových podmienkach v obdobiach sucha je predikcia udržania priemerných úrod zavlažovaných plodín s možným nárastom produkcie o 10% – 20% aj v

priemerných rokoch.
Intervencia zahŕňa investície narozširovanie a budovanie nových závlahových systémov mimo fariem. Investície budú v súlade s cieľom udržania/dosiahnutia dobrého stavu vôd z hľadiska množstva. Závlahy zvýšia efektivitu výroby a zachovania pestovania plodín špeciálnej rastlinnej výroby. Zvýšenie efektivity výroby vedie k zvýšeniu konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov. Investície budú v súlade s národnou legislatívou (v rámci povoľovacieho konania podľa zákona zákona o vodách a zákona o ochrane prírody a krajiny).

Podmienky oprávnenosti:

Podmienky oprávnenosti v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2115:

1. zariadenie na meranie spotreby vody umožňujúce meranie vody na úrovni podporovanej investície je zavedené alebo sa zavedie ako súčasť predmetnej investície,
2. v prípade investície do existujúcich hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): ex ante analýza preukazujúca dosiahnutie potenciálnej úspory vody min. o 5%. Táto podmienka sa nevzťahuje na takú investíciu, ktorá sa týka len zvýšenia energetickej efektívnosti, alebo vytvorenia nádrže, alebo využitia recyklovanej vody, ak investícia neovplyvní útvary povrchovej alebo podzemnej vody, (ak je relevantné)
3. v prípade investície do existujúcich detailných závlahových zariadení: ex ante analýza preukazujúca dosiahnutie potenciálnej úspory vody min. o 5%. Táto podmienka sa nevzťahuje na takú investíciu, ktorá sa týka len zvýšenia energetickej efektívnosti, alebo využitia recyklovanej vody, ak investícia neovplyvní útvary povrchovej alebo podzemnej vody (ak je relevantné).
4. v prípade investície do nových hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že realizáciou činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu vodného útvaru a vodný útvar nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody, (ak je relevantné)
5. v prípade investície do rozšírenia hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že realizáciou činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu vodného útvaru a vodný útvar nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody, (ak je relevantné)
6. v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) ak si projekt vyžaduje: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ak je relevantné).

Podmienky oprávnenosti v zmysle zákona o vodách:

1. povolenie na osobitné užívanie vôd podľa §21 vodného zákona,
2. v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona.
3. V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd v oblasti, kde existuje závlahová infraštruktúra vo vlastníctve štátu, je potrebné potvrdenie správcu hydromelioračných zariadení vo vlastníctve štátu, že v danom prípade by bolo napojenie na povrchový zdroj technicky nemožné alebo ekonomicky nerealizovateľné.
4. V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd, kde neexistuje závlahová infraštruktúra štátu, sa na každý projekt sa uplatnia podmienky v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, tzn. podľa rozlohy plochy pre závlahy závisí, či je povinné zisťovacie konanie a či je povinné hodnotenie vplyvov na životné prostredie. V rámci posudzovania vplyvov sa vždy budú posudzovať nasledovné varianty: odber povrchových vôd, odber z existujúcich

hydromelioračných zariadení a odber z podzemných vôd.

Oprávnené investície:

1.Investície do nových malých lokálnych zdrojov vody pre potreby závlah mimo fariem:

-nové čerpacie stanice a napojenie infraštruktúry na zdroj štrkoviská, ak sa preukáže, že napojenie na povrchový zdroj je technicky nemožné alebo ekonomicky neúnosné;

-rozširovanie a budovanie nových akumulačných nádrží (do 5 000 m³);

-rozširovanie alebo budovanie nových studní vrátane čerpadiel a novej rúrovej siete, ak sa preukáže, že napojenie na povrchový zdroj je technicky nemožné alebo ekonomicky neúnosné

2.Investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlahových systémov (hlavné závlahové zariadenia) mimo fariem. Investície do infraštruktúry mimo závlahového obvodu, alebo investície, ktorými sa zvýšia odbery vody, alebo sa rozšíri priemer potrubí, sú „rozšírením závlah“.:

-Rozširovanie, budovanie novej rúrovej siete;

-budovanie čerpacích staníc vrátane obstarania novej techniky

Pozn.: Prepojenie závlahových obvodov, ak ide o rovnaký zdroj vody (nezmenená kvantita povolených odberov), nie je rozšírením závlah.

Zacielenie intervencie (bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu):

bodové zvýhodnenie pre projekty závlah pre podniky postihnuté pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku (potvrdenie o postihnutí pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku vydané SHMÚ)

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
2. Právnické osoby (aj nepodnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe), ktoré majú v správe hydromelioračné zariadenia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- investície do závlahových detailov (koncových zariadení na zavlažovanie): 50%,
- investície do závlahových detailov (koncových zariadení na zavlažovanie), ak oprávneným prijímateľom je mladý/malý poľnohospodár: 65% ,
- investície do hlavnej infraštruktúry závlahových systémov: 75%.

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy;
- úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku.

Does the investment contain irrigation?

☒ Áno ☐ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

5 %

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

5 %

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.10.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.9;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.10.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.10.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				3,00	3,00	2,00	2,00	10,00
TOTAL	O.24 (unit: Operácie)				3,00	3,00	2,00	2,00	10,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	1 500 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	5 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				907 500,00	960 000,00	640 000,00	640 000,00	3 147 500,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah

Kód intervencie (členský štát)	73.11
Názov intervencie	Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Sucho v r. 2018 naplno odkrylo problém s chýbajúcimi a nefunkčnými závlahovými systémami na Slovensku. V minulosti fungovali na asi 300 tisíc hektároch, dnes je to asi len pätina.

Významný vplyv na spotrebu vody v poľnohospodárstve majú hlavne zastarané závlahové systémy. Ich rekonštrukciou a modernizáciou vedie k potenciálnej úspore vody.

Problematikou sucha a narušených kapacít vodných zdrojov sa zaoberá „Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody“, ktorého cieľom je predchádzať suchu preventívnymi opatreniami, eliminovať negatívne dôsledky zmeny klímy a zdôrazňuje implementáciu adaptačných opatrení ako napríklad modernizáciu závlahových systémov. Sucho je prírodný fenomén, nedostatok vody je naopak výrazne podmienený antropogénnou aktivitou. Vzhľadom na očakávané dopady klimatickej zmeny na hydrologické pomery bude rásť potreba využívania hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží.

Hydromeliorácie predstavujú súbor opatrení, činností, stavieb a zariadení zaisťujúcich zlepšenie prírodných podmienok využívania pôdy úpravou režimu vody v pôde. Hydromeliorácie zahrňujú hlavne problematiku odvodnenia, závlah a protieróznej ochrany pôdy.

V súčasnosti platí na Slovensku *„Koncepcia revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku“* MPRV SR schválená uznesením vlády č. 573/2014 uvádza identifikáciu najnutnejšej siete závlah a odvodnenia, vychádza z kritického rozsahu závlah a odvodnenia na Slovensku.

Na Slovensku sú využívané vysokotlakové závlahy (postrekové a kvapkové). Na Slovensku sa nevyužívajú gravitačné závlahy. Podpora rekonštrukcie a modernizácie závlahovej infraštruktúry vedie k potenciálnej úspory vody v poľnohospodárstve, skutočná úspora závisí od stavu konkrétneho zariadenia. Súlad investícií s cieľmi zachovania/udržania dobrého stavu vôd je zabezpečený súladom s národnou legislatívou (v rámci povoľovacích konaní v zmysle zákona o vodách, zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zákona o ochrane prírody a krajiny). Podmienkou oprávnenosti je právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že stav vodného útvaru nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody. Oprávnené sú investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcich závlahovej infraštruktúry, čím sa prispeje k efektívnejšiemu využívaniu vody v sektore a zredukovaniu potenciálnych strát.

PODMIENKY OPRÁVNENOSTI:

Podmienky oprávnenosti v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2115

1. zariadenie na meranie spotreby vody umožňujúce meranie vody na úrovni podporovanej investície je zavedené alebo sa zavedie ako súčasť predmetnej investície
2. v prípade investície do existujúcich hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): ex ante analýza preukazujúca dosiahnutie potenciálnej úspory vody min. o 5%. Táto podmienka sa nevzťahuje na takú investíciu, ktorá sa týka len zvýšenia energetickej efektívnosti, alebo vytvorenia nádrže, alebo využitia recyklovanej vody, ak investícia neovplyvní útvary povrchovej alebo podzemnej vody. (ak je relevantné). Vodoprávne povolenie zohľadňuje stav vodného útvaru.
3. v prípade investície do existujúcich detailných závlahových zariadení: ex ante analýza preukazujúca dosiahnutie potenciálnej úspory vody min. o 5%. Táto podmienka sa nevzťahuje na takú investíciu, ktorá sa týka len zvýšenia energetickej efektívnosti, alebo využitia recyklovanej vody, ak investícia neovplyvní útvary povrchovej alebo podzemnej vody (ak je relevantné)
4. v prípade investície do nových hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že realizáciou činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu vodného útvaru a vodný útvar nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody. (ak je relevantné)
5. v prípade investície do rozšírenia hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že realizáciou činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu vodného útvaru a vodný útvar nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody. (ak je relevantné)
6. ·v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) ak si projekt vyžaduje: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ak je relevantné)

Podmienky oprávnenosti v zmysle zákona o vodách:

1. povolenie na osobitné užívanie vôd podľa §21 vodného zákona, ktoré zohľadňuje súčasný stav vodných útvarov
2. v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného

zákona

Oprávnené investície:
Investície do existujúcej infraštruktúry závlahových systémov (hlavné závlahové zariadenia):
·*výmena/modernizácia/rekonštrukcia rúrovej siete;*
·*modernizácia/rekonštrukcia čerpacích staníc vrátane obstarania novej techniky;*

V rámci investícií do existujúcej infraštruktúry závlahových systémov sa investície môžu týkať len existujúcich vybudovaných zariadení. Investície do infraštruktúry mimo závlahového obvodu, alebo investície, ktorými sa zvýšia odbery vody, alebo sa rozšíri priemer potrubí, sú „rozšírením závlah". Prepojenie závlahových obvodov, ak ide o rovnaký zdroj vody (nezmenená kvantita povolených odberov), nie je rozšírením závlah.

ZACIELENIE INTERVENCIE (bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu):

- bodové zvýhodnenie pre investície do rekonštrukcií a modernizácie pred budovaním nových štruktúr;
- bodové zvýhodnenie pre pestovateľov špeciálnych plodín a plodín náročných na prácu, pestovateľov krmovín pre vlastnú živočíšnu výrobu;
- bodové zvýhodnenie pre podniky postihnuté pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku (potvrdenie o postihnutí pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku vydané SHMU)

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Hydromeliorácie, š.p.
2. Slovenská poľnohospodárska univerzita, ako správca hydromelioračných zariadení.
3. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
4. Právnické osoby (aj nepodnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe), ktoré majú v správe hydromelioračné zariadenia

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☒ **Grant**
☐ **Finančný nástroj**
Typ platby
☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☐ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie
Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- infraštruktúrne preventívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku: 100%
- infraštruktúrne preventívne investície ak prijímateľmi sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v

poľnohospodárskej prvovýrobe : 75%

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

a) nákup platobných nárokov;

b) nákup pôdy;

c) úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku

Does the investment contain irrigation?

☒ Áno ☐ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

5 %

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

5 %

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.11.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.16; R.27;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.11.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.11.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	O.24 (unit: Operácie)				13,00	10,00	10,00	3,00	36,00
	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				557 670,00	500 000,00	500 000,00	5 000 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
TOTAL	O.24 (unit: Operácie)				13,00	10,00	10,00	3,00	36,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				7 250 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	1 500 000,00	18 750 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				4 587 500,00	3 200 000,00	3 147 500,00	960 000,00	11 895 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem

Kód intervencie (členský štát)	73.12
Názov intervencie	Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Sucho má významný vplyv na produkčný potenciál pôd. Mapy prekryvu potvrdzujú opakovaný výskyt lokálneho a celoplošného sucha. Významne sa zmenilo rozdelenie atmosférických zrážok a ich intenzita. Príčinou zvýšeného výskytu sucha v SR sú v tomto kontexte aj zvyšujúce sa teploty. Z pohľadu dlhodobého negatívneho efektu sú prívalové dažde a sucho chápané nielen ako významné pôdohospodárske hrozby, ale aj ako environmentálne hrozby. Extrémne závažné a veľmi závažné suchá sú hlavným faktorom značnej nerovnomernosti zrážkových úhrnov, čo má za následok zvýšenie ročných úhrnov potenciálnej evapotranspirácie, a to najmä na juhu Slovenska v priemere o 125 mm. Vplyvom týchto klimatických procesov narastá výskyt extrémnych denných úhrnov zrážok, čo má za následok rast výskytu lokálnych povodní najmä v južnej časti Slovenska. Pozorovaním klimatických procesov je možné konštatovať, že došlo k radikálnemu rozšíreniu územia, na ktorom je možné badať výskyt mimoriadne závažného a veľmi závažného sucha.

Na zmiernenie negatívnych dôsledkov prírodných katastrofických udalostí a nepriaznivých zrážkových pomerov na potenciál poľnohospodárskej výroby a jej adaptácia na prebiehajúce klimatické zmeny, potenciálnych povodní, zaplavenia poľnohospodárskej krajiny by mali byť podporované preventívne opatrenia investičného charakteru, ktoré by na hydromelioračných kanáloch a na ich zariadeniach zabezpečili ochranu poľnohospodárskej pôdy a priľahlej krajiny pred ich nepriaznivými účinkami. Tieto hydromelioračné kanály a čerpacie stanice môžu zohrať významnú úlohu v prevencii pred škodami na

poľnohospodárskej produkcii spôsobenými záplavami a zamokrením poľnohospodárskej pôdy, a v poľnohospodárskej krajine v širšom poňatí, ako sú obce, podnikateľské aktivity, infraštruktúra, pričom sa zabezpečí, aby neohrozili existujúce mokradné lokality a ekosystémy. Na druhej strane je potrebné podporiť rekonštrukciu, modernizáciu, opravu a dobudovanie stavidiel na takých hydromeliorač ných kanáloch, ktoré majú kapacitný potenciál aj na zadržanie vody v danej oblasti v období sucha ako aj na privedenie vody do oblastí z nedostatkom vodných zdrojov.

Štátny podnik Hydromeliorácie spravuje 5 851 km odvodňovacích kanálov, ktoré boli vybudované na odvodnenie poľnohospodárskej pôdy a 24 odvodňovacích čerpacích staníc na odvádzanie vnútorných vôd z poľnohospodárskej pôdy a krajiny. Tieto kanály a zariadenia vybudoval štát a sú v jeho vlastníctve ako hydromelioračný majetok. Za posledných 20 rokov sa na základe rozširovania intravilánov obcí cca 10,6 % odvodňovacích kanálov postupne včlenilo priamo do intravilánov, prípadne priamo ovplyvňuje hydrologický režim prítoku vody do obcí, a tak ich pôvodný účel je nahradený protipovodňovým významom pre ochranu obcí. Tieto kanály už teda vodohospodárske služby neposkytujú len subjektom hospodáriacim na poľnohospodárskej pôde, ale aj obciam, kde plnia aj nepoľnohospodárske úlohy. Z tohto pohľadu je možné odvodňovacie kanály rozdeliť na kanály v extraviláne, kanály čiastočne v extraviláne a intraviláne a kanály v intraviláne obcí. Vzhľadom na ich vek, technický stav a pôvodné projektované parametre však v súčasnosti môžu tieto funkcie napĺňať iba po kapacitnej rekonštrukcii a stavebnej a technologickej obnove. S ohľadom na potrebu zabezpečenia vhodnej pôdnej vlhkosti na území cca 46000 ha obnovou ochrany poľnohospodárskej pôdy , je potrebné komplexne rekonštruovať celkom 512,656 km hydromelioračných kanálov a zrekonštruovať 3 stabilné čerpacie stanice a doplniť systémy o 10 mobilných čerpacích staníc, pričom budovanie nových meliorač ných kanálov nebude podporované.

Cieľom návrhu obnovy, rekonštrukcie hydromelioračných kanálov je kontrolovateľná úroveň voľnej hladiny vody v kanáloch a podpovrchovej (podzemnej) vody, s umožnením využiť retenčnú kapacitu, blízkosť zdroja vody, využiť procesy k zmierňovaniu negatívnych vplyvov hydrologických extrémov. Berúc do úvahy identifikované stanovištné a pôdno-klimatické podmienky, sa vykoná obnova siete hydromelioračných kanálov s doplnením zariadení o regulačné objekty, ktoré umožnia v kanály retenciu vody pre zníženie vodného deficitu v obdobiach sucha v poľnohospodárskej krajine, aktívnu reguláciu odtoku vody a privádzanie vody do oblastí s jej nedostatkom.

Pred realizáciou projektu prebieha schvaľovací proces, v rámci ktorého si uplatňujú záväzné požiadavky orgány ochrany prírody a orgány vodnej správy.

PODMIENKY OPRÁVNENOSTI:

·V prípade každej investície ak si projekt vyžaduje: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, povolenie orgánu štátnej vodnej správy na zmenu vodnej stavby podľa zákona o vodách; vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

·V prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona.

·Preukázanie, že projekt prešiel posúdením v súlade s čl. (4.7), (8), (9) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorá ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky, a že príslušné zmierňujúce opatrenia sú navrhnuté.

·Zhodnotenie prekryvu záplav a aridity daného územia s tým, že každý jednotlivý projekt preukáže, ako rieši (resp. eliminuje) suchá.

·Dodržanie a preukázanie súladu čl. 6 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ak je to relevantné) a zabezpečenie súladu s národnou legislatívou, ktorá upravuje dodržanie podmienok povinne vyplývajúce zo zákona č. 543/2002 Z .z. o ochrane prírody a krajiny.

Oprávnené investície: Investície do vodozádržných zariadení: rekonštrukcia odvodňovacích kanálov zameraná na doplnenie funkcie umožňujúcu retenciu drenážnych resp. vnútorných vôd v koryte odvodňovacieho kanála a súbežne v pôdnom profile pozemkov jeho zberného územia.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Hydromeliorácie, š.p.

2. Slovenská poľnohospodárska univerzita, ako správca hydromelioračných zariadení.
3. Právnické osoby, ktoré majú v správe hydromelioračné zariadenia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- infraštruktúrne preventívne investície: 100%
- infraštruktúrne preventívne investície ak prijímateľmi sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe : 75%

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

a) nákup platobných nárokov;

b) nákup pôdy;

c) úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku;

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.12.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.27;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.12.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.12.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				3,00	3,00	3,00	3,00	12,00
TOTAL	O.23 (unit: Operácie)				3,00	3,00	3,00	3,00	12,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	6 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				960 000,00	960 000,00	960 000,00	855 000,00	3 735 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

Kód intervencie (členský štát)	73.13
Názov intervencie	Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.7	Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Zvyšovanie vodozádržnej schopnosti lesov je adaptačným opatrením na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, akými sú prívalové dažde, a taktiež aj opatrením na zmiernenie klimatických zmien, keďže spomalenie odtoku vody a zadržanie vody v lese prispieva k zlepšeniu vitality lesov. Intervencia synergicky pôsobí k intervencii zavádzania postupov Prírode blízkeho obhospodarovania lesov, a to spomaľovaním odtoku vody z lesa.

Oprávnené investície na lesnej pôde:

1. výstavba/rekonštrukcia vodozádržných zariadení v lese pre akumuláciu a spomalenie odtoku (akumulačné a sedimentačné nádrže, poldre, objekty zahrádzania bystrín (§27 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch), vrátane obnovy retenčného priestoru, vsakovacie jamy nadväzujúce na priepusty lesnej cestnej siete);
2. revitalizácia a sanácia nepoužívanej lesnej dopravnej siete (líniové rozrušenie nepoužívaných lesných ciest na podporu vsakovania vody do lesného porastu).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na neproduktívne investície a preventívne investície.
3. Obhospodarovateľ lesa hospodári v súlade s Programom starostlivosti o les.
4. Nadväznosť na § 27 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy alebo správca drobných vodných tokov, ktorého zakladateľom alebo zriaďovateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy
- úroková sadzba dlhu

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované v tomto SP SPP
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.13.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18; R.27;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.13.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.13.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				5,00	10,00	10,00	10,00	35,00
TOTAL	O.23 (unit: Operácie)				5,00	10,00	10,00	10,00	35,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	7 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				640 000,00	1 280 000,00	1 280 000,00	1 196 000,00	4 396 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)

Kód intervencie (členský štát)	73.14
Názov intervencie	Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa vzťahuje len na lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody podľa § 11 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.5	Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Táto intervencia bude implementovaná súbežne spolu s intervenciou „Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)“.

Podporené budú komplexné projekty prispievajúce k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na klimatické zmeny.

Investície prispejú k prechodu na Prírode blízke hospodárenie v lesoch a k zavádzaniu postupov Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe. Projekty zabezpečia na podporených plochách zmenu spôsobu hospodárenia smerom k jemnejším postupom, čo sa zrealizuje úpravou alebo zmenou Programu starostlivosti o les.

Oprávnené investície sú v súlade s hlavnými mitigačnými a adaptačnými opatreniami stanovenými v Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Intervencia pôsobí synergicky k ozdravným opatreniam v lesoch a k opatreniam za zvýšenie vodozádržnej funkcie lesov.

Oprávnené investície:

1. Pestovné neproduktívne a/alebo preventívne činnosti:
    1. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín
    2. čistenie plôch po ťažbe
    3. umelá obnova zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby s cieľom zmeny drevinovej skladby pri prebudove lesa na Prírode blízke hospodárenie v lesoch smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny
    4. ochrana individuálna pred negatívnym pôsobením buriny a zveri na rast drevín
    5. oplôtky na plošnú ochranu drevín pred nepriaznivým pôsobením zveri
    6. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty, ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologicky a ekonomicky optimálneho podielu spevňujúcich drevín

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu integrovaných projektov:

1. Ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
2. Vyšší podiel oprávnených výdavkov na pestovné činnosti.
3. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).
4. Uprednostnenie lesov v I. a II. stupni ochrany prírody.
5. Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
3. Stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu o súlade so stanovenou Metodikou pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, ktorá bude súčasťou výzvy. Metodika pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch bude obsahovať rámcové podmienky oprávnenosti vrátane podmienok vykonávania oprávnených činností projektov a spôsobov preukazovania ich splnenia pre potreby administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste. Metodika pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch bude vychádzať z národnej Koncepcie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch SR.
4. Minimálna výmera plochy lesných porastov zahrnutých do jedného integrovaného projektu je 50 ha.
5. Pri poslednej žiadosti o platbu prijímateľ predloží platobnej agentúre výpis z Programu starostlivosti o les o vykonanej úprave/zmene Programu starostlivosti o les na plochách, na ktorých sa realizoval projekt.
6. Investícia do výstavby/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete (ako súčasť komplexného projektu spolu s produktívnymi investíciami) musí zahŕňať minimálne požiadavky na priečne a pozdĺžne odvodnenie v zmysle príslušnej Slovenskej technickej normy a technické opatrenia na spomalenie odtoku.
7. Podiel oprávnených výdavkov na investície do lesnej dopravnej siete tvorí max. 20 % celkových oprávnených výdavkov integrovaného projektu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☒ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Základ pre stanovenie jednotkových nákladov: spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu založená na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách, odbornom posudku alebo overených údajoch o jednotlivých prijímateľoch z minulosti.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- **100%** na všetky oprávnené činnosti tejto intervencie v lesoch v I. a II. stupni ochrany
- **65%** na všetky oprávnené činnosti tejto intervencie v lesoch v III. a IV. stupni ochrany

Jednotkové stupnice nákladov pre výkony činností pestovných opatrení:

- čistenie plôch po ťažbe vo výške **710 €/ha**
- spolupôsobenie pri prirodzenej obnove vo výške **325 €/ha**;
- podsadby vo výške **1 805 €/ha** (táto suma platí pre minimálny počet 5 000 ks sadeníc/ha; pri nižšom počte sadeníc/ha sa kráti o sumu 36 € za každých, aj začatých,100 ks sadeníc/ha;
- umelá obnova lesa vo výške **1 805 €/ha**;
- ochrana mladých lesných porastov výžinom buriny vo výške **190 €/ha**;
- ochrana mladých lesných porastov proti zveri repelentom vo výške **150 €/ha**;
- ochrana mladých lesných porastov proti zveri oplocovaním vo výške **3 365 €/km**;
- prečistky vo výške **190 €/ha**
- plecie ruby vo výške **230 €/ha**

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované v tomto SP SPP
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.14.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18; R.27;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.14.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typov investícií zahrnutých do komplexného projektu)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.14.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				2,00	10,00	18,00	30,00	60,00
TOTAL	O.23 (unit: Operácie)				2,00	10,00	18,00	30,00	60,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	2 500 000,00	4 500 000,00	7 500 000,00	15 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				320 000,00	1 547 500,00	2 880 000,00	4 800 000,00	9 547 500,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in								

	EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)

Kód intervencie (členský štát)	73.15
Názov intervencie	Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa vzťahuje len na lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody podľa § 11 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.3	Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Táto intervencia bude implementovaná súbežne spolu s intervenciou „Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)“.

Podporené budú komplexné projekty prispievajúce k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na klimatické zmeny. Investície prispejú k prechodu na Prírode blízke hospodárenie v lesoch a k zavádzaniu postupov Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe.

Projekty zabezpečia na podporených plochách zmenu spôsobu hospodárenia smerom k jemnejším postupom, čo sa zrealizuje úpravou alebo zmenou Programu starostlivosti o les. Oprávnené investície sú v súlade s hlavnými mitigačnými a adaptačnými opatreniami stanovenými v Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Intervencia pôsobí synergicky k ozdravným opatreniam v lesoch a k opatreniam za zvýšenie vodozádržnej funkcie lesov.

Oprávnené investície:

1. lesohospodárske činnosti zabezpečujúce dlhodobú zmenu typu lesa vekových tried na typ lesa

hrúbkových tried (les hrúbkovo a výškovo diferencovaný s druhovou pestrosťou):
    1. výchovná ťažba nad 50 rokov s cieľom dosiahnuť priestorovú diferenciáciu, statickú stabilitu a pestré štruktúry porastov
2. výstavba/rekonštrukcia lesnej dopravnej siete vrátane priečneho a pozdĺžneho odvodnenia lesných ciest:
    1. budovanie novej lesnej dopravnej siete kategórie 3L za účelom sprístupnenia porastov, v ktorých sa realizujú činnosti podľa bodu 1 a 3
    2. rekonštrukcia lesnej dopravnej siete kategórie približovacie lesné cesty 2L a 3L s cieľom zlepšenia ich technických parametrov najmä vo vzťahu k zabezpečeniu úpravy vodného režimu na nich
3. obstaranie novej lesnej techniky potrebnej pre šetrné obhospodarovanie lesov. Zahŕňa aj nákup koní pre sústreďovanie dreva v lese.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. Ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
2. Vyšší podiel oprávnených výdavkov na pestovné činnosti.
3. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).
4. Uprednostnenie lesov v I. a II. stupni ochrany prírody.
5. Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
3. Stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu o súlade so stanovenou Metodikou pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, ktorá bude súčasťou výzvy. Metodika pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch bude obsahovať rámcové podmienky oprávnenosti vrátane podmienok vykonávania oprávnených činností projektov a spôsobov preukazovania ich splnenia pre potreby administratívnej kontroly a kontroly na mieste. Metodika pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch bude vychádzať z národnej Koncepcie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch SR.
4. Minimálna výmera plochy lesných porastov zahrnutých do projektu je 50 ha.
5. Pri poslednej žiadosti o platbu prijímateľ predloží platobnej agentúre výpis z Programu starostlivosti o les o vykonanej úprave/zmene Programu starostlivosti o les na plochách, na ktorých sa realizoval projekt.
6. Investícia do výstavby/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete (ako súčasť komplexného projektu spolu s produktívnymi investíciami) musí zahŕňať minimálne požiadavky na priečne a pozdĺžne odvodnenie v zmysle príslušnej Slovenskej technickej normy a technické opatrenia na spomalenie odtoku.
7. Podiel oprávnených výdavkov na investície do lesnej dopravnej siete tvorí max. 20 % celkových oprávnených výdavkov integrovaného projektu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

1. lesohospodárske opatrenia na zmenu typu lesa: 25%
2. lesná dopravná sieť:
    1. fyzické osoby; MSP; obecné podniky do 249 zamestnancov a obratom do 50 mil. €: 75%
    2. ostatní prijímatelia: 65%
3. lesnícka technika: 50 %

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované v tomto SP SPP
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.15.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.15.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typov investícií zahrnutých do komplexného projektu)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.15.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				2,00	10,00	18,00	10,00	40,00
TOTAL	O.24 (unit: Operácie)				2,00	10,00	18,00	10,00	40,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	2 500 000,00	4 500 000,00	2 500 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				320 000,00	1 547 500,00	2 880 000,00	1 600 000,00	6 347 500,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in								

	EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch

Kód intervencie (členský štát)	73.16
Názov intervencie	Projekty ozdravných opatrení v lesoch
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.6	Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia priamo reaguje na zdravotný stav lesov a rozsah škôd v lesoch spôsobený biotickými a abiotickými škodlivými činiteľmi.

Podpora sa poskytne na komplex činností obnovy, ochrany a obrany lesných ekosystémov voči synergickému účinku pôsobenia škodlivých činiteľov a nežiadúcim dôsledkom zmeny klímy.

Táto intervencia pôsobí synergicky s intervenciou Prírode blízke hospodárenie v lesoch v oblasti mitigácie a adaptácie lesných ekosystémov na zmenu klímy.

Podporené projekty budú mať zároveň významný prínos k zvyšovaniu kapacity lesov pre sekvestráciu CO_2, keďže zdravotný stav lesov a ich odolnosť a stabilita zohráva v tejto oblasti významnú úlohu.

Oprávnené investície:

1. postupy v obnove a výchove lesa poškodeného pôsobením škodlivého činiteľa:
    1. príprava plôch na obnovu lesa (čistenie plôch po ťažbe)
    2. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove s cieľom podporiť prirodzený vznik následných

porastov stanovištne vhodných drevín

3. umelá obnova zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby s cieľom zmeny drevinovej skladby smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny
4. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty, ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologicky a ekonomicky optimálneho podielu spevňujúcich drevín

2. realizácia ochranných a obranných opatrení v lesoch, s dôrazom na zvýšenie ich odolnosti a adaptačné schopnosti na budúce klimatické podmienky, vrátane podpory obstarania potrebného technického vybavenia a výkonu činností:
    1. ochrana mladých lesných porastov proti burine (výžin) a zveri (individuálna)
    2. ochrana mladých lesných porastov proti zveri (oplôtky)
    3. inštalácia, monitorovanie a odstraňovanie feromónových lapačov
    4. inštalácia, monitorovanie a asanácia lapákov

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
3. Oprávnené sú investície len v poškodených porastoch, čo sa dokladuje potvrdením o rozsahu poškodenia príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva.
4. Súhlasné stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☒ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Základ pre stanovenie jednotkových nákladov: spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu založená na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách, odbornom posudku alebo overených údajoch o jednotlivých prijímateľoch z minulosti.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Jednotkové stupnice nákladov pre výkony činností:

1. čistenie plôch po ťažbe vo výške **710 €/ha**
2. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove vo výške **325 €/ha**;
3. podsadby vo výške **1 805 €/ha** (táto suma platí pre minimálny počet 5 000 ks sadeníc/ha; pri nižšom počte sadeníc/ha sa kráti o sumu 36 € za každých, aj začatých,100 ks sadeníc/ha);
4. umelá obnova lesa vo výške **1 805 €/ha**;
5. ochrana mladých lesných porastov výžinom buriny vo výške **190 €/ha**;
6. ochrana mladých lesných porastov proti zveri repelentom vo výške **150 €/ha;**
7. ochrana mladých lesných porastov proti zveri oplocovaním vo výške **3 365 €/km**;
8. prečistky vo výške **190 €/ha**
9. plecie ruby vo výške **230 €/ha**
10. nákup a inštalácia feromónových lapačov vo výške **41 €/ks**
11. kladenie lapákov vo výške **7,50 €/ks**
12. podkôrnikový pozorovateľ* - zabezpečuje monitoring feromónových lapačov a lapákov, odstraňovanie feromónových lapačov, ako aj monitoring stavu lesa z hľadiska zabezpečenia jeho ochrany vo výške **1 685 €/človekomesiac (možné uplatniť max. počas 6. mesiacov v rámci kalendárneho roka)**
13. asanácia lapákov odkôrnením vo výške **6 €/lapák**

*výška podpory na podkôrnikového pozorovateľa je stanovená na výmeru
2 000 ha/podkôrnikový pozorovateľ, pri nižšej výmere lesných pozemkov je potrebné výšku podpory alikvotne krátiť.

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)
Neuvádza sa
Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované v tomto SP SPP
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.16.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.17; R.18; R.27;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.16.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typov investícií zahrnutých do projektu)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.16.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				10,00	10,00	20,00	10,00	50,00
TOTAL	O.23 (unit: Operácie)				10,00	10,00	20,00	10,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				4 000 000,00	4 000 000,00	8 000 000,00	4 000 000,00	20 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				2 560 000,00	2 560 000,00	5 015 000,00	2 560 000,00	12 695 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.17 - Projekty pozemkových úprav

Kód intervencie (členský štát)	73.17
Názov intervencie	Projekty pozemkových úprav
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
7.2	Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Realizácia pozemkových úprav je dôležitá vzhľadom na zamedzenie prebiehajúcich negatívnych procesov vo vidieckej a poľnohospodárskej krajine ako sú: nezrovnalosti v evidencii pozemkového vlastníctva, čo vedie k tomu, že súčasní obhospodarovatelia pozemkov nemajú možnosť uzatvoriť korektné nájomné zmluvy k reálnym pozemkom; nízka podpora rozvoja malých podnikov osobitne SHR; nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom tvoriacich existujúcu infraštruktúru (väčšina súčasných poľných a lesných ciest nie je majetkovoprávne usporiadaná). Tieto problémy riešia práve pozemkové úpravy, ktoré prispievajú k:

1. zníženiu fragmentácie pozemkového vlastníctva;
2. obnove evidencie pozemkov a podpore hospodárenia na pozemkoch;
3. vytvoreniu novej evidencie pozemkového vlastníctva na zabezpečenie súladu medzi pozemkami produkčných celkov z LPIS a údajmi v katastri nehnuteľností so skutkovým stavom v teréne;
4. vytvoreniu podmienok pre korektné nájomné vzťahy k pozemkom ako základný predpoklad pre poskytovanie priamych platieb na pôdu;

5. podpore hospodárenia na upravených pozemkoch, čo vytvára predpoklad pre rozvoj trhu s pôdou s cieľom zlepšenia podmienok obhospodarovania pozemkov za účelom zlepšenia podnikania na pôde.

Pozemkové úpravy vo všeobecnosti zahŕňajú vypracovanie a vykonanie projektu pozemkových úprav a následnú realizáciu spoločných zariadení a opatrení. Samotné vypracovanie a vykonanie projektu pozemkových úprav pozostáva z troch častí: spracovanie úvodných podkladov, spracovanie projektu a vykonanie (bližšie 9 dodacích etáp). Projekt je ukončený právoplatným rozhodnutím schválenia vykonania projektu pozemkových úprav, na základe ktorého sa projekt zapíše do katastra nehnuteľností a tým je definitívne skončený.

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
- Budú uplatňované kritéria spôsobilosti definované platnými právnymi, metodickými a technickými predpismi.
- Oprávnené sú len tie činnosti, ktoré zabezpečia kontinuitu pozemkových úprav v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ.
- Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými aktivitami v rámci intervencie.

Oprávnené investície:

· Vypracovanie projektov pozemkových úprav

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Prijímateľ finančnej pomoci: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.
Konečný prijímateľ nefinančnej pomoci:

- Priamy – štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy.
- Nepriamy – obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☒ **Grant**
☐ **Finančný nástroj**
Typ platby
☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☐ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie
Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Additional explanation

- Priemerné jednotkové sumy vychádzajú zo skúseností z predchádzajúceho obdobia;

- priemerná výška nákladov na uskutočnenie projektu pozemkových úprav - 350 tis. EUR / katastrálne územie.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy;
- úroková sadzba dlhu.

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.17.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná			Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.17.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.17.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				359 375,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)	0,00	0,00	0,00	32,00	60,00	25,00	25,00	142,00
TOTAL	O.23 (unit: Operácie)	0,00	0,00	0,00	32,00	60,00	25,00	25,00	142,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	11 500 000,00	21 000 000,00	8 750 000,00	8 750 000,00	50 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	7 286 500,00	13 293 000,00	5 526 500,00	5 526 500,00	31 632 500,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry

Kód intervencie (členský štát)	73.18
Názov intervencie	Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Áno Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.4	Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Pozemkové úpravy v predmetnom katastrálnom území možno považovať za skončené až po vybudovaní všetkých spoločných zariadení a opatrení navrhnutých v projekte pozemkových úprav, čím sa pozemky vstupujúce do pozemkových úprav stávajú lepšie prístupnými, budovaním protipovodňových objektov sa zabraňuje odplavovaniu ornice, pomocou vodohospodárskych stavieb sa regulujú vodné toky a pomocou ekologických zariadení sa zabraňuje vodnej a veternej erózii a tým sa zvyšuje a chráni kvalita pôdy.

Spoločné zariadenia a opatrenia, ktoré budú podporené v rámci tejto intervencie:

- protierózne opatrenia slúžiace na ochranu pôdy pred veternou eróziou a vodnou eróziou a súvisiace stavby (zatrávnenia, zalesnenia, vetrolamy, vsakovacie pásy, terasy, prehrádzky a prieľahy, atď.),
- opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú hlavne vo vytvorení ekologickej stability a podmienok biodiverzity krajiny (biokoridory, biocentrá interakčné prvky, sprievodná zeleň atď.),
- vodohospodárske opatrenia, ktoré zabezpečujú krajinu pred prívalovými vodami a podmáčaním a zabezpečujú zdroj vody na krytie vlahového deficitu (nádrže, poldre, odvodnenia a závlahy).

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
- Budú uplatňované kritéria spôsobilosti definované platnými právnymi, metodickými a technickými predpismi.
- Oprávnené sú len tie činnosti, ktoré zabezpečia kontinuitu pozemkových úprav v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ.
- Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými aktivitami v rámci intervencie.
- Podpora sa vzťahuje len na neproduktívne investície.

Oprávnené investície:

· Investície do spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Prijímateľ finančnej pomoci: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce.

Konečný prijímateľ nefinančnej pomoci:

- Priamy – štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy.
- Nepriamy – obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Additional explanation

- priemerné jednotkové sumy vychádzajú zo skúseností z predchádzajúceho obdobia;
- priemerná výška nákladov na projekt pre spoločné zariadenia a opatrenia - 500 tis. EUR / katastrálne územie.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

a) nákup platobných nárokov
b) nákup pôdy
c) úroková sadzba dlhu

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.18.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.27;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.18.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.18.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				20,00	20,00	20,00	20,00	80,00
TOTAL	O.23 (unit: Operácie)				20,00	20,00	20,00	20,00	80,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	40 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				6 400 000,00	6 400 000,00	6 190 000,00	6 400 000,00	25 390 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in								

	EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.19 - Investície do biohospodárstva

Kód intervencie (členský štát)	73.19
Názov intervencie	Investície do biohospodárstva
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.1	Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku	Vysoká	Čiastočne
8.4	Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie je investičná podpora podnikateľských činností zameraných na využitie a spracovanie najmä lokálnych produktov z poľnohospodárstva a lesníctva v záujme udržateľného rozvoja a s priamym pozitívnym vplyvom na životné prostredie alebo zmiernenie zmien klímy. Podporené budú technologické investície a súvisiace investície do nehmotného majetku a súvisiace stavebné investície.

Oblasti biohospodárstva:

- znižovanie záťaže na životné prostredie vo výrobe potravín: šetrenie vody, znižovanie emisií škodlivých látok, znižovanie emisií skleníkových plynov, čistenie odpadových vôd, ekologické spracovanie odpadov, znižovanie množstva odpadov
- znižovanie energetickej náročnosti vo výrobe potravín vrátane tepelného hospodárstva a prevádzky budov, využívania odpadného a nízkopotenciálového tepla, využívania obnoviteľných zdrojov energie vo výrobnom procese
- ekologizácia výroby potravín: nahradenie neekologických spotrebných materiálov/ surovín ekologickými spotrebnými materiálmi/ surovinami a inovácie zamerané na zvýšenie stupňa

zhodnotenia primárnych surovín, medziproduktov a finálnych výrobkov

- cirkulárne biohospodárstvo : zhodnotenie vedľajších produktov/odpadov zo spracovania poľnohospodárskych produktov/v lesnom hospodárstve na iné finálne výrobky, alebo v rámci výrobného procesu podniku
- zníženie miery plytvania potravinami
- znižovanie množstva obalov vo výrobe/odbyte potravín
- ekologické a biodegradovateľné obaly vo výrobe/odbyte potravín
- investície do výroby produktov z biomasy, ktoré nahrádzajú produkty vyrobené z fosílnych palív, pri zohľadnení ekologických limitov a ochrany biodiverzity
- SMART (inteligentné) obaly s pridanými funkciami ochrany potravinárskych výrobkov
- využívanie biomasy z poľnohospodárstva a lesníctva pri výrobe produktov v iných odvetviach (napr. chemický, papierenský, farmaceutický, stavebný priemysel a iné)
- využívanie inovatívnych technológií podporujúcich komplexné využitie biomasy, dendromasy, pričom v prípade výroby energie, bude vyrobená energia využitá v rámci vlastného výrobného procesu (nebude príspevkom do elektrizačnej sústavy)
- kaskádové využitie drevnej biomasy v preferenciou reťazca mechanické spracovanie - chemické spracovanie – recyklácia výrobkov po ukončení doby životnosti.
- opätovné využitie výrobkov z dreva na pôvodné účely (Remanufacturing = repasácia)
- recyklácie dreva, výrobkov z dreva alebo produktov vyrobených na báze dreva (Recycling = opätovné využitie na iné účely napr. výroba aglomerovaných materiálov z dreva a drevného odpadu);
- výroba kombinovaných kompozitných materiálov z dreva a plastu, ktoré bude možné opätovne použiť a ľahko zrecyklovať
- diverzifikácia technológii spracovania dreva so zameraním na nízko-objemové produkčné jednotky, buď samostatné alebo ako súčasť regionálneho priemyselného systému – podpora priemyselnej symbiózy v kontexte Industry 4.0

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

- História prijímateľa
- Zameranie projektu z pohľadu vstupov v tomto poradí:

1. opätovné využitie biologickej suroviny (suroviny z poľnohospodárstva/lesníctva)
2. recyklácia biologickej suroviny (suroviny z poľnohospodárstva/lesníctva)
3. využitie novej biologickej suroviny (suroviny z poľnohospodárstva/lesníctva)

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií
- Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku:

- technológie a stroje
- stavebné investície
- dlhodobý nehmotný majetok (ako napr. patenty, softwér, licencie, autorské práva, ochranné známky)

Oprávnené investície:

a)Investície, kde podporená činnosť priamo súvisí alebo priamo nadväzuje na spracovanie, pričom vstupom do spracovania sú:

- produkty poľnohospodárstva, alebo
- produkty z lesného hospodárstva, alebo
- vedľajšie produkty a odpady z poľnohospodárskej výroby, alebo
- vedľajšie produkty a odpady zo spracovania poľnohospodárskych produktov, alebo
- vedľajšie produkty a odpady zo spracovania produktov lesného hospodárstva

b) Investície, kde výstupom činnosti, na ktorú sa investícia viaže, môže byť poľnohospodársky produkt (Produkt Prílohy I ZFEÚ) aj nepoľnohospodársky produkt (neuvedený na Prílohe I ZFEÚ)

c) Investície, keď účel podporovaných činností – v rámci stanovených oblastí biohospodárstva - napĺňa aspoň jedno z nasledujúcich:
- zvyšovanie efektivity výroby
- zlepšenie konkurencieschopnosti

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické osoby a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
2. Fyzické osoby a právnické osoby podnikajúce v spracovaní produktov poľnohospodárstva.
3. Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy.
4. Fyzické osoby a právnické osoby podnikajúce v spracovaní produktov lesného hospodárstva.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ: 65%

Pre oblasť výroby produktov mimo Prílohy I ZFEÚ

Pre kraje SR okrem BA kraja: Podľa aktuálnych ustanovení GBER a regionálnej mapy pomoci; max. do 65%

Pre BA kraj: 65% pri rešpektovaní obmedzenia podľa nariadenia o pomoci de minimis

Additional explanation

Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií, alebo stavebné investície, ktoré môžu byť realizované ako spoločná investícia viacerých subjektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☐ Nie ☒ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci: Zmiešané – podporované činnosti môžu spadať do pôsobnosti článku 42 TFEU alebo mimo neho

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☒ GBER ☐ ABER ☒ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- úroková sadzba dlhu;
- búracie práce
- investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.19.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.39;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.19.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.19.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)	0,00	0,00	0,00	5,00	10,00	30,00	30,00	75,00
TOTAL	O.24 (unit: Operácie)	0,00	0,00	0,00	5,00	10,00	30,00	30,00	75,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	4 000 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	30 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	1 280 000,00	2 476 000,00	7 680 000,00	7 680 000,00	19 116 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)

Kód intervencie (členský štát)	73.20
Názov intervencie	Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.3	Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb	Vysoká	Áno
8.4	Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Investičná podpora pre obhospodarovateľov lesov s výmerou do 500 ha a investičná podpora pre poskytovateľov služieb v lesníctve prispeje k modernejším, efektívnejším a ekologickejším postupom v obhospodarovaní lesov.

Oprávnenosť investícií:

1. Lesná infraštruktúra (výstavba, rekonštrukcia lesnej dopravnej siete) vrátane priečneho a pozdĺžneho odvodnenia.
2. Investície do techniky a technológií v lesnom hospodárstve. Zahŕňa aj nákup koní pre sústreďovanie dreva v lese.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. V prípade investícií do techniky a lesnej dopravnej siete pre obhospodarovateľov lesa spoločná realizácia projektu viacerých obhospodarovateľov lesa.

2. Realizácia ostatných investícií v rámci projektu (produktívnych aj neproduktívnych) za podmienky, že výška investície na neproduktívne investície zamerané na obnovu lesa, ochranu lesa a pestovné opatrenia dosiahne výšku minimálne 35 % z celkovej investície.
3. V prípade investícií do techniky a technológií pre poskytovateľov služieb spolupráca so subjektom so záväzkom uplatňovať Prírode blízke hospodárenie v lese.
4. Ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
5. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
3. Investícia do výstavby/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete musí zahŕňať minimálne požiadavky na priečne a pozdĺžne odvodnenie v zmysle príslušnej Slovenskej technickej normy a technické opatrenia na spomalenie odtoku.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy s výmerou do 500 ha.
2. Subjekty združujúce fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy s výmerou do 500 ha.
3. Subjekty spĺňajúce podmienku mikro, malých a stredných podnikov, ktoré poskytujú služby pre akýchkoľvek obhospodarovateľov lesov.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

1. lesná dopravná sieť: 75%
2. investície do techniky a technológií v lesnom hospodárstve: 50%

Additional explanation

- Predmetom projektu môže byť technologická investícia alebo stavebná investícia, ktoré môžu byť realizované aj ako spoločná investícia viacerých subjektov.
- Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané
Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
What is not eligible for support?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. búracie práce
5. investícia zameraná na komerčné služby v cestovnom ruchu
6. nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

Does the investment contain irrigation?
☐ Áno ☒ Nie
Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)
Neuvádza sa
Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO: a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície, a teda je časovo ohraničená e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.20.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.20.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.20.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)					200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
TOTAL	O.24 (unit: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)					2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)					1 280 000,00	2 560 000,00	2 476 000,00	6 316 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in								

	EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

73.21 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)

Kód intervencie (členský štát)	73.21
Názov intervencie	Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investments, including investments in irrigation
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno ES rebate system: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.5	Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Number of operations contributing to environmental sustainability and the achievement of climate mitigation and adaptation goals in rural areas

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Investičná podpora pre obhospodarovateľov lesov s výmerou do 500 ha prispeje k modernejším, efektívnejším a ekologickejším postupom v obhospodarovaní lesov.

Oprávnenosť investícií:

1. Podpora obhospodarovania lesa: pestovanie a ochrana lesa:
    1. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove lesa s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín,
    2. čistenie plôch po ťažbe,
    3. umelá obnova lesa zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny
    4. ochrana mladých lesných porastov -vyžínanie,

5. ochrana mladých lesných porastov - ochrana voči zveri (individuálna),
6. oplocovanie mladých lesných porastov
7. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty, ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologicky a ekonomicky optimálneho podielu spevňujúcich drevín

2. Občianska a turistická infraštruktúra okrem komerčných služieb (náučné chodníky a značenia, pozorovateľne, odpočívárne, prístrešky, altánky, sociálne zariadenia, učebne pre lesnú pedagogiku, cyklotrasy a pod.)

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).
2. Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy s výmerou do 500 ha.
2. Subjekty združujúce fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy s výmerou do 500 ha.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☒ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Základ pre stanovenie jednotkových nákladov: spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu založená na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách, odbornom posudku alebo overených údajoch o jednotlivých prijímateľoch z minulosti.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

A. podpora obhospodarovania lesa - pestovanie a ochrana lesa: 65%

B. občianska a turistická infraštruktúra 90%

Jednotkové stupnice nákladov pre výkony činností:

1. čistenie plôch po ťažbe vo výške **710 €/ha**
2. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove vo výške **325 €/ha**
3. podsadby vo výške **1 805 €/ha** (táto suma platí pre minimálny počet 5 000 ks sadeníc/ha; pri nižšom počte sadeníc/ha sa kráti o sumu 36 € za každých, aj začatých,100 ks sadeníc/ha
4. umelá obnova lesa vo výške **1 805 €/ha**
5. ochrana mladých lesných porastov výžinom buriny vo výške **190 €/ha**
6. ochrana mladých lesných porastov proti zveri repelentom vo výške **150 €/ha**
7. ochrana mladých lesných porastov proti zveri oplocovaním vo výške **3 365 €/km**;
8. prečistky vo výške **190 €/ha**
9. plecie ruby vo výške **230 €/ha**
10. nákup a inštalácia feromónových lapačov vo výške **41 €/ks**
11. kladenie lapákov vo výške **7,50 €/ks**
12. podkôrnikový pozorovateľ* - zabezpečuje monitoring feromónových lapačov a lapákov, odstraňovanie feromónových lapačov, ako aj monitoring stavu lesa z hľadiska zabezpečenia jeho ochrany vo výške **1 685 €/človekomesiac** (možné uplatniť max. počas 6. mesiacov v rámci kalendárneho roka)
13. asanácia lapákov odkôrnením vo výške **6 €/lapák**

*výška podpory na podkôrnikového pozorovateľa je stanovená na výmeru 2 000 ha/podkôrnikový pozorovateľ, pri nižšej výmere lesných pozemkov je potrebné výšku podpory alikvotne krátiť.

Additional explanation

- Predmetom projektu môžu byť pestovné a ochranné činnosti v lese, ako aj prvky občianskej vybavenosti, ktoré môžu byť realizované aj ako spoločná investícia viacerých subjektov.
- Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☒ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is not eligible for support?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. búracie práce
5. investícia zameraná na komerčné služby v cestovnom ruchu

Does the investment contain irrigation?

☐ Áno ☒ Nie

Investments in the improvement of existing irrigation installations, what is the potential water saving(s) required (expressed in %)

Neuvádza sa

Investments in the improvement of existing irrigation installations (affecting water bodies whose status is less than good) what is/are the requirement(s) for an effective reduction in water use - expressed in %)

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície, a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.21.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18; R.27;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

73.21.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.21.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)					200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
TOTAL	O.23 (unit: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)					2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)					1 280 000,00	2 560 000,00	2 476 000,00	6 316 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in								

	EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

INSTAL(75) - Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up
75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov

Kód intervencie (členský štát)	75.1
Názov intervencie	Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov
Typ intervencie	INSTAL(75) – Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.25. Počet mladých poľnohospodárov s podporou na zriadenie
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Áno Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
7.1	Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore	Vysoká	Áno
7.3	Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.36 Počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia vychádza z cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), konkrétne z nariadenia EÚ 2021/2115, ktorým sa stanovujú pravidlá na podporu strategických plánov vypracovaných členskými štátmi rámci SPP a financovaných z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka (EPFRV).

Jedným zo špecifických cieľov SPP je omladenie poľnohospodárskeho sektora. Táto intervencia sa jednoduchou formou implementácie podpory snaží na jednej strane prilákať nových mladých ľudí začať podnikať v poľnohospodárstve a na druhej strane sa však vzhľadom na špecifickosť (riskantnosť) podnikania v agrosektore taktiež snaží stabilizovať mladých poľnohospodárov, ktorí už v sektore podnikajú (majú oprávnenie podnikať), avšak nie dlhšie ako 5 rokov pred prvým podaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok na túto intervenciu.

Uvedenou podporou sa prispeje k:

1. zvýšeniu konkurencieschopnosti agrosektora, keďže mladí ľudia sú nositeľmi nových nápadov, inovácií, nových prístupov a riešení;
2. spomaleniu odchodu mladých ľudí do miest, čím sa zmierni vyľudňovanie vidieka, a tým jeho ďalšie zaostávanie;
3. zvýšeniu/udržaniu zamestnanosti/podnikania mladých ľudí na vidieku;
4. omladeniu, a tým oživeniu vidieka;
5. rozvoju podnikania na vidieku a tlaku na podporu ďalších investícií do infraštruktúry vidieka.

Podmienky oprávnenosti:

1. prvé založenie poľnohospodárskeho podniku počas 5 (kalendárnych) rokov [1] predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok na túto intervenciu [2]. Prvým založením poľnohospodárskeho podniku sa rozumie aj prvé prevzatie kontroly nad poľnohospodárskym podnikom, ktorého existencia môže presahovať obdobie uvedené v predchádzajúcom odseku.

-Za prvé prevzatie sa nepovažuje situácia, ak mladý poľnohospodár pred prvým prevzatím založil iný poľnohospodársky podnik.

-Za prvé založenie sa nepovažuje situácia, ak mladý poľnohospodár pred prvým založením prevzal iný poľnohospodársky podnik.

Dátum založenia/prevzatia poľn. podniku:

1.
    1. dátum založenia nového poľnohospodárskeho podniku mladým poľnohospodárom v zmysle zákona č. 513/1991 Zb. (t.j. dátum zápisu podniku do OR SR alebo do evidencie SHR).
    2. dátum ustanovenia mladého poľnohospodára za vedúceho predstaviteľa v existujúcom poľnohospodárskom podniku (prípad prevzatia podniku).

2. Preukázanie vzdelania pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok alebo pred II. (poslednou) žiadosťou o platbu v zmysle bodu c) definície oprávneného žiadateľa, t.j. žiadateľ preukáže pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok alebo pred II.(poslednou) žiadosťou o platbu, že má buď:

1.
    1. ukončené stredné alebo vysokoškolské vzdelanie v SR alebo obdobné vzdelanie v inom členskom štáte EÚ s poľnohospodárskym, potravinárskym, veterinárnym, lesníckym alebo environmentálnym zameraním alebo
    2. absolvovaný akreditovaný vzdelávací kurz v SR alebo obdobný kurz v inom členskom štáte EÚ zameraný na poľnohospodárske podnikanie a súčasne min. 18 mesačnú prax v poľnohospodárskej prvovýrobe.

V prípade nesplnenia tejto podmienky je žiadateľ povinný vrátiť I. splátku.

3. Predloženie podnikateľského plánu na obdobie max. 5 rokov, ktorý musí byť zameraný na špeciálnu rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu [3] a ktorý obsahuje min. nasledovné informácie:

1.
    1. opis situácie a zamerania poľnohospodárskeho podniku ku dňu podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok;
    2. opis plánovaného zamerania činnosti podniku na špeciálnu rastlinnú výrobu, živočíšnu výrobu a/alebo spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie, pričom vstupom aj výstupom spracovania musí byť produkt uvedený na prílohe I k Zmluve o fungovaní EÚ(spracovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov je neoprávnené), dokazujúci realizovateľnosť plánu;
    3. opis investície, ktorá sa zrealizuje v poľnohospodárskom podniku a ktorá musí byť vo výške min. 50% nenávratného finančného príspevku a ktorá zahŕňa:
        1. investície do stavieb, techniky, technológií na farme a/alebo

2. mzdy (včítane odvodov) pracujúcich na farme vrátane sezónnych pracovníkov.
4. ak je to potrebné, údaje o zámere dosiahnuť požadované vzdelanie v zmysle bodu c) definície oprávneného žiadateľa;
5. údaje o iných plánovaných investíciách, poradenstve.

Podmienkou vyplatenia II. (poslednej) splátky podpory je správna realizácia podnikateľského plánu, ktorou sa rozumie zabezpečenie aktivít uvedených v podnikateľskom pláne. V prípade nesplnenia tejto podmienky je žiadateľ povinný vrátiť I. splátku.

ZACIELENIE INTERVENCIE (bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu):

1. vzdelanie pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok (vzdelanie/kurz + prax pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok)
2. generačná obnova v prípade prevzatia podniku (napr. V prípade prevzatia poľnohospodárskeho podniku vek poľnohospodára, od ktorého mladý poľnohospodár prevzal podnik, je v roku prevzatia poľnohospodárskeho podniku min. 64 rokov. V prípade, že poľnohospodársky podnik, ktorý prevzal mladý poľnohospodár, vlastnilo viacero poľnohospodárov, musí mať v roku prevzatia poľnohospodárskeho podniku min. 64 rokov aspoň jeden z nich)
3. príspevok k prierezovým témam politiky rozvoja vidieka (vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi, spomalenie vyľudňovania vidieka, podpora podnikania žien, podpora mikro a malých podnikov a pod.: napr. Projekt sa realizuje v najmenej rozvinutých okresoch; žiadateľom je žena; zvýhodnenie mikropodniku a pod.)
4. systém hospodárenia (napr. ekologické poľnohospodárstvo, integrovaná produkcia, životné podmienky zvierat a pod.: napr. Žiadateľ je ku dňu podania I. žiadosti o platbu registrovaný ako prevádzkovateľ ekologickej poľnohospodárskej výroby podľa https://www.uksup.sk/ooepv-registracia-ekologickych-prevadzkovatelov. V prípade prevzatia podniku je postačujúce, ak predmetný podnik registroval pôvodný vlastník.)
5. Podnikateľský plán zahŕňa predaj z dvora, spracovanie vlastnej produkcie.
6. Podnikateľská história v poľnohospodárskej prvovýrobe (rastlinná a/alebo živočíšna výroba) max. 2 roky pred podaním žiadosti (napr. Žiadateľ prvýkrát založil/prevzal poľnohospodársky podnik počas 2 kalendárnych rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok na túto intervenciu t.j. zvýhodnenie tých mladých poľnohospodárov, ktorí podnikajú v agrosektore kratšie vzhľadom na to, že majú vyššie náklady spojené s rozbehom podnikania než tí, ktorí podnikajú dlhšie ako 2 roky pred podaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok max. však 5 rokov.

KOMPLEMENTARITA S INÝMI INTERVENCIAMI Strategického plánu SPP 2023-2027:
Túto intervenciu dopĺňa:

1. intervencia na rozvoj vidieka „*Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár*" (ŠC 2), v rámci ktorej je vyčlenená alokácia vo výške 59,5 mil. EUR pre projekty žiadateľov, spĺňajúcich definíciu mladého poľnohospodára, vyššou intenzitou podpory;
2. intervencie na rozvoj vidieka „*Prenos inovácií a poznatkov vo forme vzdelávania*" a "*Prenos inovácií a poznatkov vo forme poradenstva"* (prierezový cieľ "modernizácia"), v rámci ktorých je vyčlenená alokácia pre mladých poľnohospodárov vo výške 20% z celkovej alokácie na vzdelávanie a poradenstvo, t. j. 2,8 mil. EUR;
3. intervencia vo forme priamych platieb „*Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov*" s alokáciou vo výške 12,2 mil. EUR.

[1] *Napr. ak uzávierka výzvy je 15.5.2025, na podporu je oprávnený mladý poľnohospodár, ktorý založil poľnohospodársky podnik/prevzal kontrolu nad poľnohospodárskym podnikom 1.1.2020 alebo neskôr.*
[2] *Ak žiadateľ v danom období prvýkrát založil/prevzal viacero poľnohospodárskych podnikov naraz, na*

podporu je oprávnený len 1 poľnohospodársky podnik.

[3] *Zameranie podnikateľského plánu na špeciálnu rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu znamená, že hlavnou činnosťou celého podniku po zrealizovaní podnikateľského plánu bude špeciálna rastlinná výroba a/alebo živočíšna výroba.*

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ: mladý poľnohospodár definovaný v kapitole 4, t.j.: mladý poľnohospodár je **fyzická osoba**, ktorá **ku dňu podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok**:

1.
    1. nemá viac ako 40 rokov (t. j. nemá 41 rokov) a zároveň
    2. je vedúcim predstaviteľom poľnohospodárskeho podniku[1] a zároveň
    3. má ukončené stredné alebo vysokoškolské vzdelanie v SR alebo obdobné vzdelanie v inom členskom štáte EÚ s poľnohospodárskym, potravinárskym, veterinárnym, lesníckym alebo environmentálnym zameraním

ALEBO

má absolvovaný akreditovaný vzdelávací kurz v SR alebo obdobný kurz v inom členskom štáte EÚ zameraný na poľnohospodárske podnikanie a zároveň najmenej 18[2] mesiacov praxe[3] v poľnohospodárskej prvovýrobe.

V prípade, že žiadateľ nevie ku dňu podania ŽoNFP preukázať vzdelanie/kurz + prax v zmysle bodu c., je možné, aby si ho doplnil a preukázal najneskôr ku dňu podania II. (poslednej) ŽoP.

*Ak je podnik **právnická osoba:***

1. jej vedúcim predstaviteľom v zmysle bodu b) musí byť fyzická osoba, ktorá **ku dňu podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok** spĺňa kumulatívne nasledovné podmienky:
2. nemá viac ako 40 rokov, t. j. nemá 41 rokov;
3. má vzdelanie/kurz + prax v zmysle bodu c) definície oprávneného žiadateľa;
4. je členom štatutárneho orgánu danej právnickej osoby;
5. má právo na min. 50% zisku[4] danej právnickej osoby.

Ak členom štatutárneho orgánu právnickej osoby je viacero fyzických osôb, ktoré nemajú ku dňu podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok viac ako 40 rokov (t.j. nemajú 41 rokov), je postačujúce, ak právo na min. 50% zisku danej právnickej osoby dosahujú spoločne, avšak podmienka vzdelania/kurz + prax v zmysle bodu c. definície oprávneného žiadateľa sa vzťahuje na každého z nich.

Na podporu nie je oprávnený žiadateľ, ktorý získal podporu z podopatrenia 6.1 PRV SR 2014-2022.

[1] *V zmysle zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník).*

[2] *Obdobia praxe sa môžu spočítavať, t.j. nemusí ísť o nepretržitú prax.*

[3] *Splnenie podmienky praxe sa preukazuje v zmysle platnej právnej úpravy napr. pracovnou zmluvou, dohodou o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, potvrdením zamestnávateľa alebo iným obdobným dokladom. Doklad vydaný v inom členskom štáte EÚ s výnimkou Česka musí byť úradne preložený do slovenského jazyka. V prípade, že ide o výkon činnosti SHR, preukázanie praxe sa preukazuje osvedčením o zápise do evidencie SHR.*

[4] *V spoločenskej zmluve môže byť uvedený aj iný pomer rozdelenia zisku ako je podiel spoločníkov na spoločnosti.*

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných

povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☐ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☒ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Čl. 75(4) nariadenia EÚ 2021/2115.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

1. **50 000€/poľn. podnik** – podnikateľský plán zameraný na špeciálnu rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu;
2. **70 000€/poľn. podnik** – podnikateľský plán zameraný na špeciálnu rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu **a súčasne na spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie**, pričom vstupný aj výstupný produkt spracovania musí byť produktom uvedeným na prílohe I k Zmluve o fungovaní EÚ).

V prípade nesplnenia tejto podmienky, t.j. ak podnikateľský plán obsahoval aj spracovanie vlastnej produkcie, ale žiadateľ nakoniec spracovanie nerealizoval, je žiadateľ povinný vrátiť I. splátku.

Podpora sa vypláca v dvoch splátkach:

· I. splátka: 50% po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku

· II. splátka: 50% po správnej realizácii podnikateľského plánu.

Additional explanation

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
75.1.1 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.36;	Nie
75.1.2 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba a spracovanie	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.36;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

75.1.1 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba

Podpora, pôvodne navrhnutá vo výške 70 000€, je prispôsobená cenovej hladine Slovenska meranej prostredníctvom parity kúpnej sily (PPP) a zároveň odzrkadľuje infláciu, keďže v PRV SR 2014-2022 je paušálna suma stanovená na úrovni 50 000€. V rámci konzultácií s partnermi k intervenčnej stratégii sa však zohľadnila požiadavka ASYF, SPPK a AKS na zníženie tejto podpory na 50 000€, ktorú títo najvýznamnejší zástupcovia mladých poľnohospodárov považujú za dostatočnú pre tento typ intervencie a zároveň sa tak vytvorí priestor pre podporu väčšieho počtu mladých poľnohospodárov vzhľadom na limitovaný rozpočet intervencie. Zároveň sa v rámci konzultácií s partnermi k tejto intervencii zohľadnila požiadavka ASYF zvýšiť podporu pre tých mladých poľnohospodárov, ktorých podnikateľský plán bude zahŕňať aj spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie, na 70 000€.

75.1.2 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba a spracovanie

Podpora, pôvodne navrhnutá vo výške 70 000€, je prispôsobená cenovej hladine Slovenska meranej prostredníctvom parity kúpnej sily (PPP) a zároveň odzrkadľuje infláciu, keďže v PRV SR 2014-2022 je paušálna suma stanovená na úrovni 50 000€. V rámci konzultácií s partnermi k intervenčnej stratégii sa však zohľadnila požiadavka ASYF, SPPK a AKS na zníženie tejto podpory na 50 000€, ktorú títo najvýznamnejší zástupcovia mladých poľnohospodárov považujú za dostatočnú pre tento typ intervencie a zároveň sa tak vytvorí priestor pre podporu väčšieho počtu mladých poľnohospodárov vzhľadom na limitovaný rozpočet intervencie. Zároveň sa v rámci konzultácií s partnermi k tejto intervencii zohľadnila požiadavka ASYF zvýšiť podporu pre tých mladých poľnohospodárov, ktorých podnikateľský plán bude zahŕňať aj spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie, na 70 000€.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
75.1.1 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								

	O.25 (unit: Prijímatelia)	0,00	0,00	32,00	49,00	81,00	163,00	325,00	650,00
75.1.2 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba a spracovanie (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.25 (unit: Prijímatelia)	0,00	0,00	16,00	16,00	50,00	81,00	187,00	350,00
TOTAL	O.25 (unit: Prijímatelia)	0,00	0,00	48,00	65,00	131,00	244,00	512,00	1 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	2 720 000,00	3 570 000,00	7 550 000,00	13 820 000,00	29 340 000,00	57 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	1 732 400,00	2 271 938,00	4 798 243,00	8 766 292,00	18 619 992,00	36 188 865,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Out of which carry-over (Union contribution in	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)	0,00	0,00	2 720 000,00	3 570 000,00	7 550 000,00	13 820 000,00	29 340 000,00	57 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)	0,00	0,00	1 732 400,00	2 271 938,00	4 798 243,00	8 766 292,00	18 619 992,00	36 188 865,00

RISK(76) - Nástroje na riadenie rizika

76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve

Kód intervencie (členský štát)	76.1
Názov intervencie	Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve
Typ intervencie	RISK(76) – Nástroje na riadenie rizika
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.9. Počet jednotiek zahrnutých v podporovaných nástrojoch SPP na riadenie rizika
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podpora v zmysle uvedenej intervencie bude slúžiť na zmiernenie následkov produkčného rizika poľnohospodárov, teda výpadkov v objeme produkcie (škoda na úrode) alebo zníženia alebo zhoršenia stavu hospodárskych zvierat (škoda na hospodárskych zvieratách) spôsobených následkom presne špecifikovaných nepriaznivých udalostí. V dôsledku uvedeného má dôjsť k výraznému zlepšeniu predvídateľnosti poľnohospodárskych príjmov a následného plánovania poľnohospodárskej produkcie, čím sa prispeje k zlepšeniu hospodárskej udržateľnosti výroby v poľnohospodárskych podnikoch.

Na Slovensku bolo 25 660 fariem v roku 2016 (Eurostat). Priemerná veľkosť farmy je 80,7 ha. Podiel poľnohospodárov s komerčným poistením je na Slovensku nízky. Hlavnými prekážkami sú cena poistenia, vysoká spoluúčasť pri poistnej udalosti a nesúlad medzi ponukou a dopytom po poistných produktoch (Európska komisia, 2017). V roku 2018 bolo poistených v komerčných poisťovniach 1478 poľnohospodárskych podnikov a náhrady škôd za poistné udalosti boli vyplatené 551 podnikom (VÚEPP, 2019). V roku 2018 poistné za zvieratá a rastliny predstavovalo 7,5 mil. EUR (SWOT analýza, jún 2021). Podľa informačných listov z roku 2017 malo komerčné poistenie 701 fariem a celková hodnota poistného trhu tvorila pre poistenie poľnohospodárskej produkcie a hospodárskych zvierat 7,5 mil. EUR (IL MPRV SR), kým podľa informácií slovenských poisťovní tvorilo poistenie rastlín a zvierat 10,5 mil. EUR (Analýza rizikovosti v poľnohospodárstve SR, máj 2020). Podpora poistenia cez SP SPP 2023-2027 by mala viesť k značnému nárastu poistených fariem a celkového objemu vynaložených finančných

prostriedkov na poistenie úrody a zvierat oproti súčasnému stavu (Intervenčná stratégia SP SPP 2023-2027).

Prostredníctvom tejto intervencie budú poskytnuté finančné príspevky pre poľnohospodárov, ktorí vykonávajú poľnohospodársku činnosť v SR (fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe) v rámci systémov poistenia poľnohospodárskej produkcie na území Slovenskej republiky. Poistenie poľnohospodárskej produkcie je v SR zabezpečené prostredníctvom komerčných poisťovní. Činnosť komerčných poisťovní v SR upravuje najmä zákon č. 39/2015 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Táto intervencia nie je obmedzená na špecifický sektor poľnohospodárstva alebo na konkrétnu územnú oblasť v rámci SR. Táto intervencia sa vzťahuje len na príspevok na poistenie rizík poľnohospodárskej produkcie, resp. stavu hospodárskych zvierat. Táto intervencia sa nevzťahuje na oblasť poistenia rizík poľnohospodárskych príjmov. Príspevok podľa tejto intervencie nie je možné poskytnúť, ak pre danú poľnohospodársku produkciu v tej istej veci sa poskytol poľnohospodárovi príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na poistné alebo na iný kompenzačný mechanizmus pri stratách na poľnohospodárskej produkcii alebo príjme v zmysle časti pre sektorové intervencie tohto dokumentu, platných schém štátnej pomoci alebo z iných verejných zdrojov alebo ak je evidovaná podaná žiadosť v takejto veci. Súbeh podpory poistenia poľnohospodárskej produkcie (vrátane poistenia hospodárskych zvierat) podľa tejto intervencie a podpory poistenia poľnohospodárskych príjmov financovaných z verejných zdrojov v tej istej veci alebo čiastočne zhodnej veci je možný v zmysle tejto intervencie len v prípade (výnimka zo znenia predchádzajúceho ustanovenia), ak podporená poistná zmluva na poistenie poľnohospodárskych príjmov nezohľadňuje pokles príjmov poľnohospodára v dôsledku straty na poľnohospodárskej produkcii (plnenia v zmysle uvedených dvoch druhov poistných zmlúv sa musia navzájom vylučovať) a ak takýto súbeh nevylučuje normatívne ustanovenie, ktoré upravuje poskytovanie podpory poistného z verejných zdrojov pri poistení príjmov poľnohospodárov. Výška poskytnutej podpory v zmysle tejto intervencie sa pomerne kráti v prípadoch, pri ktorých sa má podporená poistná zmluva podľa tejto intervencie a iná z verejných zdrojov podporená poistná zmluva čiastočne vecne prekrývať. Poskytovateľ pri poskytovaní podpory v zmysle tejto intervencie je povinný postupovať tak, aby sa predišlo nadmernej kompenzácii strát produkcie a príjmov poľnohospodárov z poľnohospodárskej produkcie.

Podmienky oprávnenosti:

Typy oprávnených nástrojov na riadenie rizika:

V rámci tejto intervencie je možné požiadať o podporu pri poistných produktoch pre poľnohospodárov na:

1. poistenie poľných plodín,
2. poistenie hospodárskych zvierat,
3. poistenie špeciálnych plodín, ovocia, zeleniny.

Jednotlivé druhy poistných zmlúv bude možné uzatvoriť podľa ponuky poistných produktov pre rôzne poľnohospodárske plodiny a hospodárske zvieratá. Zoznam konkrétnych poľnohospodárskych plodín alebo hospodárskych zvierat, na ktorá sa bude vzťahovať podpora poistenia bude bližšie špecifikovaný vo výzve. Prostredníctvom tejto intervencie sa podporia len riziká poľnohospodárskej produkcie (vrátane možnosti poistenia hospodárskych zvierat) a nie riziká poľnohospodárskych príjmov, napr. z dôvodu cenovej nestálosti danej kategórie poľnohospodárskeho produktu. Podporu prostredníctvom tejto intervencie nie je možné poskytnúť na poistenie poľnohospodárskej infraštruktúry, ako napríklad poľnohospodárskych budov, skladov, strojov a podobne. Táto intervencia sa nevzťahuje na poistenie úrody viniča a produkcie viniča.

Stanovenie faktorov aktivujúcich kompenzáciu:

Podpora podľa tejto intervencie sa poskytuje na poistné zmluvy, ktorými sa poisťujú straty spôsobené:

1. nepriaznivou poveternostnou udalosťou a inými živelnými rizikami (napr. požiar, explózia, víchrica, prudký vietor, vyzimovanie, jarný mráz, zimný mráz, jesenný mráz, ľadovec, sucho,

zaplavenie, povodeň, záplava, zosuv pôdy, pád stožiarov a iných predmetov a pod.),
2. chorobou zvierat alebo rastlín (napr. ochorenia a nákazy infekčného charakteru alebo spôsobené parazitom a pod.),
3. zamorením škodcami, akútnou otravou hospodárskych zvierat,
4. environmentálnou nehodou.

Podpora môže byť poskytnutá na poistenie jedného z horeuvedených rizík, ale aj na poistenie kombinácie viacerých horeuvedených rizík. Počet rizík, ktoré je možné kombinovať nie je obmedzený, môže byť ale bližšie špecifikovaný vo výzve.

Podpora môže byť poskytnutá výlučne na skutočne zaplatené poistné, ktorého výška je potvrdená poisťovňou, ktorá vykonáva poistenie poľnohospodárskej produkcie v SR. Príspevok sa poskytne výlučne len na poistenie poľnohospodárskej produkcie (poistenie úrody, hospodárskych zvierat), ktoré poskytujú komerčné poisťovne preukázateľne pôsobiace v SR v zmysle platnej legislatívnej úpravy SR a súvisiacej legislatívy EÚ. Poskytnutie podpory nie je podmienené tým, že poistná zmluva sa má dojednať s poisťovňou, ktorá má sídlo v SR. Poskytnutie záruk pre prípad strát alebo škody na poľnohospodárskej produkcii od iných subjektov ako komerčné poisťovne nemôže byť predmetom podpory podľa tejto intervencie.

Poistením pre účely tejto intervencie sa považuje výlučne len zmluvný vzťah, písomne zaznamenaný prostredníctvom poistnej zmluvy medzi poistiteľom (poisťovňou) a poistníkom (fyzická a právnická osoba, ktorá podniká v poľnohospodárskej prvovýrobe). V zmluve musia byť definované podmienky, za ktorých je poistiteľ povinný vyplatiť dohodnutej osobe poistné plnenie. Protihodnotou k tomuto záväzku sú platby (platba), ktoré musí poistník uhradiť poistiteľovi (poistné). Poistné zmluvy musia byť navrhnuté tak, aby zohľadňovali potreby konkrétneho predmetu poistenia. Náležitosti poistnej zmluvy sú v súčasnosti dané v ôsmej časti, pätnástej hlave Občianskeho zákonníka.

Podporené môžu byť len poistné zmluvy uzatvorené s komerčnými poisťovňami preukázateľne pôsobiacimi v SR a ktoré spĺňajú všetky predpísané náležitosti v zmysle platnej legislatívy.

Poistná zmluva musí okrem náležitostí vyžadovaných platnou legislatívou SR (Občiansky zákonník) povinne obsahovať v zmysle legislatívy EÚ podmienku, že poisťovňa poskytne odškodnenie len na krytie strát, ktoré prekračujú prahovú hodnotu vo výške najmenej 20 % priemernej ročnej produkcie poľnohospodára za predchádzajúce trojročné obdobie alebo priemeru za trojročné obdobie na základe predchádzajúcich piatich rokov s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údaja. Poisťovne musia zabezpečiť, aby táto podmienky bola obsahom poistnej zmluvy, ktorá môže byť predmetom podpory podľa tejto intervencie.

Pojem priemernej ročnej produkcie poľnohospodára je možné definovať pre účely tejto intervencie podľa znenia platného nariadenia EÚ o Strategických plánoch SPP aj tým spôsobom, aby vychádzal z priemernej ročnej produkcie z konkrétnej parcely alebo z priemernej ročnej produkcie konkrétnej poistenej plodiny poľnohospodára. Pre poistenie zvierat je pre tento prípad možné vychádzať pri stanovení priemernej ročnej produkcie poľnohospodára aj z konkrétneho miesta poistenia s uvedením čísla konkrétnej farmy alebo chovu a tiež aj z konkrétnej kategórie zvierat na danej farme alebo v danom chove.

Podpora môže byť v zmysle tejto intervencie poskytnutá len na podklade takých komerčných poistných zmlúv na poistenie poľnohospodárskej produkcie (vrátane poistenia hospodárskych zvierat), ktoré okrem už vyššie uvedených podmienok obsahujú:
1. identifikačné údaje poistenej fyzickej osoby podnikajúcej v poľnohospodárskej prvovýrobe alebo právnickej osoby podnikajúcej v poľnohospodárskej prvovýrobe a výšku dojedaného poistného,
2. uvedenie miesta, na ktoré sa vzťahuje poistenie a to presnou identifikáciou parciel alebo chovu

hospodárskych zvierat, alebo iným spôsobom, na základe ktorého je možné bez pochybností určiť miesto na ktoré sa vzťahuje poistenie,

3. poistné riziká, na ktoré sa vzťahuje poistenie a na ktoré je možné poskytnúť podporu v zmysle tejto intervencie,
4. dojednaný rozsah rizík, za ktorý poistenému poisťovňa poskytne v prípade poistnej udalosti a ustanovenie, že výška poskytnutého poistného plnenia nemôže presiahnuť výšku škody, ktorá bola spôsobená poistnou udalosťou,
5. druh poistenia (špecifikácia konkrétneho druhu poistených poľných plodín, hospodárskych zvierat alebo špeciálnych plodín),
6. dobu trvania poistenia, ktorá môže byť pre účely poskytnutia podpory podľa tejto intervencie určená maximálne na jednoročné obdobie a to s uvedením kalendárneho roka, na ktorý sa poistná zmluva alebo jej príloha vzťahuje, pričom aj dlhodobé poistné zmluvy (na dobu neurčitú) sa považujú za takéto poistné zmluvy vhodné pre účely poskytnutia podpory podľa tejto intervencie, ak sú tieto dlhodobé poistné zmluvy na ročnej báze aktualizované, a to počas platnosti podpory v zmysle tohto dokumentu,
7. ustanovenie, v zmysle ktorého úhrnná výška poskytnutej náhrady na základe podporenej zmluvy o poistení poľnohospodárskej produkcie (vrátane poistenia hospodárskych zvierat) v zmysle tejto intervencie a prípadne inej zmluvy o poistení poľnohospodárskeho príjmu v rovnakej veci, nepresiahne výšku reálne vzniknutej škody poľnohospodára v danej veci,
8. zakotvenie práv a povinností zmluvných strán v zmysle ktorých, ak je tá istá vec poistená pre rovnaký prípad u viacerých poistiteľov a ak prevyšuje úhrn poistných súm poistnú hodnotu veci alebo ak prevyšuje úhrn súm, ktoré by z uzavretých poistných zmlúv z tej istej udalosti poistitelia boli povinní plniť (viacnásobné poistenie), je každý z poistiteľov povinný poskytnúť plnenie do výšky hodnoty veci alebo dohodnutej poistnej sumy len v pomere sumy, ktorú by bol povinný plniť podľa svojej zmluvy, k sumám, ktoré by boli úhrnom povinní plniť všetci poistitelia (§ 807 Občianskeho zákonníka),
9. ustanovenie, v zmysle ktorého sa poisťovňa zaviaže, že pri poskytovaní poistného plnenia žiadateľovi bude postupovať tak, aby sa predišlo nadmernej kompenzácii strát na poľnohospodárskej produkcii poisteného poľnohospodára (vrátane poistenia hospodárskych zvierat) a bude poskytovať poistné plnenie len do výšky skutočne vzniknutej a preukázanej škody poľnohospodára a v prípade ak má byť škoda poľnohospodára prednostne uhradené alebo už bola uhradená vcelku alebo z časti cez iný kompenzačný mechanizmus, tak poistné plnenie neposkytne v časti, v ktorej už škoda bola uhradená alebo má byť prednostne uhradená,
10. zakotvenie práv a povinností zmluvných strán v zmysle ktorých, pokiaľ je vec poistená pre tú istú dobu zároveň iným poistením proti jednotlivým osobitným nebezpečenstvám, poskytne poistiteľ plnenie z poistnej udalosti spôsobenej takým osobitným nebezpečenstvom - ak má vôbec povinnosť nahradiť škodu - pokiaľ poistený nemohol dosiahnuť plnenie z poistenia pre prípad takého osobitného nebezpečenstva (§ 808 Občianskeho zákonníka).

Pre účely poskytnutia príspevku je žiadateľ povinný predložiť originál uzatvorenej poistnej zmluvy alebo jeho overenú kópiu a originál alebo overenú kópiu potvrdenia o výške zaplateného poistného.

Príspevok bude poskytnutý všetkým oprávneným prijímateľom, ktorí si podajú žiadosť o príspevok v príslušnom kalendárnom roku v termíne od 1.3. do 31.5. aktuálneho roku a spĺňajú podmienky pre poskytnutie príspevku. Výška príspevku bude určená na základe výšky zaplateného poistného (vo výške 60% zo zaplateného poistného). V prípade ak by mala v danom roku výška príspevku za všetky podané žiadosti presiahnuť výšku disponibilných finančných prostriedkov, nedochádza k zníženiu počtu podporených subjektov, ale k pomernému zníženie intenzity poskytnutej podpory.

Výskyt nepriaznivej poveternostnej udalosti, iného živelného rizika alebo vypuknutie choroby zvierat alebo rastlín, zamorenie škodcami, akútnej otravy hospodárskych zvierat alebo environmentálnej nehody (ďalej ako „nepriaznivá udalosť“) musí byť ako taký oficiálne potvrdený v súlade s podmienkami a spôsobom určenými v poistnej zmluve, na ktorú sa poskytuje podpora na poistné v zmysle tejto

intervencie. Vo výzve je možné podľa potreby vopred stanoviť kritériá, na základe ktorých sa určí, že došlo k oficiálnemu uznaniu nepriaznivej udalosti.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení prijímatelia - fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Oprávnení prijímatelia musia vykonávať svoju poľnohospodársku činnosť v súlade s vnútroštátnym právom SR a právom EÚ. Pre účely poskytnutia príspevku prijímateľovi sa oprávnenie na podnikanie v poľnohospodárskej prvovýrobe musí preukázať príslušným spôsobom v zmysle predpisov vnútroštátneho práva a práva EÚ (napríklad zápis oprávnenia na predmetnú podnikateľskú činnosť v Obchodnom registri, Živnostenskom registri, prípadne v inej legislatívne upravenej evidencii, resp. preukázanie tejto skutočnosti iným zákonným spôsobom). Oprávnení prijímatelia musia v čase podania žiadosti aj reálne vykonávať podnikateľskú činnosť v poľnohospodárskej prvovýrobe. Pre účely potvrdenia tejto skutočnosti sú oprávnení prijímatelia povinní predložiť príslušné doklady, napr. účtovnú závierku za obdobie, ktoré bezprostredne predchádza obdobiu, za ktoré sa žiada príspevok, prípadne preukázať uvedenú skutočnosť iným spôsobom, ktorý bude špecifikovaný vo výzve. Príspevok môže byť poskytnutý len pre poľnohospodársku prvovýrobu, ktorá sa vykonáva na území Slovenskej republiky. Podrobnosti budú upravené v príslušnej výzve.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Príspevok na poistenie vo výške 60% zaplateného poistného.

Additional explanation

Jednotková suma predstavuje zaokrúhlenú predpokladanú priemernú výšku preplácaného príspevku pre jednu farmu na komerčné poistné zaplatené pre poisťovne jednou farmou. Údaj je určený na základe zaplatených súm poistného na poistenie poľnohospodárskej produkcie za roky 2017 a 2018 a počtu subjektov - fariem ktoré mali uzatvorenú poistnú zmluvu na poľnohospodársku produkciu a teda zaplatili poistné poisťovniam za obdobie rokov 2017 a 2018. Suma je stanovená na základe údajov, ktoré sa nachádzajú v Intervenčnej stratégii Strategického plánu SPP a z údajov analytickej štúdie vypracovanej pre účely MPRV SR z roku 2020.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Compensation of losses. What is the threshold triggering compensation?

Podporu je možné poskytnúť len na krytie strát, ktoré prekračujú prahovú hodnotu vo výške najmenej 20 % priemernej ročnej produkcie poľnohospodára za predchádzajúce trojročné obdobie alebo priemeru za trojročné obdobie na základe predchádzajúcich piatich rokov s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údaja.

V prípade škôd na stavoch hospodárskych zvierat, pod priemernou ročnou produkciou je potrebné rozumieť priemerný stav hospodárskych zvierat za horeuvedené definované obdobie.

Podmienku priemernej ročnej produkcie, resp. priemerného stavu hospodárskych zvierat poľnohospodára je možné pre účely poskytnutia podpory určiť buď pre celú organizačnú zložku poľnohospodára alebo určiť aj pre konkrétnu plodinu, konkrétny chov hospodárskych zvierat, kategóriu zvierat na danej farme alebo v danom chove, konkrétnu parcelu alebo druh poľnohospodárskej produkcie (rastlinná výroba, živočíšna výroba, špeciálne plodiny) s prihliadnutím na konkrétny poistný produkt poisťovne pri ktorom sa poskytuje podpora.

Uvedená podmienka pre prahovú hodnotu priemernej ročnej produkcie, resp. priemerného stavu hospodárskych zvierat poľnohospodára pre poskytnutie poistného plnenia musí byť uvedená aj v poistnej zmluve v súvislosti s ktorou sa poskytuje podpora podľa tejto intervencie.

What is the methodology for the calculation of losses and triggering factors for compensation?

Zmeranie rozsahu spôsobenej straty na poľnohospodárskej produkcii v dôsledku poistnej udalosti v zmysle tejto intervencie možno prispôsobiť konkrétnym špecifikám každého druhu produktu, ktorý ponúkajú komerčné poisťovne a ktoré zároveň zodpovedajú podmienkam v zmysle tejto intervencie.

Straty na poľnohospodárskej produkcii sa určujú obhliadkou poisťovne na mieste samom v zmysle zmluvných podmienok stanovených poisťovňami a to určením percentuálneho podielu úbytku na poľnohospodárskej produkcii.

Zmeranie rozsahu spôsobenej straty možno vykonať aj s využitím biologických indexov (množstvo strát na biomase) alebo ekvivalentných indexov strát na úrode, ktoré sa určia na úrovni poľnohospodárskeho podniku, miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni, alebo indexov počasia (vrátane množstva zrážok a teploty), ktoré sa určia na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Prepojenie databáz verejných inštitúcií navzájom a verejných inštitúcií a poisťovní pre potvrdzovanie poistného krytia a platieb poistného, zoznamu poľnohospodárskych pozemkov, parciel a výmer, jednotnej metodiky poisťovní a štátu pri oceňovaní škôd bude realizované v prípade, ak uvedená možnosť bude v čase realizácie tohto programového dokumentu legislatívne upravená a umožnená vnútroštátnym právom alebo právom EÚ a budú zabezpečené technické podmienky na takéto prepojenie a využitie.

Pri určení výšky straty na poľnohospodárskej produkcii je možné vychádzať aj z priemernej ročnej poľnohospodárskej produkcie poľnohospodára v zmysle úradných štatistických údajov. Priemerná poľnohospodárska produkcia pre uvedené účely musí byť stanovená v zmysle platnej normatívnej úpravy a za relevantné obdobie, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Pod pojmom strata treba rozumieť aj pojmy reálna škoda, skutočne vzniknutá škoda alebo škoda na poľnohospodárskej produkcii (vrátane škody na hospodárskych zvieratách), kde sa tieto pojmy uvádzajú v texte tejto intervencie.

What is the type of risk management tool?

☒ Insurance
☐ Mutual fund
☐ Other

What are the production losses coverage?

crop
horticulture
livestock

What are the income losses coverage?

non sector specific

What are the provisions in order to avoid overcompensation of that contribution?

Podpora môže byť poskytnutá výlučne na základe predloženia originálu alebo overenej kópie uzatvorenej poistnej zmluvy a predloženia originálu alebo overenej kópie potvrdenia o skutočnej úhrade poistného na poľnohospodárske poistenie v zmysle podmienok tejto intervencie, čo vylučuje možnosť nadmernej kompenzácie tohto príspevku, z dôvodu úmyselného alebo neúmyselného poskytnutia nesprávnych údajov o výške zaplateného poistného zo strany žiadateľa. Žiadateľ je povinný pripojiť k žiadosti čestné prehlásenie, že v rovnakej veci alebo čiastočne zhodnej veci mu nebol poskytnutý príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na straty na poľnohospodárskej produkcii alebo príjme v zmysle platných schém štátnej pomoci alebo v zmysle časti 5.2 (Sektorové intervencie) tohto dokumentu, prípadne iná podpora poistenia poľnohospodárskej produkcie alebo príjmu z verejných zdrojov, a že v takej veci nie je evidovaná ani podaná žiadosť. Poskytovateľ je v zmysle postupu uvedeného v časti 5.4.21.5 tejto intervencie povinný si overiť čestné vyhlásenie žiadateľa vo všetkých dostupných relevantných databázach alebo zoznamoch, ktoré sa týkajú poskytovania akejkoľvek podpory poistenia poľnohospodárskej produkcie alebo príjmov poľnohospodárov, ktorá je poskytovaná z verejných zdrojov. Pred poskytnutím príspevku v zmysle tejto intervencie poskytovateľ príspevku overí v dostupných databázach a zoznamoch, či žiadateľovi už nebol v tej istej veci alebo v čiastočne zhodnej veci poskytnutý príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na poistné alebo na iný kompenzačný mechanizmus podľa platných schém štátnej pomoci, v zmysle časti pre Sektorové intervencie tohto dokumentu alebo z iných verejných zdrojov, alebo či žiadateľ nemá podanú žiadosť o poskytnutie takéhoto príspevku, podpory alebo inej formy pomoci. Žiadateľ je povinný pripojiť k žiadosti čestné prehlásenie, že v rovnakej veci alebo čiastočne zhodnej veci mu nebol poskytnutý príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na poistné alebo na iný kompenzačný mechanizmus pre straty na poľnohospodárskej produkcii alebo príjme v zmysle platných schém štátnej pomoci alebo v zmysle časti pre Sektorové intervencie tohto dokumentu, prípadne z iných verejných zdrojov, a že v takej veci nie je evidovaná ani podaná žiadosť.

10 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (zelený kôš).

Intervencia obsahuje podmienky odlišné od ustanovenia ods. 7 a 8 prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve.

Podporu je možné poskytnúť na krytie strát, ktoré prekračujú prahovú hodnotu 20%. Konkrétne nastavenie podmienok a výšky poskytnutej kompenzácie strát poľnohospodára bude bližšie definované v podporených poistných zmluvách, pričom poisťovne sú v zmysle zákona (Občiansky zákonník, zákon o poisťovníctve) oprávnené ponúkať len poistné produkty, ktoré sú v súlade s legislatívnou úpravou Slovenska a v súlade s právom EÚ. Podporené poistné zmluvy zároveň budú musieť povinne obsahovať definované požiadavky na obsah zmluvy, ktoré sú uvedené v texte tejto intervencie .

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
76.1.1 - Priemerná výška sumy preplácaného poistného	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.5;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

76.1.1 - Priemerná výška sumy preplácaného poistného

Výška podpory závisí od rozsahu poistenia, ktorú si zvolí poľnohospodár (farma) a tiež od výšky poistenej poľnohospodárskej produkcie a počtu poistených hospodárskych zvierat.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
76.1.1 - Priemerná výška sumy preplácaného poistného (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.9 (unit: Prijímatelia)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
TOTAL	O.9 (unit: Prijímatelia)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00		40 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00		25 075 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public								

	Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

COOP(77) - Spolupráca

77.1 - LEADER

Kód intervencie (členský štát)	77.1
Názov intervencie	LEADER
Typ intervencie	COOP(77) – Spolupráca
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.31. Počet podporovaných stratégií miestneho rozvoja (LEADER) alebo prípravných akcií
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Áno

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia Spolupráca – LEADER sa implementuje na celom území SR vrátane prímestských častí Bratislavy a Košíc do 5 000 obyvateľov. Obce nad 20 000 obyvateľov môžu byť súčasťou MAS, avšak podporené budú len subjekty na ich území. Oprávneným územím v rámci SR je územie MAS, ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER a ktorému bola schválená stratégia miestneho rozvoja a udelený štatút MAS v programovom období 2023 – 2027.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.2	Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.37 New jobs supported in CAP projects
R.38 Podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Prístup LEADER v rámci rozvoja vidieka predstavuje nástroj na zapájanie miestnych aktérov do rozhodovania o sociálnom, environmentálnom a ekonomickom rozvoji svojho územia najmä vo vzťahu k riešeniu otázok zamestnanosti, vytvárania podmienok pre rozvoj vidieckeho hospodárstva, zvyšovania kvality života obyvateľov vidieckych obcí, ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt vidieka ako odozva na identifikované potreby územia. Predpokladom pre dosiahnutie požadovaných výsledkov implementácie intervencie LEADER je, že budú dosiahnuté výstupy prostredníctvom ktorých sa zabezpečí socio-ekomonický rozvoj vidieckych území a zvýši sa kvalita života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory podnikateľského sektora s cieľom udržania existujúcich a tvorbou nových pracovných miest. Prínosom implementácie intervencie LEADER bude, že umožní riešiť problémy a potreby v miestnom kontexte a to prostredníctvom mobilizácie všetkých relevantných politík a aktérov na území MAS.

V súlade s čl. 31 nariadenia (EÚ) 2021/1060 sa v podmienkach SR v rámci miestneho rozvoja vedeného komunitou, ktorého súčasťou je aj intervencia LEADER spadajúca pod Spoločnú poľnohospodársku politiku bude uplatňovať monofondová stratégia miestneho rozvoja, ktorá bude financovaná z prostriedkov EPFRV.

Územie Slovenska je charakteristické vidieckou sídelnou štruktúrou s veľkým počtom malých obcí.

Až 42 % populácie Slovenska žije na vidieku, a preto aj v rámci intervencie LEADER je kladený dôraz na posilnenie spolupráce medzi obcami, a to prostredníctvom ich vzájomného prepojenia v rámci MAS.

Aj napriek rozsiahlemu potenciálu, ktorý sa na slovenskom vidieku nachádza (pomerný dostatok pracovnej sily, rozsiahle prírodné bohatstvo, nevyužité materiálne zdroje, bohatá kultúrna, etnografická a historická tradícia) je stále ťažšie v súčasnosti zabezpečiť pre vidiecke obyvateľstvo životnú úroveň porovnateľnú s mestskými aglomeráciami.

Vidiecke oblasti v SR čelia štrukturálnym problémom, ako napríklad nedostatok atraktívnych pracovných príležitostí, chýbajúce zručnosti, nedostatočné investície do prepojiteľnosti, infraštruktúry a základných služieb, ako aj odchod mladých ľudí z vidieka. Práve preto sa prostredníctvom prístupu LEADER bude klásť dôraz na na posilnenie sociálno-ekonomickej štruktúry v týchto oblastiach. Zároveň poskytovanie podpory pre podniky v širšom priestore sociálnej ekonomiky na vidieku bude mať pozitívny sociálny vplyv na napĺňanie komunitného záujmu.

V rámci intervencie LEADER sa podporia stratégie miestneho rozvoja na subregionálnej úrovni t. j. podpora oblastného (miestneho) prístupu v rámci súvislého vidieckeho územia, s počtom obyvateľov MAS vyšším ako 15 000 a nižším alebo rovný 150 000 a hustotou obyvateľstva do 150 obyv./km^2. Územie MAS, na ktoré sa vzťahuje stratégia miestneho rozvoja, pokrýva súvislé územie ohraničujúce katastre všetkých zahrnutých obcí, akceptovanou výnimkou môže byť, ak je súvislosť územia prerušená vojenským obvodom. Z podpory sú vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000. Tieto môžu byť súčasťou MAS, ale nemôžu byť príjemcom podpory. Príjemcom podpory tiež nemôžu byť organizácie nimi zriadené, avšak subjekty z ich území môžu byť príjemcom podpory.

Implementáciu stratégií miestneho rozvoja budú vykonávať MAS. Minimálny počet obcí tvoriacich MAS je 15. MAS bude združovať verejných a súkromných partnerov, tak aby boli vyvážené a zastúpené miestne záujmové skupiny, ktoré vzišli z rôznych sociálno-ekonomických sektorov, napr.:profesionálne a stavovské organizácie a zväzy, občania, obyvatelia a ich miestne organizácie, environmentálne združenia, poskytovatelia kultúrnych, zdravotníckych a obecných služieb, združenia zamerané na mladých ľudí, ženy, dôchodcov a iné ohrozené skupiny obyvateľstva, mladí ľudia a pod.

MAS bude vykonávať nasledovné úlohy:

a) budovanie kapacít miestnych aktérov na vytváranie a vykonávanie operácií,

b) vypracovanie nediskriminačného a transparentného výberového konania projektov a podmienok účasti, ktorými sa zabráni vzniku konfliktu záujmov a zabezpečí sa, aby žiadna záujmová skupina nemala kontrolu nad rozhodnutiami o výbere projektov t. j. MAS je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko - hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv,

c) príprava a uverejnenie výziev na predkladanie žiadostí,

d) posúdenie žiadostí, výber operácií, stanovenie výšky podpory a predloženie žiadostí orgánu zodpovednému za konečné overenie oprávnenosti pred schválením,

e) monitorovanie pokroku dosiahnutého pri plnení cieľov stratégie miestneho rozvoja,

f) hodnotenie plnenia stratégie miestneho rozvoja,

g) aktualizácia stratégie miestneho rozvoja,

h) publicita a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie miestneho rozvoja,

i) spolupráca s riadiacim orgánom, platobnou agentúrou, národnou sieťou SPP ako aj s ďalšími inštitúciami v súvislosti s riadením, kontrolou a monitorovaním realizácie stratégie miestneho rozvoja.

<u>Riadiaci orgán zabezpečí:</u>

- riadenie procesov spojených s implementáciou Intervencie LEADER,
- vypracovanie riadiacej dokumentácie spojenej s implementáciou Intervencie LEADER v súčinnosti s platobnou agentúrou,

- koordináciu výziev na výber MAS,
- ďalšie činnosti, ktoré sú potrebné pre efektívnu implementáciu Intervencie LEADER.

Platobná agentúra zapezpečí:

- konečné overenie oprávnenosti žiadostí,
- kontrolu žiadostí o platbu,
- administratívnu finančnú kontrolu a vecnú kontrolu realizácie projektov;
- činnosti spojené s monitorovaním a hodnotením implementácie Intervencie LEADER na národnej úrovni;
- ďalšie činnosti, ktoré sú potrebné pre efektívnu implementáciu Intervencie LEADER na základe požiadaviek Riadiaceho orgánu.

Dôraz na riadenie je ústredným v prístupe Leader a MAS je mechanizmom, prostredníctvom ktorého sa uplatňujú nové prístupy k riadeniu miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach. Tak ako každá organizácia je riadená určitým spôsobom, je potrebné, aby aj MAS prostredníctvom jednotlivých orgánov organizačnej štruktúry realizovala projekty a činnosti, ktoré sú rozpracované v stratégii miestneho rozvoja t. j. MAS bude mať vytvorenú minimálnu štruktúru orgánov a ich právomocí (riadiaci a implementačný proces) v zmysle podmienok riadiacej dokumentáci s cieľom nastavenia správneho riadenia svojej štruktúry a činnosti.

Prístup zdola nahor je jednou z efektívnych možností zapojenia miestnych obyvateľov na vidieku do rozhodovacieho procesu t. j. ich aktívna účasť pri riešení ekonomických, sociálnych a ekologických problémov vidieka, resp. ich územia. Podľa tohto prístupu je potrebné budovanie kapacít, ktoré znamená: mobilizáciu miestneho obyvateľstva na vypracovaní stratégie miestneho rozvoja, vypracovanie kritérií výberu pre projekty, vyhlasovanie výziev, posúdenie žiadostí vrátane výberu operácií a stanovenie výšky podpory, monitrorovanie a hodnotenie stratégie miestneho rozvoja.

Uľahčovanie inovácií prostredníctvom prístupu LEADER má dôležitú úlohu v stimulačných a novátorských prístupoch k rozvoju vidieka. Túto inováciu podnecuje aj to, že MAS sú v rozhodovaní o projektoch, ktoré chcú podporiť, slobodné a flexibilné. Samotné MAS majú priestor na inovatívne riešenia pri animovaní územia či nových spôsoboch propagácie územia. Inšpiratívne nápady môžu byť prenášané aj prostredníctvom spolupráce a zdieľania skúseností, či už na národnej alebo medzinárodnej úrovni. Priestor na realizovanie projektov s inovatívnym charakterom môže byť tiež v rámci projektov spolupráce miestnych aktérov, v rámci ktorých budú môcť na miestnej úrovni vznikať napr. experimentálne pilotné projekty. MAS sa môžu stať platformami pre sociálne inovácie, napr. podporou projektov sociálnych podnikov, ktoré umožnia ľuďom nájsť si zamestnanie v sociálnych službách pre seniorov, ženy, hendikepované osoby a pod. Nato aby sa podporovali inovatívne projekty si môže MAS stanoviť špecifické výberové kritériá pre tieto projekty čím sa podporí inovacia v rámci územia t.j. s ohľadom na miestne potreby a potenciál bude MAS zahŕňať inovačné prvky v miestnom kontexte vo svojej stratégi miestneho rozvoja (inovácie v rámci stratégie). Úspešné nápady sa následne môžu analyzovať, zdokumentovať a prenášať prostredníctvom rôznych sietí subjektov LEADER na úrovni EÚ, regionálnej a vnútroštátnej úrovni.

Integrované a viacsektorové akcie v rámci stratégie mietsneho rozvoja budú navzájom prepojené a koordinované ako súdržný celok na národnej úrovni (stanovenie demarkácii a synergii). Stratégie miestneho rozvoja okrem oblastí podpory v rámci SP SPP stanovia aj financovanie projektov z iných EÚ fondov, regionálnych alebo miestnych samospráv čím sa zabezpečí komplementarita a synergia projektov v rámci intervencie LEADER. V rámci takto stanoveného integrovaného prístupu bude zabezpečená aj zásada zamedzenia dvojitého financovania oprávnených výdavkov toho istého výdavku.

Vytváranie sietí môže zahŕňať spoluprácu medzi subjektmi dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov, spoluprácu medzi malými hospodárskymi subjektmi pri rozvoji služieb a marketingu v oblasti cestovného ruchu a spoluprácu v oblasti lesníctva. Vytváranie sietí bude podporené aj v rámci animácií ako prostriedok prenosu osvedčených postupov a príkladov dobrej praxe, šírenia inovácií a zlepšovania spolupráce medzi ľuďmi, projektmi a vidieckymi oblasťami.

Spolupráca znamená viac než len vytvorenie siete. Spolupráca medzi MAS znamená, že MAS sa podieľa na realizácii spoločného projektu s inouMAS v rámci SR alebo s MAS z členského štátu, príp. partnerstvom vo vidieckom území z tretích krajín. Projekty spolupráce musia obsahovať konkrétny spoločný projekt, ideálne riadený pod spoločnou štruktúrou.

Spolupráca by mala poskytovať prístup k novým myšlienkam, poučenie sa od iných regiónov alebo krajín, stimulovať a podporovať inovácie, získavať prostriedky a zručnosti na zlepšenie implementácie. Konkrétne projekty spolupráce by mali mať za výsledok skutočnú "pridanú hodnotu" pre územie MAS.

Cieľom podporovaných oblastí v rámci intervencie LEADER je:

- docieliť udržateľný rozvoj vidieckych oblastí,
- znížiť rozdiely v životnej úrovni medzi vidieckymi a inými oblasťami a tým zamedziť vyľudňovaniu vidieka,
- rozvíjať kapacity a spoluprácu na miestnej úrovni s cieľom spoločného riešenia miestnych problémov,
- zabezpečiť infraštruktúru a vybavenosť vidieckych oblastí, tak aby sa zabezpečil ich ekonomický rozvoj,
- rozvíjať podnikanie na vidieku s cieľom udržať alebo vytvárať pracovné miesta a poskytovať služby tak, aby sa vidiek stal atraktívnym miestom na život a prácu,
- vytvárať podmienky na spoločenský, kultúrny a športový život na vidieku,
- zlepšiť životaschopnosť lesov, ktoré prispejú k zvyšovaniu environmentálnych funkcii lesa.

K naplneniu špecifického cieľa 8 bude prispievať intervencia LEADER prostredníctvom:

1. LEADER: Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie – cieľom je realizácia jednotlivých priorít a aktivít definovaných v stratégiách miestneho rozvoja prijímateľmi projektov v rámci územia MAS a podpora prevádzkovej činnosti a animácii schválených MAS.

2. LEADER: Vykonávanie projektov spolupráce – cieľom je podpora projektov spolupráce medzi územiami MAS v rámci SR alebo územiami MAS v rámci členských štátov EÚ, príp. tretích krajín t. j. realizácia konkrétnej spoločnej aktivity s jasne definovaným prínosom pre danú oblasť realizovaná spoločne.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnenosť žiadateľa (prijímateľa): Oprávneným žiadateľom na implementáciu stratégie miestneho rozvoja je verejno – súkromné partnerstvo s právnou subjektivitou (občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov), ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER. Oprávnený žiadateľ projektov bude v súlade s definovanými oprávnenými žiadateľmi v rámci stratégie miestneho rozvoja (subjekty zo súkromného, občianskeho a verejného sektora v zmysle podmienok v riadiacej dokumentácii podľa jednotlivých oblastí podpory a/alebo aktivít), ktoré musia pôsobiť na území MAS, t.zn. mať na území trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku.

Podmienky oprávnenosti pre MAS:

V rámci Implementácie stratégie miestneho rozvoja, chod MAS, animácie a spolupráca bude MAS pridelená finančná alokácia, ktorá zahŕňa výdavky na realizáciu projektov žiadateľov v rámci územia MAS, výdavky týkajúce sa chodu MAS a animácií, výdavky na realizáciu projektov spolupráce MAS. Vzorec na výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS bude vychádzať z charakteristík územia MAS a je nasledovný:

(počet obyvateľov MAS) * X + (rozloha územia MAS) * Y + (počet obcí MAS) * Z

X - počet obyvateľov MAS .....váha 50%

Y – rozloha územia MAS .....váha 15%

Z – počet obcí MAS .....váha 35%

Výber MAS:

Budú vyhlásené dve výzvy na výber MAS v rámci programovacieho obdobia 2023 – 2027:

1. ***Výzva na predkladanie námetu pre inštitucionálne a funkčné manažovanie činnosti MAS:***

Oprávnený žiadateľ: verejno – súkromné partnerstvo s právnou subjektivitou (občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov), ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER.

Podmienky oprávnenosti pre MAS:

a) Počet obyvateľov verejno – súkromného partnerstva musí byť vyšší ako 15 000 a nižší alebo rovný 150 000.

b) Obec nesmie byť členom dvoch a viac verejno – súkromných partnerstiev v zmysle podmienok stanovených v riadiacej dokumentácii.

c) Hustota obyvateľstva celého územia verejno – súkromného partnerstva nesmie byť vyššia ako 150 obyv./km^2.

d) Z podpory sú vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000. Tieto môžu byť súčasťou verejno – súkromného partnerstva, ale nemôžu byť príjemcom podpory. Príjemcom podpory tiež nemôžu byť organizácie nimi zriadené, avšak subjekty z ich území môžu byť príjemcom podpory. V prípade, ak je členom verejno – súkromného partnerstva obec s počtom obyvateľov nad 20 000, do počtu obyvateľov verejno-súkromného partnerstva sa započítava len 20 000 obyvateľov.

e) Z podpory sú vylúčené všetky krajské mestá s výnimkou prímestských častí Bratislavy a Košíc do 5 000 obyvateľov (vrátane).

f) Musia byť predložené všetky doklady o formovaní územia verejno – súkromného partnerstva spolu so súhlasom všetkých zahrnutých obcí t. j. uznesenie zastupiteľstva všetkých obcí vyjadrujúce súhlas so zaradením do územia a prijatie obce ako člena MAS.

g) Minimálny počet obcí tvoriacich verejno – súkromného partnerstva je 15 (obce môžu byť zastúpené aj združením, príp. mikroregiónom). Ak je obec zastúpená združením, prípadne mikroregiónom, nemôže súčasne vystupovať ako samostatný člen verejno – súkromného partnerstva.

h) Verejno – súkromné partnerstvo má vytvorenú minimálnu štruktúru orgánov a ich právomocí (riadiaci a implementačný proces) stanovené v riadiacej dokumentácii.

i) Verejno – súkromné partnerstvo je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv.

j) Členovia verejno – súkromného partnerstva musia pôsobiť na území MAS, t.z. mať na území trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku.

k) Územie verejno – súkromného partnerstva, na ktoré sa vzťahuje stratégia miestneho rozvoja, pokrýva súvislé územie ohraničujúce katastre všetkých zahrnutých obcí, akceptovanou výnimkou môže byť, ak je súvislosť územia prerušená vojenským obvodom.

2. Výzva na predkladanie žiadosti o schválenie stratégie miestneho rozvoja a udelenie štatútu MAS:

Oprávnený žiadateľ: verejno – súkromné partnerstvo s právnou subjektivitou (občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov), ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER a ktorému bol schválený námet pre inštitucionálne a funkčné manažovanie činnosti MAS.

Podmienky oprávnenosti pre MAS:

a) Počet obyvateľov MAS musí byť vyšší ako 15 000 a nižší alebo rovný 150 000.

b) Hustota obyvateľstva celého územia MAS nesmie byť vyššia ako 150 obyv./km$^{2.}$

c) Minimálny počet obcí tvoriacich MAS je 15 (obce môžu byť zastúpené aj združením, príp. mikroregiónom). Ak je obec zastúpená združením, prípadne mikroregiónom, nemôže súčasne vystupovať ako samostatný člen MAS.

d) Z podpory sú vylúčené všetky krajské mestá s výnimkou prímestských častí Bratislavy a Košíc do 5

000 obyvateľov (vrátane).

e) Z podpory sú vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000, tieto môžu byť súčasťou verejno – súkromného partnerstva, ale nemôžu byť príjemcom podpory, príjemcom podpory tiež nemôžu byť organizácie nimi zriadené, pričom subjekty z ich území môžu byť príjemcom podpory. V prípade, ak je členom verejno – súkromného partnerstva obec s počtom obyvateľov nad 20 000, do počtu obyvateľov verejno – súkromného partnerstva sa započítava len 20 000 obyvateľov.

f) Predloženie stratégie miestneho rozvoja ktorá obsahuje minimálne náležitosti uvedené v nariadení EU 2021/1060, čl.32 (1).

Hodnotiace kritériá pre schválenie stratégie miestneho rozvoja a udelenie štatútu MAS:

a) Budovanie partnerstva

b) Hodnotenie kvality stratégie miestneho rozvoja (vypracovanie stratégie miestneho rozvoja s jasne formulovanými cieľmi a aktivitami, ktoré budú prispievať k podpore miestneho rozvoja)

c) Monitoring a hodnotenie

d) Prínos stratégie k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia a napĺňaniu cieľov SP SPP

e) Doplnkovosť stratégie voči iným strategickým dokumentom na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni a príspevok k napĺňaniu jednotlivých ukazovateľov SPP

Podrobné hodnotiace kritériá pre schválenie stratégie miestneho rozvoja a udelenie štatútu MAS budú stanovené v riadiacej dokumentácii.

Prvé kolo výberu stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou sa uskutoční v priebehu 12 mesiacov od dátumu rozhodnutia o schválení SP SPP v zmysle čl. 32 (3) nariadenia EÚ 2021/1060.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Cieľom Intervencie LEADER je podporovať aktivity vychádzajúce z prístupu na miestnej úrovni, ktorých cieľom je riešiť potreby jednotlivých subregionálnych oblastí MAS. V rámci Implementácie stratégie miestneho rozvoja budú oprávnené oblasti podpory, ktoré budú po výbere stratégii miestneho rozvoja rozpracované v riadiacej dokumentácii na základe potrieb MAS. Indikatívne oblasti podpory sú stanovené s ohľadom na výstupy SWOT analýzy a preto môžu priniesť pridanú hodnotu pre vidiek v súlade s cieľmi SPP. MAS sa rozhodnú v rámci svojich stratégii miestneho rozvoja, aké oblasti podpory budú implementovať tak, aby boli v súlade s miestnymi potrebami.

MAS budú na základe svojich analýz a svojho endogénneho potenciálu môcť implementovať oblasti podpory, ktoré sú v súlade s miestnymi potrebami, ktoré nemusia byť identitické ako ostatné intervencie SP SPP, s výnimkou podpory mladých a malých farmárov, kde budú podmienky v súlade s podmienkami a cieľmi Intervencii SP SPP zameranej na malých a mladých farmárov. Zároveň platí, že má ísť o malé projekty s finančným príspevkom do 100 000 €, ktoré tak budú prirodzene dopĺňať aktivity väčšieho rozsahu realizované prostredníctvom ostatných Intervencii SP SPP. Subjekty z územia MAS budú oprávnené žiadať o podporu aj na úrovni národných výziev pre jednotlivé Intervencie SP SPP za podmienky využitia len jedného zdroja financovania daného výdavku. Projekty v rámci jednotlivých oblastí podpory, ktoré si MAS vo svojej stratégii miestneho rozvoja stanovia musia byť v súlade s príslušnými článkami nariadenia EÚ 2021/2115, musia zohľadňovať dohodnuté pravidlá komplementarity medzi ostatnými fondmi a EPFRV, ako aj dodržiavať podmienku, že rovnaký výdavok nesmie byť prefinancovaný z viacerých zdrojov.

Indikatívne oblasti podpory:

Priorita 1: Zvyšovanie produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov

Zameranie na zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov na spoločnom trhu EÚ a na posilnenie spoločenskej udržateľnosti a environmentálnej ochrany prostredníctvom investícií, nových technológií, inovácií a digitalizácie. Podpora môže byť zameraná napr.: na produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch, investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch, investície do závlah a vodozádržných opatrení. Zároveň sa podpora môže zameriavať aj na špeciálnu rastlinnú a živočíšnú výrobu a spracovanie vlastných produktov prvovýroby (ANNEX I spracovanie) a odbyt svojej produkcie a pod. Pre spracovateľské podniky sa môžu investície zamerať do rozširovania existujúcich kapacít v spracovateľskom sektore, do spracovania ekologickejšej výroby, do výroby produktov s

označením kvality, na zníženie nárokov na životné prostredie a zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácie a robotizácie výroby, do rozšírenia vlastných kapacít podniku súvisiace so spracovaním poľnohospodárskych produktov a pod. V rámci závlah a vodozádržných opatrení sa môžu podporiť závlahy ako také a ich obnova v nadväznosti na nové synergické technológie, napr. pre špeciálnu výrobu ako sú agrokruhy, taktiež použitie nových technológií nenáročných na vodu, napr. zavedenie kvapkových závlah, ako aj na nové typy závlah orientované na jednotlivé rastliny, prípadne systémy spojené s obrábaním a pod. Podporené môžu byť aj podniky, ktoré spĺňajú podmienky o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.

Priorita 2: Tvorba pridanej hodnoty, pracovných príležitostí a príjmov s cieľom rozvoja vidieckej ekonomiky

Zameranie na rozvoj podnikateľských aktivít, napríklad prostredníctvom diverzifikácie ekonomických činností v poľnohospodárskych a lesníckych podnikoch, zakladaním nových a rozvojom existujúcich podnikov nepoľnohospodárskeho alebo nelesníckeho podniku vo vidieckej oblasti, hmotných a nehmotných investícií, ktoré súvisia s cestovným ruchom a agroturistikou, doplnkovou výrobou nepoľnohospodárskeho charakteru, spracovaním produktov, ktorých výstup spracovania nespadá do prílohy I ZFEÚ (vstupom spracovania môže byť aj produkt, ktorý spadá do prílohy I ZFEÚ za podmienky, že je vstupom zároveň aj produkt, ktorý nespadá do prílohy I ZFEÚ). Podpora môže byť zameraná aj na predaj produktov konečnému spotrebiteľovi za podmienky, že sa budú predávať produkty, ktoré nie sú uvedené v prílohe I ZFEÚ, resp. v kombinácii s produktami, ktoré sú uvedené v prílohe I ZFEÚ pričom musia prevládať produkty, ktoré nie sú uvedené v prílohe I ZFEÚ, predaj produktov uvedených aj neuvedených v prílohe I ZFEÚ konečnému spotrebiteľovi, predaj vlastných produktov nepoľnohospodárskeho a nelesného charakteru (vrátane zriadenia mobilných predajných miest) a výrobkov a/alebo produktov iných poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesa za účelom ekonomického rozvoja územia MAS.

Sieťovaním a spoluprácou na miestnej úrovni sa môže podporiť spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi (mikropodnikmi) v odvetví poľnohospodárstva, v potravinovom reťazci, sektore lesného hospodárstva a v sektore cestovného ruchu pri organizácii spoločných pracovných procesov a pri rozvoji služieb a marketingu v oblasti cestovného ruchu a pod. Podporené môžu byť aj podniky zriadené v zmysle podmienok o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch.

Priorita 3: Rozvoj obcí, spoločenského a komunitného života

Zameranie na podporu rozvoja miestnej infraštruktúry a miestnych základných služieb vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry, obnovy dedín a činností zameraných na obnovu a skvalitnenie kultúrneho a prírodného dedičstva a vidieckych krajinných oblastí, ako napríklad: miestna infraštruktúra, miestne základné služby, služby v oblasti voľného času a kultúry, obnova dedín, skvalitnenie kultúrneho a prírodného dedičstva a vidieckych krajinných oblastí, dopravné siete, občianská a technická vybavenosť, smart riešenia v nadväznosti na prístup ku kvalitným verejným službám a kvalitnej infraštruktúre s cieľom rozvoja inteligentného vidieka, zariadenia pre voľný čas, obnova a udržovanie spoločného a kultúrneho bohatstva a iných kultúrne a historicky významných zaujímavosti vidieka, a pod.

V rámci sociálnej inklúzie by sa podpora mala zameriavať napr. na ľudské zdroje na vidieku prostredníctvom aktivít zameraných na aktívnu komunitu s cieľom aktivizácie miestnych ľudských zdrojov, posilňovania lokálnej identity a budovania komunity prostredníctvom mäkkých akcií v súvislosti s inovatívnymi formami vzdelávania a trávenia voľného času (ako napríklad mládežnícke kluby, kluby pre seniorov, centrá voľného času, kluby ľudovej tvorivosti, materské centrá, tematické tábory, kultúrne aktivity apod.), ochotnícku, divadelnícku, folklórnu činnosť, zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov, informovania a formovania postojov obyvateľov v oblasti životného prostredia, budovania environmentálneho povedomia, ochrany prírody, ekologickej výchovy, krajinotvorby, zachovanie tradícií a pod., šírenie príkladov dobrej praxe na podporu remeselných zručností, spracovanie miestnej produkcie apod., realizáciu stálych výstav na prezentáciu historických, kultúrnych, technických pamiatok a prvkov ľudového umenia a pod. Cieľom aktivít má byť odstraňovanie bariér, ktoré vedú k izolácii seniorov, mládeže, matiek s deťmi, žien, znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb z verejného, spoločenského a pracovného života. Ide o podporu „mäkkých“ faktorov, ktoré vedú k aktívnej účasti v komunite,

spájaniu medzigeneračných väzieb, podpore a rozvíjaniu zručnosti vo vidieckych oblastiach. Podporené môžu byť aj podniky zriadené v zmysle podmienok o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch.

Priorita 4: Ochrana životného prostrediaa zmierňovanie klimatických zmien

Zameranie na podporu napríklad investícií do zlepšenia životaschopnosti lesov, ktoré prispejú k zvyšovaniu environmentálnych funkcií lesa prostredníctvom spoločenského potenciálu lesov. S cieľom ochrany životného prostredia a zmierňovania klimatických zmien je možná napríklad podpora umelej obnovy a výchovy ochranných lesov a lesov osobitného určenia, budovania a obnovy občianskej a poznávacej infraštruktúry v lesných ekosystémoch a zlepšenia hniezdnych príležitostí vtákov v lese a iných prvkov zvyšujúcich biodiverzitu lesných ekosystémov a pod.

Podmienky oprávnenosti v rámci Implementácie stratégie miestneho rozvoja pre oprávnených žiadateľov projektov (podľa relevantnosti k oblasti podpory):

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Projekt, ktorý je predmetom žiadosti o NFP, musí spĺňať časovú oprávnenosť realizácie projektu, t. j. maximálnu celkovú dĺžku realizácie projektu stanovenú na 18 mesiacov od nadobudnutia platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP.
3. Projekt musí prispievať k dosiahnutiu cieľov a zámerov stratégie miestneho rozvoja a byť v súlade s cieľmi SPP.
4. Oprávnené sú projekty zamerané na činnosti v zmysle Klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) týka sa len podpory zakladania nových a rozvoj existujúcich podnikov na vidieku.
5. Vyplatenie záverečnej žiadosť o platbu je podmienené predložením kópie Potvrdenia o registrácii projektu do kompetenčného centra AKIS.
6. Nie je umožnené umelé rozdeľovanie jednotlivých projektov na etapy, t. z. každý samostatný projekt musí byť po ukončení realizácie funkčný, životaschopný a pod.
7. Podmienky oprávnenosti stanovené RO v súlade s nariadením 2021/2115 a vykonávacím nariadením EÚ.

MAS si môže stanoviť pre každú oblasť podpory vlastné podmienky oprávnenosti, ktoré následne budú zapracované v ridiacej dokumentácii.

V rámci oblasti podpory **chodu MAS a animácií** budú pre MAS oprávnené nasledovné aktivity, ktoré súvisia s vykonávaním činností v súlade s čl. 33, ods.2 nariadenia (EÚ) 2021/1060**:**

1. prevádzkové náklady MAS spojené s implementáciou stratégie miestneho rozvoja:

a. personálne a administratívne náklady súvisiace s administratívnou činnosťou v rámci MAS,
b. štúdie a analýzy dotknutého územia zamerané na aktualizáciu stratégie,
c. prevádzková činnosť,
d. vypracovanie stratégie miestneho rozvoja,
e. monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia stratégie miestneho rozvoja,
f. vedenie zložiek projektov a uchovávanie dokladov,
g. vzdelávanie zamestnancov a členov MAS zamerané na rozširovanie vedomostí a v rámci riadenia, manažmentu, zlepšenia kvality zručností ľudského kapitálu pri vykonávaní stratégie miestneho rozvoja,
h. sieťovanie MAS,
i. vypracovanie stratégie miestneho rozvoja územia v maximálnej výške 7 000 EUR.

2. animácia MAS:

a. publicita, propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a o stratégii miestneho rozvoja,
b. výmena informácií medzi miestnymi aktérmi,
c. informačné akcie pre širokú verejnosť zamerané na poskytovanie informácií a zručností pri príprave žiadosti
d. informačné akcie pre členov MAS a verejnosť s cieľom osvojovania príkladov dobrej praxe pre účely

rozširovania vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie miestneho rozvoja zamerané na: posilnenie miestneho partnerstva, aktivizáciu územia, rozvíjanie spolupráce, participatívne metódy zamerané na mobilizáciu aktérov územia, manažment pre udržateľnosť projektov a efektívne riadenie projektov a pod.,

e. vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov.

Podmienky oprávnenosti v rámci oblasti podpory **Chodu MAS a animácii**:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Vyplatenie záverečnej žiadosť o platbu je podmienené predložením kópie Potvrdenia o registrácii projektu do kompetenčného centra AKIS.
3. Podmienky oprávnenosti stanovené RO v súlade s nariadením EÚ 2021/2115 a vykonávacím nariadením EÚ.

V rámci oblasti podpory **vykonávanie projektov spolupráce** je cieľom stimulovať MAS k spolupráci v rámci členských krajín tak, aby sa vytvorili integrované prístupy k miestnemu rozvoju, rozšíriť miestne pohľady a zlepšiť tak vykonávanie stratégii miestneho rozvoja, priniesť do územia nové poznatky, zvýšiť inovačný charakter činností miestneho rozvoja a prispieť k zvýšeniu konkurencieschopnosti prostredníctvom budovania kapacít a nových partnerov, šírením inovácií, know-how a nových zručností v rámci marketingu a propagácie služieb a produktov, investícií súvisiacich so zvýšením atraktívnosti a propagácii objektov kultúrneho a prírodného dedičstva, podporou vidieckej turistiky vo väzbe na lokálne, resp. regionálne špecifické atraktivity, budovaním kapacít v rámci prenosu praktických skúseností pri rozvoji vidieka, prevádzkovou činnosťou súvisiacou s realizáciou projektu spolupráce. Výber projektov spolupráce bude vykonávať MAS.

Podporené budú 2 typy spolupráce:

1. Národná – MAS, ktorá je vybraná a schválená na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v období 2023-2027 v spojení s inou schválenou MAS,
2. Nadnárodná – MAS, ktorá je vybraná a schválená na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v období 2023-2027 v spojení s inou schválenou MAS v EÚ, ktorá realizuje stratégiu miestneho rozvoja území EÚ a/alebo území tretích krajín (uplatňuje sa podmienka, že musí pôsobiť na vidieckom území).

Podmienky oprávnenosti v rámci oblasti podpory vykonávanie projektov spolupráce:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Vyplatenie záverečnej žiadosť o platbu je podmienené predložením kópie Potvrdenia o registrácii projektu do kompetenčného centra AKIS.
3. Partneri projektu spolupráce musia predložiť zmluvu o spolupráci.
4. Projekt musí prispievať k dosiahnutiu cieľov a zámerov stratégie miestneho rozvoja byť v súlade s cieľmi SPP.
5. Podmienky oprávnenosti stanovené RO v súlade s nariadením EÚ 2021/2115 a vykonávacím nariadením EÚ.

o *Maximálna výška NFP pre projekty* v rámci stratégie miestneho rozvoja je stanovená na 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

o *Celkové náklady na chod MAS* a animačné náklady nesmú presiahnuť 25% celkových verejných výdavkov na implementáciu stratégie miestneho rozvoja.

o *Animačné náklady* musia tvoriť maximálne 25% z celkových verejných výdavkov v rámci chodu MAS a animácií.

o MAS je povinná stanoviť bodovacie kritéria pre výber projektov, ktoré zabezpečia podporu kvalitných projektov pričom zahrnie aj nasledovné kritériá/princípy v závislosti od typu oblasti podpory:

1. inovácie na miestnej úrovni (inovácie sa nemusia týkať len technologických alebo výrobných procesov, či zavádzania informačných a komunikačných technológií. Inovácie môžu zahŕňať nové

služby, nové výrobky. Inováciou sú aj nové prístupy pri rozvoji územia či aktívne zapájanie skupín, ktoré doteraz neboli súčasťou rozhodovania o území MAS)

2. potreba projektu pre územie MAS (zameranie projektu na problémy/

nedostatky, ktoré je potrebné riešiť s ohľadom na ciele strategie miestneho rozvoja),

1. očakávaný prínos/dopad projektu naúzemie/obyvateľstvo MAS,
2. prepojenie projektu s ekonomickými, environmentálnymi a sociálnymi cieľmi.

Zároveň MAS stanoví minimálnu prahovú hodnotu, ktorú musí projekt dosiahnuť, aby bol oprávnený, prípadne stanoví podmienku, že ak niektoré z bodovacích

kritérií nespĺňa (resp. hodnotenie je 0), nemôže byť schválený (aspekt kvality).

Požiadavky riadiaceho orgánu na bodovacie kritériá pre výber projektov budú stanovené v závislosti od výberu podporovaných aktivít zo strany MAS tak, aby spĺňali kvalitatívnu úroveň a podmienky EÚ a SR legislatívy (kritéria stanovené RO a voliteľné kritéria stanovené MAS). Bodovacie kritériá pre výber projektov podliehajú schváleniu riadiaceho orgánuza súčinnosti platobnej agentúry. Stanovením vlastných bodovocích kritérií pre výber projektov zo strany MAS sa zabezpečí pridaná hodnota LEADER (podpora inovácií na miestnej úrovni, prispôsobenie sa miestnym potrebám, podpora projektov, z ktorých bude mať prospech územie a obyvatelia MAS, prepojenie projektov s ekonomickými, environmentálnymi a sociálnymi cieľmi) čo by sa nedosiahloimplementáciou ostatných intervencií SP SPP okrem Intervencie LEADER.

S cieľom zjednodušenia implementácie overenie splnenia podmienok oprávnenosti projektov vykoná platobná agentúra v konaní o žiadosti len raz, a to k momentu, kedy jej splnenie overuje. Platobná agentúra neoveruje splnenie všetkých podmienok oprávnenosti k momentu predloženia žiadosti. Ak však z popisu alebo charakteru konkrétnej podmienky oprávnenosti vyplýva, že má byť splnená k momentu predloženia žiadosti, alebo k akémukoľvek inému momentu v priebehu konania, overuje platobná agentúra jej splnenie práve k tomuto momentu kedykoľvek v priebehu konania. MAS určí vo výzve, prípadne platobná agentúra v riadiacej dokumentácii, ktorú podmienku oprávnenosti bude overovať k momentu predloženia žiadosti alebo k vyššie uvedenému inému momentu.

Monitorovanie a hodnotenie stratégii miestneho rozvoja

Monitorovanie a hodnotenie je potrebné na posúdenie, či sú napĺňané ciele stratégie miestneho rozvoja. MAS vypracuje monitorovanie a hodnotenia stratégie miestneho rozvoja na základe vlastných stanovených ukazovateľov, ktoré majú prispieť k napĺňaniu stratégie miestneho rozvoja. Zároveň v stratégii miestneho rozvoja bude vypracovaný hodnotiaci rámec (plán, druhy a postupy hodnotenia stratégie, spôsob zapracovania výsledkov hodnotenia do stratégie).V rámci sebahodnotenia MAS nastaví postupy vrátane popisu spôsobov overovania, frekvencie a získavania monitorovacích ukazovateľov v nasledovných oblastiach:

· implementácie stratégie miestneho rozvoja vrátane 7 kľúčových znakov LEADER,

· implementačného procesu,

· riadiaceho procesu,

· propagácie a vzdelávanie členov MAS.

Riadiaci orgán na programovej úrovni nastaví povinné ukazovatele a to základe schválených stratégií miestneho rozvoja, ktoré identifikujú ďalšie ukazovatele výsledku do ktorých sa očakáva, že LEADER prispeje na úrovni SP SPP.

<u>Neoprávnené sú oblasti podpory a výdavky, ktoré nie sú uvedené v stratégií miestneho rozvoja príslušnej MAS, výdavky stanovené v riadiacej dokumentácii a zároveň (podľa relevantnosti oblasti podpory):</u>

Priorita 1: Zvyšovanie produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov

· nákup práv na poľnohospodársku výrobu;

· nákup platobných nárokov;

· v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;

· nákup hospodárskych zvierat, jednoročné rastliny a ich výsadba;

· úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku;
· búracie práce;
· investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností);
· nákup pôdy (ak relevantné);
· daň z pridanej hodnoty okrem prípadov, ak nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych predpisov o DPH;
· výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii ako neoprávnené výdavky;
· bankové poplatky, úroky z úveru, finančné pokuty, súdne výdavky, výdavky spojené so zriadením záložného práva;
· výdavky vynaložené pred podaním žiadosti o NFP na MAS.

Priorita 2: Tvorba pridanej hodnoty, pracovných príležitostí a príjmov s cieľom rozvoja vidieckej ekonomiky
· nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
· nákup platobných nárokov;
· nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
· bankové poplatky, úroky z úveru, finančné pokuty, súdne výdavky, výdavky spojené so zriadením záložného práva;
· daň z pridanej hodnoty okrem prípadov, ak nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych predpisov o DPH,
· kúpa nehnuteľného majetku za sumu presahujúcu 30 % celkových oprávnených nákladov na príslušnú operáciu;
· výdavky, ktoré nespadajú pod činnosti uvedené v Klasifikácii ekonomických činností (SK NACE) v zmysle podmienok riadiacej dokumentácie;
· výdavky na vlastnú prácu žiadateľa;
· výdavky na podporu spolupráce medzi dodávateľskými reťazcami produktov rybolovu a akvakultúry;
· výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii ako neoprávnené výdavky;
· výdavky vynaložené pred podaním žiadosti o NFP na MAS.

Priorita 3: Rozvoj obcí, spoločenského a komunitného života
· kúpa nezastavaného a zastavaného pozemku;
· nákup nehnuteľností s výnimkou nákupu pozemkov (pod stavbami), ktoré sú predmetom projektu, pričom žiadateľ si môže uplatniť výdavky na nákup pozemkov v hodnote zistenej znaleckým posudkom, max. však do výšky 10% oprávnených výdavkov na výstavbu, resp. technické zhodnotenie príslušných stavieb;
· vzdelávacie aktivity, ktoré sú organizované v rámci existujúceho školského systému na úrovni stredných, vyšších a vysokých škôl, (vrátane špecializačného a kvalifikačného štúdia), jazykové kurzy;
· poradenské a konzultačné služby;
· bankové poplatky, úroky z úveru, finančné pokuty, súdne výdavky, výdavky spojené so zriadením záložného práva;
· daň z pridanej hodnoty okrem prípadov, ak nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych predpisov o DPH;
· výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii ako neoprávnené výdavky;
· výdavky vynaložené pred podaním žiadosti o NFP na MAS.

Priorita 4: Ochrana životného prostredia a zmierňovanie klimatických zmien
· kúpa nezastavaného a zastavaného pozemku;
· kúpa nehnuteľného majetku;
· zalesňovanie po ťažbe;
· investície do zariadení, ktorých hlavným účelom je výroba a čerpanie energie z obnoviteľných zdrojov;
· investície na priemyselného spracovanie dreva;

· poradenské a konzultačné služby;
· bankové poplatky, úroky z úveru, finančné pokuty, súdne výdavky, výdavky spojené so zriadením záložného práva;
· daň z pridanej hodnoty okrem prípadov, ak nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych predpisov o DPH;
· výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii ako neoprávnené výdavky;
· výdavky vynaložené pred podaní žiadosti o NFP na MAS.

Oblasť podpory Chod MAS a animácie
· vzdelávacie aktivity, ktoré sú organizované v rámci existujúceho školského systému na úrovni stredných, vyšších a vysokých škôl, (vrátane špecializačného a kvalifikačného štúdia), jazykové kurzy,
· výdavky vynaložené predpodaním žiadostio schválenie stratégie miestneho rozvoja a udelenie štatútu MAS (okrem výdavkov na vypracovanie stratégie miestneho rozvoja územia),
· DPH s výnimkou prípadov, keď nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH,
· hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku,
· úroky z dlžných súm,
· tvorba sociálneho fondu,
· výdavky na právne služby prijímateľa voči poskytovateľovi,
· pomerná časť personálnych výdavkov, ktorá nezodpovedá pracovnej činnosti spojenej s administratívnou činnosťou v rámci MAS,
· nákup nákladných a osobných vozidiel,
· výdavky nad povinné limity oprávnených výdavkov,
· výdavky, pri ktorých sa zistí konflikt záujmov pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb,
· refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá a dovozné prirážky, kurzové straty,
· poradenské a konzultačné služby s výnimkou výdavkov spojených s vypracovaním stratégie miestneho rozvoja,
· stavebné a rekonštrukčné výdavky súvisiace s kancelárskymi priestormi v rámci chodu MAS,
· technické prehliadky a servisné práce súvisiace s údržbou motorového vozidla,
· bankové poplatky, úroky z úveru, finančné pokuty, súdne výdavky, výdavky spojené so zriadením záložného práva,
· výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii ako neoprávnené výdavky.

Oblasť podpory Vykonávanie projektov spolupráce
· vzdelávacie aktivity, ktoré sú organizované v rámci existujúceho školského systému na úrovni stredných, vyšších a vysokých škôl, (vrátane špecializačného a kvalifikačného štúdia), jazykové kurzy;
· DPH s výnimkou prípadov, keď nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH;
· hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku;
· úroky z dlžných súm;
· tvorba sociálneho fondu;
· výdavky na právne služby prijímateľa voči poskytovateľovi;
· pomerná časť personálnych výdavkov, ktorá nezodpovedá pracovnej činnosti spojenej s vykonávaním projektu spolupráce;
· nákup nákladných a osobných vozidiel;
· výdavky nad povinné limity oprávnených výdavkov;
· výdavky na nákup nehnuteľností a pozemkov pod stavbami;
· výdavky súvisiace s rekonštrukciou stavieb a budov evidovaných Pamiatkovým úradom SR v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok a lokalít UNESCO;

· výdavky, ktoré nesúvisia s územím LEADER;
· výdavky na projekt spolupráce, ktorého cieľom nie je konkrétna spoločná činnosť s jasne definovaným prínosom (výstupom) pre danú oblasť, ktorá je realizovaná spoločne;
· nákup použitého DHM a DNM;
· výdavky, ktoré sa týkajú všeobecnej prevádzky partnerov projektu spolupráce bez väzby na projekt spolupráce;
· poradenské a konzultačné služby;
· daň z pridanej hodnoty okrem prípadov, ak nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych predpisov o DPH;
· výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii ako neoprávnené výdavky.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☒ **Grant**
☐ **Finančný nástroj**
Typ platby
☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☒ jednotkové náklady
☒ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie
Základ stanovenia

Grant:
(a) úhrada oprávnených nákladov skutočne vynaložených príjemcom
(b) jednotkové náklady
(c) paušálne financovanie
V rámci niektorých oblastí podpory sa na projekty bude poskytovať zálohová platba do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Miera podpory bude stanovená pre jednotlivé oblasti podpory v súlade s mierami podpory za podmienok právneho rámca EÚ a SR. Miery podpory pre konkrétne typy projektov budú uvedené v riadiacej dokumentácii berúc do úvahy:

- nariadenie EÚ 2021/2115, čl. 73 ods. 4 (v prípade investícii),
- nariadenie EÚ 2021/2115, čl. 73 ods. 4, písm. c) iv) až do 100 % v prípade neproduktívnych investícií.

Oblasť podpory Chod MAS a animácie: MAS: 100 %.
Oblasť podpory Vykonávanie projektov spolupráce: MAS: 100 %.

Schéma de minimis
Pre každú pomoc poskytnutú v rámci jednotlivých priorít a oblastí podpory, ktorá nespadá do rozsahu čl. 42 ZFEÚ bude vypracovaná schéma minimálnej pomoci v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č.1407/2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 ZFEÚ na pomoc de minimis.

Additional explanation

Režim a podmienky uplatňovania výdavkov budú uvedené v riadiacej dokumentácii.
V rámci intervencie LEADER bude možné výdavky projektu rozdeliť z hľadiska vykazovania nasledovne:

- výdavky vykazované metódou skutočne vynaložených a zaplatených výdavkov;
- ·zjednodušené vykazovanie výdavkov (štandardná stupnica jednotkových nákladov, paušálne financovanie).

Paušálne financovanie bude nasledovné podľa relevantnosti a podľa typu oblasti zamerania projektov:

a) systém paušálneho financovania, pri ktorom sa na určitú kategóriu nákladov, napr. na náklady na zamestnancov, uplatní paušálna sadzba stanovená v riadiacej dokumentácii s cieľom vypočítať ostatné náklady,

b) paušálne financovanie nepriamych nákladov:

- paušálna sadzba oprávnených priamych nákladov (konkrétne percento sa stanoví v riadiacej dokumentácii v rámci paušálnej sadzby na nepriame výdavky);
- paušálna sadzba oprávnených priamych nákladov na zamestnancov (konkrétne percento sa stanoví v riadiacej dokumentácii).

V prípade využitia zjednodušeného vykazovania výdavkov (najmä pri aplikácii paušálneho financovania výdavkov) sa výdavky projektu delia na priame a nepriame výdavky. Vecné vymedzenie kategórie nepriamych výdavkov bude zadefinované v metodickej príručke.

V rámci zjednodušeného vykazovania výdavkovnie je povinné predkladať účtovné doklady za účelom preukázania skutočnej výšky vynaložených prostriedkov vykázaných prostredníctvom zjednodušenej metódy. Využitie zjednodušenej metódy však nezbavuje prijímateľa povinnosti riadneho vedenia účtovníctva alebo zjednodušenej účtovnej evidencie v súlade s platnou legislatívou daného štátu.

V prípade paušálnych sadzieb sa overuje či prijímateľ správne uplatnil výšku paušálnej sadzby vyplývajúcu zo zmluvy o poskytnutí NFP, a či správne uviedol čiastku výdavkov, ktoré sú základom pre vypočítanie paušálnych sadzieb.

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

Vyššie uvedeným nie je dotknuté právo platobnej agentúry v odôvodnených prípadoch overiť ďalšie skutočnosti súvisiace s projektom a aplikáciou zjednodušeného vykazovania výdavkov, a to najmä pri zohľadnení identifikovaných rizík, alebo ako dôsledok auditných zistení, alebo podnetov od tretích strán.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☒ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci: **Áno**

Druh nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť pri schvaľovaní: **de minimis**

Suma EPFRV (€): 63 095 100,34

Národné spolufinancovanie (€): 36 928 838,06

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☒ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

What is the added value of the LEADER approach fro Rural Development aimed?

Implementáciou intervencie LEADER dochádza k maximálnemu využitiu potenciálu vidieckych oblastí v SR prostredníctvom lokálne orientovaného prístupu s cieľom zapájať miestnych aktérov do rozhodovania o sociálnom, environmentálnom a ekonomickom rozvoji svojho územia a to najmä vo vzťahu k riešeniu lokálnych otázok zamestnanosti, vytvárania podmienok pre rozvoj vidieckeho hospodárstva, zvyšovania kvality života obyvateľov vidieckych obcí, ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt vidieka.

Za pridanú hodnotu LEADER možno považovať spôsob, akým tento prístup prispieva k rozvoju územia, t. z. prostredníctvom aktívnych ľudí, ktorí svoje územie a obyvateľov dôkladne poznajú, sa v území budú realizovať projekty menšieho charakteru, ktoré by sa často krát prostredníctvom dopytovo orientovaných výziev ani nerealizovali.

Pridaná hodnota Intervencie LEADER v porovnaní s ostatnými Intervenciami SP SPP je aj v procese výberu projektov kde je možné prostredníctvom výberových kritérií cielene podporiť projekty, ktoré budú mať najväčší význam a prospech pre územie MAS. Podpora inovatívych projektov podľa špecificky stanovených kritérii vytvára pridanú hodnotu s ohľadom na miestne potreby.

Stupeň flexibility pri navrhovaní oblastí podpory v rámci stratégie miestneho rozvoja prispieva k pridanej hodnote LEADER, nakoľko sa prispôsobujú miestnym podmienkam a potrebám (v SP SPP sú uvedené len príklady aktivít, ktoré môže MAS zahrnúť do svojich stratégií, rozsah podpory aktivít je uvoľnený a pre MAS flexibilný). Flexibilita sa týka aj nastavenia podmienok oprávnenosti, čím sa poskytnú širšie možnosti pre projekty využiť kreatívny potenciál miestnej komunity. Priestor na realizovanie projektov s inovatívnym charakterom môže byť aj v rámci rozsahu spolupráce na miestnej alebo európskej úrovni, v rámci ktorého budú môcť na miestnej úrovni vznikať napr. experimentálne pilotné projekty.

Pridaná hodnota implementácie LEADER sa prejaví v zlepšenom sociálnom kapitále na miestnej úrovni nakoľko MAS prostredníctvom nasledovných aspektov:

- koordinuje rozvoj svojho územia za účasti obyvateľov aj členov MAS,
- vypracuje stratégiu miestneho rozvoja za účasti verejnosti (občania, podnikatelia, samospráva, profesné a záujmové skupiny, zástupcovia jednotlivých sektorov a pod.) a projekty, ktoré z nej vyplývajú vychádzajú priamo z komunity,
- definuje úlohy a zodpovednosti jednotlivých orgánov na miestnej úrovni s cieľom zabezpečiť realizáciu stratégie miestneho rozvoja,
- dozerá na realizáciu stratégie miestneho rozvoja,
- navrhuje a schvaľuje jednotlivé orgány MAS, manažment/manažéra územia,
- zabezpečuje pravidelné monitorovanie,
- vytvára a podporuje sieťovanie a spoluprácu (oblasť podpory vykonávanie projektov spolupráce) čím sa sa posilňuje vzájomná podpora a dôvera v rámci partnerstva MAS na všetkých úrovniach,
- realizuje efektívnu správu finančných prostriedkov a investícií v území, nakoľko o projektoch rozhodujú miestni aktéri prostredníctvom zapojenia socio – ekonomických partnerov v rozhodovacích procesoch (spolupráca verejného, súkromného a občianského sektora),
- posilňuje dosahy projektov podporených stratégiou miestneho rozvoja na územie z dôvodu nižšej prahovej hodnoty na získanie prístupu k financovaniu (maximálna podpora 100 000 EUR), projekty zodpovedajú presne potrebám príslušného územia MAS, jedinečnosť projektov, jednoduchší systém rozhodovania o projektoch v porovnaní s inými režimami podpory, rozšírenie skupiny možných príjemcov a zvýšená mobilizácia na miestnej úrovni, aby sa zúčastnili na procese rozvoja územia.

Describe how the basic requirements and principles related to the LEADER approach will be ensured through the delivery model

Implementáciou Intervencie LEADER sa na miestnej úrovni budú spájať rôzne projekty a myšlienky, aktéri i zdroje, ktoré prispejú k rozvoju územia, t. z. prostredníctvom aktívnych ľudí, ktorí svoje územie a obyvateľov dôkladne poznajú, sa v území podarí realizovať projekty menšieho charakteru, ktoré by sa často prostredníctvom dopytovo orientovaných výziev nerealizovali. Základné požiadavky a zásady súvisiace s prístupom LEADER budú zabezpečené nasledovným modelom:

V území vzniknú miestne akčné skupiny ako partnerstvá spájajúce subjekty verejných a súkromných záujmov, ktoré budú rozhodovať o prideľovaní finančných prostriedkov na realizáciu projektov v zmysle povinností a úloh vyplývajúcich z nariadenia(EÚ) 2021/1060. Počet obyvateľov MAS musí byť vyšší ako 15 000 a nižší alebo rovný 150 000. MAS zároveň musí byť zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv a územie MAS, na ktoré sa vzťahuje stratégia miestneho rozvoja, pokrýva súvislé územie, spoločensky súdržné, pre ktoré sa vypracuje na základe poznania silných a slabých stránok, hrozieb a príležitostí endogénneho potenciálu a identifikácie hlavných problémov stratégia miestneho rozvoja.

Zapojením miestnych aktérov ako obyvateľstva, ekonomických a záujmových skupín a reprezentantov verejných a súkromných inštitúcií sa realizácia stratégií miestneho rozvoja a následných projektov bude

implementovať prístupom zdola nahor. Intervencia LEADER podporí aj novátorské prístupy k rozvoju vidieckych oblastí v SR, nakoľko MAS sú v rozhodovaní o aktivitách, ktoré chcú podporiť, slobodné a flexibilné, za splnenia určitých podmienok EÚ a SR legislatívy. Výmena dosiahnutých výsledkov, skúseností a know-how medzi MAS, vidieckymi oblasťami, správami a organizáciami zainteresovanými na rozvoji vidieka v SR a v rámci EÚ bude dosiahnutá prostredníctvom realizácie animácií v rámci chodu MAS a projektmi spolupráce. Spolupráca medzi MAS bude dosiahnutá aj realizáciou spoločných projektov spolupráce na národnej a nadnárodnej úrovni.

Dodatočné otázky:

o *Maximálna výška NFP pre projekty* v rámci stratégie miestneho rozvoja je stanovená na 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

o *Celkové náklady na chod MAS* a animačné náklady nesmú presiahnuť 25% celkových verejných výdavkov na implementáciu stratégie miestneho rozvoja.

o *Animačné náklady* musia tvoriť maximálne 25% z celkových verejných výdavkov v rámci chodu MAS a animácií.

o MAS je povinná stanoviť bodovacie kritéria pre výber projektov, ktoré zabezpečia podporu kvalitných projektov pričom zahrnie aj nasledovné kritériá/princípy v závislosti od typu oblasti podpory:

- inovácie na miestnej úrovni (inovácie sa nemusia týkať len technologických alebo výrobných procesov, či zavádzania informačných a komunikačných technológií. Inovácie môžu zahŕňať nové služby, nové výrobky. Inováciou sú aj nové prístupy pri rozvoji územia či aktívne zapájanie skupín, ktoré doteraz neboli súčasťou rozhodovania o území MAS)

potreba projektu pre územie MAS (zameranie projektu na problémy/nedostatky, ktoré je potrebné riešiť s ohľadom na ciele strategie miestneho rozvoja),

- očakávaný prínos/dopad projektu naúzemie/obyvateľstvo MAS,
- prepojenie projektu s ekonomickými, environmentálnymi a sociálnymi cieľmi.

Zároveň MAS stanoví minimálnu prahovú hodnotu, ktorú musí projekt dosiahnuť, aby bol oprávnený, prípadne stanoví podmienku, že ak niektoré z bodovacích kritérií nespĺňa (resp. hodnotenie je 0), nemôže byť schválený (aspekt kvality).

Požiadavky riadiaceho orgánu na bodovacie kritériá pre výber projektov budú stanovené v závislosti od výberu podporovaných aktivít zo strany MAS tak, aby spĺňali kvalitatívnu úroveň a podmienky EÚ a SR legislatívy (kritéria stanovené RO a voliteľné kritéria stanovené MAS). Bodovacie kritériá pre výber projektov podliehajú schváleniu riadiaceho orgánuza súčinnosti platobnej agentúry. Stanovením vlastných bodovocích kritérií pre výber projektov zo strany MAS sa zabezpečí pridaná hodnota LEADER (podpora inovácií na miestnej úrovni, prispôsobenie sa miestnym potrebám, podpora projektov, z ktorých bude mať prospech územie a obyvatelia MAS, prepojenie projektov s ekonomickými, environmentálnymi a sociálnymi cieľmi) čo by sa nedosiahlo implementáciou ostatných intervencií SP SPP okrem Intervencie LEADER.

o S cieľom zjednodušenia implementácie overenie splnenia podmienok oprávnenosti projektov vykoná platobná agentúra v konaní o žiadosti len raz, a to k momentu, kedy jej splnenie overuje. Platobná agentúry neoveruje splnenie všetkých podmienok oprávnenosti k momentu predloženia žiadosti. Ak však z popisu alebo charakteru konkrétnej podmienky oprávnenosti vyplýva, že má byť splnená k momentu predloženia žiadosti, alebo k akémukoľvek inému momentu v priebehu konania, overuje platobná agentúra jej splnenie práve k tomuto momentu kedykoľvek v priebehu konania. MAS určí vo výzve, prípadne platobná agentúra v riadiacej dokumentácii, ktorú podmienku oprávnenosti bude overovať k momentu predloženia žiadosti alebo k vyššie uvedenému inému momentu.

Is support from more than one EU fund planned?

☐ Áno ☒ Nie

Would the lead fund option be applied?

☐ Áno ☒ Nie

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Oprávnené činnosti v rozsahu poľnohospodárstva sú v súlade s ods. 11 prílohy 2 k dohode WTO o poľnohospodárstve.

Aktivity rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
77.1.1 - Priemerná suma vyplatená na stratégiu miestneho rozvoja	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.37; R.38;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

77.1.1 - Priemerná suma vyplatená na stratégiu miestneho rozvoja

Vysvetlenie, prečo jednotný princíp nie je možný:

V rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie bude MAS pridelená finančná alokácia, ktorá zahŕňa výdavky na realizáciu projektov žiadateľov v rámci územia MAS, výdavky týkajúce sa chodu MAS a animácií a výdavky na projekty spolupráce MAS. Jednotný princíp pre uplatnenie jednoktovej sumy sa nebude aplikovať, pretože výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS bude vychádzať z charakteristík príslušného územia MAS a je nasledovný:

(počet obyvateľov MAS) * X + (rozloha územia MAS) * Y + (počet obcí MAS) * Z

X - počet obyvateľov MAS .....váha 50%

Y – rozloha územia MAS .....váha 15%

Z – počet obcí MAS .....váha 35%

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
77.1.1 - Priemerná suma vyplatená na stratégiu miestneho rozvoja (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.31 (unit: Stratégie)	0,00	0,10	5,00	26,00	18,00	14,00	1,90	65,00
TOTAL	O.31 (unit: Stratégie)	0,00	0,10	5,00	26,00	18,00	14,00	1,90	65,00
	Ročná orientačná finančná alokácia	0,00	256 472,00	12 823 582,00	66 682 626,00	46 164 895,00	35 906 029,00	4 872 961,00	166 706 565,00

	(celkové verejné výdavky v EUR)								
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	161 987,00	8 099 375,00	42 116 746,00	29 157 747,00	22 678 248,00	3 077 762,00	105 291 865,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)	0,00							0,00
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)	0,00							0,00
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)	0,00							0,00
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)	0,00							0,00
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)	0,00							0,00
	Out of which	0,00							0,00

	needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva

Kód intervencie (členský štát)	77.2
Názov intervencie	Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva
Typ intervencie	COOP(77) – Spolupráca
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.1. Počet projektov operačnej skupiny európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP)
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP in order to enhance sustainable economic, social, environmental, climate and resource efficiency performance
R.28 Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP related to environmental or climate-related performance
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podpora implementácie projektov operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva pre pôdohospodársku produktivitu a udržateľnosť. Projekt operačnej skupiny je zameraný na rozvoj inovačných riešení v pôdohospodárstve. Inovácie sa týkajú vstupov, procesov, postupov, alebo výstupov z poľnohospodárskej činnosti, alebo vývoja, či spracovania poľnohospodárskych produktov alebo obhospodarovania lesov. Témy projektov vychádzajú z aktuálnych potrieb z praxe. Projekt musí prispievať aspoň k jednému zo špecifických cieľov Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Projekty vo všeobecnosti prispievajú k zlepšeniu produktivity v pôdohospodárstve a zároveň k zabezpečeniu udržateľnosti činností v pôdohospodárstve. Projekt operačnej skupiny má jednoznačne zadefinované východiská, postup riešenia a predpokladané výsledky. Operačné skupiny môžu pôsobiť na nadnárodnej úrovni. Operačné skupiny šíria výsledky svojich projektov, najmä prostredníctvom siete Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Do projektu operačnej skupiny môžu vstúpiť poradcovia v pôdohospodárstve v pozícii koordinátorov projektov, alebo v pozícii spolupracujúcich subjektov a externých konzultantov.

Projekt operačnej skupiny sa zameriava na aspoň jednu z týchto oblastí:

- Prvovýroba poľnohospodárskych produktov.
- Spracovanie poľnohospodárskych produktov.
- Lesníctvo.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

· V prípade projektov, ktoré získali certifikáciu v podobe známky excelentnosti v rámci programu Horizont 2020 alebo Horizont Európa alebo ktoré boli vybrané v rámci programu LIFE+, nebudú kritériá uplatnené, resp. v rámci bodovacích kritérií v príslušnej výzve projekt získa plný počet bodov.

· Operačné skupiny budú posudzované predovšetkým podľa: personálnych kapacít (oblasti pôsobenia partnerov, zloženie partnerstva); miery aktuálnosti témy vo vzťahu k potrebám z praxe a prepojenia na špecifické ciele; miery zapojenosti členov operačnej skupiny do všetkých fáz projektu; miery využitia výsledkov projektu; spôsobu šírenia výsledkov projektu.

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
- Integrácia do AKIS – registrácia projektu cez platformu Inovačného transferového centra, koordinácia s inými projektmi operačných skupín s podobným zameraním prostredníctvom Národného kompetenčného centra; koordinácia aktivít šírenia výsledkov s Národným kompetenčným centrom.
- Výsledky a výstupy projektu operačnej skupiny sú voľne šíriteľné.
- Projekt operačnej skupiny je zameraný na aspoň jeden špecifický cieľ SPP.
- Operačná skupina pozostáva min. z 2 neprepojených subjektov.
- Operačná skupina pozostáva min. z 1 subjektu vykonávajúceho podnikateľské činnosti v pôdohospodárstve.
- Operačná skupina má operatívny charakter, je kreovaná za účelom implementácie konkrétneho projektu.
- Projekt operačnej skupiny je samostatný a ucelený projekt a je odlíšiteľný od iných prebiehajúcich aktivít spolupráce členov operačnej skupiny.

Rozsah oprávnených výdavkov projektov operačných skupín:

- Neinvestičné výdavky na založenie operačnej skupiny – sieťovanie a vypracovanie zámeru projektu.
- Investičné výdavky súvisiace s predmetom projektu, ktoré sú v súlade s investičnými intervenciami SP SPP.
- Neinvestičné výdavky súvisiace s fungovaním Operačnej skupiny EIP počas trvania projektu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické osoby s právnou subjektivitou a právnické osoby pôsobiace v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci, a/alebo v lesnom hospodárstve a iní aktéri, ktorí prispievajú k splneniu špecifických cieľov a prispievajú k naplňovaniu všeobecných cieľov SPP vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych organizácií, vedeckých a výskumných organizácií a poradenských subjektov v pôdohospodárstve. Oprávnení prijímatelia sú členmi operačnej skupiny.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných

povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- Investície:

· Základná intenzita pomoci 65 %

· Neproduktívne investície zamerané na enviroklimatické ciele: 100%

· Preventívne investície pred negatívnymi dôsledkami prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí alebo katastrofických udalostí: 100%

- Neinvestičné výdavky: 100%

V prípade aktivít nad rámec výroby produktov Prílohy I ZFEÚ budú zohľadnené ustanovenia nariadení GBER a ABER.

De minimis bude uplatnená len na oblasť potravinárstva v BA kraji (kde nemôže byť uplatnená GBER). ABER bude uplatnená pre oblasť lesníctva pre celú SR.

Additional explanation

Predmetom projektu môže byť viacero druhov investícií, ako aj prevádzkové náklady. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☐ Nie ☒ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:Zmiešané – podporované činnosti môžu spadať do pôsobnosti článku 42 TFEU alebo mimo neho

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☒ GBER ☒ ABER ☒ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
77.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.1; R.3; R.28;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

77.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
77.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.1 (unit: Projekty)	0,00	0,00	0,00	6,00	10,00	20,00	20,00	56,00
TOTAL	O.1 (unit: Projekty)	0,00	0,00	0,00	6,00	10,00	20,00	20,00	56,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	1 500 000,00	2 500 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	14 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	960 000,00	1 600 000,00	3 200 000,00	3 095 000,00	8 855 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for								

	financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

KNOW(78) - Knowledge exchange and dissemination of information

78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania

Kód intervencie (členský štát)	78.1
Názov intervencie	Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania
Typ intervencie	KNOW(78) – Knowledge exchange and dissemination of information
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno
7.4	Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP in order to enhance sustainable economic, social, environmental, climate and resource efficiency performance
R.28 Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP related to environmental or climate-related performance
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia prostredníctvom rôznorodých vzdelávacích a demonštračných aktivít (prezenčné/online vzdelávacie kurzy, semináre, školenia, workshopy, e-learning + krátkodobé, jednorazové odborné informačné a demonštračné činnosti) prispeje ku kvalite ďalšieho odborného vzdelávania v sektore pôdohospodárstva.

Študijné materiály vytvorené pre tieto aktivity budú poskytnuté Národnému kompetenčnému centru AKIS pre sprístupnenie verejnosti.

Účasť na týchto vzdelávacích aktivitách bude otvorená pre všetky subjekty a môže tak prispieť k začatiu podnikania nových subjektov v pôdohospodárstve.

Rozsah tém vzdelávania: celoživotné odborné vzdelávanie zamerané na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a podnikanie na vidieku (pričom nepôjde o formálne vzdelávanie, ktoré je súčasťou školského systému).

Prioritné témy vzdelávania:

• vzdelávanie mladých farmárov,
• zadržiavanie vody v krajine,
• hospodárenie s pôdou prospešné pre krajinu a klímu,
• podpora vzniku odbytových organizácii výrobcov,
• precízne poľnohospodárstvo,
• sociálne poľnohospodárstvo,
• ekologické poľnohospodárstvo,
• udržateľné využívanie prírodných zdrojov,
• ochrana životného prostredia, environmentálne vzdelávanie a budovanie povedomia,
• udržateľné, nízko-uhlíkového a obehové biohospodárstvo,
• uplatňovanie dobrých životných podmienok zvierat,
• prírode blízke hospodárenie v lesoch,
• záchrana lesných generických zdrojov,
• obnova potenciálu lesa,
• zlepšenie stavu biotopov NATURA 2000,
• vodozádržné funkcie lesov,
• zlepšenie konkurencieschopnosti a obhospodarovania lesov malých výmer,
• záchrana lesných genetických zdrojov,
• vzdelávanie v oblasti inovácií,
• digitalizácia poľnohospodárstva,
• multifunkčné poľnohospodárstvo,
• klimaticky odolné poľnohospodárstvo,
• zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov prostredníctvom zavádzania technologických a netechnologických inovácií,
• welfare riešenia v živočíšnej výrobe,
• riešenia pre adaptáciu na klimatickú zmenu,
• sieťovanie a spolupráca v lokálnych produkčných reťazcoch.

Doplnkovosť:
-zvyšovaním kvalifikácie subjektov pôsobiacich v sektore pôdohospodárstva prispieva k zlepšeniu implementácie ostatných intervencií SP SPP,
-z alokácie bude 20% vyčlenených na vzdelávanie mladých poľnohospodárov.

Prepojenia na legislatívu:
-Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Typy podporovaných aktivít z hľadiska časového rozsahu:
·Vzdelávacie aktivity (dlhodobé vzdelávacie kurzy).
·Demonštračné a informačné aktivity (krátkodobé odborné informačné vzdelávacie a demonštračné aktivity napr. podpora demonštračných fariem - podporované budú predovšetkým subjekty, ktoré

predstavia nové inovatívne a účinné riešenia v predmetnej oblasti).

Podmienky oprávnenosti

·vzdelávacia aktivita musí byť v súlade s aspoň jedným špecifickým cieľom SPP,

·vzdelávacia aktivita musí spĺňať minimálny rozsah stanovený RO (minimálna dĺžka trvania aktivity, minimálny počet účastníkov) ,

·poskytovateľ vzdelávania musí mať primerané personálne kapacity v zmysle zákona o celoživotnom vzdelávaní,

·súčasť platformy AKIS.

Oprávnené výdavky:

personálne náklady, materiálno-technické náklady, náklady súvisiace s autorskými zmluvami pre študijný materiál, režijné náklady (podporné aktivity projektu), ubytovacie náklady, cestovné náklady, prenájom školiacich priestorov a potrebnej techniky projektu, investičné aktivity spojené s realizáciou demonštračnej aktivity.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

V prípade vzdelávacích programov, ktoré získali akreditáciu (štátne overenie spôsobilosti vzdelávacej inštitúcie uskutočňovať vzdelávací program na základe splnenia podmienok ustanovených zákonom 568/2009 Z.Z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov) Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR nebudú musieť preukazovať/dokladovať v rámci kritérií v príslušnej výzve ich splnenie.

Uplatnia sa výberové kritéria prostredníctvom ktorých sa vyberú len vzdelávacie aktivity ktoré najlepšie prispejú k stanoveným cieľom. Budú posudzované predovšetkým tieto kritéria:

· kvalita poskytovateľa vzdelávania (disponuje/vie zabezpečiť materiálne, technické a priestorové zabezpečenie vzdelávacieho programu, história poskytovateľa vzdelávania/skúsenosti s organizáciou vzdelávania prostredníctvom referencií a príkladov dobrej praxe);

· tematické zameranie vzdelávania (či je stanovená téma podložená prieskumom dopytu po vzdelávaní/ aktuálna a potrebná z pohľadu požiadaviek sektora);

· zameranie projektu na inovácie.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Príjemcovia nefinančnej pomoci (účastníci aktivít): poľnohospodári a obhospodarovatelia lesov a tiež aj všetky iné fyzické osoby a právnické osoby, ktoré budú mať záujem o účasť na vzdelávacích aktivitách

Oprávnený prijímateľ nenávratného finančného príspevku je poskytovateľ vzdelávania, ktorý poskytuje bezplatne vzdelávanie účastníkom vzdelávacích aktivít (príjemcom nefinančnej pomoci).

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☒ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Jednotkové náklady sú stanovené na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metóde výpočtu založenej na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách alebo odbornom posudku.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100% z oprávnených výdavkov
Jednotkové náklady sa uplatňujú na vybrané nasledovné položky:
Ubytovanie a strava: 73 EUR /účastník vzdelávacej aktivity na 1 noc
Materiálno - technické vybavenie (miestnosť pre min. 25 osôb s technickým vybavením: 119 EUR/deň
Propagačné materiály (diár, zápisník, usb kľúč, taška, pero) 43 EUR/účastník vzdelávacej aktivity

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia je v súlade s ods. 2 prílohy 2 k dohode WTO o poľnohospodárstve (finančná pomoc sa poskytuje poskytovateľom vzdelávania, poľnohospodári dostávajú nepriamu pomoc)

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
78.1.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.1; R.3; R.28;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

78.1.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na jednu vzdelávaciu/demonštračnú aktivitu bude vychádzať z jej obsahu a časovej náročnosti.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
78.1.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.33 (unit: Operácie)	0,00	0,00	10,00	30,00	40,00	60,00	60,00	200,00
TOTAL	O.33 (unit: Operácie)	0,00	0,00	10,00	30,00	40,00	60,00	60,00	200,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	500 000,00	1 500 000,00	2 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	309 500,00	928 500,00	1 238 000,00	1 857 000,00	1 857 000,00	6 190 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure								

	in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva

Kód intervencie (členský štát)	78.2
Názov intervencie	Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva
Typ intervencie	KNOW(78) – Knowledge exchange and dissemination of information
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie ES rebate system: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno
7.4	Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP in order to enhance sustainable economic, social, environmental, climate and resource efficiency performance
R.2 Počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)
R.28 Number of persons benefitting from advice, training, knowledge exchange, or participating in European Innovation Partnership (EIP) operational groups supported by the CAP related to environmental or climate-related performance

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podpora využívania odborného poradenstva v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva. Poradenstvo poskytujú poradcovia, ktorí majú vhodnú kvalifikáciu, sú pravidelne vzdelávaní a sú nezávislí vo vzťahu k oblasti, v ktorej poskytujú poradenstvo.

Účasť na týchto aktivitách bude otvorená pre všetky subjekty a môže tak prispieť k začatiu podnikania nových subjektov v pôdohospodárstve.

Rozsah tém poradenstva: poradenské aktivity zamerané na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo podľa potrieb identifikovaných vo swot analýze.

Podporované aktivity:
-Individuálne poradenstvo (ukazovateľ R.1 a v osobitných prípadoch aj R.28).
-Zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva (ukazovateľ R.2).

Doplnkovosť: zvyšovanie kvalifikácie subjektov pôsobiacich v sektore pôdohospodárstva prispieva k zlepšeniu implementácie ostatných intervencií SP SPP.

Prepojenia na legislatívu:
- zákon č. 280/2017 Z. z. z o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka.

Podporované aktivity:
- Individuálne poradenstvo (ukazovateľ R.1 a v osobitných prípadoch aj R.28).
- Zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva (ukazovateľ R.2).

Oprávnené výdavky:
Individuálne poradenstvo:
1. personálne náklady,
2. dopravné výdavky,
4. špecifické náklady (nevyhnutné služby, obstaranie dokumentácie....).

Zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva:
1. náklady organizácií súvisiace s výberom poradcov,
2. náklady súvisiace s aktivitami zvyšujúcimi odbornosť poradcu (školenia pre poradcov, účasť na odborných podujatiach).

Podmienky oprávnenosti:
·každá poradenská služba musí byť v súlade s aspoň jedným špecifickým cieľom SPP,
·projekt musí zahŕňať minimálne jednu z požiadaviek v zmysle čl. 15 bodu 4 nariadenia EÚ o strategických plánoch SPP:

a) všetky požiadavky, podmienky a záväzky týkajúce sa hospodárenia vzťahujúce sa na poľnohospodárov a iných prijímateľov stanovené v strategickom pláne SPP vrátane požiadaviek a noriem v rámci kondicionality a podmienok pre intervencie, ako aj informácie o finančných nástrojoch a podnikateľských plánoch stanovených podľa strategického plánu SPP;

b) požiadavky, ktoré stanovili členské štáty na vykonanie smernice 92/43/EHS, smernice 2000/60/ES, článku 55 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 (38), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES (39), smernice 2009/128/ES, smernice 2009/147/ES, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 (40), nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 (41) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 (42);

c) poľnohospodárske postupy, ktoré bránia šíreniu antimikrobiálnej rezistencie, ako sa uvádzajú v oznámení Komisie z 29. júna 2017 s názvom „Európsky akčný plán „jedno zdravie“ proti antimikrobiálnej rezistencii (AMR)“;

d) predchádzanie riziku a riadenie rizika;

e) podporu inovácie predovšetkým na účely prípravy a vykonávania projektov operačných skupín EIP, ako sa uvádza v článku 127 ods. 3;

f) digitálne technológie v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach, ako sa uvádza v článku 114 písm. b);

g) udržateľné hospodárenie so živinami vrátane najneskôr od roku 2024 využívania nástroja udržateľnosti poľnohospodárskeho podniku pre živiny, čo je akákoľvek digitálna aplikácia, ktorá poskytuje aspoň:

i) bilanciu hlavných živín na úrovni jednotlivých polí;

ii) právne požiadavky týkajúce sa živín;

iii) údaje o pôde založené na dostupných informáciách a analýzach;

iv) údaje z integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS) relevantné pre hospodárenie so živinami;

h) podmienky zamestnávania, povinnosti zamestnávateľa, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a sociálnu podporu v poľnohospodárskych komunitách.

·poradca musí byť súčasťou platformy AKIS (aby boli poradenskému systému v primera-nom čase k dispozícii predovšetkým výsledky z výskumných projektov (systém tvorby informačnej základne musí byť sústavne inovovaný) + digitálna platforma AKIS - informačné zdroje pre poradenstvo sprístupnené poradcom),

·poradenstvo musí byť nestranné,

·poradcovia musia spĺňať základné odborné kritéria spôsobilosti poskytovať poradenské služby určené riadiacim orgánom – musia byť dostatočné kvalifikovaní a primerane vyškolení a nemôžu byť vystavení konfliktu záujmov.

Princípy výberu:

·poskytované poradenské služby musia byť, s cieľom zabezpečenia kvality poskytovaného poradenstva, v súlade s poradenskými službami definovanými v katalógu;

·katalóg bude obsahovať vybrané poradenské služby z pohľadu minimálnych požiadaviek na rozsah, kvalitu poradenstva a súladu s podmienkami podľa nariadenia EÚ;

·poradenstvo musí reflektovať na aktuálne technologické a vedecké informácie získané prostredníctvom výskumu a inovácií;

·poskytovateľ poradenstva - poradca ktorý disponuje adekvátnym vzdelaním, praxou a nie je vystavený konfliktu záujmov;

·v prípade inštitúcií pre výber poradcov bude podmienkou: kvalifikovaní zamestnanci, technické zabezpečenie, koncepcia vzdelávania pôdohospodárskych poradcov;

·v prípade vzdelávania poradcov bude podmienkou: kvalita lektora, aktuálnosť informácií získaných prostredníctvom výskumu a inovácií.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Individuálne poradenstvo:

Prijímatelia:

·príjemcom finančnej pomoci budú poskytovatelia poradenstva,

·príjemcom nefinančnej pomoci všetky FO a PO (poľnohospodári, lesohospodári, potravinári, MSP na vidieku, iné podniky).

Zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva

1. výber poradcov,

·príjemcom finančnej pomoci bude/ú organizácia/e, oprávnená/é k odbornej príprave poradcov,

·príjemcom nefinančnej pomoci budú poradcovia.

2. účasť poradcov na seminároch, školeniach, kurzoch, koučingu, e-learningu, konferenciách, workshopoch na farmách v SR i v zahraničí, podporujúcich zvyšovanie kvality poradcu v oblasti v ktorej poskytuje poradenské služby)

·príjemcom finančnej pomoci budú poradcovia,

·príjemcom nefinančnej pomoci budú poradcovia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☒ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☒ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☒ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Jednotkové náklady sú stanovené na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metóde výpočtu založenej na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách alebo odbornom posudku.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Jednotkové náklady:

- Výkon poradenstva 35 EUR/hod.
- Dopravné náklady 0,3 EUR/km.

Additional explanation

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☒ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na zúčtovanie:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia je v súlade s ods. 2 prílohy 2 k dohode WTO o poľnohospodárstve (finančná pomoc sa poskytuje poskytovateľom poradenstva, poľnohospodári dostávajú nepriamu pomoc)

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Planned Unit Amount	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
78.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.1; R.28;	Nie
78.2.2 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.2;	Nie

Explanation and justification related to the value of the unit amount

78.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na jednu poradenskú službu vychádza z obsahu poradenstva a časovej náročnosti poskytnutého poradenstva.

78.2.2 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na zvýšenie kvalifikácie poradcov závisí od typu vzdelávacej aktivity a jej rozsahu.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Planned Unit Amount	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
78.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.33 (unit: Operácie)	0,00	0,00	200,00	400,00	600,00	650,00	650,00	2 500,00
78.2.2 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								

	O.33 (unit: Prijímatelia)	0,00	0,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00
TOTAL	O.33 (unit: Operácie)	0,00	0,00	250,00	450,00	650,00	700,00	700,00	2 750,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	350 000,00	650 000,00	950 000,00	1 025 000,00	1 025 000,00	4 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	222 950,00	414 950,00	900 950,00	1 005 950,00	1 005 950,00	3 550 750,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								

6 Finančný plán

6.1 Prehľadná tabuľka

	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu
	[Priame platby (rok podania žiadosti N = finančný rok N + 1)]	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1	Počiatočné alokácie na priame platby (pôvodná príloha V)	Neuvádza sa	400 894 402,00	405 754 516,00	410 614 629,00	415 474 743,00	415 474 743,00	2 048 213 033,00
2	Bavlna (príloha VIII)	Neuvádza sa						
3	Počiatočné alokácie na priame platby s výnimkou bavlny (pôvodná príloha IX)	Neuvádza sa	400 894 402,00	405 754 516,00	410 614 629,00	415 474 743,00	415 474 743,00	2 048 213 033,00
4	Viazaná podpora príjmu (článok 96)	Neuvádza sa	5 998 300 032,00	60 411 999,65	60 839 999,61	61 117 999,61	61 117 999,61	6 241 788 030,48
5	Celková suma prevodu do EPFRV (flexibilita + zníženie) Resulting amount	Neuvádza sa	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	Neuvádza sa	20 000 000,00
6	Celková flexibilita – článok 103 ods. 1 písm. a) Treba zadať sumu	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
7	If above 25%: of which for the environmental and climate-related objectives (Article 103(2)(a)) - amount to be entered	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
8	If above 25%: of which for the installation of young farmers (article 103(2)(b)) - Amount to be entered	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
9	Total flexibility %	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
10	Transfer to EAFRD of the estimated product of reduction, if applicable (Article 17(5))	Neuvádza sa	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	Neuvádza sa	20 000 000,00
11	Prevod na typy intervencií v iných sektoroch (článok 88 ods. 6) Amount to be entered	Neuvádza sa	1 002 236,00	3 002 583,00	5 009 498,00	8 018 663,00	8 018 663,00	25 051 643,00
12	Prevod na typy intervencií v iných sektoroch (článok 88 ods. 6) resulting percentage	Neuvádza sa	0,25	0,74	1,22	1,93	1,93	1,22
13	Prevedené z EPFRV: suma [článok 103 ods. 1 písm. b)]	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
16	Upravené alokácie na priame platby (príloha V)	Neuvádza sa	394 892 166,00	397 751 933,00	400 605 131,00	402 456 080,00	407 456 080,00	2 003 161 390,00
17	Adjusted direct payments allocations excluding cotton before reduction transfer (Annex IX)	Neuvádza sa	399 892 166,00	402 751 933,00	405 605 131,00	407 456 080,00	407 456 080,00	2 023 161 390,00

	EPZF sektorové	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu
18	Víno (príloha VII)		4 887 000,00	4 887 000,00	4 887 000,00	4 887 000,00	Neuvádza sa	19 548 000,00
19	Apiculture (Annex X)	619 473,00	999 973,00	999 973,00	999 973,00	999 973,00	Neuvádza sa	4 619 365,00
22	Typy intervencií v iných sektoroch z priamych platieb	Neuvádza sa	1 002 236,00	3 002 583,00	5 009 498,00	8 018 663,00	8 018 663,00	25 051 643,00
	EPFRV	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
23	Initial EAFRD Member State's allocation (Annex XI)	259 077 909,00	259 077 909,00	259 077 909,00	259 077 909,00	259 077 909,00	Neuvádza sa	1 295 389 545,00
24	Flexibility transfer to direct payments - amount (Article 103.1(b)) treba zadať sumu						Neuvádza sa	
25	výsledný percentuálny podiel						Neuvádza sa	
26	Prevedené z priamych platieb (flexibilita + odhad zníženia), články 17 + 103	1 522 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	Neuvádza sa	21 522 000,00
27	Pridelené na InvestEU – (článok 81)						Neuvádza sa	
28	Allocated to LIFE - (Article 99) suma						Neuvádza sa	
28a	Allocated to ERASMUS - (Article 99) amount						Neuvádza sa	
30	Upravené alokácie členského štátu na EPFRV (príloha XI)	260 599 909,00	264 077 909,00	264 077 909,00	264 077 909,00	264 077 909,00	Neuvádza sa	1 316 911 545,00
	Financial Year, minimum spending requirements (Articles 92, 93, 95, 97)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
31	Vyhradené pre iniciatívu LEADER (článok 92 ods. 1) – minimálne 5 % počas obdobia resulting percentage		9,97	9,97	9,97	9,97	Neuvádza sa	8,00
32	Reserved for LEADER - amount to be entered		26 322 966,25	26 322 966,25	26 322 966,25	26 322 966,25	Neuvádza sa	105 291 865,00
33	Vyhradené na ciele v oblasti životného prostredia a klímy v rámci EPFRV (článok 93) (min 35 %) – okrem najvzdialenejších regiónov resulting percentage	46,30	47,29	47,01	47,93	48,55	Neuvádza sa	47,42
34	Reserved for environmental and climate relate objectives under EAFRD - amount to be entered	120 664 738,65	124 886 971,65	124 143 470,65	126 584 628,65	128 208 617,65	Neuvádza sa	624 488 427,25
35	- Out of which for Article 70	77 608 322,30	80 976 350,37	81 087 055,36	81 583 550,70	85 420 415,90	Neuvádza sa	406 675 694,63
36	- Out of which for Article 71 (50%)	23 621 300,50	23 621 300,50	23 621 300,50	23 621 300,50	23 621 300,50	Neuvádza sa	118 106 502,50
37	- Out of which for Article 72	841 915,15	841 915,15	841 915,15	841 915,15	841 915,15	Neuvádza sa	4 209 575,75
38	- Out of which for Article 73 linked to specific objectives in Art 6(1) points (d), (e) and (f) and, as regards animal welfare, in Art 6(1), point (i)		854 206,00		34 522 162,00	48 482 000,00	Neuvádza sa	83 858 368,00
38a	- Out of which for Article 74 linked to specific objectives in Art 6(1) points (d), (e) and (f) and, as regards animal welfare, in Art 6(1), point (i)				7 787 500,00	4 107 500,00	Neuvádza sa	11 895 000,00
39	Rozdiel v porovnaní s minimálnou sumou	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	163 569 386,50
39a	To be reserved for young farmers (Annex XII) - (Article 95) (if only DP: annual amounts to be respected)	Neuvádza sa	12 026 832,00	12 172 635,00	12 318 439,00	12 464 242,00	12 464 242,00	61 446 390,00
39b	Vyhradené pre mladých poľnohospodárov		2 419 348,00	6 440 987,00	25 407 078,00	30 473 733,00	2 465 109,00	67 206 255,00
40	Vyhradené pre mladých poľnohospodárov – potrebné na dosiahnutie minimálnych požiadaviek		2 419 348,00	6 440 987,00	25 407 078,00	24 713 868,00	2 465 109,00	61 446 390,00

41	– prostredníctvom komplementárnej podpory príjmu pre mladých poľnohospodárov (v rámci priamych platieb)	Neuvádza sa	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
42	"of which needed to reach minimum requirement" - basis for reverse ceiling	Neuvádza sa	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
43	– prostredníctvom investícií mladých poľnohospodárov (vážených na úrovni 50 %) (v rámci rozvoja vidieka)				9 388 632,00	9 388 632,00	Neuvádza sa	18 777 264,00
44	"of which needed to reach minimum requirement" - basis for reverse ceiling				9 388 632,00	3 628 767,00	Neuvádza sa	13 017 399,00
45	- setting up of young farmers (under Rural Development)			4 004 338,00	13 564 535,00	18 619 992,00	Neuvádza sa	36 188 865,00
46	"of which needed to reach minimum requirement" - basis for reverse ceiling			4 004 338,00	13 564 535,00	18 619 992,00	Neuvádza sa	36 188 865,00
47	Minimum amount to be reserved for eco-schemes (Article 97)	Neuvádza sa	99 973 041,50	100 687 983,25	101 401 282,75	101 864 020,00	101 864 020,00	505 790 347,50
48	Rebate (where relevant - optional for MS)	Neuvádza sa						
49	Ročné sumy vyhradené na ekoschémy v rámci priamej platby	Neuvádza sa	111 831 973,00	111 831 973,00	111 831 973,00	111 831 973,00	111 831 973,00	559 159 865,00
51	Celková suma na ekoschémy	Neuvádza sa	111 831 973,00	111 831 973,00	111 831 973,00	111 831 973,00	111 831 973,00	559 159 865,00
52	Rabat z rozvoja vidieka – voliteľné pre členský štát Článok 97 ods. 2 až 4	Neuvádza sa						
53	Suma vyhradená na redistributívnu platbu (článok 29) – minimálne 10 % ročne uplatňovaných na riadok 17, pokiaľ sa neuplatňuje výnimka	Neuvádza sa	40 509 076,00	40 798 771,00	41 087 800,00	41 275 301,00	41 275 301,00	204 946 249,00

6.2 Podrobné finančné informácie a rozdelenie podľa intervencie a plánovania výstupu (TO BE FINALIZED)

6.2.1 Direct Payments

	Finančný rok	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total 2024 - 2028**
	Kalendárny rok N = Rozpočtový rok N-1	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
	Upravené alokácie na priame platby (príloha V)	394 892 166,00	397 751 933,00	400 605 131,00	402 456 080,00	407 456 080,00	2 003 161 390,00
	Bavlna (príloha VIII)						
	Adjusted direct payments allocations excluding cotton before reduction transfer (Annex IX)	399 892 166,00	402 751 933,00	405 605 131,00	407 456 080,00	407 456 080,00	2 023 161 390,00
	Transfer to EAFRD of the estimated product of reduction, if applicable (Article 17(5))	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	Neuvádza sa	20 000 000,00
	Maximum of indicative financial allocations (article 87(3))	185 148 712,00	187 272 483,00	189 391 390,00	190 765 641,00	190 765 640,00	
	Decoupled interventions (article 16(2))						
BISS (21)	**Basic income support**						
21.1	Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
21.1.1 - BISS (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	101,00	102,00	102,00	103,00	103,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	96,00	96,00	97,00	97,00	97,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	107,00	107,00	108,00	109,00	109,00	
	O.4 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	1 850 000,00	1 850 000,00	1 850 000,00	1 850 000,00	1 850 000,00	9 250 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	185 148 712,00	187 272 483,00	189 391 390,00	190 765 641,00	190 765 640,00	943 343 866,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
CRISS (26)	**Complementary redistributive income support**						
29.1	Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
29.1.1 - CRISS 1 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	72,00	72,00	72,00	7,00	72,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	88,00	88,00	88,00	88,00	88,00	
	O.7 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
29.1.2 - CRISS 2 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	40,00	44,00	44,00	44,00	44,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	36,00	36,00	36,00	36,00	36,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	44,00	44,00	44,00	44,00	44,00	
	O.7 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	558 000,00	558 000,00	558 000,00	558 000,00	558 000,00	2 790 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	40 509 076,00	40 798 771,00	41 087 800,00	41 275 301,00	41 275 301,00	204 946 249,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
CIS-YF (30)	**Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov**						
30.1	Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
30.1.1 - CISYF (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	101,00	102,00	102,00	103,00	103,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	71,00	72,00	72,00	73,00	73,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	131,00	132,00	132,00	133,00	133,00	

	O.6 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	120 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
Eco-scheme (31)	**Schemes for the climate, the environment and animal welfare**						
31.1	Celofarmová eko-schéma	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
31.1.1 - Celofarmová eko-schéma 1 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	59,00	59,00	59,00	59,00	59,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	53,10	53,10	53,10	53,10	53,10	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	75,86	66,38	66,38	66,38	66,38	
	O.8 (unit: hektár)	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	445 538 500,00
31.1.2 - Celofarmová eko-schéma 2 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	91,92	91,92	91,92	91,92	91,92	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	82,73	82,73	82,73	82,73	82,73	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	118,18	103,41	103,41	103,41	103,41	
	O.8 (unit: hektár)	146 800,00	146 800,00	146 800,00	146 800,00	146 800,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	67 469 280,00
TOTAL	Plánovaný výstup	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	8 285 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	513 007 780,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
Eco-scheme (31)	**Schemes for the climate, the environment and animal welfare**						
31.2	Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
31.2.1 - Pastevný chov 1 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	321,00	321,00	321,00	321,00	321,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy						
	O.8 (unit: Dobytčie jednotky)	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	20 865 000,00
31.2.2 - Pastevný chov 2 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	129,00	129,00	129,00	129,00	129,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	65,00	65,00	65,00	65,00	65,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy						
	O.8 (unit: Dobytčie jednotky)	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	8 320 500,00
31.2.3 - Pastevný chov 3 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	128,00	128,00	128,00	128,00	128,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	92,00	92,00	92,00	92,00	92,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy						
	O.8 (unit: Dobytčie jednotky)	26 510,29	26 510,29	26 510,29	26 510,29	26 510,29	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	16 966 585,60
TOTAL	Plánovaný výstup	52 410,25	52 410,25	52 410,25	52 410,25	52 410,25	262 051,25
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	9 230 417,00	9 230 417,00	9 230 417,00	9 230 417,00	9 230 417,00	46 152 085,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Sum of indicative allocations for decoupled interventions	339 909 109,00	342 339 876,00	344 765 074,00	346 338 024,00	346 338 023,00	1 719 690 106,00
	Coupled income support (16(3)(a))- amount - binding ceiling						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						

32.1	Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	2023	2024	2025	2026	2027	Total 2023 - 2027
32.1.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	72,71	73,23	73,75	74,08	74,08	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	65,44	65,90	66,37	66,67	66,67	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	79,98	80,55	81,12	81,49	81,49	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	550 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	7 997 843,32	8 055 038,65	8 112 102,61	8 149 121,61	8 149 121,61	40 463 227,80
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.2	Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
32.2.1 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	252,23	255,61	258,98	261,17	261,17	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	227,01	230,05	233,08	235,05	235,05	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	277,45	281,17	284,88	287,29	287,29	
	O.11 (unit: Hlava)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	550 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	27 745 157,00	28 116 961,00	28 487 897,00	28 728 878,00	28 728 878,00	141 807 771,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.3	Platba na ovce a kozy	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
32.3.1 - Platba na ovce a kozy (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	23,08	23,08	23,08	23,08	23,08	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	20,77	20,77	20,77	20,77	20,77	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	25,38	25,38	25,38	25,38	25,38	
	O.11 (unit: Hlava)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	242 667,00	242 667,00	242 667,00	242 667,00	242 667,00	1 213 335,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	28 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.4	Platba na pestovanie chmeľu	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
32.4.1 - Platba na pestovanie chmeľu (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	720,00	720,00	720,00	720,00	720,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	880,00	880,00	880,00	880,00	880,00	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	200 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						

	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.5	Platba na pestovanie cukrovej repy	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
32.5.1 - Platba na pestovanie cukrovej repy (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	513,64	513,64	513,64	513,64	513,64	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	462,27	462,27	462,27	462,27	462,27	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	565,00	565,00	565,00	565,00	565,00	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	110 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	56 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.6	Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
32.6.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	558,14	558,14	558,14	558,14	558,14	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	502,33	502,33	502,33	502,33	502,33	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	613,95	613,95	613,95	613,95	613,95	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	4 300,00	4 300,00	4 300,00	4 300,00	4 300,00	21 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	12 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.7	Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Total 2023 - 2027**
32.7.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	550,00	550,00	550,00	550,00	550,00	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
32.7.2 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	745,10	745,10	745,10	745,10	745,10	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	670,59	670,59	670,59	670,59	670,59	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy	819,61	819,61	819,61	819,61	819,61	
	O.10 (unit: hektár)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	Plánovaný výstup	7 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00	36 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	24 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex X) (only under article 27) (Union contribution)						
	Z toho potrebné na prenesenie – výdavky {platí len pre ekoschému a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 28 ods. 6 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesenie}						
	Sum of indicative allocations for coupled interventions	59 983 000,32	60 411 999,65	60 839 999,61	61 117 999,61	61 117 999,61	303 470 998,80
	Sum of all indicative direct payments allocations	399 892 109,32	402 751 875,65	405 605 073,61	407 456 023,61	407 456 022,61	2 023 161 104,80

6.2.2 Sectoral

Finančný rok		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total financial allocation
Ovocie a zelenina								
49 - Operačné programy v sektore ovocia a zeleniny (Priemerná)	O.35 (unit: Operačné programy)	7,00	7,00	8,00	8,00	8,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	5 000 000,00	5 000 000,00	5 500 000,00	5 500 000,00	6 500 000,00		27 500 000,00
Včelárske výrobky								
ADVIBEES (55(1)(a)) - poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie								
55.1.1 - Technická asistencia		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
55.1.1.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci (Priemerná)	O.37 (unit: Včelári)	2 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	258 323,00	417 473,00	417 473,00	417 473,00	417 473,00		1 928 215,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)							
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)							
	EACG co-financing rate in %							
INVAPI (55(1)(b)) - investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie								
55.1.2 - Investície a ďalšie akcie		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
55.1.2.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci (Priemerná)	O.37 (unit: Včelári)	6 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	255 750,00	412 500,00	412 500,00	412 500,00	412 500,00		1 905 750,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)							
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)							
	EACG co-financing rate in %							
ACTLAB (55(1)(c)) - akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické								
55.1.3 - Podpora laboratórií		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
55.1.3.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci (Priemerná)	O.37 (unit: Akcie)	300,00	500,00	500,00	500,00	500,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	31 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00		231 000,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)							
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)							
	EACG co-financing rate in %							
COOPAPI (55(1)(e)) - spolupráca so subjektmi špecializovanými na								

Finančný rok		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total financial allocation
vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov								
55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
55.1.4.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci (Priemerná)	O.37 (unit: Akcie)	12,00	20,00	20,00	20,00	20,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	37 200,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00		277 200,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)							
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)							
	EACG co-financing rate in %							
PROMOBEES (55(1)(f)) - propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov								
55.1.5 - Marketing		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
55.1.5.1 - Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci (Priemerná)	O.37 (unit: Akcie)	12,00	20,00	20,00	20,00	20,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	37 200,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00		277 200,00
TOTAL	Annual indicative financial allocation (Total public Expenditure in EUR)							
	Annual indicative financial allocation (Total Union Contribution in EUR)							
	EACG co-financing rate in %							
Sum of indicative allocations and outputs for interventions for včelárske výrobky		619 473,00	999 973,00	999 973,00	999 973,00	999 973,00		4 619 365,00
Víno								
RESTRVINEY (58(1)(a)) - reštrukturalizácia a konverzia vinohradov								
58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
58.1.1 - Sadzba na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov (Priemerná)	O.36 (unit: hektár)		250,00	250,00	250,00	250,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		4 045 000,00	4 045 000,00	4 045 000,00	4 045 000,00		16 180 000,00
INVWINE (58(1)(b)) - investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov								
58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
58.2.1 - Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva (Priemerná)	O.36 (unit: Prijímatelia)		30,00	40,00	50,00	50,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia		352 000,00	352 000,00	352 000,00	352 000,00		1 408 000,00

Finančný rok		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total financial allocation
	(celkové výdavky Únie v EUR)							
HARINWINE (58(1)(d)) - poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami								
58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
58.3.1 - Poistenie v sektore vinohradníctva a vinárstva (Priemerná)	O.36 (unit: Prijímatelia)		60,00	75,00	80,00	80,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		360 000,00	360 000,00	360 000,00	360 000,00		1 440 000,00
INFOR (58(1)(h)) - informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia								
58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
58.4.1 - Podpora informačných akcií, zameraných na systémy kvality Únie a podpora akcií zameraných na zodpovednú konzumáciu vína (Priemerná)	O.36 (unit: Akcie)		3,00	4,00	5,00	5,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00		360 000,00
ACTREPUT (58(1)(i)) - akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch								
58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Total**
58.5.1 - Podpora akcií zameraných na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch (Priemerná)	O.36 (unit: Akcie)		2,00	2,00	2,00	3,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		160 000,00
Sum of indicative allocations and outputs for interventions for víno			4 887 000,00	4 887 000,00	4 887 000,00	4 887 000,00		19 548 000,00
Other sectors								
Ovčie a kozie mäso								
67.6 - Ovčie a kozie mäso (Priemerná)	O.35 (unit: Operačné programy)		1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		44 412,00	203 925,00	330 681,00	460 491,00	460 491,00	1 500 000,00
Bravčové mäso								
67.5 - Bravčové mäso (Priemerná)	O.35 (unit: Operačné programy)		1,00	2,00	2,00	3,00	3,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia		88 824,00	407 850,00	661 362,00	920 982,00	920 982,00	3 000 000,00

Finančný rok		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Total financial allocation
	(celkové výdavky Únie v EUR)							
Mlieko a mliečne výrobky								
67.4 - Mlieko a mliečne výrobky (Priemerná)	O.35 (unit: Operačné programy)		4,00	6,00	8,00	8,00	8,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		246 764,00	1 132 974,00	1 837 289,00	2 558 527,00	2 558 527,00	8 334 081,00
Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI								
Zemiaky								
67.1.1 - Príspevok do operačných fondov skupín výrobcov alebo organizácií výrobcov - zemiaky (Priemerná)	O.35 (unit: Operačné programy)		2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		242 236,00	767 834,00	1 690 166,00	3 178 663,00	3 178 663,00	9 057 562,00
67.2.1 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov (Priemerná)	O.35 (unit: Operačné programy)		2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		180 000,00	200 000,00	200 000,00	400 000,00	400 000,00	1 380 000,00
67.3.1 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov (Priemerná)	O.35 (unit: Operačné programy)		2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		200 000,00	290 000,00	290 000,00	500 000,00	500 000,00	1 780 000,00
Total indicative allocations and outputs for interventions in other sectors			1 002 236,00	3 002 583,00	5 009 498,00	8 018 663,00	8 018 663,00	25 051 643,00

6.2.3 Rural Development

	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029 (including payments of Q4 2029)	Total 2023 - 2029
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.1	Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.1.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - orná pôda (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			603,00	603,00	603,00	603,00	603,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
70.1.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - trvalý trávny porast (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			611,00	611,00	611,00	611,00	611,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.10	Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.10.1 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		123,75	123,75	123,75	123,75	123,75		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.15 (unit: hektár)		22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00		110 000,00
70.10.2 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – územia európskeho významu (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		111,44	111,44	111,44	111,44	111,44		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.15 (unit: hektár)		10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		50 000,00

70.10.3 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		147,40	147,40	147,40	147,40	147,40		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.15 (unit: hektár)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.11	Podpora dobrých životných podmienok zvierat	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.11.1 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		212,00	212,00	212,00	212,00	212,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.2 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		169,00	169,00	169,00	169,00	169,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.3 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		208,00	208,00	208,00	208,00	208,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.4 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		166,00	166,00	166,00	166,00	166,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.5 - Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		62,00	62,00	62,00	62,00	62,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.6 - Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		245,00	245,00	245,00	245,00	245,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								

91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.7 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		157,00	157,00	157,00	157,00	157,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.8 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		64,00	64,00	64,00	64,00	64,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
70.11.9 - Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		75,00	75,00	75,00	75,00	75,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.18 (unit: Dobytčie jednotky)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.2	Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.2.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - stromoradie (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 552,00	1 552,00	1 552,00	1 552,00	1 552,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
70.2.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - vetrolam (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			4 010,00	4 010,00	20 050,00	20 050,00	20 050,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								

70.3	Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.3.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľno-hospodárskej pôdy (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 305,00	1 305,00	1 305,00	1 305,00	1 305,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.16 (unit: hektár)								
TOTAL	Plánovaný výstup		230,47	359,00	301,00	309,00	158,00	107,00	1 464,47
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		63 030,00	96 434,00	78 430,00	152 955,00	132 739,00	130 500,00	654 088,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		39 942,00	61 110,00	49 701,00	96 928,00	84 117,00	82 698,00	414 496,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)		63 030,00	57 283,83	39 280,35	22 455,50	2 239,50		184 289,18
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.4	Ekologické poľnohospodárstvo	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.4.1 - Ekologické poľnohospodárstvo (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		132,29	132,59	133,30	133,68	134,37	128,40	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.17 (unit: hektár)		257 130,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	12 870,00	1 350 000,00
TOTAL	Plánovaný výstup		257 130,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	12 870,00	1 350 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		34 016 600,00	35 799 300,00	35 992 000,00	36 093 800,00	36 279 800,00	1 652 500,00	179 834 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		21 556 319,42	22 686 016,41	22 808 130,40	22 872 641,06	22 990 509,26	1 047 189,25	113 960 805,80

	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.5	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.5.1 - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		66,70	66,70	66,70	66,70	66,70	66,70	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.14 (unit: hektár)		45 000,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	30 500,00	377 500,00
TOTAL	Plánovaný výstup		45 000,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	30 500,00	377 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		3 001 500,00	5 035 850,00	5 035 850,00	5 035 850,00	5 035 850,00	2 034 350,00	25 179 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		1 902 050,55	3 191 218,15	3 191 218,15	3 191 218,15	3 191 218,15	1 289 167,60	15 956 090,75
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.6	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.6.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		375,63	375,63	375,63	375,63	375,63		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.14 (unit: hektár)		34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00		170 250,00
TOTAL	Plánovaný výstup		34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00		170 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51		63 951 007,55
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69		40 525 753,45
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								

70.7	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.7.1 - Ochrana a zachovanie biodiverzity (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		95,70	95,70	95,70	95,70	95,70		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.14 (unit: hektár)		208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00		1 042 765,00
TOTAL	Plánovaný výstup		208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00		1 042 765,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10		99 792 610,50
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45		63 238 577,25
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.8	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.8.1 - Zatrávnenie ornej pôdy (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		299,00	299,00	299,00	299,00	299,00	299,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.14 (unit: hektár)		3 000,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	4 023,00	35 115,00
TOTAL	Plánovaný výstup		3 000,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	4 023,00	35 115,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		897 000,00	2 099 877,00	2 099 877,00	2 099 877,00	2 099 877,00	1 202 877,00	10 499 385,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		568 428,90	1 330 692,06	1 330 692,06	1 330 692,06	1 330 692,06	762 263,15	6 653 460,29

	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmental, climate-related and other management commitments**								
70.9	Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.9.1 - Platba pre ohrozené plemien hospodárskych zvierat (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		220,00	220,00	220,00	220,00	220,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.19 (unit: Dobytčie jednotky)		5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00		27 250,00
TOTAL	Plánovaný výstup		5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00		27 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00		6 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		760 440,00	760 440,00	760 440,00	760 440,00	760 440,00		3 802 200,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ANC (71)	**Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí**								
71.1	Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
71.1.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - horské oblasti (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		127,68	127,68	127,68	127,68	127,68		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.12 (unit: hektár)		445 312,00	445 312,00	445 312,00	445 312,00	445 312,00		2 226 560,00
71.1.2 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami - oblasti s prírodnými obmedzeniami, inými ako horské (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		26,36	26,36	26,36	26,36	26,36		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.12 (unit: hektár)		529 987,00	529 987,00	529 987,00	529 987,00	529 987,00		2 649 935,00
71.1.3 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - Oblasti ovplyvnené inými obmedzeniami špecifickými pre oblasť (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		20,44	20,44	20,44	20,44	20,44		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.12 (unit: hektár)		152 476,00	152 476,00	152 476,00	152 476,00	152 476,00		762 380,00
ASD (72)	**Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek**								
72.1	Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohos-podárskej pôde (TTP)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		84,00	84,00	84,00	84,00	84,00		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								

(Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	O.13 (unit: hektár)		2 215,00	2 215,00	2 215,00	2 215,00	2 215,00		11 075,00
TOTAL	Plánovaný výstup		2 215,00	2 215,00	2 215,00	2 215,00	2 215,00		11 075,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		186 060,00	186 060,00	186 060,00	186 060,00	186 060,00		930 300,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		117 906,25	117 906,25	117 906,25	117 906,25	117 906,25		589 531,25
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
ASD (72)	**Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek**								
72.2	Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
72.2.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		43,20	43,20	43,20	43,20	43,20		
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.13 (unit: hektár)		26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00		132 235,00
TOTAL	Plánovaný výstup		26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00		132 235,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40		5 712 552,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		724 008,90	724 008,90	724 008,90	724 008,90	724 008,90		3 620 044,50
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								

	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.01	Zakladanie agrolesníckeho systému	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.1.1 - Zakladanie agrolesníckeho systému - orná pôda (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 468,00		2 468,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
73.1.2 - Zakladanie agrolesníckeho systému - trvalé trávne porasty (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 498,00		2 498,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.02	Zakladanie líniových vegetačných prvkov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.2.1 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - stromoradie (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		20 130,00		20 130,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
73.2.2 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - vetrolamy (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		35 200,00		35 200,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								

INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.03	Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.3.1 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 869,00		2 869,00				
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.21 (unit: Operácie)								
TOTAL	Plánovaný výstup		6,00		15,00				21,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		86 070,00		200 830,00				286 900,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		54 542,00		127 266,00				181 808,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.04	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.4.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)			5,00	45,00	50,00	50,00	50,00	200,00
73.4.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP) (Finančný nástroj - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			88 757,39	88 757,39	88 757,39	88 757,39	88 757,39	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)			65,00	582,00	647,00	647,00	647,00	2 588,00

INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.05	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.5.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)				10,00	10,00	10,00	10,00	40,00
73.5.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP) (Finančný nástroj - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				88 757,39	88 757,39	88 757,39	88 757,39	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)				137,00	137,00	137,00	137,00	548,00
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.06	Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.6.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				10,00	20,00	20,00	20,00	70,00
TOTAL	Plánovaný výstup				10,00	20,00	20,00	20,00	70,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				4 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	25 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				2 560 000,00	4 333 000,00	4 480 000,00	4 480 000,00	15 853 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.07	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.7.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				350 000,00	350 000,00	350 000,00	375 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				30,00	50,00	70,00	60,00	210,00
TOTAL	Plánovaný výstup				30,00	50,00	70,00	60,00	210,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				10 500 000,00	17 500 000,00	24 500 000,00	22 500 000,00	75 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				6 720 000,00	11 200 000,00	15 470 000,00	14 148 000,00	47 538 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.08	Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.8.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)				10,00	30,00	40,00	20,00	100,00
TOTAL	Plánovaný výstup				10,00	30,00	40,00	20,00	100,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				3 000 000,00	9 000 000,00	12 000 000,00	6 000 000,00	30 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 920 000,00	5 760 000,00	7 470 000,00	3 840 000,00	18 990 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.09	Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.9.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.20 (unit: Operácie)				10,00	8,00	8,00	7,00	33,00
TOTAL	Plánovaný výstup				10,00	8,00	8,00	7,00	33,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				2 500 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	1 750 000,00	8 250 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 547 500,00	1 280 000,00	1 227 500,00	1 120 000,00	5 175 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.10	Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.10.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				3,00	3,00	2,00	2,00	10,00
TOTAL	Plánovaný výstup				3,00	3,00	2,00	2,00	10,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	1 500 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	5 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				907 500,00	960 000,00	640 000,00	640 000,00	3 147 500,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.11	Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**

73.11.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				557 670,00	500 000,00	500 000,00	5 000 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				13,00	10,00	10,00	3,00	36,00
TOTAL	Plánovaný výstup				13,00	10,00	10,00	3,00	36,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				7 250 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	1 500 000,00	18 750 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				4 587 500,00	3 200 000,00	3 147 500,00	960 000,00	11 895 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.12	Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.12.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				3,00	3,00	3,00	3,00	12,00
TOTAL	Plánovaný výstup				3,00	3,00	3,00	3,00	12,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	6 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				960 000,00	960 000,00	960 000,00	855 000,00	3 735 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								

	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.13	Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.13.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				5,00	10,00	10,00	10,00	35,00
TOTAL	Plánovaný výstup				5,00	10,00	10,00	10,00	35,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	7 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				640 000,00	1 280 000,00	1 280 000,00	1 196 000,00	4 396 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								

73.14	Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.14.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				2,00	10,00	18,00	30,00	60,00
TOTAL	Plánovaný výstup				2,00	10,00	18,00	30,00	60,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	2 500 000,00	4 500 000,00	7 500 000,00	15 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				320 000,00	1 547 500,00	2 880 000,00	4 800 000,00	9 547 500,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.15	Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.15.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				2,00	10,00	18,00	10,00	40,00
TOTAL	Plánovaný výstup				2,00	10,00	18,00	10,00	40,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	2 500 000,00	4 500 000,00	2 500 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				320 000,00	1 547 500,00	2 880 000,00	1 600 000,00	6 347 500,00

	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.16	Projekty ozdravných opatrení v lesoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.16.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				10,00	10,00	20,00	10,00	50,00
TOTAL	Plánovaný výstup				10,00	10,00	20,00	10,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				4 000 000,00	4 000 000,00	8 000 000,00	4 000 000,00	20 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				2 560 000,00	2 560 000,00	5 015 000,00	2 560 000,00	12 695 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.17	Projekty pozemkových úprav	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.17.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				359 375,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				32,00	60,00	25,00	25,00	142,00
TOTAL	Plánovaný výstup				32,00	60,00	25,00	25,00	142,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				11 500 000,00	21 000 000,00	8 750 000,00	8 750 000,00	50 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				7 286 500,00	13 293 000,00	5 526 500,00	5 526 500,00	31 632 500,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.18	Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.18.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.23 (unit: Operácie)				20,00	20,00	20,00	20,00	80,00
TOTAL	Plánovaný výstup				20,00	20,00	20,00	20,00	80,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	40 000 000,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				6 400 000,00	6 400 000,00	6 190 000,00	6 400 000,00	25 390 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.19	Investície do biohospodárstva	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.19.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)				5,00	10,00	30,00	30,00	75,00
TOTAL	Plánovaný výstup				5,00	10,00	30,00	30,00	75,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				2 000 000,00	4 000 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	30 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 280 000,00	2 476 000,00	7 680 000,00	7 680 000,00	19 116 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								

	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.20	Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.20.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)					200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.24 (unit: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
TOTAL	Plánovaný výstup					10,00	20,00	20,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)					2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)					1 280 000,00	2 560 000,00	2 476 000,00	6 316 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INVEST (73-74)	**Investments, including investments in irrigation**								
73.21	Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neprodukтívne investície)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.21.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)					200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								

91(2)(a)-SK-64,00%	O.23 (unit: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
TOTAL	Plánovaný výstup					10,00	20,00	20,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)					2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)					1 280 000,00	2 560 000,00	2 476 000,00	6 316 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
INSTAL (75)	**Setting up of young farmers and new farmers and rural business start-up**								
75.1	Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
75.1.1 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.25 (unit: Prijímatelia)			32,00	49,00	81,00	163,00	325,00	650,00
75.1.2 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba a spracovanie (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.25 (unit: Prijímatelia)			16,00	16,00	50,00	81,00	187,00	350,00
RISK (76)	**Nástroje na riadenie rizika**								
76.1	Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
76.1.1 - Priemerná výška sumy preplácaného	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00		

poistného (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.9 (unit: Prijímatelia)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
TOTAL	Plánovaný výstup		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00		40 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00		25 075 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
COOP (77)	**Spolupráca**								
77.1	LEADER	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
77.1.1 - Priemerná suma vyplatená na stratégiu miestneho rozvoja (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.31 (unit: Stratégie)		0,10	5,00	26,00	18,00	14,00	1,90	65,00
TOTAL	Plánovaný výstup		0,10	5,00	26,00	18,00	14,00	1,90	65,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		256 472,00	12 823 582,00	66 682 626,00	46 164 895,00	35 906 029,00	4 872 961,00	166 706 565,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		161 987,00	8 099 375,00	42 116 746,00	29 157 747,00	22 678 248,00	3 077 762,00	105 291 865,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								

	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
COOP (77)	**Spolupráca**								
77.2	Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
77.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.1 (unit: Projekty)				6,00	10,00	20,00	20,00	56,00
TOTAL	Plánovaný výstup				6,00	10,00	20,00	20,00	56,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	2 500 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	14 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				960 000,00	1 600 000,00	3 200 000,00	3 095 000,00	8 855 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
KNOW (78)	**Knowledge exchange and dissemination of information**								
78.1	Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
78.1.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	

(Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.33 (unit: Operácie)			10,00	30,00	40,00	60,00	60,00	200,00
TOTAL	Plánovaný výstup			10,00	30,00	40,00	60,00	60,00	200,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			500 000,00	1 500 000,00	2 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			309 500,00	928 500,00	1 238 000,00	1 857 000,00	1 857 000,00	6 190 000,00
	Out of which for financial instrument (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which for financial instrument (Union Contribution in EUR)								
	Out of which carry-over (Total public Expenditure in EUR)								
	Out of which carry-over (Union contribution in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (applicable to article 95(1) under article 73 and 75) (Total public expenditure in EUR)								
	Out of which needed to reach the minimum financial allocation set out in Annex XII (Union Contribution in EUR)								
KNOW (78)	**Knowledge exchange and dissemination of information**								
78.2	Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
78.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.33 (unit: Operácie)			200,00	400,00	600,00	650,00	650,00	2 500,00
78.2.2 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)								
	O.33 (unit: Prijímatelia)			50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00

7. Riadiaci a koordinačný systém

7.1. Identifikácia riadiacich a koordinačných orgánov + kontrolných orgánov

Authority type	Institution name	EPZF	EPFRV	Meno zodpovednej osoby	Adresa	E-mailová adresa
Iné poverené a sprostredkovateľské orgány, ktoré nie sú stanovené v nariadení, vrátane opisu ich úlohy.	PPA	N	Y	Jozef Kiss	Hraničná 12, 815 26 Bratislava	jozef.kiss@apa.sk
Platobná agentúra	PPA	Y	Y	Jozef Kiss	Hraničná 12, 815 26 Bratislava	jozef.kiss@apa.sk
Koordinácia AKIS vrátane poľnohospodárskeho poradenstva – príslušný koordinačný orgán	MPRV SR	Y	Y	Katarína Mihaľová, generálna riaditeľka sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	katarina.mihalova@land.gov.sk
Komunikačný úradník pre plán SPP (porovnaj článok 43 ods. 2 VN).	MPRV SR	Y	Y	Katarína Mihaľová, generálna riaditeľka sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	katarina.mihalova@land.gov.sk
Príslušný orgán	MPRV SR	Y	Y	Zuzana Nouzovská, generálna tajomníčka služobného úradu MPRV SR	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	zuzana.nouzovska@land.gov.sk
Certifikačný orgán	PricewaterhousCoopers Slovensko, s.r.o.	Y	Y	Silvia Marušincová, riaditeľka	Karadžičova 2, 815 32 Bratislava	silvia.marusincova@pwc.com
Riadiaci orgán	MPRV SR	Y	Y	Katarína Mihaľová, generálna riaditeľka sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	katarina.mihalova@land.gov.sk
Monitorovací výbor	Monitorovací výbor pre SP SPP 2023-2027	Y	Y	Katarína Mihaľová, generálna riaditeľka sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb	MPRV SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	katarina.mihalova@land.gov.sk
Súkromná inšpekčná organizácia	PPA	Y	Y	Jozef Kiss	Hraničná 12, 815 26 Bratislava	jozef.kiss@apa.sk

Stručný opis štruktúry a organizácie príslušného orgánu

Úlohy príslušného orgánu plní Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, konkrétne generálny tajomník služobného úradu prostredníctvom kancelárie generálneho tajomníka služobného úradu a sekcia rozpočtu a financovania, ktorá zodpovedá za určenie a odňatie určenia certifikačného orgánu a zabezpečenie toho, aby bol vždy určený certifikačný orgán.

Príslušný orgán je v zmysle čl. 8 nariadenia EÚ o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky zodpovedný za udeľovanie, preskúmavanie a odnímanie akreditácie platobnej agentúry a vymenovanie certifikačného orgánu uvedeného v článku 12.

Príslušný orgán rozhoduje prostredníctvom formálneho aktu o udelení alebo na základe preskúmania o odňatí akreditácie platobnej agentúry vzhľadom na

preskúmanie akreditačných kritérií, ktoré má prijať Komisia v súlade s článkom 11 vyššie uvedeného nariadenia. Príslušný orgán bezodkladne informuje Komisiu o akreditáciách a odňatiach akreditácie.

7.2. Opis štruktúry monitorovania a podávania správ

Zber dát a ich uchovávanie bude prebiehať na viacerých úrovniach:

Non IACS EAGF:

Povinné ukazovatele pre Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a taktiež zvolené kvantifikované ukazovatele budú evidované v platobnom a informačnom systéme PPA. Dáta od žiadateľov budú získavané prostredníctvom elektronického formulára žiadosti na úrovni intervencií alebo operačných programov podľa požiadaviek a ukazovateľov opísaných v kapitole 5.

Non IACS EAFRD:

Zber údajov bude prebiehať prostredníctvom elektronického formulára, ktorý žiadateľ vyplní na úrovni Žiadosti o podporu a v čase podania prvej ŽoP (Žiadosti o platbu)

Väčšina údajov bude zozbieraná na úrovni Žiadosti o podporu. Zbierané budú ukazovatele „R“ a „O“. R-jedinečný počet žiadateľov, započítaný pri prvej platbe. O ukazovatele sa budú vykazovať na úrovni ŽoP. Zvyšné údaje sa budú sledovať počas doby udržateľnosti cez monitorovacie správy projektu. Údaje budú uchovávané v informačnom systéme.

IACS EAGF a EAFRD

Zber dát a ich úschova bude realizovaná zo žiadostí a systémov IACS, GSAA, CEHZ a AMS.

V strednodobom horizonte sa predpokladá zavedenie nových aplikácií a funkcionalít v oblasti výmeny dát medzi farmárom a platobnou agentúrou a posilnenie monitorovacích systémov.

Údaje sa budú vykazovať za finančný rok **n,** t. j. od 16.10. roku **n-1** do 15.10. roku **n**.

Za spracovanie Výročnej správy o výkonnosti zodpovedá zdieľane platobná agentúra a riadiaci orgán. Platobná agentúra zodpovedá za zostavenie správy a jej predloženie EK, spracováva účtovnú závierku a komunikuje s certifikačným orgánom. Riadiaci orgán zodpovedá za spracovanie hodnotiacej časti správy, zdôvodnenie odchýlok oproti plánovaným ukazovateľom a vypracovanie akčných plánov. Výročná správa o výkonnosti bude predkladaná vo februári nasledujúceho roka.

PPA bude zverejňovať všetky dostupné dáta v zmysle legislatívnych požiadaviek. S cieľom zvýšiť transparentnosť implementácie SPP budú agendové informačné systémy posilnené tak, aby boli dostupné verejnosti v štruktúrovanej forme, v čo najväčšom možnom rozsahu.

7.3. Informácie o systéme kontroly a sankciách

7.3.1 IACS – integrovaný administratívny a kontrolný systém

Používa sa IACS na riadenie a kontrolu intervencií v sektore vinohradníctva a vinárstva, ako je stanovené v hlave III nariadenia (EÚ) .../... [Nariadenie o strategických plánoch SPP]? : **Áno**

Používa sa IACS na riadenie a kontrolu kondicionality? : **Áno**

V článku 65 ods. 4 písm. d) horizontálneho nariadenia sa členským štátom umožňuje vymedziť „poľnohospodársky pozemok“. Uveďte vymedzenie „poľnohospodárskeho pozemku“ vo vašom členskom štáte.

„Poľnohospodársky pozemok“ je súvislá poľnohospodárska plocha v podniku a na ktorej sa pestuje najviac jedna skupina plodín.

Ak sa však v kontexte intervencií podľa nariadenia EÚ 2021/2115 v rámci skupiny plodín vyžaduje osobitné vyhlásenie o využití plochy je „poľnohospodársky pozemok“ súvislá plocha jednej plodiny v podniku; ak nie je uvedené inak, súčasťou je aj plocha nevyhnutne potrebná na obhospodarovanie pestovaných plodín (napr. manipulačné plochy, zberové priestory v poraste, závlahové plochy).

7.3.1.1 Všetky prvky IACS, ako sú uvedené v nariadení [horizontálne nariadenie], sú zriadené a fungujú od 1. januára 2023.
Všetky prvky IACS, ako sú uvedené v nariadení [horizontálne nariadenie], sú zriadené a fungujú od 1. januára 2023. : **Áno**
7.3.1.1.1 Systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS)

Identifikačný systém pre poľnohospodárske pozemky (LPIS)
• pre celú SR bude využívaný jeden LPIS
• 3 ročný cyklus aktualizácie na základe ortozobrazenia v presnosti min. 0,25m
• využíva systém fyzických blokov
• každému dielu pôdneho bloku je automaticky priraďovaný jednoznačný identifikátor
• každý diel nesie informáciu o spôsobe užívania
• MEA(maximum eligible area) je vypočítavaná pre všetky intervencie

7.3.1.1.2 Systém podávania geopriestorových žiadostí a žiadostí na zvieratá (GSA)

Systém geopriestorových žiadostí (GSA) a systém žiadostí podľa zvierat (GSA)
• pre celú SR a pre všetky IACS intervencie je využívané jedno GSAA
• logovanie do systému sa realizuje podľa rôznej úrovne prístupu
• dostupné sú najnovšie ortozobrazenia v rámci cyklu, satelitné snímky a snímky misie Sentinel 2
• v aplikácii sú predpripravené formuláre na základe predchádzajúceho roku jednotnej žiadosti a aktuálneho stavu LPIS
• žiadateľovi sú k dispozícii upozornenia a nápovede pre korektné vyplnenie žiadosti
• príjemca si môže stiahnuť a vytlačiť svoju žiadosť v PDF a xls. forme
• aplikácia zaznamenáva a vizualizuje vykonané priestorové zmeny a zmeny deklarácie
• je možné vizualizovať historické okamihy (jednotlivé podania, zmena LPIS, vznik duplicitnej žiadosti

7.3.1.1.3 Uplatňujete automatický systém žiadostí [v zmysle článku 65 ods. 4 písm. f)] horizontálneho nariadenia?
Pri intervenciách na plochu? : **Nie**
Pri intervenciách na zvieratá? : **Áno**
7.3.1.1.4 Systém monitorovania plôch

Systém monitorovania plôch (AMS) bude implementovaný v súlade s minimálnymi požiadavkami vyplývajúcimi z vykonávacieho nariadenia Komisie.

7.3.1.1.6 Prípadne systém na identifikáciu a registráciu platobných nárokov
Sú splnené požiadavky uvedené v článku 71 horizontálneho nariadenia? : **Áno**
7.3.1.1.7 Systém na identifikáciu a registráciu zvierat v zmysle článku 65 ods. 4 písm. c) [článok 66 ods. 1 písm. g) horizontálneho nariadenia]
Máte systém na identifikáciu a registráciu zvierat uvedený v článku 66 ods. 1 písm. g) horizontálneho nariadenia? : **Áno**
systém na identifikáciu a registráciu zvierat hovädzieho dobytka ustanovený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 : **Áno**
systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz ustanovený nariadením Rady (ES) č. 21/2004 : **Áno**
systém na identifikáciu a registráciu ošípaných ustanovený smernicou Rady 2008/71/ES : **Áno**
7.3.2 Mimo IACS
7.3.2.1 Stručný opis systému sankcií v súvislosti s intervenciami mimo IACS v súlade so zásadami účinnosti, primeranosti a odrádzajúceho účinku
EPZF mimo IACS

Sektorové intervencie
V sektore ovocia a zeleniny platobná agentúra uplatní sankcie:
1. ak sa zistí, že krátená suma podpory ohľadom operačného programu organizácií výrobcov je väčšia ako suma - 3 % zo žiadanej sumy podpory. Tento výpočet sankcie bude implementovaný v samotnom protokole o výpočte pomoci a v samotných postupoch pri administratívnej kontrole;

2. ak sa zistí, že organizácia výrobcov alebo združenie organizácia výrobcov spáchali podvod v súvislosti s pomocou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia delegovaného nariadenia k sektorovým intervenciám, platobná agentúra navrhne zrušenie uznania takejto organizácie alebo združenia; PPA vylúči dotknuté akcie z udeľovania podpory v rámci príslušného operačného programu a vymôže celú sumu pomoci, ktorá už bola v súvislosti s takýmito akciami vyplatená;
3. na základe prvostupňových kontrol týkajúcich sa stiahnutí z trhu;
4. vyplývajúce z nedodržiavania kritérií na získanie uznania.

V kontrolných postupoch administratívnej kontroly je vypracovaný postup pre identifikáciu umelo vytvorených podmienok pre získanie pomoci a aj postup v prípade vyšetrovania zo strany vnútroštátneho orgánu v súvislosti s obvinením z podvodu týkajúceho sa pomoci, až do času kým nie je o obvinení rozhodnuté.

V sektore vinohradníctva a vinárstva:

1. žiadateľ je povinný v priebehu troch rokov od 1. januára roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom mu bola poskytnutá platba, dodržiavať určité podmienky kondicionality, ktoré pozostávajú z povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia a udržiavania poľnohospodárskej pôdy v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave. Ak sa preukáže, že tieto podmienky neboli splnené, žiadateľovi je uložená povinnosť vyplatené finančné prostriedky vrátiť, alebo vypočítaná príslušná percentuálna sankcia.
2. žiadateľ je povinný vrátiť finančné prostriedky v prípade, ak mu boli vyplatené za realizáciu čiastkovej operácie, ale celková operácia nebola dokončená.

V sektore včelárstva:

V prípade zistenia porušenia legislatívy, podvodu alebo vážneho zanedbania, za ktoré sú zodpovední príjemcovia pomoci, vrátia neoprávnené platby.

EPFRV mimo IACS

Projektové intervencie

Nastavenie a uplatňovanie sankcií bude v programovom období 2023 – 2027 vychádzať z tzv. katalógu sankcií platnom v programovom období 2014-2022, tzn. že sankcie za porušenie pravidiel poskytnutia nenávratnej finančnej pomoci budú presne odstupňované podľa závažnosti zistenia. Závažnosť a prislúchajúca sankcia je presne špecifikovaná popisom pochybenia v sankčnom katalógu.

Sankcie sú zatriedené do 3 kategórií nasledovne:

1. Sankcie za porušenie pravidiel a postupov vo verejnom obstarávaní, a to pre zákazky vyhlásené podľa zákona o verejnom obstarávaní.

2. Sankcie za porušenie pravidiel a postupov obstarávania týkajúce sa obstarávania tovarov, stavebných prác a služieb.

Sankcie z porušenia pravidiel vo vyššie uvedených dvoch kategóriách sú v rozsahu 5%, 10%, 25% a 100%.

3. Sankcie za porušenie vybraných povinností vyplývajúce zo zmluvy o nenávratnej finančnej pomoci.

Sankcie z porušenia pravidiel podľa tejto kategórie sú v rozsahu od 0,05% do 100%..

Z preventívneho a odstrašujúceho účinku bude ponechaná možnosť vylúčenia žiadateľa z možnosti uchádzať sa o nenávratnú finančnú pomoc na určité obdobie v prípade presne špecifikovaných porušení pravidiel poskytovania nenávratnej finančnej pomoci alebo v prípade uvádzania nepravdivých údajov za účelom získania nenávratnej finančnej pomoci.

7.3.2.2 Brief description of the control system for non-IACS (control methods, cross-checks, durability of investments and related ex-post checks, etc)

EPZF mimo IACS

Sektorové intervencie

V rámci sektorových intervencií budú vykonávané administratívne kontroly, krížové kontroly, kontroly na mieste vykonávané PPA a kontroly na mieste vykonávané externými inštitúciami na zá-klade zmlúv o delegovaných činnostiach.

Sektor ovocia a zeleniny:

1. administratívne kontroly žiadosti o uznanie organizácií výrobcov, schválenia operačného pro-gramu a jeho zmeny, o poskytnutí čiastkovej a následnej platby

Všetky záznamy o admin. kontrolách na princípe kontroly štyroch očí budú zaznamenané v informačnom systéme a predovšetkým v predmetnom protokole. V protokole budú uvedené všetky povinné náležitosti na základe európskych a slovenských predpisov. Administratívne kontroly žiadostí o poskytnutie pomoci zahŕňajú overenie výročnej správy o vykonávaní operačného progra-mu zaslanej spolu so žiadosťou o poskytnutie pomoci, hodnoty predávanej výroby, príspevkov do operačného fondu a vzniknutých výdavkov, overenie presnej korelácie nárokovaných výdavkov s dodanými výrobkami a poskytnutými službami; overenie súladu uskutočnených opatrení s opatreniami zahrnutými v schválenom operačnom programe a dodržiavania uložených finančných alebo iných stropov a maximálnych súm.

2. delegované činnosti na iné orgány v rezorte pôdohospodárstva:

a) v prípade sťahovania výrobkov z trhu - kontroly zhody s obchodnými normami ovocia a zeleniny vykonáva Štátna veterinárna a potravinová správa SR;

b) overenie realizácií opatrení operačného programu tykajúcich sa zlepšenia kvality výrobkov vykonáva Štátna veterinárna a potravinová správa SR.

3. krížové kontroly s programami rozvoja vidieka, štátnej pomoci a propagačnými programami

Krížová kontrola bude vykonávaná na základe podkladov príslušných odborných útvarov podľa žiadosti o informáciu, kde sú uvedené všetky organizácie výrobcov vykonávajúce svoj operačný program a taktiež ich členovia s identifikačnými údajmi. Predložené podklady od odborných útvarov budú obsahovať zoznamy všetkých non IACS intervencií a propagačné programy, vyplatenú štátnu pomoc organizácií výrobcov a ich členov. Na základe týchto podkladov sa overí, či žiadateľ neprijal žiadne duplicitné finančné zdroje EÚ alebo vnútroštátne finančné zdroje. Záznamom o tejto krížovej kontrole na princípe štyroch očí bude protokol, kde budú uvedené aj všetky overené výdavky žiadosti o následnú platbu OV.

4. Kontroly na mieste

Kontroly na mieste budú vykonávané pred vyplatením žiadateľa, a v súlade s požiadavkou, po preštudovaní adekvátnych príloh predložených administrátorom žiadosti. Medzi prílohy s ktorými sa každý kontrolór oboznámi pred vykonaním kontroly na mieste (v rámci opatrenia financovanie OP) partia: operačný program príslušnej OV, zoznam výdavkov- podľa opatrení, žiadosť o následnú platbu. Následne bude vykonaná kontrola na mieste, ktorá začína v sídle spoločnosti respektíve v sídle, v ktorom má daná OV vedené účtovníctvo pre celú OV.

Pri uznávaní OV, NOV (národná organizácia výrobcov) alebo ZOV (združenie organizácie výrobcov) budú KS preverované základné podmienky, ktoré musí žiadateľ splniť aby mohol danú OV založiť, súlad zistených skutočností na mieste s operačným programom predloženým pri podaní žiadosti. KS bude preverovať poľnohospodárske plochy, poľnohospodársku činnosť, produkciu a VMP žiadateľa v rámci predchádzajúcich 3 rokov s cieľom preverenia či neboli vytvorené umelé podmienky zo strany žiadateľa.

Pri schvaľovaní OP KS bude preverovať základné podmienky pre fungovanie OV, produkciu, fungovanie a VMP danej OV, primeranosť a realizovateľnosť OP vzhľadom na zistený stav OV. KS preveruje merateľnosť a primeranosť daných cieľov v OP.

Pri Financovaní OV sa bude najskôr vykonávať účtovná a evidenčná kontrola v sídle OV, preverovať základné podmienky pre fungovanie OV, produkcia a dosiahnuté VMM, operačný fond a spôsob financovania, hlasovacie práva členov, fungovanie a prispievanie členov do OV. KS po kontrole účtovníctva, overí dané opatrenia na mieste v sídle členov OV, preverí obstaranie, využi-tie a prínos daného opatrenia v rámci fungovania člena, resp. OV. Krížovou kontrolou u členov preverí správnosť a úplnosť údajov uvedených v žiadosti o následnú platbu a taktiež preverí či neboli žiadateľom vytvorené umelé podmienky.

Sektor včelárstva:

V rámci sektorovej intervencie, časť včelárstvo sa budú vykonávať kontroly na overenie splnenia podmienok na poskytnutie finančných prostriedkov. Tieto kontroly pozostávajú zo 100%-nej administratívnej kontroly u všetkých schválených žiadateľov o pomoc a z kontrol na mieste. Predmetom kontroly na mieste je overenie správneho vykonávania opatrení zahrnutých do včelárskeho programu, predovšetkým opatrení týkajúcich sa investícií a služieb ako aj toho, či skutočne vzniknuté náklady zodpovedajú finančnej podpore, o ktorú sa žiada.

Kontroly na mieste budú vykonávané minimálne pri 5 % konečných prijímateľov pomoci, ktorí podali svoje žiadosti cez schváleného žiadateľa. Vzorka na kontrolu sa vyberie rizikovou analýzou a náhodným výberom. V prípade potreby budú vykonávané neohlásené kontroly na mieste pre overenie splnenia podmienok aj v priebehu podporného obdobia.

Kontroly na mieste sa môžu nahradiť alternatívnymi kontrolami prostredníctvom vyžiadaných fotografií, videohovorov alebo akýchkoľvek iných prostriedkov, ktoré by mohli slúžiť na podporu pri overovaní správneho vykonávania intervencie.

Prostredníctvom krížovej kontroly sa zabezpečí aby nedochádzalo k dvojitému financovaniu.

Sektor vinohradníctva a vinárstva:

1. administratívne kontroly žiadosti

V rámci sektorovej intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva sa budú vykonávať kontroly na overenie splnenia podmienok na poskytnutie podpory u 100 % žiadateľov. Administratívne kontroly budú vykonávané pri schvaľovaní žiadostí, ako aj po realizácii viacročných opatrení, po prijatí žiadostí o vyplatenie podpory.

2. delegované činnosti na iné orgány v rezorte pôdohospodárstva:

Kontroly na mieste sa týkajú 100 % žiadostí o podporu a budú sa vykonávať pred schválením žia-dosti a pred vyplatením podpory. Kontroly bude vykonávať delegovaná inštitúcia – Ústredný kon-trolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave, ktorý pri kontrole na mieste odborne po-súdi podanú žiadosť a pred vyplatením podpory aj realizáciu a ukončenie opatrenia v súlade so schválenou žiadosťou.

3. krížové kontroly s inými intervenciami a schémami štátnej pomoci

Krížová kontrola sa bude vykonávať na základe vzájomnej výmeny informácií o realizovaných podporných schémach ako aj o konkrétnych podporených operáciách realizovaných jednotlivými žiadateľmi. Na krížovú kontrolu sa budú využívať aj externé informačné zdroje, napríklad www.crz.gov.sk. www. crp.gov.sk. Pri opatreniach v sektore vína sa overí, či žiadateľ neprijal žiadne duplicitné finančné zdroje EÚ alebo SR.

4. kontrola na mieste - PPA:

Kontroly na mieste sa týkajú 100 % žiadostí o podporu a budú sa vykonávať pred schválením žiadosti a pred vyplatením podpory. Kontroly bude vykonávať platobná agentúra a pri kontrole na mieste preverí, či žiadatelia splnili všetky podmienky a či podporované operácie aj skutočne zrealizovali v zmysle schválených žiadostí.

5. kontrola plnenia podmienok kondicionality – žiadatelia v rámci intervencií: odrodová konverzia vinohradov vrátane vyklčovania, relokácia vinohradov, zlepšenie agrotechniky vinohradov, predo-všetkým zavedenie postupov vedúcich k udržateľnej produkcii, budú povinní v priebehu troch rokov od 1. januára roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom mu bola poskytnutá plat-ba, dodržiavať pravidlá kondicionality, ktoré pozostávajú z povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia a udržiavania poľnohospodárskej pôdy v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave. Kontrola dodržania podmienok kondicionality sa bude kontrolovať pravidelne 2x do mesiaca v IS IACS.

EPFRV mimo IACS

Administratívne kontroly

Administratívne kontroly projektových podpôr budú vykonávané v rámci hodnotenia projektov, zmenového konania a v rámci administratívnej finančnej kontroly žiadosti o platbu. Všetky administratívne kontroly budú vykonávané na princípe 4 očí. Predmetom administratívnej kontroly bude každá žiadosť o NFP/žiadosť o platbu.

1. administratívna kontrola pri hodnotení projektov:

Kontroly sa budú vykonávať na overenie splnenia podmienok na poskytnutie podpory u 100 % žiadateľov pri schvaľovaní žiadostí o NFP vrátane prípadného overenia splnenia podmienok VO/O.

2. administratívna kontrola v rámci zmenového konania:

V prípade, že predmetom zmenového konania budú aj podmienky oprávnenosti resp. plnenie podmienok VO/O bude v rámci tohto konania vykonaná administratívna kontrola s cieľom overenia splnenia príslušných podmienok.

3. administratívna finančná kontrola žiadosti o platbu:

Kontroly sa budú vykonávať na overenie nárokovateľnosti refundácie investovaných finančných prostriedkov v rámci projektu za cieľom overenia splnenia podmienok na poskytnutie podpory a dodržania zmluvných podmienok. Predmetom kontroly budú všetky žiadosti o platbu.

Finančné kontroly na mieste:

Výkon kontroly bude realizovaný na základe požiadavky, po preštudovaní adekvátnych príloh predložených administrátorom žiadosti. Kontrolné skupiny (ďalej len "KS") pre výkon finančnej kontroly na mieste budú zostavované po predchádzajúcej analýze možného konfliktu záujmov a za dodržania pravidiel rotácie a princípu 4 očí. Pri investičných projektoch budú na kontrolu využívané aj údaje z bezpilotných lietadiel resp. dronov UVA/UAS.

Finančnou kontrolou na mieste (ďalej len „FKnM") je podľa § 9 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon") orgán verejnej správy oprávnený overovať finančnú operáciu alebo jej časť v rámci ktorej získava dôkazy, preveruje a zisťuje skutočnosti, ktoré považuje za potrebné na účely overenia jej súladu najmä s osobitnými predpismi alebo medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy, rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov, vnútornými predpismi alebo inými podmienkami poskytnutia verejných financií.

FKnM vykonávajú aspoň dvaja zamestnanci orgánu verejnej správy, členovia kontrolnej skupiny na základe písomného poverenia vydaného štatutárnym orgánom orgánu verejnej správy alebo ním písomne splnomocneným vedúcim zamestnancom.

Na vykonávanie FKnM sa použijú ustanovenia základných pravidiel finančnej kontroly.

Oprávnená osoba pri vykonávaní FKnM je podľa § 20 zákona oprávnená okrem iného vyžadovať a odoberať od povinnej osoby alebo od osoby, ktorá je vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti dodávateľom výkonov, tovarov, prác alebo služieb, alebo akejkoľvek inej osoby, ktorá má informácie, doklady alebo iné podklady, ktoré sú potrebné na výkon finančnej kontroly, ak ich poskytnutiu nebráni osobitný predpis (ďalej len "tretia osoba) v určenej lehote originály alebo úradne osvedčené kópie dokladov, písomnosti, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky, ich výpisov, výstupov, vyjadrenia, informácie, dokumenty a iné podklady súvisiace s finančnou kontrolou namieste a vyhotovovať si ich kópie a nakladať s nimi, vyžadovať od povinnej osoby alebo od tretej osoby súčinnosť v rozsahu oprávnení podľa zákona.

Zákon upravuje v § 22 postup pri zistených nedostatkoch z FKnM. Oprávnená osoba vypracuje návrh čiastkovej správy alebo návrh správy a čiastkovú správu alebo správu. Ak sa vykonáva administratívna finančná kontrola aj FKnM tej istej finančnej operácie alebo jej časti, je možné vypracovať spoločný návrh čiastkovej správy alebo spoločný návrh správy a spoločná čiastková správa alebo spoločná správa z administratívnej finančnej kontroly a FKnM.

FKnM je skončená dňom zaslania správy povinnej osobe. Zaslaním čiastkovej správy je skončená tá časť FKnM, ktorej sa čiastková správa týka. Ak je FKnM zastavená z dôvodov hodných osobitného zreteľa, FKnM je skončená vyhotovením záznamu s uvedením dôvodov je zastavenia. Oprávnená osoba bezodkladne zašle záznam povinnej osobe; to neplatí, ak povinná osoba zanikla.

Pri výkone FKnM je nevyhnutné poskytnutie všetkých potrebných informácií, najmä o postupoch a všetkých kontrolách vykonávaných v súvislosti s operáciami vybranými na financovanie pre platobnú agentúru pred schválením platieb.

Aplikácia, ktorá bude vyhotovená a dostupná na Webovej stránke PPA zároveň žiadateľa upozorní na podmienky, ktoré musí v rámci plniť a na chyby, ktorých by sa mohol v prípade nesprávnej deklarácie dopustiť. Je tým tam zaistená predbežná kontrola podávanej žiadosti o danú intervenciu.

V prípade zabránenia FKnM, kedy nebude možné overiť žiadnu podmienku alebo žiadateľ nebude spolupracovať, neumožní výkon príp. bude ohrozovať na zdraví či na živote kontrolujúceho pracovníka, potom sa kontrola nevykoná s označením, že došlo k zabráneniu kontroly.

V prípade nesúčinnosti žiadateľa pri FKnM, kedy nebude možné overiť jednu alebo viac podmienok, takáto podmienka bude považovaná za nesplnenú.

Žiadateľ bude s výsledkami FKnM oboznámený vo forme návrhu Správy z FKnM podľa § 22 ods. 1 zákona, ktorý bude žiadateľovi zaslaný v elektronickej alebo listinnej podobe, prípadne môže byť odovzdaný aj osobne.

Žiadateľ bude mať právo proti Návrhu Správy z FKnM podať námietky k zisteným nedostatkom,

s ktorými sa kontrolná skupina vysporiada v samotnej správe z FKnM. Zákonným postupom je zaistené právo žiadateľa sa vyjadriť k výsledkom kontroly na mieste.

Ústredie PPA vykoná supervíziu na mieste (kontrolu kvality FKnM) na úrovni minimálne 2 % minimálnej miery kontrol a supervíziu Správy z FKnM.

Ústredie PPA určuje podľa zásady rotácie, vyhodnocovania určených kritérii (napr. pravidelným zisťovaním a identifikovaním konfliktu záujmov) kontrolné skupiny na jednotlivý výkon FKnM. Kontrolujúcemu pracovníkovi, ktorý vykonáva FKnM, budú príslušné informácie poskytnuté pred začatím kontroly na mieste

FKnM sa vykonáva ohlásená, v prípade potreby neohlásená. V prípade výberu viacerých intervencií

k FKnM u jedného žiadateľa bude v prípade potreby koordinovaný súbeh týchto kontrol v jednom termíne. FKnM bude možné oznámiť, avšak tak, aby nebol účel kontroly ohrozený. Kontrolná skupina ohlási prijímateľovi FKnM najmenej tri pracovné dni vopred zaslaním Oznámenia o vykonaní FKnM. Ak je už žiadateľovi oznámený úmysel vykonať FKnM, tak v prípadoch nesúladu, nebude možné späťvzatie žiadosti alebo zmenu žiadosti povoliť v predmete ktorých sa nesúlad týka.

Pre programové obdobie 2023-2027 bude obdobné nastavenie a uplatňovanie sankcií ako tomu bolo v období 2014-2020, t. j. sankcie budú stanovené pre žiadateľov úplne transparentne.

FKnM

Celková miera vykonávaných FKnM sa bude líšiť podľa jednotlivých intervencií a bude zohľadňovať aj princíp náhodnej a rizikovej vzorky tak, aby bol zabezpečený reprezentatívny

a adekvátny rozsah kontrol. FKnM budú vykonávané v súlade s platnými európskymi i národnými predpismi. Podmienky oprávnenosti, záväzky a ďalšie podmienky budú overované metódou fyzickej kontroly na mieste. Zároveň bude na overenie plnenia podmienok spôsobilosti, záväzkov a ďalších podmienok využívaný princíp výkonu viacerých návštev na mieste a dodatočných kontrol v priebehu roka, pokiaľ nebude možné všetko overiť počas jednej návštevy. V odôvodnených prípadoch bude na základe zmluvy o delegovaných kompetenciách využívaný princíp delegovania kontrol na mieste na štátne inštitúcie zriadené zákonom zaisťujúce zo zákona výkon najvyššej štátnej moci v špecifických oblastiach poľnohospodárskeho rezortu, ďalej špecializované akreditované subjekty v oblasti stavebníctva, nákupu strojov a príslušných technológii, oprávnenej technickej vybavenosti žiadateľa, prípadne služby výskumných vedeckých inštitúcií. Plnenie všetkých platných podmienok stanovených právnymi predpismi bude kontrolované podľa sústavy overiteľných ukazovateľov, ktoré budú určené PPA alebo delegovaným subjektom, t. j. pre výkon FKnM budú stanovené jednotné metodiky resp. manuály k výkonu FKnM pre jednoznačné postupy kontrolnej skupiny pri vyhodnocovaní správnosti a oprávnenosti transakcií realizovaných prijímateľom v priebehu realizácie operácie.

PPA bude evidovať dôvody pre výber každého žiadateľa pre FKnM. Kontrolujúcemu pracovníkovi, ktorý vykonáva kontrolu na mieste, budú príslušné informácie poskytnuté pred začatím FKnM. Plnenie všetkých platných podmienok stanovených právnymi predpismi bude kontrolované podľa sústavy overiteľných ukazovateľov, ktoré budú určené PPA alebo delegovaným subjektom.

7.3.2.3 Pravidlá verejného obstarávania?

Stručné vysvetlenie toho, ako sa dodržiava súlad s pravidlami verejného obstarávania.

Proces verejného obstarávania/obstarávania bude realizovaný v súlade s platnou vnútroštátnou legislatívou a bude usmernený metodickou dokumentáciou, zverejnenou na stránke poskytovateľa. V rámci metodickej dokumentácie budú pre zjednodušenie uvedené postupy obstarávania. V zmysle digitalizačnej stratégie poskytovateľa bude použitý IT nástroj, prostredníctvom ktorého bude prebiehať celý proces obstarávania.

Pri použití zjednodušeného vykazovania nákladov vo forme jednotkových cien, paušálnych sadzieb nebude potrebné uskutočňovať obstarávanie.

Pre overenie prípadného porušenia podmienok verejného obstarávania/obstarávania, posúdenie prípadného konfliktu záujmov bude zavedený IT nástroj, ktorý by mal pomôcť s identifikáciou podozrení na porušenia.

Pri nedodržaní pravidiel týkajúcich sa verejného obstarávania, PPA zabezpečí, aby sa výška tej časti pomoci, ktorá sa nemá vyplatiť alebo sa má odňať, určila na základe závažnosti nedodržania pravidiel a v súlade so zásadou proporcionality. PPA zabezpečí, aby zákonnosť a správnosť transakcie bola dotknutá len do tej výšky, v ktorej sa časť pomoci nemá vyplatiť alebo sa má odňať.

PPA bude používať nástroj na hĺbkovú analýzu údajov na posúdenie rizík, ktoré predstavujú projekty, prijímatelia, dodávatelia a zmluvy, v snahe zabezpečiť minimálne administratívne zaťaženie a účinnú ochranu finančných záujmov Únie. Uvedený nástroj na hĺbkovú analýzu údajov sa môže použiť aj s cieľom zabrániť obchádzaniu pravidiel uvedených v príslušných nariadeniach.

7.4. Kondicionalita

7.4.1 Systém kontroly v súvislosti s kondicionalitou

7.4.1.1 Opis systému kontroly v súvislosti s kondicionalitou

Systém kondicionality nadväzuje na predchádzajúci systém krížového plnenia realizovaný v predošlom programovom období a obsahuje základné normy týkajúce sa životného prostredia, zmeny klímy, verejného zdravia, platných pracovných podmienok a podmienok zamestnávania, zdravia zvierat a rastlín a dobrých životných podmienok zvierat a pravidlá sociálnej kondicionality v oblasti zamestnanosti a zdravia a bezpečnosti práce. Podmienky jednotlivých noriem GAEC zohľadňujú o. i. osobitosti krajiny, klimatické a pôdne podmienky a vhodnú agrotechnickú prax. Súčasťou kondicionality sú aj podmienky SMR stanovené na základe smerníc a nariadení Európskeho parlamentu a Rady uvedených v prílohe 3 nariadenia EÚ o Strategických plánoch SPP. Novou kontrolovanou zložkou bude dodržiavanie podmienok v oblasti zamestnanosti, zdravia a bezpečnosti práce. Administratívna sankcia za zistené porušenie podmienok kondicionality bude uplatnená v kalendárnom roku zistenia porušenia a jej výška bude stanovená tak, aby bola primeraná a aby mala odrádzajúci účinok. Systém obsahuje aj sledovanie opakovania tých istých porušení na zohľadnenie prísnejšej administratívnej sankcie resp. prehodnotenie nedbanlivostného porušenia na úmyselné v zmysle požiadaviek platnej legislatívy.

Systém administratívnych kontrol, bude nastavený v závislosti od podmienok kondicionality.

To, čo nie je možné s istotou skontrolovať administratívne napr. pomocou relevantných dokladov od žiadateľa, bude skontrolované doplnkovo formou kontroly na mieste, prípadne systému monitorovania plôch.

7.4.1.2 Typy kontrol

SMR/GAEC	Typy kontrol
GAEC01 - Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.	Systém monitorovania plôch, Kontrola na mieste
GAEC02 - Ochrana mokradí a rašelinísk	Kontrola na mieste, Systém monitorovania plôch
GAEC03 - Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín	Kontrola na mieste, Systém monitorovania plôch
GAEC04 - Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov	Kontrola na mieste
GAEC05 - Riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov	Kontrola na mieste
GAEC06 - Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu	Kontrola na mieste, Systém monitorovania plôch
GAEC07 - Striedanie plodín na ornej pôde, okrem plodín pestovaných pod vodou	Kontrola na mieste
GAEC08 - Minimálny podiel poľnohospodárskej plochy vyčlenenej na neproduktívne plochy alebo prvky. Minimálny podiel aspoň 4 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom. Ak sa poľnohospodár zaviaže vyčleniť aspoň 7 % svojej ornej pôdy na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom v rámci posilnenej ekoschémy v súlade s článkom 28 ods. 5a, je podiel, ktorý sa má určiť na dodržanie tejto normy GAEC, obmedzený na 3 %. Minimálny podiel najmenej 7 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku, ak zahŕňa aj medziplodiny alebo plodiny, ktoré viažu dusík, pestované bez použitia prípravkov na ochranu rastlín, z čoho 3 % predstavuje pôda ležiaca úhorom alebo neproduktívne prvky. Pre medziplodiny by členské štáty mali použiť váhový koeficient 0,3. Zachovanie krajinných prvkov. Zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia. Prípadné opatrenia na zabránenie šírenia inváznych rastlinných druhov	Kontrola na mieste
GAEC09 - Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000	Kontrola na mieste
SMR01 - Directive 2000/60/EC of 23 October 2000 of the European Parliament and of the Council establishing a framework for Community action in the field of water policy: Article 11(3), point (e), and point (h), as regards mandatory requirements to control diffuse sources of pollution by phosphates	Kontrola na mieste
SMR02 - Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources: Articles 4 and 5	Kontrola na mieste
SMR03 - Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds: Article 3(1), Article 3(2), point (b), Article 4(1), (2) and (4)	Kontrola na mieste
SMR04 - Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild flora and fauna: Article 6(1) and (2)	Kontrola na mieste
SMR05 - Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, laying down procedures in matters of food safety: Articles 14 and 15, Article 17(1) and Articles 18, 19 and 20	Kontrola na mieste
SMR06 - Council Directive 96/22/EC of 29 April 1996 concerning the prohibition on the use in stockfarming of certain substances having a hormonal or thyrostatic action and beta-agonists, and repealing Directives 81/602/EEC, 88/146/EEC and 88/299/EEC: Article 3, points (a), (b), (d) and (e), and Articles 4, 5 and 7	Kontrola na mieste

SMR07 - Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 concerning the placing of plant protection products on the market and repealing Council Directives 79/117/EEC and 91/414/EEC: Article 55, first and second sentence	Kontrola na mieste
SMR08 - Directive 2009/128/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for Community action to achieve the sustainable use of pesticides: Article 5(2) and Article 8(1) to (5); Article 12 with regard to restrictions on the use of pesticides in protected areas defined on the basis of Directive 2000/60/EC and Natura 2000 legislation; Article 13(1) and (3) on handling and storage of pesticides and disposal of remnants	Kontrola na mieste
SMR09 - Council Directive 2008/119/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves: Articles 3 and 4	Kontrola na mieste
SMR10 - Council Directive 2008/120/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of pigs: Articles 3 and 4	Kontrola na mieste
SMR11 - Council Directive 98/58/EC of 20 July 1998 concerning the protection of animals kept for farming purposes: Article 4	Kontrola na mieste

7.4.2 Systém sankcií v súvislosti s kondicionalitou

7.4.2.1 Opis systému sankcií v súvislosti s kondicionalitou

Systém sankcií bude stanovený legislatívou SR.

7.4.2.2 Definition and application of ‘reoccurrence’ (calculation and time span covered):

Systém sankcií bude stanovený legislatívou SR.

7.4.2.3 Definition and application of ‘intentionality’

Systém sankcií bude stanovený legislatívou SR.

7.4.3 Indication of the application of a simplified control system for small farmers

Neuplatňuje sa.

7.4.4 Competent control bodies responsible for the checks of conditionality practices, statutory management requirements

Príslušné kontrolné orgány zodpovedné za kontroly postupov kondicionality sú Pôdohospodárska platobná agentúra, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, Štátna veterinárna a potravinová správa.

V systéme IACS bude kondicionalita kontrolovaná systémom administratívnych kontrol pre 100% žiadateľov, pre tie podmienky kondicionality, ktoré sú kontrolovateľné administratívne.

Kontrola podmienok kondicionality bude kontrolovaná aj formou kontroly na mieste na vzorke žiadateľov. Veľkosť vzorky bude stanovená legislatívou. Výsledky kontrol budú v systéme IACS resp. moduloch IACS určených na administrovanie kontrol evidované a administrované formou správ z kontroly, v rámci ktorých bude možné vyhodnotiť plnenie podmienok kondicionality v zmysle požiadaviek platnej legislatívy.

Pre podmienky, kde to bude aplikovateľné, bude postupne zavedená aj kontrola plošným monitoringom.

Na základe všetkých typov kontrol budú v prípade zistených porušení podmienok administrované sankcie u žiadateľov so zisteným porušením podmienok kondicionality v zmysle požiadaviek plat-nej legislatívy.

SMR/GAEC	Názov platobnej agentúry	Názov kontrolného orgánu	Meno osoby zodpovednej za kontrolu	Adresa	E-mailová adresa
SMR01	PPA	PPA	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky - Štefánia Buschbacher, Ing.	Matúškova 21, 833 16 Bratislava	Stefania.Buschbacher@uksup.sk
GAEC05	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC04	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC02	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC09	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
SMR02	PPA	PPA	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky - Štefánia Buschbacher, Ing.	Matúškova 21, 833 16 Bratislava	Stefania.Buschbacher@uksup.sk
SMR03	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
SMR04	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
SMR05	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
SMR07	PPA	PPA	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky - Štefánia Buschbacher, Ing.	Matúškova 21, 833 16 Bratislava	Stefania.Buschbacher@uksup.sk

SMR10	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
GAEC07	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
SMR11	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
GAEC01	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
SMR06	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
SMR08	PPA	PPA	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky - Štefánia Buschbacher, Ing.	Matúškova 21, 833 16 Bratislava	Stefania.Buschbacher@uksup.sk
SMR09	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
GAEC03	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC06	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC08	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk

7.5 Sociálna kondicionalita

7.5.1 Opis systému kontroly v súvislosti so sociálnou kondicionalitou

Sociálna kondicionalita sa bude uplatňovať od r. 2025.

7.5.2 Opis systému sankcií v súvislosti so sociálnou kondicionalitou

Sociálna kondicionalita sa bude uplatňovať od r. 2025.

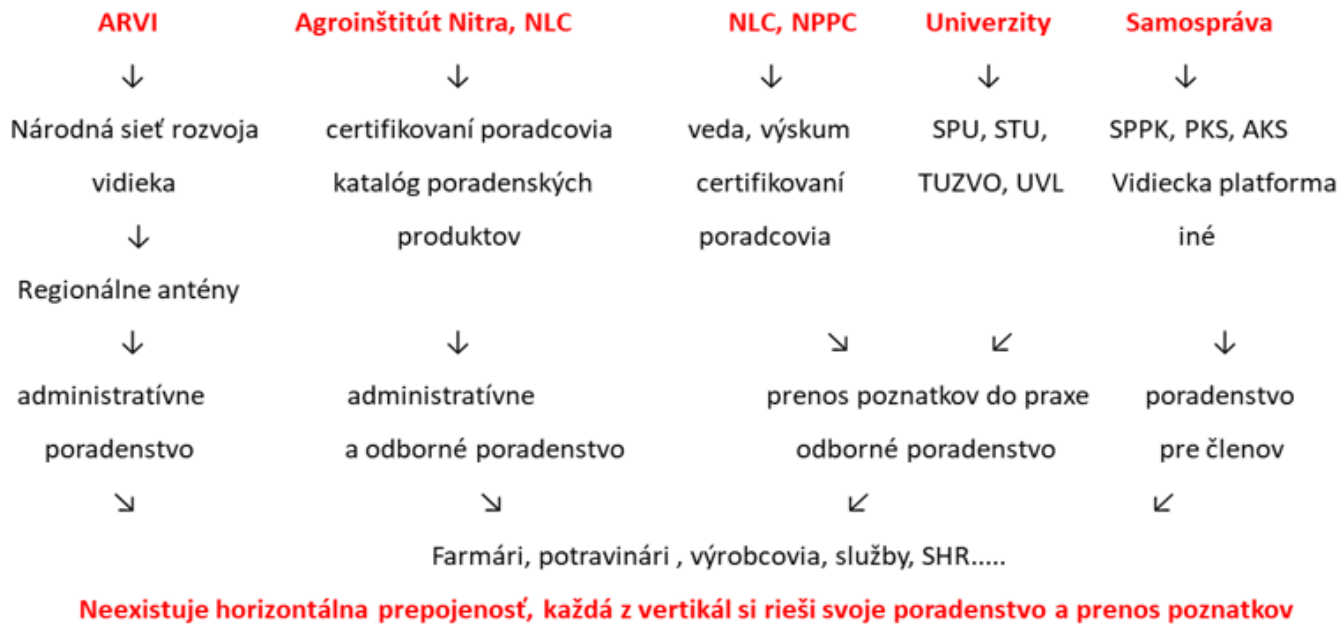
8 Modernizácia: AKIS a digitalizácia

8.1 AKIS

8.1 Celkové predpokladané organizačné usporiadanie vylepšeného AKIS

AKIS na národnej úrovni z pohľadu aktuálneho stavu možno vnímať ako systém s existujúcou štruktúrou, aktérmi a organizáciami, ktorá vykazuje absenciu vzájomného prepojenia, synergií, vzájomnej spolupráce, ako aj nedostatočný prístup k informáciám a ich výmene. Za najslabšiu stránku možno považovať nedostatočnú koordináciu jednotlivých zložiek platformy AKIS, ktorá by podporovala jednotlivých aktérov systému a uľahčovala výmenu informácií. Pre AKIS na Slovensku je charakteristické slabé vzájomné prepojenie jeho existujúcich pilierov a zaradenie nových zložiek do systému.

Ako je znázornené na nižšie uvedenej schéme, v súčasnosti existujú silné vertikálne väzby medzi jednotlivými aktérmi, zodpovednými parciálne za poradenstvo, vzdelávanie a prenos poznatkov do praxe, ktoré si jednotliví nositelia manažujú vo svojej réžii, avšak neexistuje medzi nimi žiadna horizontálna prepojenosť, čím sa tento systém stáva nevýkonným a rozdrobeným. Chýba jasná prepojenosť na celoživotné vzdelávanie, ale aj na odborné stredoškolské vzdelávanie, ktoré sa musia stať významnou zložkou celého systému.

Za účelom odstránenia uvedených nedostatkov dôjde k posilneniu a centralizovaniu AKIS-u do systému, ktorý na vertikálnej aj horizontálnej úrovni využije existujúcich aktérov zastrešujúcich jeho hlavné piliere (bližší prehľad aktérov v SWOT analýze). Kľúčovým prvkom fungujúce-ho AKIS bude integrácia všetkých intervencií a poradcov do tohto systému.

Nový systém AKIS sa zároveň synergicky a koherentne prepojí s národnými a únijnými nástrojmi na podporu inovácií a výskumu, posilní budovanie funkčného systému holistického poradenstva a rozšíri témy poradenstva podľa potrieb, pričom sa zameria na reálne potreby, ktoré bude systematicky zisťovať cez novovzniknuté regionálne štruktúry. Súčasne vybuduje komplexnú digitálnu platformu a vytvorí nástroje, ktoré znížia administratívnu záťaž pri implementácii SPP a v neposlednom rade posilní budovanie operačných skupín EIP-AGRI.

Dosiahnutie uvedených cieľov sa zabezpečí predovšetkým:

- organizačným usporiadaním existujúceho AKIS (vychádzajúceho zo => SWOT),
- spoluprácou poradcov, vedcov a siete SPP,
- systémom poskytovania inovačných podporných služieb,
- rozvojom digitálnych technológií v pôdohospodárstve a na vidieku.

V súvislosti s uvedeným dôjde k založeniu Národného pôdohospodárskeho kompetenčného centra, ktoré vznikne na základe plánovanej transformácie Agroinštitútu Nitra, štátneho podniku (vzdelávanie, správa pôdohospodárskeho poradenského systému) a Agentúry pre rozvoj vidieka (Národná sieť rozvoja

vidieka), ktorá sa predpokladá uskutočniť do konca roka 2022. Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum bude priamo riadené a koordinované zo strany ministerstva. Hlavným cieľom uvedeného centra bude rozvoj a posilnenie spolupráce, väzieb a transfer aktuálnych poznatkov medzi všetkých aktérov dotknutého systému.

Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum bude zároveň disponovať dostatočnými odbornými, personálnymi, ako aj priestorovými kapacitami, ktorými bude možné predovšetkým zastrešiť nasledujúce úlohy:

- organizovanie poľnohospodárskych poradcov a poradcov pre sektor lesného hospodárstva v rozsahu zabezpečovania individuálneho poradenstva, ako aj výberu a zvyšovania kvality poskytovateľov poradenstva - prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva,
- spracovanie informačných zdrojov pre potreby poradenstva v rezorte pôdohospodárstva a spravovanie databázy poradcov, pravidelné vzdelávanie a školenie poradcov - prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva,
- rozšírenie pôsobnosti poradcov na oblasti a témy, ktoré v súčasnosti sú veľmi dôležité a poradenstvo ich pokrýva len z časti, napr. adaptácia na zmenu klímy a následky sucha - prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva,
- vývoj a prevádzkovanie informačných nástrojov, internetových aplikácií, databáz, multimediálnych prezentácií – prostredníctvom technickej pomoci,
- zabezpečenie vzdelávacích potrieb prezenčnou formou, ako aj dištančnou formou vzdelávania prostredníctvom webinárov a online kurzov, ako aj vytvorením a realizáciou e-learningových kurzov – prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávacích aktivít,
- doplnenie vzdelania pre mladých farmárov žiadajúcich o projektové ale aj neprojektové pod-pory v rámci SPP, ktorí nemajú poľnohospodárske, potravinárske alebo veterinárne vzdelanie - prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávacích aktivít,
- vytvorenie spoločnej digitálnej platformy na zdieľanie informácií pre všetkých aktérov pôsobiacich v sektore, vytvorenie úložiska pre výstupy vedecko-výskumných a iných projektov vo forme správ, metodík, článkov, videí, fotodokumentácie, linkov na užitočné odkazy a pod. – prostredníctvom technickej pomoci,
- organizovanie konferencií pre poľnohospodárov, obhospodarovateľov lesov a potravinárov zameraných na šírenie povedomia o aktivitách vo výskume a práci poradcov, čím sa podporí výmena nápadov, podnieti sa záujem subjektov z praxe o aktivity operačných skupín a podporí sa aj neformálne sieťovanie – prostredníctvom technickej pomoci,
- zabezpečenie úloh zo strany národnej siete SPP v zmysle čl. 126 nariadenia EÚ – prostredníctvom technickej pomoci.

V nadväznosti na hlavné úlohy Národného pôdohospodárskeho kompetenčného centra dôjde k vybudovaniu Inovačno transferového centra, predstavujúceho platformu

na podporu inovácií a s tým súvisiaci prenos a sústreďovanie poznatkov z oblasti vedy a výskumu do praxe, ako aj šírenie povedomia o aktuálnych projektoch. Pri dosahovaní svojich cieľov bude spolupracovať s rezortnými a inými vedecko-výskumnými inštitúciami

a akademickou sférou.

Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum bude mať v priamej riadiacej pôsobnosti regionálne pôdohospodárske kompetenčné centrá, ktoré budú proporcionálne zriadené v jednotlivých krajoch SR a zamerajú sa na špecifické regionálne problémy. Ich úlohou bude predovšetkým:

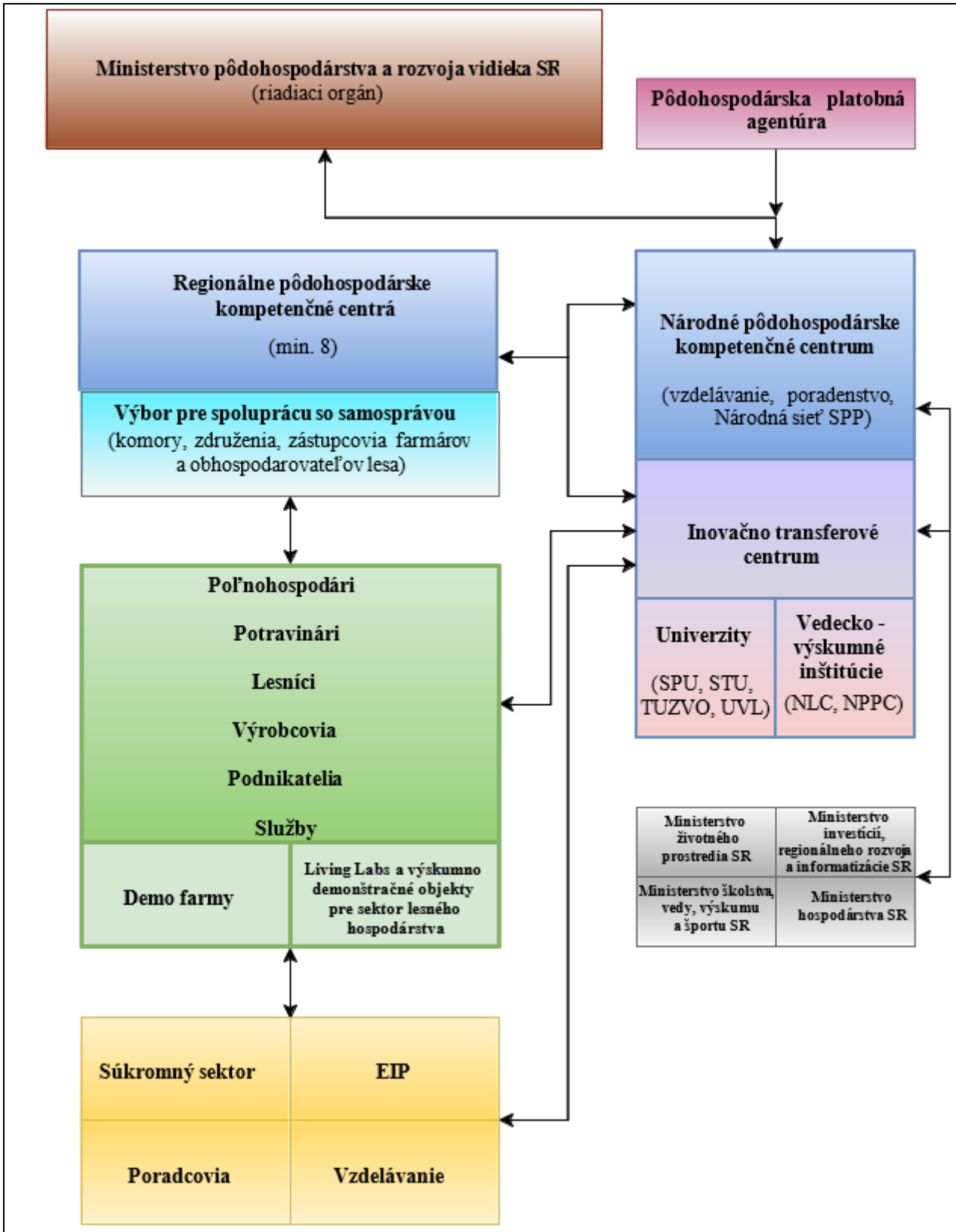
• poskytovanie terénneho a administratívneho poradenstva,

• spolupráca s poľnohospodármi, obhospodarovateľmi lesov, potravinármi, ich zástupcami a komorami na regionálnej úrovni, organizovanie stretnutí,

• poskytovanie aktuálnych informácií z oblasti vedy, výskumu a inovácií,
• zabezpečenie úloh zo strany národnej siete SPP v zmysle čl. 126 nariadenia EÚ,
• transfer vedomostí získaných z Národného pôdohospodárskeho kompetenčného centra a Inovačno transferového centra,
• zber a šírenie informácií podľa požiadaviek Národného pôdohospodárskeho kompetenčného centra.

Plánovaným vybudovaním Národného pôdohospodárskeho kompetenčného centra a regionálnych pôdohospodárskych kompetenčných centier, ako aj platformy Inovačno transferového centra, dôjde k vytvoreniu solídneho základu pre spoluprácu s jednotlivými aktérmi dotknutého systému, ako aj k efektívnemu prenosu relevantných poznatkov pre oblasť pôdohospodárstva k farmárom, ale aj k prenosu poznatkov z praxe, ktoré okrem iného budú môcť využiť vedecko-výskumné inštitúcie. Z úloh zastrešených Národným pôdohospodárskym kompetenčným centrom je nepochybné, že jeho neoddeliteľné súčasti budú: rezortná vzdelávacia inštitúcia, poradenské centrum na národnej úrovni (regionálne pôdohospodárske kompetenčné centrá budú čiastočné zastrešovať regionálne poradenské centrá), samostatné oddelenie národnej siete SPP.

Pre bližšie objasnenie plánovaného organizačného usporiadania AKIS-u a vzájomnej spolupráce jednotlivých zložiek sa nižšie uvádza schéma obsahujúca inštitucionálny základ dotknutého systému, ako aj vzájomné prepojenia/spoluprácu jednotlivých zložiek.

Z uvedenej schémy vyplýva, že Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum bude spolupracovať s kľúčovými inštitúciami, ktoré v súčasnosti zastrešujú základné piliere AKIS-u (veda, výskum, inovácie, vzdelávanie, poradenstvo, EIP). Zároveň je potrebné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že k prenosu poznatkov dôjde obojstranne, t.j. z oblasti vedy a výskumu do praxe, ale aj z praxe do výskumu, v čom kľúčovú úlohu zohrajú plánované regionálne pôdohospodárske kompetenčné centrá.

Z organizačného usporiadania možno zároveň usúdiť, že úlohou Národného pôdohospodárskeho kompetenčného centra, regionálnych pôdohospodárskych kompetenčných centier, ako aj samotnej platformy Inovačno transferového centra, bude predovšetkým zabezpečenie vzájomnej spolupráce jednotlivých aktérov dotknutého systému, ako aj výmena informácií a prenos poznatkov do praxe, čo v

zmysle SWOT analýzy predstavuje slabú stránku súčasného stavu.

Plánované zastrešenie systému AKIS zároveň využije funkčné časti aktuálneho systému, ktoré v zmysle SWOT analýzy boli vyhodnotené ako silné stránky, konkrétne:

- fungujúce univerzity a výskumné ústavy venujúce sa pôdohospodárstvu a rozvoju vidieka - kľúčové inštitúcie pre Inovačno transferové centrum pri sústreďovaní poznatkov z oblasti vedy, výskumu, praxe a projektov)
- záujem mnohých fariem o aplikáciu najnovších poznatkov vedy a techniky v poľnohospodárskej praxi (vybudovanie regionálnych kompetenčných centier – poskytovanie aktuálnych informácií z oblasti vedy, výskumu a inovácií)
- relatívne vysoká vzdelanostná úroveň pôdohospodárov na Slovensku (vybudovanie regionálnych kompetenčných centier a s tým súvisiacim zberom informácií a poznatkov z praxe, ktoré budú následne sústreďované v rámci Inovačno transferového centra).

8.2 Opis toho, ako budú poradenské služby, výskum a siete SPP spolupracovať v rámci AKIS [článok 114 písm. a) bod ii)]

S poukazom na vyššie uvedené, Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum, ktoré o. i. bude zastrešovať oblasť poradenstva, rezortného vzdelávania a aktivity národnej siete SPP. Ako platforma bude vytvorené Inovačno transferové centrum, v rámci ktorého bude prebiehať úzka spolupráca s vedeckovýskumnými inštitúciami a univerzitami, predovšetkým s Národným lesníckym centrom, Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom, Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre, Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, Univerzitou veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach a Technickou univerzitou vo Zvolene. Pre zabezpečenie prepojenia na iné politiky sa predpokladá spolupráca s Ministerstvom životného prostredia SR (ochrana životného prostredia, klimatické aspekty) vrátane národného kontaktného bodu pre program LIFE, Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (vzdelávacie aktivity), Ministerstvom hospodárstva SR (najmä pre témy súvisiace s obehovým hospodárstvom), Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR(Plán obnovy a odolnosti SR), ako aj Národnou kanceláriou pre Horizont.

Na základe uvedeného bude Inovačno transferové centrum predstavovať jeden z hlavných nástrojov na získavanie aktuálnych informácií a poznatkov z oblasti vedy, výskumu a inovácií pre regionálne kompetenčné centrá, ako aj pre samotných poradcov, ktorí budú môcť uvedené informácie využiť a sprostredkovať pri samotnom poskytovaní poradenstva.

S poukazom na kapitolu 4 Strategického plánu SPP bude národná sieť SPP v programovom období 2023-2027 nadväzovať na štruktúru Národnej siete rozvoja vidieka SR a úlohy Siete SPP SR bude plniť Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum, spolu s jeho regionálnymi pôdohospodárskymi kompetenčnými centrami. Z uvedeného dôvodu možno očakávať úzku spoluprácu národnej siete SPP s poradcami a výskumníkmi na národnej a regionálnej úrovni, ktorá posilní zdieľanie a transfer poznatkov aktérom zapojených do SPP, ako aj potenciálnym prijímateľom podpôr, predovšetkým v oblasti inovačných projektov operačných skupín EIP.

Sieť SPP SR bude podporovať prenos informácií a dobrej praxe súvisiacej s inovačnými projektami operačných skupín EIP, a to s využitím svojich nástrojov – napr. pri podpore zakladania operačných skupín EIP a prenose inovácií prostredníctvom tematických pracovných skupín, informačných materiálov, seminárov, workshopov, exkurzií za príkladmi dobrej praxe, či spolupráce s EIP-AGRI.

Členstvo v Sieti je dobrovoľné, pričom základným partnerským orgánom na centrálnej úrovni bude Monitorovací výbor, ktorý združuje všetkých partnerov z radov vládnych a mimovládnych organizácii, hospodárskych a sociálnych partnerov. S ohľadom na otvorenosť a rozšírenie akcií Siete sa dá predpokladať výrazne aktívnejšie zapojenie partnerov z radov poľnohospodárskych mimovládnych organizácií, a to predovšetkým na regionálnej úrovni.

8.3 Opis organizácie všetkých poľnohospodárskych poradcov podľa požiadaviek uvedených v článku 15 ods. 2, 3 a 4

Základné informácie o pôdohospodárskej politike, jej smerovaní, vrátane aktivít v rámci Strategického plánu SPP, bude poskytovať pôdohospodárom ministerstvo, ktoré bude zároveň zodpovedné za riadenie poradenského systému.

Poradenstvo bude na úrovni Národného pôdohospodárskeho kompetenčného centra spolu s regionálnymi pôdohospodárskymi kompetenčnými centrami, ktoré budú mať zastúpenie v každom kraji. Tieto centrá budú manažovať poradcov, aby boli poradenskému systému k dispozícii vždy aktuálne technologické a vedecké informácie získané prostredníctvom výskumu a inovácií.

Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum bude zodpovedné za zabezpečovanie individuálneho poradenstva, ako aj za výber a zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva.

Vybraní poskytovatelia poradenstva musia byť dostatočne kvalifikovaní, primerane vyškolení a nemôžu byť vystavení konfliktu záujmov. Poradenstvo budú vykonávať vybraní poradcovia(spĺňajúci stanovené kritéria odbornosti) z rôznych oblastí (súkromná sféra, univerzity, výskumné ústavy, komory, zväzy a iné združenia), pričom výberový proces bude otvorený pre verejné i súkromné subjekty.

Poradcovia budú poskytovať komplexné poradenstvo (pokrývajúce ekonomické, environmentálne i sociálne témy) vychádzajúce vždy len z aktuálnych technologických a vedeckých informácií.

Zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva bude zabezpečované prostredníctvom účasti na seminároch, školeniach, kurzoch, konferenciách, workshopoch na farmách v SR iv zahraničí.

Vzdelávanie poradcov bude prebiehať predovšetkým na osvojenie si nových postupov a zručností (napr. na témy ako sociálne poľnohospodárstvo či digitalizácia).
Rovnako by sa poradcovia mali zúčastňovať výmenných pobytov v snahe zlepšovať vzájomné vzťahy ako i spoluprácu a výmenu skúseností s výskumnými pracovníkmi, pôdohospodármi a pod.

Systém prenosu znalostí v pôdohospodárstve bude podporovaný aj formou demonštračných fariem, zameraný predovšetkým na praktické ukážky a prezentáciu udržateľných systémov hospodárenia a ochrany pôdy v praxi. Podporované budú najmä subjekty, ktoré budú predstavovať nové iniciatívne a účinné riešenia v predmetnej oblasti. V oblasti lesného hospodárstva bude podpora zameraná na budovanie demonštračných a pilotných projektov zameraných predovšetkým na prezentáciu adaptačných opatrení v lesoch na zmenu klímy.

Poradcovia, ako členovia operačných skupín EIP integrujú inovatívne riešenia z projektov do poradenstva ďalším partnerom - pôdohospodárom.

Súčasťou poradenstva bude samotné poradenstvo v teréne, organizované kompetenčnými centrami a realizované vybranými poradcami. S cieľom zabezpečenia kvality poskytovaného poradenstva budú poradenské služby špecifikované na základe Katalógu poradenských produktov.

Katalóg bude obsahovať len „akreditované“ poradenské služby z pohľadu minimálnych požiadaviek na rozsah, kvalitu poradenstva a súladu s podmienkami nariadenia EÚ (článok 15). Správcom katalógu bude Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum, ktoré na základe vyššie uvedených kritérií bude uvedený katalóg pravidelne aktualizovať a dopĺňať o kľúčové oblasti. Využívanie len schválených poradenských produktov zaradených do katalógu zabráni prípadnému konfliktu záujmov a zabezpečí poskytovanie nestranného poradenstva.

8.4 Opis spôsobu poskytovania podpory inovácií, ako je uvedené v článku 114 písm. a) bode ii)

Inovačno transférové centrum v rámci úzkej spolupráce s vedecko výskumnými inštitúciami a relevantnými partnermi z iných ministerstiev, či národnými kanceláriami/kontaktnými bodmi pre programy LIFE a Horizont Európa, bude sústreďovať aktuálne poznatky a inovácie z vedy a výskumu, ktoré budú využívať najmä poradcovia v sektore. Poznatky, najmä vedecké výstupy, budú upravené a spracované do podoby použiteľnej aj pre aktérov z praxe. Inovačno transférové centrum bude sústreďovať aj výsledky z odborných úloh iných inštitúcií v sektore, ako aj projektov Operačných skupín, či iných projektov realizovaných v rámci programov LIFE, Horizont Európa. Poznatky budú sústreďované v databázach na ktoré bude napojená digitálna platforma AKIS.

Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum v rámci aktivít Siete SPP SR bude zabezpečovať sieťovanie aktérov z praxe s poradcami, Inovačno transferovým centrom a inými aktérmi v pôdohospodárstve a podporí tak kreovanie spolupráce smerom k vytvoreniu projektov Operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva. Aktívne sieťovanie prispeje k podchyteniu inovatívnych nápadov z praxe (napr. z tematických pracovných skupín, z informačných aktivít, či exkurzií, pri poskytovaní poradenstva), umožní rýchlejšie reagovať na požiadavky poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesov.

Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum bude zabezpečovať aj sieťovanie Operačných skupín EIP.
Inovačno transférové centrum bude poskytovať odbornú pomoc pri príprave projektov Operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva najmä z pohľadu zabezpečenia dostupných výsledkov z vedy a výskumu.

Inovačno transférové centrum bude spolupracovať s regionálnymi kompetenčnými centrami na propagácii a šírení povedomia o aktuálnych poznatkoch z vedeckovýskumnej sféry ako aj na šírení povedomia o možnostiach participácie na aktivitách Operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva.

8.5 Stratégia digitalizácie [článok 114 písm. b)]

Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 analyzuje východiskovú situáciu pripravenosti na digitalizáciu a to z pohľadu 3 základných predpokladov: ľudský kapitál, infraštruktúra, regulačný rámec. Vo vzťahu k sektoru pôdohospodárstva a rozvoja vidieka konštatuje ako slabú stránku nedostatok pracovnej sily s pokročilými digitálnymi zručnosťami, slabá úroveň digitalizácie hospodárstva, ako hrozbu uvádza prehlbujúce sa regionálne rozdiely a za silné stránky považuje rýchly nárast pokrytia mobilným širokopásmovým internetom a investície do vysokorýchlostnej infraštruktúry. Dlhodobou prioritou je digitálna transformácia a posunutie smerom k priemyslu 4.0, čo je predpokladom skutočného ekonomického rastu Slovenska. Z pohľadu ľudského kapitálu je dlhodobou prioritou aj zabezpečenie celoživotného vzdelávania na zlepšenie digitálnych zručností. Stratégia taktiež osobitne uvádza pre sektor poľnohospodárstva ako dlhodobú prioritu zavádzanie technológií presného poľnohospodárstva. SWOT analýza sektora pôdohospodárstva a rozvoja vidieka v rámci jednotlivých špecifických cieľov bližšie identifikovala príležitosti aj potreby vo vzťahu k potrebe digitalizácie sektora:

1.
    1. Technologický pokrok automaticky prináša zefektívnenie výroby, najmä ak majú poľnohospodárske podniky dobrý prístup k financovaniu svojich investičných potrieb. Malé a stredné farmy nemajú toľko možností investovať do nových technológií v porovnaní s veľkými podnikmi. Zavádzanie nových technológií je potrebné prepojiť so zvyšovaním kvalifikácií v sektore.
    2. Zabezpečenie odbytu pre lokálne produkty je predpokladom pre zvýšenie produktivity malých a stredných fariem, ktoré nebenefitujú z úspor z rozsahu v porovnaní s veľkými farmami. Alternatívne formy predaja využívajúce digitálne riešenia rozširujú možnosti odbytu produkcie.
    3. Digitálne technológie vo vlastnom spracovaní prinesú zvýšenie tvorby pridanej hodnoty

v poľnohospodárskych podnikoch. Podobne, v spracovateľských podnikoch inovatívne technológie prinesú zlepšenie využitia kapacít, čím sa lokálne podporí spolupráca medzi farmármi a spracovateľmi.

4. Digitálne technológie využívané v rastlinnej aj v živočíšnej výrobe komplementárne prispievajú k cieľom v oblasti klímy, najmä pokiaľ ide o zníženie emisií skleníkových plynov, či amoniaku, udržateľnému používaniu pesticídov a efektívnejšiemu využitiu závlah.
5. Digitálne technológie prispievajú k lepšiemu monitorovaniu zdravotného stavu lesov, čo umožní rýchlejšie reagovať na výskyt škodlivého činiteľa a zacieliť výkon ochranných a ozdravných opatrení. Rovnako prispejú k rýchlejšiemu a presnejšiemu spracovaniu údajov o lese, čo má priamy vplyv na optimalizáciu rozhodovacích procesov pri manažovaní lesa („smart lesníctvo“).
6. Moderné technológie umožňujú šetrnejšie poľnohospodárske postupy vedúce k celkovému zníženiu použitia hnojív a pesticídov, zníženiu erózie a zefektívneniu spotreby vody, čím sa napĺňajú ciele v oblasti ochrany zložiek životného prostredia - pôdy, vody, vzduchu.
7. Mladá generácia je nositeľom technologického pokroku a inovácií do odvetvia, a to vrátane nových foriem odbytu, čo prináša vysokú efektivitu, avšak prekážkou sú ich možnosti získania financií na takéto investície.
8. Kvalitu života na vidieku a zastavenie vyľudňovania vidieka ovplyvňuje úroveň základných služieb, vrátane prístupu k širokopásmovému pripojeniu. Ciele pokrytia ultra rýchlym širokopásmovým pripojením sú navrhnuté v Národnom pláne širokopásmového pripojenia. SR bude ciele Národného plánu širokopásmového pripojenia napĺňať prostredníctvom investícií z Partnerskej dohody.
9. Na vidieku práve digitálne riešenia prispejú k rozvoju podnikateľských aktivít malých a stredných podnikov, osobitne pri inovatívnom využití produktov poľnohospodárstva a lesníctva.

Opis prínosu SP SPP k cieľu digitalizácie sektora:

1. Prínos intervencií k Stratégii digitálnej transformácie Slovenska 2030 je priamy: Investičné intervencie v pôdohospodárstve priamo podporujú technologický rozvoj. Zavedenie digitálnych technológií bude motivačne podporené vyššou intenzitou pomoci. Podpora pre technologicky inovatívne investície bude zabezpečená aj prostredníctvom finančných nástrojov. Pre malé podniky a mladých farmárov bude osobitne vyčlenená alokácia v rámci podpory produktívnych investícií. Osobitne sa predpokladá investičná intervencia, v rámci ktorej sa motivačne uplatní vyššia intenzita podpory pre technológie pre precíznu aplikáciu pesticídov a hnojív, či riadenie vetrania v chovoch. Vo vertikále budú preferované projekty digitalizácie a robotizácie výroby, ako aj podpora odbytu cez alternatívne odbytové kanály vrátane využívania digitálnych aplikácií. V rámci cieľa podpory podnikania na vidieku bude podpora smerovaná do projektov na inovatívne využívanie produktov z poľnohospodárstva a lesníctva a projektov prispievajúcich k cieľom obehového biohospodárstva, pri ktorých sú digitálne technológie ťažiskové. Očakáva sa tiež, že podpora podnikania mladých farmárov priamo vyvolá zvýšenie využitia digitálnych technológií v sektore, keďže mladá generácia je práve nositeľom inovácií. Projekty transferu inovácií do praxe v rámci operačných skupín EIP budú zahŕňať aj investície do moderných digitálnych technológií. Okrem investičných podpôr sa predpokladá aj podpora vzdelávania v oblasti pôdohospodárstva, ktoré bude o. i. zamerané na nové a digitálne technológie v sektore.
2. Investície v poľnohospodárskej prvovýrobe pôsobia synergicky k záväzkovým intervenciám, ktoré sú programované v rámci jednotlivých špecifických cieľov. Digitálne technológie umožnia splnenie podmienok záväzku, napr. vo vzťahu k zníženiu počtu aplikácií pesticídov, hnojív. Synergický efekt sa predpokladá aj s intervenciami zameranými na prenos znalostí.
3. Synergia s Plánom obnovy sa predpokladá v oblasti technologických investícií; z plánu obnovy budú podporené priemyselné technológie (ako automatizácia). Taktiež sa predpokladá z plánu obnovy aj návratná pomoc napr. v podobe mikropôžičiek pre MSP v oblasti podpory digitálnych

technológií. Synergicky sa predpokladá podpora z Partnerskej dohody v oblasti podpory investícií do digitálnych technológií v MSP, taktiež aj podpora zvyšovania kvalifikácie v oblasti digitálnych zručností. V rámci Partnerskej dohody sa tiež predpokladá zavádzanie vysokokapacitných širokopásmových sietí (najmenej 100 Mbps s možnosťou rozšírenia na gigabitovú rýchlosť) v miestach zlyhania trhu, na základe mapovania aktuálneho pokrytia a komerčných plánov operátorov budú spolufinancované náklady na pasívnu časť infraštruktúry elektronickej komunikačnej siete.

Aký je prístup k zabráneniu/ zmierneniu digitálnych rozdielov medzi regiónmi, typmi podnikov a skupinami obyvateľstva?

Stratégia digitálnej transformácie označuje za hrozbu práve prehlbovanie regionálnych rozdielov vo vzťahu k pripravenosti ľudského kapitálu na digitálnu transformáciu. Aj v rámci Plánu obnovy aj Partnerskej dohody sa predpokladá podpora aktivít zvyšovania kvalifikácie a prenosu znalostí. Podobne tak, v rámci sektoru pôdohospodárstva budú podporené aktivity prenosu poznatkov realizované vo všetkých regiónoch, pričom regionálne kompetenčné centrá AKIS v každom kraji, ktoré budú bližšie k beneficientom, budú poskytovať administratívne poradenstvo vrátane informovania o možnostiach absolvovania vzdelávacích aktivít.

Najvýraznejšie rozdiely z pohľadu miery inovatívneho potenciálu sú medzi bratislavským krajom, resp. západným Slovenskom a ostatnými krajmi SR. Pre menej rozvinuté regióny je v rámci rozvoja vidieka vyčlenených cca 97% z verejných zdrojov a zároveň je Riadiaci orgán viazaný uzneseniami vlády SR pri výbere projektov preferovať okresy, ktoré sú evidované ako Najmenej rozvinuté okresy. Ide o nepriamy príspevok strategického plánu k riešeniu regionálnych rozdielov. V zmysle Plánu obnovy sa predpokladá regionálne pôsobenie centier digitálnych inovácií, čo môže významne prispieť k zmierneniu rozdielov medzi regiónmi.

Vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi z pohľadu IT zručností žiadateľov v procese podávania žiadostí bude vychádzať z overených skúsenosti z predchádzajúceho obdobia, kedy systém IACS podpôr fungoval v režime elektronického podávania žiadostí prostredníctvom prístupu cez aplikáciu GSAA. Uvedomujúc si vekovú štruktúru žiadateľov a ich počítačové zručnosti, pričom sú badateľné rozdiely aj naprieč regiónmi, PPA zriadila na jednotlivých regionálnych pracoviskách režim technickej pomoci, v rámci ktorého zamestnanci PPA pomáhajú žiadateľom so zakresľovaním a vypĺňaním žiadostí elektronicky, pričom hlavné ťažisko zodpovednosti za zadané údaje má žiadateľ a pomoc spočíva výlučne v operáciách práce s počítačom- ako sa prihlásiť do systému, ako využívať nástroje pri zakresľovaní plôch, kde vypĺňať dokumenty a ako ich elektronicky odoslať do IACS.

Cieľom digitalizácie PPA je kompletné digitálne podávanie žiadostí pre celú agendu PPA a tiež elektronické vedenie spisovej dokumentácie. Prostredníctvom portálu farmára vznikne jednotná databáza všetkých konaní a žiadostí podaných žiadateľom na PPA, kde si v reálnom čase žiadateľ môže odkontrolovať ich stav a prostredníctvom tohto portálu (po jeho prepojení s portálom slovensko.sk priamo aj s elektronickou autorizáciou) priamo na PPA odosielať rôzne doklady, napr. geotagované fotografie preukazujúce obhospodárenie plochy, žiadosti, vyjadrenia a. i.

Rozdiely budú odbúravané aj zriadením odborno-informačných centier, ku ktorým budú mať prístup všetci (aj potenciálni) žiadatelia.

Ako SWOT analýza konštatuje, veľké podniky majú viac možností investovania do finančné náročnejších digitálnych technológií. V rámci podpory produktívnych investícií je zabezpečená osobitná alokácia pre malé farmy a umožňuje sa vyššia intenzita pomoci. Podobne je to aj v prípade podpory pre mladých farmárov. Synergické podpory zo zdrojov Plánu obnovy a Partnerskej dohody sú zamerané na MSP.

Prílohy

Príloha I o ex ante hodnotení a strategickom environmentálnom hodnotení (SEA) uvedenom v smernici 2001/42/ES

1. Zhrnutie postupu a výsledkov ex ante hodnotenia

Hodnotenie ex-ante SP SPP 2023-2027 bolo realizované v zmysle článku 139 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 nariadenia o strategickom pláne SPP nezávislými hodnotiteľmi v období od augusta 2019 do januára 2021.

V rámci ex-ante hodnotenia sa posúdil:

1. príspevok SP k dosiahnutiu špecifických cieľov stanoveného v článku 6 ods. 1 a 2, pričom sa brali do úvahy národné potreby a potenciál rozvoja, ako aj ponaučenia získané z vykonávania SPP v predchádzajúcich programových obdobiach;
2. vnútorná koherencia navrhovaného SP a jeho vzťah k iným príslušným nástrojom;
3. konzistentnosť alokácie rozpočtových prostriedkov s tými špecifickými cieľmi stanovenými v článku 6 ods. 1 a 2, ktoré sa riešia v SP;
4. spôsob, akým očakávané výstupy prispejú k výsledkom;
5. či sú kvantifikované cieľové hodnoty výsledkov a čiastkové ciele primerané a realistické vzhľadom na podporu plánovanú z EPZF a EPFRV;
6. plánované opatrenia na zníženie administratívneho zaťaženia poľnohospodárov a iných prijímateľov;
7. zdôvodnenie používania finančných nástrojov financovaných z EPFRV.

Hodnotenie ex-ante bolo vykonané tímom nezávislých hodnotiteľov spoločnosti PROUNION a.s. (líder skupiny) a Projektové služby, s.r.o. podľa metodiky, ktorá je plne v súlade s usmerneniami Európskej hodnotiacej siete pre rozvoj vidieka (Help desk) a nariadením (EÚ) č. 2021/2115 o SP.

Počas realizácie hodnotenia boli uskutočnené stretnutia hodnotiteľov a zástupcov RO, partnermi programu, externými spracovateľmi SWOT, Identifikácie potrieb a Intervenčnej stratégie zamerané na prípravu jednotlivých častí SP, prezentáciu a prediskutovanie spätných väzieb k hodnoteným dokumentom.

Etapy hodnotenia

Proces hodnotenia bol rozdelený do troch etáp. Na záver druhej a tretej etapy bola hodnotiteľmi predložená správa, ktorá prezentovala výsledky a odporúčania vzťahujúce sa k SP. Jednotlivé etapy sa prekrývali, hodnotitelia sa v rámci realizácie hodnotenia museli viackrát vracať späť do prvej etapy z dôvodu nedostatočnej kvality analýzy SWOT a identifikácie potrieb, ako aj do druhej etapy z dôvodu viacnásobnej zásadnejšej zmeny intervenčnej stratégie SP počas programovacieho procesu a chýbajúcich častí SP.

Etapa 1: Hodnotenie SWOT a posúdenie potrieb

V rámci hodnotenia SWOT a potrieb sa prihliadalo na východiskové hodnoty kontextu, ukazovatele kontextu, stanovila sa úroveň koherentnosti a kompletnosti analýzy SWOT a potrieb, ktoré majú riešiť intervencie v rámci špecifických cieľov a prierezového cieľa SP. Hodnotiteľ upozornil na všetky zistené nedostatky a poskytol odporúčania na dokončenie a zlepšenie popisu súčasnej situácie, tabuľky SWOT a identifikovaných potrieb v rámci viacerých výstupov od septembra 2019 do januára 2022.

Etapa 2: Hodnotenie intervenčnej stratégie SP SPP

Hodnotenie ex-ante intervenčnej stratégie SP sa zameralo na relevantnosť a koherenciu intervenčnej stratégie. V rámci tejto časti sa posudzovalo, či intervencie navrhnuté a zoskupené okolo špecifických cieľov sú schopné riešiť identifikované potreby, či sú založené na dôkazoch z analýzy SWOT a či sú schopné dosiahnuť ciele SPP. Hodnotenie ex-ante hodnotilo, či sú intervencie konzistentné a fungujú v

synergii (vnútorná koherencia) a skúmalo ich vzťah s inými relevantnými politickými nástrojmi (vonkajšia koherencia). V ďalšej časti ex-ante hodnotenia sa preskúmala účinnosť a efektívnosť. Na tento účel sa hodnotil reťazec účinkov medzi rozpočtovými vstupmi pre navrhované intervencie a ich očakávanými výstupmi, výsledkami a dopadmi. Posúdenie očakávaných účinkov pomohlo skontrolovať, či cieľové hodnoty a ročné čiastkové ciele výsledkových ukazovateľov boli vypočítané správne a realisticky na základe množstva pridelených vstupov, plánovaných výstupov a výsledkov.

Etapa 3: Hodnotenie plánovaného monitorovania, zberu údajov a implementačných opatrení SP SPP
V poslednej etape ex-ante hodnotiteľ posúdil stav prípravy nového rámca monitorovania a hodnotenia výkonnosti, väzby medzi výstupmi a plánovanými cieľovými hodnotami, ktoré predstavujú základný algoritmus pre nový model poskytovania založený na výkonnosti. Hodnotitelia objasnili ciele výkonnostného rámca v komunikácii so zástupcami RO a PPA.

Výsledky hodnotenia:
Hlavné zistenia a odporúčania z hodnotenia jednotlivých častí SP SPP boli prezentované v nasledovných správach:

- 1. priebežná správa: Ex-ante hodnotenie a SEA pre Strategický plán SPP 2021 – 2027, február 2020
- Posúdenie dokumentu „Východiská pre tvorbu intervenčnej stratégie strategického plánu SPP2023-2027“, apríl 2021
- Čiastkové posúdenie strategického plánu SPP 2023-2027, október 2021
- Odporúčania z ex-ante hodnotenia k úpravám SP SPP, december 2021
- Návrh záverečnej správy o hodnotení ex-ante SP SPP 2023 - 2027, január 2022

Pripomienky a odporúčania k úpravám analýzy SWOT a identifikovaným potrebám prezentoval hodnotiteľ na sérii pracovných stretnutí so zástupcami NPPC VÚEPP (august - september 2019 a september 2021). Pripomienky k SP SPP boli prezentované a prediskutované so zástupcami RO na sérii pracovných stretnutí organizovaných pravidelne od októbra do decembra 2021. Prevažná väčšina pripomienok k SP SPP bola akceptovaná.

2. Odporúčania ex ante hodnotenia a hodnotenia SEA a opis toho, ako sa zohľadnili

Title / Reference	Category of recommendation	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
6. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 7	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021							X			
8. Úprava intervencie „Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov vo výmerách do 500 ha a podpora podnikania v lesnom hospodárstve“	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021								X		
92. Regionálny rozmer ŠC 8	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022								X		
97. Udržateľné lesníctvo – ŠC 8	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022								X		
91. Podnikateľské prostredie na vidieku	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022							X	X		
55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021		X			X					
58. Úprava intervencie - Komplexné pozemkové úpravy	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021		X			X			X		
60. Úprava intervencie - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021				X				X		
1. Programovanie sektorových intervencií	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021	X	X	X	X	X	X			X	X
3. Úprava intervencie "Investície do závlah a vodozádržných opatrení"	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021		X			X					
5. Úprava intervencie „Investície na znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskej prvovýroby“	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021				X						
7. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 8	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021								X		
68. Stanovenie cieľových hodnôt pre R.10, R.11 a R.35	Outputs, results and establishment of milestones and targets	18-01-2022			X			X				
26. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021					X					
15. Vybudovanie a chod platformy AKIS	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021										X
18. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021	X									
63. Úprava intervencie - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021										X
64. Úprava intervencie - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021										X
25. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021				X						
9. Úprava intervencie „Zlepšenie	Intervention	28-10-									X	

Title / Reference	Category of recommendation	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
životných podmienok zvierat“	logic/contribution to objectives	2021										
67. Lepšie zdôvodnenie pre potrebu 5.2	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022					X					
70. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.16, R.17, R.26	Outputs, results and establishment of milestones and targets	18-01-2022				X	X					
113. Doplnenie nových potrieb	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022				X				X	X	X
28. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 6	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021						X				
99. Výpočet finančnej alokácie pre MAS	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022								X		
101. Riadenie inovácií	Other	18-01-2022										X
103. Využívanie skúseností z praxe - AKIS	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022										X
104. Potreby – prierezový cieľ	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022										X
105. Registrácia v AKIS	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022										X
106. EIP	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022										X
57. Úprava intervencie - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021				X				X		
62. Úprava intervencie - Spolupráca – LEADER	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021								X		
61. Úprava intervencie – Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021							X			
74. Kauzálny vzťah od vstupov, výstupov až po cieľové hodnoty výsledkov	Outputs, results and establishment of milestones and targets	18-01-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
76. Prehodnotenie prioritizácie potrieb	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
47. Doplnenie informácií z ex-ante posúdenia finančných nástrojov do SP	Financial instruments	21-12-2021		X								
48. Úprava intervencie - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021							X			
49. Úprava intervencie - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021									X	
51. Úprava intervencie - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021		X		X	X					
55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021		X			X					

Title / Reference	Category of recommendation	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
112. Digitalizácia PPA	Measures to reduce the administrative burden	18-01-2022										X
69. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.9	Outputs, results and establishment of milestones and targets	18-01-2022		X	X							
71. Doplnenie sektorových intervencií do intervenčnej stratégie pre ŠC 4, ŠC 5 a ŠC 9	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022				X	X				X	
27. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021					X					
45. Zosúladenie opisu v bode 4.4 Sieť SPP s kapitolou 8	External/internal coherence	21-12-2021										X
50. Úprava intervencie - Ekologické poľnohospodárstvo	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021				X	X	X			X	
100. CLLD	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022								X		
102. SWOT AKIS	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022										X
32. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021								X		
84. Využívanie externých zdrojov informácií	Other	18-01-2022								X		X
19. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 2	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021		X								
22. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021			X							
108. Modernizácia - AKIS	Other	18-01-2022										X
111. Ukazovateľ R.3	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022										X
40. Úprava potreby 8.1 a 8.2	SWOT analysis, needs assessment	21-12-2021								X		
52. Úprava intervencie - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021			X							
53. Úprava intervencie - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021			X							
54. Úprava intervencie - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021				X						
56. Úprava intervencie - Neproduktívne investície do závlah a vodozádržných opatrení	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021		X			X					
10. Úprava cieľovej hodnoty pre intervenciu „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“	Outputs, results and establishment of milestones and targets	28-10-2021				X						
11. Doplnenie novej intervencie do ŠC 6 – „Ochrana biotopov ľabtušky poľnej“	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021						X				
12. Chýbajúca kapitola 8 v SP	Intervention logic/contribution to	28-10-2021								X		

Title / Reference	Category of recommendation	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	objectives											
17. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021	X									
33. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 9	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021									X	
20. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021			X							
13. Úprava intervencie „Operačné skupiny EIP“	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021										X
14. Úprava intervencie „Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva“	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021										X
16. Digitalizácia	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021										X
94. Biele miesta - internet	External/internal coherence	18-01-2022								X		X
21. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021			X							
23. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021			X							
59. Úprava intervencie - Investície do biohospodárstva	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021								X		
82. Odporúčanie k zavedeniu participatívneho prístupu	Other	18-01-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
96. Vnútorná koherencia - biohospodárstvo	External/internal coherence	18-01-2022								X		
85. Prierezový cieľ – koherencia s Horizont Európa	External/internal coherence	18-01-2022										X
87. Noví podnikatelia	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022							X	X		
88. ŠC 7 - Prístup k pôde	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022							X			
89. Odborné vzdelávanie mladých	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022							X			
29. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 7	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021							X			
31. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021								X		
42. Doplnenie informácií do Intervenčnej stratégie – kapitola 2	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021				X	X	X				
77. Doplnenie odôvodnenia alokácií rozpočtových prostriedkov pre ŠC o analýzu rizika navrhovaných intervencií	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
34. Doplnenie potrieb pre prierezový cieľ do kapitoly 2 SP	SWOT analysis, needs assessment	21-12-2021										X
35. Úprava zdôvodnenia potreby 4.1	SWOT analysis, needs assessment	21-12-2021				X						
36. Presun potreby 5.4	SWOT analysis, needs assessment	21-12-2021					X					
79. Doplnenie zdôvodnenie hodnôt	Outputs, results and	18-01-										

Title / Reference	Category of recommendation	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
čiastkových cieľov do kapitoly 2 SP	establishment of milestones and targets	2022										
80. Doplniť informácie do bodu 2.3.3 SP	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022				X	X	X				
81. Pripomienka k strategickému riadeniu ŠC 8	Other	18-01-2022								X		
37. Doplnenie potreby pre hospodárenie s vodou	SWOT analysis, needs assessment	21-12-2021					X					
38. Úprava zdôvodnenia potreby 6.1 a 6.4	SWOT analysis, needs assessment	21-12-2021						X				
39. Úprava potreby 7.1 a 7.2	SWOT analysis, needs assessment	21-12-2021							X			
41. Úprava zdôvodnenia potreby 9.1 a 9.3	SWOT analysis, needs assessment	21-12-2021									X	
43. Doplniť opis prepojenia intervencií na výsledkové ukazovatele	Outputs, results and establishment of milestones and targets	21-12-2021		X	X	X	X	X			X	
44. Doplnenie informácií do kapitoly 3 - KONZISTENTNOSŤ STRATÉGIE A KOMPLEMENTARITY	External/internal coherence	21-12-2021										
46. Úprava bodu 4.5 - Koordinácia, vymedzenie a komplementarity medzi EAFRD a inými fondmi Únie činnými vo vidieckych oblastiach	External/internal coherence	21-12-2021								X		
73. Zlepšiť odôvodnenie potrieb	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022				X	X	X		X	X	X
65. Úprava kapitoly 8 – bod 8.1 Modernizácia: AKIS a digitálne technológie	Intervention logic/contribution to objectives	21-12-2021										X
75. Doplniť R.23, R.28, R.35 a R.37 do intervenčnej stratégie SP	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022					X	X		X		X
78. Úprava vybraných čiastkových cieľov – R.14, R.19, R.24, R.29, R.31, R.43, R.44	Outputs, results and establishment of milestones and targets	18-01-2022				X	X	X			X	
109. Sieť SPP	Other	18-01-2022										X
2. Zosúladenie zamerania finančných nástrojov	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021		X								
4. Úprava intervencie "Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch"	Intervention logic/contribution to objectives	28-10-2021				X				X		
83. Posilnenie tvorby malých pracovných skupín	Other	18-01-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
86. Koordinácia a zjednodušovanie	Measures to reduce the administrative burden	18-01-2022										X
90. Komunikácia s aktérmi rozvoja vidieka	Other	18-01-2022								X		
66. Úprava potreby 4.7	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022				X						
24. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4	SWOT analysis, needs assessment	05-12-2021				X						

Title / Reference	Category of recommendation	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
72. Doplnenie národných cieľových hodnôt pre ciele Európskej zelenej dohody	External/internal coherence	18-01-2022				X	X	X		X	X	
93. Prehodnotenie potrieb ŠC 8	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022								X		
95. Inteligentný vidiek	SWOT analysis, needs assessment	18-01-2022								X		X
98. LEADER	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022								X		
107. Vzdelávanie – rozšírenie operácií	Intervention logic/contribution to objectives	18-01-2022										X
110. Modernizácia - digitalizácia	Other	18-01-2022										X

6. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 7 - Opis

Vo všeobecnosti má byť ŠC 7 zameraný na mladých ale aj o začínajúcich farmárov. V intervenčnej stratégií sa v textoch uvádzajú iba mladí farmári pričom začínajúci farmári tam absentujú. Odporúčame sa zamerať aj na podporu začínajúcich farmárov a ich špecifiká.

Je potrebné si uvedomiť, že finančné nástroje môžu byť problematické pre mladých ale najmä pre začínajúcich farmárov. Odporúčame sa zamerať na špecifické požiadavky pre mladých a začínajúcich farmároch už pri príprave a nastavení finančných nástrojov.

Odporúčame v zhrnutí SWOT podporiť jednotlivé tvrdenia štatistikami, údajmi, časovým radom.

V prípade využitia Slovenského pozemkového fondu na podporu nákupu pôdy pre mladých a/alebo začínajúcich farmárov, je potrebné lepšie vysvetliť ako a kedy bude mechanizmus fungovať.

6. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 7 - Odôvodnenie

Odporúčania ohľadom FN sú zapracované, chýba zdôvodnenie resp. zosúladenie ohľadom nových farmárov a popis fungovania SPF pre mladých.

8. Úprava intervencie „Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov vo výmerách do 500 ha a podpora podnikania v lesnom hospodárstve“ - Opis

Intervenciu možno charakterizovať ako vhodnú pre podporu udržateľnosti malých a stredných podnikateľských subjektov v lesnom hospodárstve a pre miestny rozvoj.

Pri tejto intervencii platia podobné pripomienky ako pri intervencii PBHL. V intervencii sa kombinujú operácie vyžadujúce neproduktívne investície (podpora obhospodarovania lesa) s operáciami, ktoré predstavujú investície produktívne (lesné cesty, technika a technológie), čo je potrebné rozlišovať. Preto túto intervenciu odporúčame rozdeliť na dve samostatné intervencie s ohľadom na finančné alokácie, ktoré sa v nej použijú.

8. Úprava intervencie „Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov vo výmerách do 500 ha a podpora podnikania v lesnom hospodárstve“ - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

92. Regionálny rozmer ŠC 8 - Opis

SWOT analýza nenaznačuje žiadne, regionálne-špecifické, silné, slabé stránky alebo príležitosti či riziká. SWOT taktiež nevyvodila využiteľné závery s ohľadom na najmenej rozvinuté okresy. Odporúčame sa vyjadriť k uvedeným témam.

92. Regionálny rozmer ŠC 8 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

97. Udržateľné lesníctvo – ŠC 8 - Opis

Odporúčame zosúladiť potreby a základnú filozofiu intervenčnej stratégie (ŠC 4, 6 a 8) a následne upraviť aj ostatné časti intervenčnej stratégie.
V časti oprávnenosť investícií v rámci udržateľného lesníctva odporúčame zvážiť vypustenie lesnej infraštruktúry (výstavba, rekonštrukcia lesnej dopravnej siete) a financovanie z národných resp. súkromných zdrojov.

97. Udržateľné lesníctvo – ŠC 8 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

91. Podnikateľské prostredie na vidieku - Opis

SWOT nemá dostatočne spracovanú oblasť rozvoja podnikateľských aktivít na vidieku s orientáciou na zamestnanosť, vyššiu pridanú hodnotu prostredníctvom inovácií, podpory biohospodárstva, inteligentných riešení a silnej korelácie na oblasť AKIS. SWOT neobsahuje popis oblasti Inteligentného vidieka. Odporúčame dopracovať resp. zdôvodniť.

91. Podnikateľské prostredie na vidieku - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 2. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 2 prostredníctvom investičnej podpory do rozširovania závlah – ukazovateľ R.9. V zmysle dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 8, by investície do zlepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení/infraštruktúry mali prispievať k ŠC 5. Investície do „nového zavlažovania“ by sa mali spájať so ŠC 2. V rámci ŠC 5 sa musí sledovať úspora spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku. Čo sa týka stanovených cieľových úspor, tie by v zmysle dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 16: „nie je vhodné požadovať potenciálnu úsporu iba 5 % tam, kde infraštruktúra a systémy na farme v súčasnosti fungujú veľmi zle, a preto je možné dosiahnuť veľké zvýšenie efektívnosti“. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ŠC 2, doplniť ukazovateľ R.9, v opise navrhujeme upraviť resp. vymazať vetu „Využívanie vody v poľnohospodárstve (najmä v rastlinnej výrobe ako intenzifikačného faktora) je vzhľadom k podnebiu nedostatočné a neustále klesá“. Je to v rozpore so ŠC 5. Obdobne navrhujeme upraviť resp. vymazať vetu „Dôvodom nízkeho využívania závlahového systému je nedostatok finančných prostriedkov poľnohospodárskych subjektov“.

55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo z časti akceptované a zapracované. Intervencia bola upravená v zmysle pripomienok EK.

58. Úprava intervencie - Komplexné pozemkové úpravy - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 2 a ŠC 8. Intervencia vytvára príspevky k: ŠC 2 prostredníctvom projektov pozemkových úprav (PPÚ). Tento typ operácie nevytvára priame príspevky k ŠC 5, z toho dôvodu je potrebné PPÚ evidovať v rámci ŠC 2. Ukazovateľ R.27 sa naviaže iba na časť intervencie, ktorá sa bude týkať investícií do zelenej a modrej infraštruktúry – viď. dokument tool: The link with Result indicator(s) can be established for the intervention as a whole, or for a part of the intervention if the intervention contains investment support with different targeting (although not recommended). For example, a supported operation may not necessarily contribute to all result indicators selected for the intervention as a whole. ŠC 8 prostredníctvom investícií do poľných ciest. Tento typ operácie vytvára skôr negatívne príspevky k ŠC 5 (zaberanie poľ.pôdy pre výstavbu ciest). *Opis intervencie – kapitola 5* navrhujeme doplniť ŠC 2 a ŠC 8, doplniť potrebu č. 8.1

58. Úprava intervencie - Komplexné pozemkové úpravy - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo z časti akceptované a zapracované. Odporúčanie bolo akceptované. Podľa pripomienky EK, aby sme mohli uznať, že intervencia má prínos s ŠC 4/5/6, tak musí celá prispievať k týmto cieľom. EK namietala hodnotu ukazovateľa R.27 s tým, že intervencie nemajú prínos k napĺňaniu tohto ukazovateľa. Preto je potrebné pristúpiť k tomu, že intervencia sa rozdelím na 3 intervencie podľa ŠC. Potom vystane problém s priradením R ukazovateľa pre projekty pozemkových úprav a pre projekty vybudovania poľných ciest, mostov, priepustov, priecestí a pod.

60. Úprava intervencie - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície) - Opis

Opis intervencie – kapitola 5 - navrhujeme doplniť potrebu 4.6.

60. Úprava intervencie - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície) - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

1. Programovanie sektorových intervencií - Opis

V rámci jednotlivých sektoroch je potrebné posúdiť vybrané intervencie z pohľadu realizovateľnosti, pretože každú intervenciu je potrebné programovať samostatne. V návrhu nariadenia je stanovené, že členské štáty si pre každý sektorový cieľ zvolený spomedzi cieľov stanovených v príslušných článkov návrhu nariadenia zvolia v SP SPP jeden alebo viacero stanovených intervencií v návrhu nariadenia.

Sektor vinohradníctva a vinárstva

V rámci intervencie „vinohradníctvo a vinárstvo“ nie sú vybrané sektorové ciele zo zoznamu cieľov v sektore vinohradníctva a vinárstva uvedených v článku 57 návrhu nariadenia. V závislosti od výberu sektorového cieľa a príslušnej intervencie je potrené určiť jej pričlenenie k príslušnému špecifickému cieľu (ŠC 2, 3 alebo 9). Prepojenia sektorových cieľov k špecifickým cieľom SPP sú určené v článku 57. Každá vybraná intervencia (napr. reštrukturalizácia a konverzia vinohradov, poistenie úrody proti stratám príjmu, atď.) sa programuje samostatne.

Sektor včelárstva

Každá vybraná intervencia (článok 55) sa programuje samostatne. Každá intervencia vytvorí priamy príspevok (výstup), ktorý je potrebné pričleniť k príslušnému ŠC. V závislosti od výberu intervencií môže byť sektor včelárstva programovaný v rámci ŠC 3, ŠC 6 a ŠC 9 (napr. intervencia investície do hmotných a nehmotných aktív prispeje k ŠC 2, intervencia akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov ako aj propagácia, komunikácia a marketing prispievajú k ŠC 9).

Sektor ovocie a zelenina

V rámci vybraných sektorov je potrebné posúdiť vybrané typy jednotlivých intervencií a každú vybranú intervenciu je potrebné programovať samostatne (článok 47).

V intervencii „ovocie a zelenina“ je zahrnutých veľa intervencií, preto odporúčame tento výber prehodnotiť z pohľadu realizovateľnosti zo strany prijímateľov a zahrnúť iba tie intervencie u ktorých sa predpokladá ich čerpanie. Každá intervencia vytvorí priamy príspevok (výstup), ktorý je potrebné pričleniť k príslušnému ŠC. V závislosti od výberu intervencií môže byť sektor ovocia a zeleniny programovaný v rámci ŠC 3, ŠC 4, ŠC 6 a ŠC 9.

Sektor zemiaky

Vybrané intervencie je potrebné zosúladiť s článkom 66. Následne každú intervenciu je potrebné programovať samostatne.

Ostatné sektory – mlieko, ovce a kozy neboli zahrnuté do hodnotenej verzii SP SPP (verzia z 15.10.2021) ale sú spomenuté v aktualizovanej intervenčnej stratégii z 19.10.2021. V zmysle čl. 66 je potrebné aby ostatné sektory boli zdôvodnené. Zdôvodnenie je potrebné doplniť do intervenčnej stratégii.

1. Programovanie sektorových intervencií - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

3. Úprava intervencie "Investície do závlah a vodozádržných opatrení" - Opis

Intervencia „Investície do závlah a vodozádržných opatrení“ priamo prispieva k hospodáreniu s vodou a z toho dôvodu by mala byť programovaná v rámci ŠC 5. Nakoľko uvedená intervencia obsahuje produktívne aj neproduktívne investície, navrhujeme ju rozdeliť na dve samostatné intervencie. Podľa očakávaných hlavných priamych príspevkov uvedených intervencií by sa mali obe intervencie programovať v rámci ŠC 5 (viď. Toolkits pre ŠC 5).

3. Úprava intervencie "Investície do závlah a vodozádržných opatrení" - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

5. Úprava intervencie „Investície na znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskej prvovýroby“ - Opis

V rámci intervencie je plánované podporiť nákup techniky na podpovrchové zapracovanie ako napr. injektáž. Tento typ techniky priamo prispieva k zníženiu úniku NH_3 do ovzdušia, čím sa vytvára priamy príspevok k ŠC 5 (ochrana ovzdušia). Identifikovaný príspevok by bolo dobré uviesť do Intervenčnej stratégie a do popisu uvedenej intervencie.

5. Úprava intervencie „Investície na znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskej prvovýroby“ - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

7. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 8 - Opis

V dokumente chýbajú dôležité oblasti ako širokopásmový internet a s tým súvisiaci inteligentný vidiek vrátane prípravy a realizácie stratégií pre inteligentný vidiek (tzv. Smart Villages): Dokument úplne postráda aj oblasť sociálnej inklúzie a na ňu nadväzujúce sociálne služby na vidieku prepojené na poľnohospodárstvo a lesníctvo vrátane samotného sociálneho poľnohospodárstva.

Na Slovensku stále chýba stratégia na rozvoj biohospodárstva, ktorá by významne pomohla pri nastavovaní uvedenej intervencie. Odporúčame v maximálnej miere využiť informácie a skúsenosti z projektu BIOEAST-up, ktorý sa realizuje od roku 2019 a ktorého je MPRV SR členom konzorcia.

Najväčším rizikom intervencie LEADER pre nové programové obdobie je jeho príprava a implementácia na základe skúsenosti s komplikovaným nastavovaním a realizáciou programu LEADER v súčasnom období. Je nevyhnutné jasne zdôvodniť ako bude systém fungovať, ako sa systém zjednoduší, a čo sa zmení, aby neprišlo k podobnej situácii ako je v súčasnosti. V rámci Intervenčnej stratégie sa vôbec nespomína miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD). Odporúčame uviesť, či sa s CLLD v novom období počíta, ako, prípadne zdôvodniť prečo nie.

7. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 8 - Odôvodnenie

Odporúčania nie sú zapracované okrem sociálnej inklúzie, ktorá je čiastočne zapracovaná.

68. Stanovenie cieľových hodnôt pre R.10, R.11 a R.35 - Opis

Cieľové hodnoty a čiastkové ciele pre výsledkové ukazovatele R.10 a R.11 nie sú v SP stanovené.

68. Stanovenie cieľových hodnôt pre R.10, R.11 a R.35 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

26. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5 - Opis

Str. 177 – navrhujeme doplniť tabuľku s údajmi o trende emisií amoniaku - samostatne zo zvierat a plodín. Str. 184 - v pripomienkach EK je požiadavka doplniť úroveň dusičnanov vo vodných útvaroch. Navrhujeme doplniť údaje o hodnotách dusičnanoch v sledovaných povodiach. Str. 184 - Uvedený text o ekologickom poľnohospodárstve navrhujeme presunúť do časti Pesticídy. Je to v súlade s toolkit. Prostredníctvom údajov o EP sa odpovedá na akcie, ktoré boli vykonané na zníženie spotreby pesticídov. Do výmery by mohli byť zahrnuté aj schémy AEKO. Str. 194 – k tejto časti navrhujem vytvoriť podnadpis – spotreba hnojív. Táto časť nepatrí do Spotreby pesticídov. Navrhujeme presunúť – vytvoriť časť „ovzdušie“ – viď. toolkit pre ŠC 5. Do časti ovzdušia patrí: i. emisie amoniaku z poľnohospodárstva celkom a trend vývoja, samostatne vyčíslený amoniak za hosp. zvieratá a za plodiny,ii. spotreba organických a anorganických hnojív – dusík, iii.) emisie z tuhých častíc PM2.5.

Str. 202 – slabá stránka „vysoká zraniteľnosť voči suchu, kvôli nedostatočnému zavlažovaniu“ - v pripomienkach EK je uvedené, že zavlažovací systém nemusí byť adekvátne riešenie. Politika SPP v ŠC 5 je o znižovaní spotreby vody v poľnohospodárstve cez zmenu plodín, ktoré vyžadujú menej vody. Z toho dôvodu navrhujeme vymazať časť slabej stránky ... kvôli nedostatočnému zavlažovaniu.

26. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

15. Vybudovanie a chod platformy AKIS - Opis

Vítame vybudovanie digitálnej platformy AKIS, ktorú však nepovažujeme za potrebu a ani za intervenciu. Je to dôležitý nástroj na dosiahnutie cieľov AKISu. Zároveň však upozorňujeme, že chýbajúca platforma nie je výrazným problémom nefunkčnosti AKISu. Dlhodobým problémom je nedostatočné riadenie inovácií, vedy a výskumu, poradenstva a vzdelávania na MPRV SR a následne nedostatočná spolupráca a prepojenie jednotlivých (všetkých možných) relevantných aktérov v pôdohospodárstve vrátane nastavenia vzájomných vzťahov (systém). V súčasnosti nie je platforma AKIS v dokumentoch dostatočne popísaná (vrátane funkcií, vzájomných vzťahov, časového harmonogramu budovania, atď.). Nepripravenosť digitálnej platformy AKIS a významná závislosť implementácie relevantných intervencií na jej existencii a funkčnosti vytvára vysoké riziko na oneskorenú implementáciu intervencií zameraných na inovácie (EIP, vzdelávanie poradenstvo, atď. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby fungoval AKIS systém aj bez platformy, pričom platforma sa môže postupne paralelne vytvárať.

15. Vybudovanie a chod platformy AKIS - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované.

18. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1 - Opis

Navrhujeme presunúť opis finančných nástrojov do ŠC 2, finančné nástroje nemajú súvislosť s ŠC 1. Je aj v súlade s toolkit pre ŠC 2.

18. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1 - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Finančné nástroje sa týkajú aj ŠC 1.

63. Úprava intervencie - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva - Opis

Do uvedenej intervencie doplniť ukazovateľ R.28 Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom vedomostí a inovácie: počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou. V texte je uvedené „Jednotkové náklady pre vybrané druhy neinvestičných výdavkov: Osobné náklady vo výške 25 €/hod za odbornú prácu v pozícii výskumníka, poradcu“. Odporúčame doplniť výdavky aj pre farmára alebo lesníka, prípadne iného aktéra, ktorý sa venuje projektu nad rámec svojich každodenných povinností. Odporúčame uviesť či SR bude podporovať aj zakladanie OS, nakoľko v tomto období sa zakladanie OS nepodporuje. 2-fázová realizácia projektov EIP OS v PRV 2014-2020 nebola správne pochopená a spôsobuje zbytočné predlžovanie hodnotiaceho procesu. V zmysle nariadenia je v prvej fáze možná podpora zakladania OS a v druhej fáze realizácia projektov (vrátane investícií). U nás je 2-fázové hodnotenie a nie realizácia projektov OS. Prvá fáza je hodnotenie zámeru a druhá fáza je administratívne hodnotenie projektu. Je potrebné sa poučiť z chýb z tohto PRV.

63. Úprava intervencie - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované.

64. Úprava intervencie - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania - Opis

V rámci zoznamu výberových kritérií, prostredníctvom ktorých sa vyberú vzdelávacie alebo demonštračné aktivity, je potrebné zohľadniť aj keď bude žiadateľom farmár.

64. Úprava intervencie - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania - Odôvodnenie

Neakceptované.

25. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4 - Opis

Strana 121 - text o hospodárení s vodou navrhujeme presunúť do ŠC 5. Strana 140 - v zmysle pripomienok EK je potrebné doplniť informácie o realizovaných projektoch PRV, ktoré prispeli k zvýšeniu vodozádržnej kapacity na lesných pozemkoch – opatrenie 8 PRV SR 2014-2020. Strana 143 - odporúčame vložiť tabuľku pre kontextový ukazovateľ C.41 – hodnoty za poľnohospodárstvo a lesy min. 6 rokov, zdroj: pôvodné číslo kontextového ukazovateľa je 43: Context indicators (2014-19) | European Commission (europa.eu). Uvedené slabé stránky nie sú odvodené u analýzy súčasnej situácie: i.) využíva sa vo veľkej miere príliš hlboká orba, ktorá uvoľňuje skleníkové plyny do ovzdušia, ii.) uvoľňovanie CO2 z biomasy do ovzdušia pri horení. Rastliny absorbujú pri svojom raste CO2 z atmosféry, avšak z dlhodobého hľadiska pri nedokonalom spaľovaní uniká opäť do ovzdušia, iii.) nízka účinnosť výroby elektriny z biomasy. Odporúčame skrátiť dlhý zoznam príležitostí a ohrození. Ako je uvedené v pripomienkach EK k SWOT, príležitosti a ohrozenia sú externé faktory, ktoré nevieme priamo riešiť cez SP SPP. Nemali by byť v príležitostiach uvedené aktivity/ intervencie, ktoré sa plánujú realizovať v rámci ŠC 4.

25. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

9. Úprava intervencie „Zlepšenie životných podmienok zvierat“ - Opis

Zlepšenie podmienok ustajnenia mladého HD

Väčšina býkov nad 6 mesiacov je chovaných v maštaliach s výbehom. Výbeh nie je zahrnutý do metodiky prepočtu zväčšenia ustajňovacieho priestoru minimálne o 15% plochy priestoru. Chýba podmienka pre obmedzenie veľkosti skupiny (napr. do 30 ks) ako aj hmotnostnej homogénnosti (niektoré býky po skončení pastevnej sezóny môžu mať 8 – 9 mesiacov a tým vyššiu hmotnosť). Nie všetky maštale majú plochu ležoviska a kŕmne miesto.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Spotreba mlieka teľatami 10-12 l je veľmi vysoká. V chove sa začína od 4 l a dosahuje max. 8 l. Všetky mliečne plemená sú v režime stimulácie vývinu predžalúdkov, používajú sa kŕmne zmesi (šrot), ktoré majú lepšiu štruktúru potrebnú na stimuláciu tvorby predžalúdkov. Mliečny výkrm od 15. do 56. dňa života je zakázaný, resp. iba na výnimky. Výpočty sadzieb sú rozporné, mliečnej kŕmnej dávky sa vyrobí viac než 7 l, až 10 l. Rozdiel bude menší.

Pastevný chov hovädzieho dobytka

Je potrebné citovať „Viaceré vedecké štúdie hovoria o tom, že v mlieku pasúcich sa dojníc je vyšší obsah zdraviu človeka prospešných látok“. Z našej vedomosti ide o malý rozdiel v gramoch napr. v množstve mastných kyselín. Z pohľadu zdravia dojníc nemá uvedená operácia zmysel. Ako je uvedené v texte, pasené dojnice žijú kratšie. Pasením sa vytvára negatívny vplyv na dĺžku života dojníc. Pastevný spôsob chovu zvierat prispieva skôr k ŠC 6 – biodiverzita.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Podmienka „Do operácie môžu vstúpiť len žiadatelia s prasiatkami, ktoré pochádzajú z chovu v ktorom sa realizuje „Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ a/alebo boli zahrnuté do operácie v PRV 2014-20 „Zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení“ podľa § 39 písm. c) nariadenia vlády SR č. 75/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov“ nesúvisí s danou operáciou a je ju možné považovať za diskriminačnú.

Výkrm hydiny

Vo výpočte sadzieb sa vychádza z baseline 33 kg/m2 zaťaženia podlahovej plochy. Nariadenie vlády SR č. 275/2010 stanovuje možnosť zaťaženia podlahovej plochy od 33 až 42 kg. Väčšina chovov dosahuje zaťaženie 35 – 39 kg/m2. Uvedený stav by sa mal zohľadniť pri výpočte sadzieb.

Používanie probiotík v prevencii chorôb ošípaných

Podľa našich vedomostí neexistuje štúdia, ktorá potvrdzuje štatisticky preukázateľné účinky probiotík v chove ošípaných. V rámci SPU boli realizované viaceré výskumy od r. 1998, v žiadnom nebol dokázaný štatisticky preukazný vplyv na chov zvierat. Ide o vysoké náklady s nízkym účinkom, efektívnosť je veľmi nízka. Probiotiká neprispeli ani k náhrade antibiotík.

9. Úprava intervencie „Zlepšenie životných podmienok zvierat“ - Odôvodnenie

Odporúčania boli z časti akceptované a zapracované. Odporúčania, ktoré sa týkalo zdravia pasúcich sa dojníc sa neakceptovalo. Návrh legislatívy považuje prístup k vonkajšiemu prostrediu a k pastve za jednu z oblastí, ktoré prispievajú k AW. Pastva je doplnená oproti predošlej legislatíve k oblastiam AW a patrí k cieľu 9 aj napriek prínosom k iným cieľom. Odporúčanie pre operáciu - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných nie je akceptované. Návrh legislatívy požaduje sprísnené štandardy výrobných metód v najmenej dvoch z určených oblastí. Podmienka zabezpečuje, že výkrmové ošípané majú zlepšené podmienky v oblasti zvýšených priestorových nárokov a zároveň v oblasti neskorý odstav.

67. Lepšie zdôvodnenie pre potrebu 5.2 - Opis

Potreba 5.2: Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, vypracovanie systému minimalizácie vstupov chemických prípravkov do poľnohospodárskej produkcie: chýba nadväznosť na opis súčasného stavu, chýbajú údaje o obsahu pesticídov v podzemnej a povrchovej vode v analýze SWOT, z ktorých by sa dalo lepšie odvodiť potrebu 5.2

67. Lepšie zdôvodnenie pre potrebu 5.2 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

70. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.16, R.17, R.26 - Opis

K ŠC 4 prispejú aj sektorové intervencie v sektore ovocia a zelenina, zemiakov a mlieka. Intervencie by mali prispieť k výsledkovému ukazovateľu R.16 a R.26, príspevky nie sú kvantifikované. K ŠC 5 prispejú aj sektorové intervencie v sektore ovocie a zelenina, vinohradov. Intervencie by mali prispieť k výsledkovému ukazovateľu R.17, príspevky nie sú kvantifikované.

70. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.16, R.17, R.26 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

113. Doplnenie nových potrieb - Opis

Identifikované potreby nepokrývajú dôležité témy, ktoré sú opísané v analýze SWOT a na ktoré reagujú niektoré sektorové intervencie v sektore mlieko a bravčové mäso. Ide o témy: zlepšenie podmienok zamestnávania, výskum a vývoj, zlepšenie hospodárenia s odpadom, úspora energie. Z uvedeného dôvodu odporúčame doplniť nové potreby.

113. Doplnenie nových potrieb - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

28. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 6 - Opis

Str. 205 - navrhujeme doplniť Prioritný akčný rámec (PAF). V zmysle toolkit pre ŠC 6 je PAF kľúčovým referenčným bodom. Str. 205-234 - zmysle pripomienok EK je potrené štruktúrovať celý text ŠC 6 podľa hlavných tém, ktoré sú uvedené v toolkite (biodiverzita, ekosystémové služby, biotopy a krajina), doplniť ukazovatele Forest Europe o druhovom zložení drevín, obnove, prirodzenosti, introdukovaných drevinách, krajinnom modeli, ohrozených lesných druhoch, chránených lesoch – ako aj o škodách na lesoch, v zmysle toolkit pre ŠC 6 je potrebné uviesť aj Index vtáctva žijúceho v lesoch. Str. 233 Príležitosť - možnosť využitia agrolesníckych systémov pre zvýšenie diverzity krajiny uvedená v príležitostiach -v opise súčasného stavu pre ŠC 6 nie je agrolesníctvo spomenuté ani raz. Ako sa teda môže považovať za „Príležitosť“? Pri tom ale Agrolesníctvo môže mať pozitívny vplyv na biodiverzitu, napriek tomu nie je tento benefit ani raz spomenutý v opise súčasného stavu. Odporúčame doplniť.

28. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 6 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

99. Výpočet finančnej alokácie pre MAS - Opis

V podmienkach oprávnenosti pre MAS sa uvádza vzorec na výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS. Alokácia a výber MAS by mal závisieť najmä od kvality územnej stratégie a nie len od „vzorca“. Odporúčame zdôvodniť ako bude výber prebiehať vrátane alokovania zdrojov v závislosti od reálnych potrieb daného územia.

99. Výpočet finančnej alokácie pre MAS - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované a zdôvodnené

101. Riadenie inovácií - Opis

Odporúčame na ministerstve poveriť odborne kompetentnú osobu, ktorá sa uvedenej problematike bude venovať dlhodobo, na dopracovanie prierezového cieľa.

101. Riadenie inovácií - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

103. Využívanie skúseností z praxe - AKIS - Opis

Tvorba SWOT k prierezovému cieľu postrádala diskusiu so širšou odbornou verejnosťou, ktorá by pomohla identifikovať skutočné nedostatky súčasného systému a priniesla by aj alternatívne názory a riešenia na uvedené problémy. Odporúčame posilnenie vzťahov a väzieb s odbornou verejnosťou a úprimne ich zapojiť do spolu-vytvárania SP.

103. Využívanie skúseností z praxe - AKIS - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

104. Potreby – prierezový cieľ - Opis

V rámci prierezového cieľa odporúčame navrhnúť relevantnejšiu štruktúru potrieb a časť potrieb dopracovať vrátane stanovenia priorít jednotlivých potrieb.
Odporúčame zamerať sa na prierezový cieľ aj pri jednotlivých ŠC a tam kde je to relevantné to vzájomne prepojiť.
Do prierezového cieľa zahrnúť aj nové prvky v rámci vzdelávania a poradenstva najmä riadenia rizík a finančných nástrojov.

104. Potreby – prierezový cieľ - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

105. Registrácia v AKIS - Opis

V rámci podmienok oprávnenosti sa uvádza, že je potrebná registrácia do AKIS. V prípade nefunkčnosti systému AKIS, odporúčame zvážiť ako dostatočnú registráciu v rámci Siete SPP. Samozrejme, v prípade, že bude Sieť SPP súčasťou fungujúceho AKIS vítame prepojenie EIP operačných skupín prostredníctvom systému AKIS.

105. Registrácia v AKIS - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - akceptované, na základe kapitoly 8.1 SP SPP 2023-2027 Sieť SPP bude súčasťou AKIS.

106. EIP - Opis

V prípade záujmu o podporu sociálnych inovácii v rámci operačných skupín EIP odporúčame zvážiť aj zaradenie obcí ako oprávnených žiadateľov.
Odporúčame s EIP projektami začať hneď od začiatku programového obdobia, prostredníctvom otvorených výziev.

106. EIP - Odôvodnenie

Nové odporúčania

57. Úprava intervencie - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) - Opis

Navrhované zmeny: *Bod - Súvisiace špecifické ciele* vymazať „prierezový cieľ a sekundárny príspevok ŠC 8“. V tomto bode sa uvádzajú iba primárne ŠC.

57. Úprava intervencie - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

62. Úprava intervencie - Spolupráca – LEADER - Opis

Najväčším rizikom intervencie LEADER pre nové programové obdobie je jeho príprava a implementácia na základe skúsenosti s komplikovaným nastavovaním a realizáciou programu LEADER v súčasnom období. Je nevyhnutné jasne zdôvodniť ako bude systém fungovať, ako sa systém zjednoduší, a čo sa zmení, aby neprišlo k podobnej situácii ako je v súčasnosti. V rámci Intervenčnej stratégie sa vôbec nespomína miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD). Odporúčame uviesť, či sa s CLLD v novom období počíta, ako, prípadne zdôvodniť prečo nie. Odporúčame doplniť aj potreby 8.1 a 8.2

V časti LEADER sa uvádza, že podľa ex post hodnotenia PRV 2007 – 2013 dosiahol program LEADER signifikantne lepšie výsledky ako podpora obcí. Čo však už neplatí pre 2014-2020. Analýza veľmi slabého rozbehu a pokroku implementácie LEADER úplne absentuje. V rámci intervencie LEADER sa uvažuje nad podporou modernizácie existujúcich zavlažovacích systémov za účelom šetrenia s vodou. Takéto investície si vyžadujú pomerne vysoké náklady a sú administratívne veľmi náročné najmä na potvrdenia v oblasti ŽP. Z uvedených dôvodov a nakoľko LEADER plánuje podporiť relatívne malé projekty je realizácia takýchto investícií prostredníctvom LEADER príliš ambiciózna a otázna. Ukazovateľ R.38 – Rozsah iniciatívy LEADER: podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja je stanovený na hodnotu 41%, 65 MAS a 2 000 000. Aj keď v PRV 2014-2020 LEADER zaznamenal veľa problémov a nenaplnili sa očakávania jeho výsledkov a dopadov, je potrebné vysvetliť stanovenie ukazovateľov a najmä zdôvodniť zníženie počtu MAS a počtu obyvateľov, ktorí majú prospech z tejto intervencie v období 2023-2027 v porovnaní s 2014-2020.

Sociálna inklúzia sa spomína iba v rámci podpory ľudských zdrojov a budovania kapacít. Z uvedeného dôvodu považujeme podporu sociálnej inklúzie v rámci SP nedostatočnú. Vzdelávanie, budovanie kapacít a podporu ĽZ odporúčame oddeliť od infraštruktúry. Text "Prístup k miestnemu rozvoju v rámci prístupu LEADER za mnohé roky preukázal svoju efektívnosť v rámci podpory rozvoja vidieckych oblastí a to v celom rozsahu zohľadňujúc multisektorové potreby endogénneho rozvoja vidieka prostredníctvom prístupu zdola - nahor„ je priamo z nariadenia a nie je úplne pravdivý. Je potrebné reagovať na situáciu a podmienky na Slovensku.

V opise sa uvádzajú niektoré obmedzenia (napr. minimálny počet obcí), ktoré môžu brániť prirodzenému vzniku menších MAS. V podmienkach oprávnenosti pre MAS sa uvádza vzorec na výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS. Alokácia a výber MAS by mal závisieť najmä od kvality územnej stratégie a nie len od vzorca.

V dokumente chýba dôležitá oblasť rozširovania širokopásmového internetu na vidieku, resp. jednoznačné zdôvodnenie, že v rámci doplnkovosti medzi programami uvedenú tému plnohodnotne zabezpečí OP Slovensko v rámci Národného plánu širokopásmového pripojenia. Návrh Strategického plánu neuvádza ani intervencie súvisiace s rozvojom inteligentného vidieka vrátane prípravy a realizácie stratégií pre inteligentný vidiek (tzv. Smart Villages).

Dokument nedostatočne reflektuje na problémy v oblasti sociálnej inklúzie a na ňu nadväzujúce sociálne služby na vidieku prepojené na poľnohospodárstvo a lesníctvo vrátane samotného sociálneho poľnohospodárstva.

62. Úprava intervencie - Spolupráca – LEADER - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované.

61. Úprava intervencie – Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov - Opis

V časti potreba, ktorú rieši intervencia odporúčame doplniť Potreby 7.2 a 7.3. Ukazovateľ R.36 - Generačná obnova: počet mladých poľnohospodárov začínajúcich podnikať s podporou zo SPP v členení na mužov a ženy je stanovený na 673. Chýba zdôvodnenie ako bol uvedený ukazovateľ vypočítaný. Ide o počet mladých farmárov poberajúcich komplementárnu platbu a tých ktorí získajú grant v rámci ŠC 7 pri zamedzení duplikácií?

Strategický plán (vrátane SWOT) nedostatočne využíva skúsenosti získané z predchádzajúcich období (najmä PRV 2014-2020), na základe ktorých by sa dal vyvodiť potenciál mladých farmárov so záujmom o poľnohospodárstvo a teda aj relevantný ukazovateľ.

V prípade využitia Slovenského pozemkového fondu na podporu nákupu pôdy pre mladých a/alebo začínajúcich farmárov, je potrebné lepšie vysvetliť ako a kedy bude mechanizmus fungovať.

V časti podmienky oprávnenosti sa uvádza „opis investície, ktorá sa zrealizuje na farme a ktorá musí byť vo výške min. 50% NFP, ...“. Podmienka 50% pomerne značne obmedzuje mladých farmárov v rozhodovaní. Bude RO akceptovať zaradenie do investície aj nákup základného stáda hospodárskych zvierat?

Ďalej sa uvádza, že “Podmienkou vyplatenia II. (poslednej) splátky podpory je správna realizácia podnikateľského plánu, ktorou sa rozumie zabezpečenie všetkých aktivít uvedených v podnikateľskom pláne“. Zabezpečenie všetkých aktivít uvedených v podnikateľskom pláne sa zdá byť pomerne prísne najmä v sektore poľnohospodárstva. Uvedená podmienka znižuje ambicióznosť podnikateľských plánov mladých farmárov, ktorí pri takto stanovenej podmienke si budú podnikateľské plány nastavovať čo najjednoduchšie. Na plnenie podnikateľského plánu by sa malo prihliadať pragmaticky, s ohľadom na rôzne faktory.

Vo finančnej tabuľke s výstupom je potrebné upraviť ročnú alokáciu (znížiť na 50%) nakoľko mladí farmári budú v prvých rokoch dostávať iba prvú platbu.

SR nedefinovala pojem nového poľnohospodára, z čoho sa dá predpokladať, že sa v rámci SP nebude venovať novým poľnohospodárom (iným ako mladým). Napriek tomu v textoch sa občas vyskytuje terminológia nový farmár. Odporúčame patrične upraviť prípadne zosúladiť.

61. Úprava intervencie – Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo čiastočne akceptované.

74. Kauzálny vzťah od vstupov, výstupov až po cieľové hodnoty výsledkov - Opis

Cieľové hodnoty výsledkových ukazovateľov boli vypočítané z očakávaných vstupov a výstupov, preto existuje priamy kauzálny vzťah medzivstupmi, výstupmi a cieľovými hodnotami. Pre prevažnú väčšinu výsledkových ukazovateľov nie sú uvedené v kapitole 2 SP informácie o očakávaných príspevkoch programovaných intervencií k jednotlivým výsledkovým ukazovateľom. Výpočet nie je zdôvodnený, chýbajú informácie pre verifikáciu. Poskytnuté odôvodnenie cieľových hodnôt nezohľadňuje kritické faktory a musí byť v súlade s Identifikáciou potrieb. Z toho dôvodu odporúčame doplniť tieto informácie.

74. Kauzálny vzťah od vstupov, výstupov až po cieľové hodnoty výsledkov - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

76. Prehodnotenie prioritizácie potrieb - Opis

Z pohľadu riešenia potrieb bol identifikovaný nesúlad medzi alokáciami rozpočtových prostriedkov a prioritizovanými potrebami. Alokácia rozpočtových zdrojov na každú intervenciu je kvalitatívne stručne zdôvodnená v intervenčnej stratégii ale nie je úplne v súlade s prioritizáciou potrieb. Najvýraznejší rozpor medzi prioritizáciou a alokáciou zdrojov je u potrieb 3.1 (80 mil. €), 6.1 (133 mil. €), 6.3 (575 mil. €) a 8.1 (150 mil. €), ktoré boli označené za potreby so strednou významnosťou ale z pohľadu alokácií finančných prostriedkoch ide o dôležitejšie potreby. Opačný nesúlad existuje medzi potrebami s vysokou relevanciou a ich príslušnými alokáciami 3.2 (25 mil. €), 4.4 (19 mil. €), 4.5 (25 mil. €), 4.7 (7 mil. €), 9.3 (0,27 mil. €). Vyššie alokácie pre uvedené potreby so strednou významnosťou považuje hodnotiteľ za správe, pretože vyplývajú zo SWOT (napr. potreby 6.1 a 6.3 sú naviazané na PAF). Takisto nižšie alokácie na uvedené potreby s vysokou významnosťou vyplývajú zo SWOT. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné prehodnotiť prioritizáciu indentifikovaných potrieb aby lepšie zohľadnila súčasný stav popisovaný v analýze SWOT.

76. Prehodnotenie prioritizácie potrieb - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

47. Doplnenie informácií z ex-ante posúdenia finančných nástrojov do SP - Opis

Hodnotiteľ oceňuje a súhlasí so zapojením finančných nástrojov v rámci Strategického plánu SPP. Zároveň konštatuje, že v súčasnosti ešte nie je k dispozícii ex ante posúdenie finančných nástrojov a z uvedeného dôvodu nebolo možné zohľadniť všetky aspekty, ktoré budú v správe o posúdení. V súčasnom návrhu nie sú alokované zdroje v súlade s intervenciami, ktoré s finančnými nástrojmi zatiaľ nepočítajú.

Návrh neposkytuje dostatok informácií ohľadom kombinácie finančných nástrojov s grantmi, najmä z dôvodu prípravy všetkých relevantných procesov a nástrojov. Z uvedeného dôvodu aj napriek podpore finančných nástrojov je hodnotiteľ opatrný ohľadom rýchleho nástupu finančných nástrojov s významnou alokáciou. Hodnotiteľ odporúča v prvej fáze otestovať finančné nástroje na nižšej alokácii a v prípade bezproblémovej implementácie ju následne navýšiť. Prvotné zlyhanie by mohlo demotivovať žiadateľov a znížiť záujem o finančné nástroje na dlhšiu dobu. Taktiež mechanizmus na kombináciu grantov s revolvingovým typom úveru a garančnou časťou finančných nástrojov nie je v súčasnosti pripravený a otestovaný.

Na základe ex-ante posúdenia odporúčame dopracovať SWOT analýzu, ako aj časť Identifikácia potrieb a lepšie prepojiť uvedené dokumenty s Intervenčnou stratégiou. Dopracovať je potrebné analýzu trhu, investičných potrieb, zhodnotenie pridanej hodnoty, ale aj odhad dodatočných súkromných a verejných zdrojov. Chýba popis a zdôvodnenie výberu 2 produktov finančných nástrojov.

Využívanie finančných nástrojov si bude vyžadovať investovanie aj do vzdelávania a poradenstva na úrovni podnikov aj na úrovni verejnej správy, čo je dôležité zakomponovať aj do prierezového cieľa.

Následne bude nevyhnutné reálne nastaviť podmienky fungovania finančných nástrojov na Slovensku vrátane časového harmonogramu prác nevyhnutných k nastaveniu pravidiel, postupov a kompetencií v rámci SP SPP 2023-2027.

47. Doplnenie informácií z ex-ante posúdenia finančných nástrojov do SP - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a čiastočne zapracované, v štádiu riešenia.

48. Úprava intervencie - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov - Opis

V rámci intervencie je uvedený výsledkový ukazovateľ R.30. Žiadame ho nahradiť relevantným ukazovateľom R.36 Generačná obnova: počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia.

48. Úprava intervencie - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

49. Úprava intervencie - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov - Opis

Navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 4. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 4 prostredníctvom zníženia emisií v ŽV – ukazovateľ R.13 – v opise intervencie je uvedené „Chov zvierat na pasienku prispieva aj k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia z dôvodu separácie výkalov a moču“.

49. Úprava intervencie - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

51. Úprava intervencie - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* Navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 3, 4, 7 a 9. Intervencia 70.5.2 vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 3 prostredníctvom Investícií do odbytových miest/kanálov pre vlastné produkty prvovýroby a investícií v rámci horizontálnej spolupráce – ukazovateľ R.9, ŠC 4 prostredníctvom investícií (technologické a súvisiace stavebné investície) na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov a taktiež aj zariadenia na výrobu energie z iných obnoviteľných zdrojov s cieľom využitia všetkej vyprodukovanej energie vo vlastnom podniku– ukazovateľ R.15, ŠC 7 prostredníctvom investícií pre mladých farmárov (vyčlenená alokácia 85,6 mil. EUR z celkovej alokácie na túto intervenciu formou grantov aj finančných nástrojov) – ukazovateľ R.9, ŠC 9 prostredníctvom investícií, ktoré sa vzťahujú na produkty označením kvality – politiku kvality EÚ (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie, zaručená tradičná špecialita,) a politiku kvality SR (Značka kvality) a rozvoja ekologických produktov a investícií v ŽV, ktoré prispejú k zvýšeniu štandardov dobrých podmienok zvierat – ukazovateľ R.9. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ukazovateľ R.15.
51. Úprava intervencie - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - Odôvodnenie
Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.
55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia - Opis
Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 2. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 2 prostredníctvom investičnej podpory do rozširovania závlah – ukazovateľ R.9. V zmysle dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 8, by investície do zlepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení/infraštruktúry mali prispievať k ŠC 5. Investície do „nového zavlažovania“ by sa mali spájať so ŠC 2. V rámci ŠC 5 sa musí sledovať úspora spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku. Čo sa týka stanovených cieľových úspor, tie by v zmysle dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 16: „nie je vhodné požadovať potenciálnu úsporu iba 5 % tam, kde infraštruktúra a systémy na farme v súčasnosti fungujú veľmi zle, a preto je možné dosiahnuť veľké zvýšenie efektívnosti“. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ŠC 2, doplniť ukazovateľ R.9, v opise navrhujeme upraviť resp. vymazať vetu „Využívanie vody v poľnohospodárstve (najmä v rastlinnej výrobe ako intenzifikačného faktora) je vzhľadom k podnebiu nedostatočné a neustále klesá“. Je to v rozpore so ŠC 5. Obdobne navrhujeme upraviť resp. vymazať vetu „Dôvodom nízkeho využívania závlahového systému je nedostatok finančných prostriedkov poľnohospodárskych subjektov“.
55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia - Odôvodnenie
Odporúčanie bolo z časti akceptované a zapracované. Intervencia bola upravená v zmysle pripomienok EK.
112. Digitalizácia PPA - Opis
Odporúčame vsunúť časový a/alebo akčný plán digitalizácie PPA ako aj zavádzania systému FaST.
112. Digitalizácia PPA - Odôvodnenie
Zapracované, v štádiu riešenia
69. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.9 - Opis
Príspevok k R.9 nie je za sektorové intervencie kvantifikovaný v SP.
69. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.9 - Odôvodnenie
Nové odporúčanie
71. Doplnenie sektorových intervencií do intervenčnej stratégie pre ŠC 4, ŠC 5 a ŠC 9 - Opis
V intervenčnej stratégie ŠC 4 v kapitole 2 nie sú zahrnuté vybrané sektorové intervencie v sektore ovocia a zelenina, zemiakov a mlieka. V intervenčnej stratégie ŠC 5 v kapitole 2 nie sú uvedené sektorové intervencie v sektore ovocie a zelenina, vinohradov. V intervenčnej stratégie ŠC 9 v kapitole 2 nie sú uvedené v sektore ovocie a zelenina, včelárstva, mlieka.
71. Doplnenie sektorových intervencií do intervenčnej stratégie pre ŠC 4, ŠC 5 a ŠC 9 - Odôvodnenie
Nové odporúčanie

27. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5 - Opis

Str. 203 - navrhujeme skrátiť zoznam príležitostí. Príležitosti sú externý faktor, ktorý nevieme cez SP SPP ovplyvniť. Toto je potrebné brať do úvahy pri formulácii jednotlivých príležitostí. V pripomienkach EK je uvedené, že uvedené príležitosti sú hlavne zoznamom potenciálnych opatrení alebo riešení, ktoré sa môžu aplikovať. Napr. možnosť čerpania fin. podpory..., príležitosť realizovať investície..., aplikácia moderných nízko emisných technológií.., -- toto sú všetko už konkrétne aktivity, ktoré budú realizované v rámci ŠC 4/5/6. Skôr by sme odporučili formulovať príležitosti, ktoré vzniknú z riešenia slabých stránok v rámci ŠC 5, ako napr.

- Zvýšenie výmer poľnohospodárskej pôdy na ktorých sa hospodári udržateľným spôsobom
- Prepojenie ekonomickej a environmentálnej udržateľnosti poľnohospodárskej činnosti
- Zlepšenie riadenia obhospodarovania pôdy, ktoré prispeje k zlepšeniu kvality podzemnej vody a zníženiu úniku amoniaku do ovzdušia

27. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5 - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Autori SWOT nesúhlasia s odporúčaním.

45. Zosúladenie opisu v bode 4.4 Sieť SPP s kapitolou 8 - Opis

V časti 4.4Sieť SPP sa uvádza, že „v rámci Slovenskej republiky bude Sieť SPP SR (ďalej len „Sieť“) v programovom období 2023-2027 nadväzovať na štruktúry vybudované v predchádzajúcich programových obdobiach (Národná sieť rozvoja vidieka SR), čo umožní plynulé pokračovanie prechodu medzi programovými obdobiami. Uvedený text nie je v súlade s inými časťami dokumentu, najmä vybudovaním Národného kompetenčného centra AKIS. Uvedené odporúčame dať do súladu.

45. Zosúladenie opisu v bode 4.4 Sieť SPP s kapitolou 8 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

50. Úprava intervencie - Ekologické poľnohospodárstvo - Opis

Navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 4, 6 a 9. Intervencia 70.5.2 vytvára priame a významné príspevky k:
ŠC 4 prostredníctvom ukladania uhlíka v pôdach a biomase – ukazovateľ R.14, ŠC 5 prostredníctvom zachovania biotopov a druhov – ukazovateľ R.31, ŠC 9 prostredníctvom trvalo udržateľného a obmedzeného používania pesticídov – ukazovateľ R.24 a rozvoja ekologických produktov – ukazovateľ R.29.

50. Úprava intervencie - Ekologické poľnohospodárstvo - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

100. CLLD - Opis

Odporúčame, zdôvodniť výber monofodového prístupu. Taktiež odporúčame zrealizovať podrobnú nezávislú analýzu problémov nedostatočného fungovanie CLLD a navrhnúť konkrétne riešenia, aby sa v budúcnosti mohol multi-fondový prístup využiť. Napriek pomerne jednoznačnému stanovisku RO v tejto záležitosti, hodnotiteľ odporúča zvážiť využitie Operačného programu Slovensko na synergickú podporu vidieka prostredníctvom CLLD prístupu.

100. CLLD - Odôvodnenie

Akceptované a zdôvodnené

102. SWOT AKIS - Opis

Čo sa týka celej SWOT analýzy pre prierezový cieľ je potrebné dopracovať takmer všetky jej časti vychádzajúc zo súčasného stavu, ktorý je nevyhnutné podložiť kvantitatívnymi a/alebo kvalitatívnymi dôkazmi, prepojenia relevantných silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození uvedených v SWOT analýze jednotlivých špecifických cieľov a následne previazať s relevantnými ukazovateľmi a prípadne reálnymi skúsenosťami z predchádzajúcich období.
V oblasti SWOT AKIS odporúčame doplniť logické prepojenie na jednotlivé špecifické ciele Strategického plánu.

102. SWOT AKIS - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované, v štádiu riešenia

32. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8 - Opis

SWOT nemá dostatočne spracovanú oblasť rozvoja podnikateľských aktivít na vidieku s orientáciou na zamestnanosť, vyššiu pridanú hodnotu prostredníctvom inovácií, podpory biohospodárstva, inteligentných riešení a silnej korelácie na oblasť AKIS. SWOT neobsahuje popis oblasti Inteligentného vidieka. Odporúčame dopracovať resp. zdôvodniť.

32. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8 - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované.

84. Využívanie externých zdrojov informácií - Opis

Odporúčame zlepšiť prístup k relevantným údajom a informáciám (napr. z iných rezortov) ale aj k podporným štúdiám, analýzam a stratégiám, ktoré exaktne podporia proces tvorby SP.

84. Využívanie externých zdrojov informácií - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

19. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 2 - Opis

Doplniť zoznam kontextových ukazovateľov použitých pre ŠC 2. Na str. 73 – je uvedené, že nedostatočný počet zvierat je dôsledok nízkej konkurencieschopnosti výroby a nízkych odbytových cien na trhu. Tvrdenie, že dosahujeme nízku produkčnú výkonnosť ŽV z dôvodu nedostatočného počtu zvierat nie je správne. Na str. 76 - nie sú uvedené údaje, ktoré by potvrdili „vysokú mieru“ produkčnej výkonnosti ovčieho mäsa. Tabuľka 46 uvádza iba ks oviec. Je to potrebné viac vysvetliť. Ako je uvedené nižšie, sektor oviec je zaradený medzi sektory v ťažkostiach. Z toho dôvodu je potrebné doplniť viac údajov o sektore oviec ako napr. pri dojniciach alebo ošípaných. Na str. 76 by bolo vhodné spomenúť aj dobré nutričné vlastnosti ovčieho a kozieho mäsa, má to nadväznosť aj na F2F stratégiu.

Ohrozenie – „Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra na zavlažovanie (zníženie úrod - nedostatok krmovín/pastvy pre ŽV, nútená zmena využívania pôdy, resp. ukončenie obrábania pôdy)“ je skôr slabou stránkou (interná záležitosť), ktorá je riešiteľná cez SP SPP. Navrhujem vymazať, v slabých stránkach už je uvedená infraštruktúra na zavlažovanie.

V zmysle toolit pre ŠC je potrebné doplniť informácie o operačných skupinách EIP. Zatiaľ neboli schválené žiadne operačné skupiny EIP, tým podiel poľnohospodárov v EIP je nulový. Bola vyhlásená výzva pre EIP, ktorá je v procese vyhodnocovania. Toolkit: Share of farmers in the Operational Groups (OG) running under the European Innovation Partnership on Agricultural Productivity and Sustainability (EIP-AGRI)?

19. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 2 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

22. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Opis

Slabá stránka „z hľadiska vertikálnych vzťahov existujú veľmi výrazné disproporcie v ekonomickej sile medzi subjektami dodávateľsko-odberateľského reťazca (prvovýrobca-spracovateľ-obchod) vzhľadom na neporovnateľne nižšiu mieru koncentrácie poľnohospodárskej produkcie v porovnaní s ostatnými nadväzujúcimi sektormi“ - Pre túto slabú stránku je potrebné doplniť chýbajúce údaje:

Pridaná hodnota pre prvovýrobcov v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre spracovateľov potravín v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre distribútorov potravín (business to business) v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre maloobchodníkov s potravinami (od podnikania k spotrebiteľovi) v potravinovom dodávateľskom reťazci

22. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Odôvodnenie

Neakceptované - NPPC – VÚEPP nemá k dispozícii údaje o pridanej hodnote na jednotlivých stupňoch vertikály, ale z početnosti podnikov možno predpokladať toto tvrdenie.

108. Modernizácia - AKIS - Opis

Z dôvodu prípravy novej štruktúry AKIS je dôležité jasne popísať kompetencie, vzájomné vzťahy jednotlivých zložiek a ich spoločné fungovanie. Doplniť je potrebné aj vytvorenie digitálnej platformy AKIS vrátane časového plánu. Z dôvodu meškania prípravy AKISu navrhujeme pripraviť záložný plán fungovania aspoň čiastočného AKISu do úplného sfunkčnenia nového systému, pričom by sa relevantní zodpovední pracovníci začali pripravovať čo najskôr v tomto roku.

Odporúčame v maximálnej miere využiť synergie a komplementarity s programom Horizont Európa a jeho jednotlivými časťami.

108. Modernizácia - AKIS - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

111. Ukazovateľ R.3 - Opis

Odporúčame zdôvodniť stanovenie ukazovateľa výsledku R.3 vrátane jeho rozdelenia na jednotlivé intervencie resp. ciele SP.

111. Ukazovateľ R.3 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

40. Úprava potreby 8.1 a 8.2 - Opis

Potrebu 8.1 Posilnenie podnikateľských aktivít na vidieku, považujeme v zmysle stanovenia priorít s vysokou relevantnosťou. Odporúčame zlúčiť s potrebou pre biohospodárstvo, kde naopak nevidíme dôvod na veľmi vysokú relevantnosť.

V rámci Potreby 8.1 je zmienka „SR potrebuje podporiť rozvoj infraštruktúry, dopravnej siete, vzdelanostnú a ekonomickú úroveň obyvateľstva, občiansku a technickú vybavenosť, počet zariadení pre voľný čas, školských zariadení a zariadení sociálnych a zdravotných služieb na vidieku“ len sekundárne relevantná pro potrebu 8.1. Patrí do 8.2.

40. Úprava potreby 8.1 a 8.2 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

52. Úprava intervencie - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 8. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 8 prostredníctvom investičnej podpory vidieckych podnikov – ukazovateľ R.39. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ukazovateľ R.9 (medzi oprávnených žiadateľov patria - fyzické a právnické osoby podnikajúce v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov).

52. Úprava intervencie - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované, okrem doplnenia ukazovateľa R.9.

53. Úprava intervencie - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 8. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 8 prostredníctvom investičnej podpory vidieckych podnikov – ukazovateľ R.39. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ukazovateľ R.9 (medzi oprávnených žiadateľov patria - fyzické a právnické osoby podnikajúce v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov).

53. Úprava intervencie - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

54. Úprava intervencie - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 5. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 5 prostredníctvom investičnej podpory do mechanizácie/technológií pre zapracovanie organických hnojív do pôdy: napr. linka na zapracovanie hnojovice (traktor, cisterna); technika na podpovrchové zapracovanie ako napr. injektáž; linka na zapracovanie hnoja (traktor, rozmetadlo, pluh na zaoranie, nakladač) – ukazovateľ R.26. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ukazovateľ R.26.

54. Úprava intervencie - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

56. Úprava intervencie - Neproduktívne investície do závlah a vodozádržných opatrení - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 4. Intervencia vytvára príspevky k: ŠC 4 – intervencia je naviazaná na potrebu č. 4.1, ktorá sa týka adaptačných opatrení vo vzťahu u klimatickej zmene. V rámci ŠC 5 nie je zadefinovaná potreba, ktorá by sa týkala zlepšenia manažmentu vody (úspory vody a zadržiavanie vody v krajine). Text v opise intervencie je nastavený pre ŠC 4. Umiestnenie intervencie v ŠC 5 vychádza z dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 8. *Opis intervencie – kapitola 5*: doplniť ŠC 4. Navrhujeme skontrolovať, či uznateľné investície sú v súlade s dokumentom „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 14. „investície do veľkých zavlažovacích projektov, ako sú priehrady alebo primárne zavlažovacie siete, už nemusia byť oprávnené v rámci EPFRV v závislosti od definície „veľkej infraštruktúry“ členských štátov v ich strategických plánoch SPP“

56. Úprava intervencie - Neproduktívne investície do závlah a vodozádržných opatrení - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo z časti akceptované a zapracované. Intervencia bola upravená v zmysle pripomienok EK.

10. Úprava cieľovej hodnoty pre intervenciu „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“ - Opis

Cieľová hodnota 100 ha je stanovená na základe skúseností z minulých programových období 2004-2006 a 2007-2013. V zmysle čl. 105 „Väčšie ambície v súvislosti s environmentálnymi a klimatickými cieľmi“ ako aj z pohľadu Integrovaného národného energetického a klimatického plánu odporúčame zvýšiť cieľovú hodnotu na 300 ha s adekvátnou alokáciou finančných zdrojov.

10. Úprava cieľovej hodnoty pre intervenciu „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“ - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Nedostatok voľných rozpočtových prostriedkov.

11. Doplnenie novej intervencie do ŠC 6 – „Ochrana biotopov ľabtušky poľnej“ - Opis

Z porovnania PRV SR 2014 – 2020 s SP SPP 2023-2027 v oblasti zelenej architektúry vyplýva, že intervencie na poľnohospodárskej pôde v novom programovom období poskytnú vyšší celkový príspevok k ŠC 4, 5 a 6 v porovnaní so súčasným programovým obdobím. Pre posilnenie príspevku SP SPP v oblasti biotopov vtákov navrhujeme doplniť intervenciu „Ochrana biotopov ľabtušky poľnej“.

11. Doplnenie novej intervencie do ŠC 6 – „Ochrana biotopov ľabtušky poľnej“ - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované

12. Chýbajúca kapitola 8 v SP - Opis

V návrhu Strategického plánu (verzia z 15.10.2021) nie je vyplnená časť 8 Modernizácia (AKIS a digitalizácia) a zjednodušenie.

12. Chýbajúca kapitola 8 v SP - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

17. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1 - Opis

Doplniť rok pre graf 1, na str. 33 zosúladiť tvrdenie „Najvyšší výsledok hospodárenia na podnik dosiahli podniky hospodáriace na výmere vyššej ako 4 000 ha p.p.“ s tabuľkou 3, doplniť opis z akého „hľadiska“ bol formulovaný záver „Z tohto hľadiska sa javí smerovanie podpory do fariem pod 50 ha a bez potreby podpory resp. nižšej podpory do fariem nad 500 ha“.

Uviesť referenciu pre tvrdenie na str. 37 „Rast tohto ukazovateľa nie je primárne spôsobený technologickým pokrokom, ale je ovplyvnený hlavne poklesom počtu pracovníkov, ktorý bol okrem iného spôsobený aj zmenou štruktúry výroby s preferenciou rastlinnej produkcie“.

Na strane 39 je potrebné upraviť tvrdenie „Výpadok živočíšnej produkcie sa kompenzuje dovozmi“ – SR je na jednotnom trhu EÚ, dovoz je z tretích krajín. V produkcii HD je pokryté 100% spotreby ale väčšina HD sa odpytuje v živom stave do zahraničia. Podľa toolkit pre ŠC 1 chýbajú nasledovné údaje: počet podnikov podľa sektorov s uvedeným aj s počtom zamestnancov a ha v časovom rade, poľnohospodársky výstup za jednotlivé sektory.

Upraviť slabú stránku „nižšie príjmy podnikov hospodáriacich v oblastiach s prírodnými obmedzeniami v porovnaní s produkčnými oblasťami vyplývajúce z rozdielnej štruktúry výroby zameriavajúcej sa na menej efektívnu živočíšnu výrobu“ - ako je uvedené v opise, výnosy v oblastiach so špecifickými obmedzeniami sú vyššie (6 %) ako v produkčných oblastiach – tab. 15 a aj tab.16 – tržby. Preto je potrebné upraviť slabú stránku aby zodpovedala uvedeným údajom. Podľa tabuliek 15 a 16 majú nižšie príjmy podniky hospodáriace v HO a BK.

Príležitosť !rast malých a stredných podnikov, rast dopytu po lokálnych produktoch“ navrhujeme dopyt nahradiť ponukou. Rast malých a stredných podnikov môže vyvolať zvýšenú ponuku lokálnych produktov – ako vyplýva z tab. 3 a textu na str. 34.

Príležitosť „rast finančných a poistných produktov pre malých a stredných poľnohospodárov“ - Finančné a poistné produkty sú intervenciami v rámci ŠC 1/ 2. Navrhujeme preformulovať: stabilizácia príjmov pre malých a stredných poľnohospodárov v prípade výskytu poistných udalostí alebo prírodných katastrof.

Ohrozenie – „nedostatočná ziskovosť malých a stredných fariem a opúšťanie týchto fariem poľnohospodárstva a vyľudňovanie vidieka“ - Opúšťanie fariem nie je popísané v opise. V zmysle toolkit by bolo vhodné doplniť informácie o opúšťaní fariem, či existuje prepojenie medzi životaschopnosťou a odolnosťou fariem a ich opúšťaním.

17. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

33. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 9 - Opis

Tabuľka v toolkite rozdeluje SČ9 do nasledovných častí: i.) Trendy v dopyte po potravinách - v rámci ktorej chýbajú nasledovné informácie: trendy spotreby na obyvateľa (mliečne výrobky, ovocie a zelenina, mäso (rozdelené na spracované mäso, červené mäso a iné mäso), strukoviny, orechy a semená atď.). Chýbajú aj iné informácie, napr. spotreba ekologických potravín, predaj potravín cez krátke dodávateľské reťazce, trendy v spotrebe rastlinných proteínov, atď., ii.) Výživa - v rámci tejto časti chýbajú všetky požadované informácie, ako napr. Podiel ľudí s obezitou a nadváhou, atď., iii.) Dobré životné podmienky zvierat - zmysle odporúčaní EK, ktoré sa týkali skracovania chvostov ošípaných, odporúčame doplniť popis legislatívy a súčasného stavu v tejto oblasti, iv.) Antimikrobiálna rezistencia, v.) Pesticídy (údaje a opis je OK), vi.) Potravinový odpad a obaly.

33. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 9 - Odôvodnenie

Odporúčanie sa zobralo na vedomie.

20. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Opis

V zmysle toolkit pre ŠC3 v popise chýba viacero dôležitých údajov. Odporúčame doplniť tieto údaje, hoci neboli pripomienkované zo strany EK.

Ide o údaje ako napr.

Pridaná hodnota pre prvovýrobcov v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre spracovateľov potravín v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre distribútorov potravín (business to business) v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre maloobchodníkov s potravinami (od podnikania k spotrebiteľovi) v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre stravovacie služby v potravinovom dodávateľskom reťazci

Podiel uznaných OV na hodnote predanej výroby

Atď.

20. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Požadované ukazovatele vzhľadom na krátkosť času nie je možné doplniť.

13. Úprava intervencie „Operačné skupiny EIP“ - Opis

V rámci uvedenej intervencie sa uvádza „Do každého projektu bude zapojený subjekt z oblasti vedy alebo výskumu ...“. Upozorňujeme, že Spoločná poľnohospodárska politika nepodporuje priamo vedu a výskum ale prenos poznatkov do praxe. Vyššie uvedené znenie je nad rámec nariadenia a môže do určitej miery skomplikovať spoluprácu napr. medzi samotnými farmármi pri prenose dobrých príkladov praxe.
V zmysle návrhu nariadenia je povinný len subjekt poľnohospodársky a/alebo lesnícky, čo je plne postačujúce pre plnenie cieľov intervencie a odporúčame vypustiť zo znenia „subjekt z oblasti vedy a výskumu“. Samozrejme, že subjekty z oblasti vedy a výskumu sú oprávnené a môžu byť súčasťou operačnej skupiny.

13. Úprava intervencie „Operačné skupiny EIP“ - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

14. Úprava intervencie „Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva“ - Opis

Dokumenty uvádzajú certifikáciu poradcov. Snahou EK je zahrnúť do poradenstva čo najširšiu skupinu odborníkov (poradcov), a nie ich obmedzovať certifikáciou. Ide najmä o zavádzanie digitalizácie do poľnohospodárstva, kde v súčasnosti niektoré podmienky (napr. dlhoročná prax v oblasti IKT a digitalizácie) neznamenajú zároveň garanciu kvalitnejších odborníkov v danej oblasti. Odporúčame zvážiť certifikáciu poradcov resp. zdôvodniť systém certifikácie vrátane jeho hodnotenia, aby bol čo najviac otvorený pre všetkých kvalitných záujemcov. Upozorňujeme, že podporovaní môžu byť len nezávislí poradcovia bez konfliktu záujmov.

14. Úprava intervencie „Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva“ - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo zapracované ani zdôvodnené.

16. Digitalizácia - Opis

Na Slovensku chýba Stratégia pre digitalizáciu v oblasti pôdohospodárstva, ktorá by výrazne pomohla pri príprave a realizácii SP SPP. Odporúčame začať s jej prípravou čo najskôr, pričom financovaná môže byť z technickej pomoci. Okrem iného, digitalizácia súvisí aj s povinnosťou využívať Farm Sustainability Tool (FaST) v digitálnej aplikácii od roku 2025. V rámci AKIS úplne chýba prvok prepojenia na medzinárodnú spoluprácu prostredníctvom: SPP siete, projektov programu HORIZONT Európa vrátane zapájania sa do tematických sietí, partnerských projektov (tzv. multi-aktor prístup vrátane cezhraničnej spolupráce operačných skupín), do projektov na podporu inovatívnych poradenských činností, výmeny skúseností a poznatkov v rámci európskej siete demonštračných fariem, živých laboratórií, inovačných „hubov“ vrátane digitálnych, a iných nástrojov určených priamo pre pôdohospodárstvo (najmä Cluster 6). Upozorňujeme, že Spoločná poľnohospodárska politika nepodporuje priamo vedu a výskum ale prenos poznatkov do praxe. Odporúčame v zmysle uvedeného upraviť aj iné relevantné časti (napr. zhrnutie SWOT). Vítame zapojenie stredných odborných škôl a múzeí do AKIS systému. Pri tvorbe AKIS odporúčame maximálne využiť prezentácie a podklady zo seminára SCAR AKIS zo septembra 2020 (členovia SCAR AKIS majú k nim prístup).

16. Digitalizácia - Odôvodnenie

Odporúčania boli čiastočne zapracované (FaST), ostatné zostávajú v platnosti.

94. Biele miesta - internet - Opis

Odporúčame jednoznačne zdôvodniť kompetencie a príspevok SP SPP k pokrytiu bielych miest širokopásmovým internetom.

94. Biele miesta - internet - Odôvodnenie

Doplnené odporúčanie

21. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Opis

V rámci PRV SR 2007-2013 boli zakladané „odbytové organizácie výrobcov“ ako právnické osoby, zapísané v OR. Tieto organizácie neboli uznané v zmysle nariadenia EÚ č. 1308/2013. Navrhujeme celý text o organizáciách výrobcov rozdeliť na dve samostatné časti. Prvá časť budú OOV založené cez PRV (t.j. neuznané OV), ktoré neboli úspešné. Druhá časť budú OV uznané cez nar. EÚ č. 1308/2013, ktoré fungujú dobre. Odpoveď na pripomienku EK – bod 6. v rámci ŠC3 „aké opatrenia urobilo Slovensko aby zlepšilo nepriaznivý stav s OOV“ bude práve cez fungujúce OV, ktoré boli uznané cez 1308/2013. Systém podpôr je na inom princípe a v budúcom období sa budú podporovať iba uznané OV cez SOT.

21. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Odôvodnenie

Neakceptované - Analýza vychádza z podkladov výročných správ PPA a podkladov Michalek, J. – Ciaian, P. – Pokrivcak, J.: The impact of producer organizations on farm performance: The case study of large farms from Slovakia. In: Food Policy. ISSN: 0306-9192.

23. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Opis

Príležitosti sú externý faktor, ktorý nevieme priamo cez SP SPP ovplyvniť. Niektoré uvedené príležitosti (prvé 4) sú aktivitami/ intervenciami, ktoré sa budú realizovať v ŠC3. Z toho dôvodu navrhujem preformulovať niektoré príležitosti, napr.: i.) Zlepšenie vyjednávacej pozície poľnohospodárov v potravinovom reťazci prostredníctvom posilnenia horizontálnej a vertikálnej spolupráce, ii.) Zlepšenie označovania poľnohospodárskej produkcie a jej vyhľadávanie zo strany spotrebiteľa, iii.) Edukácia spotrebiteľa o lokálnych poľnohospodárskych produktoch a potravinách, ich nutričnej hodnote a spôsobe výroby, iv.) rozvoj alternatívnych foriem predaja, ktorý reaguje na obmedzenia vyplývajúce z COVID.

23. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

59. Úprava intervencie - Investície do biohospodárstva - Opis

V rámci oblastí biohospodárstva je uvedená „cirkulárna ekonomika v oblasti spracovania produktov poľnohospodárstva a v lesom hospodárstve: zhodnotenie vedľajších produktov/odpadov na iné finálne výrobky, zhodnotenie vedľajších produktov/odpadov v rámci výrobného procesu podniku“.

Biohospodárstvo zahŕňa produkty, procesy a systémy založené na produkcii, spracovaní a kolobehu biologických materiálov (biomasy) aby nahrádzali fosílne palivá. Upozorňujeme, že pojem cirkulárna (obehová) ekonomika zahŕňa aj nebiologické suroviny a materiály, ktoré spadajú pod rezort životného prostredia. Odporúčame v celom dokumente využívať terminológiu biohospodárstvo alebo cirkulárne (obehové) biohospodárstvo a nie cirkulárna ekonomika.

V oblasti „investície do výroby produktov z biomasy, ktoré nahrádzajú plasty“ odporúčame zameniť „plasty“ za “produkty vyrobené z fosílnych palív”.

Oblasť „využívanie produktov z poľnohospodárstva a lesníctva pri výrobe chemických produktov“ odporúčame nahradiť textom: „využívanie biomasy z poľnohospodárstva a lesníctva pri výrobe produktov v iných odvetviach (napr. chemický, papierenský, farmaceutický, stavebný priemysel a iné)“.

V rámci bodovacích kritérií odporúčame pri slove surovina (v texte uvedené ako „opätovné využitie suroviny, recyklácia, využitie novej suroviny“) hovoriť o biologickej surovine. Recyklácia iných surovín, resp. materiálov (napr. plastov, kovu, atď.) spadá pod cirkulárnu ekonomiku a tým pádom pod rezort Životného prostredia.

V časti 5.4.3.108 Informácie týkajúce sa posúdenia štátnej pomoci je uvedená suma EPFRV (€): 17 710 000 a Národné spolufinancovanie (€): 10 290 000, čo nie je v súlade s časťou intervenčnej stratégie časť 2.1.1.44 kde je uvedená alokácia 30 mil. eur.

V zmysle finančnej tabuľky sa očakáva podpora biohospodárstva až v roku 2027. Nakoľko ide o pilotné projekty v oblasti biohospodárstva odporúčame zaradiť ich financovanie najneskôr v roku 2025.

R.39 - Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva: počet vidieckych podnikov, vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve podporených z SPP je stanovený na 50 podnikov a 60 projektov. V tejto časti sa hodnoty ukazovateľa viažu iba na biohospodárstvo. Je potrebné zosúladiť a upraviť všetky intervencie a ostatné relevantné informácie, ktoré sú naviazané na ukazovateľ R39. Napr. ŠC 3 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch, vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov, investície do biohospodárstva a LEADER.

V rámci intervencie podpora biohospodárstva sa očakávajú pilotné akcie v oblasti biohospodárstva a preto sa priemerná výška na investíciu 500 000 eur javí ako neprimerane vysoká. Chýba východzia analýza alebo zdôvodnenie pre stanovenie takejto hodnoty.

V texte sa spomína prepojenie na Stratégiu pre biohospodárstvo. Uveďte v akom štádiu je proces prípravy uvedenej stratégie?

59. Úprava intervencie - Investície do biohospodárstva - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované. Podľa EK dochádza k duplicite s intervenciou “rozšírenie kapacít v spracovateľských podnikoch”, avšak práve tu sa opierame o “definíciu” použitú vo fiche pre indikátor pre biohospodárstvo, podľa ktorého aj výroba potravín spadá pod biohospodárstvo.

82. Odporúčanie k zavedeniu participatívneho prístupu - Opis

Odporúčame na ministerstve vytvoriť systém tvorby stratégií v spolupráci s odbornou verejnosťou. Zároveň je nevyhnutné vyškoliť pracovníkov zodpovedných za riadenie politík v oblasti zapájania verejnosti do rozhodovacích procesov participatívnym spôsobom.

82. Odporúčanie k zavedeniu participatívneho prístupu - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

96. Vnútorná koherencia - biohospodárstvo - Opis

V oblasti biohospodárstva odporúčame operácie zamerané na OZE z biomasy nechať zaradené v ŠC 4, a zo ŠC 8 podporovať ostatné operácie. Tým bude vytvorená vnútorná koherencia v oblasti biohospodárstva.

V tejto oblasti odporúčame zosúladenie čiastkového dosahovania ukazovateľa R.39 prostredníctvom viacerých intervencií a okrem toho je potrebné počty zosúladiť aj s celkovou tabuľkou cieľových ukazovateľov.

S ohľadom na definície odporúčame v celom strategickom pláne používať pojem biohospodárstvo, čo nastaví demarkačnú líniu medzi jednotlivými relevantnými programami pričom komplementarity a synergie bude potrebné hľadať iba a oblasti obehového biohospodárstva.

V rámci oprávnených oblastí biohospodárstva odporúčame zvážiť návrhy hodnotiteľa.

Z pohľadu priemernej výšky na investíciu (400 000 eur) chýba východzia analýza alebo zdôvodnenie pre stanovenie takejto hodnoty. V zmysle finančnej tabuľky sa očakáva podpora biohospodárstva až v roku 2027. Odporúčame zaradiť ich financovanie najneskôr v roku 2025.

96. Vnútorná koherencia - biohospodárstvo - Odôvodnenie

Nové resp. doplnené odporúčania

85. Prierezový cieľ – koherencia s Horizont Európa - Opis

V oblasti vonkajšej koherencieje potrebné doplniť synergie medzi prierezovým cieľom a programom Horizont Európa, komplementaritu medzi OP Slovensko a SP v oblasti prístupu k širokopásmovému internetu vo vidieckych oblastiach, územnému rozvoju a sociálnej inklúzii vrátane marginalizovaných rómskych komunít a biohospodárstvo a obehové hospodárstvo.

85. Prierezový cieľ – koherencia s Horizont Európa - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

87. Noví podnikatelia - Opis

SWOT by mala analyzovať aj ostatné skupiny vidieckeho podnikania a uviesť či sa bude venovať aj podpore nových poľnohospodárov, diverzifikácii poľnohospodárov na nepoľnohospodárske činnosti a zakladaniu podnikov s nepoľnohospodárskymi činnosťami. V prípade, ak sa Strategický plán nebude venovať niektorým oblastiam, je potrebné to zdôvodniť. Naopak, ak sa Strategický plán bude venovať niektorým z uvedených oblastí v rámci iného špecifického cieľa je potrebné to uviesť. Z intervenčnej stratégie v rámci ŠC 8 (časť LEADER) vyplýva podpora diverzifikácie príjmov poľnohospodárskych domácností na nepoľnohospodárske činnosti a podpora pri zakladaní podnikov s nepoľnohospodárskymi činnosťami vo vidieckych oblastiach. Uvedené skutočnosti je potrebné zosúladiť.

87. Noví podnikatelia - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

88. ŠC 7 - Prístup k pôde - Opis

Lepší popis fungovania mechanizmu prenájmu a predaja pôdy mladým farmárom v rámci SPF, a jeho reálne využitie v tomto období by mohlo mať veľmi významný vplyv na naplnenie uvedeného cieľa z pohľadu prístupu mladých k pôde.

88. ŠC 7 - Prístup k pôde - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

89. Odborné vzdelávanie mladých - Opis

V SWOT analýze absentujú a nie sú využité skúsenosti z minulých období PRV, vrátane ich hodnotení, pričom ide najmä o aktivity v oblasti vzdelávania mladých farmárov, ktoré môžu byť pomerne významnou a silnou stránkou ŠC 7.

Súčasné PRV a skúsenosti z jeho implementácie je možné využiť aj na vyhodnotenie vzdelávania mladých farmárov, ktoré bolo pomerne významne podporené. Výsledky z výziev, hodnotiaceho procesu, ale aj samotnej implementácie vzdelávacích projektov sú vynikajúcim zdrojom informácií na identifikáciu silných a slabých stránok a ich posilňovanie resp. odstraňovanie.

89. Odborné vzdelávanie mladých - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

29. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 7 - Opis

Väčšina prvkov SWOT analýzy súvisí s pritiahnutím mladých ľudí do sektoru poľnohospodárstva, avšak v niektorých prvkoch nenachádzame relevantnú zmienku v textovej časti analýzy špecifického cieľa 7 (napr. *„silnejúci záujem o ekologické poľnohospodárstvo s veľkým potenciálom pre rozvoj výroby produktov s pridanou hodnotou*“). Iné zas nemajú dostatočnú „údajovú podporu´´, pričom chýba argumentácia a dôveryhodné zdroje potvrdzujúce uvedené tvrdenia (napr. „*špecifické pracovné prostredie na vidieku, bližší styk s prírodou môže lákať mladých ľudí k podnikaniu v poľnohospodárstve*“).

29. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 7 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

31. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8 - Opis

Časť udržateľné lesníctvo

Strana 398: Odporúča sa uviesť výmeru v ha, ktorú na lesnom pôdnom fonde zaberajú Chránené územia európskeho a národného významu.

Strana 400: Odporúča sa uviesť štruktúru vlastníctva lesov na Slovensku v percentách - najskôr rozdelenie na štátne a neštátne vlastníctvo a následne neštátne vlastníctvo rozdeliť na súkromné, spoločenstiev, obecné, cirkevné , atď .)

Strana 401: V predchádzajúcej časti str. 400 „Kvalita výrobných faktorov v lesnom hospodárstve“ sa uvádza, že Slovensko má hustotu dopravne siete v lesoch na úrovni cca 20 m/ha čo je polovica v porovnaní s okolitými vyspelými štátmi, teda že táto hustota je na Slovensku nedostatočná. Ale v texte, na strane 401 na dvoch miestach, sa uvádza že „optimálna hustota lesných ciest na Slovensku“ má byť od 20 do 25 m/ha. Takže Slovensko „má“ alebo „nemá“ optimálnu hustotu lesnej dopravnej siete? Tieto texty treba zosúladiť.

Tabuľka 289: Táto tabuľka by mala byť zaradená do textu charakterizujúceho lesné hospodárstvo SR v súlade s Tool for SO8. Takýto text by mal byť zaradený na začiatku celej časti „Trvalo udržateľné lesné hospodárstvo“.

31. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8 - Odôvodnenie

Odporúčania boli akceptované a zapracované.

42. Doplnenie informácií do Intervenčnej stratégie – kapitola 2 - Opis

Doplniť bod 2.1.1.3 „Identification of the relevant (elements of) national plans emanating from the legislative instruments referred to in Annex XI of the CAP Strategic Plan Regulation that have been taken into account in the CAP plans’needs assessment for this specific objective“ pre ŠC 4, 5, 6 (číslovanie bodu podľa SFC: 2.1.SO4.3/ 2.1.SO5.6/ 2.1.SO5.6). Uvedený bod nie je zahrnutý do kapitoly 2, je ho potrebné doplniť pre ŠC 4, 5, 6. V bodoch bod 2.1.SOx.6 „Intervenčná stratégia“ uviesť „iba“ zoznam vybraných intervencií bez ich podrobných opisov. Opis intervencií je v kapitole 5, ide o duplicitu informácií. Zosúladiť názvy jednotlivých intervencií s kapitolu 5. Opis intervencií. Doplniť opis logiky intervenčnej stratégie/ intervenčného mixu– ako budú vybrané intervencie spolu „pracovať“ a vytvárať príspevok ku každému špecifickému cieľu a riešeniu potrieb, vrátane opisu ako vybrané intervencie sú skombinované s inými relevantnými nástrojmi mimo SP SPP (napr. národné stratégie, národná legislatíva).

42. Doplnenie informácií do Intervenčnej stratégie – kapitola 2 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

77. Doplnenie odôvodnenia alokácií rozpočtových prostriedkov pre ŠC o analýzu rizika navrhovaných intervencií - Opis

Opodstatnenie ako boli rozpočtové prostriedky pridelené na plánované intervencie je vysvetlené v rámci každého špecifického cieľa SPP. Zohľadnené boli rôzne typy sektorov, územia a príjemcov. Úloha posilnenej kondicionality sa zohľadnila pri návrhu intervencií a ich pridelení finančných prostriedkov. V SP nie je uvedená analýza rizika implementácie navrhovaných intervencií (dopyt, absorpčná kapacita, dokončenie projektov atď.).

77. Doplnenie odôvodnenia alokácií rozpočtových prostriedkov pre ŠC o analýzu rizika navrhovaných intervencií - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

34. Doplnenie potrieb pre prierezový cieľ do kapitoly 2 SP - Opis

Do časti 2.1 Hodnotenie potrieb a intervenčná stratégia doplniť potreby pre prierezový cieľ.

34. Doplnenie potrieb pre prierezový cieľ do kapitoly 2 SP - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

35. Úprava zdôvodnenia potreby 4.1 - Opis

V opise potreby 4.1 „Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmeny klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy“ je uvedené, že zmiernenie dôsledkov extrémov počasia sa má riešiť cez zvýšenie rozsahu zavlažovaných plôch budovaním nových a rekonštrukciou existujúcich zavlažovacích systémov. Navrhujeme uvedený opis prepracovať, nakoľko nie je v súlade so zameraním jednotlivých špecifických cieľov SPP. Potreba zvýšiť retenčnú schopnosť krajiny a bilanciu spotreby vody na úrovni poľnohospodárskych podnikov spadá pod ŠC 5. Rozširovanie zavlažovacích plôch, ktoré vedú k zvýšeniu spotreby vody v poľnohospodárstve na úrovni poľnohospodárskeho podniku spadá pod ŠC 2.

35. Úprava zdôvodnenia potreby 4.1 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované. Intervencie boli rozdelené do relevantných cieľov, opis bol upravený.

36. Presun potreby 5.4 - Opis

Potreba 5.4: „Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom za účelom stabilizácie územia“ nesúvisí priamo so ŠC 5 ale skôr so ŠC 2, preto je potrebné uvedenú potrebu spolu s opisom súčasného stavu a prvkov SWOT presunúť do ŠC 2.

36. Presun potreby 5.4 - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. IPP: Neakceptované, potrebné aj v rámci ŠC 5 a aj v rámci ŠC 2, doplnenie pre ŠC 2 je možné zvážiť v rámci reakcie na MPK. NPPC VÚEPP: súhlasíme, nakoľko daná problematika úzko súvisí s obidvomi cieľmi ŠC5 aj ŠC2.

79. Doplnenie zdôvodnenie hodnôt čiastkových cieľov do kapitoly 2 SP - Opis

Jednotlivé hodnoty čiastkových cieľov nie sú v SP zdôvodnené, zdôvodnenia je potrebné doplniť do kapitoly 2 – Výber ukazovateľov výsledku – Odôvodnenie cieľov a čiastkových cieľov. Zo sumárnej tabuľky v bode 2.1.1.57 vyplýva, že pri kvantifikácii cieľových hodnôt pre projektové typy výsledkových ukazovateľov (R.1, R.2, R.9, R.18) boli zohľadnené skúsenosti z minulého obdobia, alokácia prostriedkov pre projektové opatrenia v rámci prechodného obdobia, administratívna kapacita PPA. Na druhej strane je potrebné i na základe skúseností z implementácie opatrení M1 a M2 venovať zvýšenú pozornosť na zrýchlenie implementácie intervencií, ktoré prispievajú k výsledkovým ukazovateľom R.1 a R.2. Ich hodnoty sú pre prvé roky nulové.

79. Doplnenie zdôvodnenie hodnôt čiastkových cieľov do kapitoly 2 SP - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

80. Doplniť informácie do bodu 2.3.3 SP - Opis

V SP chýbajú informácie v rámci bodu 2.3.3 „Súlad s cieľmi Únie na rok 2030 stanovenými v stratégii „Z farmy na stôl“ a „Biodiverzita EÚ do roku 2030“ a príspevok k nim“, ktoré je potrebné doplniť. Čiastkové ciele pre výsledkové ukazovatele súvisiace so špecifickými cieľmi v oblasti životného prostredia a klímy musia zohľadňovať environmentálnu a klimatickú architektúru SP a už stanovené dlhodobé národné ciele, ako sú stanovené v nástrojoch uvedených v prílohe XIII nariadenia EÚ o SP SPP (viď. odpoveď na HO 2.2).

80. Doplniť informácie do bodu 2.3.3 SP - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

81. Pripomienka k strategickému riadeniu ŠC 8 - Opis

V oblasti rozvoja vidieka sa strategický plán neopiera o žiaden národný strategický dokument. Z pohľadu tvorby politiky rozvoja vidieka absentuje na MPRV SR kompetentné oddelenie/odbor, ktorý by sa komplexne venoval politike rozvoja vidieka. Odporúčame vytvoriť nový resp. posilniť relevantný existujúci odbor/oddelenie v oblasti rozvoja vidieka a následne ho doplniť o relevantných odborníkov.

81. Pripomienka k strategickému riadeniu ŠC 8 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

37. Doplnenie potreby pre hospodárenie s vodou - Opis

Z analýzy SWOT vyplýva, že je potrebné zlepšiť manažment vody v krajine (zadržiavanie vody) ako aj účinnosť zavlažovacej siete, aby sa tým zlepšila vodná bilancia na úrovni poľnohospodárskeho podniku. Takýto typ potreby absentuje a navrhujeme je doplniť.

37. Doplnenie potreby pre hospodárenie s vodou - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Problematiku zadržiavania vody a vodozádržné opatrenia pokrýva potreba 4.1 a je riešená intervenciou „Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem (73.12)“, ktorá podporí využívanie hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží na zadržiavanie vody v krajine apod., ako aj intervenciou „Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa (73.13)“, ktorá rieši zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumuláciu vody v lesnej krajine (potreba 4.7).

Na úrovni poľnohospodárskeho podniku je tento typ potreby riešený v úzkej súvislosti a previazanosti s pozemkovými úpravami v rámci potreby 5.4 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom za účelom stabilizácie územia, a preto je uvedená problematika už zahrnutá do budovania „Spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry (73.18) “ a v rámci nich do vodohospodárskych opatrení.

38. Úprava zdôvodnenia potreby 6.1 a 6.4 - Opis

Potreba 6.1 „Zlepšiť stav biotopov a druhov s dôrazom na územiach sústavy Natura 2000 a na územiach s vysokou prírodnou hodnotou“ nie je dostatočne odvodená z informácií o stave biotopov a druhov z PAF.

Potreba 6.4 „Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov“ sa nerieši navrhnutými intervenciami v rámci ŠC 6, pričom z pohľadu prioritizácie ide o potrebu s vysokou relevantnosťou.

38. Úprava zdôvodnenia potreby 6.1 a 6.4 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

39. Úprava potreby 7.1 a 7.2 - Opis

Potreba 7.1 Starnutie poľnohospodárskych manažérov: generačná obnova a podpora udržania mladých poľnohospodárov v sektore je cieľ SPP. Starnutie nie je potreba ale v podstate je to len otázka formulácie. Táto potreba je všeobecná a v podstate pokrýva nasledujúce 3 potreby, ktoré sú špecifickejšie.

Odporúčame zvážiť, či by nestačili nasledujúce 3 potreby (7.2 – 7.4), ktoré by naplnili cieľ generačnej obmeny

Pre potrebu 7.1 je stanovená veľmi vysoká relevantnosť. Vzhľadom na: i) priemer EÚ v oblasti generačnej výmeny, ii) reálne problémy s prístupom mladých k pôde, iii) nedostatočne analyzovaný záujem mladých o poľnohospodárstvo a iv) potenciálne alokované zdroje do opatrenia považujeme potrebu “len” za vysoko relevantnú. Podľa názoru hodnotiteľa je potreba 7.2 „čiastočne“ riešená v CSP.

39. Úprava potreby 7.1 a 7.2 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované. Potreby boli upravené, s názorom hodnotiteľa, že potreba 7.2 je „čiastočne riešená“ v CSP nesúhlasí IPP.

41. Úprava zdôvodnenia potreby 9.1 a 9.3 - Opis

Potreba 9.1 „Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat“ sa týka „rozšírenia“ chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat. Analýza SWOT neposkytuje dostatočné odôvodnenie potreby „rozširovať“ DŽPZ. V opise súčasnej situácie chýbajú údaje o rozsahu aplikácie opatrenia M14 v súčasnosti – t.j. počty podporených zvierat podľa jednotlivých kategórií. Uvedenú potrebu je potrebnú upraviť alebo doplniť analýzu SWOT, ktorá by podporila zadefinovanú potrebu 9.1.

Pre odôvodnenie potreby č. 9.3 „Propagácia domácej poľnohospodárskej výroby vyznačujúcej sa osobitnými kvalitatívnymi vlastnosťami a pomoc poľnohospodárom prispôsobovať svoju výrobu dopytu spotrebiteľov a trhovým signálom“ je potrebné doplniť do analýzy SWOT témy ako trendy v dopyte po potravinách a výživa (najmä informácie o podiele obyvateľstva s obezitou a nadváhou). Z týchto tém je potom možné odvodiť potrebu propagácie konzumácie zdravších, bezpečných a výživnejších potravín ako aj zvýšiť informovanosť spotrebiteľov o produktoch z podporených chovov DŽPZ. Potreba 9.3 je odvoditeľná z existujúcich prvkov SWOT (okrem slabých stránok), avšak je potrebné ešte doplniť opis súčasnej situácie o relevantné informácie. Z názvu potreby 9.3 navrhujeme vynechať slovo „domácej“ aby bolo možné potrebu riešiť v rámci SP SPP. Je potrebné sa sústrediť viac na propagáciu konzumácie zdravších, bezpečných a výživnejších potravín a nie propagáciu konkrétnych potravín.

Potreby 9.2 „Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov v potravinách a krmivách pre zvieratá“ a 9.3 Propagácia domácej poľnohospodárskej výroby vyznačujúcej sa osobitnými kvalitatívnymi vlastnosťami a pomoc poľnohospodárom prispôsobovať svoju výrobu dopytu spotrebiteľov a trhovým signálom“ sa neriešia navrhnutými intervenciami v rámci ŠC 9, pričom z pohľadu prioritizácie ide o potreby s vysokou relevantnosťou.

41. Úprava zdôvodnenia potreby 9.1 a 9.3 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované. Dostupné údaje o rozsahu aplikácie opatrenia M14 boli do SWOT analýzy doplnené. Tak isto boli do SWOT analýzy doplnené aj dostupné údaje týkajúce sa potreby 9.3. Potreba 9.3 je riešená intervenciou ekologické poľnohospodárstvo, vysvetlené v príslušnej kapitole ŠC9.

43. Doplniť opis prepojenia intervencií na výsledkové ukazovatele - Opis

bod 2.1.SOx.8 „výber ukazovateľov - Odôvodnenie výberu ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ “ v rámci každého ŠC

Pre každý vybraný ukazovateľ výsledku je potrebné opísať vzťah medzi stanovenou cieľovou hodnotou (targets), potrebami a intervenčnej stratégie (zvolená kombinácia intervencií, ktorá prispieva k cieľovej hodnote). Opísať ako intervencie prispejú ku stanovenej hodnote R., akým spôsobom bola hodnota príspevku odvodená od výstupu (ukazovateľ O) a ktorá potreba/potreby bude intervenciou riešená.

43. Doplniť opis prepojenia intervencií na výsledkové ukazovatele - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

44. Doplnenie informácií do kapitoly 3 - KONZISTENTNOSŤ STRATÉGIE A KOMPLEMENTARITY - Opis

Štruktúru kapitoly upraviť v zmysle platnej SFC štruktúry.

Doplniť chýbajúci text pre body 3.1.3 „Explanation on how to achieve the greater overall contribution set out in Article 105.“ a3.1.4 „Explanation of how the environmental and climate architecture of the CAP Strategic Plan is meant to contribute to already established long-term national targets set out in or deriving from the legislative instruments referred to in Annex XI“

44. Doplnenie informácií do kapitoly 3 - KONZISTENTNOSŤ STRATÉGIE A KOMPLEMENTARITY - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

46. Úprava bodu 4.5 - Koordinácia, vymedzenie a komplementarity medzi EAFRD a inými fondmi Únie činnými vo vidieckych oblastiach - Opis

V tejto časti odporúčame v rámci biohospodárstva podporu aktivít zameraných na výlučne biologický materiál, biomasu alebo na produkty a procesy založené na biologických produktoch (tzv. bio-based) čím sa odlíšia od cirkulárnej ekonomiky.

Komplementarita a synergie v oblasti digitalizácie, prenosu znalostí, inovácií je potrebné lepšie dopracovať s ohľadom na kompetencie MIRRI, MŠVVŠ, MHSR a iných relevantných rezortov. Komplementarita a synergie v oblasti zamestnanosti je nedostatočne spracovaná. Odporúčame dopracovať.

46. Úprava bodu 4.5 - Koordinácia, vymedzenie a komplementarity medzi EAFRD a inými fondmi Únie činnými vo vidieckych oblastiach - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a čiastočne zapracované.

73. Zlepšiť odôvodnenie potrieb - Opis

Väčšina cieľových hodnôt výsledkových ukazovateľov je opodstatnená vzhľadom na identifikované potreby, ktoré sú prepojené na jednotlivé výsledkové ukazovatele. Na druhej strane je potrebné uviesť, že zdôvodnenia potrieb sú vo viacerých prípadoch skôr opisom plánovaných intervencií, než skutočným zdôvodnením. Odporúčame zlepšiť viaceré odôvodnenia potrieb aby boli cieľové hodnoty výsledkových ukazovateľom lepšie zdôvodniteľné. Nedostatočné odôvodnenie cieľových hodnôt od identifikovaných potrieb bol zaznamenaný pre výsledkové ukazovatele R.1, R.2, R.16, R.24, R.34. Okrem toho boli identifikované nasledovné výsledkové ukazovatele, ktoré nie je možné prepojiť na identifikované potreby SP: R.20, R.23, R.25, R.26, R.28, R.37.

73. Zlepšiť odôvodnenie potrieb - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - Odôvodnenie k R.34 je doplnené v oddiele 2.1.8.

65. Úprava kapitoly 8 – bod 8.1 Modernizácia: AKIS a digitálne technológie - Opis

Z dôvodu nejasných a v minulosti neexistujúcich a neustále sa meniacich kompetencií ohľadom riadenia inovácií, vedy, výskumu a poradenstva (AKIS) na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR je analýza a opis prierezového cieľa veľmi všeobecná a nedostatočne spracovaná. Aj napriek tomu, že čiastkovo obsahuje všetky dôležité prvky systému AKIS, nepôsobí ucelene a neposkytuje jasný obraz, ako jednotlivé časti systému AKIS na Slovensku v súčasnosti fungujú a ako sa bude AKIS v blízkej budúcnosti vyvíjať. Jedným z dôvodov je aj nedostatočné pravidelné monitorovanie predchádzajúceho vývoja implementácie relevantných opatrení a ich vyhodnocovania vlastnými kapacitami. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že Riadiaci orgán nedostatočne využíva vlastné kapacity a technickú pomoc na lepšie nastavenie jednotlivých opatrení. Pod nedostatočnú kvalitu dokumentu sa podpísala aj oneskorená a podcenená príprava budovania AKIS.

V súčasnosti stále nie je jednoznačné, kto je zodpovedný za prípravu a budovanie systému AKIS.

Popis súčasného stavu je pomerne všeobecný. Chýbajú konkrétne a praktické popisy jednotlivých častí AKIS (napr. poradenstvo, celoživotné vzdelávanie, demonštračné aktivity, atď.), ktoré by identifikovali funkčné časti ale aj medzery/problémy v uvedených systémoch, na základe ktorých by sa AKIS mohol budovať resp. zlepšovať. Dokument nedostatočne opisuje súčasné fungujúce časti systému (aj keď fragmentované a bez prepojenia) vrátane dobrých príkladov z praxe, ktoré by mohli slúžiť ako príklad na posilnenie existujúcich funkčných častí systému. (viď pripomienky ku SWOT spracované v predchádzajúcich správach)

Tvorba časti prierezového cieľa postráda diskusiu so širšou odbornou verejnosťou, ktorá by pomohla identifikovať skutočné nedostatky súčasného systému a priniesla by aj alternatívne názory a riešenia na uvedené problémy. Odporúčame poskytnúť hodnotiteľovi záznamy z uskutočnených rokovaní s partnermi rámci pracovnej skupiny pre AKIS.

Dokument nedostatočne využíva skúsenosti z minulých období tzv. „lessons learnt“ na zlepšenie menej funkčných oblastí v oblasti AKIS.

V dokumente absentuje návrh riešenia ako sa uvedené nástroje prepoja, alebo ako ich bude môcť využívať poľnohospodár, resp. aké synergické efekty budú vznikať pre farmárov.

Vítame vybudovanie digitálnej platformy AKIS, ktorú však nepovažujeme za potrebu a ani za intervenciu. Je to dôležitý nástroj na dosiahnutie cieľov AKISu.

V súčasnosti nie je platforma AKIS v dokumentoch dostatočne popísaná (vrátane funkcií, vzájomných vzťahov, časového harmonogramu budovania, atď.). Nepripravenosť digitálnej platformy AKIS a významná závislosť implementácie relevantných intervencií na jej existencii a funkčnosti vytvára vysoké riziko na oneskorenú implementáciu intervencií zameraných na inovácie (EIP, vzdelávanie poradenstvo, atď.). Je nevyhnutné zabezpečiť, aby fungoval AKIS systém aj bez platformy, pričom platforma sa môže postupne paralelne vytvárať.

V rámci AKIS nie je jednoznačne popísané ako bude systém prepojený na medzinárodnú spoluprácu prostredníctvom: SPP siete, projektov programu HORIZONT Európa vrátane zapájania sa do tematických sietí, partnerských projektov (tzv. multi-aktor prístup vrátane cezhraničnej spolupráce operačných skupín), do projektov na podporu inovatívnych poradenských činností, výmeny skúseností a poznatkov v rámci európskej siete demonštračných fariem, živých laboratórií, inovačných „hubov“ vrátane digitálnych, a iných nástrojov určených priamo pre pôdohospodárstvo.

<u>Digitalizácia</u>

Na Slovensku chýba Stratégia pre digitalizáciu v oblasti pôdohospodárstva, ktorá by výrazne pomohla pri príprave a realizácii SP SPP. Odporúčame začať s jej prípravou čo najskôr, pričom financovaná môže byť z technickej pomoci. Okrem iného, digitalizácia súvisí aj s povinnosťou využívať Farm Sustainability Tool (FaST) v digitálnej aplikácii od roku 2025.

V rámci SWOT analýzy a návrhu SP sa vo viacerých častiach uvádza, že AKIS sa bude budovať na existujúcich funkčných častiach systému (napr. silnou stránkou je fungovanie NSRV) avšak z popisu jasne vyplýva budovanie úplne nového systému na základe Národného kompetenčného centra so štátnymi regionálnymi jednotkami. Je nevyhnutné jasne popísať (aj na základe analýzy SWOT), existujúce funkčné systémy, ich úlohy, zapájanie nových prvkov do systému AKIS a ich vzájomné prepojenie nielen v rámci MPRV SR a jeho organizácií ale najmä smerom k poľnohospodárom, lesníkom ale aj výskumným a akademickým organizáciám, poradcom a neziskovému sektoru.

Z popisu nie je úplne zrejmý ani rozdiel medzi Národným kompetenčným centrom a Inovačno-transferovým centrom vrátane jasných kompetencií, úloh a vzájomného prepojenia. Taktiež odporúčame lepšie popísať ako bude Národné kompetenčné centrum zabezpečovať terénne poradenstvo a manažovať poradcov. V dokumente sa neuvádza úloha Agroinštitútu š.p. v novom období, ktorý je v súčasnosti

65. Úprava kapitoly 8 – bod 8.1 Modernizácia: AKIS a digitálne technológie - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované, vyžaduje si ďalšiu diskusiu.

75. Doplniť R.23, R.28, R.35 a R.37 do intervenčnej stratégie SP - Opis

Výsledkové ukazovatele R.23, R.28, R.35 a R.37 boli použité v opise intervencií, ale neboli zahrnuté do opisu intervenčnej stratégie SP v kapitole 2.

75. Doplniť R.23, R.28, R.35 a R.37 do intervenčnej stratégie SP - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - Ukazovateľ. R.23 a jeho hodnoty boli doplnené do príslušného bodu kapitoly 2.

78. Úprava vybraných čiastkových cieľov – R.14, R.19, R.24, R.29, R.31, R.43, R.44 - Opis

Pre väčšinu čiastkových cieľov výsledkových ukazovateľov nebola použitá tzv. nábehová krivka, t.j. vychádza sa z predpokladu, že o plánované operácie bude 100 % záujem už v prvom roku implementácie SP. Ide najmä o výsledkové ukazovatele, ktoré vyjadrujú podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) v rámci podporovaných záväzkov, ako napr. R.14, R. 19, R.24, R.29, R.31, alebo podiel DJ - R.43, R.44. Na základe skúseností z minulého programovacieho obdobia je možné predpokladať postupné zvyšovanie záujmu žiadateľov v intervenciách ako AEKO – šetrné hospodárenie na pôde, AEKO – Precízne hnojenie na ornej pôde, Zlepšenie životných podmienok zvierat a Celofarmová eko-schéma. Z uvedeného dôvodu navrhujeme upraviť hodnoty čiastkových cieľov, aby reflektovali na postupný očakávaný nábeh čerpania v rámci relevantných intervencií.

78. Úprava vybraných čiastkových cieľov – R.14, R.19, R.24, R.29, R.31, R.43, R.44 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie.

- Intervencie 70.4 Ekologické poľnohospodárstvo, 70. 5 AEKO –precízne hnojenie orných pôd a 70.8 AEKO – zatrávňovanie ornej pôdy a ich čiastkové ciele boli upravené podľa požiadavky Ex-ante hodnotiteľa.
- Pre celofarmovú eko-schému sa nestanovuje nábehová krivka vzhľadom na charakter intervencie.

109. Sieť SPP - Opis

Odporúčame, na základe doterajších skúseností, navrhnúť príspevok siete SPP k relevantným ukazovateľom napr. R.1, prípadne vytvoriť vlastné ukazovatele stanovených cieľov.

109. Sieť SPP - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

2. Zosúladenie zamerania finančných nástrojov - Opis

V popise intervenčnej stratégie pre ŠC 2 – intervencia „Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch“ je potrebné zosúladiť zameranie finančných nástrojov na vybrané sektory s popisom zamerania intervencie Produktívne investície v poľ. podnikoch len na ŠRV a ŽV.

2. Zosúladenie zamerania finančných nástrojov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

4. Úprava intervencie "Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch" - Opis

Intervencia neposkytne priame príspevky k ŠC 4, výstavba ciest a nákup novej mechanizácie má skôr negatívny príspevok k ŠC4. Navyše intervencia kombinuje produktívne a neproduktívne investície.

Vzhľadom na to, že prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL) je stále „hospodárenie “, odporúčame naprogramovať túto intervenciu v ŠC 8 časť „Trvalo udržateľné lesníctvo“.

Z toho dôvodu odporúčame uvedenú intervenciu rozdeliť na dve intervencie (produktívne a neproduktívne investície) a obe programovať v rámci ŠC 8.

4. Úprava intervencie "Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch" - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo čiastočne akceptované a zapracované. Neproduktívne investície zostali v ŠC 4.

83. Posilnenie tvorby malých pracovných skupín - Opis

Odporúčame využívanie menších tematických pracovných skupín so zapojením odbornej verejnosti riadených facilitátorom alebo integrátorom pre rôzne oblasti ako napr. životné prostredie a klíma (špecifické ciele 4 až 6), lesy, AKIS, rozvoj vidieka, podpora generačnej výmeny, atď.

83. Posilnenie tvorby malých pracovných skupín - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

86. Koordinácia a zjednodušovanie - Opis

Odporúčame zaviesť systém plánovania celého programového a projektového cyklu s ohľadom na interné kapacity, finančné zdroje, potreby žiadateľov a v neposlednom rade na časový horizont. Zároveň odporúčame zapojiť odbornú verejnosť do prípravy výziev a zlepšiť komunikáciu so žiadateľmi prostredníctvom Siete SPP.

Je nevyhnutné, zlepšiť vzájomnú spoluprácu, koordináciu a komunikáciu medzi RO, PPA a inými účastníkmi tvorby programu (napr. jednotlivé sekcie v rámci MPRV SR, NPPC, atď.) s cieľom zrýchlenia, zjednodušenia a celkového zlepšenia tvorby ale aj implementácie programu.

Taktiež odporúčame sa zamyslieť nad zmenou filozofie prístupu PPA k žiadateľom. Nakoľko život projektov, nie je možné vtesnať len do zákonov a usmernení, je potrebné po kvalitnej príprave výzvy a po transparentnom a objektívnom výbere najkvalitnejších projektov, zabezpečiť dostatočnú flexibilitu a podporu schválených projektov pri samotnej realizácii, na strane projektových manažérov PPA. Výsledkovo-orientovaná politika znamená sa zamerať na výsledok projektu a nie konkrétnu nákladovú položku. Dôležitý je výsledok a dopad projektu, ktorý pomáha pri rozvoji vidieka prostredníctvom vytvárania pracovných príležitostí, budovaní infraštruktúry a teda zlepšovaní kvality života, ale aj vytváraním pridanej hodnoty miestnych poľnohospodárskych produktov, ktoré zabezpečujú lepšie zdravie občanom a celej spoločnosti.

86. Koordinácia a zjednodušovanie - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

90. Komunikácia s aktérmi rozvoja vidieka - Opis

Pri tvorbe SWOT v oblasti rozvoja vidieka chýbala komunikácia a diskusia s vidieckymi aktérmi (okrem MAS). Zároveň sa nedostatočne využívajú externé zdroje informácií ako štúdie, analýzy vrátane diplomových a dizertačných prác, účasť na relevantných konferenciách, správy z rôznych aj medzinárodných projektov, ktorých sa zástupcovia vidieka zúčastňujú. Práve užšia spolupráca a komunikácia s verejnosťou, by prispela k vyššej kvalite a pridanej hodnote SP. Na MPRV resp. VÚEPP chýba prehľad o takýchto aktivitách a udalostiach. Riešením pre tento problém by v budúcnosti mal byť práve AKIS.

90. Komunikácia s aktérmi rozvoja vidieka - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

66. Úprava potreby 4.7 - Opis

Potreba 4.7 Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine: problémové je prepojenie medzi Opisom súčasnej situácie a SWOT analýzou, nebola definovaná žiadna slabá stránka, ktorá by sa týkala problematiky zadržiavania vody v lesoch. V opise nie sú uvedené informácie o vodozádržnej funkcie v lesoch.

66. Úprava potreby 4.7 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie.

24. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4 - Opis

V pripomienkach EK je uvedené, že ide o všeobecný text, ktorý je neúplný. Podľa toolkit pre ŠC 4 by text o C.43 mal byť uvedený pod nadpisom: Dopady klimatickej zmeny na poľnohospodárstvo a lesníctvo – ohrozenia a vnútorné zraniteľnosti. V tejto časti by malo byť uvedené nasledovné: i.) predpokladané trendy zrážok, teploty, frekvencie, periodicity a závažnosti extrémnych poveternostných udalostí (napr. tepelný stres, sucho a intenzívne zrážky) a súvisiacich porúch (požiare, prepuknutie škodcov, choroby rastlín). Očakávaný vývoj tohto trendu v budúcnosti, ii.) hlavné vplyvy na sektory poľnohospodárstva a lesníctva, pokiaľ ide o straty na výnosoch a sociálno-ekonomické náklady, iii.) Identifikované oblasti, ktoré sú najzraniteľnejšie voči dôsledkom klimatických zmien a príčiny. Opatrenia a techniky, ktoré majú najvyšší potenciál zvýšiť odolnosť voči týmto hrozbám, iv.) vývoj využívania vody v poľnohospodárstve v SR a v priebehu času, v.) diverzifikácia plodín.

24. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo čiastočne akceptované. Momentálne nie je k dispozícii Očakávaný vývoj trendu v budúcnosti, Identifikované oblasti, ktoré sú najzraniteľnejšie voči dôsledkom klimatických zmien a príčiny.

72. Doplnenie národných cieľových hodnôt pre ciele Európskej zelenej dohody - Opis

V opise zatiaľ absentujú národné cieľové hodnoty na dopadovej úrovni vo vzťahu k spotrebe pesticídov, straty živín, rozsahu ekologického poľnohospodárstva a krajinných prvkov. Z toho dôvodu nie je možné zhodnotiť vzťah medzi programovanou vyššou ambíciou SP SPP a plánovanými národnými cieľovými hodnotami pre ciele Zelenej dohody.

72. Doplnenie národných cieľových hodnôt pre ciele Európskej zelenej dohody - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

93. Prehodnotenie potrieb ŠC 8 - Opis

Odporúčame zvážiť prehodnotiť a upraviť potreby: napr. i) oddeliť podporu malých a stredných podnikateľov na vidieku od posilnenia verejnej infraštruktúry a služieb, ii) vytvoriť samostatnú potrebu na zabezpečenie infraštruktúry, iii) produktívnu časť investícii (v rámci potrieb 8.3 a 8.4) navrhujeme pridať k podnikateľským aktivitám na vidieku, a iv) neproduktívne investície odporúčame zahrnúť do samostatnej potreby.

93. Prehodnotenie potrieb ŠC 8 - Odôvodnenie

Doplnené odporúčanie

95. Inteligentný vidiek - Opis

SP nepočíta s podporou prípravy a realizácie stratégií pre inteligentný vidiek (tzv. Smart Villages) a tak nezahŕňa ukazovateľ R.40 Inteligentnú transformáciu vidieckej ekonomiky. Hodnotiteľ odporúča zvážiť zaradenie podpory inteligentného vidieka, aspoň ako pilotnú aktivitu v rámci intervencie LEADER.

95. Inteligentný vidiek - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - Čiastočne akceptované. Doplnené v Priorite 3 smart riešenia v nadväznosti na prístup ku kvalitným verejným službám a kvalitnej infraštruktúre s cieľom rozvoja inteligentného vidieka.

98. LEADER - Opis

V oblasti LEADER, odporúčame v rámci intervenčnej stratégie doplniť ako relevantnú aj potrebu 8.1. Zároveň ju odporúčame rozdeliť na 2 potreby: podnikateľské aktivity na vidieku a infraštruktúra a služby. Obe potreby korešpondujú aj s očakávanými ukazovateľmi R.37 a R.41.

98. LEADER - Odôvodnenie

Doplnené odporúčanie

107. Vzdelávanie – rozšírenie operácií - Opis

Pre oblasť vzdelávania resp. výmenu znalostí odporúčame lepšie popísať, aké druhy aktivít budú v rámci intervencie podporované pričom je potrebné využiť maximum operácií oprávnených v rámci AKIS.

Odporúčame spustiť vzdelávanie, výmenu znalostí a poradenstvo hneď na začiatku obdobia a systém podpory nastaviť veľmi flexibilne vrátane administratívneho zjednodušenia.

107. Vzdelávanie – rozšírenie operácií - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

110. Modernizácia - digitalizácia - Opis

Odporúčame zvážiť spracovanie stratégie pre digitalizáciu.

110. Modernizácia - digitalizácia - Odôvodnenie

Akceptované

3. Správa o ex ante hodnotení
See attached document(s)

4. Správa o strategickom environmentálnom hodnotení
See attached document(s)

Príloha II o analýze SWOT
See attached document(s)

Annex III on the consultation of the partners
See attached document(s)

Príloha IV o osobitnej platbe na bavlnu (ak je to relevantné)

Príloha V o dodatočnom národnom financovaní v rámci rozsahu pôsobnosti strategického plánu SPP

Basis	Intervention	Budget	higher number of beneficiaries	a higher aid intensity	providing financing to a certain operation within the intervention	Additional information

The annual estimated amount of national financial assistance in the Fruits & Vegetables sector per region concerned and the total for the Member State

Príloha VI o prechodnej vnútroštátnej pomoci (ak je to relevantné)

a) the annual sector-specific financial envelope for each sector for which transitional national aid is granted

Sector	The sector-specific financial envelope, EUR				
	2023	2024	2025	2026	2027

b) where relevant, the maximum unit rate of support for each year of the period

Sector	Maximum unit rate of support, in %				
	2023	2024	2025	2026	2027

c) where relevant, information as regards the reference period modified in accordance with the Article 147(2) second subparagraph

Sector	informations as regards the reference period modified

d) a brief description of the complementarity of the transitional national aid with CAP Strategic Plan interventions

Other annex: Consistency with and contribution to the Union targets for 2030

National contribution to the EU 2030 target of 50% reduction of nutrient losses, while ensuring no deterioration in soil fertility

National contribution to the EU 2030 target of 10% of agricultural area under high-diversity landscape features.

National contribution to the EU 2030 target of 25% of the EU’s agricultural land under organic farming

National contribution to the EU 2030 targets of 50% reduction of the overall use and risk of chemical pesticides, and use of more hazardous pesticides

National contribution to the EU 2030 target of 50% reduction of sales of antimicrobials for farmed animals and in aquaculture

National contribution to the EU 2025 target to roll-out of fast broadband internet in rural areas to achieve the objective of 100% access

DOCUMENTS

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent by
Záverečná správa o hodnotení ex-ante SP SPP 2023-2027	Príloha I: Ex ante hodnotenie a strategické environmentálne hodnotenie (SEA) uvedené v smernici 2001/42/ES	6.2.2022		Ares(2022)1133877	Záverečná správa o hodnotení ex-ante SP SPP 2023-2027	16.2.2022	TVRDA, Andrea
Analýza SWOT	Príloha II: Analýza SWOT	7.2.2022		Ares(2022)1133877	Analýza SWOT	16.2.2022	TVRDA, Andrea
Konzultácie s partnermi	Príloha III: Konzultácia s partnermi	7.2.2022		Ares(2022)1133877	Konzultácie s partnermi	16.2.2022	TVRDA, Andrea
Prechodná vnútroštátna pomoc	Príloha VI: Prechodná vnútroštátna pomoc	6.2.2022		Ares(2022)1133877	Prechodná vnútroštátna pomoc	16.2.2022	TVRDA, Andrea
7.3.1.1.5.1 Description of the control and penalty system(s) for IACS interventions	Kapitola 7 prílohy: Riadiaci a koordinačný systém	8.2.2022		Ares(2022)1133877	7.3.1.1.5.1 Description of the control and penalty system(s) for IACS interventions	16.2.2022	TVRDA, Andrea
Metodika a výpočet platieb - neprojektové opatrenia zamerané na lesné pozemky	Iný dokument členského štátu	8.2.2022		Ares(2022)1146982	Metodika a výpočet platieb - neprojektové opatrenia zamerané na lesné pozemky	16.2.2022	Söke, Ondrej
Kombinačná tabuľka pre plošné intervencie II. piliera a EKOS	Iný dokument členského štátu	10.2.2022		Ares(2022)1147082	Kombinačná tabuľka pre plošné intervencie II. piliera a EKOS	16.2.2022	Söke, Ondrej
Výpočet metodiky platieb AEKO, Natura 2000, EP, Agrolesníctvo, Zalesňovanie a Líniové vegetačné prvky	Iný dokument členského štátu	13.2.2022		Ares(2022)1147119	Výpočet metodiky platieb AEKO, Natura 2000, EP, Agrolesníctvo, Zalesňovanie a Líniové vegetačné prvky	16.2.2022	Söke, Ondrej
Metodika výpočtu platieb Dobrých životných podmienok zvierat a Ohrozených druhov zvierat	Iný dokument členského štátu	13.2.2022		Ares(2022)1147175	Metodika výpočtu platieb Dobrých životných podmienok zvierat a Ohrozených druhov zvierat	16.2.2022	Söke, Ondrej
Výpočet platieb ANC 2023-2027	Iný dokument členského štátu	14.2.2022		Ares(2022)1147314	Výpočet platieb ANC 2023-2027	16.2.2022	Söke, Ondrej
Programme snapshot 2023SK06AFSP001 1.0	Súhrnný prehľad údajov pred odoslaním	16.2.2022		Ares(2022)1133877	Programme snapshot 2023SK06AFSP001 1.0	16.2.2022	TVRDA, Andrea